Ateizm, Deizm, Oryantalizme Cevaplar I

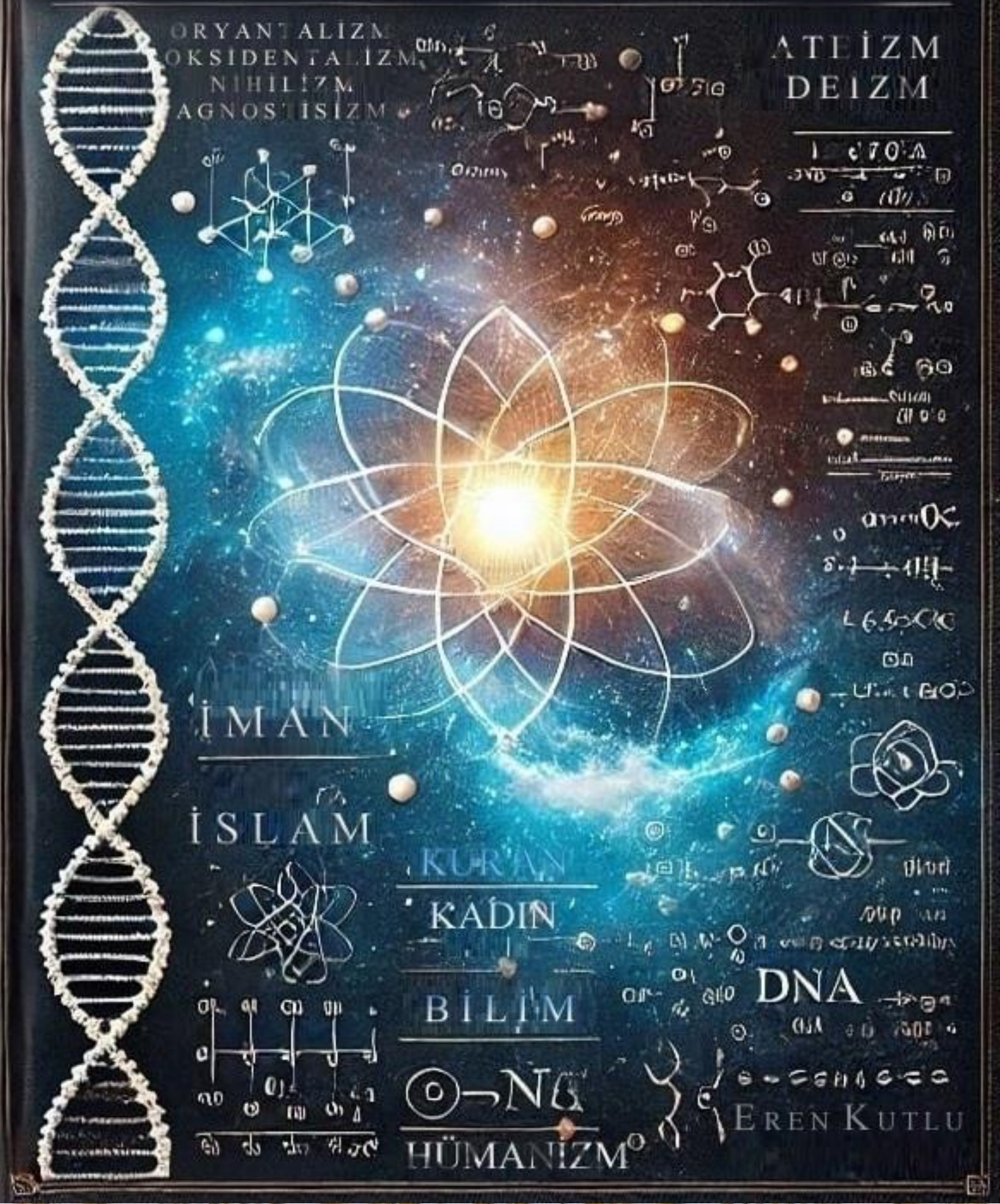

Ateizm ve Deizme

Vahyin Aydınlığında Bilimsel

Cevaplar

İman İslam

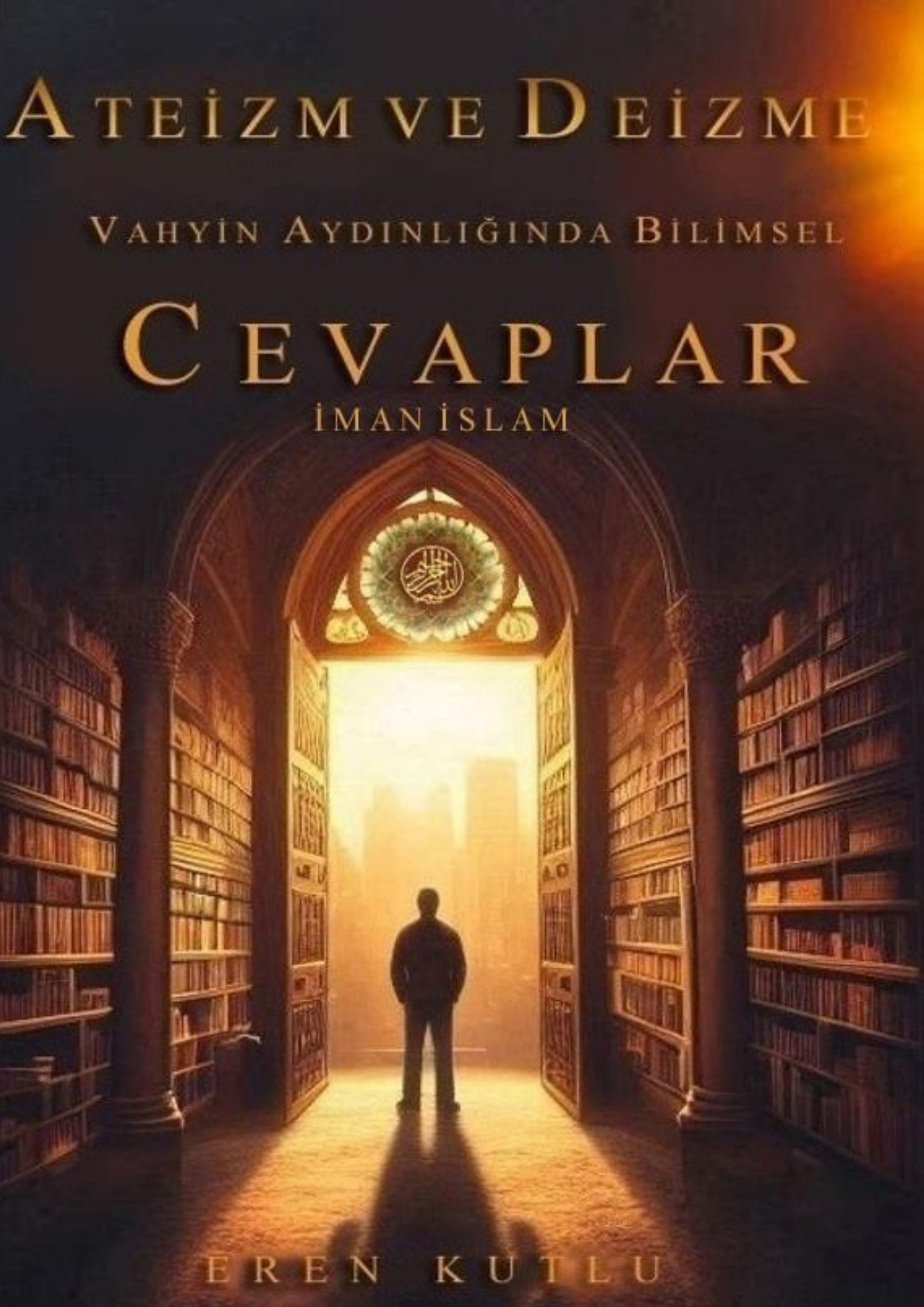

Eren Kutlu

Ateizm, Deizm, Maryantalizme

Cevaplar I

İman İslam

Eren Kutlu

Amacımız		5-13
Allah	Allah'ın varlığının ispatı, Allah insanları neden yaratmıştır? Allah var ise neden gözükmez? Allah bizi yarattı peki, Allah'ı kim yarattı? Allah bana sormadan beni niçin yarattı? Tanrıyı inkar eden niçin sonsuz süreli bir ceza ile cezalandırılmaktadır? Allah kalpleri mühürler, dilediğini doğru yoldan saptırır mı? Allah kelimesinin kökeni, Ay kültü iddiası, Kötülük/şer Allah'a izafe edilebilir mi? Hz. Adem, Havva ve çocukları, İnsanlık nasıl çoğalmıştır?	14-34
İman	Bir Müslüman hayata nasıl bakar? Ahiret, beden, ruh ilişkisi, Kaza Kader, Dua nedir? Dünyada kötülükler neden olmaktadır? Kötülük Problemi, İnsan özgürdür ve dünya da imtihan alanıdır! Hayır ve şer (İyilik ve kötülük) Allah'tan ise insanların suçu nedir? İmtihan dünyası, Her doğan kendi rızkı ile mi doğar?	35-61
İslam	İslam tüm dinlerin özüdür, Ebla Tabletleri	62-71
	İslam barış, hoşgörü dinidir, Savaşların nedeni din midir? Fetih ile işgal arasındaki fark, İslam kılıç zoru ile yayılmadı, Teori, pratik; iddialar, gerçekler, İdealler ve tarihten pratik realiteler, İslam sevgi toplumu	72-122
	İslam ülkeleri neden geri?	123-138
	İslami emirler, yasaklar ve hümanizm	139-155
	Din ve bilim açısından oruç ve sağlık	156-162
	İslam, kölelik ve cariye meselesi	163-174
	İslam'da had cezaları ve kısasın hikmetleri	175-184
	Modernist, tarihselci, mealciler	185-200
	Müslümanların iç meseleleri	201-219
	Müslüman olmak kolay mı?	220-221
	İslam'da bilim ve medeniyet, Müslüman bilim öncüleri	222-231
	İslam'ın Dünyada Yayılışı	232-234
Peygamber	Hz. Muhammed neden çok hanımla evlenmiştir?	235-266
	Ümmi Peygamber	267-271

Önsöz

Amacımız

1990 yılının Ağustos ve daha sonra da yoğun olarak Aralık aylarında, ateist fikirlerle karşılaştım ve onlardan epey etkilendim, büyük sarsıntılar geçirdim. Derin okuma, araştırma ve sorgulamalar sonucunda, bu görüşlerin etkisinden kurtulup tek tek cevaplara ulaştım. Bundan sonra da, bu fikirleri yayan materyalist sol görüşü ve Hristiyan (Katolik, Protestan ve az da olsa Ortodoks) misyonerliği ve en sonunda da, tüm bu iddiaların asıl kaynağı olan oryantalizmi araştırdım. Otuz üç senenin sonunda elde ettiğim bilgi ve tecrübeleri başkalarıyla paylaşmak amacıyla, amatör bir ruh ve olabildiğince sade bir dille yazmaya çalıştığım bu çalışmaya böylece başladım.

Bu çalışma ile İslam'a karşı olan kesimin ithamları, İslam'a karşı alternatif olarak ileri sürdükleri çözümleri, reel yaşamda ve sanal âlemdeki tartışma ve okuma sonucu elde ettiğim sonuçları ve İslam'ın çözüm önerilerini, hiç bir komplekse, ezikliğe, kendini kabul ettirme gayretine girmeden okuyucuya sunmaya gayret ettim. Bu çalışmanın diğer ateist ve deistlere cevap veren çalışmalardan farklı yanı, ateist ve deist iddiaların da kaynaklığını yapan 'oryantalist ithamlara' da cevapları içermesidir! Çalışmanın eksik olarak kabul edilebilecek yönü ise, cevapların akademik kurumların desteğinden mahrum bir 'ferdi bir çalışma' ürünü olmasıdır.

Uzun yıllar süren bu okuma/tartışmalar sonucu ulaştığım sonuç; Hristiyanlığın yüzyıllarca süren süreç sonunda yayıldığı bölgedeki halkların onlarca sene gibi kısa bir süre içinde İslam'a geçtiğini gören Batılılar önce Haçlı Seferleri ile Müslümanları sindirmeye çalışmış, bunda başarı sağlayamayınca da gezginler ve casuslar ile İslam ülkelerine girip, sömürgecilik ve oryantalizm faaliyetleri ile İslam aleminin birliğini bozmaya, misyonerlik faaliyetleri ile parçalamaya çalışmış olduklarıdır. Nihayetinde Batılılar, işgaller sonrası mezhepçiliği ve ırkçılığı da körükleyerek İslam ülkelerinin birleşmesine engel olup ilerlemesini durdurmuşlardır!

İlk başlarda hayali, uydurma ve temelsiz iftiralar ile başlayan, bu arada silahlı mücadeleyi de ihmal etmeyen Batılılar bunu üzerine İslam'ın temel kaynaklarını araştırıp, bunlardan elde ettikleri bilgileri tahrif ederek, seçmeci bir yaklaşımla işlerine gelenleri alarak, önyargılı, fanatik ve sübjektif bir yaklaşımla İslam'a saldırma yolunu tercih etmişlerdi. Daha sonraki süreçte ise amaçları, İslam'ı kötü gösterip, Müslümanları dinlerinden soğutmak, onları misyonerlik vasıtası ile din değiştirmeye ikna etmek ve Müslümanları Batı karşısında kompleksli bir duruma düşürmekti. Osmanlı'nın son dönemlerinde Avrupa'ya eğitim amacıyla giden ve oryantalist görüşlerden etkilenen bir kesim de bu oryantalist fikirleri 'aydınlanma, çağdaşlaşma' adı altında Osmanlı topraklarında yaymaya başlamışlardı. Bu durum günümüzde daha da planlı ve programlı bir şekilde aynen devam etmektedir. Merkezinde oryantalist fikirlerin yer aldığı bu fikirler önce misyonerlerce, daha sonra da günümüzde ateistlerce kullanılmış ve kullanılmaya devam etmektedir. (Bu konuda detay için 'Oryantalizm yanılgısı' adlı yazımızı özellikle tavsiye ederiz!)

Biz bu çalışmamız da hem ateist-oryantalist eserleri hem de İslami eserleri kaynak olarak kullandık. Böylece hem okuyucunun, "sadece yabancı kaynaklar kullandınız hiç İslami kaynak yok" eleştirilerinden hem de "neden sadece İslami kaynaklar kullandınız, tabii ki kaynaklarınız sizi savunacak" türü eleştirilerinden uzak olmaya çalıştık!

Ülkemizde ateizm adına üretilen eserlerin büyük çoğunun kaynağını aslında Batıdan ithal edilen fikirler oluşturmaktadır. Ateizm nasıl Batı kaynaklı ise, içeriği ve bakış açısı da yine Batı kaynaklıdır. Dinleri ve peygamberleri inkar eden zihniyet her nedense ilmi hiç bir altyapısı olmayan evrim 'teori'sini bir 'kanun', Richard Dawkins gibileri de nerede ise bir aziz gibi kabul etmektedir. Çünkü ateizmin tutunacağı dayanaklar, Big Bang teorisinden Göbeklitepe'de bulunan tapınağa dek bilim geliştikçe her geçen gün azalmaktadır. Ateist fikirler gibi, ülkemizdeki ateist kesimin İslam hakkındaki bilgi kaynakları da Batı (oryantalist) kaynaklıdır! Bir İslami konuda önce oryantalist eserleri inceleyip sonra o konudaki ateist kitaplara göz gezdiren hemen herkes şunu fark edecektir ki, iddiaların tümü aynen birebir kopya, motamot tekrardan ibarettir! Bu konunun örneklerine 'Ateizm, agnostisizm ve deizm' yanılgısı adlı çalışmalarımızdan ulaşabilirsiniz.

Ülkemizde bir zamanlar ünlü olan ama zamanla iddialarının tümüne cevaplar da verilmiş olunan ateist T. Dursun için şu bilgilere rastlamaktayız: "Vatikan Dünya Kiliseler Birliği tarafından korunuyordu. Yazdıkları Vatikan ve Dünya Kiliseler Birliği tarafından veriliyor ve gerekli bilgi ve dokümanlar ona ulaştırılıyordu." (Yörünge dergisi, 15-22 Kasım 1992, Sayı: 102) Ateistler; misyoner ve onların akıl hocası olan oryantalistlerin iddialarını içimizde tekrar dile getiren, sözcülüğünü yapan, adeta içimizdeki oryantalizmin temsilcisi konumundadırlar. Ateist sol söylem, "oryantalizm adına İslam'a yöneltilen eleştirilerin adeta sözcülüğünü de üstlenir." (Muhammet Altaytaş, İslamiyat Dergisi, IV (2001), Sayı: 4, s. 202) "Ateistler, oryantalist bakış açısı ile örtüşen bir bakış açısına sahiptir." (Aydın Topaloğlu, Ateizm ve Eleştirisi, s. 162) Ama son tahlilde "bizim ateist oryantalistler (!) Batının Hristiyan oryantalistlerinin eline su bile dökemezler." (Prof. Dr. Yavuz Köktaş, Hadis kitaplarının değeri) "Ben, 'Keşke Fatih Hristiyanlığı kabul etseydi iyi olurdu.' diyen Türk entelijansiyası/aydınlar topluluğu tanıdım. Dolayısıyla Türk entelijansiyası, genelde din düşmanı değil tam tersine, özelde 'İslam düşmanı' gibi görünüyor bana. Bu grubun ateizminin farklı bir felsefi arka planı vardır. Türk ateistleri pozitivizmden çıkıp gelmediler tanrıtanımazlığa. Türk ateisti, aydınlanmanın mirasıdır. Daha doğrusu ateizm, Fransız aydınlanmasının, Türk entelijansiyası tarafından fevkalade yanlış bir biçimde anlaşılmasının sonucudur." (Hilmi Yavuz, Modernlesme, Oryantalizm ve İslam, s. 113, 134) Profesör Serdar Demirel de 11.02.2023 tarihli x.com'da yaptığı bir paylaşımda benzer bir sonuca ulaşmaktadır: "22 yıl Türkiye dışında yaşadım. Hamdolsun çok ülke de gördüm. Hiçbir Müslüman ülkede Türkiye'de olduğu kadar İslam karşıtlığı görmedim. Dikkat ediniz, din karşıtlığı söylemiyorum, spesifik olarak İslam karşıtlığı diyorum." Aynı sonuca sol bir parti başkanı da dikkat çekmektedir: "Dünyada islamofobinin en yaygın olduğu yer Türkiye." (ÖDP eski başkanı Ufuk Uras, x.com, 10 Haziran 2021)

Bu iddiamıza delil olarak, 'şahsen yaptığım ziyaretlerde' Protestan misyoner merkezindeki rafta sadece ateist bir yazarın kitabının olması, Katolik kilisesinde devamlı İslam'a saldıran bir gazetenin okunup koltuğun kenarına konan yığınının bulunması, bunun yanında, ateistler ile insanları Hristiyanlaştırmak için uğraşan misyonerlerin İslam hakkındaki ithamlarının tıpatıp aynı olması gibi örnekleri sayabiliriz. Yine ateist olduğunu iddia edenler sitelerin misyonerlerin videolarını paylaşmalarını, ilk ateistlerden Abdullah Cevdet'in tercüme ettiği kitabın oryantalist R. Dozy'nin 'Tarih-i İslamiyye' adlı kitap olmasını, dinlerin uydurma olduğunu iddia eden Muazzez İlmiye Çığ'ın 1957'te Münih oryantalistler kongresine katılmasını da verebiliriz. Ateist Türklerle misyoner ve İslam karşıtı Batılılar arasında da birçok benzerlik ve ilişki bulunmaktadır: İsveç'te İslam düşmanı Irkçı Grubun yöneticisi Anna Braten Kur'an'ı yırtıp, tükürüp yere atarken (Haber 7, 30.08.2020), Danimarka'da İslam karşıtı ve aşırı sağcı Sıkı Yön Partisi lideri Rasmus Paludan Kur'an'ı yakarken (AA, 20.07.2019) Norveç'te SION isimli aşırı sağcı grup lideri Arne Tumyr Kur'an'ı çöpe atarken (İnternet Haber, 17.11.2019) Rusya'da yaşayan ateist İbrahim Atabey de Kur'an'ı yırtıp, ona tükürüp sonra yere atmaktadır. (Basından, 16.11.2020) Rıdvan Aydemir adlı ateist için ekşisözlük'te şu bilgilere yer verilmektedir: "Çakma ateist, gerçekte bir Hristiyan

misyoner. Hep misyonerlerle içli dışlı, youtube'de ateist iken Hristiyan misyoner olduğunu iddia eden biri ile 2 saat program yapar." (https://eksisozluk.com/ridvan-aydemir--6308302, 18.03.2020) 'Uçaktaki ateist'imiz Ahmet Balyemez ise x.com'daki 7.11.2020 tarihli paylaşımında şunları yazmaktadır: "Verdiğim linkte birçok oryantalistin Kur'an'ın yazılımından Muhammed'e kadar iddialarını görebilirsiniz. Yani boş iddialar değil…"

'Hümanist' ateist Balyemez, bıçaklanarak öldürülen bir Müslüman'ın ardından 1 Şubat 2024 tarihli x.com'daki paylaşımında ise şunları yazmakta idi:" Bu şerefsiz için bir de garip, gariban diyorlar. Pisliğin tekiymiş işte." Müslüman'a pislik demesinin nedeni de ölmüş olan birisinin ardından yaptığı yorumlardır. Yani ateistimiz bir Müslüman'ı eleştirdiği konunun aynısını kendisi yapmaktadır! 'DeDe' kod adını kullanan bir 'lamer' tarafından hacklendiği (!) iddia edilen (komik bir hikayesi vardır) ilk sitemizin ana sayfasına aynen şunları yazmışlardı: "İsa Resimleri'ni Görüpte Ekibimizi Hristiyan Sanmayınız. Bu Site Usta DeDe'nin Çok Sevdiği Bir İnsan İçin Hacklenmiştir. Bizzat DeDe Tarafından Ve Bizde Onun Anısına saygı Duyduğumuz İçin Onun Yaptıklarını Silmeyeceğiz." Evet! İslam karşıtlığının misyonerler adına ateistlerce yapıldığını sadece ilme'l-yakin değil aynı zamanda hakke'l-yakin de tecrübe edinmiş oldum! Ateizm propagandası yapan '2000'e Doğru' adlı derginin 20.09.1992 tarihli 38. sayısının 21. sayfasında İncil reklamı yapılmakta idi. Oryantalistlerin 1400 senelik iddialarının temelini oluşturan itham ile, ateist yazar İlhan Arsel'in 'Şeriat ve Kadın' (s. 110) ve 'Toplumsal Geriliklerimizin Sorumluları' (s. 210) adlı kitaplarındaki iddialar da aynen örtüşmektedir: "Daha açık söylemek gerekirse Tanrıyı bu şekilde konuşur gösteren Muhammed'dir!" Yani klasik oryantalist iddia olan 'Kur'an'ı Muhammed yazmıştır' ile paralellik arz eden bir yargı ile karşı karşıyayız! Ayrıca ateistlerin en çok tekrar ettiği iddialardan biri de, tüm oryantalistlerin de en büyük iddiası olan, 'Hz. Muhammed'in İncil ve Tevrat'ı okuduğu ama yanlış veya eksik anladığı için yaptığı alıntılarda hatalar bulunduğu' iddiasıdır. Halbuki "Tevrat ve İncil, Kur'an'a göre bozulmuş kitaplardır. Dolayısı ile eldeki Tevrat veya İncil ile Kur'an çelişiyorsa, bu Tevrat veya İncil'in yanlışlığından" (Ahmet Bayraktar, Ateizmus 1, s. 172) kaynaklanmaktadır ki, bu iddialara cevaplar detaylı olarak bu çalışmamızda (Başta, 'Kur'an'ın kaynağı nedir?' adlı yazımız olmak üzere) verilmiştir. Ateist ve deistler, din düşmanı değil, İslam düşmanıdırlar! Her iki kesimin de 'hocası' ise, önceden Mısır Kıpti Kilisesine bağlı iken, sonradan Evangelist Protestan mezhebine giren ve 'İsrail ile karanlık ilişkiler içinde olduğu sağduyu sahibi Süryanilerce de belirtilen' ve İslam'a hakaretler eden, 'Müslümanların masumiyeti' adlı filmin de arkasında olan papaz Zakaria'dır! "Dinsizdeist" adlı bir site de, kendine kaynak olarak 'answering-islam' adlı bir misyoner sitesini göstermektedir.

Yine, 'Ateist' olmasına rağmen, Hristiyan ve Yahudi savunuculuğu yaparken sadece İslam'a saldıran ve üzerinde haç olan İsveç ve Danimarka bayraklarını elinde salladıktan sonra ağzındaki puro ile sırıtarak cami önünde defalarca Kur'an yakan ve tekmeleyen ıraklı Süryani kökenli ateist Salwan Momika, twitter hesabındaki profilinde de İsrail bayrağını kullanmakta ve 2 Mart 2024 tarihli twitinde, "Yahudiler tarihsel olarak 'Müslümanlar tarafından' yerlerinden edilmişlerdir ve biz de 'onların topraklarının tamamını' geri almak için Yahudilerin yanında durmalıyız." diye yazmaktadır. Ateist Celal Şengör'ün Kur'an hakkındaki bilgiler için Fransız oryantalistlerle diyalog içinde olması ve "Kur'an'ı defaatle okudum. Fransa'da iken bilim adamları ile tartıştık. Kur'an'da bilime aykırı şeyler var." (www.facebook.com/watch/?v=3238371453055480) şeklindeki açıklaması bu iddiamızı destekler mahiyetteki örneklerdir: "Ateistlerin ileri sürdükleri gerekçeler ile misyonerlerinin soruları arasındaki çarpıcı benzerlik, bu kimselerin nereden beslendikleri konusunda ciddi kuşkulara neden olmaktadır." (Prof. Cafer Karadaş, Ateist ve deistlere cevap, s. 15) Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki, "Ateistler misyonerlere dayanmaktadır." (Molla Musa Celali, Ateist İtirazlara Cevaplar, s. 41)

-Yukarıdaki ve 'bundan sonra' gelecek iddialarımızın görsel kaynaklarının ve ekran görüntülerinin tümüne sitelerimizden (islamicevaplar.com ve ateizmecevaplar.com) ulaşabilirsiniz!-

Hollanda'lı aşırı sağcı milletvekili Barry Madlener, 29 Kasım 2011 tarihinde 67. Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu (KPK) toplantısında, "Türkiye gibi bir ülke AB'ye ait değildir. Çünkü geri kalmış İslami bir ideolojisi vardır ve bu Avrupa'ya ait bir durum değildir. İslam ve özgürlük bir arada yer alan iki kavram olamaz." şeklinde konuşur. (Hürriyet, 29 Kasım 2011) Türk bir ateiste ait karikatürü de bir Türk bakana vermek isteyen İslam karşıtı aşırı milliyetçi Barry'nin eylemi de aslında, ülkemizdeki dinsizler ile Avrupa'daki İslam düşmanlarının ilginç birlikteliğini gün yüzüne çıkarmaktadır. Aynı şekilde Hollanda aşırı sağcı Özgürlükler Partisi lideri Geert Wilders, İslam'ın, ülkenin anayasasında güvence altına alınan dini özgürlükler kapsamından çıkartılmasını istemiştir. (Hürriyet, 16.09.2017) İslam karşıtı bir faşist ile bir ateistin İslam'a bakışı, İslami söylemleri yine aynıdır! Bu aslında farkları olmadığının da en büyük delillerindendir! 18.03.2012 tarihinde "Dinden Özgürlük Vakfı" isimli bir ateist grubun New York Times gazetesinde yayınlamak istedikleri "Kadınları ve gayrimüslimleri insan kabul etmeyen bir kuruma ait olmak neden? İnsanları 'peygamberin' nefret ve şiddet dolu öğretilerinden daha çok önemseyen bizlere katılın" ifadelerini içeren ilan da aynı önyargıların kıtalararasında dolaştığının delilidir. (İddialara, başta 'Modernizm ve kadın', 'İslam'da kadın hakları', 'İslam barış dinidir' adlı yazılar olmak üzere gerekli cevaplar verilmiştir.) 'Şeytan ayetleri' isimli kitap (1989), 2005 yılında Danimarka kaynaklı karikatür krizi, 'Müslümanların masumiyeti' (Eylül 2012) isimli sinema-belgesel tarzı çalışmaların gösterdiği gibi, Batı âlemi İslam'ı bırakın tanımayı, Haçlı Seferlerinden kalma önyargı ile hâlâ ona düşmanca yaklaşmaya devam etmektedir. İşte bu çalışma, gerek Batı âleminde oryantalist kaynaklı İslam ile ilgili ithamları ve gerekse ülkemizde bulunan ateistlerin iddialarını cevaplamayı amaçlamaktadır. Bunları yaparken de, 'asıl sorumlunun muhataplarımıza İslam'ı gerçek yüzü ile anlatamayan biz Müslümanlar olduğunu unutmadan' gecikmiş görevimizi ifa etmek gayreti içinde olduğumuzu da ifade edelim ve şunu asla unutmayalım: Müslüman, Hristiyan hatta ateist, hiç fark etmez! 'Batılı oryantalistlere' göre bizler; 'Doğu'luyuz!' (Detay için, 'Oryantalizm yanılgısı' adlı yazımıza bakılabilir.)

"Bir oryantalist için doğulu her zaman Doğuludur. (Edward Said, Oryantalizm, s. 19, 144) "Bütün Kur'an'ları yaksak, bütün camileri yıksak, Avrupalının gözünde Osmanlıyız; Osmanlı, yani İslam. Karanlık, tehlikeli, düşman bir yığın!" (Cemil Meriç, Jurnal 1, s. 383) "Doğulunun sağcı solcu, devrimci olması bir şeyi değiştirmez. Hiç bir Batı kaynaklı bile olsa ideoloji bir doğuluyu Batılı yapmaya yetmez. Doğulu her şeyden önce Doğuludur; bir Müslüman yarı Fransız olabilir ama yarı Hristiyan asla olamaz." (İsmail Süphandağı, Batı ve İslam Arasında Oryantalizm, s. 19-20) "Bizzat Batı'nın kendisi tarihsel köklerini kaşıyor, derin çatışmayı ve düşmanlık duygularını yeniden diriltiyor. Bunu anlayalım artık." (Haşmet Babaoğlu, Sabah, 19 Mart 2019) Prof. Fritz Neumark ise bu konuda şunları itiraf etmektedir: "Asırlardır kilisenin Türk ve İslam düşmanlığı, Hristiyanların hücrelerine sinmiştir. Diyelim ki laik şöyle dursun, Hristiyan olsanız da size düşman olarak bakmaya devam ederler." (İbrahim Kuyumcu, Aydınlanma sürecinde köy enstitüleri, s. 316) "Edward W. Said bir Hristiyan'dır ama Filistinlidir, Arap'tır ve neticede Doğuludur." (Yücel Bulut, Oryantalizmin kısa tarihi, s. 183) Alman bilim adamı Fritz Neumark: "İçtenlikle itiraf etmeliyim ki, Avrupalı Türkleri sevmez, sevmesi de mümkün değildir. Türk ve İslam düşmanlığı Hristiyanların ve kilisenin asırlardır hücrelerine sinmiştir. Avrupalılar Türkleri Müslüman olduğu için sevmez, ama 'laiklik' şöyle dursun, 'Türkler Hristiyan olsa da' onlara düşman olarak bakmaya devam ederler." (Metin Aydoğan, Bitmeyen Oyun, Türkiye'yi Bekleyen Tehlikeler, s. 182) "Batılıların dediği olursa, sizin Alevi-Sünni, Kürt-Türk, sağ-sol, laik-ateist olduğunuza da bakmayacaklar. Adınıza, geldiğiniz yere bakacaklar. Zaman ve coğrafya kaderimizdir. Kaderine karşı yürümeye kalkışanlar, Allah'ın iradesine karşı

durmaya çalışıyorlar demektir." (Abdurrahman Dilipak, Yeni Akit, 09.03.2017) "Oryantalistler, kendilerini fikri yönden takip eden, amaçlarına yardımcı olan beyaz insan cinsinden, Yahudi veya Hristiyan olsalar bile, onların Doğulu Arap asıllı olduklarını bilmektedir. Bu nedenle onlar bu oryantalist efendilerinin gözünde 'yabancı' kimselerdir. (Pr. Adnan Muhammed Vezzan, Oryantalizm ve oryantalistler, s. 64) "Müslüman dünya istediği kadar Batılılaşsın, sekülerleşsin, sanayileşsin, aradaki ontolojik mesafenin kapanması mümkün değildir. B. Lewis, Huntington gibi yazarlar ve 'Müslümanların masumiyeti' gibi filmler bunun göstergesidir." (İbrahim Kalın, Akıl ve Erdem, s. 241) "İnsan bilmediğinin düşmanıdır. Batının İslam konusundaki tarihi cehaleti, bir imkan ve kapasite meselesi olmaktan ziyade bilinçli bir tercih gibi görünüyor." (İbrahim Kalın, Akıl ve Erdem, s. 240) "Batılı her zaman Oryantalisttir ve bu bakış her şeyi mahvediyor." (Osmanlı tarihi uzmanı Japon Prof. Yuzo Nagata, Milliyet, 24 Mart 2000) Fransız Türkolog François Georgeon 15.01.2021 tarihli Paris'teki söyleşisinde şunları söylemektedir: "Türkiye hiç sömürge olmadı ama Batı Türkiye'ye sömürgeci dil kullandı. Bunun hesabını da vermedi. 70'lerde Fransa'ya çalışmaya gelen Karadenizli köylülere Mağripli muamelesi yapıldı. Bu bir paket onlar için, kendileri dışında herkes aynı!" Prof. Oktay Sinanoğlu'nun şu cümlesi her şeyi özetlemektedir: "Sen ne kadar Batı'ya yaranmaya çalışırsan çalış. Batı için sen Türk'sün, Müslümansın. İşte bu yüzden Batı senin ezelî ve ebedî düşmanındır ey çocuk!"

Son tahlilde objektif olan herkesin şu noktaya geleceğine eminiz: "Kur'an'da birçok şey beni şaşırttı. Fakat şaşırtmayan şeyler de oldu. Fakat beni en çok etkileyen ise çok kapsayıcı bir Kutsal Kitap olması oldu. İslamiyet'in Yahudilik ve Hristiyanlıktan daha kapsayıcı olduğunu kesinlikle fark ettim. Diğer iki din pek çok peygamberi ve yaşantısını kabul etmez iken, İslamiyet hepsini ediyor. Ayrıca bize söylenenin aksine kadınlara değer veren bir din. Kur'an-ı Kerim üzerinde politikacılar ve belirli kitleler tarafından çarpıtılan bölümler olduğunu fark ettim. Bu kısımlar özellikle savaş ile ilgili olanlardı. Bunlar batılı politikacıların halka bir düşman sunmak için kullanabileceği ifadelerdi." (Carnegie Üniversitesi'nin Uluslararası Ahlak Konseyi Direktörü Gary Wills, Kur'an'ın Anlamı nedir? adlı kitabı ile ilgili mülakattan, Risale Haber, 23 Ekim 2017)

Ateistler de "İslam'a ve Kur'an'a saldırmaları ile bilerek veya bilmeyerek Batı emperyalizminin ve onların yeminli müttefikleri olan siyonizmin bir başka aracı olmaktadırlar." (İzzet Derveze, Kur'an cevap veriyor, s. 21)

"Aynı kalemden çıktığı çok belli olan sorular, genç dimağları şüphe ve inkarcılığa sevk etmek amacıyla her yere serpiştirilmiştir. Yerli kültürlerin, modern kültürün genişlemiş bilincine cevap verememesi de göz ardı edilmemelidir. Bugün internet ve sosyal medyada din merkezli tartışmalarının sayısında da büyük bir artış vardır." (Prof. Adnan Bülent Baloğlu, Son hurafe Deizm, s. 13, 53, 67, 295) "Çocuklar, büyüklerinden dini neden benimsediklerine dair hiçbir şey duymadıklarından, kendi davalarını sosyal medyada yiğitler gibi savunan ateistlere karşı muhabbet besleyip, 'ben de onlardan alacağım' diyerek homo ateizmus olabilmektedir." (Ahmet Bayraktar, Ateizmus 1, s. 20)

"Batıda da peygamberin imajı negatif yansıtılmaktadır." (İbrahim Çoban, Ateizm ve Deizm Eleştirisi, s. 157) ve bu "Batıdaki Hz. Peygambere yönelik imaj, Türkiye'deki peygamber algısını da negatif etkilemektedir." (Prof. Özcan Hıdır, Batı'da Hz. Muhammed imajı, s. 18) "Kur'an'a itirazlarda, oryantalistlerin etkisinde olanlardan gelmektedir." (Ali Bulaç, Umran, Kasım 2011, 207. Sayı 60, s. 67) Hz. Peygamber ve İslam'la ilgili "üretilmekte olan" yalanların, iftiraların hepsi bir araya getirilecek olsa, orta büyüklükte bir kitap değil, orta büyüklükte bir kütüphane olur." (Mehmet S. Aydın, Varoluş Yolunda, s. 301) Sonuç itibari ile "Günümüz Müslümanları 'oryantalist fikirlerden' zarar görmektedir." (Gai Eaton, İslam Ve İnsanlığın Kaderi, s. 23) Bu nedenle "Sayısal açıdan hemen her zaman marjinal kalmakla beraber, kullandığı dilin bilimsel olma iddiasını taşıması sebebiyle pozitif ateizmin argümanlarına cevap vermek bir zorunluluk halini almıştır." (Selçuk Kütük, Ateizm Yanılgısı, s. 11) "Çağın sorunlarına cevap verme adına ortaya dökülen deizme ait gerekçelerin cevaplanması da son derece önemli bir

hususdur." (Namık Kemal Okumuş, Sağlam kulpa Tutunamayanlar, Ahlak, eşcinsellik ve deizm üzerine, s. 207) "Geleneksel Müslüman, dini bağlamda Batılı düşüncede hakim olan soruları nasıl cevaplayacağı bilememektedir. Müslümanlar dinlerinin temelini derinleştirmek ve geliştirmek zorunda oldukları gibi yine onu günümüzün sorularından korumak konusunda da görevlidirler." (Eaton, s. 26, 33) "İslam'a gönül vermiş insanımız kendi dinini anlatan kitapları dağıtmayı denemesi en uygun bir davranış olacaktır." (Doç. Dr. Osman Cilacı, Hristiyanlık propagandası ve misyonerlik faaliyetleri, s. 128)

Sonuç itibari ile 1990 yılından günümüze dek geçen yaklaşık 35 sene zarfında önce materyalist sol, sonra misyonerler ve en sonunda de ate/deist ve misyonerlerin bilgi kaynakları olan oryantalistlere ulaştım ve tüm bu tecrübe ve birikimlerimi sizinle bu çalışmada paylaşmaya karar verdim. Bu çalışma ile ateist, agnostik, deist, misyoner ve oryantalistler, kısaca İslam karşıtlarına (John of Damascus, İ. Goldziher, G. Weil, R. Paret, E. Renan, P. Hitti, J. Schacht, H. Gibb, A. Sprenger, W. Muir, D. S. Margoliouth, T. Nöldeke, J. Fuck, T. Dursun, İ. Arsel, E. Aydın, F. Bulut, S. Tanilli, A. R. Erguvan, Ş. Keçeli, A. Tekin, M. İ. Çığ, A. Gravers, A. Chernick, B. Keller, B. Gabriel, B. Fischer, D. Pipes, D. Horowitz, D. Yerushalmi, P. Geller, P. King, R. Y. Shapira, R. Spencer, T. Perkins, W. G. J. Boykin vd.) 'kişisel bilgi birikimim ölçüsünde' cevap vermeye çalıştım.

Amacımız

Müslümanların; eziklik ve kompleksten kurtulup öz güven sahibi olması, 'Batı, medeni dünya, çağdaşlık, modern hayat, demokrasi, insan hakları' gibi içi boş ve emperyalizmin araç olarak kullandığı kavramların tuzağına düşmemesi, kendi içlerinde birliğin sağlamasına odaklanmalarını sağlamaktır: Fas Krallığı Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırmalar Bakanı Sayın Lahcen Davudi, "Batı ile görüştüğünüzde mütevazı olmayın. Çünkü "Siz mütevazı olduğunuz zaman onlar bunu zayıflık olarak anlıyor. Onların anlayacağı tarzda, onlarla aynı seviyede durarak konuşun. Medeniyetinizden, dininizden özür dilemeyin. Tarihte özür dilenecek ameller ararsanız onların bizim yüzümüze bakacak yüzleri olamaz" (Serdar Demirel, Akit, 01.05.2016) demektedir. Ülkemiz ateistlerinin kılavuzlarından olan Richard Dawkins verdiği bir röportajda kendisini 'Kültürel bir Hristiyan' olarak tanımlamaktadır. (TVNET, 04 Nisan 2024; Hobson, T., BBC News, Dawkins: I'm a Cultural Christian, news.bbc.co.uk, 10 December 2007) Ama Dawkins'ten etkilenerek din düşmanı olan bizim yerli (!) ateistlerimiz ise İslam'ı hatırlatan her şeye düşmandırlar! Bari örnek aldıkları ateist (!) kadar kültürlerine sahip çıkabilse idiler!

Temel Teorilerimiz

Biliminde iman/gayb alanları, yani ispat edilememiş ön kabulleri vardır. Bilim adamı bir teori ileri sürerken onun gerçek olduğuna inanır, sonra deney yoluyla onu ispat etmeye çalışır ama işin ilginci, ispat edildiği iddia edilen 'kanun'un bile bir süre sonra yanlış olduğu ispat edilebilmektedir. Örneğin Batlamyus, Newton kanunlarında olduğu gibi! Bu çalışmamızda İslam'ı, günümüz biliminin geldiği seviye ile açıklamaya çalışıyorsak da, bizim temel teorimiz, "İslam'ın, bilimin ulaşacağı son noktada onu beklediği" şeklindedir. Ateist argümanlar, çoklu Evren, boşluklar tanrısı, kaos teorisi gibi iddialar yüzeysel ve mitolojiktir. Ateist/deistlerin deyimi ile 'bilim dışı masallar'dır! Evrim ve natüralizm bilimsel kavramlar değil, materyalist kesimce 'iman' seviyesine çıkarılmış ama hâlâ ispatlanamamış ideolojik ve hatta dogmatik birer 'inanç' sistemleridir. Gerek bilim, gerek felsefe ve gerekse de evrim veya natüralizm görüşlerini kendisine rehber edilenler (Ateist, agnostik, deist, kısmen de oryantalistler) İslam'a saldırırken, ortak bir nokta/paydada buluşamamakta, tek bir tanıma veya sonuca ulaşamamaktadır. Hepsinin bir ön yargısı, ön kabulü vardır ve hepsinde en son varacağı sonucu en başta kabul edip ona göre delil arama güdüsü hakimdir! Yine ateizm, agnostisizm, deizm ve oryantalizm de tek değil çeşit çeşittir. İslam'ı değerlendirirken unutulmaması gereken bir diğer önemli nokta da, bilimin, aklın ve düşüncenin hâlâ gelişmekte olduğu gerçeğidir. Her gizemin

akılla çözümlenmiş olmadığı ve bilimde son noktaya ulaşılmadığı asla akıldan çıkarılmamalıdır. Dolayısıyla, nihai hedefe ulaşılmış, bilinmeyen hiçbir şey kalmamış ve her bilgi deneyimlenmiş gibi bir yaklaşımla İslam'ı değerlendirmek, metot olarak bilimsel değildir ve insanlar bu şekilde ancak sübjektif sonuçlara ulaşabilirler!

İslam'a eleştirenlerin temel kaynakları yine Müslümanların yazdıkları kitaplardır. Eğer onların iddia ettikleri gibi, "Kur'an'ı Hz. Muhammed yazdı, hadisleri Müslümanlar uydurdu, İslam tarihini tek taraflı olarak İslam âlimleri yazdı" ise, bu kaynaklardan bu kadar saldırı-iftiraya neden olacak bilgilere İslam düşmanları nasıl ulaşabilmişlerdir? Demek ki bu kesimlerde Kur'an'ı yanlış anlama, İslami kaynaklara yanlış bir bakış açısı ile yaklaşım ve en önemlisi hatalı bir metodoloji söz konusudur. (Bu konuda 'İslam alimlerinin objektifliği', 'oryantalizm yanılgısı' adlı yazılarımızı tavsiye ederiz.)

İlkelerimiz

"Bir düşünce sisteminin hangi görüşler üzerine kurulduğunu anlamaksızın, bütünlüğünü kavramadan, o görüşü reddetmek karanlığa taş atmak gibidir. Bir ilme son haddine kadar vakıf olmayan kimse, o ilimdeki bozukluğu anlayamaz. Kişi o derece vakıf olmalı ki, o ilimde en büyük olan alimleri geçip, onların kavrayamadığı noktaları kavrasın ve o ilmin bozuk olduğunu anlatsın." (İmam-ı Gazalî, el-Münkız Mine'd-Delal, s. 11) "Bize hangi kaynaktan gelirse gelsin, bize ister önceki kuşaklarca, ister yabancı halklarca sunulmuş olsun, gerçeği itiraf etmek ve özümsemekten utanmamalıyız. Hakikati arayanlar için hakikatten değerli bir şey yoktur." (Kindi, Felsefi Risaleler, s. 4) "Bizi hakikate götürecek ilim gayrimüslimden bile olsa onu alır ve ona teşekkür ederiz." (İbn-i Rüşt, Faslu'l-makâl, s. 81)

Bu çalışmamızdan nasıl yararlanılabilir?

Öncelikle bu çalışmamızın bir ilaç işlevi gördüğünü, ilacın ise lazım olduğunda kullanılması gerektiğini ifade etmek isteriz. İlaç her zaman kullanılmasa da ne zaman ihtiyaç duyulacağı bilinmeyen bir şifa kaynağıdır. İmansızlık, önyargı, cehalet hastalıklarına herkes tutulmasa da, bu tür hastalıkların bulaşma ihtimaline karşı bu çalışmamızdaki yazıların her daim ulaşılabilir olması gerektiğinin öneminin farkındayız. Ayrıca oryantalist, ateist ve deistlere belli bir 'kategorik olarak' cevap vermek çok zordur. Çünkü konular birbiri ile bağlantılı ve çok iç içe geçmiş durumdadır. Bu çalışmamızın temel hareket noktasını oluşturan, "oryantalist görüşlerin misyonerlerce kullanıldığı ve ateistlerce dile getirildiği" iddiası da bunu doğrulamaktadır. Peygamberimizden bahsederken İslam'da kadın haklarına, namazdan bahsederken İslam savaş hukukuna rahatlıkla geçilebilmektedir. Bu nedenle önce (İman, Kur'an, Kadın, kaynaklar gibi) ana başlıklar altında cevaplar kategorize edilmiş, sonra kendi alt başlıklarında iddialar ele alınıp cevaplanmıştır.

Bu çalışmadan azami ölçüde istifade edebilmek için öncelikle "Kaynaklar" bölümündeki temel İslami ilimlerle ilgili yazıların, sonra özellikle "oryantalizm" başlığı altındaki yazıların okunmasını, bu aşamadan sonra ateist yazarların fikirleri ve onlara verilen cevaplara geçilmesini tavsiye ederiz.

Oryantalist iddialar ile birebir örtüşen ateist ithamların okuyucuya yeni ufuklar açacağı, 'her birine cevap verilen' oryantalist ve ateist görüşlerin örtüşmesinin "farkına varılamayan birçok zinciri kıracağı ve olaylara daha derinlemesine ve daha geniş açıdan bakabilme kabiliyeti kazandıracağı" ve "resmin tamamının o zaman görünebileceği" unutulmamalıdır!

Hamiş

Bu çalışmamız ferdi bir çalışmanın ürünüdür. Ateist veya oryantalist ithamlara veya tarafımıza gelen sorulara devamlı cevaplar verilmekteyse de, araştırmalarımıza devam ettikçe karşılaştığımız yeni kaynak ve referanslarla cevapların değerinin ve ikna edicilik gücünün her seferinde iki-üç kat birden arttığına defalarca şahit olduk! Zaten "Ateistlerin sözde yeni itirazlarına, İslam'ın klasik dönem alimleri tarafından zaten cevaplar verilmiştir. Müslümanların tek meselesi, o zengin ilim mirasına ulaşmak olmalıdır." (Hamza Andreas Tzortzis, Hakikatin izinde, Din bilim Ateizm, s. 43) Cevapların İslami kaynaklarda bulunmakta olduğuna her an şahit olmakla birlikte, cevapların olduğu tüm bu kaynaklara ulaşmak, 'zaman ve ekip işi' olduğu için, bu sorumluluğun kişisel/ferdi çalışmalarla gerektiği anlamda, 'zamanında' yerine getirilememesinin vebali, ağır bir yük olarak omuzlarımızda durmaya devam etmektedir! Yeterli cevaplar verildiği iddiasındayız ama daha mükemmeli de önümüzde durmaktadır, çünkü mükemmelliğin sonu yoktur! Bu çalışmadaki yazı, sorulara verilen cevapların tümü 'bir kişinin üslup ve bilgi birikimini' yansıtır. Üsluptaki yanlışlar veya bilgideki eksiklerden İslam değil yazar sorumludur, varsa hatalar yazardandır, doğrular ise İslam'dan kavrayabildiğinin yansımalarıdır. Yeni sorular ve bunlara verdiğimiz cevaplar, zamanla ulaştığımız yeni kaynaklarla sürekli revize edildiği için, kitap çalışmamızı mütemadiyen erteledik. Çünkü kitap, bilginin donuklaşmasıdır. Yazılıp basıldığı an o bilgi sabit kalır, güncellenemez! Güncel hayatta ise 'bir hafta bile geçmiyor' ki, herhangi bir konu veya soruya yeni bir belge-bilgi ile ekleme yapıp onu güncellemeyelim, cevap kalitesini artırmayalım! Ama artık sona yaklaştık, bi-iznillah!

Çalışmamız edilgen, reaksiyoner, savunmacı bir mantıkla değil; aksiyoner, etken ve oksidental bir bakış açısı ile hazırlanmıştır. Özellikle son 300 yıldır, gücü esas alan mantık ile hareket eden Batı, hem kendi ruhunu bitirmiş hem Doğuyu maddi manevi sömürerek özünden uzaklaştırmıştır. Ama sosyolojik bir gerçek onlar içinde işlemektedir, her canlı doğar, büyür ve sonra ölür. (Ali İmran, 140; İbn Haldun; Mukaddime, I/447) Artık sömürü ve propaganda üzerine kurulu zulüm düzenleri çatırdamaya başlamıştır. Onların alternatifi olan ve 'Hak' olanı üstün tutan medeniyeti kurmak biz Müslümanlar için iki cihanda da üstün olmak vesilesi olacaktır, inşallah! Ateist iken araştırmaları sonucu İslam'a dönüş yapan Altay Cem Meriç, ateist iddialara cevap olarak yazdığı serisinin ilkinde şunları yazmaktadır: "Burada okuyacaklarınız beni tatmin eden ve bana yeterli gelen cevaplardır." (Altay Cem Meriç, Muhtelif-1, s. 13) Dr. Ahmet Bayraktar'da yazdığı eserde, "Bu satırların yazarı, ben, hayatımın önemli bir kısmını arayışla geçirdim. Bu soruları, başkası sorduğu için değil, bir zamanlar daha ağırlarını ben sorduğum ve kendime cevapladığım için burada paylaşıyorum." (Ahmet Bayraktar, Ateizmus 1, s. 14) demektedir. Görülen o ki, benzer süreçlerden birçok kişi geçmiş ve hâlâ daha da geçmeye devam etmektedir. Ben de, bir zamanlar kıyısından döndüğüm bu sürecin iddialarına, gerek reel gerek sanal âlemde 30 küsur yıldır cevap verme gayreti içindeyim. "Bu kitabın yazarı kendi ulaştığı şeyin güzel olduğunu düşünmekte ve size güzel olanı iletmeye çalışmaktadır." (Altay Cem Meriç, Muhtelif-1, s. 17) İslami kimliğimi muhafaza etmeme neden olan ulaştığım bu bilgileri ben de sizlerle paylaşıyorum. "Cevapların oluşturulmasında akademik üsluptan uzak, olabildiğince herkes tarafından anlaşılabilir bir dil kullanmaya gayret ettim." (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 17) "Her iddia hakkında akademik ve bilimsel araştırmalar yapılabilir, ancak çağımızda uzun yazılar ve araştırma makalelerini okuyanlar azdır. Bu nedenle kısa ve özlü cevaplar vermeye çalıştım." (Molla Musa Celali, Ateist İtirazlara Cevaplar, s. 17, 89) "Burada yer alan sorulara tarihte veya günümüzde çok daha iyi cevaplar verebilecek olanlar bulunmuştur, bundan sonra da bulunacaktır. Yazarın yapmaya çalıştığı şey sadece, bu hususta mütevazi bir katkıda bulunmaktır." (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 18)

Okuyucu bu çalışmamızda bol miktarda alıntılarla karşılaşacaktır. Bu metodu kullanma nedenimiz, ateist/oryantalist iddialara verilen yanıtların tepkisel cevaplardan oluşmadığını ispat etmektir. Verilen her cevap, yazarın sübjektif sayılabilecek yorumlarından uzak, yerli ve yabancı kaynaklardan alıntılarla oluşturulmuştur. Yine bu çalışmamızda soru merkezli cevaplara odaklanıldığı için, çalışmanın hacmini artırmamak amacıyla konunun cevabı ile alakası olmayan detaylara da girilmemiştir.

Gelen sorular, yazım yanlışları dahil müdahale edilmeden -site uzantıları hariç- aynen yayınlanmıştır! Konu/soru merkezli kitabı okumak isteyenler için, her konu/soru ile bağlantılı diğer uzantılar sayfa başına ve gerektiğinde yazı aralarına eklenmiştir.

Muhammed İbni Hallegan, '865 özel insanın kısa hayat hikayelerini yazdığı' eserinin sonuna, şu satırları eklemiştir: "Allah, hatasız kitap yazılmasına izin vermemiştir. Çünkü hatasız kitap bir tanedir: Kur'an" (Will Durant, İslam medeniyeti, s. 236)

Bu çalışmadaki doğrular Allah'tan (Bakara, 32), hatalar bizim bilgi eksikliğimizden kaynaklanmaktadır.

"Biz bu kadarını yapabildik." (A. Demircan, İhsan Süreyya Sırma Kitabı, s. 527) "Cenabı hak dalgınlık, gaflet ve bilgisizlikten dolayı işlemiş olduğumuz suçlarımızı affeylesin." (Ali Arslan, Büyük Kur'an Tefsiri, XVI/276)

Bu çalışmanın, hadisi şerifte belirtilen, "İnsanoğlu öldüğü zaman, amel defteri kapanır, üç şey hariç: Biri de kendisinden istifade edilen ilim." (Müslim, Vasiyyet 14; Ebu Davud, Vasaya 14; Tirmizi, Ahkam 36; Nesai, Vasaya 8) grubuna dahil olmamıza vesile olmasını temenni ediyoruz.

Gayret bizden, başarı ve hidayet Allah'tandır.

Allah'ın varlığının ispatı

"İslam düşüncesinde âlem, 'Allah'ın dışındaki varlıklar' şeklinde tanımlanır. Âlem yaratılmıştır ve Allah'ın varlığına alametler teşkil etmektedir. İnsan ve kâinat yaratıcıya işaret eden ayetlerle (delillerle) doludur. (Emine Öğük, Yeni ateistlerin yanılgıları, s. 172, 225)

Kur'an-ı Kerim, yer ve göklerde Allah'ın varlığına dair deliller olduğunu (Casiye, 3; Bakara,164; Yusuf, 105; Enbiya, 32) bizlere haber vermektedir. Biz de, akademik kavram ve üsluplara dalmadan, sade ve anlaşılabilir örneklerle, çevremizde gördüğümüz, medyada okuduğumuz haberlerden hareketle okuyucuyu Yaradan'a ulaştıracak delilleri sizlere sunmaya çalışacağız.

Allah'ın varlığının ispatı konusunda 'biyomimetik'ten başka, 'Akıllı tasarım, Hassas ayar' gibi bilimsel; 'Ontolojik, Kozmolojik, Hudus, İmkan, Gaye, İnayet, İhtira' gibi klasik delillere kadar birçok metot bulunmaktadır. Bu çalışmada ise, tüm bu metotlardan istifade etmekle beraber ağırlıklı olarak kıyas metodunu kullanacak, insanların yaptıkları ile insanların yapmasının mümkün olmadığı, daha ileri teknoloji ürünü ve geri dönüşümlü olan, çoğalabilen örnekleri gösterip, bunlardan hareketle bunları örneksiz olarak yapana ulaşmaya çalışacağız.

Bugün yaşadığımız on dört milyar yaşındaki evrenimize gözümüzü çevirdiğimizde milyonlarca maddenin, birbirinden farklı kuvvetlerin ve enerjilerin bir arada olduğu karmaşık ve komplex bir yapı ile karşı karşıyayız. Ama daha yakından incelediğimizde karmaşık gibi görünen bu yapıların içinde mükemmel bir düzen ve uyum olduğu gözlemlenmektedir. Hatta bu uyum ve düzene bağlı olarak canlı sistemleri oluşmakta, fiziksel yasalar olduğu keşfedilmekte ve tekrarlanabilir bilimsel teoriler üretilebilmektedir.

Ortada işleyen bir düzen varsa bunun bizi düzeni koyana, bir eser varsa bunun bizi eseri yapana götürmesi rasyonel/makul bir sonuçtur. İki boyutlu resim görünce bu bizi resmi yapan ressam/sanatçıya götürürken, o resimdekinden yapılması çok daha zor olan ve insanların yapamadığı dört (En, boy, derinlik, zaman) boyutlu, canlı, hareketli, çoğalan, iletişim kuran, çevresi ile uyumlu, geri dönüşümlü vb. özellikleri olanların da bizi 'Musavvir ve Hâlik' olana götürmesi gayet doğal ve mantıklı bir sonuç olacaktır.

"İmalatı sırasında çevreye zarar verilmemiş, gürültü kirliliği yapılmamış, hiç bir katkı maddesi kullanılmamış, ham maddesi kendisi tarafından depolara istif edilmeden oluşturulmuş, kıvam ve tat zengini, el ve makine değmeden hazırlanmış gıdaları" Yaradan'ı inkar etmek rasyonel bir davranış değildir.

Tabiatta 94 tane doğal element vardır. Bunlar, bir alfabenin harfleri gibidir. Bu harfler bir araya gelerek milyarlarca ciltten oluşan evren kitabını oluşturmaktadır. Bizler bu kitabı ortaya koyulan eserlerden hareketle okuyarak 'Tekvin' sıfatlı yazarına ulaşmaya çalışacağız.

Laboratuvarlarda bulunan insan/anatomi modellerinin bir üreticisi vardır. Gerçek insan vücudundan referans alınarak yapılan insan anatomi modellerindeki organlar, insan vücuduna uygun şekilde modellere yerleştirilmiştir. Fakat bu organların hiç biri görevini yerine getirememektedir. Halbuki insanlarda bu organların işlevsel olup, tümünün birbiri ile uyumlu şekilde insan vücudunda çalıştığına şahit olmaktayız. Modellerin bile bir yapanı bulunurken, yapılması çok daha zor olan bu organların da bir yapanı olacağına ulaşmak gayet doğal ve mantıklı bir sonuçtur. Aynı şekilde, okullarda bulunan dünya küresinin eksen eğikliğini ve dönmesini sağlamak için ortasından ve yan tarafından destekleri bulunmaktadır. Mavi renkleri

deniz, yeşil-kahverengi olanları toprak ve dağları işaret etmektedir. Bu plastik kürelerin çok daha büyüğü olan asıllarını, aynı rotada pilotsuz, motorsuz, yakıtsız, sessiz ve dört bir yanı açık olarak uçan ve dönen bu dev uçakların içinde sürünen, yüzen, yürüyen yüz binlerce çeşidi ile bitkiler, hayvanlar ve insanlar birbirleri ile uyum içinde bir arada yaşamaktadır. Maketi para ile satılan bu kürelerin asıllarının bir yapanı olduğunu savunmak gayet realist/gerçekçi bir sonuç değil midir? En son araştırmalara göre evrende 200 milyar ile 2 trilyon arası (https://umutayildiz.com/evrende-kac-galaksi-var-ve-bunu-nasil-hesapliyoruz) galaksi bulunmaktadır. Bunlardan biri de bizim galaksimiz olan Samanyolu galaksisinde en az 200 milyardan fazla yıldız bulunmaktadır. Sadece güneş değil genel olarak diğer milyarlarca yıldızı da hesaba kattığımızda, 70 seksilyon (7×10^{22}) yıldızın hareketlerini (http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/3085885.stm) "Elektromanyetik kuvvet, kütleçekim kuvveti, güçlü çekirdek ve zayıf çekirdek kuvveti" yasaları ile bir düzen-uyum içinde, hepsini kendi yörüngelerinde yüzdüren 'Melik' sıfatlı varlığı inkar etmek akla aykırı değil midir?

İki parçadan oluşup içinden plastik oyuncakların çıktığı yumurtalarla, tek parçadan oluşan ve nesillerini devam ettirebilen canlı varlıkların içinden çıktığı gerçek yumurtaları kıyasladığımızda 'İlim' sahibi bir yaratıcıya ulaşmak hiç te zor olmayacaktır!

'Suni karaciğer mucizesi' başlıklı habere bakalım. "Oksijen jeneratörü, rezervuar, kuvöz, hücre filtresi, Ultra filtre, kan pompası gibi parçalardan oluşan cihaz, hastanın kanını dışarıya bir plazma filtresi yoluyla pompalıyor ve temizlenen kanı daha sonra tekrar hastanın vücuduna döndürüyor." (Milliyet,04.09.2000) Haber yazısına göre, pekte kullanışlı olmayan bu 'taklit' cihaz için kullanılan başlık, 'mucize' olarak belirlenirken, 'aslını' yapana da, 'Bedi' yani 'örneksiz yaratan' denmesi gerekmez mi? Aynı gazete daha sonra konunun uzmanlarının referansı ile "Karaciğerinizin alternatifi yok! Vücudun en hayati organlarından karaciğerin tek alternatifi, sağlıklı başka bir karaciğer" (Milliyet, 08.02.2005) haberini de yapmaktadır.

'Biyonik insan' başlıklı diğer bir haber (Milliyet, 25.04.1999) ile devam edelim: "Bilim adamları, tıp, kimya, biyoloji, elektronik bilimlerinden yararlanarak elde ettikleri organlarla insanı yeniden yarattılar." (Bu ve bundan sonra kitap boyunca delil olarak kullanacağımız ve birçoğu gazete-dergi kaynaklı resim-fotoğrafların asılları sitelerimizin ilgili sayfalarda bulunmakta olup, kitabın hacmini artırmamak amacıyla bu çalışmaya eklenmediğinin altını çizelim!) Aslında bu haber bize, ilk insan yaratılırken 'kullanılan' bilimlerden bazılarını da haber vermektedir. Biyonik insan için gazete 'yarattı' kelimesini kullanmaktadır. Peki, gerçeği kadar mükemmel olmasa da, bunların taklit edildiği orijinalleri için neden gazeteler 'yaratılan' ifadesini kullanmamakta ısrar etmekte ve bunları 'Doğanın hediyesi, tabiatın yaratması' olarak lanse etmektedir acaba?! Taklidini insan yapınca adı 'mucize-yaratma' olurken aslını 'Cebbar' sıfatına sahip yüce bir varlık yapınca, yapan olarak neden "evrim, tabiat ana, doğa" gibi uyduruk tanrılar ilan edilmektedir acaba?

Suni deri ve kemik yaptık. "Hastadan alınan kök hücre sayesinde vücut dokularının reddetmediği deri ve kemik yaması ürettik." başlıklı diğer bir haber, yaratılandan alınandan hareketle üretim yapıldığını bize bildirirken, 'tüm gözler artık görecek' (Türkiye, 11.02.2013) başlıkla haberde ise: "cyborg gözlükler bilgisayarla tanımlanan görüntüleri beyne iletecek." şeklindeki açıklama ile görme işleminin sadece bir aşamasının bile ancak bilgisayar destekli işlev gördüğünü haber vermekte, dolayısı ile her iki haber de aslında yaratılıştaki üstün teknolojiyi bizlere tekrar hatırlatmaktadır.

Bir tohum, toprak dışında cansız bir madde gibi davranırken ne zaman ki toprağa atılır, hemen canlanıp tıpkı bilgisayara takılan harici bellek gibi, anında bilgi akışını başlatır ve tohum önce yerçekimine karşı gelerek toprağı yarıp gövdesini yukarı çıkarır, kökleri vasıtası ile topraktan aldığı su ve minerali havadaki karbondioksit ve güneş ışığı ile birleştirip dallarından meyve üretmeye başlar. Aynı çamurdan tadı, kokusu, şekli, deseni, rengi birbirinden farklı binlerce ürün ortaya çıkarır. Bu sayede bu bitki hem kendi türüne hem de diğer canlılara faydalı bir görevi yerine getirir. Acaba tüm bunları yapmayı o minik tohuma yani o 'doğal harici belleğe' kim öğretmiş, kodları ona kim yüklemiştir? Çok daha fazla bilgiyi son teknoloji ürünü flash bellek içine (resim, video, ansiklopedik) bilgi olarak yüklesek ve sonra bunu toprağa atsak, bu teknoloji ürünü acaba çamurdan herhangi bir ürün meydana getirebilirler mi? 'Kendiliğinden' yani bir yapanı olmadan milyonlarca sene önce oluştuğu iddia edilen bir tohum mu yoksa harici disk-flash bellek-hafıza kartı mı daha ileri teknoloji ürünüdür? Hangi bilgisayar, gösterdiği bilgiyi çoğalan ve çevresi ile uyumlu olan bir ürüne çevirebilir? Yaratıcı ismini kullanmak yerine 'tabiat ana' adlı 'tanrıça'ya atıfta bulunan ateistler aslında, pagan kültürünün izlerini günümüze bilimsellik kılıfıyla taşıdıklarının farkında mıdırlar acaba?

"Dünyanın en hızlı koşan kara hayvanı çitadan esinlenerek geliştirilen robot çıta, saatte 29 kilometre hıza ulaşarak 'rekor' kırdı." (Sabah, 07.03.2012) Haberin fotoğraflarından gördüğümüze göre kabloları her tarafından sarkan, hayatını devam ettirecek enerjiyi kendisinin karşılayamadığı, görmeyen, çoğalmayan, "hayatta" kalma güdüsü olmayan, bulunduğu habitattaki canlı ve cansızlarla uyumlu bir ortamın oluşturulması imkansız olan bu çita sonuçta bir bilimsel çalışmanın ürünüdür. Ama işin ilginç tarafı, gerçek çitaların saatte 120 kilometre hızla koşabiliyor olması, çoğalması, türleri ile iletişim kurabilmesi ve çevre ile uyumlu hayat sürdürebilmesidir! Robot, insan ürünüdür. Ya daha ileri teknoloji ürünü gerçek çita?

Festo şirketi kanguru şeklinde biyonik bir kanguru üretir. Bu robotta "sensör, basınçlı hava deposu, motor, akümülatör, Pnömatik aktüatörler, potansiyometre, elastik tendon" gibi birçok teknolojik aksam bulunmaktadır. Ama evrimcilerin ileri sürdüğü 'doğal seçilim denilen hayali sistem'in ürettiği (!) canlı kanguru 3 metre zıplarken, 'teknoloji ürünü' robotun zıplama kapasitesi sadece 40 cm'dir. Bu iki kanguru arasındaki fark düşünüldüğünde canlı kanguruyu meydana getirenin ne kadar muhteşem bir tasarımcı olduğunu görmemiz gerekmez mi?

Çinli şirket Unitree Robotics, Laikago adlı yük çekebilen bir robot köpek üretir. "Düz zeminde" problem yaşamadan ilerleyen, 12 adet motoru olan ve gerçek köpeklerin tüm hareketlerini mekanik olarak "taklit" edebilen bu köpeğin fiyatı 25 bin dolar. Daha sonra robot geliştirilir. (TRT Haber, 05.02.2022) Üzerindeki kamera sistemleriyle uzaktan görüş ve kontrol imkanı sağlanır. İki saatlik pil ömrü olan ve uzaktan kumanda ile kontrol edilebilen bu robot ile ilgili haber bizi her gün sokaklarda gördüğümüz bu canlıların aslında ne kadar mükemmel bir teknoloji ile 'yaratıldığını' anlamamıza da vesile olmaktadır.

İnsanın yaratılışındaki teknolojiyi anlamamıza yardımcı olacak bir diğer haber. (Hürriyet, 11.08.2001) "Kişisel bilgisayar 20 yıla kertenkele beynini yakaladı. Bugünkü PC'nin beyin gücünün bir kertenkeleninki kadar olduğunu söyleyen IBM Araştırma ve Geliştirme Direktörü Paul Horn, 20 yıl sonra PC'lerin insanın beyin gücüne ulaşabileceğini belirtiyor." Peki günümüzde durum nedir? Biyologlara göre, trilyonlarca sinaps bağlantısına sahip olan 90 milyar sinir hücresine sahip insan beyni kesinlikle taklit edilemez. Araştırmacıların bir insanın normal beyin aktivitesinin sadece 1 saniye için harcanan gücü taklit edebilmeleri ise ancak 82.000 bilgisayar işlemcisiyle mümkün olabilmektedir. Bunun yanında insanların sahip olduğu duygusal zekâ, dil yeteneği, düşünme teknikleri gibi özellikler insan beyninin bilgisayarla kıyaslanmasının mümkün olmadığını göstermektedir. Bilgisayarın farkı, aynı anda birçok veriyi hızlı şekilde

değerlendirebilmesidir. Bu da onun önceden insan tarafından programlanması sayesinde olabilmektedir, yoksa akıllı olmasından değil. Özetle, (Prof Sefa Saygılı, Akit, 03.03.2018) "Bilgisayarın tek yaptığı, akıllı bir insanın hazırlayıp yüklediği programları çalıştırmak, yani bir dizi kuralı yerine getirmekten ibarettir. Ortada zeka değil, teknik vardır. Makineler yine yalnızca 'hızlı aptallar' olmaya devam etmektedir. Dünyanın en hızlı bilgisayarı saniyede 10_9 (1 milyar) hızıyla işlem yapabilmekte iken beynin hızı 10_{15}'tir (1 katrilyon). Hafıza kapasitesi olarak ise beyin 1000 kat daha fazladır. Yani beyin, en süper bilgisayarın bin adedinin toplam kapasitesine eşittir. Tabii beynin hafızadan başka sayısız fonksiyonları olduğunu da unutmayalım. Beyinde istenen bilgileri bulup çıkaran ve bize ulaştıran 100 milyar nöron bulunmaktadır. Bilgisayarlarda ise, hafızasını yüklediğimiz bir bilgiye tekrar ulaşabilmek için daha önceki adın tıpatıp aynısını yazmak gerekmektedir. Oysa, tanıdığımız bir insanı 10 yıl sonra gördüğümüzde, sakalı uzamış, saçları dökülmüş, kilosu artmış dahi olsa onu hatırlarız! IBM'in tecrübeli teknoloji uzmanı Kerry Bernstein "beyin, bilinen en hızlı bilgisayardan yüzbinlerce kat daha hızlı. Bizim bunu elektronikte gerçekleştirebilmemiz mümkün değil" demektedir.

Böbreği çalışmayanlar için vücuttaki kanı temizlemek amacı ile diyaliz makinesi icat edilmiştir. İlk zamanlar nerede ise bir buzdolabı büyüklüğündeki bu makineler daha sonra teknolojinin ilerlemesi ile küçülmüş ve taşınabilir hale getirilmiştir. Daha da ilerleyen teknoloji, diyaliz makinesini daha da küçültüp, "giyilebilir" hale getirmiştir. Benzer konularla ilgili basına yansıyan haberlere bakalım: "Giyilebilir yapay böbrek." (ATV, 10.06.2016) "Kemer gibi bele takılabilen" " (CNN Türk, 9 Haz 2016) yapay böbrekler gibi, yapay kalpte yapıldı. "Kalbi çantasında" (Takvim, 18.01.2017), "kalbini sırtında taşıyor!" (Habertürk, 05.09.2018): "Kalbini sırtına astığı çantada taşıyan küçük Ramazan'ın en büyük hayali kalp nakli olup denize girebilmek." Denizde yüzebilmek için teknolojinin "yarattığı" bir "mucize' olan kalp yetersiz kalmaktadır. En son teknoloji ürünüyle bile olsa, dışarıdan insan vücuduna yapılan bir dış müdahele mükemmel uyuma entegre olmada sorun yaşa-t-makta, yaratılan 'biyolojik robot' olan insanın mükemmelliğine ulaşamamaktadır.

"Kendilerini Kopyalayarak Üreyebilen Biyolojik Robotlar" (TRT Haber, 15.12.2021) başlıklı haberin detaylarına baktığımızda, Vermont Üniversitesi, Tufts Üniversitesi ve Harvard Üniversitesi çatısındaki Wyss Enstitüsü tarafından geliştirilen Ksenobot adlı bu robotların, bilgisayar tarafından tasarlanıp programlandığını ve biyolojik hücreler kullanılarak inşa edilip kendi kendini iyileştirebildiğini görüyoruz. Kurbağa emriyolarından "alınan" kök hücrelerle "üretilen" ve "çok düşük ihtimallerde ve belirli koşullarda olsa dahi" kendi kendini kopyalayarak üreyebildiği bildirilen bu teknoloji ürünü minirobot ile ilgili bu haber aslında örneksiz yaratılan ve tüm canlıları kapsayan üstün bilgi, irade ve kudreti açıkça işaret etmekte değil midir? 1996 yılında ilk klonlanan koyun olan 'Dolly'de, "Yetişkin bir memelinin hücresinden 'alınan' hücre nükleusunun, döllenmemiş fakat gelişmekte olan ve çekirdeği çıkarılmış bir 'yumurta hücresine transfer' edilmesi" ile üretilmişti. Yani ortada işleyen sisteme dışarıdan yapılan müdahaleler söz konusudur, sıfırdan bir üretim yoktur!

Akıl ve bilimin ışığında insanlarca geliştirilen teknoloji ürünleri, insanların ulaşamayacağı daha ileri teknolojiye sahip varlıklarla karşılaştırıldığında bizleri 'Alîm, Kuddüs, Kadîr' olan bir üstün varlığa ulaştırması mantıklı bir sonuçtur.

Taklitten ibaret olan teknoloji ürünleri orijinalleriyle kıyaslandığında, hantallıkları, kablo bağlantıları, kullanım sürelerinin kısıtlı olması, belde, sırtta, elde, çantada taşınan versiyonları ile kullanışsızlığı, masraflı oluşu ve hâlâ asıllarına göre istenilen ileri teknolojiye sahip olmadıkları rahatlıkla görülmektedir. Orijinal asıllarının insan vücudundaki uyumlu sıralanışı, (lütfen her organ için bunları tek tek düşünelim) kullanımındaki rahatlık, estetikliği, gerekli

enerjiyi sağlamadaki tüm canlı sistemlerle olan uyumu düşünüldüğünde, tüm bunları yapan ve yöneten bir "İrade, ilim, kudret, tekvin" sahibi üstün bir varlık olması gerekmez mi?

Ufuk açıcı bir soru. Ya Allah'u Teâlâ 'bugünkü teknoloji' ile tüm canlıları yaratsa idi, hayat şu an yaşadığımız kadar kolay ve rahat (Ta-ha, 53) olabilir mi idi?!

Uzay (evren) insan beynine ürkütücü bir şekilde benzemektedir. "Beyindeki sinir ağları yapısal olarak, evrenin oluşum şekline benzemektedir. Yapılar çok benzer ve birbirleriyle aynı şekilde etkileşim halindedir. Bu iki karmaşık ağ, kozmik ağ ile bir galaksi veya bir nöronal ağ ile bir nöronal bedenin içi arasında paylaşılanlardan daha fazla benzerlik göstermektedir." (Bologna Üniversitesi astrofizikçisi Franco Vazza ve Verona Üniversitesi beyin cerrahı Alberto Feletti'nin araştırması, Frontiers of Physics, 16.11.2020) Doğal olarak bu benzerlik bizi, her ikisinin de aynı elden çıktığı sonucuna ulaştırmaktadır.

Akvaryumda balık besleyenler bilir; suyu ve camı temiz, yemi ne az ne çok, oksijen yeterli olmalı. Birbirini yiyebilecek balıklar bir arada olmamalıdır. Akvaryumdan deniz, okyanus ve ayrıca tatlı su balıklarına geçelim. Bunların bakım, yem, oksijen vs. ihtiyacı otomatiğe bağlanmış şekilde milyonlarca senedir devam etmektedir. Bir beyin fırtınası yapalım ve soralım: Okyanuslardan denizlere, göllerden nehirlere uzanan milyonlarca türün hayatta kalmalarını ve türlerinin devamlılığını sağlayan düzeneği otomatiğe bağlayan kimdir?

Elektrikli yılan balığı "Electrophorus electricus" amazon nehrinde yaşar. İki metreyi bulan gövdesinin üçte ikisi elektrik üreten organik plakalarla kaplıdır. Balık bu sayede 2 m. uzaktaki düşmanlarını bile öldürebilir. Peki, yüzen ve çoğalan bu şok cihazını tasarlayan ve üreten kimdir?

Acaba hiç klima, vantilatör ile rüzgarı kıyaslamayı düşündük mü? Ya evlerimizdeki ampuller ile güneşi kıyaslayanımız oldu mu? Göz ile kamerayı kıyaslayalım: Retina ile görüntü sensörü, iris ile diyafram, göz merceği ile kamera lensi ve ışık hassasiyetlerini karşılaştırmak zannımca aradaki teknoloji farkını anlamamıza yeterli olacaktır. Bu farklar bize bir üstün üreticiyi işaret etmekte değil midir?

Orta büyüklükte, yaklaşık l kilometre çapındaki bir bulutun içinde l ile 5 milyon kilogram arası su bulunmaktadır. (Sabah, 08.01.2010) Kafamızın üzerinde yüzerek/uçarak gezen bu nehirlerin sel; karın ise çığ olarak inmesini engelleyen kurallar zincirini koyan kimdir? Tesadüfü daha ne kadar ilah edinebilir materyalist evrimci çevreler? Aslında şunu itiraf etme zamanı gelmedi mi? Tüm evren büyük bir program (Külli İrade) dahilinde, planlı şekilde, düzen içinde işlemeye devam etmektedir. Sistemin işleyiş kurallarını açıklamak (bilim), bu kuralları koyanı inkarı mı yoksa gücünü itiraf edip secde etmeyi mi gerektirir?

Bilim dünyası her gün yeni (Fiziksel, biyolojik) yasalar keşfetmektedir. Yasaların olması, onları da bir koyan ve uygulatan olmasını zorunlu kılmalıdır. Kanun koyucu (Şari') olmadan kanunların var olması akla aykırıdır. Basit bir örnek üzerinden gidelim. Trafik kurallarını koyan ve uygulayan bir merkez vardır. Bu kurallar ve denetleyen polis, kamera sistemlerine rağmen hâlâ kazalar olmaktadır. Ama kimsenin aklına bu kuralların kendiliğinden oluştuğunu iddia etmek gelmemektedir. Peki, akıl sahibi insanlar ve bu kadar kurallar olduğu halde uygulamada aksaklıklar yaşayan biz insanların, tabiat kuralları denen ve cansız/akılsız maddelerce uygulanan fiziksel yasalar ile canlılarda işlemekte olan biyolojik yasaları düşününce, bunları onlara uygulatan güç ve iradeye ulaşmamız ve O'na saygı duymamız gerekmez mi? "Genellikle fiziksel süreçleri yasal terimlerle tanımladılar ve bunlar için yaptırımın gerekli olduğuna

inandılar; cansız nesnelerin bile yasalara "itaat etmesi" gerekiyordu. İnsanların trafik kurallarına uymasını sağlamanın zor olduğunu düşünüyorsanız eğer, bir asteroidi bir elips üzerinde hareket etmesi için ikna etmeye çalıştığınızı hayal edin bir de." (Stephen Hawking, Büyük Tasarım, s. 25)

Vücudumuzdaki damarların uzunluğunun 100.000 kilometreye, insan beynindeki 100 milyar nöronun tek bir çizgi halinde yan yana getirilince uzunluğunun 1000 kilometreye ulaşıyor, kalbimizin kanın bir günde tam 96.540 km yol alıp, beynimizde 100 milyar sinir hücresinin gönderdiği mesajların saatte 274 km hızla yayılıyor olması, bağırsaklarımızın toplam uzunluğunun 200 metreyi bulup, sadece derideki sinirlerin uzunluğunun 72 kilometreye ulaşması vd. tüm bunların birbirine karışmadan bir bedene sığdırılıp görevlerini aksatmadan yerine getirebilmesini sağlamak bir 'düzenleyene' işaret etmez mi? Bebekler doğarken Dr. M. Visscher'in deyimi ile "Sıvı altın" olan verniks isimli bir çeşit cilt kremi ile doğar. Yara iyileştirici, temizleyici, antioksitan özelliği olan (Leiden Üniversitesinden Pr. Joke Bouwstra'nın iddiasına göre) ülseri bile iyileştirebilen bu madde dışında, "sıvı kalkanlar" adı da verilen beynin içinde yüzdüğü beyin-omirilik sıvısı, üçe ayrılan gözyaşı tabakası, diz-dirsek-omuzdaki kıkırdak yağları (Atlas, Nisan 2011, sayı, 217) tam da olması gereken yer, kıvam ve özellikte bulunmakta iken, tüm bunları sadece tesadüfler zincirine bağlamak (evrim) mantıkla açıklanabilir mi?

Geyikler yavrularını tam otların filizlenme döneminde doğurur; kışın C vitaminine ihtiyaç duyan insanlar için bitkiler çamuru C vitamini deposuna (Portakal, mandalina) dönüştürür; Avrupa'daki uçan böceklerin göç yolları tam da yeni yavrulayan mağara yarasalarının olduğu bölgeden geçer ve yarasa yavrularının yiyecekleri ayaklarına uçarak gelir; Güney Pasifik Okyanusunda Mcquarie adasında yaşayan penguenlerin yiyecekleri olan balıklar Avrupa kıtasından sıcak-soğuk su akıntıları vasıtası ile Amerika kıtasına taşınır; Güney Pasifik adalarında dev yengeçler yumurtalarını denize bırakır ve o sıralarda oluşan hortumlar yumurtaları başka kıta, ada, ülkelere taşırlar; Kuzey Pasifik kıyıları ile Alaska sınırları içinde yaşayan Boz ayıların yiyecekleri olan somonlar tam 2000 mil uzaktan yüzerek ayaklarına gelir. Yüzen, uçan, yürüyen türleriyle akılsız canlılar ile doğa olayları arasındaki bu iş birliği kör bir tesadüfle açıklanabilir mi? Yerkürenin her köşesinde gözlemlenen bu uyumun büyük bir güç tarafından ayarlandığı dışında başka bir açıklama akla uygun olabilir mi?

Doğayı, güçlü kalanın hayatta kaldığı bir savaş alanı olarak gören Darwinci bakış açısına sahip materyalistlerin kavrayamadığı inceliği bir örnek üzerinden açıklayalım. Yırtıcı hayvanlar geyik, antilop gibi hayvanları avlar. Dışarından yüzeysel bir açıdan bakıldığında, bu avcı hayvanların, avlanan hayvanların neslinin devamı açısından büyük bir sorun teşkil edeceği düşünülebilir. Ama olaya daha derinlemesine ve uzun vadeli baktığımızda, gözlemlediğimiz sahne bizi çok farklı bir sonuca götürmektedir. Avcı hayvanlar yaşlı, hasta hayvanları ancak yakalayabilmekte, genç ve sağlıklı olanlar ise avcılardan kaçabilmektedir. Sonuçta, avlanan bu hasta ve yaşlı hayvanların 'yiyecekleri' de genç ve sağlıklı hayvanlara kalmakta ve dolasıyı ile hem av hem avcının lehine bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Nihayetinde avcılar ne kadar av yakalarsa yakalasın, ne av sayısı azalıp nesli yok olmakta ve ne de avı kalmadığı için avcı hayvanlar açlıktan ölmektedir. Av ve avcı arasındaki bu hassas dengeyi bir de tüm canlı türleri için tek tek düşündüğümüzde 'Muhsî' sıfatlı bir yaratıcının ayar, denge, uyumu ne incelikle hazırlayıp devam ettirdiğini daha iyi kavrayabilmekteyiz. Görüldüğü gibi evren bir kaos ve savaş alanı değil, uyum içinde işleyen müthiş bir düzene sahiptir. Bu konular 'Evrim' ve 'Ateistlere Cevaplar' adlı yazılarda tekrar ele alınacaktır!

Su döngüsü; besin zinciri; azot döngüsü; karbon, oksijen, fosfor döngüsü; yörünge hareketi; elektron döngüsü; kanın dolaşımı gibi tüm bu çarkları döndüren, kaosu düzene çeviren, Güneşin

zararlı ışınlarına engel olup hayatın devamı için zaruri olan ışınların geçmesine izin veren görünmez bir süzgeç olan ozon tabakasını yaratan, kamuflaj sanatlı olarak canlıların elbiseleri olan derilerini vücutlarına ve çevreye göre ayarlayan, atomlardan hücrelere, fotonlardan gezegenlere dek her şeydeki uyum, 'akıl sahibi' insanlara mutlaka bir mesaj (Mülk, 3) vermektedir.

Allah (cc) öyle bir imtihan alanı yaratmıştır ki, 'sahne ve dekor tasarım bölümü'ndeki ders adlarına (Desen, Teknik resim, estetik, tasarım, perspektif, maket yapım yöntemleri, form ve geometri, malzeme bilgisi, çevre koruma, sunum teknikleri, görsel iletişim, strüktür bilgisi, ışıklandırma ve sahne efektleri, set tasarım, çevre tasarımı, grafik, vitrin tasarımı, sistem analizi vd.) ve kodlama, uzaktan kumanda, kukla, animasyon gibi sinema sanatının da inceliklerine bakacak olursak yaratıcının ilmini, gücünü ve yarattıklarındaki ileri teknolojiyi anlayabilmekte; ince, detaylı, hesaplı, hassas ve uyumu inkar etmemiz asla mümkün olamamaktadır. Unutmayalım ki "Evrenin kurallarını azıcık değiştirmek bile bizim varlığımızın koşullarını ortadan kaldırır!" (Stephen Hawking, Büyük Tasarım, s.133)

Materyalist bakış açısı, Newton fiziğinden hareketle evreni mekanik bir makineye benzetiyordu. Artık kuantum fiziğinin hakim olduğu günümüz dünyasında her olayın sebep sonuç ilişkisi içinde işlemediğini biliyoruz. Artık A nesnesi ile B nesnesi etkileşime geçince kesin C sonucu ortaya çıkacak diyemiyoruz: C, D, E…belki de daha fazla ihtimal söz konusu olmaktadır. Ama işin dikkat çeken tarafı, evrende hayatın devamı için gerekli olan ihtimal hangi şık ise, o doğru şık seçilmişçesine ortaya çıkmakta ve evrendeki sistem canlıların hayatının sürdürecekleri şekilde işlemeye devam etmektedir. İşte Atom altı parçacıklardan fotonlara, hücreler âleminden galaksilere dek her bir karşılıklı etkileşim sonucunda ortaya çıkan olasılıklar içinde en doğru olanı seçerek (Rahman, 29) "evrenin devamını sağlayan güce biz Allah (cc) diyoruz!" (Hacı Ali Şentürk, Ateizm sonuçsuz serüven, s. 252) Evreni kocaman bir kitaba benzetirsek, açtığımız her yeni sayfa, her cümle bizi o kitabı yazana götürmektedir. Kitabın kalitesi, içeriği, mükemmelliği, "yazarını göremesek bile" bize yazarın varlığını gösterecektir. "Varacağımız sonuç bizi Allah'ın varlığına ulaştırabilirse bu aklın bizi ulaştırdığı bir rasyonel sonuç olacaktır." (Prof. Ramazan Altıntaş, Gençler inançtan soruyor, s. 148) İnsanın hayatını devam ettirme sürecini düşünelim. Ciğerlerimiz, midemiz, kalbimiz hepsi bizim irademiz dışında çalıştırmakta, hatta biz uyurken bile çalışmaya devam etmektedir. Dünyamızı yer çekimi ile yaşanır kılan, toprağa attığımız tohumlar vasıtası ile çamuru yenilebilecek meyve sebzeye dönüştüren biz insanlar değildir. Atom altı parçacıklardan hücrelere, foton âleminden galaksilere evrende var olan hiçbir kural bizim irademiz ile hareket etmemektedirler. Tüm bunlar üzerine tefekkür ettiğimizde bizi şu sonuca ulaştırmalıdır: "Ne de az şükredersiniz!" (Mülk, 23)

Yağmurun yağması, gecenin ve gündüzün, mevsim ve yılların oluşması, ısınan suyun buharlaşması, suyun kaldırma kuvveti, hava basıncı, suyun deniz seviyesinde ve belli bir basınç altında 100 santigrat derecede kaynaması, ısıtılan metallerin genleşmesi, serbest bırakılan cisimleri düşme hızının ağırlıkları ile doğru orantılı olması gibi kuralları mutlaka bir koyan, ayarlayan ve aynı zamanda uygulatan olmalıdır. Bu kanunları, sadece bulanı bilim adamı ilan edip göklere çıkarırken, canlı- cansız varlıklara sözünü geçiren ve tüm kanunlarını uygulattıranı nasıl göz ardı edebilir, yok gibi yaşayabiliriz?

"En ünlü ateist: Artık Tanrı'ya inanıyorum. Dünyanın en tanınmış ateistlerinden (tanrı tanımaz) biri olan İngiliz Profesör Antony Flew, "Araştırmalar gösteriyor ki, hayatın varoluşunun ardında yüce bir varlık bulunuyor" diyerek Tanrı'ya inanmaya başladığını açıkladı." (Gazete Vatan, 12.12.2004) Eski ateist Dr. Francis Collins: "Laboratuvarda Allah'ı hissettim." Dünyanın en büyük genetik uzmanlarından biri olarak gösterilen ve insan DNA'sının şifresini çözerek büyük şöhret yakalayan Dr. Francis Collins: Allah'ın var olduğuna dair rasyonel bir temel var ve bilimsel

gelişmeler insanı Allah'a daha da yaklaştırıyor." (Timeturk, 09.04.2008) Kanal D Londra Temsilcisi Ayşegül Ekinci'nin konuştuğu ünlü fizikçi Stephan Hawking: "Evrenin oluşumu bilimin gerçekliğine dayanır. Ama bu hiçbir şekilde, bilim kurallarını koyan ve onları da yaratan bir Tanrı olmadığı anlamına gelmez." (23.01.2012)

Aslında bilim, Allah'ın kainatı nasıl yarattığını çözmenin adından başka bir şey değildir. İşte o zaman bilim amacına ulaşmış olur ve bilim adamı da alim sıfatını kazanır.

Optik ilminin kurucusu İbni Heysem: "Evren, değişimlere rağmen bir düzen, ayrıntılara rağmen bir ahenk içindedir." (Fuat Sezgin, Bilim Tarihi Sohbetleri, s. 165) "Evren hakkında yapılan bilimsel bir araştırmanın sonucu tek bir cümleyle özetlenebilir: Evren, matematik bilgisi sonsuz bir varlık tarafından dizayn edilmiş olarak görülüyor." (Sir James Jeans, The Mysterious Universe, Cambridge University Press, 1932, s. 140) "Bu muazzam ve harikulade evreni, çok geriye ve çok ileriye bakabilme kabiliyeti bulunan insan da dahil olmak üzere, kör tesadüf veya zaruretin eseri olarak görmek çok güç, hatta imkansızdır." (Robert B. Downs, Dünyayı Değiştiren Kitaplar, Tur Yayınları, Istanbul 1980, s. 289) "Eğer yıldızlar birbirlerine biraz daha yakın olsalar, astrofizik çok da farklı olmazdı. Uzak bir noktadan bakıldığında, galaksimizin görünüşü de şimdikiyle aynı olurdu. Tek fark: Bu manzarayı seyredecek olan "ben" olmazdım. Uzaydaki bu devasa boşluk, bizim varlığımızın bir ön şartıdır." (George Greenstein, The Symbiotic Universe, s. 21) "Son derece çarpıcı olan bir başka gerçek, evrenin sadece bizim varlığımıza ve biyolojik ihtiyaçlarımıza olağanüstü derecede uygun olması değil, aynı zamanda bizim onu anlamamıza da son derece uygun olmasıdır. Güneş Sistemimizin bir galaktik kolun kıyısında bulunması, bizim geceleri gökyüzünü inceleyerek uzak galaksileri görebilmemizi ve evrenin genel yapısı hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlamaktadır. Eğer bir galaksinin merkezinde yer alsaydık, hiçbir zaman bir spiral galaksinin yapısını gözlemleyemez ya da evrenin yapısı hakkında bir fikir sahibi olamazdık. (Michael Denton, Nature's Destiny, s. 262) "Evrende bilinçli yaşamın oluşması için gerekli doğa kanunlarının hassas ayarı açıkça tanrı'nın evreni böyle bir hayat ve bilincin gelişmesi için tasarladığı sonucunu çıkarır." (Paul Davies, The Mind of God, s. 213);"Yaşamın ortaya çıkmasına neden olan ilk koşullar, şaşırtıcı bir kesinlikle ayarlanmıştır." (Jean Guitton, Tanrı ve Bilim, 1993, s. 54) "Eğer suyun akışkanlığı daha yüksek veya daha az olsaydı, canlıların yaşamı imkansız olurdu." (Michael Denton, Nature's Destiny, s. 33) "Bitkiler, sayılarının arttığı bölgelerde bir süre sonra çoğalmayı durdururlar. Çevrelerindeki bitki örtüsünün yoğunluğunu adeta hisseder ve nüfuslarını kontrol altında tutarlar. Tehlike ortadan kalkıp üreme ihtiyacı doğduğunda ise yeniden ürettikleri tohum miktarını artırırlar." (Dr. Lee Spetner, Not By Chance, Shattering the Modern Biology of Evolution, s. 16) "Ben bitki fosili kayıtlarında özel bir yaratılışın olduğunu düşünüyorum. Orkidenin, su mercimeğinin, palmiye ağacının aynı atadan geldiğini (evrim) düşünebilir misiniz? Ve bu faraziye için herhangi bir delile sahip miyiz?" (W. R. Bird, Origin of Species Revisited, s. 233) "Bir meşe palamutu ayçiçeğine değil de, meşe ağacına dönüşmesi gerektiğini nasıl biliyor? Organizmada ona nasıl işlev görmesi, nasıl büyümesi, nasıl yaşaması ve nasıl üremesi gerektiğini söyleyen bilginin yerini keşfettik. Bilgi bitkinin içerisinde olduğu gibi tohumun içerisinde de mevcuttur. Tavuğun içerisinde olduğu gibi yumurtanın içerisinde de mevcuttur. Yumurta bilgiyi tavuğa geçirir, tavuk yumurtaya, bu böyle sürer gider." (Dr. Lee Spetner, Not By Chance, Shattering The Modern Theory of Evolution, sf. 23) "Bana öyle görünüyor ki biri doğanın rakamlarını, evreni yaratmak için hassas bir ayara oturtmuş." (Paul Davies, Superforce, s. 243) Isaac Newton: "Bu çok hassas sistem, sadece akıl ve güç sahibi bir Varlık'ın amacından ve hakimiyetinden kaynaklanabilir." (Michael A. Corey, God and the New Cosmology, s. 259)

Allah var ise neden görünmez?

Öncelikle 'Biz her şeyi görebiliyor muyuz?' sorusuna cevap arayarak konuya giriş yapalım. Radyo dalgaları, Mikrodalgalardan kızılötesi, X-ışınları, Gama ışınları, ultraviyole ışınlarına;

elektrik, rüzgar, gazlardan, nefes, akıl, duygulara (Acı, sevinç, üzüntü vd.) ve ayrıca tarih, felsefeden adli tıbba dek bilimsel olan ama deney yapılamayan bilim dallarına dek göremediğimiz ama çeşitli vasıtalarla varlığını kabul ettiğimiz birçok şey vardır. Daha insanoğlu, her varlığın ana maddesi olan atomun resmini bile çekememiştir. Doğal olarak insan aklına şu soru düşmektedir: 'Görülmeyen şeyler yaratan Allah'ı nasıl görebiliriz?' Çünkü bizler daha O'nun yarattıklarını görememekteyiz!

Allah'u Teâlâ'nın görülebilmesini talep etmek demek, O'nu yarattıkları seviyesine indirgeyip atomlardan oluşmasını istemek demektir. Çünkü bir şeyin görülebilmesi için onun atomlardan oluşması gerekir. Halbuki "Allah hiçbir yaratılana benzemez." (Şura, 11) Yüce yaratıcıya bizler görerek değil akıl yürüterek ulaşabiliriz. Akıl yürütme ise göz organı ile gerçekleşen bir eylem değildir. Yani yanlış organımızdan yanlış taleplerde bulunmaktayız! Bizler görmekle değil, yarattıklarından hareketle O'nun yüce ilmine, kudretine ulaşıp O'na iman etmekle sorumluyuz. Zaten görülen bir varlığa inanıp inanmamakla insanlar imtihan olunamazlar. Allah'ın varlığını inkar veya redde bir imtihan vesilesidir ve imtihanın cevabına ancak, emek sarf ederek ve akıl yürüterek ulaşabiliriz.

"Gherman Titov, 1962 yılında düzenlenen bir toplantıda, "Uzaya gittim ve tanrı'yı görmedim." demektedir. "Yarattığı âlemde Allah'a bir yer, bir konum atfetmek doğru bir yaklaşım olmaz." (TDV, Komisyon, Soru ve Cevaplarla Niçin İnanıyorum? s. 18) "Tanrı, Kepler ve Newton gibi birçok bilim insanı ve düşünürün de ifade ettiği gibi "eserleri" aracılığı ile bilinir. Tanrının görülebilmesi demek, onun fizik yasalarına tabi olması ve onlarla 'kısıtlanması' demek olurdu ki bu durum, kusursuz bir tanrı anlayışı ile bağdaşmaz. Kaldı ki dünya, Samanyolu Galaksisinde görmezden gelinebilecek kadar küçük bir gezegen, Samanyolu ise evrendeki yüz milyarlarca galaksiden sadece birisidir." (Alper Bilgili, Bilim ne değildir? s. 34) Bill Gates'i Microsoft işletim sistemi içinde aramak ne kadar rasyonel bir talep ise, görünmez şeyleri yaratanı da, yarattığı evren içinde görmeyi istemek o kadar rasyonaliteye uygun bir talep olur!

"Allah varsa neden onu göremiyoruz? İnsan gözü, ışınların sadece % 2.5 kadarını görebildiği belirtilmektedir. Allah'ın görülmemesi, var oluş amacımıza da uygundur. İmtihan edilmek için gönderilmişiz, görülen bir şeye imtihan da olmaz." (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun Kalmasın, s. 99)

Allah bizi yarattı peki, Allah'ı kim yarattı?

Öncelikle bu soruyu soran materyalistlerin "evrenin ezeli olduğunu yani yaratılmadığını" savunduklarını hatırlatalım. Ve ne garip bir ironidir ki, aynı materyalistler her şeyi yaratan Allah'ı kimin yarattığını sorarken içine düştükleri çelişkiyi fark edememektedir.

Gelelim sorunun cevabına. Yaratılmak bir eksiklik göstergesidir ama yaratanda asla bir eksiklik söz konusu olamaz. Yaratan ama yaratılmayana Allah denir. "İzafiyet ve Big Bang, zaman, uzay ve maddenin bir başlangıcı olduğunu göstermektedir. Başlangıcı olan bir şeyin mutlaka bir başlatıcısı da vardır. Bu başlatıcı, Aristo'nun tabiri ile "Başlatıcısı olmayan İlk başlatıcı", uzay, zaman ve madde dışında, sonsuz güce sahip bir varlık olmalıdır." (B. Erdem, Teistik argümanlar, s. 21)

"Nedensellik zinciri bilinçli bir faile ulaştığı zaman sona erdirilebilir." (Selçuk Kütük, Ateizm Yanılgısı, s. 108) Mesela, 3 vagonlu bir tren düşünelim. Son vagonu 2. vagon çeker, 2. vagonu ise 1. vagon. 1. vagonu çeken ise lokomotiftir. 'Lokomotifi kim çeker?' diye sormak akla aykırı bir soru olur. Lokomotifin özelliği çeken ama çekilmeyen olmasıdır!

Bir robot fabrikası düşünelim. Robotları üreten bir sistem vardır. Bir de bu sistemi Kur'an ve sistem dışında olup, dizayn ettiği sistemin kurallarına kendisi bağlı kalmayan bir insanın olması gerekir. Sistemi düzenleyen ama sisteme koyduğu kurallara mahkum olmayan insan nasıl ki robot yapan ama yapı olarak ona benzemeyen bir varlık ise, evreni de, evrende var olan kurallar zincirine mahkum olmayan ama tüm bunların üstünde olan yüce bir varlığın yapmış olması gerekir.

"Olayların zamansal açıdan belirli bir düzen ve süreklilik içinde olması (kaos ve karmaşaya düşmemesi) her şeyin bir plana uygun olarak düzenlendiğine işaret etmektedir. Heykeli, taş cinsinden olmayan; masayı, tahta dizisinden olmayan bir failin yapması gerekir. Sebepler dizisi, ancak sebeple sonucun aynı cinsten olmadığı bir noktada sona erdirilebilir." (Selçuk Kütük, Ateizm Yanılgısı, s. 115, 233, 263)

"Alabildiğince uzunlukta dizilmiş domino taşlarını düşünelim. Domino zincirinin en başına vardığımız zaman, bir hareket ettirene ulaşırız, domino cinsi olmayan ve düşmeyen ama düşüren bir hareketçiye! Her şey, başka bir şeye bağımlıdır. Allah ise herkesin kendisine bağlı olduğu ama hiçbir şeye bağımlı olmayan ilk muharrik, hareket ettiricidir." (Hamza Andreas Tzortzis, Hakikatin izinde, Din bilim Ateizm, s. 155)

Ateistlerin en büyük hatası, sebepler ile sonuçlar arasındaki ilişkiyi kavrayamamalarıdır. Sebeplerin sadece amaca götüren araç olduğunu fark edememekte ve aracı amaçlaştırmakta, sebepleri ilahlaştırmaktadırlar. İleride göreceğimiz gibi materyalistler yaratılan ve adına tabiat kuralları, gen veya doğa-tabiat denen sebepler dizisine ilahlık özellikleri yüklemekte bu nedenle de, bu araçların işaret ettiği 'asıl amacı' görememekte, O'na ulaşamamaktadırlar.

Yine ateistler 'nasıl' sorusunun cevabının aynı zamanda 'neden' sorusunun da cevabı olduğunu zannetmektedirler. Halbuki, 'nasıl' sorusu evrenin yaratılma 'şekline' cevap ararken, 'neden' sorusu ise evrenin yaratılma 'amacına' cevap ararken kullanılacak sorulardır. Bilimsel yasalar sadece evrendeki düzenin nasıl işlediğini anlatır. "Evren kodlanmış, kozmik kodla yazılmış bir mesajdır ve bilim adamlarının görevi bu mesajın şifresini çözmektir." (Heinz Pagels, Kozmik Kod II, s. 159) "Evreni ve içindeki tüm varlıkları incelemenin ve Allah'ın yaratış sanatını görerek insanlığa açıklamanın yolu, bilimdir." 'Nasıl' sorusu bizi yaratıcının evreni yaratma metoduna, 'neden' sorusu ise evrenin yaratılma amacına götürür.

Biz Müslümanlar, bilimsel açıklaması yapılanlar dahil, her şeyin Allah tarafından yaratıldığına inanırız. Bilimsel açıklamalar sadece 'nasıl' sorusuna cevap verir ama 'kim ve neden' sorusunun cevaplarını asla veremezler. Biz şehirleri yaratanın bile Allah olduğuna (Sebe, 18) inanırız. Yerleşim yerlerinin yapımında kullanılan ve Allah'ın bizlere bahşettiği şeyler olan akıl ve şehirlerin kurulması için gerekli olan malzemelerin ya kendisi ya kökeninin Allah tarafından bizlere bahşedildiğini kabul ederiz. Yoksa biz bilmiyor muyuz şehirlerin nasıl yapıldığını? Ama araçların sadece birer sebep olduğunun farkındayız! "Rabbim beni yediren, içirendir." (Şuara, 79) "Rabbinin gölgeyi nasıl uzatmakta olduğunu görmedin mi?" (Furkan, 46) Çiftçinin, tohumun bitkiye dönüşmesini sağlayan mekanizmada bir etkisi yoktur. Çiftçiyi de, toprağı da, bunları yemeğe dönüştüren aklı da, yemeğin insana besin olacak şekilde düzenlenmesini de ayarlayan yüce Allah'tır. Tıpkı, güneş, insan, dünya arasındaki ince dengeyi ayarlayanın O olduğu gibi! Biz Müslümanlar ne aracıyı-vasıtayı-sebebi küçümser ne de onu amaçsallaştırırız! Sebebe teşekkür eder, müsebbibe (Sebep olana) ise hamdederiz! Determinist Richard Feynman: "Size tabiatın ne şekilde davranacağını anlatacağım. Onun bu şekilde davranabileceğini kabul ederseniz, onu çok 'sevimli ve büyüleyici' bulacaksınız. Eğer yapabilirseniz, kendinize sürekli olarak 'ama bu nasıl olabilir' diye sormayın, çünkü çabanız boşunadır, şimdiye kadar hiç kimsenin kurtulamadığı bir çıkmaz sokağa girersiniz. (Doğanın) neden böyle olabildiğini hiç

kimse bilmiyor." (Richard Feynman, Fizik Yasaları Üzerine, s.15) Biz biliyoruz çünkü 'sevimli ve büyüleyici' olan doğa, en büyük, ilim sahibi ve yaratıcı olan Allah'ın bir eseridir.

Allah insanları neden yaratmıştır?

Bu soruyu ateist bir insan soruyorsa burada bir çelişki vardır. İnkar ettiği varlığın neden yine inkar ettiği yaratma fiilini gerçekleştirdiğini sorması mantıksızdır! Peki, gizli veya açık, bir yaratıcıya inanıp aklına bu soru takılan birisine nasıl cevap verebiliriz?

"Sahip olunan güzel bir özelliği ortaya çıkarmayı dinlemek ve 'güzellikten anlayanların algısına sunmak' bir eksiklik olarak değerlendirilemez. Güneşin aydınlatması, müzisyenin beste yapması nasıl beklenen bir şey ise, tanrının yaratması da yaratıcı olmasının bir neticesidir. Isı ve ışığa ihtiyaç duyan güneş değil, etrafındaki karanlık ve soğuk cisimlerdir. Yaratıcı olduğu halde yaratmasaydı, o zaman neden yaratmadığı sorulabilirdi. İnsan inanılmaz bir öğrenme ve bilgi üretme kapasitesine sahiptir. Mademki insana bu kapasite verilmiştir, o halde gelişme ve öğrenme sürekli olmalıdır. Sınava tabi tutulmak başarılı olmanın ve ilerleme sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Dünya, bir imtihan salonudur. Sınav süresi bize verilen ömür kadardır. Her İnsan kendisine verilenlere göre sınav edilecektir. Yani zengin kişi, servetini nasıl kullandığı konusunda zorlu bir sorgulamaya tabi tutulacaktır. İnsana ne verilmişse, onun hesabı sorulacaktır. Sınav, ilerlemenin zorunlu bir şartıdır. Örneğin, dürüst olduğunu söyleyen birinin gerçekten dürüst olup olmadığının anlaşılabilmesi için test edilmesi gerekir. 'Sınav olmazsa!' demek, okul olmasa demek gibidir. Okul olmazsa sınıfta kalma ya da ders çalışma sorunu olmazdı fakat o zaman da herkes cahil kalırdı. Toplumun ihtiyacı olan doktor, mühendis, mimar nasıl yetişecekti? 'Her insan 'var olmanın sevincini' iç dünyasında yaşar.' İnsan yokluğun ne olduğunu idrak edemediği için varlığın değerini de kavrayamamaktadır. Hayat, bir ikramdır. Nankörlük etmemek gerekir. Tanrı insanı 'var olma güzelliğinin' açığa çıkması için yaratmıştır." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 155-161)

Allah (cc) tüm cin ve insanları 'sadece' kendisine ibadet etsin diye yaratmıştır! (Zariyat, 56) Peki, -Haşa- Allah egoist mi, neden kendisine tapınılmasını istemektedir? "93,5 milyar ışık yılı çapında olduğu tahmin edilen evrenin yaratıcısının, içerisinde nokta kadar dahi hükmü olmayan bir canlı ırkının neye tapıp tapmadığı, neye inanıp inanmadığı ile alakalı hırs yapacağını düşünmenin, akla mantığa sığar bir yanı var mıdır? Yoktur! Allah'tan başka edinilen ya da sunulan tanrılar toplumun dengesini bozmuş, birilerini zenginleştirirken, diğerlerini fakirleştirmiş, bir grubu semirtirken diğerlerini sömürmüştür. İşte Allah burada devreye girmiş, doğru, insanları mutlu edecek, dünya ve ahiret saadetini sağlayacak hükümleri toplumlara peygamberleri aracılığıyla bildirmiştir." (Ahmet Bayraktar, Ateizmus 1, s. 192) Bu ve aşağıdaki soruya cevapta ek bilgi için 'İslami emirler, yasaklar ve hümanizm' adlı yazımıza bakılabilir.

Pekala, Allah'ın - haşa- bizim ibadetimize ihtiyacı mı vardır, ibadet neden istenmektedir?

"İbadetin faydası birinci derecede insanın kendisine, ikinci derecede ise diğer insanlara ve tüm varlıklara yöneliktir. Doktor reçeteyi kendi faydası için değil, hastanın yararı için yazmıştır." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 164) "Bir hoca talebesinden iyi ders çalışmasını isterken, kendisi ihtiyaç duyduğu için değil talebesi muhtaç olduğu için bunu ondan ister. İbadet etmemiz, menfaati yine bize dönen bir iyiliktir. Bugün insanların dünyevi imkanlara sahip olsalar bile, ruhi bunalım yaşadıkları bizzat gördüğümüz bir durum değil midir? Esasen bunun sebebi bedenin ve ruhun 'kullanım kılavuzuna' göre kullanılmamasından kaynaklanmaktadır. "Allah size herhangi bir güçlük çıkarmak istemez. Sizi tertemiz kılmak, size nimetini tamamlamak ister.

Umulur ki şükredersiniz." (Maide, 6) Unutmayalım ki, "Bir şeyi üreten kişi, onun nasıl kullanılması gerektiğini de en iyi bilen kişidir." (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun Kalmasın, s. 121-124)

"Tanrı bize yokluktan çıkarıp insan olma fırsatını ikram etmiştir. O halde tanrıya şükran hislerimizi ifade etmemiz gerekir. İbadetlerin tanrıya değil, insana faydası vardır. İç tatmin salt akıl vasıtasıyla başarılamaz. Öyle olsaydı, bilgili ve akıllı kişilerin tam bir huzur ve mutluluk içinde yaşamaları gerekirdi. İbadetler kişiyi zinde tutmaya yarar. Bir tür formda kalmak için sürekli antrenman yapmak gibidir ibadet. İbadet amaç değil, araçtır. Hedefe taşımayan ibadetler hareket etmeyen araç gibidir. Tanrının, insanlardan ibadet etmelerini istemesi onları kötü bir gelecekten ve düşük seviyeli bir varlık anlayışından uzaklaştırmak içindir. İbadet, aslında insanın kendisine ulaşma çabasıdır. İbadet hayatın karmaşası, stres ve zorluklarından uzaklaşma ve nefes alma imkanı sağlar. Her ferdin kendisine sunulan imkanlar ölçüsünde sorgulamaya tabi tutulacağı gözden kaçırılmamalıdır. İnsanın sınavı kaybetmesi ancak fıtratını yani insan olma özelliğini kaybetmesi ile mümkündür. Evrensel ahlaki değerlerden herkes sorumludur. Sınırsız merhamet sahibi ve affedici bir tanrının gazabına uğramanın yolu, tanrının mesajını 'kasıtlı olarak' inkar etmektir." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 166-177)

"Allah'ın (insanlara yararlı olan) emir ve (sadece ahirette değil dünyada da insanlara zararlı olan şeylerin adı olan) yasaklarına muhatap olmak istemeyen insanlar söz konusu bu soru ile aslında vicdanları ile hesaplaşmaktadır. Oysa ki bu sorunun cevabı çok basittir: Allah (cc) bu dünyada, ebedi cennet yaşamını elde edebilmesi için insanı yaratmıştır. Bir insan bu dünyada hem kendine, hem tüm insanlara, hem de doğaya zarar vermeden yaşar, tevhid, iyilik ve ahlak üzere hayat sürerse, cennette sonsuz yaşama hak kazanır. Allah insanı dünya nimetlerinden hem yararlanması hem de kendisine karşılıksız verilen nimetlerinden (İnsanın kendi beden-ruhu ile kendine hizmet etmesi için yaratılan evrendeki tüm canlı-cansız varlıklardan) dolayı Yaradan'ına şükür etmesi için yaratmış, kendisi yaratılmasa göremeyeceği dünya nimetlerini tatması için var etmiş, yetmemiş dünyayı insanın rahat yaşayacağı şekilde düzenlemiş ve sonrada cennete gidebilmesi için yine hepsi insana yararlı olan şeyleri yapmasını ve kendisine zararlı olan şeylerden kaçınmasını emredip, cennete gidecek yolu açıklayan kılavuz kitabı ve yol göstericiyi (ilahi kitap, peygamber) göndermiştir. Unutmayalım ki Allah'ın bizim ibadetimize ihtiyacı yoktur fakat bizim Allah'a ibadet etmeye ihtiyacımız vardır." (İbrahim Çoban, Ateizm ve Deizm Eleştirisi, s. 56) Evet! "Allah'ın insanların iman etmesine ihtiyacı yoktur, mahlûkat Allah'a muhtaçtır. İnsanlar iman etmekle yahut salih/iyi ameller işlemekle kendileri fayda görmektedir. Fayda da zarar gören kullardır." (İbrahim Çoban, Ateizm ve Deizm Eleştirisi, s. 56) İbadetlerden uzak insan daima huzursuz ve mutsuz olur. Bilinçaltı onu daima, görevini yerine getirmediği için rahatsız eder. İnsan, 'neden yaratmış' yerine, 'iyi ki de yaratmış' şıkkını hangi nedenle tercih etmediğini vicdanı ile baş başa kalıp kendisine sormalı, vicdanının fıtrata uygun yaşamaya çağıran sesini kulak ardı etmeyi artık bırakmalıdır.

"Allah'ın bizden kendisini övmemizi isteme sebebi, onun faydasına değil, bizim faydamızadır." (Zakir Naik, Gençlerin inanç sorunları, s. 19) Allah biliyor ki, eğer başka bir şeye ibadet edersen ve onu takip edersen, bu insana zarar verecektir. Allah yarattıklarının zarar görmesini istemiyor. (Naik, s. 22) Eğer Allah'a teslim olmazsanız, asla huzuru yakalayamayacaksınız. (Naik, s. 167) Ego -Haşa- Allah'ta değildir. Ego, kendisini yoktan var edene ve birçok nimetler verene itaat etmeyen, isyan eden insandadır. Ego insandadır, inancındadır. (Naik, s. 24) Emirleri yaratıcının ihtiyacı olduğu için yapmıyoruz. Müslümanlar olarak biz kendi ihtiyacımız için ibadet ederiz. (Naik, s. 26) İnsan makinesinin açıklamalı kullanma kılavuzuna ihtiyacı yok mudur? (Naik, s. 65) İbadetler ve "kulluk özgürlüğe engel değildir. Allah'ın kuralları, doktorların insan sağlığı için dikkat edilmesini istedikleri hususlara veya ilk başta özgürlüğe kısıtlar gibi görünse de insanın can ve mal

güvenliğini amaçlayan trafik kurallarına benzetilebilir." (Soner Duman, Allah'ım sorularım bitmedi, s. 52) "İnsanı da yaratan onun nasıl çalışması gerektiğini, nasıl sağlıklı ve sağlam kalacağını en iyi bilen değil midir? Sınavlardaki amaç, insanı sınıfta bırakmak değil, "yeterli donanıma sahip olup olmadığının ortaya" konulmasıdır." (Naik, s. 31) "Allah bizim yaratıcımız olarak insan psikolojisini en iyi bilendir. Bazen mantık, bazen uyarı, bazen ödül, bazen de ceza metotlarını kullanır." (Naik, s. 20) "İnsanlar meleklerden daha üstün bir yaratılışla yaratılmıştır. Allah bizleri çok farklı ve mükemmel olan bir durumda yaratabilirdi. Böylece hata yapmazdık. Ama Allah bunu melekleri yaratarak zaten yapmıştır. "İnsanlar meleklerden daha üstün bir 'yaratılışa' sahipler." Allah 'özgür iradeleri olan' varlıklar olarak insanları yaratmıştır. Eğer ortada yapılan bir hata varsa bu hata insanlara aittir, Allah'a değil. Çünkü insanlar meleklerden farklı olarak irade/seçme yeteneği ile yaratılmıştır. Bizleri meleklerden üstün kılan da işte bu özelliktir. Eğer insan özgür iradesi ile yaratıcının istediği şekilde yaşarsa meleklerden üstün olur ve ebedi cenneti kazanır. Allah bize ne olmak istersin diye seçenek sundu, biz insan olmayı tercih ettik. Bu yüzden biz sorumluyuz. Yüce Allah Kur'an'da insanlara sorulduğunu bize haber verir. (Ahzab, 72; A'raf, 172) Bizler imtihanı seçtik, insan olmak için. Sınav devam ediyor. Öğretmene, 'Hocam ben kitaba bakmak istiyorum, çünkü hatırlamıyorum' diyebilir misin, Hayır!" (Zakir Naik, Gençlerin inanç sorunları, s. 43-50)

Allah bana sormadan beni niçin yarattı?

"Var olmak bir nimettir. İnsan yeryüzünün halifesi olarak yaratılmıştır." (TDV, Komisyon, Soru ve Cevaplarla Niçin İnanıyorum? s. 33) Her türlü güzelliğinden istifade ettiğiniz, asla ölmek istemediğiniz bu hayatta sıra bazı sorumluluklara gelince mi, 'ben dünyaya kendi tercihimle gönderilmedim' diyorsunuz? Neydik? Bir hiç! Varlığımız bir nimettir, asıl bu hayata ne için gönderildiğimizi, burada bulunma gayemizin ne olduğunu araştırmalıyız. "Ben isteğimle mi geldim?" Böyle bir şeyin sorulabilmesi için önce insanın yine 'var edilmesi' gerekir. Ben var olmak istemiyor olsaydım bile 'var' olmam gerekirdi. Var olmadan tercih etmem söz konusu olamaz ki? Yani bu soru tutarsızdır. Asıl şunu sormalı insan kendine, "ben bu varlığı hak edecek ne yaptım ki, Allah bana bu nimeti verdi?" İnsanoğlu 'Ben' diyebilmesini borçlu olduğu varlığını sorgulamaktadır! İnsan varlığını sorgulamak yerine varlığını anlamlandıracak şeylerin peşinde koşmalıdır. İnsan neden hayatını zayi ettirecek taraflara yönelir, niçin sadece 'bu hayata cehenneme atılmak için göndermişiz ve iradelerimiz elimizden alınmış gibi' bir tablo çizmeye gayret eder? Halbuki insan hayatını ebedi mutluluğa çevirmeye çalışmalıdır. Cenabı Hak, insanın varlığını yokluğuna tercih ederek onu yaratmıştır. Allah için başkasına ait bir şey olmayacağı için, insanı var etmesi asla zulüm olmayacaktır. Ateist var olmadığına inandığı bir yaratıcının onu var etmeden önce kendisine sormasını beklemesi de ayrıca tutarsızlıktır. (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun Kalmasın, s. 110-114)

"İnsan olmak benim tercihim değil" diyen bir kişiye sormalı, "varlığını, o aklını, haysiyetini" bir solucanla, bir fareyle değişir misin? Evet! Tercihin miymiş değil miymiş?" (Osman Nuri Topbaş, Aklın cinneti Deizm, s. 111)

Özetle, "Tanrı beni yaratırken bana sormadı ki, kendi isteğimle gelmedim ki? sorusunun sahibi ezelden beri var olmadığına göre, 'ben' diyebilmesi için, kendisine bu soru sorulmadan önce yaratılmış olması gerekir. Var edilmeden önce kişiye var olmak isteyip istemediği sorulamaz. Kişinin var oluşuna itiraz edebilmesi için bile öncelikle var olması gerekir. Unutmayalım ki 'hiç kimse var olmayı hak edecek bir marifette bulunmamıştır.' Var olmak, karşılıksız verilmiş sonsuz bir hazine gibidir. Eğer 'kişiyi ebedi bir hayatın beklediği' gerçeği kavranırsa, insana sonsuz bir ikramda bulunulduğu kolayca anlaşılır. Aslında bu 'soru

sahibi, kendini her şeyin merkezine' koymaktadır. Esas mesele, 'kişinin kendisine Allah'tan bağımsız bir varlık biçme çabası' ve iddiası olduğu görülmelidir. Diğer taraftan, insanın uygun hareket ederse ebedi bir mükafat ve ikrama mazhar olacağı seçeneği neden göz ardı edilmektedir? Kazanma ihtimali yüzde bir olan kumar oyunlarında bile bir beklenti olurken, gerekenler yapıldığında yüzde yüz kazanılacağı binilen ve sonsuz mutluluk getirecek bir seçenek niçin göz ardı edilmektedir? Olayı yokuşa sürmenin sebebi aslında yeteri kadar açıktır: Tanrıyı kendi hayatından çıkarmayı azmetmiş olmak! Söz konusu argüman, varoluşun sorumluluklarından kaçırmak için yapılmaktadır. Aslında kişi, imkan olsa yüzlerce yıl yaşamak ister. Asıl problem, 'hesap verilmesi gereken bir tanrının var olması ve bu tanrının kişinin hayatına bazı müdahaleler de' bulunmasıdır. 'Seni sana verene, sana verdiği şeyle (kendinle) itirazda bulunulmasının nankörlüğün en ileri aşaması' olacağına dikkat edilmesi gerekir. Kişi eğer inanmıyorsa var olmadığını kabul ettiği bir tanrının kendisine "yaratılmak istiyor musun?" diye sormasını beklemesi de ayrıca anlamsızdır." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 184)

Tanrıyı inkar edenler niçin sonsuz süreli bir ceza ile cezalandırılmaktadır?

Müebbet 'ebedi' yani 'sonsuz' kelimesinden türemiştir. Müebbet hapis, 'sonu olmayan' hapis cezası demektir. Müebbet hapis cezası, kasten öldürmek, terör örgütü kurmak, yönetmek ve üye olmak ve bazı anayasal düzene karşı suçlara verilen hapis cezası türüdür. Tüm Batı ve ABD gibi ülkelerde uygulanır. Bu cezayı alan bir kişi eğer yaşayabilse idi sonsuza dek hapiste kalacaktı! Görüldüğü gibi insanlar bu dünyada bile imkan olsa ebedi ceza ile suçları cezalandırmaktadır. Allah'ı inkar suçunda da "önemli olan suçun ne kadar zamanda işlendiği değil, yapılan fiilin ne derece korkunç olduğudur. Tanrıya karşı savaşmanın faturası elbette ağır olacaktır. Müdür olmak için rakibini devirmeye çalışmak ile devlet başkanını devirmeye teşebbüs etmenin cezası aynı değildir. Aslında böylesine büyük bir cezayı almanın sebebi de gerçeği 'bilerek inkar' etmektir. Bu inkarın arkasında ise, 'kendini beğenmişlik' vardır. Ateist, aklını 'kasıtlı olarak' ifsat ve iptal etmiş kişidir. Ayrıca bir ateistin, var olmadığını iddia ettiği bir Tanrıdan kendisini affetmesini beklemesi de ayrıca tutarsız ve çelişik bir davranıştır." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 252-254)

Allah kalpleri mühürler, dilediğini doğru yoldan saptırır mı?

Bakara, 7. ayet: "Allah, onların kalpleri ve kulakları üzerine mühür vurmuştur, gözlerinin üzerinde perdeler vardır."; Tevbe, 87. ayet: "Kalplerine mühür vuruldu. Bundan dolayı onlar anlayışsızdırlar " A'raf 101. ayet: "İşte kafirlerin kalplerini Allah böyle mühürler." Nahl, 108. ayet: "İşte onlar Allah'ın, kalplerini, kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kimselerdir." İbrahim, 4. Ayet: "İstisnasız her peygamberi kendi kavminin diliyle gönderdik ki onlara açık açık anlatsın, bundan sonra Allah dilediğini sapkınlık içerisinde bırakır, dilediğini de doğru yola iletir. O, güçlüdür, hikmet sahibidir."

Allah kalpleri mühürlüyorsa insanın ne suçu vardır, cehenneme gitmesi haksızlık değil midir? "Kur'an'ı bir bütünlük içinde ele aldığımızda, kalplerin neden mühürlendiğini görmemiz mümkün olacaktır." (Abdülcelil Candan, Kur'an okurken zihne takılan ayetler, s. 102) "Bazı ayetlerde, hidayet ve delalet mutlak bir şekilde Yüce Allah'ın dilemesine bağlanmaktadır. Kaldı ki, Kur'an'ın bütününe baktığınız zaman, hidayet ve sapıtmanın 'insanların kendi iradeleri ile yaptıklarının sonucunda' kazandıkları işler oldukları görülecektir. Zaten, Kur'an'daki ayetlerin anlamı bu şekilde olsaydı, neden iman küfür savaşıyor var olsun, cihat, imtihan gibi kavramlar neden daima gündemde kalsın? Nasılsa, her şey Allah'ın elinde!" (İzzet Derveze, Kur'an cevap veriyor, s. 355) Kur'an'ın mesajının anlaşılabilmesi için, araştırma yaptığımız konudaki tüm ayetler bir araya toplanmalıdır. Ayetler birbirlerini açıklar ve bir düzen içinde bizi aşama aşama amacına

ulaştırır. Şimdi aynı konudaki ‘diğer ayetleri de’ bir araya getirip ateistlerin tek taraflı sübjektif yaklaşımlarını aşarak gerçeğe ulaşalım.

Nisa, 155. ayet: “Onların kendi ‘sözlerini bozmaları, Allah`ın ayetlerine karşı inkara sapmaları, peygamberleri haksız yere öldürmeleri ve: “Kalplerimiz örtülüdür” demeleri’ nedeniyle (onları lanetledik.) Hayır! Allah, inkarları dolayısıyla ona (kalplerine) damga vurmuştur. Onların azı dışında, inanmazlar.” Münafikun, 3. ayet: “Bu, onların iman etmeleri, sonra ‘inkar etmeleri dolayısıyla’ böyledir. Böylece kalplerinin üzerine damga vurulmuştur (mühürlenmiştir), artık onlar kavrayamazlar.” Tevbe, 80. ayet: “Allah onları asla bağışlamayacaktır! Bu, şüphesiz ki onların, ‘Allah’ı ve Resulünü inkar etmeleri’ sebebiyledir. Allah ise, (inkarlarındaki ısrarları yüzünden) fasıklar topluluğunu hidayete erdirmez.” Mutaffifin, 14. ayet: “Hayır hayır! Doğrusu onların ‘kazandıkları günahlar’ kalplerini paslandırmıştır.” Saff, 5. ayet: “Onlar yoldan sapınca, Allah da kalplerini (doğru yoldan) saptırdı.” Nahl, 106-108. ayetler: “Kim inandıktan sonra ‘kafirlik eder, Allah'ı görmezlikten gelir, dünya yaşayışını ahirete tercih’ ederse, Allah, kalp, göz ve kulaklarını mühürler.” Bakara, 88. ayet: "Kalplerimiz perdelidir" dediler. Hayır; ‘küfür ve isyanları sebebiyle’ Allah onlara lanet etmiştir. O yüzden çok az inanırlar." Bakara, 93. ayet: "Onlar: İşittik ve ‘isyan ettik’ dediler. ‘İnkarları sebebiyle’ kalplerine buzağı sevgisi dolduruldu." Yunus, 74. ayet : "Onlar daha önce yalanladıkları şeye inanacak değillerdi. İşte ‘haddi aşanların’ kalplerini biz böyle mühürleriz." Nahl, 104. ayet: "Allah'ın ayetlerine ‘inanmayanlar’ yok mu, kuşkusuz Allah onları doğru yola iletmez." Sâf, 5. ayet: "Onlar yoldan ‘sapınca’ Allah da kalplerini saptırmıştı." Mü'min, 35: "Allah, ‘kendini beğenmiş’ her zorbanın kalbini işte böyle mühürler." Mutaffifin, 14. ayet: "Onların ‘işlemekte oldukları kötülükler’ kalplerini kirletmiştir. " Konuya ışık tutan bir hadisi şerif ile devam edelim: "Günah ilk defa yapıldığı zaman kalpte bir siyah nokta yani kara bir leke olur. Eğer sahibi pişman olur, tövbe ve istiğfar ederse kalp yine parlar. Etmez de günah tekrarlanırsa, o leke de artar, sonra arta arta bir dereceye gelir ki, leke bir kılıf gibi bütün kalbi kaplar ki Mutaffifin suresinde "Hayır, onların işleyip kazandıkları şeyler, kalplerinin üzerine pas tutmuştur." (Mutaffifin,14) ayetindeki "rayn" da budur." (Tirmizi, Tefsiru Sûre, 83, 1; İbn-i Mace Zühd 29, Ahmed b. Hanbel, II/297)

Kalbin mühürlenmesi, boş arzuları ilah edinme (Casiye, 23), Allah’ın nimetlerine nankörlük (A’râf, 101), azgınlık, zulüm (Yunus, 74), bilgisizlik (Rum, 56; Tevbe, 87, 93) gibi sebeplerden olmaktadır. İnsanlar kendi fiilleri, yaptıkları ile kalplerini günahlarla karartıp katılaştırmakta, kulaklarını gerçeğe karşı tıkamakta, gözlerini hakkı görmemek için kapamakta, hatta bizzat kendileri kalplerinin katılığını itiraf etmekte (Bakara, 88) tüm bunların sonunda da Allah hastalıklarının teşhisini koyarak, son noktayı koyup mührü basmaktadır. Yani insan kendi özgür iradesi ile bizzat kendi eylemleri sonucunda kalplerinin mühürleneceği aşamaya adım adım gelmekte, Allah’ta günahlarla kararmış o kalplere insanın kendi tercihi olan bu mührü basmaktadır. Yoksa Allah (cc) daima biz kullarının iyilik istemekte, kitap, nebi gönderip cennet yolunu göstermekte, akıl ve vicdan ile fıtrata çağırmaktadır. Bu konuda, ‘Kader’ ve İslami emirler, yasaklar ve hümanizm’ adlı yazılarımıza da bakılabilir.

"Allah zalim topluluğa hidayet vermez." (Bakara, 258; Ali İmran, 86; Maide, 51; Ahkaf, 10; Saf, 7) Allah hidayeti vermediği için insanlar zalim olmadılar, zalim oldukları için hidayete insanlar ulaşamamaktadırlar. Tıpkı bu soruyu gündeme taşıyan ateistlerin önyargı ile Kur’an’a yaklaşıp, ayetleri genel bütünlüğünden koparıp Kur’an’ın amacının dışında bir sonuca ulaşmaya çalışmaları gibi. Kısaca, “Hz. Peygamber hakkında kullanılan hidayet kelimesi doğru yola davet etmek, Allah'a izafe edilen hidayet kelimesi bizzat ‘hak edeni doğru yola ulaştırmak’ anlamındadır.” (Flamur Kasami, Kur'an'da çelişkili gibi görünen ayetler, s. 129) “Doğru yolu bulmak veya doğru yoldan sapmak, insanların ‘kendi iradede ve tercihlerine’ bağlıdır.” (Sabri Demirci, Kur'an'da çelişkili ayetler meselesi, s. 110)

“Mücahid bu ayet hakkında şöyle dedi: Bildirildi ki, günahlar her noktadan kalbin çevresini sarar ve nihayet onun üzerine üşüşür ve işte bu, kalbin mühürlenmesidir.” (İbn Kesir, II/183) “Günahlar, insanların kalplerinde uyarıları tesirsiz, Hakk’ı kabulü neredeyse imkansız kılar. Bu durumda olanlara benzetme yoluyla “mühürlü” denir.” (İsmail Hakkı Bursevi, Ruhü’l Beyan, I/180)

“İnsanlar kendi öz iradeleri, hür iradeleriyle ya bu kilidin kapatılmasını Allah’a arzederler, Allah da kapatır onu. Ya da açılmasını isterler Allah’tan, Allah da açıverir onu. İsteyen kuldur, ama açan ve kapatan da din sahibi olan Allah’tır her zaman. (Ali Küçük, Besair’ul Kur’an, Bakara, 7. ayet tefsiri)

Kısacası, "Allah'ın dilediğini delalete dilediğini hidayete iletmesi öncelikle kulun, iyi ve kötü bütün yolu kendisinin özgür iradesiyle seçmesinden sonradır." (Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Komisyon, Soru ve Cevaplarla Niçin İnanıyorum? s. 149) “Allah'ın hidayeti, kulun istemesine bağlıdır.” (Prof. Cafer Karadaş, Ateist ve deistlere cevap, s. 47) “Kul mühürlemedikçe yüce Allah kulunun kalbini mühürler mi? Nankörlük, zulüm, günah, yalancılık gibi kötü özelliklere ‘ısrarla devam edenlerin’ kalpleri mühürlenmektedir.” (Osman Nuri Topbaş, Aklın cinneti Deizm, s. 118)

'Biz gidilecek yolu gösterdik, artık dileyen inanır dileyen inkar eder." (İnsan, 3)

Allah kelimesinin kökeni

Allah kelimesi özel bir isimdir. (Meryem, 65) Allah’ın (cc) eşi benzeri yoktur (İhlas, 4) ve her türlü eksik sıfatlardan uzaktır. (Neml, 8; Haşr, 23; İsra, 1; Yasin, 83) Bu isimle çağrılan bir başka varlık olmamıştır, olmayacaktır da. İlâh, rab, Tanrı, God, Dieu gibi, ‘ibadet edilen’ anlamında her dilde farklı kelimeler kullanılmaktadır ama tüm bu isimler ‘cins’ isimlerdir. Bunların çoğulu da vardır, ilahın çoğulu "alihe", rabbın çoğulu "erbâb" tanrının çoğulu "tanrılar" gibi. Ama Allah kelimesinin çoğulu yoktur yani "Allah’lar" kelimesi asla kullanılmamıştır ve kullanılmayacaktır! Dünyada ilahlar, tanrılar çoktur ama özel isim olan Allah tektir! İlah/tanrı cins isimdir, Allah ise özel isimdir. Allah kelimesinin kökeni Arapçadır ve Allah kelimesi tek bir anlamı ifade eder. (İbn-i Kayyim, es-Savaiku’l-mürsele, s. 749)

Ay kültü iddiası

İddianın özeti: “Allah yani el- İlah, Ay tanrısının adıdır. İslam inancının kökeni Ay kültüne dayanmaktadır.”

‘Sin’ tanrısının Allah ile bağlantısını kuracak herhangi bir kanıt sunamayan ateist kesim ve onların bu konudaki öncüsü olan (Southern Arabia adlı eseri ile) Amerikalı Carleton S. Coon, sadece geçmişte Ay dini olduğu bilgisi üzerine inşa ettiği teorisinde, İslam’ın da sembolünün hilal olmasından hareketle aralarında bir bağlantı kurmaya çalışmış ve aslında Allah’ın (el-İlah’ın) Sin olduğunu, ‘hiçbir kaynak sunamadan’ sadece hayali varsayımlarla ileri sürmüştür. Halbuki Hz. Muhammed devrinde “Sin” diye bir ay Tanrı’sının olduğuna veya “Sin”in “Allah” yerine kullanıldığına dair ‘arkeolojik dahil hiçbir kanıt mevcut değildir!’

“Gece, gündüz, güneş ve ay O'nun ayetlerindendir. Siz güneşe de, ‘aya da secde etmeyin.’ Allah’a secde edin ki bunları kendisi yaratmıştır.” (Fussilat, 37) “Hz. İbrahim Ay'ı doğarken gördü: "Rabb'im budur" dedi. O da batınca: "Yemin ederim ki, Rabbim bana doğru yolu göstermeseydi, elbette sapıklığa düşen topluluktan olurdum" dedi. Ben yüzümü tamamen, gökleri ve yeri yoktan var edene çevirdim ve artık ben asla Allah'a ‘ortak koşanlardan’ değilim” (En’am, 77,79) dedi. “Andolsun ki, onlara: “Gökleri ve yeri yaratıp, güneş ve ayı emri altında tutan

kimdir?" diye sorsan elbette şüphesiz "Allah" derler. O halde nasıl haktan çevriliyorlar?" (Ankebut, 61) şeklindeki ayetler, Arapların Allah'ı ay Tanrısı olarak kabul etmediklerini, aksine 'Ay'ı da, güneşi de yöneteni Allah olarak tanıdıklarını bildirmekte ve İslam'ın Ay dahil hiçbir gök cismine tapılmamasını emrettiğini bizlere haber vermekte, ispat etmektedir.

Kur'an'da birçok ayette 'Ay'ın Allah'ın sadece bir yaratığı olduğundan, emir altında olmasından bahsedilmesi gerçeği üzerine ateistler, "Allah dedikleri ay Tanrı'sı fikrini çürütmek için Muhammed Ay'ı yardığını söyledi." şeklinde hiçbir dayanağa, yazılı kaynağa dayanmayan iddialarda bulunurlar. Bulunurlar ama Kur'an'ın önce ay Tanrı'sının ismini kullanıp sonra da bu ay Tanrı'sı inancını neden ortadan kaldırmaya çalıştığını da (!) bir türlü açıklayamazlar. Ayrıca, putperestlik inançlarını yıkmaya ve izlerini dahi silmeye çalışan biri neden Tanrı'ya bir putun ismini versin? (Dr. Kurtuluş Berzan, Bilim ve yaratılış ağacı, s. 203) Bu gibi çelişkili iddialara, oryantalist fikirlerde de bolca rastlanmaktadır. İlerideki yazılarda görüleceği gibi, 'Kur'an'ın İncil'den ve Tevrat'tan alıntılarla oluştuğunu' iddia eden oryantalistlerin, İsa'yı tanrı kabul etmeyen, teslisi reddeden, çarmıhı onaylamayan bir dinin nasıl İncil'den alıntılarla oluşturulduğunu veya ırkçılığı ve bir ırka has tanrı inancını reddeden aynı dinin nasıl oluyor da Tevrat kaynaklı olduğunu iddia edebildiklerine hayretle şahit olacaksınız!

Ay tanrısı iddiasına dönecek olursak, arkeolojik araştırmalar Ay tanrısının isminin "Sin" olduğu göstermektedir. Allah kelimesinin ay tanrısı olduğu iddiasını destekleyecek hiçbir bilimsel kanıt yoktur. Ateistler, camilerin kubbesinde ay sembolünün bulunmasından hareketle Ay kültü iddialarını ispatlamaya çalışırlar. Halbuki 'ay sembolü Peygamberimizin döneminde kullanılan bir sembol değildir!' Hatta ne ilk halifeler döneminde ne de Emeviler döneminde kullanılmıştır. Bu sembol ilk defa Araplar tarafından değil, Türkler tarafından kullanılmıştır. Alparslan 1064'te Ani'yi fethedince camiye çevrilen katedralin kubbesinde bulunan büyük haç indirilip yerine büyük bir hilal konmuştur. (Urfalı Mateos Vekayi-nâmesi ve Papaz Grigor'un Zeyli, s. 121) Ve ancak bundan sonra bu uygulama İslam toplumunda gelenek haline gelmiştir. Müslümanların ay takvimi kullanmasının da ay kültüyle alakası yoktur. Çünkü İslam geldiğinde ay takvimi zaten kullanılmakta idi ve İslam, 'yıllık ibadetlerde güneş takvimini günlük ibadetlerde ise ay takvimini' kullanmış, ne sadece ay takvimini kullanmış ve ne de sadece güneş takvimini kullanarak ay tanrısı ile olan bağı (!) gizlemeye çalışmıştır. Zaten ilk insan Hz. Adem'den itibaren Allah ismi de bilinmekte idi. (Tirmizi, Tefsir, Muavvizateyn, 3365) Çünkü İslam Hz. Muhammed ile başlayan dinin adı değildir. İslam, Hz. Adem'den itibaren gelen dinin adıdır. Konu detaylı olarak 'İslam tüm dinlerin özüdür' adlı yazıda ele alınmıştır.

Dolayısıyla ilk insandan itibaren sadece İslam'ın mesajı insanlara bildirilmiş, zamanla bozulan esasları hatırlatmak amacı ile devamlı her topluma peygamber (Nahl, 36; İbrahim, 4) gönderilmiştir. Doğal olarak Araplar arasında İslam öncesi dönemlerde de Allah kelimesi bilinmekte idi. Bunun en büyük göstergelerinden biri de peygamberimizin babasının adının "Abdullah" (Allah'ın kulu) olmasıdır. Putlara tapan müşrikler de putlar kastedilerek, "Biz bunlara, bizi Allah'a daha fazla yaklaştırsınlar diye onlara ibadet ediyoruz." (Zümer, 3) diyorlardı. Ama Allah (cc) buna razı olmadığı için Hz. Muhammed'i Mekke'li müşriklere peygamber olarak göndermiş ve şirkin görünür yüzü olan putları ortadan kaldırtarak tevhid dinini hakim kıldırmıştır.

Allah kelimesi, 'El-İlah'tan gelir. 'El' takısı İngilizcedeki 'the' ile aynı görevi görür. Allah (El-İlah) "The God" anlamına gelir. Yani Allah: el- İlah 'belli', bir ilahtır. Bu kelime sadece Arap dilinde de yoktur. Arapçanın mensubu olduğu Sami dillerinde de bu kelime mevcuttur. Örneğin İbranice'de "Elohim" (Tanrı) kelimesi bu kökten gelir. Ayrıca yine aynı dil ailesinden gelen ve

Hz. İsa'nın ana dili olan Aramicede de aynı kelime bulunmaktadır. Hem de Arapçadaki "İlah" kelimesiyle aynıdır. (DİB İslam Ansiklopedisi, II/471; Bülent Tatlıcan, Kur'an'da çelişki yoktur, s. 46)

Kötülük/şer Allah'a izafe edilebilir mi?

Kur'an'da şer-kötülük Allah'a nispet edilmez aksine, Kur'an'da 'şerrin yani kötülüğün, insanların yaptıklarının karşılığı, bizzat kendi işlediklerinin sonucu olduğu' açıkça ifade edilir.

Rum, 41: "İnsanların kendi işledikleri (kötülükler) sebebiyle karada ve denizde bozulma ortaya çıkmıştır. Dönmeleri için Allah, yaptıklarının bazı kötü sonuçlarını dünyada onlara tattıracaktır." Ali İmran, 165: "Bir musibet (kötülük) sizin başınıza geldiğinde, "Bu, nereden başımıza geldi?" dediniz, öyle mi? De ki: "O (musibet), kendinizdendir." Nisa,79: "Sana ne iyilik gelirse Allah'tandır. Sana ne kötülük gelirse kendindendir."

İnsan kötülüğe bizzat kendisinin yaptığı işler ile sebep olur. Allah'ta her şeyin yaratıcısı olduğu gibi, insanın yaptığı işlerin sonucu olan kötülüğü de yaratır. Yani kötülüğe sebep olan ve yapan insandır, insanın yaptığının sonucu olarak ortaya çıkan kötülüğü yaratan ise Allah'tır. Unutmamalıdır ki, "Allah fiilleri yaratandır ama kötü olan fiillerin kendisi değil fiili işleme niyeti ve kastıdır." (Prof. C. Karadaş, kafama Takılanlar 3, s. 26)

Nisa 78 ve 79. ayetler çelişkili midir?

Nisa,78: "İnsanlara bir iyilik gelirse, "Bu, Allah'tandır" derler. Onlara bir kötülük gelirse, "Bu, (Ey Muhammed) senin yüzündendir" derler. (Ey Muhammed!) De ki: Hepsi Allah'tandır." Nisa, 79: "Sana gelen her iyilik Allah´tandır, sana ne kötülük dokunursa kendindendir."

"Kur'an, görünüşte insanların yaptığı fiilleri de zaman zaman Allah'a isnat etmektedir, çünkü gerçek yaratan O'dur." (Prof. Dr. M. Halil Çiçek, Müşkilu'l-Kur'an'ı Yeniden Değerlendirmek, s. 77) Çelişki görüntüsü, kötülüklere sebep olan insan davranışları ile insanın istemesi üzerine o kötülüğü yaratanın Allah olmasının anlaşılamamasından kaynaklanmaktadır. Kısaca yapan insan, yaratan Allah'tır. Ayet meallerine bakalım:

Nisa 78. ayette, her şeyi olduğu gibi iyilik ve kötülüğü de Allah'ın yarattığını ifade edilir. 79. ayet ise, Allah'ın yarattığı kötülüklerin 'sebebinin' insan olduğunun altı çizilir. Kötülüğün sebebi insandır ve neden olduğu tüm işler ve sonuçlarından sorumludur. İnsana özgür iradesi ile yapacağı işi seçer, o işi yapma gücünü de Allah o kula verir, tüm bunların sonucunda da kul seçiminin iyi veya kötü olmasına göre karşılığını ahirette görür. İki ayet arasında bir çelişki değil, bahsedilen konuların farklılığı söz konusudur. Yani kötülüğün sahibi insan, insanın istediğini -iyilik veya kötülük dahil her şeyi- yaratan ise Allah'tır! Yüce Yaradan hem kötülükten razı değildir. Peygamber, kitap göndererek her zaman kullarını kötülükten uzak durmaları konusunda uyarır ve güzelliğe-iyiliğe teşvik eder, hem de Kur'an'da sadece iyiliği kendine izafe ederek, kötülüğü yaratsa da iyiliğin ve iyilerin tarafında olduğunu bizlere bildirir. İyilikler; yaratıcının bize hediyesi, kötülükler ise insanın kendi işlerinin sonucu ortaya çıkan ve yaratıcının razı olmadığı işlerdir.

Ayrıca Yüce Yaradan iyiliğin ve kötülüğün kendisinden olduğunu ifade ettiği 78. ayette, iyilik ve kötülük için "Minellah" değil, "Min indi'l-Allah" ifadesini kullanır. Yani iyilik ve kötülük için Allah (cc) direk 'kendinden' ifadesini kullanmaz. Fark nedir? " Min indi'l-Allah " yani: İyilik ve kötülük 'Allah tarafından, Allah'ın katından, huzurundandır' ifadesini kullanır. 79.

ayette ise iyilik için, “direk kendinden” anlamına gelen "Minellah" ifadesi kullanılır. Yani Türkçe'ye aynı anlamda çevrilseler de aslında Arapça orijinallerinde ve kelimelerin ruhunda büyük farklılıklar vardır! Yüce Rabbimiz iyilikle de beraber olsa kötülüğe razı olmaz ve direk kendinden değil, her ikisinin de ‘huzurundan’ geldiğini/yaratıldığını bildirirken, iyiliği ise direk kendine izafe eder ve kendinden geldiğini bildirir, çünkü O (cc) iyiliğin tarafındadır ve sadece iyiliğe razıdır!

Bir insanın iyilik yapması için birçok etkenin bir araya gelmesi gerekir. Mesela bir binayı yapmak çok zordur ama kötülük için az bir eylem yetmekte, kötü sonucu doğurabilmektedir. Yapmak zor, yıkmak ise kolaydır ve hatta bazen sadece yapılması gereken işlerdeki ihmal bile kötülüğe neden olabilmektedir. İşte Allah (cc) iyilik için her türlü (Sadece yaratma konusunda değil, teşvik etme, ödüllendirme dahil birçok konu) ortamı hazırlamaktadır. Kötülüğü ise; ne olduğunu, kötülüklerin listesini ilahi kitapla bildirip peygamberle açıklamakta, her insana verdiği vicdanla ve meleklerle kötülükten uzak tutmakta ve sonucunun cehennem olduğunu bildirmekte, tercihi de sonucuna katlanacak olan insana bırakmaktadır. Allah (cc) sadece insan isterse ancak o zaman insanın yapacağı o kötülüğü yaratmaktadır.

Her şey sonuçta Allah’tandır ama başa gelen kötülükler ise insanların kendi elleriyle işlediklerinin sonucudur. Örneğin bir insan elini ateşe sokarsa eli yanar. Elinin yanması Allah’ın yarattığı kanunlar gereğidir. Fakat elini yakan, ateşe elini sokan insandır.

Şura, 30: "Başınıza gelen herhangi bir kötülük, kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir. (Bununla beraber) Allah (günahlarınızın) birçoğunu affeder (de onlardan ötürü bir musibet vermez.)" Fussılat, 46: "Kim iyi bir iş yaparsa kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa kendi aleyhinedir. Rabbin, kullara (zerre kadar) zulmedici değildir." Zümer, 7: "Eğer inkar ederseniz, şüphesiz ki Allah sizin iman etmenize muhtaç değildir. Ama kullarının inkar etmesine razı olmaz. Eğer şükrederseniz sizin için buna razı olur. Hiçbir günahkar başka bir günahkarın yükünü yüklenmez. Sonra dönüşünüz ancak Rabbinizedir. O da size yaptıklarınızı haber verir. Çünkü O, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) hakkıyla bilir."

Bunların dışında imtihan konusu olan olaylar vardır ve bunlar Allah tarafından, insanları imtihan vesilesi olarak kulun karşısına çıkarılır. Bunlar az, hayatın geneli içinde istisna olan olaylardır. Hastalık, kıtlık gibi konular buna dahildir. Ama unutulmamalıdır ki aynı yüce Yaradan, her hastalığa bir şifa ve her çalışana mutlaka karşılığını da verendir. Hatta bu çalışan, Yaradan’ı inkar eden biri bile olsa, bu kural değişmemektedir! Bakara,155: “Muhakkak ki sizi biraz korku ve açlıkla, bir de mallar, canlar ve ürünlerden eksilterek deneriz. Sabredenleri müjdele.” İnşirah, 5: "Şüphesiz güçlükle beraber bir kolaylık vardır." Bakara, 286:" Allah, bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar."

"Kula bela gelmez Hak yazmadıkça, Hak bela yazmaz kul azmadıkça."

Hz. Adem, Havva ve çocukları, İnsanlık nasıl çoğalmıştır?

“Allah insanlığın çoğalmasını -onları yoktan var ettiği gibi- topraktan yaratmakla da devam ettirebilirdi.” (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun kalmasın, s. 177) Bunun yerine Yüce Allah farklı bir metot kullanmıştır. Bu usulün detayıyla alakalı ise iki görüş vardır.

Birinci görüş: Hz. İsa’nın yaratılmasında yalnızca anne vardı. Hz. Yahya’nın yaratılmasında ana ve baba vardı, fakat çocuk yapma kabiliyetleri mevcut değildi… Hz. Adem’in yaratılmasında anne de yoktu baba da.

Tüm evren yoktan var eden Allah (cc) Adem ve Havva'nın her doğumda ikiz olan kız ve erkek evlatların birbirleri ile evliliklerine (Tabatabai, Mizan, IV/146) izin vermemiş, bir sonra doğan ikizlerden doğan kız ve erkeklerin çapraz evliliklerine izin vererek insanların çoğalmasını sağlamıştır. Peki neden?

Allah "İnsanlığın atasının tek olmasını." istemiştir. (Hamid Cengiz, Ateist ve deistlerin modern sorularına cevaplar, s. 156) Irkçılık, üstün kan iddiası gibi kavramların insanlığa ne gibi kötülükler yaptığı ortadadır. İşte II. Dünya Savaşı, faşist Almanya ve İtalya'nın üstün ırk teorisinden hareketle başlamıştır. Dünya'da sermeyayi elinde tutan Siyonistler de, Yahudilik inancı temelinde üstün ırk olduklarını savunur ve geri kalan toplumları 'goyim' olarak kabul ederler! Dünyayı sömüren, Afrika'yı köleleştiren, Asya'yı işgal eden emperyalist devletlerin fikri temelini de 'sosyal Darwinizm' oluşturur ve bu teori, 'güçlü olan üstün soy' iddiasına dayanır. Dünya, tarih boyunca ırkçılıktan çok çekmiştir. Şimdi aslı soruyu soralım, ya Allah (cc), mesela iki Adem ve Havva diyelim yaratsa idi, tarih boyunca insanlar birbirlerine karşı çok daha fazla ırkçılık yapmaz, daha fazla kan dökmezler mi idi? Halbuki 'ilahi kaynaklı' tüm dinler, insanlığı hep ortak atadan başlatır ve bu sayede ırkçılık hastalığının kökü daha en başından kesilmiş olunur. Bundan sonra insanların yapacakları ırkçılık dahil her kötülük, bizzat insan kaynaklı ve ilahi çizgiden sapmanın sonucu olacaktır.

Konuya diğer boyutu ile de bakmak da gerekir. Ateistlerin bu çapraz evliliğini eleştirmeleri tutarsızdır. Çünkü bizzat günümüz ateistleri İslam'da haram olan zina, ensestten eşcinselliğe birçok haramı normal kabul edip savunmaktadır! Bu konularda detay için 'Dinsiz ahlak olur mu?' ve 'Eşcinsellik' adlı yazılara bakılabilir.

Bu konudaki ikinci görüş ise, ilk yaratılan insanların Ademler ve Havvalar olduğu şeklindedir.

İlk yaratılan Adem ve Havva'dan sonra Kur'an-ı Kerim'de ve sağlam rivayetlerde "kardeşlerin birbiriyle evlendikleri" bilgisi verilmediği, bu nedenle de ilk yaratılan erkekle kadından birçok erkek ve kadının türetilmesinin mümkün olduğu görüşü ileri sürülür. (Kur'an Yolu, Nisa Suresi 1. Ayetin tefsiri)

A'raf, 11'de "Sizi yarattık, sonra size şekil verdik, sonra da meleklere: "Adem'e secde edin!" dedik." buyrulur. Ayet, ilk yaratılıştan bahsetmektedir. Çünkü ayetin son cümlesi Hz. Adem'e secdeden bahseder. Bu ayette dikkat çeken husus, Yüce yaratıcı Allah (cc) hazretleri 'Sizi yarattım.' derken 'qum' zamirini kullanmaktadır. Arapça dilbilgisi kuralına göre seni yarattım derken, 'qe' zamiri, ikinizi yarattım derken 'qumâ' zamiri kullanılırken ve ayette Hz. Adem veya Hz. Havva annemizle birlikte, sen veya ikiniz yani 'qe veya qumâ' kullanılması gerekirken 'qum' zamiri kullanılmıştır. Arapçada çoğul birden değil ikiden sonra başlar, en az üç ve fazlası için kullanılan qum de, 'Siz' anlamına gelir. Bu kelime 'biz insanları' kastediyor denebilir ama hemen aynı ayetteki bir sonraki kelime yani sizi yarattık ve sonra da 'şekil verdik' anlamına gelen 'Sarrafna' kelimesi gelmekte ve o da 'qum' yani yine en az üç kişi için ifade edilen zamirle devam etmektedir. Ayetin son bölümü ise 'Sonra da Hz. Adem'e secde' edilmesinden bahsetmekte dolayısı ile ayetin insanlığın genelinin yaratılmasından değil, ilk yaratılıştan bahsettiği ortaya çıkmaktadır. Bu ayetten yola çıkarak Allah'ın, en az üç olan yani ikiden (Adem ve Havva'dan) daha çok insanlar yarattığını, dolayısı ile insanlığın bir anne ve babadan değil ikiden çok yaratılan insanlardan çoğaldığı ortaya çıkmaktadır.

Yine Hucurat, 13. ayette 'Sizi kadın ve erkekten yarattım' denirken, ayette geçen 'kadın ve erkek' kelimeleri elif-lam takısı ile 'Marife' şeklinde geçmez yani, kelimeye 'bilinen, meşhur olan' (İngilizcesi 'the') anlamı katan ekler bu iki kelimede kullanılmaz. Yani "erkek ve kadından

kasıt, herkesçe bilinen iki insan olan Hz. Adem ve Havva olsa idi başlarında elif-lam takısının gelmesi gerekirdi ama elif-lam olmadan yani ‘nekra’-bilinmeyen, tanınmayan- olarak bu kelimeler geldiğine göre bu kadın ve erkek bilinen Adem ve Havva değildir.” diye tefsir edenler bulunmakta, dolayısıyla birden fazla ‘Adem ve Havva'ların yaratıldığı ileri sürülmektedir. Yine Ali İmran 33. ayette Hz. Adem'in 'Seçilerek' âlemlere üstün kıldığı ifade edilir. Seçim 'çoğul içinden yapılır' yorumu da getirilir.

Sonuç itibari ile her iki görüş de Kur’an kaynaklıdır ve her ikisi de hiçbir komplekse kapılmadan savunulabilir.!

Bir Müslüman hayata nasıl bakar?

Efendimiz yeni bir elbise aldığında şöyle dua ederdi: "Allah'ım! Sana hamd olsun, bunu bana sen giydirdin." (Tirmizi, Libas, 29; Ebu Davud, Libas, 1)

Bir Müslüman, her şeyin asıl sahibinin Allah olduğunu asla unutmaz. Bilir ki O (cc) her şeyi görür, bilir, işitir. (Basir, Alim, Semi) O Allah, her şeyin sahibi, yöneticisi, hakimidir (Malik, Vekil, Hakim) O'nun her işinde mutlaka bir hikmet vardır. Hayat ise sadece bu dünya ile sınırlı değildir. Hayat, dünya ve ahireti de kapsar ve ebedidir, sonsuzdur. Sonlu olan sadece mekanlardır!

Müslüman, önce ulaşmak istediği hedefi için fiili dua yapar (çalışır) ve sonra da sözlü dua yapar. Müslüman elde etmek istediği şeyin sadece Allah izin verirse elde edilebileceğini asla unutmaz ve amacının genel anlamda hem dünya hem ahiret hayatı için en iyisi olmasını (hayr) temenni eder, bu yönde Allah'a iltica eder, yönelir, sözlü dua eder.

Müslüman daha sonra gerçekleşen sonuca bakar. Eğer amacına ulaşmışsa tekrar en başa döner ve bunun Allah'ın bir lütfu, hediyesi olduğunu bilir ve Allah'a şükür (hamd) eder. Eğer istediği olmamış ise, bir hayr olduğunu düşünüp sabreder ve Allah'ın muradına, O'nun istediğine boyun eğer ve "demek dünyada olması benim için iyi değilmiş, ahirette Allah daha iyisini verir." der ve tevekkül eder.

Fiili dua bizim görevimizdir, Müslüman asla nemelazımcı, tembel olamaz! Ama en son aşamada her şeyin yine karar vericisinin (İrade) Allah olduğunu da asla unutmaz! Müslüman için bu süreç bir bütündür. Müslüman sebeplere tevessül etmeyi asla ihmal etmez ama sonucun da Allah'ın elinde olduğunu unutmaz! Hasta isek doktora gitmek, ilaç almak ve kullanmak zorundayız ama bizi iyileştirecek (Şafi) olan Allah'tır! Bir Müslüman din için, vatan için, namus için cihad mı ediyor, bilir ki zafer Allah'tandır, ona düşen ise sadece seferde olmaktır. Zafer kazanırsa Allah'a şükreder, bu yolda canını verirse şehittir; yine kazanmış olur.

Ateist ve oryantalistler ise bu çizgiyi anlamadıkları veya tamamına vakıf olamadıkları için Müslümanları her zaman kaderci, tembel, çalışmayan veya mazeret üreten olarak tasvir ederler.

İmtihan bilincine sahip Müslümanlara örnek olarak Kur'an'dan bazı misallerle devam edelim. "Süleyman, tahtı yanında yerleşmiş halde görünce şöyle dedi: "Bu, şükür mü, yoksa nankörlük mü edeceğim diye beni denemek için, Rabbimin bana bir lütfudur." (Neml, 40) "De ki: Eğer (haktan) saparsam, kendi aleyhime sapmış olurum. Eğer doğru yolu bulursam, bu da Rabbimin bana vahyettiği (Kur'an) sayesindedir." (Sebe, 50) "Tövbe edip iman eden ve salih amel işleyen kimsenin kurtuluşa erenlerden olması umulur." (Kasas, 67) "Hani onlardan bir topluluk demişti ki: "Siz, Allah'ın helâk edeceği veya şiddetli bir azaba uğratacağı bir kavme ne diye (boş yere) öğüt veriyorsunuz?" Onlar da, "Rabbinize bir mazeret beyan etmek için, bir de belki Allah'a karşı gelmekten sakınırlar diye (öğüt veriyoruz)" demişlerdi." (A'raf, 164) "Başarım ancak Allah'ın yardımı iledir. Ben sadece O'na tevekkül ettim ve sadece O'na yöneliyorum." (Hud, 88) "Allah dilemedikçe, ben kendi kendime ne bir zararı önleyecek, ne de kendime bir yarar sağlayabilecek güçteyim." (Yunus, 49) "Şüphesiz 'izzet ve gücün' tümü Allah'ındır." (Yunus, 65) "Atalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un dinine uydum. Bizim, Allah'a herhangi bir şeyi ortak

koşmamız (söz konusu) olamaz. Bu, bize ve insanlara Allah'ın bir lütfudur." (Yusuf, 38) "İman eden sihirbazlar: 'Zararı yok, biz şüphesiz Rabbimize döneceğiz; inanların ilki olmamızdan ötürü, Rabbimizin kusurlarımızı bize bağışlayacağını umarız' dediler. (Şuara, 51)

"İnsanlar büyük ölçüde sonuca şartlanırlar. Hayır! Bizim imtihanımız 'süreçle' ilgilidir. Bizim için tek başarı Allah'ın rızasına ulaşmak olmalıdır. Üzerinize düşeni yaptı iseniz sonrası için "Tevekkül gerek". Varsayalım, sonuç istediğiniz gibi olmadı. Ama siz görevinizi hakkı ile yaptınız. Kazanan sizsiniz." (A. Dilipak, Yeni Akit, 16 Haziran 2019)

"Ne kadar başarılı olursak, başımız öne eğiliyor. Çünkü işin sahibi Allah'tır." (Şehit Adnan Demirtürk)

"Dünya hayatının helal olsa hesabı, haram olsa azabı vardır." (Hicr, 92; İhya, II/237)

"Allah bize yeter, O ne güzel vekildir." (Ali İmran, 173)

Ahiret, beden, ruh ilişkisi

Peygamber Efendimize bir müşrik gelerek elindeki kemikleri ufalar ve şu soruyu sorar: "Senin Rabbin mi bu kemikleri diriltecek?" Bunun üzerine şu ayet iner: "Kendi yaratılışını unuttu da 'çürüdüğü halde bu kemikleri kim yaratabilir?' diyerek bize misal vermeye kalkıştı. Deki 'onu ilk yaratıp meydana getiren diriltecektir.' O yaratılışın her özelliğini bilendir." (Yasin, 78-79) Ölen, çürüyen, toprak olan vücut ahirette, haşr günü yeniden nasıl diriltilecektir? Cevaba geçmeden önce insanın tanımını doğru yapmamız gerekir. İnsan sadece bedenden ibaret değildir. İnsan hem beden hem ruhtan oluşan bir bütündür: İnsan = Beden + Ruh. Beden: Et, kemik, yağ ve sinirden oluşan ama aslında toprağın şekil değiştirmiş halinden başka bir şey değildir. Ruh ise Allah'ın ilk insan Adem'e (as) üflediği, ondan günümüze dek tüm insanların özünü oluşturan ilahi bir esintidir, cevherdir, özdür. Bir tohum düşünelim. Toprağa düşer düşmez tohum birden canlanır, hareketlenir. Toprağa kök salar, toprağı yararak yeryüzüne çıkar. Büyür, gelişir, dal-budak salar. Çiçek, yaprak, meyve verir ve daha sonra kendi gibi yüzlerce tohumu toprağa salar. Halbuki bu tohum toprağa düşmeden önce cansız idi. Onu toprak canlandırdı. Tıpkı bunun gibi, ölen bir insan, cansız olarak girdiği topraktan mahşer günü canlı bir insan olarak (Beden+ ruh) dirilecektir. Tohumu toprakta canlandıran su ve minerallerdir. İnsanın dirilmesi konusunda tek bilinmezlik, ölü bedeni bir araya getirip onu tekrar diriltecek olan ruhun mahiyetinin bilinmemesidir. Halbuki, ilk insan da çamur halinde iken onu insan haline getiren, ona üflenen ruh idi. İşte öldükten sonra toprağa dönüşen bedeni diriltecek olan da yine bu toprağın ruh ile birleşmesi olacaktır. Dirilişin genel hatlarıyla formül şudur;

Ölü Beden (toprak) + ruh = İnsan (Kıyamet günü, mahşer yerinde)

"Yeniden diriliş nasıl olacak? Nohut tanesini toprağa atar, su ve güneş'le buluşturursanız, tohum olur birden canlanır. İnsanı doğumla başlatıyorsunuz, doğum öncesi geçirilen evreleri göz ardı ediyorsunuz." (Prof. Cağfer Karadaş, Kafama takılanlar 2, s. 70, 71) Haşr esnasında insanın dirilişine zemin hazırlayacak olan (Sahih-i Buhari- İst: 1401 K Tefsirû Sûre, XXXIX/3, 78/1; Sahih-i Müslim- K. Fiten: 141-143; Sünen-İ Nesâi- K. Cenaiz, 117; Sünen-i İbn Mace- K. Zühd, 32; İmam-ı Malik- El Muvatta- K. Cenâiz, 49. 2; İmam Ahmed b. Hanbel- El Müsned, III/28) "Acbü'z-zeneb, hiç yok olmayan, insanın yaratılış özü veya çekirdeğidir, yeniden yaratılış bunun üzerinden gerçekleşecektir." (Y. Şevki Yavuz, Acbü'z-zebeb, DİA)

İnsan nasıl diriltileceğini daha iyi anlayabilmek için önce insan nasıl yaşar ona bir bakalım: Toprakta bol miktarda madensel mineraller bulunur. Bunlar bitkisel ve hayvansal gıdalar (ki

hepsinin aslı topraktır, hepsi toprağın şekil değiştirmiş halidir) vasıtası ile insan vücuduna girince çeşitli şekillerde ve oranlarda birleşip vücut için gerekli enerji, doku, organları meydana getirirler. Yani vücudumuzu canlı tutan, yaşamın devamına vasıta olan mineraller toprak içinde karışık halde bulunur. İnsanlar bunları topraktan seçip, süzüp alamaz. Allah (cc) bu görevi bitkilere ve hayvanlara vermiştir. Kainattaki her varlık (Casiye, 13) gibi bitkilerde insanlara hizmet amacıyla yaratılmıştır. Bitkiler kökleriyle toprağın içindeki mineralleri toplar ve bunları farklı şekil, boyut, renk, koku ve tattaki meyve sebzelere dönüştürür.

Popülasyon Profesörü Joel Cohen ve Ekoloji Profesörü David Tilman: "Hiç kimse doğal ekosistemlerin insanlara bedava olarak sunduğu yaşam destek hizmetlerini temin edecek 'sistemlerin nasıl tasarlanacağını' henüz bilmiyor." (P. Raeburn, "Home wreckers", Popular Science, January, 2000) derken aslında, Allah'ın iradesi ile daha ilk planlandığı andan itibaren Big Bang adlı patlamanın amacının insanlara hizmet eden bir evren oluşumu olduğunu itiraf etmektedir. "Evrendeki 'insani ilke' yani evrendeki her ayrıntı, insan yaşamını gözeten bir amaçla var edilmiştir, düzenlenmiştir. Yerçekimi var eden, insanın yaşamını amaçlamıştır." (Metin Aydın, Ateizm Yanılgısı, s. 36, 45)

Toprakta mineral iken bitki onları meyve sebze haline, hayvanlar da bu meyve sebzeleri yiyerek et, süt, yumurta, bal haline dönüştürmüştür. Topraktaki mineraller, ya direk bitki veya dolaylı yoldan hayvansal gıdalar vasıtası ile insan vücuduna geçer ve tüm bunlar sayesinde insan yaşamını devam ettirir. Zamanı gelip insan öldüğünde de, insan bedenindeki tüm mineraller doğal geri dönüşüm yolu ile yeniden toprağa karışır.

Çamurdan (Rahman 14) yaratılan 'İlk' insanın bedenini oluşturan tüm elementler aynen toprakta da bulunmaktadır. "Bilim, insan vücudundaki tüm elementlerin aynı zamanda toprakta da olduğunu belirtir. Kur'an'da insanoğlunun spermden, topraktan, sudan yaratıldığı ifade edilir." (Zakir Naik, Gençlerin inanç sorunları, s. 28) Vücudumuz en az 25 elementten oluşur, yüzde 99'a yakınını 6 element oluşturur. % 65 Oksijen, %18 Karbon, %10 Hidrojen, %3 Nitrojen, %1,4 Kalsiyum, %1,1 Fosfor. Geri kalan kısmı ise Potasyum, Sülfür, Sodyum, Klor, Magnezyum ve eser miktarda Bor, Krom, Kobalt, Bakır, Flor, İyot, Demir, Manganez, Molibden, Selenyum, Silikon, Kalay, Vanadyum ve Çinkodan oluşturur. (https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/makale/vucudumuzda-kutlece-en-cok-hangi-elementlerin-atomlari-bulunur; https://www.bbc.com/turkce/vert-fut-44926689) Oranlarını verdiğimiz bu temel maddelerin New York Borsası'ndaki değeri de sadece 4.5 dolardır… (aksam.com.tr/ramazan/insanin-ozu-toprak/haber-419561)

Kısaca biz insanlar toprak sayesinde yaşamaktayız. İlk insan Hz. Adem topraktan yaratılmıştır. İlk önce toprak (Çamur) idik (Rahman, 14; Fatır, 11; Mü'minun, 12) ruh üflendi (Hicr, 29) insan olduk, Ölünce yine aslımıza dönüp toprak oluruz. Nasıl ki buz sudan oluşmuştur, eriyince yine aslına döner ve su olur. İnsanda eriyince, ölünce çürür ve aslına döner ve toprak olur. İşte ahirette ilk kez topraktan nasıl insan yaratılmışsa ikinci kez de yine topraktan yaratılacaktır. Bedeni canlı iken (Bitkisel ve hayvansal gıdaların ana maddesi olup) yaşamasına vesile olan toprak, mahşer günü yine hayat bulup dirileceğimiz kaynak olacaktır. Yani insan yürüyen, konuşan bir topraktır. Sadece şekil değiştirmiştir! İnsan yaşarken hayatını devam ettireceği maddeleri bitkiler vasıtasıyla topraktan alır. Kıyamet günü tüm canlılar gibi bitkilerde ölecektir. İşte insanı canlı iken topraktan bitki vasıtasıyla yaşatan Allah (c.c.) kıyamet günü bitki vasıtasını kullanmadan (Çünkü onlar da ölüdürler) direk, vasıtasız topraktan insanı diriltecektir. (Bakara, 28) Nasıl? İlk insanı nasıl diriltmişse (Yasin, 79) işte yine aynen öyle!

İnsan ölünce toprak olur diyoruz, peki ölüm nedir? Ölüm bir son, toprakta dağılıp sonsuz karanlığa gömülmek midir? Aslında ölüm diye bir şey asla yoktur! Ruhlar âleminden yola çıkan

bir ruh için artık ölüm, bitiş, yok oluş asla söz konusu değildir. Bir insan toplam altı âlemde yaşar.
Ruhlar âlemi: Allah'ü Teala beden elbisesine sarıp dirilteceği tüm insanların ruhlarını cennet-cehennem yok iken bir âlemde toplanmış ve onlara şu soruyu sormuştur. "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" Tüm ruhlar, "bilakis elbette sen bizim Rabbimizsin "diye cevap vermişlerdir. (A'raf 172)
Anne rahmi: Her insan ruhlar âleminden sonra, sırası geldikçe dünyaya gelebilmek için anne rahminde belli bir süre yaşar. O mekan, kısa sürede olsa küçük bir dünya demektir o bebek için. Ruhlar âleminde ölüp anne karnında dirildiği gibi, doğum esnasında da ölüp (Mekan değiştirip) yeni bir dünyaya gözlerini açar bebek. Temel mesele şudur: Ruh ölmemekte, devamlı mekan değiştirmektedir.
Dünya hayatı ve rüyalar âlemi: Her ikisi de iki ayrı mekandır, iki ayrı dünyadır. Bu iki âlem/dünya bir arada yaşanır. Dünyada insanın belli bir ömrü vardır.
Berzah ve ahiret âlemi: Ölüm dediğimiz olay vuku bulunca insan bedeni mezarda çürür, ruhu ise "berzah âlemi" denen dünya ve ahiret arası bir âlemde, benzetme yaparak anlatalım, milyarlarca yatağın olduğu dev bir yatakhaneye yatırılır. İnsan rüyasında nasıl kabus görürken bağırır, acı çeker, korkar fakat dışarıdan bakılınca mışıl mışıl uyuyormuş gibi gözükürse, berzahta da kötülük yapanların ruhu için aynı durum söz konusu olacaktır. Ayet-i kerimede de, (Mahşer günü) "Derler ki: Vay başımıza gelenler! Bizi 'yattığımız yerden' kim diriltip kaldırdı?" (Yasin, 52) buyrulmaktadır.
Sonra beden topraktan oluşur, ruh bedene girer (Ruh+Beden) ve insan yeniden dirilir. Mahşer yerinde insanlar toplanır. (Haşr) Ahirette insanlar amellerine göre mizanda tartılır. Sevabı çok gelen Allah'ın lütfu, rahmeti ile (Buhari, Rikak, 18; Müslim, Münafikin, 71-73) cennete, kötülüğü çok olan kendi yaptığı kötü, zararlı, pis işlerin sonucu olarak cehenneme girer.
Zaten her şeyin çift yaratıldığı (Zariyat, 49) âlemde, dünyanın da zıddının olması akla aykırı değildir. Yani "Varlıkların zıt çiftler halinde yaratılması da ahiretin varlığına delildir." (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 158) Ahiretin varlığı konusu ayrıca 'Deizm yanılgısı' adlı yazımızda ele alınmıştır.

Özetle ruh ölümsüzdür. Ruhlar âleminden yola çıkan ruh, son durak olan cennet-cehenneme kadar mekan değiştirir. Biz her mekan değişimini ölüm diye adlandırsak ta, aslında her bir ölüm yeni bir mekanda dirilmedir. Yani ölüm, mekan değiştirmektir, yok olmak demek değildir. İki âlem geçmiştir: Ruhlar âlemi ve anne rahmi; şu an iki âlemde yaşıyoruz; dünya Hayatı ve rüyalar âlemi. Gelecekte de iki âlem yaşayacağız; berzah âlemi ve ahiret (Cennet-cehennem)

Ahiret inancı
Ahiret inancı insanda sorumluluk hissi uyandırır. Yapılan işlerin bir gün hesabının verileceğinin inancı, insanları kötü fiillerden uzaklaştırır, iyi işlere yönelttirir. Hesap günü bilinci, insanı insan haklarına saygıya götürür, zararlı davranışlardan uzak tutar ve yararlı ve faydalı olmaya yönlendirir, mutlu ve huzurlu kılar. Aile ve akrabaların çürümeyip, sonlu-karanlık bir gelecekte toprak olmak yerine sonsuz, cennette yaşadığını, insanlara iyiliğin yarın (Ahirette) karşılıksız kalmayıp cennet ile mükâfatlandırılacağını, kötülük yapanların ise cehennem ile cezalandırılacağını bilmek, yaşlı hasta, mahkûm, idamlık, mazlum, fakirlere ümit; zina, rüşvet, cinayet, gösterişe engel olur ve sevgi, şefkat, sadakat, affetme, fedakarlık, ihlas, şükür, kanaatin hakim olduğu bir bakış açısını topluma yerleştirir. Bu nedenle gerçek Müslüman egoist, pragmatist, menfaatperest, yalancı, hilekar olmaz. Çünkü hayat sadece bu dünya ile sınırlı değildir, "Bi daha mı geleceğiz dünyaya." mantalitesinden uzak olarak, kötülük yapma imkanı varken bile ondan uzak durmaya çalışır, iyi olmak yönünde devamlı motive olur. "Allah'a karşı yalan söyleyen ve doğru kendisine geldiği zaman onu yalan sayandan daha zalim (daha haksız)

kim olabilir? Kafirlerin yeri cehennemde değil midir? (Kıyamet günü) Yaptıkları amellerin kötülükleri karşılarına çıkmış ve alay edip durdukları şeyler, kendilerini sarmıştır… (O günden sakının ki günahkar) nefis şöyle diyecektir: Allah'ın yanında yaptığım kusurlardan dolayı yazık bana! Doğrusu ben alay edenlerdendim." (Zümer, 32, 48, 56)

Ruh

"Sana ruhtan sorarlar. De ki: 'Ruh, Rabbimin emrindendir, size ilimden yalnızca az bir şey verilmiştir." (İsra, 85) ayetinden anladığımıza göre ruh hakkındaki bilgimiz çok sınırlıdır. İnsan beden ve ruhun birleşiminden oluşur. Ruh Allah'tan gelen (Secde 9, Hicr 29) ve vücudu canlı, gören, düşünen, hisseden bir varlık kılan ilahi bir lütuftur, hediyedir.

"Ruh bedenin suretine giren, süratle hareket eden ve uzun mesafeleri kolayca alan, ancak bedenden bağımsız insanın bilişsel yönünü idare eden nurani ve latif bir cevher olarak nitelemişse de, ruhun mahiyeti ile ilgili görüşler birbirinden farklılık arz etmektedir. Ruh, bedenin sultanı konumundadır." (Prof Temel Yeşilyurt, Çağdaş inanç problemleri, s. 113, 115)

Ölü bir insan düşünelim. Eli, kolu, beyni, gözleri, kalbi… vücudu tam olarak yerindedir. Bu insana fıkra anlatsak, bilmece sorsak, korkunç hikayeler, hüzünlü olaylar anlatsak bir tepki verir mi? Canlı iken her fıkraya gülen, hüzünlü her olaya üzülen, korkan, sevinen, hisseden bu insana ne olmuştur? Daha doğrusu can alıcı soru şudur: Ölürken insandan eksilen nedir ki, o olmayınca neşe, sevinç, hüzünde onunla beraber gitmektedir?

Kalbin çalışmasına engel olan, kan dolaşımı durduran, beyin faaliyetlerini sona erdiren, vücuttan ayrılması ile vücudun işlevlerini sonlandıran nedir? İnsanları yaşatan beden ve onun işlevleri değildir. Bunlar hayatta olmanın göstergeleridir. Tüm bunlar vücutta var iken de hayatın sona ermesine neden olan, vücuttan eksilen şey nedir?

Duygularımızı var eden, hissiyatın kaynağı ruhtur. Yoksa sevinme, üzülme, fikir, düşünce gibi kavramları, kuru bir vücut organları arasındaki elektrik akımı ile izah etmek mantıksızdır. Ruhla beraber duygu vardır. Ruh emaneti geri alınınca, duygu, his, düşünce de vücudu terk eder. "Beyin ve bilinç aynı şey değildir. Beyin bir araba ve bilinç ise onun sürücüsüdür. Ruh, insanı canlı varlık yapan ve bedeni yöneten manevi cevherdir." (Hamza Andreas Tzortzis, Hakikatin izinde, Din bilim Ateizm, s. 173, 200) "Düşüncenin belirli bir sinirsel etkileşim olduğunu söylemek, adalet fikrinin kağıt üzerine yazılmış birkaç şeyden başka bir şey olmadığını iddia etmek kadar anlamsızdır." (Selçuk Kütük, Ateizm Yanılgısı, s. 41,42, 44) "Ruh nedir? 'Bedenin sürekli değişmesine' karşılık, benlik şuurunun değişikliğe uğramadan kalması, 'bedenden farklı bir unsurun varlığını' gösterir. Beden ve uzuvlar, ruhun kullandığı aletlerdir. Ruh, bedenin sultanı konumundadır." (Prof Dr Temel Yeşilyurt, Çağdaş inanç problemleri, s. 112, 115) S. Lewis, "Sizin bir ruhunuz yok, siz zaten ruhsunuz. Bedeniniz var." demektedir. (Mustafa Akyol, Bilim, din ve ateizme dair modern ezberlerin sonu, s. 23) Kanadalı nörobiyolog Wilder Penfield, 'zihnin gizemi' isimli kitabında, 'aklı, beynin içindeki sinirsel işlemler bazında açıklamanın imkansız olacağı kesin olarak gözüktüğü için, varlığımızın iki önemli unsuru, yani madde ve ruh açısından açıklanması gerektiğini düşünüyorum.' demektedir. (Penfield, The mystery of the mind, s. 123)

Yine bir ölü düşünelim, gözleri vardır fakat göremez. Halbuki canlının gözü ile aynı gözdür ölünün gözü de. Soru: Ölürken bu insandan ne eksilmiştir ki gören gözler görmez olmuştur. Beyin hücresinde görme olayı bir elektron coşkusundan ibarettir. Beynimizin görme ile görevli merkezini binlerce kez büyütsek, karşımıza sadece hücre içinde belli noktalara yığılan elektron dizilimine rastlarız. Peki, bu elektrik sinyallerini anlamlı görüntü şeklinde 'gören' kimdir? Gören, beyin et parçası, protein, yağ molekülleri olamaz. Gözden gelen elektronları anlamlı görüntüye beynimiz dönüştürür ama beyin hem ekran hem göz (İzleyici) olamaz!

Kendimize soralım: “Ben” dediğimiz varlık kimdir? Çocukken ‘ben’ dediğimiz vücudumuzdan şu an geriye hiç bir şey kalmamış, bedenimiz kendini yenilemiş durumdadır ama biz hâlâ 'Ben' demeye devam ediyoruz! "Benim evim, benim elim, benim bedenim." Tamam da o 'ben' kimdir?! Et, kemik, yağ, protein yığını olan bu beden kendi kendine ‘ben’ deyip, düşünüp, görüp sevinip üzülebilir mi? Et yığını kendine ‘ben’ diyebilir mi? İşte aslında kendine ‘ben’ diyen, bedenimiz değil ruhumuzdur.

“İnsan bedenen yaşlandığı halde hâlâ neden içinde koşmak, daha çok yaşamak isteği vardır? Çünkü bedenden ayrı bir de asli cevher olan ruh vardır ve bu ruh ölümsüzdür! “Ben varım.” derken bu “Ben kimdir? Nerededir?” Varlığımız (ben) belirli bir beyin hücresinde veya vücudumuzun herhangi bir organında yer almaz. Vücudunuzdaki hücreler sürekli değişir ama “ben” yine de aynı kalır. Var olduğumu nasıl bile bilebiliyorum?” sorusuna bir profesörün verdiği ünlü cevap, ” Peki bu soruyu ‘kim’ soruyor?” şeklindedir. Benlik, bizim ‘olduğumuz’ şeydir, sahip olduğumuz değil. Bilgisayarın yaptığı şeyi ‘anladığını’ söylemek, bir akım kablosunun hür irade sahibi olduğunu ya da bir müzik çalarım çaldığı müziği anladığını ve ondan keyif aldığını söylemek gibi bir şeydir.” (Anthony Flew, Yanılmışım Tanrı Varmış, s. 168)
Gören, düşünen, duygulanan, hisseden (6. his, telepati, psikometri) hep ruhtur. Buna en güzel örnek çizgi filmlerde seyrettiğimiz dev robotlardır. Robotun baş tarafında bir insan bilgisayar tuşları, çeşitli kollar, düğmelerle dev robotu yönetir. Dövüştürür, yürütür, hareket ettirir. Fakat robotu o insan terk edince geriye paslanmaya başlayan bir metal yığını kalır. Tıpkı onun gibi, ruhumuz, robotu yöneten insan; bedenimizde ise robot gibidir. Ruh beynimizi bilgisayar tuşları gibi kullanıp bedenimizi yönetir. Ruh çıkınca geriye çürümeye başlayan, et ve kemik yığını kalır. Bazı alimler bunu “ Ruh binici, ceset attır.” şeklinde tarif etmiştir. “İslam düşüncesinde insan, ben diye işaret edilen, ruh ile desteklenmiş beden olarak tarif edilmiş.” (Prof. Cağfer Karadaş, Kafama takılanlar, s. 61) Hz. Adem’i yarattığı zaman Allah O’na ruhundan üflemiştir. Çamur halindeki Hz. Adem’e Allah (cc) kendi ruhundan üflemiş, çamur ruh ile birleşince insan dirilmiştir. Ruh çıkınca insan bedeni yeniden çamur- toprak olan aslına, özüne dönmektedir.

Ruh bize Yüce Yaradan’ın bir hediyesidir. Onunla yaşar, duygulanır, “Ben’im” deriz. O çıkınca kokuşan, çürüyen bir ceset kalır geriye. Demek ki önemli olan ruhtur, ruh güzelliğidir. Beden ve bedenin güzelliği geçicidir. Efendimizin evliliklerinde de bu husus göze çarpar. Hz. Resul’un evlendiği annelerimiz belki dul ve yaşlı idiler ama ruhları güzeldi, temiz, ahlaklı, edepli idiler. Hz. Resul’de bu nedenle “evlenilecek kadında sülale, mal ve güzelliğe değil öncelikle ahlak, huy (ruh) güzelliğine bakın” buyurmuşlardır. (Buhari, nikah 15; Müslim reda 4, 6, 8, 53, 54, fiten 86; Tirmizi, nikah 4; Nesai, nikah 10, 13; ibn Mâce, nikah 6/38; Darimi, nikah 4; Ahmed b. Hanbel, I/92, 457, II/428, IV/92, 153, 377.Sünen-i Ebu Davud Terceme ve Şerhi, 8/61)

Özetle, İnsan = Beden + Ruh; Beden = Et + Kemik = Çamur; Ruh = Rabbimizden esinti, Beden/Çamur + Ruh = İnsan; Beden/Çamur - Ruh = Ölüm (Geriye çamur-toprak kalır.) Asıl olan ruhtur. Onu da her şeyimizi olduğu gibi, ‘Hayy’ olan Allah-u Teala (cc) vermiştir.

Parapsikoloji ilmi, ruhun faaliyetlerini pozitif bir bilim dalı olarak ele alır ve inceler. İnsanların bakışlarıyla kaşık, çatalı eğmesi, bir kişinin bir eşyasına dokunup, o kişi hakkında doğru bilgi verilmesi, karşıdaki insanın düşüncelerinin okunması, astral seyahat gibi paranormal olaylarla ilgilenir. Bizim evliya kerametleri dediğimiz olaylara rasyonalist (akılcı) bir açıklama getirmeye çalışır. Bunda özellikle kuantum fiziği ve izafiyet teorisinden istifade eder.

Ruh, nefis
Beden yaşlanıyor, zayıflıyor, hastalaşıyor ama içimizde bir şey, genç ve sağlıklı iken yaptıklarımızı yapmaya devam etmek istiyor. Ama beden buna engel oluyor, normalde sadece

materyalist açıdan bakacak olursak beden zayıfladıkça istek, arzuların da azalması, zayıflaması gerekir. Bedenle uyumsuz olarak daima genç kalan bu cevher ruhtur. Eğer bedeni arzularımızı kontrol altına alır, dünya ve ahiret dengesini güzel kurarsak bu arzular bizi cennete yükseltir. Eğer sadece materyalist açıdan olaylara bakar ve sadece dünya hayatına odaklanırsak, o arzu ve istekler bizi 'esfele safilin, belhüm edal' çukuruna düşürür. Sonu ise cehennemdir.

Ruh ve can arasındaki ilişki!
Can bedenle irtibatlı bir konudur. Ruh, benzetme yaparak açıklayacak olursak, arabanın kontağını açan ve kapatandır. Ruh bedene girince arabayı çalıştırır ve can bedenle etkileşime girer. Ruh çıkarken de kontak kapatılır ve bedenin tüm işlevleri sona erer. Beden ortadadır ama arabayı çalıştıracak kalmayınca araba nasıl çalışmazsa, ruh çıkınca da beden tüm işlevlerini kaybeder.

Doğumdan Sonra Hayat Var mı?
Anne rahmine düşen ikiz kardeş anne karnında doğmak üzeredir. Biri diğerine, "Buradaki hayatımızın sonuna yaklaşıyoruz." der. "Ama ben gitmek istemiyorum." diye haykırmış kardeşi. "Hep burada kalmak istiyorum." "Elimizden gelen bir şey yok. Hem, belki doğumdan sonra hayat vardır." "Bize hayat veren o kordon kesildikten sonra bu nasıl mümkün olabilir ki? diye cevaplamış öteki. "Bize hayat veren kordon kesilirse nasıl hayatta kalabiliriz, söyler misin bana? Hem, bak bizden önce başkaları da buraya gelmiş ve sonra da gitmişler. Hiçbirisi geri gelmemiş ki bize doğumdan sonra hayat olduğunu söylesin. Hayır, bu her şeyin sonu olacak." Bütün bunları söyledikten sonra eklemiş: "Hem belki de anne diye bir şey yok!" "Olmak zorunda" diye itiraz etmiş kardeşi. "Buraya başka türlü nasıl gelmiş olabiliriz, nasıl hayatta kalabiliriz ki?" Öteki "Sen hiç anneni gördün mü?" diye üstelemiş. "O belki de sadece zihinlerimizde var. Bir annemiz olduğu düşüncesi bizi rahatlattığı için onu belki de biz uydurduk. " (Elif Aktuğ, Yeni Şafak, 29 Mart 2001, Anthony de Mello'dan alıntı) "Anne karnındaki bir bebeği düşünelim. Onunla konuşup şöyle diyebilsek, 'Burası senin asıl hayatın değil, öyle bir âleme gideceksin ki o âlemin ömrü burası gibi kısa değil, gideceğin âlemde görkemli bir gök kubbe, çeşitli yiyecekler içecekler var. Bebeğin yaşadığı âlemin şartlarına göre, bu dünya hayatının anlayabilmesi mümkün olur mu? Elbette ki olmaz ve bu doğal bir şeydir. Şu an içerisinde bulunduğumuz hayata nispetle, Ahiret hayatı ile ilgili anlatılan şeyler de bizim için böyledir." (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun kalmasın, s. 144)

İnsan evladı doğmadan önce de toprakta mineral halinde idi. Anne baba o topraktan elementleri çeşitli vasıtalarla vücudunda depoladı, sonra sperm ve yumurtalık birleşti ve zaman içinde doğum vasıtası ile insan dünyaya geldi. Ölümden sonra da tıpkı ilk doğum gibi, tabiata dağılan elementler bir araya gelecek ve insan diriltilecektir. "(Resulüm!) De ki: "Yeryüzünde gezip dolaşın ve Allah'ın ilk yaratılışı nasıl başlatıp devam ettirdiğini görün. Allah, daha sonra ikinci hayatı da işte böyle gerçekleştirecektir. Allah her şeye kadirdir." (Ankebut, 20)

"Anne karnındaki çocuğun ayaklarının olmasına rağmen daracık bir mekanda bulunması ve hareket imkanının olmaması ya da gözleri olmasına rağmen karanlık bir ortamda olması aslında kendisini dışarda bekleyen ve bu organların faaliyette olacağı bir dünyanın varlığına bir işarettir. İnsanda da tatmin edilmeyi ve kullanılmayı talep eden öyle his ve istekler var ki bu dünya hayatında gerçekleşemiyor. Demek ki insanı ölümden sonra çok daha gerçek ve geniş bir başka âlem beklemektedir. Allah'ın bize bizden daha yakın olduğunun en açık delili, insanların kendi vücutlarında meydana gelen olayların (Kalbin atmasından ciğerin nefes almasına) hiçbirisini kendilerinin organize ediyor olmamasıdır. Sağlığımızı korumak için salgın hastalık bulunan yerlere gitmekten kaçındığınız gibi, nefse cazip gelen tekliflerin yapıldığı yerlerde iradeye hakim olmak zorlaşıp hataya düşme riski artacağından bu tip mekanlardan da uzak durmak gerekir. Paramızın ve malımızın kıymetini bildiğimiz kadar yaratılmış olmamızın,

hayatımızın değerini ve anlamını biliyor muyuz? En basit bir kum tanesinin bile içinde milyarlarca atomun bulunması, her birinin yüzlerce bağıntı ve formül ile hareket etmesi bir tasarımın varlığını çok açık bir şekilde ortaya koyuyor. Buradan gökyüzüne dönüş yapalım… Canlı varlıkları cansız bileşenlere indirgemek suretiyle açıklamanın imkanı yoktur, atomları yan yana dizilerek bir insan elde etmek mümkün değildir. Küçücük bir elma çekirdeğinin toprağın altında ve karanlık bir ortamda tek başına yaptığı elmayı günümüz teknolojisinin yapmaktan aciz olması hiçbir şeyin basit ve sıradan olmadığını göstermektedir. Tüm bunlar aslında basit hiçbir şeyin olmadığı, her şeyin tam manasıyla bir sanat eseri olduğunu gösteriyor. Canlı ve kompleks yapıya sahip bir organizma basit parçalara ayrılmak suretiyle bir analize tabi tutulursa, bir noktadan sonra 'hayat' kaybolmakta ve cansız organik veya inorganik bileşenlere ulaşılmaktadır. Çok basit yapıya sahip organik yapıların bileşenleri, molekül yapıları ve hangi elementlerden teşekkül ettiği bilinmesine rağmen söz konusu atomlar aynı sırada dizilse bile ortaya 'hayat' çıkmamaktadır. Canlı varlıklar Allah'ın 'hayy' ismini yansıtırlar. Hayy olan Allah'ın bizdeki yansımasının kıymetini, bu dünya için belirli bir süre boyunca süreceğini ve 'asıl ölümün, Hayy olan ile irtibatı kaybettiğimizde başladığını' asla unutmamalıdır! Herkes kendine layık olan mekana yerleşir. Cennet ve cehennem her şeyin dengesini ve kararını bulduğu yerdir. Allah, tüm insanların kalbine, güzelliğe ve hakikate karşı bir istek ve öz yerleştirmiştir. Kömür ve elmas, her ikisi de karbon bileşiklerinden oluşur. İnsanlar, kendilerine verilen kabiliyeti doğru kullanırlarsa elmas gibi parlar, doğal özelliklerini bozup kömüre dönüşmeyi seçenler ise sonuç olarak, kendilerini yakarlar. İtikadı bozuk olan adamın cehennemi ebediyyen hak etmesinin sebebi kendisine olduğu kadar diğer insanlara, topluma zarar vermesi ve tabiatı hakir görmesidir. Dünya hayatını ahirete tercih eden adamın hali elinde tuttuğu büyükçe bir elmas parçasını bir parça şekerle değişen çocuğun davranışına benzer. Basit, geçici ve sıradan bir lezzet uğruna ebedi bir hayatı kaybetmeye razı olmak hiçbir akıllı insanın işi olamaz. "Hesap meydanında toplanıldığı zaman, dünya hayatında ne çektiğimiz sıkıntıların elemi kalacak ne de neşeli günlerin tadı ağzımızda kalacaktır." Elde kalacak olan tek şey Allah adına yapılan işler olacaktır. 'Hayatta başarılı olmak' ifadesindeki 'hayat' kelimesinin sadece dünya hayatına özgü kılınması karşımıza çok ciddi bir problem olarak çıkıyor. Önümüzde ebedi bir hayatın var olduğundan şüphemiz yoksa 'hayatta başarılı olmak' ifadesi ile ahiret hayatındaki başarımızı kastediyor olmamız gerekir. İnsan dünyada değil, cennette veya cehennemde ebedi olarak kalmak üzere yaratılmıştır. İnsanlar nedense, Allah'ın cennet vaadine karşı oldukça tok gözlü ve müstağni davranıyorlar. Ahirete nazaran çok az bir servet sayılacak dünya malı ile kanaat ettiğini insan bir anlasa…!" (Selçuk Kütük, Çözümlü Dünya Ahiret Problemleri) "İnsanın benlik, bilinç, anlam varlığı olması, onun şahsiyet sahibi bir varlık olduğuna işaret eder. Bu durum, sadece biyolojik varlık olmakla izah edilemez." (Aliye Çınar, Deizm ve ateizm üzerine, s. 269) "Hangi söz ya da iyilik, bencil robotlara etki edebilir?" (Urhan Veli, Kişiliğin Doğası, s. 128) "İnsanın susuzluğunu giderecek su bulunmaktadır, aynı şekilde insandaki ölümsüzlük duygusunu karşılayacak bir âlemin de bulunması gerekir." (Prof. Doktor Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 32) "İnsanın içinde bir ebedilik duygusu, Bir de kusursuzluk arzusu bulunmaktadır. Bu ikisini bu dünyada karşılamak imkansız. İki duygunun karşılanacağı bir yerin veya zamanın olması gerekir." (Prof. Cağfer Karadaş, Kafama takılanlar 2, s. 79, 80) "Yüce Allah'a ve ahirete inananların, dünya hayatları anlamlıdır." (Prof. Ramazan Altıntaş, Gençler inançtan soruyor, s. 149) "Ahiret, mağdur ve mazlumların uğradıkları haksızlıkların gidereceği yerdir. Ahireti inkarcıların, dünyadaki kötülükleri teşvik edici olduğunu ateistler göremiyorlar." (Prof. Cafer Karadaş, Ateist ve deistlere cevap, s. 49)

Ey Ateist, deist, agnostik arkadaş! Bu dünyada her kötülüğün cezasının karşılığını bulamadığını ikimizde görüyoruz. Bir teist olarak ben, ahirette kötülerin ceza göreceğine kabul ederek bu soruna bir cevap verebiliyorum. Peki ya senin cevabın?! Kapkaranlık, soğuk, buz gibi bir hiçlikten başka nedir?

Kaza Kader

"İnsanların kendi elleriyle yapıp ettikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu." (Rum, 41)

Kader, "yüce Allah'ın, ezelden ebede kadar olacak bütün şeylerin zaman ve yerini, özellik ve niteliklerini, ezeli ilmiyle bilmesi." demektir. Kaza ise, "Cenâb-ı Hakk'ın ezelde irade ettiği ve takdir buyurduğu şeylerin zamanı gelince, her birisini ezelî ilim, irade ve takdirine uygun biçimde meydana gelmesi, olmasıdır." Allah'ın bilmesi ve yazması kaderdir, Yazılanın aynen olması ise kazadır.

Allah insanların önceden ne yapacağını bilir ve yazar ama Allah'ın bilmesi, insanların yaptıkları işleri etkilemez. Çünkü o işi yapan kendi özgür iradesi ve aklı ile bizzat insanın kendisidir. Allah (cc) sabah yatağından kalkıp meyhaneye gidene engel olmaz. Ona akıl vermiş, kitap indirmiş, peygamberle açıklatmış, cehennem ile uyarmıştır. Gerisi insana, kendi iradesi ile yapacağı seçime kalmıştır. Allah o kulunun ne yapacağını önceden bilir ama "yapan" bizzat hür iradesi ile kulun kendidir. Aynı kul sabah kalkıp namaza gitse idi, kaderinde namaz kılmak olacaktı. "Mesela, önümüzde dörtyol olduğunu düşünelim. Allah önceden biliyor ki, siz o 4 yola geldiğinizde C yolunu seçeceksiniz. Allah, o yolu seçmen için değil, sen o yolu seçeceğin için yazar." (Zakir Naik, Gençlerin inanç sorunları, s. 82-83) Bizim anladığımız manada kader sadece 'doğum ve ölüm anı, cinsiyet, göz rengi' gibi durumları kapsar. Bunlar dışındaki yaşamımızdaki tüm olaylar bizim tercihimizin sonucudur.

"Allah'ın ezelde bir şeyi bilmesi, onu yapması ve yaptırması demek değildir." (Elmalı, Hak Dini Kur'an dili, I/97; Flamur Kasami, Kur'an'da çelişkili gibi görünen ayetler, s. 124) "Allah'ın bilmesi insanın özgürlüğünü kısıtlaması manasına gelmez, zaten biz davranışlarımızı onun bizim hakkımızdaki bilgisini okuyarak düzenlemiyoruz." (Prof. Ramazan Altıntaş, Gençler inançtan soruyor, s. 98) "Hiçbirimiz kader programımızı okuyarak gündelik hayatımızı planlamıyoruz." (Prof. Ramazan Altıntaş, Gençler inançtan soruyor, s. 45)

Önceden bilmek ile yapılan eylemler ayrı ve birbirinden bağımsız eylemlerdir. Mesela, bir arabanın yolda gittiğini düşünün. Virajı dönünce yol ortasındaki çukura düşecek, kaza yapacaktır. Arabadakiler bir dakika sonra olması muhtemel kazayı bilemezler ama olayı yukarıdan izleyen hem arabayı hem yolu görenler kaza olmadan önce olayın gerçekleşme ihtimalini görebilirler. Yani olaylara daha geniş açıdan ve yukarıdan bakanlar geleceği tahmin edebilirler. Tarih şeridine bakan biri, olayların geçtiği tarihlerdeki olaylardan haberdar iseler, mesela 375'te kavimler göçünü, 1453'te İstanbul'un Fethi, 1789'da Fransız İhtilali'ni görürler. "Sonradan yaratılan" zamana bağlı olmayan Yüce Yaradan da tarih şeritinde tüm olan ve olacakları görür, bilir. Bilim adamları güneşin veya ayın tutulacağı zamanları önceden bilirler. Bu bilgiler kitaplara, takvimlere yazılır. Yani bu tutulma olayları önceden bilinir ve yazılır. Tam zamanında ise bu tutulma olayları gerçekleşir. Şimdi herhangi birisi "Güneş takvimde yazan zamanda tutulduğuna göre, güneş takvime yazıldığı için tutulmuştur." derse, bu mantıklı ve gerçekçi olabilir mi? Bilim adamları bir taraftan araştırmış, tutulma tarihini bulmuştur, güneş de diğer taraftan kendi olağan akışında zamanı gelince tutulmuştur. İnsanlar için bile bunlar söz konusu iken yer ve gökleri yoktan var eden, neden geleceği bil-e-mesin? Ayrıca, Allah (cc) zaman ve mekan ile sınırlandırılamaz. Zaman ve tüm mekanları yoktan yaratan - "Evrenin başlangıcında bizim bildiğimiz zaman yoktu!" (Stephen Hawking, Büyük Tasarım, s. 114) - Yüce yaratıcı, yarattıkları ile sınırlandırılamaz. Zaman- mekan dışı ve üstü olan Allah, her zamanı, mekanı görür, bilir, isterse yazar. "Big Bang teorisi ile artık 'zamanın da' yaratıldığını, tıpkı madde gibi bir başlangıcının olduğunu biliyoruz. "Dolayısı ile Allah'ın 'önceden bilmesi' kavramı sadece insan esas alınınca bir anlam ifade etmektedir, yoksa Allah (cc) için önce-sonra gibi kavramlar söz konusu değildir." (Selçuk Kütük, Ateizm Yanılgısı, s. 146) "O (cc) zamanın da yaratıcısıdır. Bizim için gelecek olan şey, O'nun için gelecek değildir." (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 183) Tıpkı bunun gibi, Allah'ta önceden bilir, yazar (kader) ve vakti gelince de aynen yazılan meydana gelir (kaza)

Burada kul yazılanı bilmediği, alın yazısını okuyamadığı için, yazılanı yapıyor durumu da söz konusu olmaz. Allah'ın bilmesi ile olayın gerçekleşmesi birbirinden bağımsız, ayrı iki olay, aynı sonuçta buluşan farklı süreçlerdir.
Kısaca, "Allah'ın ezelde bir şeyi bilmesi, onu yapması ve yaptırması demek değildir." (Elmalı, Hak Dini Kur'an dili, I/97) "Tanrı insanların özgür iradelerine hiç müdahale etmeksizin onların ne yapacağını bilir. Tanrı açısından zaman bağlayıcı bir faktör olmadığından kendisi için 'önce ve sonra' kavramları geçerli değildir. Tanrı'nın mekanla sınırlı olamayacağı az veya çok anlaşılmaktadır. Mekanı yaratanın Tanrı olduğu düşünüldüğünde, tanrının kendisini bu mekanla sınırlamasının anlamsız olacağını fark etmek mümkündür. Tanrının yarattığı bir şey ile kendini bağlaması veya sınırlandırması düşünülemez. 'O zaman imtihana ne gerek var?' sorusunda önemli olan, tanrının her şeyi bilmesi değil, insanın kendi sonunu bilmiyor olmasıdır. Önemli olan insanın kendisine tanınan 'var olma' imkanı ve şansını bu tür itirazlarla heba etmesi pek de akla uygun bir yaklaşım değildir. Hiç kimse bilerek yaptıkları yanlışlıkları, 'ne yapalım tanrı kaderime böyle yazmış!' diyerek kendini aklayamaz. Çünkü bu tür insanlar, elde ettikleri başarıları kendi üzerlerine almasını gayet iyi bilmektedirler. Tanrı insanları anlamsız bir şekilde cezalandırmak istemiş olsaydı, yeryüzüne sayısız elçi ve kitap göndermez, onlara doğru yolu göstermezdi." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 229-236)

İnsan kaderin mahkumu mudur?
Yüce Allah, insanları hür iradeleriyle seçecekleri tercihlerin yer ve zamanını ezeli ilmi yani zamanla sınırlı olmayan mutlak ilmiyle bilir ve zamanı gelince bu tercih kulun seçimi doğrultusunda yaratılır. Bu durumda Allah'ın bilmesi, kulun seçimine bağlı olup, Allah'ın ezeli manada bir şeyi bilmesinin, kulun irade ve seçimi üzerinde zorlayıcı bir etkisinin olmadığı görülür. Aslında insanlar, Allah'ın kendileri hakkında sahip olduğu bilgiden habersizdirler ve pratik hayatta bu bilginin etkisi altında kalmaksızın kendi iradeleriyle tercihlerde bulunmaktadırlar. Bir başka ifadeyle söylersek biz, yüce Allah bildiği için tercihlerimizi belirlemiyoruz. Bizim yapacağımız tercihleri O ezeli ve mutlak ilmi ile bilmektedir. Çünkü zaman bizim için söz konusudur, zamanı yaratan için bir zaman sınırı söz konusu değildir. O zamandan bağımsız olarak, bize göre önce ve sonra olarak nitelendirdiklerimizin tümünü bilir: Astrofizikçi Hugh Ross: "Zaman, olayların meydana geldiği boyut olduğuna göre, eğer madde, Big Bang ile ortaya çıkmışsa, o halde evreni ortaya çıkaran sebebin, evrendeki zaman ve mekandan tümüyle bağımsız olması gerekir. Bu da bize, yaratıcının evrendeki tüm boyutların üzerinde olduğunu göstermektedir." demektedir. (Ross, The Creator and the Cosmos, s. 76) Evren'i O (cc) yaratmıştır. Zaman ve mekanı da var eden O'dur. O'nun için, zaman kavramı yoktur.

Ayrıca kaderin mahkûmu olmadığımıza en açık delil vicdanımızdır. Çünkü vicdanen biliyoruz ki, bizi yaptığımız hareket ve seçimlere mecbur kılan hiçbir sebep yoktur. Allah (cc) insana, iyi ve kötüyü seçebilme özgürlüğü (irade) vermiştir. "İnsana kötü yol veya iyi yol seçme iradesi verilmiştir." (İbrahim Çoban, Ateizm ve Deizm Eleştirisi, s. 47) Şayet insan kaderin mahkûmu olsaydı kendisine irade verilmezdi.

Kısaca "Allah insanı yaratmış ve ona özgür bir alan tanımıştır, ona yol göstermiş, belli ilkeler koymuştur." (Prof. Cafer Karadaş, Ateist ve deistlere cevap, s. 47) "Tanrı insana bir şeyi yasaklarken onu, o emre uyup uymama konusunda özgür bırakmıştır." (Abdurrahman Taha, Seküler Ahlakın Sefaleti, s. 116) Bir insan "Allah böyle yazmış, alın yazım buymuş, bu şekilde takdir etmiş, ben ne yapayım?" diyerek günah işleyemeyeceği gibi, günah işledikten sonra da kendisini suçsuz ilan edemez, kaderi mazeret olarak ileri süremez. "Allah, insanları inanç konusunda serbest bırakmış, kararı onların vermesi gerektiğini vurgulamıştır." (Metin Aydın, Ateizm Yanılgısı, s. 17) "Şüphesiz biz ona doğru yolu gösterdik. İster şükredici olsun, ister nankör" (İnsan, 3) "Kim iyi bir iş yaparsa lehine, kim de kötülük yaparsa aleyhinedir. Rabbin kullara asla zulmedici değildir" (Fussilet, 46)

Özgür irade ile insanı yaratıp, akıl ve vicdan ile donatıp vahiy ile yönlendirip, peygamber ile yol gösteren yüce Allah (cc) 'Hak Rabbinizdendir! Artık dileyen iman etsin, dileyen inkar etsin. Şüphesiz biz zalimlere bir ateş hazırlamışız." (Kehf, 29) buyurmuştur. Seçim bizimdir! Dileyen cennete dileyen cehenneme gider!

Bir sahne düşünelim, aynı sırada oturan iki öğrenci vardır. Biri dersi dinlemekte, ders çalışmaktadır. Diğeri derslere çalışmamakta, yaramazlık yapmaktadır. 15 sene sonrasına filmi ileri saralım. Biri iş sahibi olmuş, geliri yüksektir, işine giderken yolun kenarında dilenmekte olan biri ile göz göze gelir. Dilenci, yanında oturup ders çalışmayan arkadaşıdır. Şimdi dilenci "Kaderim bu imiş" dese, suçu kadere atsa bu gerçekçi olur mu? Aynı durum ahirette cehennemlik veya cennetlik olanlar için de söz konusudur. Cennete giden de cehenneme giden de dünyada yan yanadır. Biri görevini yerine getirir, zaten kendisi için dünyada iyi-faydalı olan emirleri yapar, kendisine zararlı olduğu için yasaklanan şeylerden de kaçınır ve cennete gider, diğeri tembellik gösterir, emir ve yasak sınırlarına önem vermez ve sonunda yaptıkları sonucu cehenneme gider. Burada suç kaderde değil, gerekli yerde gerekli eylemi yerine getirmeyen insanların bizzat kendilerindedir. Yaptıkları hata sonucu kaderi suçlayan birine yolda araba çarpsa ve çarpan kişi "Kaderinde bu varmış, suç kötü kaderinde." dese bu cevabı onaylayıp yaralı haline boyun eğer mi idi acaba bu mazereti ileri sürenler? Tabii ki hayır!
Kısaca, doğum ve ölüm anımız arasındaki olaylar bizim tercihlerimiz ile şekillenir ve bizde bu tercihlerimize göre ahirette kendi sonsuz mekanımızı kendimiz hazırlarız!

Tevekkül
Tevekkül terim olarak, "hedefe ulaşmak için gerekli olan maddi ve manevi sebeplerin hepsine başvurup, tüm tedbirleri aldıktan ve yapacak başka bir şey kalmadıktan sonra Allah'a dayanıp güvenmek ve sonucu Allah'a bırakmak" demektir.
Allah bizlerden tevekkülü -Kendisine güvenmemizi- isterken ne şekilde olacağını da bizlere bildirmiştir: Bir adam, "Ey Allah'ın Resulü! Devemi bağlayıp da mı Allah'a tevekkül edeyim, yoksa bağlamadan mı tevekkül edeyim?" diye sorar. Efendimiz, "Önce deveni bağla sonra ibadet et." (Tirmizi, kıyamet, 61) buyurur. Mümin bir kul önce 'fiili dua' yapmalı, toplumsal yasalar ölçüsünde hareket etmeli ve sonra 'sözlü dua'yı yapmalı (İstediği şeyin dünya ve ahiret için hayırlı olmasını dilemeli) ve sonra sonucunu Allah'a bırakmalıdır.

Dua nedir, nasıl yapılmalıdır?
Dua, 'Allah'tan bir şey istemek' demektir. (DİA, Dua maddesi) Dua sözlü ve fiili dua olarak ikiye ayrılır. Allah'tan bir şey istediğimizde önce fiili dua yapmalıyız. Allah (cc) her şeyi sebeplere bağlamıştır. İstediğimiz şey için önce o sebepler yerine getirilmeli, çalışmalı, sonuna dek gayret edilmeli, ancak bundan sonra sözlü dua edilmelidir. Sadece fiili dua (Çalışmak) yetmez, 'çalıştım sözlü duaya ne gerek var?' demek yanlıştır. Elde etmek istediğimiz, olması için çalıştığımız şeyin olması belki bizim için 'hayırlı' değildir. Mesela, araba almak isteriz, sadece çalışıp para elde ederek, sözlü dua etmeden belki arabaya sahip de olabiliriz ama ya o araba sonunda bizim sakat kalmamıza neden olacaksa? Zengin olmak isteriz ama ya o zenginlik bizim hem dünya hem ahiret felaketimize sebep olacaksa? İşte sözlü dua burada devreye girmektedir. Sözlü dua 'istenen şeyin hayırlı, sonunun maddi ve manevi olarak iyi olması için Allah'tan söz ile yardım talep etmektir.' Ama sadece sözlü dua da yetersizdir, çünkü Allah resulü hayatının hiçbir döneminde oturup 'sadece sözlü dua ile' hedefine ulaşmamış, işlerinin son sınırına dek çalışmış, gayret etmiş, sonra Allah'a tevekkül etmiştir.
"Tevekkül, hiçbir zaman, çalışmayı ve sebebe sarılmayı terkedip, "Allah'ın dediği olur." diyerek kenara çekilmek değildir." (Fahru'd-Din er-Razî, Mefatihu'l-Gayb, 111, 122; Elmalılı M. Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, VII/5063, 5064) Yahudi iken sonradan Müslüman olan (Leopold Weiss) Muhammed Esed: "Batılıların 'fatalizm' olarak nitelendirdikleri şeyin aslı, Müslümanların geçmişte olanın nasıl

olmuş ise öyle olması gerektiğini kabul etmesi durumudur. Bu gelecekle ilgili değil, geçmişle alakalı konulara karşı bir tutumdur. Bu anlayış eylemin, umut ve ilerlemenin karşısında değildir." (Esed, Mekke'ye giden yol, s. 209) diyerek gerçek tevekkülün ne olduğunu ifade etmektedir.
"Geride kalmış tüm iş ve işlemler için kader kelimesini kullanmaktan çekinmeyeceğiz. Çünkü gerçekleşmiş ve geride kalmış olan tüm iş ve işlemler kaderden bağımsız değildir. Ancak ileride açılacak olan kapılardan nelerle karşılaşacağımızı, neleri göreceğimizi bilemediğimiz için de dikkatli davranmak zorundayız. Tedbirli ilerlemek durumundayız. Geçeceğimiz tüm kapılardan dikkat etmekle kalmayacağız, bir de tevekküle sarılacağız. Tedbirlerimizi aldıktan sonra teslim olmanın yolunda adım adım ilerleyeceğiz. Başka çaremiz de yok zaten. Ancak alacağımız her tedbirin takdir edilenin önüne geçmeyeceğine de inanacağız." (Nihat Güç, Allah Böyle Yazmış O'na Güven, Arka kapak)
"Takdir Allah'ındır. Ama biz tercihimizi Allah'ın koyduğu kural ve prensiplere göre yaptığımızdan görevimizi yerine getirmiş, imtihanı başarıyla geçmiş oluruz."
Bazen duyarız, 'Allah'a şu kadar dua diyoruz, hâlâ neden emperyalistler Müslümanları öldürürken Allah onları helak etmiyor?' diye. Aslında fiili duamızı biz İslam düşmanlarına yaparken sözlü duanın tek başına işe yaramayacağı ortadadır. Biz cola içerken, hamburger yerken, cepte sigara, üstte başta malum markaları alıp, fiil, eylem, alışveriş ile İslam düşmanlarını desteklerken sözle yapacağımız dua (!) sadece ses dalgasından öteye geçmez ve o da ne emperyalistlere zarar verir ne de Müslümanların bir işine yarar! Müslüman önce fiili olarak (Boykottan, destek olacağı kuruma dek, her şeyi ile) İslam ruhuna uygun hareket eder sonra sözle yapacağı duanın bereketini beklerse yaptığı bu amel tam manası ile İslami bir ibadet olur. Evet, ibadet olur çünkü "dua, aynı zamanda bir ibadettir." (Tirmizi, el-Bakara Suresi Tefsiri, 16) ve unutmayalım ki her ibadette zaruri olan samimiyet ve içtenlik aynen dua için de geçerlidir.
"İşte YGS birincisinin şifresi: YGS birincisi Mahmut Bilal Doğan, "Çalıştım, dua ettim, Allah'a bıraktım gerisini!" (Haber TÜRK, 28 Nisan 2011)

Dünyada kötülükler neden olmaktadır?

"İmkan ve şartları yaratan Allah'tır ama bunları kullanma niyet ve amacı insana aittir. Allah'ın yarattığı şeyler kötü değildir, kötülük bizim niyet, istek ve arzularımızla ortaya çıkmaktadır." (Prof. Cağfer Karadaş, Kafama takılanlar 2, s. 47, 48) "Kötü dediğimiz şey görecelidir. Deprem gizli değildir, kötü olan varlığı değil bunlara karşı insanın tedbir alıp almamasıdır. Allah'ın yarattığı doğaya uygun davranmalıyız. Mutlak kötülük, hırs, açgözlülük ve ölçüsüzce davranışlar sonucu meydana gelen kötülüklerdir. Küresel erozyon, hayvan türlerinin yok olması, salgın hastalıklar... Bunların nedeni insanlarıdır. Allah insanları, imkanları ve şartları kadar sorumlu tutar." (Prof. Cağfer Karadaş, Kafama takılanlar 2, s. 53-56)

"Başınıza gelen her kötülük, kendi ellerinizle yaptıklarınızın sonucudur." (Şura, 30) "İnsanların elleriyle yaptıkları yüzünden karada ve denizde bozulmalar meydana geldi." (Rum, 41) "Bazı insanların eline yetki geçtiği zaman ürünü ve nesli yok etmeye çalışır." (Bakara, 205)
Dünyada iki nedenle kötülük meydana gelir. Ya emperyalizm ya ahlaksızlık. Bu ikisiyle de savaşan tek din İslam'dır. İnsanın iç dünyasını aydınlatmayı (!) amaçlayan Budizm veya 'bir yanağına vurulunca diğer yanağını çevir' (Matta 39; Luka İncili, 29) diyen Hristiyanlık emperyalizme asla engel olamaz. Cinsel özgürlük adı altında eşcinsellik dahil her türlü ahlaksızlığı, sömürü aracına dönüşen faizi savunan kapitalizm ile, evliliği, ahlaki kavramları reddeden ve dünyaya materyalist açıdan bakan materyalist sol ideoloji de yine kötülüğe ve sömürüye engel olamaz. Kötülüğü ortadan kaldırmakla görevli olan kişiye Müslüman, dine ise İslam denir. ("Sizden, iyiye çağıran, doğruluğu emreden ve fenalıktan men eden bir cemaat olsun. İşte başarıya erişenleriniz onlardır." (Ali İmran, 104); "Siz insanlar için ortaya çıkarılan, doğruluğu emreden, fenalıktan alıkoyan, Allah'a inanan hayırlı bir ümmetsiniz." (Ali İmran, 110); "(Tüm kadın ve erkek Müslümanlar) insanlara iyiliği emrederler, Kötülüklerden vazgeçirmeye çalışırlar " (Tevbe, 71); "Yavrum namazı gereği üzere kıl, iyiliği emret, ve kötülükten alıkoy. Bu hususta sana isabet edecek eziyete katlan, Çünkü bunlar kesin olarak farz kılınan emirlerdir." (Lokman,17); "O Peygamber) onlara iyiliği emreder ve onları kötülükten alıkoyar." (A'raf, 157); "Onlar, öyle kimselerdir ki, kendilerine yeryüzünde iktidar verdiğimiz takdirde, namazı kılarlar, zekatı verirler, iyiliği emrederler, kötülükten vazgeçirmeye çalışırlar." (Hac, 41); "Sizden kim bir

kötülüğün işlendiğine şahitlik ederse onu eliyle derhal engellesin, Eğer buna gücü yetmezse, diliyle engellesin, eğer buna da gücü yetmezse, kalbiyle buğz (red etmek, inkar etmek, karşı olmak, katılmamak) etsin. Kalbiyle buğz etmek imanın en zayıf noktasıdır. (Müslim, İman 78; Tirmizi, Fiten 11; Nesai, İman 17; Müslim, Riyazüssalihin, 169); "Hayır! Allah'a andolsunki ya iyiliği emreder. Kötülükten vazgeçirmeye çalışırsınız. Zalimin eli üzerine elinizi koyarak zulmüne mani olursunuz ve onu hakka döndürür ve hak üzerine tutarsınız. Yahut Allah (cc) bazılarınızın kalplerini diğerlerine benzetir de onlara lanet ettiği gibi sizi de lanete uğratır." (Ebu Davud, Melahim 17; Tirmizi, Riyazüssalihin, 175) vd.) Bir Müslüman asla nemelazımcı olamaz. Her Müslüman bir halifedir (Bakara, 30) yani yeryüzünde Allah'ın kurallarını yaşamak ve yaşatmakla görevlidir. İyiliği emretmek kötülükle mücadele etmekle yükümlüdür. "Allah sizin ellerinizle zalimleri cezalandırmak ister." (Tevbe, 14) Yoksa namazlarımız bile kabul olmaz. (Maun, 4-7) Müslüman gerek nefsinde gerek aile hayatında öncelikle kötülükten kaçınan ve daima iyilik yolunda olan kişidir. Müslüman doğmak veya olmak mesuliyet, sorumluluk gerektiren bir iştir. 'Müslüman olmak kolay mı?' adlı yazımıza bakılabilir. Çünkü "Din yeryüzünde her tür kötülüğe, haksızlığa ve zulme karşı bir 'isyan ahlakı'dır. Din, egemenlerin sahte tarihine karşı, tarihi düzeltme davasıdır. Din, Muhammed İkbal'in dediği gibi 'salt fikirden ziyade amel/eylem'; Aliya İzzetbegoviç'in dediği gibi 'bir düşünüş biçiminden ziyade yaşayış'; Hasan Hanefi'nin dediği gibi 'pasif akideden devrimci imana" geçiş; İsmail Raci Faruki'nin dediği gibi de 'dünyayı cennete dönüştürme' projesinin adıdır." (M. Hayri Kırbaşoğlu, Ahir zaman ilmihali, s. 22) İsyan edilenden daha iyi bir düzen ortaya konuyorsa buna ahlaki bir isyan olabilir. (Nurettin Topçu, İsyan Ahlakı, s. 195)

Kötülükler, insanlar kötü olduğu zaman ortaya çıkar. Yani kötülüğü yapan insanlardır. Bunun sonucu olarak da bu insan hem dünyada huzursuz olur hem de yaptıklarının karşılığı olarak ahirette cehenneme gider. Allah insanlar iyi, mutlu, huzurlu olsun diye onlara akıl ve vicdan vermiş, peygamber göndermiş, kitap indirmiş ve cennetin yolunu göstermiştir. Unutmayalım ki kötülük, iyiliğin olmadığı zaman vardır. Yani iyiliğin yokluğu kötülüğü doğurur, iyilik olduğu zaman kötülük ortadan kalkar. Tıpkı ışık olduğunda karanlığın yok olduğu gibi. O halde kötülüğün dolaylı sorumlusu da iyilerin çalışmamasıdır. "İnsan yaptıklarından sorumludur. İnsanlara iyi ve kötü olan şeyler ve sonuçları bildirilmiştir. İnsanın içine fıtrat yerleştirilmiş, vicdan konulmuş, ahiret inancı ile hesap bilinci vahiyle inşa edilmiştir." (N. K. Okumuş, Sağlam kulpa Tutunamayanlar, s. 232)

Şura, 30: "Sizin başınıza gelen kötülükler ellerinizle işlediklerinizin sonucudur." Hiçbir teist, yeryüzüne kötülük getiren bir tanrıya inanmamaktadır! Böyle olsaydı o zaman herkesin ondan uzaklaşması beklenirdi. (Emine Öğük, Yeni ateistlerin yanılgıları, s. 154) Unutmamalıyız ki, tarihte en çok sıkıntıları peygamberler çekmişlerdir. Bazı acılar nedeniyle inanç temellerimizi sarsmamızın sebeplerini ise şöyle sıralayabiliriz: İnancımızın güçlü olmayışı, insanın sırf bu dünya için yaratılmış olduğunu zannetmesi, hayatı gerektiğinden fazla sahiplenmesi. (Metin Aydın, Ateizm Yanılgısı, s. 93)

Yine, bazı kötü (görünen) şeyler vardır, aslında onlar iyiliklere sebep olurlar. Ağrı, sızı, ateş, bulantı gibi. Bunlar Allah'ın insanlara verdiği bir ceza değil, bir hediye, bir lütuftur. Çünkü karın ağrısı olmasa karnımızdaki hastalıktan haberimiz olmazdı, dişimiz ağrımasa, dişimizi kaybedebilirdik ve bizim haberimiz bile olmazdı. O ağrı, sızılar bizim hastalıklara karşı alarm sistemlerimizdir ve iyi ki onlar vardır! O halde ağrı, sızı bir ceza değil, bir uyarı sistemi, bir hediyedir. Ayrıca, genelde dünyaya iyilik hakimdir. Zaten kötülük hakim olsa dünya bir yüzyıl geçmeden yok olurdu. Açlık, tokluğun kıymetini; hastalık, sağlığın değerini insana kavratır. Ayrıca ağaçtan düşen var diye bütün ağaçlar, suda boğulan var diye bütün sular kötü kabul edilemez, bunlar istisnadır. Bunların asılları iyidir. Yine, kötülük olsa bile bu iyiliğin değerinin bilinmesi için gereklidir. Her zaman iyilik yapan, insanlara yardım eden birini düşünelim. Zamanla artık ondan her zaman iyilik yapması beklenir hatta bir hizmetçi gibi görülmeye başlanır. Kimse o kişinin gerçek değerini anlamaz, ta ki bir kişi o adamın zıttına kötü bir şey yapana dek! Kötü, iyinin kıymetinin anlaşılmasını sağlar. Karanlık aydınlığın, soğuk sıcaklığın kıymetini anlamamızı sağlar.

Örneğin, tüm evrendeki sıcaklığın 37 derece olduğunu düşünelim, ne eksik, ne fazla. Böyle bir durumda, sıcaklık diye bir şey hissedilir ve bilinebilir mi? Soğuk ve sıcak kavramları ortaya çıkar mı? Isının anlaşılması için derecelerinin olması gerekir. Evrende karanlık yaratılmamış olsaydı, ışığın ne olduğu ve önemi anlaşılabilir miydi? Dünyada hastalık olmadığı zaman insanlar, sağlıklı olmanın ne demek olduğunu idrak edebilir miydi? Sağlıklı olmak bir değer ifade eder miydi? Evrende kötülüğün bulunmasının temelinde, iyiliğin anlaşılması, var olması, değer ve anlam kazanması olduğunu unutmamalıyız. (Metin Aydın, Ateizm Yanılgısı, s. 83-84) Kötülük olmasaydı, güzelliğin, iyiliğin, sevginin, sağlığın ne olduğunu bilmeyen birer mekanik robottan farkımız kalmazdı. (Metin Aydın, Ateizm Yanılgısı, **s.** 87)

Kötü olarak nitelenen bir şey başka kimseler için iyi olarak ifade edilebilmektedir. Zararlı, çirkin ve kötü olarak değerlendirilen bazı varlıklar tabiatta çok önemli işlevleri yerine getirebilmektedir. (Öğük, s. 164-65) Zararlı şeylerin ibret vesilesi olma, iyiliğe vesile olma gibi önemli faydaları da bulunmaktadır. (Öğük, s. 171) Allah, insanı iyi ve kötü arasında ayrım yapabilecek donanıma sahip kılmıştır. Kötülük olmadan iyinin, çirkinlik olmadan da güzelin kıymetini bilmek mümkün değildir." (Öğük, s. 180)

Ayrıca, "kötülük problemi, aslında ateistlerin iddiasının tersine, tanrıyı reddetme, inkar için bir sebep değil tam aksine, onun varlığına bir delildir. Çünkü insanlar kötülükle karşılaştığında, zor anlarında tanrıya daha çok yaklaşırlar: "İnsanlar, sadece kötülüğün varlığına rağmen tanrıyı düşünmezler. Aynı zamanda kötülüğün varlığı sebebiyle de düşünürler. İnsanlar acı çektikleri, korktukları ve özellikle de ölüm korkusu onları tedirgin ettiği zaman tanrıyı düşünürler." (Etienne Gilson, Ateizmin Çıkmazı, s. 62-63)

Kanser aklımı başıma getirdi. Senarist Sema Ergenekon 6 ay önce kansere yakalandı. Kanser Ergenekon'a başka bir bakış açısı ve farkındalık kazandırdı. (09.11.2014) "İyi ki kanser olmuşum diyorum!" (Cumhuriyet, 5 Nisan 2016) Kafasına taş düştü, hayatı kurtuldu: Kafasına taş düşen Eren Filiz'in beyninde milyonlarca larva bulunan kist olduğu ortaya çıktı. (Milliyet, 27.112014) 100 numara kurtuluş: Şanlıurfa Cezaevi'nin C-5 koğuşu iki çeteye bölündü. Bir grubun lideri hücre cezası alınca adamları karşı tarafı suçladı. Düşman 5'liyi dövüp tuvalete kapattılar. Sonra da yangın çıkardılar. İşte ölen 13 kişi bu öfkeli gruptu. Kurtulanlar, tuvalettekiler oldu. (Takvim, 18.06.2012) Midesi bulanınca facia önledi. "Olay günü metrobüsteyken aniden midem bulandı. İçerisinde kola kutusu bulunan poşete kustum. Daha sonra ağzını sıkıca bağlayarak çöp bidonuna attım" dedi. Konuyu araştıran terör polisi, işçinin söylediklerinin doğru olduğunu belirledi Cihat F.'nin yaptığı bu hareket büyük bir facianın önüne geçti. (Akşam, 24 Nisan 2016) Tatlıses fizik tedavi merkezi kuruyor. Uğradığı silahlı saldırının ardından ünlü sanatçı müthiş bir karar aldı. Yüzde 10'una bedava hizmet. (7 Aralık 2012) 'Yüreğimdeki ateş' demişti. Sakıp Sabancı'nın engelli oğlu: Metin Sabancı spastik felç hastasıdır. Ablası Dilek Sabancı, babasının hayır işleri hakkında: "Babam olmasaydı Türkiye'nin ilk bilinçli spastik çocuklar rehabilitasyon merkezi, ardından kemik hastanesi de açılmayacaktı. Ben ve kardeşimin durumları sayesinde şimdi birçok çocuk ameliyat olabiliyor. Bazen her şeyin bir nedeni var diye düşünüyorum. (Akşam, 28 Eylül 2022) Bayramda et yiyemedi, şimdi bin aileye kebap dağıtıyor. (Sabah, 10 Temmuz 2022) Bu yurtta evlat hasreti var. Albay Nihat Ömür 1962'de tayin olduğu Kıbrıs'ta oğlunu kaybetti. Evlat acısına teselli bulabilmek için 1500 kişilik ilkokul yaptırdı. Şimdi üniversitelilere yurt açıyor. (Cumhuriyet, 23.12.2012) Brezilya'nın Malcolm X'i. Cesar Kaab Abdul Pugnaz. "Yönetimden çok zulüm gördüm. İnsanları bana karşı kışkırttılar, aleyhime çalışmalar yaptılar. Medya beni hedef gösterdi. Defalarca saldırıya uğradım. Ölüm tehditlerinin ardı kesilmedi" ifadelerini kullanan Pugnaz, "Ama Elhamdülillah bu bana İslam'ı öğrenmeye gelenlerin sayısını da artırdı" dedi. Kötü görünen olay karşısında aldığımız takındığımız tavır, imtihanı kavrayıp kavramadığımız hakkında bizlere bilgi verir. Biz ya imtihan olmak istemiyoruz veya imtihanın şartlarını

kendimiz belirlemek istiyoruz. Bu da sorunun üstesinden gelmemizi zorlaştırmaktadır. (Yeni Şafak, 24 Temmuz 2022) Lee Kuan Yew, seçimi kaybeden Chirac'a şunu anlatır: Yaşadığım sıkıntıları zaman içinde unutup bugün geriye baktığımda, hiç istemeden atanıp zorla gittiğim Tiran'ın özel ve meslek hayatıma ne kadar olumlu etki etmiş olduğunu görüyor ve bir yerde 'iyi ki de gitmişim' diyorum." (Tanşuğ Blade, Maskeli Balo, s. 47) Birand şöyle anlatır: "Hayat karşısında peş peşe aldığım yenilgilerin hıncıyla zorlukların üzerine gitmeye, içe kapanıklığı yenip dışa açılmaya karar verdim." Yıllardır ona acı ve kompleks veren topallığı artık önünde bir engel değil, sırtında bir kırbaç olacaktı. Dezavantajını avantaja, zaafını hırsa çevirdi. Bu mücadele onu Mehmet Ali Birand yapacak yolun başlangıç noktasıydı. Yenilgiler çok şeyler öğretmişti. Kendisini tanımış, neyi yapıp neyi yapamayacağını görmüş, elindekinin kıymetini bilmiş, ne istediğinden emin olmuştu. (Can Dündar, Birand, s. 55, 242) En hayırlı kaza: Faik Yorgun'un kullandığı araç bir kamyonla çarpıştı. Aracın bagajında her biri bir binayı uçuracak güçte, patlamaya hazır 5 bomba bulundu. (Akşam, 23.09.2010) Serdar Ortaç: "Allah sebepsiz bir hastalık vermez diye düşünüyorum. Demek ki bir hata yapmışım. Allah da 'Kendine gel, hayatın kıymetini bil' demiş olabilir." (Sabah, 24.9.2016) Hapse atılmasam kurşuna dizilecektim: "Kimse hayatta kalmak için neyin iyi, neyin kötü olduğunu bilemez. Eğer 1946'da tutuklanmamış olsaydım -ki ben ve benim insanlarım bunu büyük bir talihsizlik olarak görüyorduk-, 1949'da, tutuklanmamın ardından örgüt içinde benim yerimi alan Halid Kaytaz gibi öldürülmüş olacağım hemen hemen kesindi. Halid ölüme mahkum edilmişti ve 1949 Ekiminde kurşuna dizildi. Hapse girmek böylece hayatımı kurtardı." (Aliya İzzetbegoviç, Tarihe Tanıklığım, Saraybosna, 31 Mart 2001) "İkinci dünya savaşında iki kere yaralanan Ruzi Nazar'ı bu sayede, Tanrı bir kez daha ölmekten, esir düşmekten ve esirlerin çektiği acıları çekmekten korumuş, bu tehlikeyi iki savaş yarası ile atlatmıştı." (Enver Altaylı, Ruzi Nazar, s. 100. Ayrıca benzer örnekler için, aynı eser. s. 163, 172) PKK'lı hükümlü cezaevinde hafız oldu. "Terör" suçundan hükümlü İbrahim Çetinkaya, Siirt E Tipi Cezaevi'nde aldığı eğitimle hafız oldu. Çetinkaya, Vali Aydın'a hafız olmaktan duyduğu mutluluğu anlatarak, "Benim için böylesi daha hayırlıymış. İnsanın bazen şer olarak gördüğü olaylar, hayırlara vesile olabiliyor. Ben bunu yaşadım" dedi. (18.01.2013) Cezaevinde hafız oldu, 13 mahkuma da öncülük etti. Konya'da cezaevinde 15 ayda Kur'an-ı Kerim'i ezberleyen 29 yaşındaki hükümlü Abdülkadir Geylani Tekgöz, 13 mahkumun daha hafızlığa başlamasına öncülük etti. Hafızlığa başlayınca şunu anladım. 25 yaşına kadar ölü gibi yaşamışım. Şimdi yaşımı sorduklarında utanmasam, '4 yaşındayım' diyeceğim" diye konuştu. (Yeni Şafak, 02 Ekim 2019) Göğsünü ısıran hayvan hayatını kurtardı: Tedavi sürecinde kanser olduğunu öğrendi, erken teşhis hayatını kurtardı. (Bugün, 27.12.2012) Filiz Akın: Kanser bana bakmayı değil, görmeyi öğretti. (Milliyet, 05.09.2020) Hülya Koçyiğit: O kaza sayesinde hayatım kurtuldu. Kazada omurga kemiğim kırıldı. Röntgende hastalığımın farkına vardık. Ama her şerde bir hayır varmış. (Takvim, 05.09.2020) Anne ve kızını ölümden trafik kazası kurtardı. Anne ve kıza çarpacak arabaya başka araba çarpınca hayatları kurtuldu. (17.06.2020)

Aslında "Her tür kötülük ve zorlukla mücadele azmi, insanın mutluluğunun başlangıç noktasıdır." (Prof. Cağfer Karadaş, Kafama takılanlar 2, s. 39)

Aynı durum insan hayatının tüm evreleri içinde de söz konusudur, kısa vadede kötü gözüken bazı olaylar hayatın daha uzun vadeli zamanı dilimi içinde 'gerçeği' görmemize neden olmakta, o kısa zaman diliminde kötü görünen olayın ne tür hayırlara vesile olduğunu zaman bizlere göstermektedir!

"Olur ki hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin için hayırlıdır ve olur ki, sevdiğiniz şey de sizin için bir şerdir Allah bilir de siz bilmezsiniz." (Bakara, 216) "Gerçekten güçlükle beraber kolaylık vardır. Evet, gerçekten güçlükle beraber kolaylık vardır." (İnşirah, 5-6)

Kötülük Problemi

David Hume: "Tanrı kötülüğü önlemek istiyor da gücü mü yetmiyor? Öyleyse o güçsüzdür. Yoksa gücü yetiyor da kötülüğü önlemek mi istemiyor? Öyleyse o iyi niyetli değildir. Hem güçlü, hem de iyi ise, bu kadar kötülük nasıl oldu da var oldu?" (David Hume, Din Üstüne, s. 209) diye sormaktadır. Halbuki Tanrı ne güçsüz ne de kötüdür! "Kötülük, İnsanın özgür irade ve seçimi ile ilgilidir." (Prof. Ramazan Altıntaş, Gençler inançtan soruyor, s. 168) ve "Kötülük insan temellidir. Allah insana verdiği iradeden dolayı, onun yapıp ettiklerine vahiy ile müdahale etmekte." (Hacı Ali Şentürk, Ateizm sonuçsuz serüven, s. 210) dünya ve ahiret mutluğuna giden yolu insana göstermekte sonuçta tercihi de insana bırakmaktadır.

Evrene materyalist bir açıdan bakan "naturalist ve modernistler, kötü olan bir olaya sadece atomların yer değiştirmesi açısından bakabilirler." (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun Kalmasın, s. 127) "Hani siz fizikten öte bir gerçek tanımıyordunuz? Ateistler, bugün kusurlu olarak niteledikleri şeylerin ne kadar var oluş amaçlarına vakıf olduklarını test ettiler mi? Ateistlerin kusur olarak gördüğü şey, tam da onun var edilmiş amacı olabilir. Aynanın arkasının karanlık olması misali. O siyahlık kusur değil, lüzumludur." (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun Kalmasın, s. 131) Ayrıca unutmayalım ki, "İmtihan edilen insanın kaybetmiş olmasının sebebi kötünün varlığı değil, kötüyü 'tercih etmiş' olmasıdır." (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun Kalmasın, s. 118) "Allah (cc) problemleri var eden değil, o var olan problemlerin çözümü için yol ve yöntem belirleyendir." (Hacı Ali Şentürk, Ateizm, Sonuçsuz Serüven, s. 14)

Kötülük iki kısımdır: Tabii ve ahlaki kötülük. Tabiattan kaynaklanan kötülüklere karşı tedbir almak bizzat dinin emridir. Tedbir aldıktan sonra başımıza bir bela, musibet gelirse bu 'imtihandır!' Ahlaki kötülüklerden dolayı ise tanrı sorumlu tutulamaz. Çünkü insan 'hürdür.' İyiliği de kötülüğü de seçen insandır.

Kötülük, iyiliğin bilinmesine neden olur. İyiliğin önemi ve değeri, kötülük ortaya çıkınca anlaşılır. Kötülük ise iyiliğin yokluğudur. (İbni Sina, Kitabu'n-Necat, s. 265) Kainatta genelde iyilik hakimdir. Su boğar ama genellikle su insanın iyiliği için vardır. Aynı zamanda kötülük diye algıladığımız birçok durum aslı itibari ile iyilik olarak nitelendirilebilir. Mesela bazı kötülükler vardır, büyük iyiliklerin meydana gelmesine vesile olur. Atalarımızın deyimi ile "bir musibet bin nasihatten iyidir" cümlesi ile kastedilen de budur. Bazı kötülükler daha büyük kötülüklere engel olur. Mesela kangren olan kolun kesilmesi gibi. Yani "kötü dediğimiz şey görecelidir." (Prof. Cağfer Karadaş, Kafama takılanlar 2, s. 53) "Zıt olan her durum iyiliğin kıymetini bilmemizi ve ona yönelmemizi sağlar." (TDV, Komisyon, Soru ve Cevaplarla Niçin İnanıyorum? s. 36) Sıcaklığın olmadığı yere adını verdiğimiz 'soğuk', ya da ışığın olmadığı yere adını verdiğimiz 'karanlık' gibi, iyiliğin olmadığı duruma da kötülük deriz. Kötüler de güçlü oldukları için değil, kötü olmadığını iddia edenler pasif oldukları için kazanırlar. 'Kötülük neden var?' diyen aslında, yapmadığı iyiliği itiraf etmiş olur! Karanlığa küfretmek yerine bir mum yakmayı denemek hem şikayet konularını azaltacak hem de ahiretimizi kurtaracaktır!

Tanrı her maddeye mükemmele ulaşma yeteneği vermiştir. Ama kemale ulaşma gerek kendi kapasitesi gerekse dış etkenlerden ötürü tam olamayabilir. Mesela tohumun büyümesini düşünelim. Tohumda büyüme yeteneği vardır ama her tohumdan ağaç olamaz. Ama tanrı o yeteneği vermiştir. Önemli olan da budur. Gerisi mücadele etmekle alakalıdır. Allah iyilerden olmamızı istemiş ve iyi olduğunu iddia eden insanlara da, kötülüklere engel olma görevi vermiştir (Tevbe, 14) İyi olduğunu iddia eden insanın en büyük görevi kötülük yapmamak ve yapılan kötülüklere de elinden geldiğince (Müslim, İman 78. Ayrıca bk. Tirmizî, Fiten 11; Nesai, İman 17) engel olmaktır. Bu görev (Halife olma görevi), Allah'ın, iyi olduğunu iddia eden insanlara verdiği bir sorumluluktur. "İnsana, ahlaki anlamda kemale ermesi için özgür irade verilmiştir. Ayrıca insanın iradesini doğru tercihlere yönetilebilmesi için akıl, vicdan, fıtrat gibi sağlam imkan ve kabiliyetleri vardır. Bir de bunun yanında insanoğluna peygamberler aracılığıyla rehberlik de

bulunulmuştur. İnsan bunların hepsinin değerlendirmek suretiyle, hem dünya hem de ahiret mutluluğuna ve nimetlerine kavuşabilir." (Komisyon, DİB, Modern Çağın İnanç Sorunları, Prof. Doktor Metin Özdemir, s. 74) Allah (cc) asla kötülük istemez! O (cc) insanı özgür iradeli yaratmıştır. Allah yaptığı işin sorumluluğunu akıllı ve özgür iradeli yarattığı insana bırakmıştır. Allah doğru yolu da insana göstermiştir. İyilik yapanın cennete, kötülük yapanın cehenneme gireceğini bildirmiştir. İyilik ve kötülüklerin listesi de ilahi kitaplarla bildirilmiştir. İyiliklerin nasıl uygulanacağını ise görevli peygamberler göstermiştir. Ayrıca insana akıl ve iyi kötüyü hissettirecek vicdan verilmiştir. Geriye, iyi olduğunu iddia eden insanların, kötülükler ile mücadelesi kalmıştır. Zaten insanlık tarihi de bu mücadelenin sahnesi ile doludur! (Tevbe, 71; Al-i İmran suresi, 105, 110; Mâide suresi, 78-79; Ahmed İbni Hanbel, Müsned I/391; Müslim, İman 80) Kısaca insanlara kötülüğü yapan yine bizzat insanın kendisidir. Eli ile (işledikleri sonucu) kötülük ortaya çıkar ve sonra cezasını da bizzat kendi çeker. Mesela Ozon'u egzoz gazı, parfüm ile biz deler, iklim değişikliğine neden olur, sonucuna da yangın, kanser gibi musibetlerle yine bizzat biz muhatap oluruz. "Kanser, modern hayatın aşırılıklarının yol açtığı insan yapımı bir hastalıktır." (Daily Telegraph, Prof. Michael Zimmeman, 16.12.2010) Küresel ısınma yüzde 95 insan kaynaklı. (BM Raporu, 27.09.2013) Dünyayı insanlar hasta etti. (Sabah, 24 Eylül 2011) Hava kirliliği Akciğer kanserini tetikliyor. (Birgun, 17 Kasım 2018) Artan çevre ve hava kirliliği gibi birçok neden astımı tetikliyor. (Cumhuriyet, 7 Mayıs 2019)

"Kötülük probleminin insan hürriyeti, mükemmellik sorunu ve ahiret inancı ile olan bağlantıları göz önüne alınmadan kabaca ele alınması, yanlışlığa yol açmaktadır." (Selçuk Kütük, Ateizm Yanılgısı, s. 97) Eğer kötülük denen şeyler, mesela çift başlı doğum veya hastalıklar insanlığın yüzde 60-70'inde olsa idi ateistlerin itirazı haklı olabilirdi. Ama her gün binlerce sağlıklı bebek doğuyor. Grip olunca veya dişimiz ağrıyınca nefes almanın değeri veya ağrımayan dişin kıymetini hatırlıyoruz! "Varlıklar ancak zıtları olduğunda bilinebilir. Eğer çirkinlik ve kusurluk yaratılmamış olsaydı, güzellik ve kusursuzluk bilinemezdi, hastalık olmasaydı sağlığın ne derece önemli olduğu takdir edilemezdi. Bu sebeple Allah varlıkları çiftler halinde (Zariyat, 49) yaratmıştır." (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 199) Eğer hep iyinin olduğu bir âlem istiyorsak, o ahirette hak edenler için cennette gerçekleşecektir.

"Bizim iyilik ya da kötülük olarak nitelendirdiğimiz şeyler gerçekten de öyle midir? Bizler geleceği bilmediğimizden, karşılaştığımız olaylar hakkında aceleci yargılarda bulunuruz. Milli piyango kazanmak iyi midir kötü mü? Yağmur çiftçi için iyi, tatilciler için kötüdür. İmtihanımız, iyilik ve kötülük olarak gördüğümüz durumlarda vereceğimiz 'tepkilerden' oluşmaktadır." (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 205-207) "Hz. Süleyman, "Bu şükür mü edeceğim yoksa nankörlük mü edeceğim diye beni sınamak üzere Rabbimin gösterdiği lütfundandır." derken (Neml, 40) işte bu sırra işaret etmektedir.
"Bazıları açısından kötü olan bir şey, bir başkası açısından kötü değil iyi olabilir. Hastalanmış olan kimsenin iğne olması sonuçlar itibariyle güzeldir. Hayatımızda ilk yaşadığımız anda çok üzüldüğümüz, kötülük olarak gördüğümüz olaylara uzun zaman sonra geriye dönüp baktığımızda, bunların birer lütuf olduğunu görebiliriz. Varlıklar zıtları ile bilinir. Kafamızda sıcak diye bir kavram olmasa, soğuk da bilinemez." (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 264-267)

Ve en önemlisi de, kötülüğün olmasının sebebi de tanrı değil, tanrısızlıktır. Tanrı inancı kötülüğün en büyük engelidir. Allah kavramını ortadan kaldırsanız, kötülük diye bir şeyden nasıl bahsedebiliriz ki? Nedir kötülük, kime göre? Olayın kendisi mi, öncesi mi sonucu mu kötüdür! Bütün sistem içinde de o kötü müdür? Hayatı bu dünyadan ibaret sayanlar, kötü diye nitelendirdiği olayın öncesi ve sonrasını görmeyince muhatap olduğu kadarına kötü der ve bu sınırlı yetenekleri ile insan dünyayı kötü olarak nitelendirir, halbuki kötü olan sadece insandır. Hür irade ile yaratılan ve iyi kötü yapma seçeneği olup yaptıklarının sonucuna göre ceza veya mükafaat alacak, kötülük yapmaması için kitap, nebi, vicdan, ahlak ve akıl ile uyarılan insan!

Hem insan özgür olacak, hem Tanrı kötülüğe neden engel olmuyor denecek? Eğer insan özgür olmasa, iyi-kötü tercihinde serbest bırakılmasa, bu soruyu ileri sürenlerin itirazı, 'Tanrı neden bizi özgür yaratmadı?' şeklinde olacaktı! Dolayısı ile sorun, insanın özgür olup olmamasında kaynaklanmakta ve olaylara bakış açısında ve niyetinde kilitlenmektedir.
Yani kötülük problemini iddia edebilmek için insanın akıllı ve irade sahibi olması gerekir! Akıl ve irade olduktan sonra ise ortaya zaten kötülük ve iyilik gibi iki alternatif otomatik olarak gündeme gelmektedir. Ya itiraz edemeyecek bir donanımda insanolacak ya da o donanıma sahip ise iyilerin yanında yer alıp kötülüğe karşı mücadele edecektir. Üçüncü alternatif yoktur! Materyalist göüşte olanlar, hem içkiden eşcinselliğe kötülüğe zemin hazırlayan kavramları savunacak hem de sebebi olduğun kötülüğün ortaya çıkmasından dolayı yaratıcıyı suçlayacak. Bu ikiyüzlülüktür! "Kötülük olan yerde, her şeyin emrine verilmesi tesadüf öyle mi?! Kötülük olmadan iyiliğin tanımını yapamayız." (Hacı Ali Şentürk, Ateizm, Sonuçsuz Serüven, s. 211-212)

Özgür irade varsa, her alternatif mümkündür. Mesele, kişinin hangi alternatif rolü seçtiğindedir! Ey insan! Sen iyi olmayacak, işini yapmayacak, aksine kötülüğe kapı açan iddialarla toplumu ifsat edecek, bozacak, sonrada senin gibi insanların yaptığı kötülük ve sonuçları yüzünden yaratıcıyı suçlayacaksın! Sorun olmamak ve insan kaynaklı sorunlara çözüm üretmek iyilerin görevidir. Aksi halde yanlış şık tercihlerinden bizzat insanın kendisi sorumludur. "Herhangi bir soruya yanlış cevap verdiğinizde dersin hocasına 'ben yanlış yaptım, sen bana niye engel olmadın?' diyebilir miyiz?" (Hamid Cengiz, Ateist ve deistlerin modern sorularına cevaplar, s. 22)

Allah nasıl ki güneşi, yağmuru, gölgeyi, inançlı inançsız herkese dağıtıp bahşetmişse, bizlerde insan olarak insanlığımızı teist veya ateist herkese dağıtmalıyız. Önemli olan öfkeye dönüşmeyen anlayış sergileyebilmektir. Kimse kimsenin aklının dümenini eline geçirme gayreti içinde olmamalıdır. Başkasının aklına kumanda etme gerekliliği gibi bir şey olsa idi, Allah bu işi, birçok akıl zafiyeti olan bizlere vermez, kendisi her yarattığı kulu hizaya girmiş bir akılla var ederdi. Birçok ateistin anlamadığı da budur: "Madem Tanrı varsa o zaman niye..." diye başlayan cümlelerin özünde yatan şey, işte bu "özgürlük " durumunu hesaba katamama olayı gelmektedir. (Hüseyin Akın, Ateistler için Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, s. 172) "Akli melekelere ve özgür iradeye sahip olmak imtihana tabi tutulacak kişilerin en temel hakkıdır." (TDV, Komisyon, Soru ve Cevaplarla Niçin İnanıyorum? s. 35) "Allah'ın insana verdiği özgür irade, onun inanç konusunda özgürce kendi seçimi yapmasını gerektirir. Bu da, seçilecek iki düşüncenin de var olmasına bağlıdır." (Metin Aydın, Ateizm Yanılgısı, s. 9) "Hayat imtihanında insanlar dilediklerini yapmak için yeterli özgürlüğe sahiptir." (Tzortzis, Hakikatin izinde, Din bilim Ateizm, s. 269) Dolayısı ile dünyada "Kötülük, Allah'ın bütün insanlara doğuştan verdiği olumlu sıfatları kötü kullanmaktan ileri gelir." (Leopolde Weiss/Muhammed Esed, Yolların ayrılış noktasında İslam, s. 41)

İyilik Problemi
Materyalizmin canlılığı açıklama yöntemi olan rastlantısal evrim teorisi ve onun en gelişmiş biçimi olan Darwinizm, hayatın "Yaşam mücadelesi" ile ortaya çıktığını ileri sürer. Bu mücadele, her bireyin bencil bir yaşam savaşı sürdürdüğünü ileri sürer. Dahası, böyle olmayan davranış sahiplerinin de "hayatta kalma değeri" taşımadığı için elenmesi gerektiğini ileri sürer. Çünkü eğer bir canlı fedakarlık yapıp kendini tehlikeye atıyorsa, aldığı risk yüzünden yaşama şansı azalacaktır. Yani fedakarlık bir "aptallık"tır. Yapan da aptal olduğu için de elenmesi, yaşamının son bulması gerekir! Ve işin can alıcı noktası da bu vahşi yaşam tarzını bilimsel kabul edip dayatanların, sebep oldukları kötülüklerden ötürü yaratıcıyı suçlamalarıdır!

Eğer bu teori doğru olsaydı, bugün hiç bir fedakar insan davranışı görmememiz gerekirdi. Çünkü hepsi çoktan elenmiş olmalıydı. Oysa insanlık tarihi, hayranlık verici fedakarlık örnekleriyle doludur. Yaşamını sadece başka insanlara iyilik yapmaya adayan hayırseverler, doktorlar, hemşireler, eğitimciler, din adamları vardır. Ve bunların gösterdiği samimi "iyilik",

darwinizm ile açıklanamayan bir problemdir. "Kötülük yerine iyilik yapmamız gerektiğine inanmamız, yüreklerimize yazılmış olan bir ahlak yasası olduğunu göstermektedir. Bunu vicdan olarak da adlandırabiliriz." (B. Erdem, Teistik argümanlar, s. 56)

Kötülüğün varlığına rağmen insanlık, iyiye doğru ilerleyebilmiş, içinde yaşanabilir bir uygarlık düzeyine ulaşabilmiştir. Zaten dünyada kötülük var olduğu için kişinin Tanrı'nın varlığına olan inancı sarsılsaydı, başta Peygamber Eyüp (Enbiya, 83; Sad, 41) olmak üzere Hz. İsa'nın ve Hz. Muhammed'in (Bakara, 153, 214; Ali İmran, 142, 186; İnsan, 24; En'am, 34; Yunus, 109; İbrahim, 12; Nahl, 110 vd.) inançları sarsılırdı. (Pr. Mehmet Aydın, Ateizm ve çıkmazları, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 24, sy. 1-2, Haziran 1981, s. 194)

İnsan özgürdür ve dünya da imtihan alanıdır!

"Bize bir irade vermiş olduğuna göre Allah'ın bizi bu irade üzerinden imtihan etmesinde şaşılacak ne var? İmtihana tabi tutmak için gerekli olan şey bu irade değil midir?" Bu dünyada imtihan olunmak için varız, imtihanlardaki yanlış şıklar doğruyu bulabilmemiz için bir fırsattır. Bir şey eğer amacına hizmet etmiyorsa, kusurlu ve kötü sayılabilir. 'Eşya zıttı ile bilinir' (Molla Musa Celali, Ateist İtirazlara Cevaplar, s. 55; Hamid Cengiz, Ateist ve deistlerin modern sorularına cevaplar, s. 24) "Tekdüze devam eden halin insan tarafından kıymeti bilinmez. Hastalık insana, bedenlerinin kendilerine ait olmadığını, Allah'a muhtaç olduklarını öğretir, ölüm ise, lezzetin fani olduğunu. Hiçbir şey boş, anlamsız değildir. Dünyada sadece keyif yapmaya gelmişiz gibi bir havaya bürünmek, kendimizi kandırmak olur. Dünya bu maksatla yaratılmış olsaydı hastalık, fakirlik bu dünyada olmazdı." (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun kalmasın, s. 105, 131-134,139) "Kusursuzluk, canlıların kendi türlerindeki kusursuzluk olup, her bir ferdin kusursuzluğu değildir. Elma kusursuz olarak yaratılmıştır. Bununla birlikte elmalar içinden çürük olan, tadı bozuk olanlar olabilir, bu durum elmanın mükemmel bir meyve olduğu gerçeğini değiştirmez. Allah, imtihan etmek üzere insanları beden, sıhhat, görüntü, maddi imkan, ırk ve benzeri hususlar bakımından birbirinden farklı yaratmıştır. Bir kusuru bulunanlar olabilir. Eksiği olan sabırla, sağlam olan şükürle imtihan olmaktadır." (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 201)

Ey Adem oğlu! Artık mazeret üretme, şimdi eylem zamanı! İyilik için çalış, dünyaya ışık saç, sana düşen zafer değil, seferde, iyilik yolunda olmaktır. Öyle bir yolda iken öl ki, o üzerinde olduğun yol, sana cennet için bir bahane, mazeret, sebep olabilsin!

Allah kötülükleri iyi insanların eliyle temizlemeyi murad etmektedir. Allah müminlere zulme uğrayanlara arka çıkma görevi vermiştir. (Tevbe, 14; Bakara, 251; Enfal, 25; Hud, 113) İlahi adalette ceza yapılanın tam karşılığıdır, mükafat ise hak edilenin çok çok fazlası. Geriye, bizim yürüyeceğimiz yolu tercih etmek kalmaktadır! Din insanlara "İyiliğin sonuç itibarıyla üstün olduğuna kesinlikle inanarak, kendisi ile savaşabileceğimiz ve savaşmamız gereken kötülüğe karşı bize ahlaki bir güvenlik hissi verir." (İbrahim Kalın, Akıl ve Erdem, s. 202)

"Ateisler, şefkat, merhamet, vefa, sadakat, doğruluk, yardımseverlik gibi iyi özellikleri Allah'ın varlığına dair kanıtlar olarak görmediğine göre, hırsızlık ve cinayet gibi kötü olayların olmasını da, Allah'ın olmadığına dair bir kanıt olarak yorumlamaları mantıksızlık." (Metin Aydın, Ateizm Yanılgısı, s. 73)

Kader ile ilgili diğer kavramlar: Emek- Rızk, Ecel- Ömür

Allah her kulun rızkını yaratmıştır. Fakat fiili dua yapmayan (varlıklar âleminde kendisi için yaratılan rızkı aramayan), Allah'ın toplumsal yasalarını göz ardı eden (Çalışmayan) veya yaratıcının yer altına yerleştirdiği rızıklar dahil kendi rızkını elde tutamayıp kendi aralarındaki mücadeleler sonucu bu ilahi hediyeleri zalim emperyalistlere kaptıranlar, rızk konusunda başkasını asla suçlayamazlar. Afrika en bol elmas/altın rezervine sahip ama en fakir kıtadır. Bu kıta, "günlük hayatta kullanılan pek çok eşyanın üretilmesi için gerekli olan değerli madenlerin çıkarıldığı kıta, petrol, doğalgaz, elmas, altın, uranyum, kobalt, platin, altın cevheri, bakır,

tantal gibi doğal kaynakları barındırır." (Tufan Aktaş, AA, 26.07.2017) Allah her kulunun rızkını yaratmıştır. Kul onu aramak bulmak, sömürgeci zalimlere karşı onu korumakla görevlidir.
Ecel: Ölüm anı, ömür ise doğumla ölüm arasındaki yaşam süresidir. İnsan ömrünü nasıl geçireceğine bizzat kendi karar verir ama ölüm anı bellidir, asla değişmez. Ölüm bir son değil yeni bir başlangıçtır. İnsan kaynaklı hastalık, ölümler de sorumluluk, buna neden olan insandadır. Ülke şartları, eğitim düzeyi, sağlık, temizlik gibi durumların ihmalinden doğan ölümlerde, yönetim makamındaki insanlar, ortaya çıkacak eksikliklerin vebalinden sorumludur.

Hayır ve şer (İyilik ve kötülük) Allah'tan ise insanların suçu nedir?

İnsanı diğer canlılardan ayıran en büyük özellik iyilik ve kötülük yapabilme özelliğine sahip olmasıdır. İnsan iyilik yaparak meleklerden üstün olabileceği (Bakara, 31; Teftazani, Şerḥu'l-Aḳaid, s. 196-199; DİA, XXIX/41) gibi kötülük yaparak da hayvandan da aşağı (Tin, 5; A'raf, 179) olabilecek özelliğe sahip bir canlıdır. O kendi isteği ile, ister dünyada iyi olur cennete gider, ister kötü olur cehenneme gider. Allah ilahi kitaplar göndermiş, iyiyi kötüden ayıracak akıl vermiş, peygamber göndermiş ve ilahi mesajların pratiğe aktarılması bizzat göstertmiş, vicdan adı verilen manevi savcıları insana yerleştirmiş, insanın cennete gidebilmesi için dünyayı düzenlenmiş, gerisini de insanlara bırakmıştır. Bir yol düşünelim, yolun iki tarafında beyaz ve kırmızı renkli yol taşları (ayet ve hadis) olsun. Yola çıkan arabadaki şoföre akıl verilmiştir. Elinde trafik rehberi (Kur'an), önünde kendisine yolu tarif eden trafik polisi (Peygamber) vardır. Yolun sonu ise sonsuz güzellikler (Cennet) ile dolu ve yolun dışı ise korkunç kötülük ve eziyetlerle (Cehennem) dolu olsun. Ayrıca yoldan çıkma ihtimaline karşı içimize de bir alarm sistemi (vicdan) verilmiş iken tüm bunlardan sonra şoför aklını kullanmayıp yoldan çıksa, cehennem çukuruna düşse suç kimde olur?
"Size isabet eden her musibet, (ancak) ellerinizin kazandığı dolayısıyladır. Allah, çoğunu da affeder." (Şura, 30) "İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu. Hatalarını anlar ve dönmeleri umulur diye Allah, yaptıklarının bazı kötü sonuçlarını dünyada onlara tattırır." (Rum, 41)
"Ne gelirse başımıza Hak'tandır, Eğer şer ise gelen Hak'tan ayrılmaktandır." N. F. Kısakürek

Doğal afetler Allah'ın cezası, bir musibet midir?
Tevekkülün yanlış anlaşılmasının sonucu bu tür sorular gündeme gelebilmektedir. Önce tedbir alıp üzerimize düşenleri yaptıktan sonra gerisini Allah'a bırakmalı, O'na güvenmeliyiz. Ama deprem ülkesi olan yurdumuzda depreme dayanıklı evler yapılmayınca, ağaçları kesip, doğanın dengesini bozduktan sonra sellere muhatap olunca, tüm bunlarda kendi sorumluluklarımızı göz ardı edip olayı Allah'ın cezası olarak yorumlarsak, sadece dini yanlış anlamış değil aynı zamanda Allah'a da iftira etmiş oluruz. Tedbir, önlem almadan yapılan işlerin sorumluluğu bizzat insanın kendisindedir. Ama tedbiri aldıktan sonra karşılaşabileceğimiz, dini literatürde 'imtihan' denen ve istisnai durumlar olabilir ki burada bize düşen, imtihan bilinci içinde hareket edip, sabır ile başımıza gelen olayın hikmetini aramak olmalıdır.
Müslümanlar için her musibet hayr/iyiliğe vesile olacak bir sonuçtur aslında. Dar bakış açısı, geleceği bilememe, insanın aceleci yapısı, bela ve musibet olarak görülen olayların hayatımızın devamında iyi/güzellikle sonuçlanacağını öngörememe bu gerçeği kabul etmemize engel olabilmektedir.

Peki neden fakirlik, sakatlık, kör, topal insanlar var?
İnsanlar ibret alsın görüp düşünsün, şükretsin ve kendilerinin aynı hallerle imtihan edilmedikleri için Allah'a hamd ve dua etsinler; bu durumda olanların ise, imtihan oldukları bilinciyle sabredip isyan etmemelerinden dolayı kıyamet günü cenneti kazanabilsinler diye.

İslam, musibete uğramayan, zengin insanları şükre (kibirlenmemeye, zekatını tam vermeye, musibete uğrayanlara yardım etmeye) davet ederken, fakir, musibete uğrayanları ise bundan kurtulmak için tüm gücü ile gayret ettikten sonra hâlâ gidişatı düzeltememişse imtihan bilinciyle hareket edip sabretmeye davet eder. Şükretmeyen zengin, sabretmeyen fakir imtihanı kaybetmiştir. Örneğin spastik bir çocuğu olan bir aile düşünelim. Vuruyor, kırıyor, hatta etrafı ateşe bile verebiliyor. Genel kanaat "O aile özürlü çocukla imtihan olunuyor." şeklindedir. Bakış açımızı genişleterek başka bir örnekle aynı olaya bir daha bakalım. Bir genç düşünelim, üniversiteyi kazanmış, ailesinin gurur kaynağı. Ama o genç aslında -ailesinin haberi yoktur ama- aşırı bir akımın militanıdır ve bazen etrafı yakan yıkan, arabaları ateşe veren, sağa sola saldıran birisidir. Şimdi, "Akıllı, okuyan, üniversite kazanmış" olan bu çocuk ile spastik engelli çocuğu karşılaştıralım. Spastik çocuğun teşhisi, yapacakları ve yapılması gerekenler bellidir. Militan gencin ise ailesi hâlâ çocuklarını "okuyor" zannetmektedirler! Tedbir almak da akıllarına dahi gelmez. Şimdi can alıcı soruya gelelim: Hangi aile daha çetin imtihandadır? Sadece ailesine sorun çıkaran evlat mı daha çetin bir imtihandır, yoksa topluma zarar veren, hem kendi hem ailesinin geleceğini karartan 'akıllı' zannedilen evlat mı?
1 Mayıs 1996'da Kadıköy'deki gösteriler sırasında sol gruptan devrimci bir kız elindeki sopa ile Kadıköy meydandaki çiçeklendirilmiş bir tretuvar ya da döner kavşak göbeğindeki çiçekleri kırmaya parçalamaya çalışır. "1 Mayıs İşçi Bayramı'nda Şişli'den Taksim Meydanı'na çıkmak isteyen gruplara polis müdahale etti. Göstericilerin arasında kalan iki polis linç edilme tehlikesi yaşar." (CNN Türk, 01.05.2014) "Göstericiler atmak için kaldırım taşlarını söküp kırdığı ve polise damacanayla saldırdığı görülür." (Son Dakika, 01.05.2024)

Devam edelim, aynı konuda başka bir örnek: Sakıp Sabancı'nın çocukları spastik özürlü olmasalardı, Türkiye'nin ilk spastik engelli okulunu açmak öncelikleri arasında olur muydu? Ayrıca çöpçü, temizlik işçisi gibi mesleklerin ne kadar gerekli ve zorunlu olduğu bir vakıadır. Eğer onlar olmasa idi ortalık pislikten geçilmezdi. Önemli olan tüm meslekler arasında uyum olması, ahengin bozulmaması ve korunmasıdır.

"Tarihi Allah yazar. Biz sadece nerede duracağımıza karar veririz." Aliya İzzetbegoviç
"Allah'ın yazdığı bütün roller başrol. Allah başrol yazmışken figüran gibi yaşıyorsanız orada sıkıntı var. Bütün ihtimaller yazılı, senin tercihinle ilgili her şey. Yoksa hangisini tercih edersen et, yazılı. Şu gördüğümüz 8 milyar insanın hepsi kendi filminde başrolde!" Yılmaz Erdoğan
Men âmene bi'l-kaderi, emine mine'l-kederi: Kadere iman eden, kederden emin olur.
"Sopayla kilime vuranın gayesi kilimi dövmek değil, kilimin tozunu almaktır. Allah sana sıkıntı vermekle tozunu, kirini alır." C. Rumi
"Üzülme! İstediğin bir şey olmuyorsa ya daha iyisi olacağı için ya da gerçekten de olmaması gerektiği için olmuyordur." C. Rumi
"Kader, yolun tamamını değil, sadece yol ayrımlarını verir. Güzergah bellidir. Ama tüm dönemeç ve sapaklar yolcuya aittir. Öyleyse, Ne hayatın hakimisin, ne de hayat karşısında çaresiz!" Şems-i Tebrizi
"Olduğu kadar, olmadığı kader" Şems-i Tebrizi
"Kader, beyaz kağıda sütle yazılmış yazı. Elindeyse beyazdan, gel de sıyır beyazı!" N. F. Kısakürek

Vaiz kürsüde
"Kadermiş!" Öyle mi? Hâşâ, bu söz değil doğru:
Belanı istedin, Allah da verdi… Doğrusu bu.
"Çalış!" dedikçe şeriat, çalışmadın, durdun,
Onun hesabına birçok hurafe uydurdun!
Sonunda bir de "tevekkül" sokuşturup araya,
Zavallı dini çevirdin onunla maskaraya!

Bırak çalışmayı, emret oturduğun yerden,
Yorulma, öyle ya, Mevla ecir-i hasın iken!
Huda vekil-i umurun değil mi? Keyfine bak!
Onun hazine-i in'amı kendi veznendir!
Çekip kumandası altında ordu ordu melek,

(M. A. Ersoy, Safahat – Fatih Kürsüsünde, s. 267)

Sosyal medyadan

Sosyal medyada dolaşan bir karikatür var. Minik bir adada bir insan ağaçları kesip sal yaparak adadan kurtulmak için çalışırken, arap elbiseli birisi de ellerini açmış dua etmektedir. Verilmek istenen mesaj bellidir: Ateist gayret edip adadan kurtulmak için çalışırken dindar kişi işe yaramayacak bir dua eylemi içindedir! Halbuki bu yaklaşım tarzı hem yanlış hem eksiktir! Her ikisi birbirinin alternatifi değil mütemmimidir, tamamlayıcısıdır. Tek kanatla kuş uçamaz. Beden-ruh, madde mana, fiili-sözlü dua, ikisi de olmalıdır! Her iki adamın da yaptığı eksiktir! İslam'a göre dua ikiye ayrılır. Önce fiili dua yapılır (istenen şey için çalışılır) sonra sözlü dua yapılır (ve istenen şeyin hayırlı sonlanması için Rabbe yönelinir.) Birinci adam sadece sal yapar ama sözlü dua ile yaratıcıdan yardım dilemez, yaptığının hayırla sonuçlanması için Allah'a yönelmezse belki denizde kaybolacak, fırtınaya tutulacak, güneş altında susuz kalacak, bir gemi veya karaya rastlamayacak ve sonuçta Yaradan'ın verdiği ada, ağaç, akıl ve el ile yaptığı sal da bir işe yaramayacaktır. İkinci adam, birinci aşamayı atlayıp sadece sözlü dua ederse, bu da onun dinini tam anlayamadığını göstermektedir ki bu da 'diğeri gibi eksik' bir yaklaşım tarzıdır. "İnsan için ancak kendi çalışması vardır." (Necm, 39) "Biz, her bir insanın kaderini kendi çabasına bağlı kıldık." (İsra, 13) "Sizin en iyiniz kimdir biliyor musunuz? Dünyası için ahiretini, ahireti için de dünyasını terk etmeyendir. Çünkü böyle bir kimse her ikisini de kazanır, başkasına muhtaç olmaz" (Acluni, Keşfü'l-Hafa, I/393) "İki günü birbirine eşit olan aldanmıştır" (İbn Acibe, İkazu'l-Himem Şerhu Metni'l-Hikem, s. 127) "Ya Rasulallah, Devemi bağlayıp mı tevekkül edeyim, yoksa salıverip mi tevekkül edeyim?" diye sorana Peygamber Efendimiz (sav) "Önce deveni bağla sonra tevekkül et" şeklinde cevap vermiştir. (Tirmizi, Kıyame, 60) "Hz. Ömer, hiç çalışmaksızın Medine sokaklarında oturan, başkasından bir şeyler bekleyerek karnını doyuran ve kendilerini 'mütevekkil' olarak adlandıran Yemenlileri "Siz mütevekkil değil müteekkilsiniz (hazır yiyiciler), mütevekkil, tohumu toprağa atandır." diyerek huzurundan kovmuştur." (İbn Ebi'd-Dünya, Kitabu't-Tevekkül, s.1; Ahmet Naim, İslam Ahlâkının Esasları, s.70) Gerçek bir inanan hem fiili dua yapar hem de Allah'tan yardım dileyerek yaptığı fiilin hayırlı sonuçlanması için O'na dua eder.

Soru: Yeni doğmuş bir bebek imtihan olmadan ölüyor halbuki biz biliyoruz ki insanlar imtihan için dünyaya gönderiliyor, bu konuya açıklık getirir misiniz

Ölen bebek kendi için değil anne babası için imtihan vesilesidir. Sabır başta olmak üzere kendi ailesi imtihan olmaya devam etmektedir, çevresi de bu olaya verdiği tepki ile (aileye destek ve başlarına benzeri gelmediği için şükür ile) imtihandadırlar. Dünya imtihan alanıdır ve 'her an' bu imtihan devam etmektedir. Çocukta akıl baliğ oluncaya dek mükellef değildirler ama çevresine (başta anne babası için) birer imtihan vesilesidir.

İmtihan dünyası

"Bu dünyanın bir imtihan yeri olduğu iddiası, İslam'ın en temel görüşlerinden birisidir. Neden insanların iradeleriyle hem doğru olanı hem de yanlış olanı seçebilecekleri bir yapının içerisindeyiz? Bu soruya, İslam'ın verdiği 'imtihan için' (Mülk, 2) cevabının dışında hiçbir alternatif cevap yoktur." (Caner Taslaman, Neden Müslüman'ım? Deizme Cevap, s. 240-241) "Neden bilinç ve benlik sahibi olduğumuz bir dünyadayız? Madem irade ancak bilinç ve benlik ile anlamlıdır, tüm bunlar imtihan dünyasında olduğumuzun göstergesi değil de nedir?" (Taslaman, Deizme Cevap, s.

245) “Hayat, aramızdan kimlerin sonsuz saadeti, mutluluğu hak ettiğini göstermeye yarayan bir mekanizmadır.” (Tzortzis, Hakikatin izinde, Din bilim Ateizm, s. 267)

“Evren insanın imtihanına uygun şekilde takdir edilmiştir.” (İbrahim Çoban, Ateizm ve Deizm Eleştirisi, s. 49) “İmtihan dünyasında yaşadığımızı bilmek, bizlerin son derece lehine olan bir durumdur. Bu sayede belirsizlikten kurtulan insanoğlu, hem insan-Allah, hem insan-insan hem de insan-tabiat ilişkisinde karakterli ve kişilikli bir ilişki ağına sahip olabilmektedir.” (N. K. Okumuş, Sağlam kulpa Tutunamayanlar, Ahlak, eşcinsellik ve deizm üzerine, s. 212) "Dünyaya keyif yapmaya gelmiş olsaydık hastalık, fakirlik bu dünyada olmazdı.” (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun kalmasın, s. 139) “Bu usul, sınava giren bir öğrencinin durumuna benzetilebilir. Öğretmen, soracağı sorularla ilgili gerekli bilgilendirmeyi yapmış, kaynakları göstermiş ve yanlışa düşecek muhtemel durumlardan da bahsetmiştir. Yanlışlıkların sınav kâğıdında yer alması da sınav usulünün bir gereğidir.” (TDV, Komisyon, Soru ve Cevaplarla Niçin İnanıyorum? s. 58) “Öğretmen öğrencilerini imtihan yaptığında, onların tümünün bu sınavda başarılı olmalarını ister ama yine de sınav esnasında yanlışları işaretlemelerine izin ve müsaadesi eder.” (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 105) Bazıları da kötülüklerin cezasının hemen dünyada verilmesini istemektedir ki, aslında "Her kötülük cezasını hemen bu dünyada bulsaydı, bu durumda imtihanın bir anlamı da kalmazdı." (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 271)

“Her varlık, kendi özünde var olanı açığa çıkarmak için yaratılmıştır. İnsan tercihini dilediği yönde kullanabilir. Yapacağı tercihler ona hayvandan aşağı veya hakiki insan arasındaki bir konuma yerleştirecektir. İnsan, iman ve ahlak gibi değerleri kasıtlı reddederse, insan olmak fırsatını ebedi olarak elinden kaçırmış olur. İnsan, tercihleri ile kendisini inşa eder. İnsanın yaşamı, kendisine sunulan insan olma imkanını doğru kullanma serüvenidir. Kendini tamamlayamama ya da gerçekleştirememe durumu kişiye şu ya da bu derecede 'bunalım, stres, kaygı, psikolojik bozukluk' olarak döner.” (Selçuk Kütük, Deizm, s. 146-149) Unutmayalım ki, “Dünya alanında insanın sahip olduğu yetenekleri geliştirmek için eksik olan hiçbir şey yoktur.” (Hacı Ali Şentürk, Ateizm, Sonuçsuz Serüven, s. 58)

“Herkes kendi bulunduğu şartlara göre imtihan olmaktadır.” (Osman Nuri Topbaş, Aklın cinneti Deizm, s. 123) “Allah her bir insanı, kendi şartları, imkanları içinde imtihan etmekte” (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 222) ve “her varlığı içinde bulunduğu ortam içinde sınavdan geçirmektedir.” (Hacı Ali Şentürk, Teolojik Sancı Deizm, s. 167) “Her varlık bağlı olduğu kurallar çerçevesinde sorumlu tutulacaktır, İnsanın sorumlu tutulacağı alanda, kendi iradesiyle fiilleri işlemiş olduğu ortamlardır.” (N. K. Okumuş, Sağlam kulpa Tutunamayanlar, s. 230) Bize düşen şey imtihana itiraz etmek değil, imtihanda en iyi performansı gösterebilmek için gayret göstermek olmalıdır. İnsana düşen şeyin tedbir almak, kötülüklerden uzak kalmaya çalışmak ve iyiliklerin peşinde koşmak olduğunu bilmeli ve ona göre bir hayat sürmelidir. (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 272) Ayrıca unutmayalım ki, “İmtihan şartları eşit olsaydı yeryüzünde hayat mümkün de olmazdı.” (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 224) “Çünkü insanlar toplum halinde yaşayan varlıklardır ve toplumsal hayat iş bölümünü zorunlu kılmaktadır. "Dünya hayatında onların geçimliliklerini aralarında biz paylaştırdık." (Zuhruf, 32) İmtihan şartlarımız farklı olduğu gibi, imtihanlarımız da farklı farklıdır.” (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 226) "Şüphesiz her şeyi bilen ve her işi hikmetlice yapan ancak sensin." (Bakara, 32)

“İnsanlar, (sadece) "İman ettik" diyerek, ‘sınanmadan’ bırakılacaklarını mı sandılar?” (Ankebut, 2) “Hanginizin davranışça daha iyi olduğunu denemek için ölümü ve hayatı yaratan O’dur. O, güçlüdür, çok bağışlayıcıdır.” (Mülk, 2) “Bunu Allah, şeytanın kattığını kalplerinde hastalık bulunanlar ve yürekleri katılaşmış olanlar için sınama vesilesi kılmak için yapar. Şüphesiz zalimler derin bir ayrılığa düşmüşlerdir.” (Hac, 53) İmtihanı kaybedecek olanlar, kendi içlerindeki ön yargı, cehalet ile vardıkları sonuca göre cehennemlik olacaklardır. İnsanlar, kendi sonlarını kendileri belirlemektedirler.

Dünya imtihan dünyasıdır. (1) Kimin iyilik yaparak cennete kimin kötülük yaparak cehenneme gideceğine, bizzat insanın kendi özgür iradesi ile yaptıklarıyla bizzat kendileri karar verir. (2) Allah her insanın içine "vicdanı" yerleştirerek, ilahi kitaplar göndererek ve onların pratik uygulamasını hayata aktaracak her topluluğa (3) peygamber göndererek, dünyada bazen hastalık, bazen maddi veya ailevi sorunlarla insanları imtihan eder. İlahi mesajlara uygun yaşayan, ilk ana vatanımız olan cenneti bizzat kendi yaptıkları ile hak eder. (4) Veya uymayan da şeytan+nefis ikilisine uyarak kendi yaptıkları ile Cehenneme gider. (5) Dünya hayatı(nı) oyun -eğlence (olarak görenler varsa da aslında bu böyle) değildir. (6) Dünya, imtihan olunan bir alandır. Ama asla bu, dünyada başımıza gelen kötülüklere karşı tedbir almama veya haksızlıklara karşı çıkmama anlamında anlaşılmamalıdır. Allah bizzat kötülüklere karşı da mücadele etmeyi bir imtihan vesilesi saymıştır. (7)

'Ahiret odaksız' bir hayat sadece oyun ve eğlencedir. Kısa sürede biter ve sonu daima pişmanlıklarla doludur!

"Hayat, inanan ve salih amel işleyenler dışında hiç kimsenin kazanamadığı bir oyundur." Aliya İzzetbegoviç

"Mezardakilerin pişman oldukları şeyler için, dünyadakiler birbirlerini yiyor." İmamı Gazali.

İnsana iyilik ve kötülük yapma kabiliyeti verilmiştir. (İnsan, 2-3; Şems, 7-10) "Denemek için sizi kötü ve iyi durumlarda imtihan ederiz, sonunda bize geleceksiniz." (Enbiya, 35)

1- "Yemin olsun ki sizi korku, açlık; mallardan-canlardan-meyvelerden eksiltme türünden bir şeyle mutlaka imtihan edeceğiz. Sabredenlere müjdele." (Bakara, 155) "Şu da bir gerçek ki, mallarınız ve çocuklarınız bir imtihan aracıdır. Allah'a gelince, onun katında büyük bir ödül vardır." (Tegabun, 15; A'raf, 163, 168; Mü'minun 30)

2- "İşte size, yaptıklarınıza karşılık mirasçı kılındığınız cennet!" (A'raf, 43) "Yaptıklarınıza karşılık sonsuzluk azabını tadın." (Secde, 14) "Siz ancak yapıp ettiğiniz şeylerin karşılığıyla yüzyüze geleceksiniz." (Tur, 16)

3- "Şu bir gerçek ki, biz seni hak ile bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Hiçbir ümmet yoktur ki, içinden bir uyarıcı gelip geçmemiş olsun." (Fatır, 24) "Senin Rabbin, memleketleri/medeniyetleri, ana merkezlerinde kendilerine ayetlerimizi okuyan bir resul göndermedikçe helâk etmez. Biz, ülkeleri/medeniyetleri, halkları zulme sapmadıkları sürece helâk etmeyiz." (Kasas, 59)

4- "Tövbe eden, iman edip hayra ve barışa yönelik iyi iş yapan müstesna. Böyleleri cennete girecekler ve hiçbir şekilde haksızlığa uğratılmayacaklar." (Meryem, 60)

5- "Onlar için cehennemden bir döşek/beşik ve üstlerinde kılıflar vardır. Zalimleri böyle cezalandırırız biz." (A'raf, 39, 41) "Barınakları ateştir onların. Ne kötüdür o zalimlerin varacakları yer!" (Ali İmran, 151)

6- "Ey insanlar! Dünya hayatı sizi sakın aldatmasın. O yaman aldatıcı, sakın sizi Allah ile aldatmasın!" (Lokman, 33) "Şu iğreti dünya hayatı, bir eğlence ve oyundan başka şey değil. Ahiret yurduna gelince, asıl hayat işte odur. Ah, bilebilselerdi!" (Ankebut, 64) "Yoksa siz, Allah içinizden uğraşıp didinenleri seçmeden, sabredenleri seçmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?" (Ali İmran, 142)

7- “Savaşın onlarla ki, sizin elinizle Allah onlara azap etsin, onları rezil etsin. Onlara karşı size yardım etsin. Ve inananlar toplumunun göğüslerine şifa ulaştırsın.” (Tevbe, 14) “İçinizden hayra çağıran, doğruluk ve güzelliği belirlenene özendiren, kötülük ve çirkinlik belirlenenden sakındıran bir topluluk olsun. Kurtuluş ve zafere erenler işte onlardır.” (Ali İmran, 194) "Cennete doğru yarışarak koşun." (Hadid, 21) "İşte bunlar, iyiliklerde yarışırlar. Ve hayırlarda önde gidenler de onlardır." (Müminûn, 61) "Ki sonu bir misktir. İşte, yarışanlar böyle bir şey için yarışsınlar!" (Mutaffifin, 26)

“Sizden hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten alıkoyan bir topluluk bulunsun” (Ali İmran, 104; Ayrıca Tevbe, 14) gibi ayetler ve “Bir kötülük gördüğünüz zaman elinizle, gücünüz yetmezse dilinizle, ona da gücünüz yetmezse kalben buğz ediniz.” (Müslim, İman 78; Tirmizi, Fiten 11; Nesai, İman 17; İbnu Mace, Fiten, 20) gibi hadislerle Allah (cc) bizzat kötülüğe karşı mücadeleyi de iyilere bir görev olarak yüklemiştir.

Dünya merkezli hayat aslında heba edilen bir hazinedir. “Teknoloji devi Apple'ın, 2010 yılında satışa sunduğu IPhone 4 model telefonu tüm dünyada ilgi uyandırmıştı. O dönem 17 yaşında olan Xiao Wang adındaki bir genç yalnızca o telefonu almak için böbreğini sattı. Bugün 24 yaşında olan Xiao Wang, böbrek nakli olmaması halinde yaşamının geri kalanını diyalize bağlı şekilde geçirmek zorunda.” (Hürriyet, 31.12.2018) “Satışa çıktığı ilk gün yoğun ilgi gören, tasarımıyla o günler fark yaratan IPhone 4, artık Apple'ın umrunda değil ve uygulamalar bu telefonda da çalışmıyor.” (Hürriyet, 20.09.2018)

"Ey Allah'ım! Olmayana ver." sözü Müslümana yakışan bir söz değildir. Yoksa, “İsrailoğulları, “Ey Musa! Onlar orada bulundukları sürece biz oraya asla girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin gidin savaşın; biz burada oturacağız!” dediler.” (Maide, 24) diyen Yahudilerden ne farkımız kalır?!

Şu anlık senin elinde olanı da O (cc) verdi. Seni bile sana O (cc) verdi. Sen, O'nun sana emanet verdiğinden ne verebiliyorsun?! İmtihanda olan İdlib, Filitin, Arakan, Doğu Türkistan değil, sensin, benim!

Bazılarına absürt gelebilir ama bir fikrimizi de paylaşmadan edemeyeceğiz: Beyaz atlı prens masalları ile büyüyen çocuklar imtihan değil, oyun-eğlence dünyasına göz açtıklarını zannediyorlar. Her karşılaştıkları olayda “Neden, Niçin?” diye tepki gösteriyorlar! Masallarımız bile bizden (Nasrettin Hoca'dan, Keloğlan'a) olmalı ki, küçük yaştan çocuklar içinde yaşadıkları toplumun mayası ile büyüyerek hayata hazırlanabilsinler!

Her doğan kendi rızkı ile mi doğar?

Evet, her doğan kendi rızkı ile doğar! Her kulun kendi rızkı vardır ama onun o rızkını bir başkası sömürü, rüşvet, yolsuzluk ile çalmaz ve o kişi de kendi rızkını çaldırmazsa! “İnsanlar sömürmediği takdirde yeryüzünde açlık diye bir şey söz konusu olmaz, hele israf ve lüks kalksa yeter de artar bile.” (Osman Nuri Topbaş, Aklın cinneti Deizm, s. 18) “Hud Suresi 6. ayet: ‘Yeryüzünde yürüyen her canlının rızkı Allah'a aittir.’ Rızk yaratma, gönderme ve verme Allah'a aittir. Ancak rızkın adil bir biçimde dağıtılması insanlara bırakılmıştır. Mutlu bir yaşam, ilahi prensiplerin uygulanmasına bağlanmıştır.” (Abdülcelil Candan, Kur'an okurken zihne takılan ayetler, s. 252) Allah rızkı vermiştir ama insanlara düşen, onu aramak, bulmak ve o rızkı başkasına kaptırmamaktır. Bu da bir dini emir, görevdir. “Rızkın takdiri Allah'tan ancak kazanılması kuldandır. Rabbimiz yeryüzünde tüm canlılara yetecek şekilde rızık yaratmıştır.” (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s.234, 235)

Herkesin rızkını adil bir şekilde aldığı sistemin adı İslam'dır: Zekat, sadaka, fitre, kurban, kul hakkı, komşu hakkı, cemaatle namaz, hac, ümmet bilinci, Hz. Adem'den insanlığın kardeşliği bilinci gibi ibadetler ve yönlendirmeler zengin-fakir ayırımı gözetmeden tüm insanlar arasındaki uçurumun ortadan kaldırılmasını amaçlar. Ayrıca, "Oku" (Alak, 1) ayeti, "İlim Çin'de bile olsa, gidiniz, alınız, tahsil ediniz." (Beyhaki, Şuabu'l-İman, Beyrut, II. 254) şeklindeki güdülemeler, "Cuma namazı bitince rızık aramak için dağılma" (Cuma, 10) tavsiyesi, "Öyle ise bir işi bitirince diğerine yönel" (İnşirah, 7) emri, "iki günü eşit olan ziyandadır" (Ali el-Kari, el-Masnua, 174) gibi prensipler, helal kazancın emredilmesi ve pısırıklığın ve tembelliğin hoş görülmemesi, hırsızlığın, kumarın, karaborsa, faizin yasaklanması gibi hükümler, bir taraftan Müslümanları kendilerine ayrılan rızkı bulmaya yönlendirirken diğer taraftan da onu korumayı ve çaldırmamayı amaçlamaktadır!

Dünyada 820 milyonu aşkın kişi açlık çekerken 670 milyon yetişkin ve 120 milyon çocukta obezite görülüyor. (AA, 15.10.2019) Dünyada açlık, Batı'da israf ve obezite. İsraf edilen gıdayla 2 milyar insan doyabilir yani dünyadaki açlık sorununu giderebilirdik. Avrupa'da her üç çocuktan biri obez ya da aşırı kilolu. (avrupadan.com, 12 Mayıs 2023)

Geri kalmış yoksul ülkeler, tüm yeraltı ve yer üstü zenginlikleri, hürriyet ve gelecekleri günümüz medeni (!) ülkelerince sömürülen ülkelerdir. Afrika, Güney Amerika, İslam ülkeleri satılmış idarecilerce yönetilen, günümüzde her türlü zenginlikleri sömürülen ülkelerdir.

Allah (cc) Afrika kıtasını yer altı madenleri en bol kıta olarak yaratmıştır ama çıkarmak, işletmek, verdiği o rızkı korumak ve sahiplenmek o ülke insanlarına aittir ki, zaten bu da bir imtihan vesilesidir. Emperyalist bir ülke başka kıtadan gelip, ülkeyi işgal edip, lider kadrosunu ele geçirip, ülke halkını işçi olarak çalıştırıp sonra da cüzi ücret karşılığı asıl geliri ülkesine aktarabiliyorsa burada asıl sorumlu yaratıcı değil, yaratılanlar, elleri altındaki rızkı başkasına kaptıranlardır! Yine emperyalistler sadece yeraltı kaynaklarını değil, GDO'lu ve kimyasal takviyeli tarımsal ürünler ve tohum/tarım politikaları ile ülkelerin gıda sektörünü de sömürmektedir.

"Onlar yönetimi ele aldığında ise ülkede bozgunculuk çıkarıp ürünleri ve nesilleri yok etmeye çalışır. Allah bozgunculuğu sevmez." (Bakara, 205)

Afrika örneği

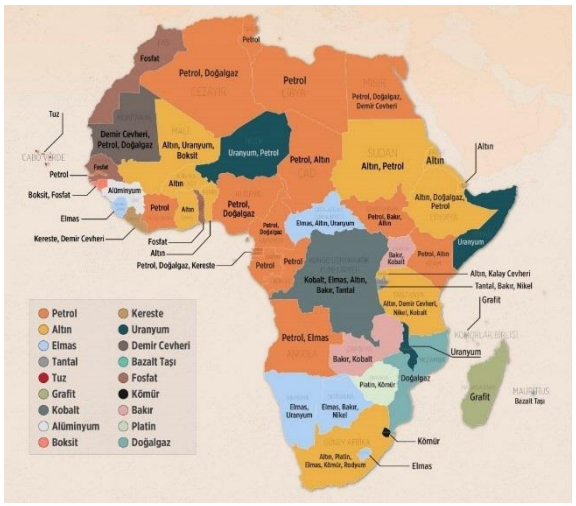

“Afrika XV. yüzyıldan XX. yüzyılın neredeyse son çeyreğine kadar aralıksız sömürülmüştür. Afrika’nın hem insan hem de yeraltı ve yerüstü kaynakları bakımından acımasızca sömürülüşü yüzyıllar boyunca devam etmiş, direnen devlet ve kabileler katliam ve soykırıma uğratılmış, adeta yok edilmiştir. XX. yüzyılın son çeyreğinde sözde bağımsız olan yoksul Afrika ülkeleri küreselleşmeyle birlikte ucuz iş gücü, hammadde ve gelişmekte olan pazar durumuna getirilmiş, sömürü başka bir boyutta fakat şiddetini hiç kaybetmeden devam etmiştir. Batılılar, bunu sağlamak için, türlü oyunlarla ülkeleri istikrarsızlaştırmış, günümüzde de devam eden terör ve iç savaş bataklığına çekmiştir.” (Murat Tanrıkulu, Batılı devletlerin ve Türklerin Afrika’ya yaklaşım farklılıkları, Akademik Bakış Dergisi, Sayı: 61, Mayıs - Haziran 2017, s. 264) "Beyaz adam her şeylerine el koydu. Canlarına, mallarına, namuslarına... Milyonlarca insanı katletti. Ne çocuk dinledi ne de kadın! Yüzlerce yıl süren bir vahşetin, soykırımın mimarı oldu! Hayatlarını çaldı. Bedenlerini çaldı. Baharatlarını, madenlerini, topraklarını... Altınlarını, petrollerini... Sularını... Her şeylerini! Aç, sefil bıraktı. Köle pazarlarında alıp sattı. Kolunu, parmağını, ayağını kesti... Kendi vahşiliklerini gizlemek için filmler yapıp, kurbanları vahşi ilan etti. Siyah adam yamyam! Çizgi filmlere bile konu edildi. Ortada bir kazan, altında ateş, içinde az sonra yenilecek insan! Kazanın başında siyah adam! Beyaz adam dillerini de çaldı. Fransa'nın nüfusu altmış sekiz milyon. Ülke dışında yüz kırk milyon insan Fransızca konuşuyor. Nerede? Tabii ki sömürgelerinde. 'Ötekileri' ben ötekileştirmedim. Fransız beyaz adam, siyah adamın üzerine basarak elde ettiği refahı bilmek istemiyor. Sahip olduğu her şeyin ama her şeyin sömürülen 'ötekine' ait olduğunu kabul etmek istemiyor. Azıcığını bile 'ötekiyle' paylaşmak istemiyor. Beyaz olduğu için kendisini birinci sınıf zannediyor. Utanmaz, arsız ve pişkin! Siyah adam özgürlüğüne kavuştuğu gün, sömürüye başkaldırdığı gün, kendinden yöneticileri başa getirdiği gün Afrika kıtası dünyanın parlayan yıldızı olacak." (Turgay Güler, Akşam, 4.6.2023) tarlalarından altın çıkıyor ama 'sefa'sını süremiyorlar, Fildişi Sahili'nin batısında bulunan c adlı kasabadaki kakao çiftliğinde yeni bir altın madeni keşfedildi. (Basından, 13.4.2014) Tüm bunlar, emperyalist ülkelerin medeniyet getirdikleri idialarının da yalan olduğunu ispat etmektedir. Allah (cc) her şeyi adil bir şekilde dağıtmıştır! Ama ortadaki adaletsizlikten zalim olan (Müstekbir) sömürgeciler kadar, mazlum durumuna düşen (Müstazaf) sömürgeler de sorumludur ve asıl onlar ayağa kalkmalı ve hakkı olanı geri almalıdır. "Allah Petrol verdi. Bir de mühendis versin." demek akla aykırıdır." (Prof. Cağfer Karadaş, Kafama takılanlar 2, s. 32)

Özetle, rızık konusu Allah ile kulu arasındaki bir konu değil, var olan ve verilen rızığın emperyalistlerce sömürülmesi meselesidir. Burada kimse yaratıcıyı suçlayamaz! İşin ilginci bu tür eleştiri yapanlar da, halkları sömürenlerin yerli uzantılarından başkalarının olmaması, sömürülen ülkenin aydın geçinen seküler kesiminin olmasıdır! Allah sömürü ile mücadeleyi inananlara vermiştir. Allah müminlere, “yeryüzünde insanların bozgunculuk yapmasına engel olma” görevi vermiştir. (Hud, 116) “İçinizden biri bir kötülük görürse onu eliyle değiştirsin. Buna gücü yetmezse diliyle değiştirsin. Buna da gücü yetmezse kalbiyle buğzetsin. Bu ise imanın aşağı derecesidir.”, “İçinizden hayra çağıran, iyiliği emredip kötülüğü meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.” (Ali İmran, 104. Ayrıca, Tevbe, 112) buyurulmuş ve bu nedenle de, “Helal rızık temini için çalışma Allah yolunda cihad etmek gibi." (Hindi, Kenzü’l-Ummal, IV/6) kabul edilmiştir. Unutmayalım ki, görev taksiminde alınan role göre cennet cehennemi bizzat insanlar kazanacaktır! “Dünyadaki açlık ve sefaletin nedeni fakirleri doyuramadığımızdan değil, zenginleri doyuramadığımızdandır.”

"Meşhur iktisatçı Dr. Colin Clark, 'Dünyanın besin kaynakları yirmi sekiz milyar insanı rahat besleyecek durumdadır.' demektedir. Dünyadaki kıtlık, kaynakların yetersizliğinden değil, insanların ihmalleri ve düşüncesizliklerinden ileri gelmektedir." (Metin Aydın, Ateizm Yanılgısı, s. 303) "Nankörlere, 'Allah'ın size lütfettiği rızıklardan dağıtın' dendiğinde, Allah'ın doyuracağı kişiyi biz mi doyuracağız, derler." (Yasin, 47)

İslam tüm dinlerin özüdür, ortak adıdır

Oryantalistler, Kur'an'ın Tevrat ve İncil'den yapılan alıntıların birleştirilmesi ile Hz Muhammed tarafından yazıldığını ileri sürer. Mesela kendini din uzmanı olarak tanıtan T. Dursun, İncil ve Tevrat' ı okuduktan sonra, Kur'an'daki pek çok ayetin bu kitaplardan kopya edildiğine kanaat etmiş ve sonunda da ateist olmaya karar vermiştir. Öncelikle T. Dursun gibilerinin bu tür iddialarında samimi olduğunu kabul etmemiz için, 'Kur'an'ı hiç okumadıklarını' düşünmemiz gerekir. Çünkü Kur'an'ın birçok ayeti zaten bu benzerlikten bahseder, hatta bu kitaplardaki tahrifler/bozulmalar dışında bu kitapları onayladığını açıkça (Bakara, 91) belirtir. Böyle bir iddiada bulunmasını, uzmanı (!) olduğunu iddia ettiği kitabı bile anlamamış olduğunun itirafı olarak kabul etmek gerekir. Çünkü Kur'an bizzat tüm peygamber ve kitapların aynı kaynaktan gönderildiğini, mesajların içeriklerinin aynı olduğunu bizlere bildirmektedir.

Ateistlerden daha objektif olan bir oryantalist ile konumuza giriş yapalım: "Kur'an daha önceki peygamberlerin mesaj ve görüşlerini ortadan kaldıran bir vahiy değildi, tersine insanlığın dinsel deneyiminin sürekliliği üstünde ısrarla duruyordu. Bu noktayı vurgulamak özellikle önemlidir, çünkü bugün hoşgörü Batılıların pek İslam'da görme eğiliminde olmadıkları bir erdemdir." (Karen Armstrong, Tanrı'nın Tarihi, s. 236)

Evet, "Bütün peygamberler tüm toplumlara aynı mesajı ilettikleri için, dünyanın çok farklı yerlerinde bile benzer mesajlara ve anlatılara rastlanması son derece normaldir." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 271) "İslam, Hz. Muhammed ile başlayan dinin adı değil, son peygamberi Hz. Muhammed olan dinin adıdır! İslam, Hz. Adem'den ile başlamış ve son peygamberi, tebliğcisi efendimiz Hz. Muhammed olan dindir. Bu nedenle de "İslam tarihi kitaplarında yazarlar, Hz. Adem'den peygamberimiz dönemine kadarki dönemleri, haberleri konu edinirler." (Prof A. Demircan, Oryantalistlerin siyere yaklaşımı, s. 118) "Kur'an, Tevrat, İncil'in aslî şekilleri ve kaynağı aynıdır yani bunlar yüce Allah tarafından gönderilmiştir. Dolayısı ile her ne kadar bozulmuş olsalar da Kur'an'la önceki vahiyler arasında belli bir örtüşmenin bulunması normal bir durumdur. Hz. Muhammed, İslam mesajını insanlığa tekrar hatırlatan son peygamberdir. Kur'an ehli kitap olanlara tevhid ve ilahi iradeye aykırı olan, ters düşen inanç ve davranışları kendilerine bildirmiştir." (İ. Sarıçam, S. Erşahin, M. Özdemir, İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru, s. 239-240) "Hz. Adem'in de, Musa'nın da, İsa'nın da tebliğ ettiği din İslam'dır." (Osman Nuri Topbaş, Aklın cinneti Deizm, s. 39) "Hz. Peygamber kendisinden önce gelen Peygamberlerin getirdiği esasları yıkıp yok etmemiştir." (Flamur Kasami, Kur'an'da çelişkili gibi görünen ayetler, s. 146) "Kur'an, tüm peygamberlerin hak din olan İslam'ın iman, ibadet ve ahlak ilkelerini tebliğ ettiğini bildirir. Kur'an, Hz. İbrahim'i Yahudi veya Hristiyan saymaz." (Arif Yıldırım, Kelami Münakaşalara Giriş II, s. 84) "Allah elçilerini tek bir dini tebliğ etmeleri için göndermiştir. O'na İslam diyoruz." (Zakir Naik, Gençlerin inanç sorunları, s. 70)

"İslam Hz. Adem'den itibaren gelen dinin ortak adıdır." Biz Müslümanlar tüm peygamberlere inanırız, çünkü hepsini Allah, aynı emir ve yasaklarla göndermiştir. Zamanla bozulan kitaplar farklı gibi gözükse de hâlâ hepsinde ilahi vahyin bazı izleri mevcuttur. Biz Müslümanlar, Tevrat, Zebur ve İncil'i bozulmamış haline inanırız. "İncil ve Tevrat'ın büyük bir kısmı zaman içerisinde değiştirilmişti ama küçük bir kısmı olsa da orijinalliğini koruyor." (Adnan Şensoy, Ey misyonerler cevap verin, s. 106) Eğer bu kitaplara ve peygamberlerine iman etmezsek (kabul etmezsek) İslam'dan çıkarız! İlginçtir, Yahudi ve Hristiyanlar ise, bizim peygamberlerimizi kabul edince kendi dinden çıkarlar! D. Marshall, 'Muhammad in Contempovary Christian Theological Reflection,' adlı makalesinde (Islam and Christian-Muslim Relations, 2013, 24/2, s. 161-167) şöyle demektedir: "Şayet Hristiyanlar Hz. Muhammed'in peygamberliğini kabul ederlerse kendi dinlerini inkar etmiş olurlar." Halbuki İslam'a göre Hz. İsa peygamberdir ve bunu inkar eden İslam'dan çıkar. Yahudiler İsa aleyhisselamı peygamber kabul etmez, Yahudi ve Hristiyanlar

Hz. Muhammed'i peygamber kabul etmez, biz onların dahil tüm peygamberlere iman ederiz, birini inkar edersek dinimiz olan İslam'dan çıkarız. Bu nedenle de Sırbistan'da Hz. İsa'ya hakaret eden resimleri Müslümanlar protesto etmiş (05.10.2012) ve Hz. Musa'ya saygısız karikatür çizen Gırgır dergisine ülkemizde tepki göstermiştir. (17.02.2017)

"Müslümanlık, kendinden önce gelen ilahi dinlere karşı daha kuşatıcı ve saygılıdır. Oysa diğer dinler İslam'ı bir ahir zaman sapkınlığı olarak tamamen reddetmektedir." (Namık Kemal, Renan Müdafaanamesi, s. 24) Sonradan Müslüman olan Meyerovitch İslam olma serüvenini anlatırken bu konuya da değinmektedir. "Beni Müslüman yapmak için sanki her şey birbirine ekleniyor." (Prof. Dr. Eva de Vitray Meyerovitch, İslam'ın Güler yüzü, s. 61) "Müslüman olmuştum, hem de 'hiçbir şeyi inkar' etmeden. Ne Tevrat'ı inkar ediyordum bir gün ne de İncili" (Meyerovitch, s. 37) "Benim için İslam'ı keşfetmek bir gün kaybedilenleri yeniden bulmak, ayrı düştüklerime tekrar kavuşmak gibi bir şey oldu." (Meyerovitch, s. 57)

Daha Kur'an'ın ilk sayfasını açınca şu ayet karşımıza çıkar: "İman edenler sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler." (Bakara, 4)

"O, sana Kitabı Hak ve 'kendinden öncekileri doğrulayıcı olarak' indirdi. 'O, Tevrat'ı ve İncil'i de' indirmişti. (Ki onlar) Bundan önce insanlar için bir hidayetti." (Ali İmran, 3-4) "De ki: Ben peygamberlerin ilki değilim. " (Ahkâf, 9) "İbrahim'in dininden kendini bilmezlerden başka kim yüz çevirir? Rabbi ona: Müslüman ol, demiş, o da: Âlemlerin Rabbine boyun eğdim, demişti. Bunu İbrahim de kendi oğullarına vasiyet etti, Yakub da: Oğullarım! Allah sizin için bu dini (İslam'ı) seçti. O halde sadece Müslümanlar olarak ölünüz (dedi). Yoksa Yakub'a ölüm geldiği zaman siz orada mı idiniz? O zaman (Yakub) oğullarına: Benden sonra kime kulluk edeceksiniz? demişti. Onlar: Senin ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilâhi olan tek Allah'a kulluk edeceğiz; biz ancak O'na teslim olmuşuzdur, dediler." (Bakara, 130, 134) "Muhammed, Allah'ın elçisidir ve peygamberlerin sonuncusudur." (Ahzab, 40) "Allah'ın elçisi ve müminler, rabbinden ona indirilene iman ettiler. Her biri Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine inandılar. "O'nun elçileri arasında ayırım yapmayız" ve "İşittik, itaat ettik, bağışlamanı dileriz rabbimiz, gidiş sanadır" dediler." (Bakara, 285) "De ki: Şüphesiz ki Rabbim beni doğru yola, dosdoğru dine, Allah'ı birleyen İbrahim'in dinine iletti. O müşriklerden değildi." (Ahkaf, 161) "Resulüm! Sonra da sana: "Doğruya yönelen İbrahim'in dinine uy! O müşriklerden değildi." diye vahyettik." (Nahl, 123) "İşte o peygamberler, Allah'ın hidayete erdirdiği kimselerdir. Şu halde onların rehberliğine uy!" (En'am, 90) "Benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı olarak ve size haram kılınan bazı şeyleri helâl kılmak için gönderildim." (Ali İmran, 50) " (Ey Muhammed!) Sana vahyettiğimiz kitap (Kur'an); kendinden öncekini tasdik eden hak kitaptır." (Fatır, 31) "Dediler ki: "Ey kavmimiz! Şüphesiz biz, Musa'dan sonra indirilen, kendinden önceki kitapları doğrulayan, gerçeğe ve doğru yola ileten bir kitap dinledik." (Ahkaf, 30) De ki: "Allah'a, bize indirilene (Kur'an'a); İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve Yakuboğullarına indirilene, Musa'ya, İsa'ya ve peygamberlere Rablerinden verilene inandık. Onlardan 'hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz.' Biz O'na teslim olanlarız." (Ali İmran, 84) "İbrahim, ne Yahudi idi, ne Hristiyan'dı: ancak, O hanif (muvahhid) bir Müslüman'dı." (Ali İmran, 67) "O, sizleri seçmiş ve din konusunda size bir güçlük yüklememiştir, atanız İbrahim'in dini(nde olduğu gibi). O (Allah) bundan daha önce de, bunda (Kur'an'da) da sizi 'Müslümanlar' olarak isimlendirdi. "(Hac, 78) Ayrıca Bakara, 128, 131, 132, 133. ayetler de İbrahim (as)'ın İslam üzere olduğunu, Şura:13, Ali İmran, 84, 95; Nisa: 163; Yusuf, 38; Hac, 78, Ahzab,7; Sad, 45; Hadid, 26; A'la:18-19 vb. birçok ayet İslam'ın ilk insandan itibaren gelen dinin adı olduğunu bize bildirir.

Peygamberimiz de: “Biz peygamberler baba bir kardeşleriz, hepimizin dini birdir." (Buharî, Enbiya, 48) buyurmuşlardır. Ayrıca, "Benimle benden önceki diğer peygamberlerin durumu mükemmel ve güzel bir ev yapan fakat sadece köşelerinin birinde bir kerpiçlik yeri boş bırakan bir adama benzer. Halk, evi hayran hayran dolaşmaya başlar ve o eksikliği görüp 'Bu boşluğa bir tuğla konulmayacak mı?' der. İşte ben bu tuğlayım, ben peygamberlerin sonuncusuyum." (Buhari, Menakıb, 18) hadisi de, aynı konunun altını çizer.

Allah-u Teala ilk insan aynı zamanda ilk peygamber olan Hz. Adem’e, onun ve çocuklarının dünyada rahat ve huzur içinde yaşamaları için, ahirette cennete gidebilme kılavuzu olacak bazı kuralları sayfalar halinde (10 sahife) indirir. Aradan insanlar zamanlar geçer. İnsanlar bu kuralları bozar, unuturlar. Kullarına daima şefkatli olan Allah-u Teala sayfalar halinde Hz. Şit’e (50 sayfa); Hz. İdris’e (30 sayfa); Hz. İbrahim’e (10 sahife) dünya ve ahiret huzurunu sağlayacak kurallar gönderir. İnsanlar her defasında bunları bozar, değiştirir ve bunun sonunda sapıtır, ahlaksız, zalim bir topluma dönüşürler. Allah-u Teala insanlar çoğalıp sayıları ve problemleri artınca onlara olan rahmet ve şefkatinden dolayı bu defa sayfa değil kitap gönderir. İnsanlar dünyada mutlu olsunlar, ahirette cenneti kazanabilsinler diye Hz. Musa’ya Tevrat’ı indirir. İçinde ‘toplumsal hayat, İman, İbadet, geçmiş toplulukların ibretlik hikayeleri’ vardır. Ama insanlar zamanla bu kuralları bozar tahrif eder, yok ederler. Allah-u Teala kullarına yine kitap, yine peygamberler gönderir. Allah mutlaka her topluma peygamber göndermiş, iyiyi kötüden ayırt ettirecek kıstasları onlara bildirmiştir. Nahl, 36:" Andolsun ki biz her ümmete, "Allah'a ibadet edin ve putlara tapmaktan sakının." diye bir peygamber gönderdik." Kasas, 59: "Peygamber göndermedikçe, yaptıkları kötülüklerden dolayı o memleketleri helak edici değiliz." Mümin, 78: "Andolsun, senden önce de peygamberler gönderdik. Onlardan sana kıssalarını anlattığımız kimseler de var, durumlarını sana bildirmediğimiz kimseler de var." Nisa, 164: “Bir kısım peygamberleri sana daha önce anlattık, bir kısmını ise sana anlatmadık.” Ayetlerde görüldüğü gibi, “Kur'an’da adı geçenler dışında da peygamberler olduğu” ve "Allah her topluluğa mutlaka bir peygamber gönderdiği" bildirmektedir. (Altay Cem Meriç, Muhtelif-1, s. 125, 126)

Tevrat’ın bozulmasından sonra Allah-u Teala Hz. Davut’a Zebur’u indirir. İçerisinde ‘ilahiler, dualar’ vardır. Aradan zaman geçer. İnsanlar Zebur’u da bozar. Allah-u Teala yine kitap gönderir, Hz. İsa’ya İncil’i indirir. İçinde ‘ahlaki kurallar’ vardır fakat insanlar kısa süre içinde bunu da bozarlar, tahrif ederler ve 571 yılına gelinir.

Allah-u Teala tüm zaman ve toplumlara indirdiği kuralların hepsinin güncel hallerini Kur’an-ı Kerim ile Hz. Muhammed’e gönderir. İçinde ‘toplumsal hayat, ibadet, ahlak, iktisat, dua, tevhit, ukubat, kıssalar.’ vardır. Hz. Adem, Musa, İsa, Davud’a... gönderilen kuralların tümü, güncel halleri ile artık tek bir kitaptadır. Kur’an-ı Kerim’de Allah-u Teala’nın “Kur'an'ı kesinlikle Biz indirdik, elbette onu yine Biz koruyacağız" (Hicr, 9) taahhüdü bulunmaktadır. Kıyamet de yaklaşmıştır. (Kamer, 1) Kur’an asla bozulmayacaktır. Tüm resullere indirilen kuralların hepsi Kur’an-ı Kerim’de biz ahir zaman Müslümanlarına indirilmiştir. O nedenle bizler tüm resul ve kitaplara inanmak zorundayız. Çünkü onlar aynı Allah’ın indirdiği kurallardır ve aynıları bizlere de bildirilmiştir. Kısaca Hz. Adem’in kuralları da Hz. Musa, Hz. Muhammed’in kuralları da (İmandan ibadete; muamelattan ukubata belli kavimlere bildirilen istisnai kurallar hariç) hep aynıdır. Allah'ın varlığı, birliği, Allah'ın sıfatları, ahiret inancı, iman edenlerin, inkar edenlerin, münafıkların özellikleri, geçmiş ümmetlerin durumu gibi temel konular, öğütlenen ve sakındırılan hususlar, ahlaki ölçüler hiçbir devirde köklü olarak değişmeyen evrensel gerçeklerdir. Kurallar, ilahi mesaj ve o mesajın sahibi aynıdır. Peygamberler, kitap isimleri ve dinlerin adları faklı olsa da mesaj, öz, içerik hep aynıdır.

"Müslümanlar, Yahudi ve Hristiyanları Batılıların İslam'ı gördüğü gibi göremezler. Çünkü diğer dinler 'İslam nezdinde kötü değil, mensuhturlar ve hükümleri ortadan kalkmıştır." (Namık Kemal, Renan müdafaanamesi, s. 24) "Müslümanlık kendinden önce gelen semavi dinlere karşı daha kucaklayıcı ve saygılıdır, hürmetkardır. Oysa diğer dinler İslam'ı, bir ahir zaman sapkınlığı olarak külliyen reddetmektedir." (İbrahim Kalın, Akıl ve Erdem, s. 374)

Şimdi tüm dinlerin özünün İslam olduğuna dair delillerimize bakalım.

Allah-u Teala her topluluğa mutlaka bir peygamber göndermiştir: "Hiç bir ümmet yoktur ki onlara uyarıcı gelmemiş olsun." (Fatır, 24) İlahi mesajın ulaşmadığı hiç bir kavim, topluluk yoktur. Kızılderililerden Çinlilere, zencilerden beyazlara. Putperest veya politeist (Çok tanrılı) dinlerin kökenine baktığımızda hepsinde ilahi mesajın bozulmamış izlerini görmek mümkündür.

Yahudiler domuz eti yemezler, faiz ve kumar onlarda da yasaktır, başlarına kipa takarlar, gusül alırlar, cumartesi günü toplu ibadet yaparlar. Hristiyan papazlar oruç tutar, tekke takar, cübbe giyer, kutsal su ile -Sadece ellerini daldırıp çıkararak- abdest alır, pazar günü toplanırlar. Hristiyan rahibelerin hepsi tesettürlüdür.

Kızılderililer tanrılarına 'büyük ruh' derler ki aslı, Adem (as)'a üflenen (Hicr, 29) ilahi ruh'un aslının Yüce Yaratıcıda olmasına dayanır. Demek ki Kızılderililere de bir peygamber gelmiş, onlara "Çamurdan yaratılan ilk insana yaratıcının kendi ruhundan üflediği anlatılmış", yerli kabileler zamanla birçok şeyi unutup sonra da totemlere tapmaya başlasalar bile, üflenen ruhun aslının yaratıcı da olduğunun idraki ile O'na "Büyük Ruh" adını vermişlerdir. Kızılderili atasözlerinden örneklerle devam edelim: "Büyük ruhun her birimizin içinde olduğunu fark ettiğinde barış sağlanır.": Kaf, 16: "Allah insana şah damarından daha yakındır."; "sevgiyi tanıdığında, yaratıcıyı da tanırsın." Atasözü el-Vedud (Karşılıksız seven, sevilen) sıfatının yansıması değil midir? "Ulu ruhun kelimeleri, çam yaprağı gibi ilelebet yeşil kalır." Sözü, İbrahim, 24: "Güzel bir söz, güzel bir ağaç gibidir." ayeti ile paralel değil midir? Amerika kıtası nerede Arabistan çölleri nerede? Ama tüm insanlara gönderilen mesaj ve gönderen ilah aynı olunca, tüm bozulmalara rağmen ortak noktalar daha ilk bakışta hemen fark edilebilmektedir.

Afrika'da Mau kabilesi "Tek olan, doğmamış ve doğrulmamış, eşi benzeri olmayan, her şeyi bilen, işiten güçlü bir tanrıya" inanırlar ki bu İhlas suresiyle tamamen aynıdır. Tabii zamanla bozulan bu inanca, "O tanrı kızınca yıldırımları dünyaya gönderir" şeklinde bir ekleme yapılmıştır!

Andrew Lang ve ayrıca Güneydoğu Avustralya ilkel kabileleri arasında yaptığı araştırmalarda Wilhelm Schmidt, insanların, ahlaki edebe uyup uymadıklarını denetleyen ve gökte bulunduğuna inanılan yüce bir tanrı kavramına her yerde rastlandığını tespit etmiştir. Schmidt, yüce varlığın merhametli, lütuf sahibi olarak tasavvur edildiğini ve gökte varlığını sürdürdüğüne inandıklarını ortaya koymuştur. (Schmidt, Der Ursprung der Gottesidee)

Orta Asya'daki Türkler öldükten sonra dirilmeye, ruha, tek tanrıya inanırlardı. Hindu tanrılarının pek çok kolu ve gözü vardır. Bunlar Basîr ve Kadîr olan yaratıcı her şeyi görür ve O'nun gücü her yere ulaşır olduğunun heykellerle ifadesidir.

"Moğol Prensi ve Şah Cihan'ın oğlu Dara Şikuh, Sırrı Ekber adlı kitabında, Hinduizm'in temellerinin tevhide dayandığını ileri sürer. (İbrahim Kalın, Akıl ve Erdem, s. 226) "Avusturya'daki Atnatular yerlileri, ezeli bir tanrıya inanırlar." (Emin Arık, Deizm ve ateizm çıkmazı, s. 266) "İskandinav mitolojisinde sura üfleme olayının bir benzeri geçmektedir." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 270) "Fars

Kitabeleri, Hindu kutsal metinleri. Bu dinlerin kitapların hepsi insanlara tek tanrı inancını, tevhid inancını vaaz eder." (Zakir Naik, Gençlerin inanç sorunları, s. 99)

Görüldüğü gibi 'inanma gerçeği, en ilkel insan topluluklarında bile vardır.' (Takiyettin Mengüşoğlu, Felsefeye Giriş, s. 289) Putperestlik gibi ritüeller ise "bir din değil, olsa olsa bir dinin yozlaşmış" halleridir. (Lev N. Tolstoy, Din Nedir, s. 16)

Monoteizmden politeizme (Tek tanrıcılıktan çok tanrıcılığa)

"Tarihsel bulgular, dinlerin evrimi denilebilecek bir sürecin değil, dinlerin dejenerasyonu denilecek bir sürecin gerçekte var olduğunu ortaya koymuştur. 'Gerçek din', zamanla dejenere edilmiş, bozulmuş ve çok ilahlı putperest dinlere dönüşmüştür." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 130) Kur'an'a göre dinler arasındaki ihtilaflı hususlar, insanların vahyedilen dinlerde yaptıkları dejenerasyonlarının sonucudur. (Caner Taslaman, Neden Müslüman'ım? Deizme Cevap, s. 19)

İskoçyalı şair, gazeteci, tercüman ve romancı Andrew Lang, ilk başlarda tek tanrıcılığın olmadığını, politeizmden monoteizme kademeli geçildiğini savunuyordu. Daha sonraları yaptığı araştırmalarda, Avustralya ve Bengal Körfezinde yer alan Andaman adalarında yaşayan ilkel kabilelerin inancında, Yüce tanrı inancına rastlaması onun fikirlerinin değişmesine neden olmuştur. Lang, incelediği kabilelerde ne 'atalar kültüne' ne de doğa kültlerine rastlamıştır. Animizm teorisine göre, ruh kavramının Tanrı düşüncesine göre önceliği bulunmaktadır. Oysa Lang, Avustralya'daki, Andaman adalarındaki kabileler ve Bushmenler gibi en ilkel kabilelerde ruhlara ilişkin herhangi bir kült icra edilmediğini ortaya koyarak, animizm teorisinin üzerine oturduğu temel dayanakları yıkmıştır. Alman etnolog Wilhelm Schmidt ise, bu görüşleri daha da ileri seviyeye taşımıştır. Ona göre, insanlığın ortak kökeni olan 'ilk toplumun' belli 'bir dini' vardır. Bu toplum, yeryüzüne yayılıp farklı milletlere bölünürken dinlerini gittikleri yerlere götürdüler fakat geçirdikleri süreçler ve maruz kaldıkları şartların etkisi altında inançlarında değişiklikler meydana gelir. Yine de 'birçok kültürün içerisinde ilk toplumun inancına ait unsurlar az ya da çok korunmuş olarak bulunmaktadır.' Wilhelm Schmidt'in kabulüne göre en eski ilkel kültür Pigmelerinkidir. Pigmelerin genelinde 'Tek' bir Yüce Varlığa inanılmaktadır. Bu tanrı, 'kanunlar koyar, insanları, her şeyi bilir ve gözetir.' Tanrı, 'insanların adaleti çiğnemesi halinde sadece bu dünyada değil aynı zamanda 'öbür dünyada da' insanlara ceza verecektir.'

Önce Lange'nin ve ardından Schmidt'in 12 ciltlik 'Tanrı fikrinin kaynağı' adlı kitabı, 'yüzlerce ilkel kabilenin animizmi takip etmediğini ve bunların tamamında muhtelif şekilde de olsa, bir tek Tanrı inancının var olduğunu' göstermiştir. (Altay Can Meriç, Peygamberliğin ispatı, s. 325) İlerlemeci Dinler Tarihi anlayışında, tarım öncesi avcı toplayıcı toplumlarda din olmadığı anlatısı da oldukça yaygındır. Göbeklitepe'de tarım öncesi avcı toplayıcı bir topluma ait ibadethane bulunması İslam'ın anlatısına uygundur. İslam'a göre nesnelere tapınma, bir başlangıç değil, bozulmanın son kertesidir. (Meriç, 326, s. 327)

Güney-Doğu Avustralyalılar ise Yüce varlığı, 'baba' diye adlandırmaktadır. Görüldüğü gibi, Hristiyanlarda da meydana gelen ve tek tanrı inancının zamanla bozularak baba figürüne dönüşmesi sürecinin benzeri onlarda da ortaya çıkmıştır. Kuzey Amerika Yerlilerinde, 'Ölümsüz' sıfatına sahip Yüce Varlık anlayışı vardır. Tüm kabile dinlerinde Yüce Varlık'ın sıfatları şu şekildedir: "O, ebedi, sonu ve başlangıcı olmayan bir varlıktır. Yaratılmamıştır. Ölümlü olan hiçbir şeye tabi değildir. Tanrı her yerde hazır ve nazırdır. Alimdir. Her şeyi bilendir. Yüce Varlık her şeye kadirdir. Gücü her şeye yeter. Yüce Varlık iyilik sahibidir. Ahlak

kanunlarını çiğneyenleri cezalandırır." Schmidt'e göre olumsuz öğeler, daha sonradan iç bozulma süreçleri yüzünden ortaya çıkmıştır. (https://antikyalanlar.blogspot.com/2018/06/en-eski-inancdin-hakkndaki-calsmalar-1.html; Dr. İbrahim Hakkı Kaynak, Wilhelm Schmdt'te Avcı-toplayıcıların tek tanrıcılığı; Dr. Ramazan Adıbelli, Monoteizm ve Yüce Varlık Konusunda Wilhelm Schmidt ile Raffaele Pettazzoni Arasındaki Tartışma, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 50:2 (2009); s.113-152)

Bazılarının iddia ettiği gibi: Kur'an'da olan bazı bilgiler Tevrat ve İncil'de de aynen vardır, o halde (Haşa) Muhammed Kur'an-ı Tevrat-İncil'e bakarak yazdı iftirasının cevabı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır: Hepsi aynı kaynaktan (Yüce Yaratıcıdan) gelmektedir, Tevrat-İncil bozulduğu, değiştirildiği için Kur'an'a zıt, ondan farklı içerik barındırır, bozulmayan yerler ise Kur'an'la aynıdır, çünkü Allah'ü Teâla (Bazı toplumlara imtihan vesilesi olan bazı emir yasaklar hariç) hep insanların yararına olan aynı kuralları insanlara emretmiş ve insanlara zararlı olanları da yasaklamıştır ki, yeri geldikçe tüm bu konular tek tek ele alınacaktır.

Oryantalist Lord John Davenport, 'Hz. Muhammed ve Kur'an-ı Kerim' adlı eserinde konu hakkında şu bilgileri vermektedir: Necran kabilesi hariç Yemen Müslümanlığı kabul eder. Bu başarı, 'yaydığı dinin bütün peygamberlerce yayılan dine uygun' olması, en saf ahlaki öğretileri içine almasına bağlıdır. (s. 31) Hz. Muhammed hiçbir zaman yeni bir dinin kurucusu olduğunu söylememiştir. Buna karşılık Hz. İbrahim'in dinini diriltip yaşattığını ve bunun kendisine vahyolunduğunu bildirir. Kur'an'ın biricik amacı, Yahudi ve Hristiyanların bozup değiştirdiği kutsal levhaları 'düzeltmektir.' (s. 47, 92) Hz. İsa'da, Hz. Musa'nın dinini diriltmeyi amaçlamıştır. (s. 93) Tabiatı yaratan, varlığını bütün eserlerine, kanununu insan kalbine koymuştur. Her yüzyılda gelen peygamberlerin görevi, Allah bilgisini uyandırmak ve Allah'ın kanununa uyulmasını sağlamaktır. Hz. Musa ve İsa kendilerinden sonra gelecek daha büyük bir peygamberi haber vermişlerdir. (s. 46) Muhammed dininin elindeki en büyük belge, başka dinlerdeki noksanlıkları miras olarak almamış, hurafelerden uzak kalmış, Allah'lık yüce kavramı yerine bayağı bir put koymamışlardır. (s. 55) "Yahudiler ve Hristiyanlar şunu anlamak istemiyor: Onlar için Süleyman Mabedi "Kral Süleyman"ın yaptırdığı bir cami. Onların "Kral Süleyman" dedikleri, bizim Peygamberimiz. Onların "Kral Davud" dedikleri, bizim için Zebur'u getiren bir Resul. "Zebur" onlar için, bizim "Mevlid" gibi bir şey. Bir zikir ve dua kitabı. Bizim için Allah'ın kelamı. Onlar için tarihi bir miras olarak gördükleri mekan, bizim ilk kıblemiz ve İsra'nın gerçekleştiği makam." (Abdurrahman Dilipak, Yeni Akit, 09.12.2017)

İslam'ın tüm dinlerin özü olduğu konusunu, 'T. Dursun'a cevaplar' adlı yazımızda da ayrıca ele aldık.

Ebla Tabletleri

Arkeologlar tarafından 1975 yılında bulunan Ebla Tabletleri'nde ilahi kitaplarda bahsedilen üç peygamberin adının geçmektedir. Ebla, M.Ö. 2500 yıllarında, bugünkü Suriye'nin başkenti olan Şam ile Türkiye'nin güneydoğusunu da içine alan bir bölgeyi kapsayan bir krallıktı. Çivi yazılı yaklaşık 20.000 tablet ve parçalarından meydana gelen bu arşivde Kur'an-ı Kerim'de adı geçen melek Mikail (Mi-ka-il) yanı sıra (Ebla Arşivleri, Doubleday, s. 271-321) Üç İlahi kitapta bahsedilen peygamberlerin adı da geçmektedir. Hz. İbrahim (Ab-ra-mu), Davut (Da-u-dum) ve Hz. İsmail (Iş-ma-il). (Howard La Fay, "Ebla: Bilinmeyen Büyük Bir İmparatorluk", National Geographic Magazine, Aralık 1978, s. 736, Mitchell Dahood, "Ebla", The Academic American Encyclopaedia, Op. Cit.; Prof Arif Akman, Toprak altında 4.000 yıl uyuyan bir uygarlık: Ebla, Tubitak, Sayı: 149, Nisan 1980, s. 13) Ebla Tabletlerinde saptanan peygamber isimlerinin çok büyük bir önemi bulunmaktadır. Çünkü bu isimlere ilk kez bu kadar eski bir tarihi belgede rastlanmaktadır. Amerikalı arkeoloji uzmanı ve dinler tarihi araştırmacısı David Noel Freidmann da yaptığı incelemelerde, tabletlerdeki İbrahim ve İsmail gibi isimlerin peygamber isimleri olduklarını sonucuna ulaşır. (Bilim ve Teknik Dergisi, sayı 118, Eylül 1977 ve sayı 131, Ekim 1978)

Tabletlerde görülen önemli bir ayrıntı ise, Lut kavminin yaşadığı yer olan Sodom ve Gomorra (Sodom ve Gomorrah) bölgelerinin isimlerinin de tabletlerde yer alması idi. (Howard La Fay, "Ebla: Bilinmeyen Büyük Bir İmparatorluk", National Geographic Magazine, Aralık 1978, s. 736.) Tabletlerde, Adem, Havva, Nuh, Hacer, İsrail, Talut isimleri de geçmektedir. (Haim Bermant ve Michael Weitzman, "Ebla: Arkeolojide bir İlham", Times Kitapları, 1979, Wiedenfeld ve Nicolson, İngiltere, s. 184) Bu tabletler o dönemde hak dini tebliğ eden peygamberlerin haberlerinin bu bölgelere de ulaştığını gösteren önemli bir belge niteliğini taşımaktadır. Reader's Digest dergisindeki bir makalede, Kral Ebrum'un iktidarı döneminde Eblalıların dinlerinde değişim olduğu, insanların Yüce Allah'ın adını yüceltmek için isimlerine ön ek kullandıkları kaydedilmiştir. (Bülent Şahin Erdeğer, İndyturk.com, Hz. İbrahim Örneği 1, 26.5.2022)

"Andolsun, Biz her ümmete: "Allah'a kulluk edin ve tağuttan kaçının" (diye tebliğ etmesi için) bir elçi gönderdik. Böylelikle, onlardan kimine Allah hidayet verdi, onlardan kiminin üzerine sapıklık hak oldu. Artık, yeryüzünde dolaşın da yalanlayanların uğradıkları sonucu görün." (Nahl Suresi, 36)

Namaz, Oruç, Hac, Kurban, Hak yolda mücadele, İslam Tüm peygamberlere emredilmiştir!

Bakara, 182: "Ey iman edenler, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, oruç size de farz kılındı" İbrahim, 35-40: "Hatırla ki; Bir zaman İbrahim şöyle demişti: "Rabbimiz! Ben çocuklarımdan bir kısmını namazı dosdoğru kılmaları için, senin Beyt-i Haram'ının yanında, ekinsiz bir vadiye yerleştirdim. "Ey Rabbim! Beni ve soyumdan gelecekleri namazını dosdoğru kılanlardan eyle! Ey Rabbimiz! duamı kabul et! Meryem, 54-55: "Kur'an'da İsmail'i de an; çünkü o, vaadine sadık bir kuldu ve gönderilmiş bir peygamberdi. Ailesine ve çevresine namaz kılmayı ve zekat vermeyi emrederdi ve Rabbinin katında hoşnutluğa ermişti." Enbiya, 72-73: "Ona (İbrahim'e) İshak'ı, üstelik bir de Yakub'u ihsan ettik ve her birini salih kimseler kıldık. Kendilerine hayırlı işler yapmayı, namaz kılmayı, zekat vermeyi vahyettik." Lokman, 13-17: " Hani bir zaman Lokman, oğluna öğüt vererek demişti ki: "Yavrucuğum! Namazı kıl, iyiliği emret, kötülükten sakındır. Başına gelenlere sabret, çünkü bunlar, azmi gerektiren işlerdendir." Hud, 87: "Dediler ki; "Ey Şu'ayb, atalarımızın taptıklarını terk etmemizi veya mallarımızda dilediğimizi yapmaktan vazgeçmemizi sana namazın mı emrediyor? Oysaki sen yumuşak huylusun ve aklı başında bir adamsın." Taha, 11 -15: "Ateşe vardığı zaman şöyle çağrıldı: "Ey Musa! Şüphesiz ben Allah'ım, benden başka hiçbir ilâh yoktur. Onun için bana kulluk et ve beni anmak için namaz kıl." Yunus, 87: "Biz Musa ile kardeşine şöyle vahyettik: "Kavminiz için Mısır'da birtakım evler hazırlayın ve evlerinizi kıbleye karşı yapın ve namazı kılın ve müminlere müjde verin." Meryem, 54-55: "Kur'an'da İsmail'i de an; çünkü o, vaadine sadık bir kuldu ve gönderilmiş bir peygamberdi. Ailesine ve çevresine namaz kılmayı ve zekat vermeyi emrederdi ve Rabbinin katında hoşnutluğa ermişti." Bakara:127: "İbrahim, İsmail'le birlikte Evin (Ka'be'nin) sütunlarını yükselttiğinde (ikisi şöyle dua etmişti): "Rabbimiz bizden (bunu) kabul et. Şüphesiz, Sen işiten ve bilensin" Hacc, 26-27: "Bir zamanlar İbrahim'e Beytullah'ın yerini hazırlamış ve (ona şöyle demiştik): Bana hiçbir şeyi eş tutma; tavaf edenler, ayakta ibadet edenler, rükû ve secdeye varanlar için evimi temiz tut. İnsanlar arasında haccı ilan et ki, gerek yaya olarak, gerekse nice uzak yoldan gelen argın develer üzerinde sana gelsinler." Saffat, 107: "Ve ona (İbrahim'e) büyük bir kurbanlık fidye verdik." Fetih, 29: "Muhammed Allah'ın elçisidir. Onun yanında bulunanlar da kafirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler. Onları rükuya varırken secde ederken görürsün. Allah'tan lütuf ve rıza isterler. Yüzlerinde secdelerin izinden nişanları vardır. Bu, onların Tevrat'taki vasıflarıdır. İncil'deki vasıfları da." Tevbe, 111: "Allah, müminlerden, canlarını ve mallarını, kendilerine cennet vermek üzere satın almıştır: Allah yolunda çarpışacaklar da öldürecekler ve öldürülecekler. Bu, Tevrat'ta da, İncil'de de Kur'an'da da Allah'ın kendi üzerine yüklendiği bir ahittir." Bakara, 132-133: "Bunu İbrahim, oğullarına vasiyet etti, Yakup da: "Oğullarım, şüphesiz Allah sizlere bu dini seçti, siz de ancak Müslüman olarak can verin. Yoksa siz, Yakub'un ölüm anında, orada şahidler

miydiniz? O, oğullarına: "Benden sonra kime ibadet edeceksiniz?" dediğinde, onlar: "Senin ilahına ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilahı olan tek bir ilaha ibadet edeceğiz; bizler ona teslim olduk" demişlerdi." Nisa, 163-165: "Muhakkak biz, Nuh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına, İsa'ya, Eyyûb'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da vahyettik. Davud'a da Zebur'u verdik. Daha önce sana anlattığımız peygamberlerle, anlatmadığımız başka peygamberlere de vahyettik." Maide, 46: "O peygamberlerin ardından, yanlarındaki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak Meryemoğlu İsa'yı gönderdik ve ona içinde hidayet ve nur olan, kendinden önceki Tevrat'ı tasdik eden ve Allah'tan korkanlar için bir hidayet rehberi ve bir öğüt olan İncil'i verdik." Maide: 44: " İçinde hidayet ve nûr bulunan Tevrat'ı, elbette biz indirdik." Ali İmran, 48: "Allah İsa'ya kitabı, hikmeti ve Tevrat ile İncil'i öğretir." Hadid, 26-27: "Andolsun, Nuh'u ve İbrahim'i elçi gönderdik, peygamberliği ve kitabı bunların zürriyetleri arasına koyduk. Onlardan yola gelen de vardı, ama onlardan çoğu yoldan çıkmışlardı. Sonra bunların izinden ard arda peygamberlerimizi gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da arkalarından gönderdik, ona İncil'i verdik ve ona uyanların yüreklerine bir şefkat ve merhamet koyduk." Ali- İmran: 3-4: "O, sana kendisinden öncekileri tasdik edip doğrulayan bu kitabı hak ile indirdi. Daha önce insanlara hidayet olarak Tevrat'ı ve İncil'i de yine O indirmişti." Saff, 6: " Meryem oğlu İsa da: "Ey İsrailoğulları! Ben size Allah'ın elçisiyim. Benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmed adında bir peygamberi müjdeleyici olarak (geldim)." demişti." Bakara, 135-136: "Yahudi ve Hristiyanlar, Müslümanlara şöyle dediler: "- Bizim dinimize girip Yahudi veya Hristiyan olun ki, doğru yolu bulasınız." Habibim sen de ki "- Hayır, biz hak yol üzere bulunan Hazreti İbrahim'in dinindeyiz. O, hiç bir zaman müşriklerden (Allah'a ortak koşanlardan) olmadı. Deyin ki: "Biz Allah'a; bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve torunlarına indirilene, Musa ve İsa'ya verilen ile peygamberlere Rabbinden verilene iman ettik. Onlardan hiç birini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz O'na teslim olmuşlarız." Şuara, 196-197: "Ve hiç şüphesiz, o (Kur'an); geçmişlerin kitaplarında da vardır." Nisa, 131: "Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Andolsun, biz sizden önce kitap verilenlere ve sizlere: "Allah'tan korkup-sakının" diye tavsiye ettik." Maide, 48: "Sana da (Ey Muhammed,) önündeki kitap(lar)ı doğrulayıcı ve ona 'bir şahit- gözetleyici' olarak Kitab'ı (Kur'an'ı) indirdik. Öyleyse aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet ve sana gelen haktan sapıp onların heva (istek ve tutku)larına uyma. Sizden her biriniz için bir şeriat ve bir yol-yöntem kıldık." Maide, 46: "Onların (peygamberleri) ardından yanlarındaki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak Meryem oğlu İsa'yı gönderdik ve ona içinde hidayet ve nur bulunan, önündeki Tevrat'ı doğrulayan ve muttakiler için yol gösterici ve öğüt olan İncil'i verdik."

Namaz kılan Yahudilerin (youtube.com/watch?v=xwrdgIBH05g) ve Hristiyanların (youtube.com/watch?v=arRvrUP_pOc) videolarına sanal âlemden rahatlıkla ulaşabilirsiniz.

Kur'an, kendinden önceki tüm kitapları -bozulmamış asıllarını- onaylar, kabul eder. Her nebi aynı mesajla aynı kaynaktan görevlendirilmiştir. İlahi mesajların bozulmamış orijinalleri aynıdır. Tüm dinlerin özü, adı aynıdır: İslam! (Saffat, 108-147; Meryem, 30-58)

Özetle, Allah (cc) tüm peygamberlere aynı emir ve yasakları göndermiştir ve "Hz. Adem'den başlayarak gönderilen bütün hak dinlerin adı İslam'dır." (TDV, Komisyon, Soru ve Cevaplarla Niçin İnanıyorum? s. 108)

Kur'an, Allah'ın tüm insanlara uyarıcı ve öğüt verici olarak indirdiği, kıyamete kadar geçerli olan tek hak kitaptır. Kur'an'dan önce gönderilen kitaplar insanlar tarafından tahrif edilmiştir. Ancak Kur'an, Allah tarafından korunmuştur. Bu gerçek "Hiç şüphesiz, zikri (Kur'an'ı) biz indirdik biz; onun koruyucuları da gerçekten biziz." (Hicr, 9) ayetiyle haber verilmiştir. Önceki dinlerin kitapları pek çok yönden tahrif edilmiş ve orijinalliklerini kaybetmiş olduklarından, bu

kitaplarda Kur'an ayetleri ile çok farklı, çelişkili, hatta bazen Kur'an ayetlerinin tam zıttı ifade ve görüşler bulunmaktadır. Kıssalarda da, çeşitli yerlerde Kur'an'ın aktardığı bilgilerden farklılıklar vardır. Bu kitaplar bilgi, mantık ve öğreti açısından tahrif edildikleri gibi, üslup ve kurgu olarak da tahrif edilmişler ve ilahi kitaptan çok mistik hava taşıyan birer dinler tarihi kitabı şekline sokulmuşlardır.

Kur'an ile diğer kutsal kitaplar arasında benzerliklerin bulunması Kur'an'ı Peygamberimizin yazdığını değil, tam tersine bütün semavi dinlerin kitaplarının aynı kaynaktan geldiğini, yani Allah'ın sözü olduğunu kanıtlar. Bu da hem Kur'an'ın bildirdiği, hem de akıl ve mantığın tasdik ettiği bir gerçektir. Kur'an'ın bizzat açıkça ilan ettiği bir konuyu, yeni bulmuş ve Kur'an'ı karalamak için kullanabileceğini zannetmek ancak taassup, tutarsızlık ve metotsuzlukla açıklanabilir. Bu konu, 'Kur'an'ın kaynağı nedir?' başlıklı yazıda da ele alınmıştır.

İnsanlık tarihi boyunca 124.000 peygamber gönderildiği hadislerde bildirilmiştir. (Müsned, V/265-266; İbn Hibban, Sahih, II/77) Yüce Yaradan her topluluğa mutlaka bir uyarıcı, hatırlatıcı göndermiştir. "Her millet için mutlaka bir uyarıcı (peygamber) bulunmuştur." (Fatır, 24) "Andolsun, senden önce de peygamberler gönderdik. Onların bir kısmını sana hikaye edip anlattık, bir kısmını anlatmadık." (Mümin, 78) "Her milletin bir Resulü vardır ve Resulleri geldiği vakit aralarında adaletle hüküm verilir ve hiçbirine zulmedilmez." (Yunus, 47) "Biz peygamber göndermedikten sonra azab edicilerden değiliz." (İsra, 15) Allah (cc) her topluma kendi dilleri ile peygamber göndermiştir. Mesela Kur'an'da Arap toplumuna indiği için Arapça gönderilmiştir. (Yunus, 2; Zuhruf, 3) Burada unutulmaması gereken şeyin mesajın dilinin değil içeriğinin önemli olduğudur. Amaç mesajdır, kutsal dil yoktur!

Allah'ın hiç bir şeye ihtiyacı yoktur, herkes O'na muhtaçtır (Samed; İhlas, 2) Allah'ın bizim ibadetlerimize ihtiyacı yoktur aksine insanların hem dünyada hem ahirette mutlu olmaları için Yaradan'ın gönderdiği vahye ihtiyacı vardır. "Unutma, Allah'ın sana ihtiyacı yok, seni faziletli bir kul haline getirerek cennetlerinde ağırlamak istiyor." (Osman Nuri Topbaş, Aklın cinneti Deizm, s. 116) Bu konu ayrıca, 'Ateistlere cevap' başlıklı yazımızda 'Allah'ın kendisine ibadet etmemizi istemesi kibir-ego göstergesi değil midir?' ve 'Allah'ın varlığının ispatı' adlı yazımızda 'Pekala, Allah'ın - haşa- bizim ibadetimize ihtiyacı mı vardır, ibadet neden istenmektedir?' sorulara verilen cevaplarda daha detaylı ele alınmıştır!

Vahiy insana hem kendini, hem geçmişi hem anı hem de geleceğini öğretir. Yoksa vahiyden uzak akıl doğal seleksiyon ve tesadüf adlı putlara inanır. Geleceği dinsiz komünal bir toplum olacağını hayal eder. Bu konularda 'Evrim' ve 'Ateizm Yanılgısı' adlı yazılara bakılabilir.

Kurban hakkında ateist bir iddia: yunan mitolojisinde Miken kralı Agamemnon, Tanrıça Artemis'ten kestiği rüzgârı tekrar çıkarmasını ister. Artemis buna karşın kızını kurban etmesini ister. Agamemnon tam kızını kurban edecekken, Artemis kıza acır ve kızı havaya kaldırıp, yerine bir geyik koyar… Tanıdık geldi mi?

Cevaben: "Yunan değil İbrani; kral değil peygamber; tanrıça değil ilah; rüzgar değil adak; kızı değil oğlu; geyik değil koyun." geçer mitolojide! Ayrıca Yunan mitolojisinde kral kızını nişanlama yalanı ile yanına çağırırken İslam'da, Hz. İbrahim oğluna her şeyi açıkça anlatır ve İsmail kendi hür iradesi ile babasının yanına gider. Mitolojide kız kurban edilmek istemez, yalvarırken Hz. İsmail ise boynunu uzatır. Rivayetin iki versiyonu vardır. Diğer rivayette kız kurban edilir, rüzgâr yeniden çıkar ve mitoloji bu şekilde biter. Bu kadar zıtlık barındıran bir şey, iddianın da ne kadar tutarsız olduğunu göstermeye yetmez mi?

Şöyle itiraz gelebilir, "Dilden dile aktarılırken efsane değişmiştir." Kurban ibadeti Hz. Adem'den başlamıştır. Habil ve Kabil kıssası (Maide, 27-32) buna delildir! Yani ilk insandan beri var olan ve aslı hayvanların kurban edilmesi olan ibadeti, Yunan veya Sümerler, hatta Aztek ve Maya'larda bozularak, insan kurban etmeye çevrilmiştir. Zaten Hz. İbrahim ile bir kez daha insaoğluna 'insan kurban etmemenin' gerekliliği de hatırlatılmamış mıdır? Kısaca, İslam'ın tüm kuralları ilk insandan itibaren başlamış, bu ilahi emirler bozuldukça aynı emir ve yasaklar tekrar gönderilmiş ve bu süreç Hz. Muhammed dönemine dek tekrar ede gelmiştir. Dinin kökenini, ilahi emirlerin 'bozulan' versiyonlarına bakarak, gayri ahlaki/insanî bu efsanelere dayandığını iddia etmek büyük bir mantık hatası olur. Aksine, İslam'ın ileri sürdüğü görüş hem kendi içinde tutarlı hem de karşı görüşten daha mantıklı ve akla yatkındır. İçinde ne tutarsızlık, çelişki ve ne de genel teorisine bir aykırılık barındırır.

İslam barış, hoşgörü dinidir

İslam kelimesi 'slm' kökünden türemiştir. Kelime köken anlamı olarak 'Barış, esenlik, güven, huzur, kurtuluş, itaat ve teslimiyet' (Bâkıllani, et-Temhid, s. 392; Matüridi Kitabü't-Tevḥid, s. 394) anlamlarına gelir. (Büşra Refas Türkmen, İslam Kelimesinin Semantik Analizi) Bu manalara göre İslam: barış ve huzur içinde yaşamak için Allah'ın kanunlarına (Kur'an-ı Kerim'e) teslim olmak, demektir. (MEB, Dinî Terimler Sözlüğü, s. 17; T. Izutsu, Kur'an'da Allah ve İnsan, s. 187-207; Yaşar Nuri Öztürk, Hürriyet, 15.08.2008) "İslam, Allah'a teslim olmak yoluyla, barış ve huzura kavuşmak anlamına gelir. İslam medeniyetinin 'ötekine' karşı müsamahalı ve hoşgörülü bir tavır sergilediği tarihi bir gerçektir." (İbrahim Kalın, İslam ve Batı, s. 25, 36)

"Lâikrahe fi'd-dîn: Dinde zorlama yoktur." (Bakara, 256) "Leküm diniküm veliye-din: Sizin dininiz size, bizim dinimiz bize" (Kafirun, 6) "Ey İnananlar! Hep birden 'barış'a girin." (Bakara, 208) "Kur'an'ı sıkıntı için değil, ancak almak isteyenlere bir öğüt olsun diye indirdik." (Taha, 2; Sad, 29; Kamer, 32; İbrahim, 52) "Dileyen iman etsin, dileyen inkar etsin." (Kehf, 29) "Kim yola gelirse sadece kendi için gelmiş olur. Kim de yolunu kaybederse sadece kendi aleyhine kaybeder. Hiç bir kimse başkasının günahını çekmez. Biz de bir elçi gönderinceye kadar azab etmeyiz." (İsra, 15) ilahi prensiplerini kendine ölçü kabul edip, İslam'ı doğru anlayıp uygulayanların hakim olduğu her yerde barış ve huzur olmuş, İslamiyet'in olmadığı veya eksik, yanlış, hatalı uygulandığı her yerde de kan, gözyaşı, sömürü, huzursuzluk var olmuştur. Bunlara tarihten birçok örnek verilebilir:

Pierre Bayle, Osmanlı devletinin her türlü dini düşünceye gösterdiği hoşgörüyü Hristiyanlara örnek olarak şöyle anlatır: "Osmanlı, zamanında İspanya Yahudilerini kabul etmiş, daha sonra Macaristan ve Transilvanya Kalvinistlerini, Silezya Protestanlarını, Rusya'nın eski dinine bağlı kazaklarını, kısaca Katolik veya Ortodoks baskısından kaçanların sığınağı haline gelmiş bir devlet olmuş idi." (Oryantalizmin kısa tarihi, Yücel Bulut, s. 74) "Avrupalılar hereticleri (sapkın ilan edilen diğer mezhep üyelerini) canlı canlı yakarak idam ederken, Kanuni Sultan Süleyman ülkesindeki Hristiyanlara ve Yahudilere din, inanç, kimlik, kültür hürriyeti vermiştir." (Mehmet Şevket Eygi, Milli Gazete, 28.11.2012)

Doktor Jaafer İdris, İslam'ın diğer inanç türleri üzerindeki duruşunu şöyle özetler: "İslami olmayan inanç türlerine mensup topluluklar ile çatışmaksızın var olabilmek, Kur'an'ın temel kuralıdır." Kudüs başpapazı Theodosius, "Sarazenler (Müslümanlar) bize karşı çok iyi davranıyorlar." demekte idi. (Hamza Andreas Tzortzis, Hakikatin izinde, Din bilim Ateizm, s. 42) Lübnanlı Hristiyan yazar Amin Maalouf'un 'Ölümcül Kimlikler' adlı kitabında şöyle demektedir: "Eğer atalarım, Müslüman orduları tarafından fethedilen bir ülkede Hristiyan olmak yerine, Hristiyanlar tarafından fethedilen bir ülkede Müslüman olsalardı, onların inançlarını koruyarak on dört yüzyıl köy ve kentlerinde yasamaya devam edebileceklerini sanmıyorum. Gerçekten de, İspanya'daki Müslümanlara ne oldu? Ya Sicilya'daki Müslümanlara? Yok oldular, tek kişi kalmamacasına katledildiler, sürgüne zorlandılar ya da cebren Hristiyan edildiler!" (Maalouf, Ölümcül Kimlikler, s. 50; İhsan Süreyya Sırma, Ah Endülüs, s. 9)

Mısır'ı ve Filistin'i gezen seyyah bir kesiş olan Bernard the Pilgrim/Bernard the Wise izlenimlerini şöyle aktarır: "Hristiyanlar ve paganlar (Müslümanları kastediyor) arasında bir barış ortamı vardı. Başlarında bir bekçi olmadan mallarını ortada bırakıp başka işlerine gidebiliyorlardı." (C. J. Walker, Islam and the West, s. 17) İspanya'daki barış ortamı için de oryantalist Dozy'nin izlenimleri şu şekildedir: "Hristiyanlar, Fransızlardansa Müslümanların idaresi altında olmayı tercih etmişlerdir." (R. Dozy, A History os Muslims in Spain, s. 235) "İbrahimi dini mensuplarının bir arada yaşadığı Kudüs, Haçlı istilasına uğradığı yıllar hariç, yüzlerce yıl boyunca dini ve etnik çoğulculuğun, seyahatin, estetik duyarlılığı ve çok uluslu ticaretin merkezi haline gelmiş ve diğer İslam şehirlerine ilham kaynağı olmuştur. Haçlılar dönemi ve

bugün devam eden İsrail işgali, Kudüs'ün tarihinde karanlık birer sayfadır.” (İbrahim Kalın, Barbar Modern Medeni, s. 236-237)

“Bedir Savaşı zaferle sonuçlandığı zaman, Müslümanlara önceden işkence edenler onların esiri olmuştu. Ama onlar intikam almak için bu durumu kullanmadılar. Peygamberimiz cesetlerin uzunluklarını kesmeyi yasakladı. Düşman askerlerin cesetleri, Müslümanlarla beraber defnedildi. Müslüman askerler kendi ekmeklerini esirlere vermiş, bineklerine bildirmişlerdi. Bazı esirler fidyesiz olarak evlerine gönderilmişti. Bu yaklaşım daha sonraki nesillere, asker ve idarecilere örnek olmuştur.” (Prof. Dr. Mehmet Paçacı, Şiddet karşısında İslam, Komisyon, DİB, s. 151) Armstrong, İslam'ın bir savaş dini olmadığını, sadece savunma amaçlı savaşlara izin verildiğini, Peygamberin şiddete başvuran bir kişi olmadığını, Batılıların Onun (sav) yaşamına dengeli bir şekilde yaklaşması gerektiğini vurgular. (Karen Armstrong, Muhammad, 6-7, 125)

Fatih Sultan Mehmet Bosna'daki Latin papazlarına şu fermanı yayınlamıştı: "Mezburlara (Ruhbanlara) ve kiliselerine kimse mani ve müzahim (engel ve zulmeden) olmayıb..." Müslümanlardan bu kadar müsamaha ve inançlarına saygı gördükleri halde, devir değişip de kendilerini biraz daha güçlü hissetmelerinden sonra Haçlı ruhu ne yazık ki, Müslüman kanı akıtmaktan zevk almış bulunmaktadır. (Halil Halid, Hilal ve Haç Çekişmesi, s. 50, 51)

“Kilise, İslam'da olduğu gibi 'isteyen kabul etsin isteyen inkar etsin' deyip insanları serbest bırakmamış, kendi prensiplerini kabul etmek istemeyen insanlara şiddet uygulamış, itirazlarını hayatlarıyla ödetmiştir.” (Kerim Aytekin, Misyonerlere kanmayın, s. 146) Tarihçiler “Haçlılar, Kudüs'te ölen Müslümanların kanının ayak bileği hizasına çıktığını söylüyordu.” (G.E. Perry, The Middle East, s. 78) “Batılı tarihçi Rudolp of Caen ise şöyle yazıyordu: “Askerlerimiz Ma'arra adlı şehirde putperest (Müslüman) yetişkinleri yemek kazanlarında kaynar su ile haşladılar, çocukları şişleri geçirip öldürdüler ve ızgarada pişirip yediler.” (Amin Maalouf, the Crusades Through Arab Eyes, s.39) Rene Rousset vahşeti şöyle aktarır: "Haçlılar Kudüs'te o kadar çok Müslüman öldürdüler ki, atların ayakları kan deryasına battıkça insan etleri duvarlara sıçrıyordu." (R. Ş. Apuhan, Batı’nın Darağacında İsyan) Meşhur keşiş Pierre Lermit 1097 Antakya kuşatmasında, 'tuzlayıp pişirerek Türklerin etini yiyebilirsiniz' diyordu.

Şeyhülislam Abdurrahman Efendi'nin 18 Haziran 1647 tarihli fetvası ise şöyle idi: 'Hristiyan ahalinin ibadetleri engellendiği takdirde İslam ibadetinin engellenmesi halinde verilecek cezalar tatbik edilecektir.'

Aynı tarihlerde Avrupa'da, mezhep savaşları yüzünden oluk oluk kan dökülmektedir. 1240'ta yüzlerce Protestan’ı yakan Wilhelm Arnaldi, 1866'da papa IX. Pius tarafından azizliğe yükseltilmişti. Papa III. İnnocenz'in Güney Fransa'daki Katharer tarikatının yok etmekle görevlendirdiği kardinal Henri, Beziers'te 'Herkesi öldürün, Tanrı imanlı ile imansızı kendi ayırsın.' demekte idi. Saldırıyı yöneten kumandan Arnourd Amaury bu sözü tekrarlar: “Hepsini öldürün, Tanrı kendininkileri ayıracaktır” (Sean Martin, The Cathars The Most Successful Heresy of the Middle Ages, s. 13) Protestan Calvinciler de İsviçre'de, ilahiyatçı Michel Servet'i yakıyordu. Tarihçi Preserved Simit'in dediği gibi 'Protestanlarda ceza verme gücüne erişir erişmez, bu gücü kullandılar ve Avrupa tamamen mezarlığa dönüştü.' Papaz Bleda bir defasında savaş ortamından kaçıp yollara dökülen 140.000 Endülüslü Müslüman'dan 100 bininin öldürüldüğünü yazar. 700 yıl boyunca tek bir Hristiyan ya da Yahudi zorla Müslüman yapılmadığı halde, Müslümanlar kılıç zoruyla vaftiz edildiler, zorla Hristiyan yapıldılar. Üstüne bir de Batılı yazar Montgomery Watt tarafından itiraf edildiği gibi, gerçekler de çarpıtılır: "Endülüs'te Müslümanların kültürel üstünlüğü karşısında ezilen ve çoğu rahiplerden oluşan oryantalistler, kendi halklarına her şeye rağmen Hristiyanlığın üstün olduğunu gösterebilmek için İslam imajını çarpıttılar." (Adnan Odabaş, Dikkat misyoner geliyor, s. 17-18, 20)

“Kapitalizm, servetlerin sermaye sahiplerinin elinde toplamasına yol açtı. Kapitalistler, sermayenin faizini kendisine mal ettiler. Kapitalizm üretimi ona uygun tüketim için değil, kazanmak için yapar. Bu yüzden senelerin geçmesi ile mallar birikir, kapitalist devletler imalatlarını sarf etmek için yeni pazarlar ararlar, böylece sömürgecilik ve onu takip eden hammadde kaynakları ve pazarları etrafında boğuşmalar ve didişmeler doğar. Nihayet bu durum yıkıcı ve parçalayıcı harplerle sona erer. Kapitalizm istismarcılığa, sömürüye ve harplere götürür. İslam bir grubun elinde malların toplanması izin vermez. "Servetlerin, içinizden sadece zenginler arasında el değiştiren bir şey olmamasını" (Haşr 9) ister.” (Prof. Muhammed Kutup, İslam'ın etrafındaki şüpheler, s. 107, 111, 115)

Yer Mekke: Mekke’ye ehli küfür, şirk, gayri İslami bir dünya görüşü hakimken, yönetim İslam olmayanların elinde iken Mekke’de kadını metalaştırma, içki içme, putlara tapma, halkın inançlarını sömürme, kan davası, asabiyet (ırkçılık) vd. hakim idi. Bunlara karşı olan İslam bir din olarak ortaya çıkınca, menfaat çarklarının bozulacağını anlayan, sömürülerinin son bulmasından endişe duyan yöneticiler, Müslümanlara işkenceye, baskıya başlarlar. Önce Müslümanlar dövülür, hakarete maruz kalır, hapsedilir. Zamanla can-mal güvenlikleri kalmaz. Aç-susuz, yıllarca toplu olarak bir arada yaşamaya mecbur bırakılır. İçlerinden şehit edilenler olur. Öyle ki artık Müslümanlar mal, mülk, anılarını geride bırakıp Mekke’yi terk etmeye mecbur kalırlar. Aile ve akrabalarından, her türlü mallarından, çocukluk, gençlik anılarından uzaklaşıp, parasız, maddi hiçbir destekleri olmaksızın, sadece inançları için bir bilinmeyene doğru yolculuğa çıkarlar. Hicret edilen yer Yesrib/Medine’dir. Yeni bir mekan, yeni bir çevre, yeni şartlar ve hayata sıfırdan, yeniden başlanır. Ama zorluklar bu kadarla da sınırlı değildir: Mekkeli müşrikler Müslümanların geride bıraktıkları malları satmak için bir ticaret kervanı kurar. Müslümanlar buna engel olmak isteyince Bedir savaşı gerçekleşir, sayıca-silahça az olmalarına karşın sonuçta savaşı kazanırlar. Bedir savaşı, kervan kurtarıldığı halde Ebu Cehil'in baskısıyla savaş kararı verilince gerçekleşmiştir. Halbuki Hz. Muhammed savaşı önlemek amacı ile müşriklere elçi göndermişti. Zaten Watt, savaşın nedeni olarak Ebu Cehil'deki ‘bir defada ve kesin biçimde Hz. Muhammed'den kurtulma’ arzusuna vurgu yapar. (M. G. Watt, Muhamad at Mecca, s. 11) Hartmut Bobzin'de savaş için neden kalmadığı halde savaşta ısrar eden Ebu Cehil'e dikkat çeker. (Bobzin, Muhammed, s. 100) Sonra Uhud savaşı olur. Bedir’in intikamını almak için savaşı başlatan taraf yine müşriklerdir. Nöldeke, Paret, Watt ve Grimme gibi birçok oryantalist de savaş nedeni olarak Mekkeli müşriklerin 'öç alma, intikam duygularına' dikkat çekerler. (İ. Sarıçam, S. Erşahin, M. Özdemir, İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru, s. 265, 266, 268, 269) Hiç bir şekilde başarıya ulaşamayan müşrikler Medine’yi kuşatıp (Hendek Savaşı) İslam’ı yok etmeye çalışırlar. Mekke’deki şirk bataklığı kurumadıkça müşriklerin saldırılarını önlemek imkansız hale gelince Hz. Resul Mekke’ye sefere çıkar ve Mekke’yi savaşmadan fetheder. Tüm müşrikler Hz. Resul’ün mübarek ağzından çıkacak sözlere göre muamele göreceklerdir. Daha 10 yıl önce korkutma, sindirme, iftira, öldürme, açlık ile yıldırılamayan bu hareketin lideri, karşısındaki yenik müşrik topluluğuna bir konuşma yapar ve en son olarak onlara şunu sorar: “Siz benden ne gibi bir davranış bekliyorsunuz?” Mekkeli müşrikler; “Biz seni adil biri olarak tanıdık ve senden ancak adalet bekliyoruz” derler. Hz. Resul, zalim olan bu topluluğa: “Ben de size Yusuf'un kardeşlerine söylediği gibi, "Bu gün size geçmişten dolayı azarlama yok." (Yûsuf, 92) diyorum. Haydi gidiniz, hepiniz serbestsiniz.” (İbn Hişam, IV/54; İbnü'l-Esir, II/252; Zadü'l-Mead, II/394; Tecrid Tercemesi, 10/340-341; Köksal, XV/288-289) buyurur ve böylece rahmet peygamberi olduğunu bir kere daha ispat eder. “Sir William Muir: Peygamber, bir Fatih olarak Mekke'ye girdi, şehre hoşgörü ve cömertlikle muamele etti.” (Altay Can Meriç, Peygamberliğin ispatı, s. 321) Benzer soruyu Malazgirt savaşını kazanan Alparslan’da Romen Diyojen'e sorar: Nasıl bir davranış bekliyorsun? Diyojen ihtimalleri sıralar: Öldürülmem, zincire vurulup gezdirilmem veya az bir ihtimal bağışlanmam! Alparslan "Sizi serbest bırakacağım" der. (İbnü’l Esir, X/72-73) Sınıra kadar da ona eşlik eden 2

komutan ve 100 askeri ile güven içinde ülkesine gönderir! Ve yıl 9 Aralık 2024. Suriye diktatör Esed'den kurtulur. Fatihler Esed'in askerlerine şunları söylemektedir: "Çocuklarımızı öldürdünüz, kadınlarımızı varil bombalarıyla öldürdünüz. Bizi öldürmek için Rusları ve İranlıları kullandınız... Ama bu Allah'ın dini, Muhammed'in dini. Anne ve Babalarınızın yanına dönün, hepiniz özgürsünüz." (x.com/yaktay/status/1866424392336445604)

Yer Kudüs: Haçlı seferleri başlamıştır. Avrupa'dan yola çıkan ve hapishaneden çıkartılmış, hırsız, katillerden oluşturulan Haçlı ordusu Kudüs'ü işgal eder. Ve dünya tarihinde eşine az rastlanır bir vahşet sergilenir. Şehirdeki tüm Müslümanları ve Yahudileri kılıçtan geçirmişlerdir. Bir tarihçinin ifadesiyle "buldukları tüm Arapları ve Türkleri öldürürler, erkek veya kadın, hepsini katlettiler." (Geste Francorum, or the Deeds of the Franks and the Other Pilgrims to Jerusalem, trans. Rosalind Hill, s. 91; Karen Armstrong, Holy War, MacMillan, s. 30-31) Haçlılardan biri, Raymund of Aguiles, bu vahşeti "övünerek" şöyle anlatır: "Görülmeye değer harika sahneler gerçekleşti. Adamlarımızın bazıları - ki bunlar en merhametlileriydi - düşmanların kafalarını kesiyorlardı. Diğerleri onları oklarla vurup düşürdüler, bazıları ise onları canlı canlı ateşe atarak daha uzun sürede öldürüp işkence yaptılar. Şehrin sokakları, kesilmiş kafalar, eller ve ayaklarla doluydu. Öyle ki yolda bunlara takılıp düşmeden yürümek zor hale gelmişti. Ama bütün bunlar, Süleyman Tapınağı'nda yapılanların yanında hafif kalıyordu. Orada ne mi oldu? Eğer size gerçekleri söylersem, buna inanmakta zorlanabilirsiniz. En azından şunu söyleyeyim ki, Süleyman Tapınağı'nda akan kanların yüksekliği, adamlarımızın dizlerinin boyunu aşıyordu." (August C. Krey, The First Crusade, The Accounts of Eye-Witnesses and Participants, s. 261; S. F. Mahmud, İslam tarihi, s. 198) Peki Müslümanlar Kudüs'ü fethethettiklerinde nasıl davranırlar ve bu davranışlarının altında yatan 'temel etken' ne idi? İslam orduları Kudüs'ü fethetmiş, İslam ordusu komutanı Halife (Hz. Resul'den sonraki İslam devletinin lideri) Hz. Ömer'e haber gönderir. "Kudüs fethedildi, anlaşma gereği şehir size teslim edilecektir, buyurun gelin."İsmi adaletle özdeşleşmiş olan bu yüce insan, bir devlet başkanı, bir şehri yeni fetheden orduların lideri olarak özel korumalarla, süslü elbiselerle kibir ile şehre girmez. Bir deve ve bir hizmetçi ile yola çıkar. Deveye sıra ile binilmekte, yürüyen kişi devenin yularını tutmaktadır. Nöbetleşe binilerek Kudüs'e yaklaşılır. Deveye binme sırası hizmetçiye gelmiştir. Hizmetçi, "Ben sıramdan vazgeçtim, buyurur siz binin." der. Fakat Hz. Ömer bunu kabul etmez ve hizmetçisini deveye bindirir. Yeni fethedilen şehrin ahalisi ve İslam ordusu yaklaşmakta olanları seyretmektedir: Hizmetçi deveye binmiş, devlet başkanı Hz. Ömer devenin yularını tutmuş şehre doğru yaklaşmaktadır. Çevresinde ne muhafız alayı ve ne süslü elbiseleriyle yardımcıları. Karşılarında sadece adil bir lider vardır: Hz. Ömer. Halife Ömer şehre bu şekilde girer. (İbnü'l-Esir, II/457-460) Hz. Ömer Kutsal Mezar (Holy Sepulchre) Kilisesi'ne gittiğinde, öğle namazı vakti gelmiştir. Kudüs patriği: "Buyurun kilisemiz de namaz kılın." der. Hz. Ömer ibretlik ve ince düşüncenin mahsulü şu cevabı verir: "Ben bu kilise de namaz kılarsam, Müslümanlar benim burada namaz kıldığımı duyarlar ve burayı cami yaparlar. Halbuki biz, fethettiğimiz yerlerdeki insanların inançlarına karışmadığımız gibi onların ibadethanelerine zarar da vermeyiz." (Radi Dikici, Bizans İmparatorluğu Tarihi, s. 172; Adnan Odabaş, Dikkat misyoner geliyor, s. 83) Daha sonra Hz. Ömer Kudüs'e cami yaptırır. (Karen Armstrong, Holy War, MacMillan, s. 30-31) Sonra tüm gayrimüslimleri serbest, ibadetlerinde hür bırakan 'Emanname'yi (636) yayınlar: "Bu sözleşme, müminlerin emiri ve Allah'ın kulu Ömer tarafından İliya halkına verilen bir emandır. Onların canlarına, mallarına, kiliselerine, haçlarına, yerleşik ve göçebe olan bütün fertlerine verilen bir teminattır. Kiliseleri mesken yapılmayacak, yıkılmayacak ve kısmen dahi olsa işgal edilmeyecektir. İçindeki kutsal eşyalara dokunulmayacaktır. Mallarına el sürülmeyecektir. Kimse dini inançlarından dolayı zorlanmayacak, kendilerine asla zarar gelmeyecek ve yurtlarına Yahudiler iskân olunmayacaktır." Haçlıların işgalindeki Kudüs ve İslam ordularının fethettiği (barış ve huzura açtığı) Kudüs arasındaki fark ortadadır. Zaten bu nedenledir ki, "Haçlı Seferleri sırasında doğulu Arap ve Hristiyanlar ile Yahudiler Müslümanların yanında yer alır. Müslümanların elinden zulüm gören ve Roma-Papa idaresini

arzulayan bir doğu Hristiyan cemaati, hiçbir zaman var olmamıştır." (İbrahim Kalın, İslam ve Batı, s. 76) 2 Ekim 1187'de Selahaddin ve ordusu Kudüs'e fethettiklerinde ise (katliam yapmamak üzere) önceden Hristiyanlara verdiği sözü tutar ve şehri yüksek İslami prensiplere göre alır. Kur'an'da emredilmiş olduğu gibi şiddetten kaçınır, 1099 yılındaki katliamların öcünü almaya kalkmaz. Tek bir Hristiyan öldürülmez, hiç bir yağma yapılmaz. Esirleri serbest bırakmak için istenen fidyeler ise son derece düşük tutulmuştur. Kur'an'da emredildiği gibi, esirlerin çoğunu da hiç bir fidye almadan serbest bırakır. Selahaddin'in kardeşi El-Adil, bin kadar esirin kendi hizmetine verilmesini ister ve sonra hepsini -acınacak durumda olduklarını gördüğü için- karşılıksız olarak serbest bırakır. Şehirdeki zengin Hristiyanlar, değerli eşyalarını yükleyip şehirden bir an önce gittiler, oysa ellerindeki para, şehirdeki tüm savaş esirlerinin fidyesini ödemeye fazlasıyla yetiyordu. Başrahip Heraclius, herkes gibi 10 dinarlık fidyesini öder, sonra da şehri hazinelerle dolu arabalarla terk eder. (Karen Armstrong, Holy War, s. 185) Selahaddin Eyyûbi'nin Kudüs'ü zabtı esnasında Müslümanların Batılılara merhamet ettiklerini, kadınlarının peşlerinden koşmadıklarını, İsa'nın mezarını kirletmediklerini belirten Niketas, İsa'nın düşmanı olarak gördüğü Müslümanların Kudüs'ten ayrılan Hristiyanlara serbestçe gitme izni verdiğini, can ve mallarına dokunmadıklarını, kılıç çekmeden, aç bırakmadan, yangın çıkarmadan ve eziyet etmeden merhametli davrandıklarını da ekler. (Khoniates Niketas, İstanbul'un Haçlılar Tarafından Zaptı, s. 110, 152; Geofroi de Villehardouin, Konstantinopolis'te Haçlılar, s. 64)

Gai Eaton tarafından yazılan, 'İslam ve İnsanlığın Kaderi' adlı eserden alıntılayacağımız bu kısa bölüm gerek ateist gerek oryantalistlerin anlamamakta ısrar ettiği birçok gerçeği açıkça ifade etmektedir: "İslam'ın yayılışı son derece şaşırtıcı bir hızla gerçekleşmiştir ve daha da şaşırtıcı şey, hiçbir yerin surlarının kanla boyanmış olmaması, hiç bir savaş meydanının cesetlerle dolup taşmış olmamasıdır. (s. 36) Müslümanlar doğulu Hristiyanları, Hristiyan dindaşlarının ellerinde işkence görmekten kurtarmışlardır. (s. 86) Hz. Muhammed, içinde doğmuş olduğu ve çok sevdiği şehirden ayrılmak zorunda bırakılmış, daha sonra muzaffer olarak geri döndüğünde, insanlık tarihinde bir eşine daha rastlanmayan bir merhamet örneği ortaya koymuştur. (s. 127) Peygamberin kumandasındaki güçler şimdi en büyük sınavlarının veriyorlardı, zira öcünü alacak çok şey yaşamışlardı. Muhammed Mekke'ye girmiş ve derhal genel bir af ilan etmiştir. O (sav) yıkmaya değil, ıslaha gelmişti ve tekrar asil bir halk doğmuştu. Bu merhametli davranışın 'sayılamayacak kadar çok tarihi sonuçları' olmuştur. Takip eden yüzyıllarda hiçbir fetihçi Müslüman komutan, mahvolma pahasına merhametli davranmak zorunda olduğunun bilincinde olmadan, herhangi bir toprak ya da şehre girmemişti ve bu bu örnekten hoşgörüyü öğrenmiş bulunan insanlar arasında sayısız insan Müslümanlığa geçmiştir." (s. 240-241)

Peki, Hristiyanlar ne yapmıştı, yine ünlü bir Batılı yazardan alıntı ile hatırlayalım: "Hz. Ömer Kudüs'ü 636'da, Selahattin Eyyubi, 1187'de aldığında gösterdiği hoşgörüye karşılık bu iki tarih arasında, Rum imparatoru Nicephore 965'te Tarsus'u işgal ettiğinde, bütün camileri yıktırmış, Kur'an'ları yaktırmıştı. Sicilya'nın Normanlar tarafından işgali (1060- 1091) ve aradan geçen zaman adadaki İslam izlerini giderek sildi. Kont Roger, harikulade bir zevk ve sanatla inşa edilmiş olan Müslüman şehir ve saraylarını yerle bir etmekle iftihar ediyordu." (Durant, İslam Medeniyeti, s. 76, 86)

Yer İspanya (Endülüs): Haçlı Avrupa devletleri İspanya'da bulunan Endülüs Emevi İslam devletine saldırır. Üç tarafı da deniz ile çevrili ülkede Hristiyanlar işgal ettikleri yerleri yakıp yıkar. Akdeniz'den gemilerle Afrika'ya veya Osmanlıya kaçıp sığınan kurtulur, geri kalan tüm Müslümanlardan ve Yahudilerden dinlerini değiştirmeli istenir ve kabul etmeyenler Avrupalı barbarlarca katledilir. (Gustave le Bon, Civilasition des Arabes, s. 129, 160; Feridun Bilgin, Gırnata'nın işgali sonrasında Endülüs'teki Müslümanların asimilasyonu; Mahmut Yaşar, Bir etnik kıyım hikayesi: Moriskolar, Mecra, 03 Haziran 2022) "1492 yılında son İslam beldesi de işgal edilince, Endülüs'te yaşayan Müslümanlar üç tercihle karşı

karşıya bırakılır: Hicret, cebren Hristiyanlığa geçme veya ölüm. 1609 yılına gelindiğinde İspanyol kardinal bütün Moriskoların (Endülüslü Müslümanların) şüpheli bir grup olarak, öldürülmesi yahut İspanya'dan sürülmesi için fetva verir." (İbrahim Kalın, İslam ve Batı, s. 97, 101) "İspanya kralı "Müslümanları ne yapalım, onlarla beraber yaşamamızda bir sakınca var mıdır?" diye papazlara sormuştu. Papazların cevabının 'Biz Hristiyan'ız, onlar ise Müslüman'dır. Biz Muhammedilere düşmanız. Onların bizim aramızda durması hatadır. Onlardan kim Hristiyan olursa ne güzeldir. Hristiyan olmayanı ateşte yakarım dersin ve dönmeyeni yakarsın.' olması üzerine kral, bir emir çıkararak ne kadar kız, oğlan Müslüman çocuğu varsa kiliselere taksim edilerek İncil öğretilmesini, büyüklerden de Hristiyan olmayanların yakılmasını emreder. Kralın bu fermanını öğrenen Müslüman halk :"Biz oğlumuzu, kızımızı vermeyiz. Müslüman olarak birimiz kalıncaya kadar cenk ederiz. Ölenimiz şehit, kalanımız gazi olur" (Barbaros Hayrettin Paşa Hatıraları, II/96-97, 1001 Temel Eser) diyerek boyun eğmezler. Fakat daha sonra kilise-kral işbirliği sonunda İspanya'da bir tek Müslüman kalmaz. Halbuki Emevi Müslümanları İspanya'yı fethettiklerinde ülke baştan sona bir ilim- kültür merkezi haline getirilmişti. (Nil Ünsal, Kont Lucanor, s. 53-54) Avrupa'dan öğrenciler Endülüs'e ilim tahsiline gelirlerdi. Mesela Avrupa'nın profesörleri Kurtuba'da imtihan edilirdi." (Otto Spies, "Doğu Kültürünün Avrupa Üzerindeki Tesirleri", Ate Dergisi, 1974, s. 6) Avrupa krallarının saray kütüphanelerinde var olan kitap sayılarının çok daha fazlası bir Müslüman âlimin mütevazı evinde bulunmakta idi. Haçlı işgalinde (her zaman olduğu gibi) kan ve ölüm ülkesi olan İspanya, İslam fütuhatında ise ilim, kültür merkezi olmuştu. Yer aynı ama kıstas, prensip, fikir, hareket noktası, örnek alınan lider farkı olunca, sonuçlar da farklı oluyordu. Hoşgörü ve toleransa bir başka örnek de şudur: Endülüs devleti başkenti Kurtuba'da, I. Abdurrahman bir katedralin alınması için yüz bin dinar (Beş milyon mark) öder. Hiçbir engel yok iken bir mabedi yıkıp başka bir mabed yapmak yerine yapılan bu jest gibi ünlü fatih Tarık b. Ziyad da, Aziz Vinzens katedralini kendi zamanında tamir ettirmişti. (Dr. Sigrid Hunke, Avrupa'nın üzerine doğan İslam güneşi, s. 371)

"Kazananlar, yenilenlere büyük yumuşaklık gösterdiler. Sadece kendilerine şiddetle karşı koyanların topraklarını vergilendirdiler, diğerlerine dokunmadılar. Vergileri Vizigot krallarının koyduğu vergiden daha yüksek tutmadılar ve İspanya'ya o zamana kadar görülmemiş bir din serbestliği getirdiler." (Durant, s. 188) İspanya, hiç bir devirde, Müslüman fatihlerin zamanında olduğundan daha dirayetli, daha adaletli ve daha güzel yönetilmemiştir. Gelirler vergiden değil ticaretten elde edilirdi. Zengin ailelerin arazileri köylülere dağıtılmıştı. (Durant, s. 199) Müslüman olmayanların diledikleri dini itikada sahip olmaları serbestti. Vizigotlar tarafından haşin bir şekilde kovulan Yahudiler Müslüman fatihlerle birlikte barış içinde yaşadılar, servet ve kültür sahibi oldular. Müslümanlar İspanya'yı Avrupa'nın en medeni ülkesi haline getirdi. (Durant, s. 202) Gece 10 kilometre uzunluğundaki aydınlatılan yolda yürümek mümkündü. (Durant, s. 204)

"Müslümanlar Kudüs'e gelen Hristiyan hacılara karşı hoşgörülü davranmışlardır. Gırnata 1492 yılında Hristiyanlar tarafından alınınca Müslümanlar din değiştirmeye zorlanmıştır. Sonraları toprakları ellerinden alınmış, Arapça konuşmaları yasaklanmış, gelenek ve görenekleri engellenmiş, mezarları kapatılmış, hatta hamamlarını kullanmalarına engel olunmuş, domuz eti yasağına riayet etmelerine ve kuskus yemeklerine de yasak getirilmiştir. Tüm moriskolar (Müslümanlar) 1609 yılında ülkeden atılmıştır." (Jack Goody, Avrupa'da İslam Damgası, s. 54, 56-58) "Orta çağlarda Avrupalı Yahudiler büyük zulümlere maruz kalırken, Müslüman idaresinde önemli bir Yahudi entelektüel geleneği gelişmişti." (İbrahim Kalın, Akıl ve Erdem, s. 225) "Katolik kilisesi, Ortodoksları ve ileriki zamanlarda Protestanları katlederken, "vahşi siyah yüzlü, eğri kılıçlı, çöl yabanisi, tarlaları ezen, kasabaları ortadan silen" şeklinde gösterilen Araplar ise, sekiz yüz yıl boyunca İspanya'da hüküm sürdürdükleri halde, Hristiyanlığı bu ülkede silmemişlerdir. Her sınıftan halka refahı ulaştırmışlar, bilim, kültür, sanat alanlarında Batının çok üstüne çıkmışlardır. Endülüs İslam devleti, ticaretten bilim tekniğe, sağlık ve hijyenden devlet

organizasyon ve sanata birçok alanda Batıyı etkilemiş ve Batının bu alanlarda gelişmesine büyük katkı sağlamışlardır." (Sigrid Hunke, Avrupa'nın Üzerine Doğan İslam Güneşi, s. 459-461) "İspanya'da Müslümanlar, Hristiyanlar ve Yahudiler uzun yıllar boyunca yan yana yaşamışlardır." (Jack Goody, Avrupa'da İslam Damgası, s. 114)

Yer İstanbul: Haçlı seferlerinin 4. yapılmaktadır. Avrupa'dan gelip İstanbul'u işgal eden Katolik haçlılar, Ortodoksların şehri İstanbul'da kiliseleri yağmalamaya, Hristiyanları katletmeye, hırsızlığa, tecavüze başlarlar. Steven Runciman "tarihte İstanbul'daki yağmanın örneği yoktur" demektedir. (Erhan Afyoncu, Sabah, 27.05.2018, Haclıların yıktığı İstanbul'u fatih yeniden imar etti.) "Şehrin yağmalanmasına bizzat şahit olan Bizanslı tarihçi Niketas şu cümleleri sarfediyordu: "Hristiyan topraklarında kan dökmeden geçip gideceklerine, sadece Müslümanların üzerine yürüyeceklerine yemin edenler İstanbul'da katliamın en dehşetlisini yaptılar. Haçı omuzlarında taşıdıkları sürece evlenmeyeceklerine yemin edenler kendilerini Tanrı'ya adayan rahibelerimize tecavüz ettiler. Kudüs'teki Kutsal Mezar'ın intikamını almak bahanesi ile harekete geçenler altın ve gümüş uğruna haçın üzerinde tepinmekten çekinmediler". Bizans'ın en büyük mabedi olan Ayasofya'yı yağmalamak amacıyla kiliseye atlarıyla giren Haçlılar, beraberlerinde getirdikleri katırlara kilisenin değerli eşyalarını yüklediler. Tarihçi Niketas'ın en içerlediği sahne bir fahişenin patriğin vaaz verdiği kürsüye oturarak açık saçık dans edip şarkılar söylemesi olmuştu. İstanbul'un işgali sonrasında servetlerini sakladıkları gerekçesiyle pek çok Bizanslı'ya işkence edildi. Haçlıların asilleri, saraylarda ve kiliselerde bulunan en değerli eşyaları kendilerine ayırırken, askerlere hamam tasları, bakır çanaklar gibi basit eşyaları bırakıyorlardı. Yağmalanan bu eşyaların büyük bir kısmı İtalya ve Fransa gibi ülkelerde dindarlara fahiş fiyatlarla satıldı" (Erhan Afyoncu, Sabah, 12.06.2016)

Devam ediyor Bizans tarihçisi Nicetas Honiates: "Değerli kutsal emanetleri kaptılar, içlerindeki süsleri göğüslerine soktular ve kırık kalıntıları tavalar ve bardaklar olarak kullandılar. Bunlar, Deccal'in öncüleri, onun bir an için beklediğimiz hain eylemlerinin yazarları ve habercileriydi. Açıkça, gerçekten de, daha önce olduğu gibi o ırk tarafından da, Mesih soyuldu ve aşağılandı ve O'nun giysileri kurayla paylaştırıldı. Acıdan kimse payı yoktu. Sokaklarda, tapınaklarda şikayetler, ağlamalar, ağıtlar, kederler, erkeklerin inlemeleri, kadınların çığlıkları, yaralar, tecavüzler, esaret, en yakın olanların ayrılığı. Soylular rezil bir şekilde ortalıkta dolaşıyordu, saygıdeğer yaştakiler gözyaşları içinde, zenginler ise yoksulluk içinde. Sokaklarda, köşelerde, tapınaklarda, mağaralarda durum böyleydi. Çünkü saldırıya uğramayan veya yalvaranları savunan hiçbir yer kalmamıştı. Her yer her çeşitinden türlü suçlarla doluydu." (sourcebooks.fordham.edu/source/choniates1.asp)

"Latin kökenli askerler Avrupa'nın en büyük şehrini tarif edilemeyecek bir talana giriştiler. Talan esnasında yaptıkları katliam, tecavüz ve yağmayla şehri o kadar büyük ölçekli talana uğrattılar ki, Roma'yı ve diğer Batı Roma topraklarını yağmalayan Vandallar ve Gotlar orada olsalardı mutlaka gözlerine inanamayacaklardı. İstanbul, antik dönemden kalma ve Bizans'ın yaptığı eserlerle bir açık hava müzesi hâline gelmişti. Haçlılar, şehirde buldukları bu servetin karşısında afalladılar. Zaten yarı Bizanslı olan Venedikliler ele geçirdikleri servetin çoğunu saklamayı başardılar. Ama Haçlılar (Fransızlar, Flamanlar, Almanlar vb.) ele geçirdikleri her şeyi ayrım yapmadan imha ettiler. Bu serveti imhaya ancak iştahlarını şarapla dindirmek, Ortodoks rahibelere tecavüz etmek, Ortodoks papaz ve keşişleri öldürmek için zaman zaman ara verdiler. Katolik Haçlılar, Ortodoks Bizanslılara olan nefretlerini gösteren en olağanüstü tutumlarını zamanın en önemli ve en harika kilisesi olan Ayasofya'nın kutsallığını kirletmekle gösterdiler. Katedralde bulunan tüm gümüşten ikonlar ve tablolarla beraber katedraldeki tüm kutsal kitapları katedralin içinde yakıp imha ettiler. Ayasofya'nın gümüş vaftiz ve ayin kaplarını şarap kadehi olarak kullanırken katedraldeki patrik tahtına bir hayat kadını geçirerek ona şarkı söylettiler ve şarkıları bir konser varmış gibi dinlediler. Haçlılar, 200 yıl önce Ortodoks

Kilisesi'nin, Katolik Kilisesi'nden ayrılmasının öcünü aldıkları gibi hiçbir vicdan azabı ve pişmanlık duymadan halkı katlettiler." (Speros Vryonis, Byzantium and Europe, p. 152; https://archive.org/details/vryonis-1967-byzantium-europe/page/151/mode/2up)

Bu Latin Katolik devleti 57 yıl ayakta kalır, daha sonra Ortodokslar tarafından yeniden geri alınır. Ve yıl 1453. Fatih Sultan Mehmet on binlerce şehit vererek İstanbul'u fetheder. On binlercesi okla, kızgın yağla, taşla, işkence ile şehit edilmesi pahasına Müslümanlarca fethedilebilen İstanbul'a Fatih S. Mehmet girerken, Hristiyan kızlar ona çiçekler sunmaktadır. Fatih Sultan Mehmet kendi dindaşlarının yaptıklarını İstanbullu Ortodokslara reva görmez. İstanbul'un fethinden sonra "Haşmetle şehre giren ve doğru Ayasofya'ya giden genç hükümdarı, burada toplanmış olan halk ve papazlar karşılarında gördükleri vakit ağlayarak yerlere kapandılar. Padişah onlara sükût etmelerini söyledikten sonra Patrik'e: "Ayağa kalk! Ben Sultan Mehmet, sana ve arkadaşlarına ve bütün halka söylüyorum ki, bugünden itibaren artık ne hayatınız ve ne de hürriyetiniz hususunda benim gazabımdan korkmayınız." der" (Dr. Selahattin Tansel Osmanlı Kaynaklarına göre Fatih Sultan Mehmed'in Siyasi ve Askeri Faaliyetleri, s. 103) "Fatih Sultan Mehmet, Rum patriğine verdiği hak ve imtiyazları aynen Ermeni patrikliğine de lütfeder." (Veysel Eroğlu, Ermeni Mezalimi, s. 29-30) Herkesi, tıpkı peygamberi ve rehberi Hz. Resul gibi, fethedilen tüm gayri müslim beldelerinde olduğu gibi, din, ibadetlerinde özgür bırakır. (Feridun Emecen, "İstanbul (istanbul'un Fethi)", DİA, XXIII, 218; Yeorgios Francis, Şehir Düştü, s. 105, 107, 109. Ayrıca bk. Selahattin Tansel, Osmanlı Kaynaklarına Göre Fatih Sultan Mehmed'in Siyasi ve Askeri Faaliyeti, s. 106-107) Ayrıca dikkat çekicidir ki, fetihten sonra Batı'ya kaçan ve orada barınamayıp sefalete düşen bazı Rum büyükleri tekrar İstanbul'a dönmüşlerdir. 1464-1472 tarihlerinde Rum bilginlerine Fatih'in sarayında özel bir ilgi gösterildiği bilinmektedir. (Halil İnalcık, II. Mehmed, DİA, XXIIX/395-407) Aynı özgürlük Yahudilere de tanınır. (Bilal Eryılmaz, Osmanlı Devleti'nde Gayri Müslim Tebaanın Yönetimi, s. 35-36) Bu hoşgörü Osmanlı tarihi boyunca devam eder. Gibbons'un şu tespiti oldukça manidardır: "Yahudilerin toptan öldürüldüğü ve Engizisyon mahkemelerinin ölüm saçtığı bir devirde, Osmanlılar idareleri altında bulunan çeşitli dinlere bağlı kimseleri barış ve ahenk içerisinde yaşatıyorlardı." (Ziya Kazıcı, "Osmanlı Devleti'nde Dinî Hoşgörü", Kültürlerarası Diyalog Sempozyumu, İstanbul 1998, s. 111) Jean-Jacques Rousseau, 'Emile' adlı eserinde Türk müsamahakârlığını şöyle ifade etmiştir: "Türkler dinleri icabı kendi dinlerine düşman olanlara bile müsamahakâr ve misafirperverdirler." Will Durant Müslümanlardaki bu hoşgörü nedeni ile "Bizanslı tarihçiler, Hristiyan cemaatinin Bizanslı idarecilerin yerini alması için Selçukluları davet ettiğini yazar." demektedir. (Durant, İslam Medeniyeti, s. 222)

Peki, tam bu tarihlerde Papalık doktoru, botanikçi ve Accademia dei Lincei üyesi Viyana Piskoposu Johann Faber/Fabri bakın Müslümanları Avrupa'da nasıl anlatmaktadır: "Dünyada yaş ve cinsiyet ayrımı yapmadan çocuk yaşlı herkesi kesen, hatta ana rahmindeki bebeği bile katleden Türkler kadar acımasız ve kaba bir ırk yoktur" (Turkey, Sweden and the EU Experiences and Expectations", Report by the Swedish Institute for European Policy Studies, Nisan 2006, s. 6) Bu yaklaşım tarzının örneklerini 'Oryantalizm yanılgısı' adlı yazımızda bol miktarda görebilirsiniz.

Yer Bosna: 1990'lı yıllar. Yugoslavya devleti yıkılmış, üçe ayrılan devletin Hristiyan olan Sırp ve Hırvat tarafları hem birbirleri ile ama her ikisi birden Müslüman olan Bosnalılarla savaşa başlamıştır. Yıllarca yan yana yaşadıkları Müslümanlara hoşgörü, acımak yoktur. İnsan (Hristiyan) hakları beşiği Avrupa'nın ortasında 4 yıl bir halk topluca işkenceye tabi tutulur. Avrupa'nın ortasında namus kavramını kutsal sayan Müslümanlara, planlı bir şekilde saldırılar yapılır. 3 yaşından 70 yaşına dek çocuk, kız, kadına, nineye tecavüz edilir. Erkekler boğazlanarak, kırık cam şişeleri ile bedenleri, sert cisimlerle başları parçalanarak öldürülür, çocuklar canlı canlı doğranır. "Etnik temizlik denilen sorun, dini bir farklılığa dayanmaktadır. Söz konusu sorunlar pek de 'etnik' değildir. Bu katliamı tasvir için kullanılan 'etnik temizlik' kavramındaki 'Etnik' kavramı çoğu zaman gerçek nedeni örten bir işlev görmektedir. Yugoslavya'daki, Kıbrıs'taki çatışmalar esas itibarıyla bir sınıf çatışması değildir, her iki

bölgedeki ayrılığın asıl nedeni dini idi. (Jack Goody, Avrupa'da İslam Damgası, s. 162, 164) Osmanlılar ise, Yugoslavya'da 400 yıl hakimiyet sürmüşlerdi. İslami yönetimde geçen yüzyıllar boyunca Hırvat ve Sırplar dinlerinden dönmeye zorlanmamışlar, özgürlük-hoşgörü sınırları çerçevesinde barış içinde dinlerini yaşamışlardı. Bosnalılar kendi istekleri ile Müslüman olmuşlardı. İstenirse planlı bir çalışma ile 20-30 senede tüm Balkan devletleri zorla Müslüman yapılabilecekken - İslam dini zorla Müslüman yapılmasına karşı olduğu için - tüm dinler zorlama yapılmadan barış içinde yüzlerce yıl bir arada yaşarlar. Yüzyıllarca İslam hakimiyetinde barış içinde yaşamış Hristiyan toplumlar Osmanlının yıkılması ile 1900'lü yıllarda ve Yugoslavya'nın baskıcı rejimin çökmesi üzerine 1990'li yıllarda tek taraflı olarak Müslümanlara karşı savaş, işkence ve zulme başlarlar. Sırplar 300 sene Osmanlı idaresinde yönetilmişlerdi. Günümüzde Sırpça hâlâ bir dil olarak kullanılmaya devam etmektedir. Peki ya İspanyollar Sırbistan'ı işgal etse idi acaba sonuç aynı olur mu idi? Tarihen sabittir ki şimdi Sırplar İspanyolca konuşur ve mezhepleri de Katoliklik olurdu! Günümüzde Brezilya'da yerli halkın dili kaybolmuştur. Çünkü oraları İspanyollar keşfetmişti (!) Günümüzde dünyada 29 ülkede resmi dil Fransızca, 22 ülkede İspanyolcadır…

"Batı Avrupa'da ve özellikle İngiltere'de, Müslüman mezalimine duçar olan (!) Osmanlı memleketlerinin Hristiyan kavimleri (Bulgar ve Ermeniler) namına kıyameti koparan o merhametli insan sever Hollandalılar, Müslümanlara reva gördükleri zülme hiç de seslerini çıkarmamaktadırlar. Ya Rabbi, medeniyet ve insaniyet hizmetçisi olmak üzere meydana çıkıp söz söyleyen bu adamlar ne kadar da sahtekar mahluklar imiş! Avrupa, Müslümanlığa daima insaf ve şefkat duygularından yoksun bir şekilde muamele ede gelmiştir. Hristiyan âleminin işlediği barbarlıklara, medeniyet ıslahatları ve insanlık hizmetleri adları takılıyor! Avrupa Hristiyanlığının nüfuzu altında İslam'a mensup kavimlerin, Avrupa tarafından bir insani kardeşlik muamelesiyle muamele edilmeleri ihtimali yoktur." (Halil Halid, Hilal ve Haç Çekişmesi, s. 282, 283)

Günümüzden ve Batılı araştırmacılardan, kaynağını İslam'dan alan Osmanlı hoşgörüsü ile ilgili birkaç anektot ile konuya devam edelim.

Emile Dermenghem: Resulullah esirlerin tümünü, özgürlüğüne kavuşturup akrabalarına verdi. Ashab da ona uyarak bütün Hevazinli esirleri serbest bıraktılar. Bu davranışlar karşısında Hevazinliler, Müslüman oldular. (Dermenghem, Hz. Muhammed ve Risaleti, s. 370) "Hz. Ömer Kudüs'ü fethederken Hristiyanlara nasıl davranmıştı, haçlılar ise yine bir Hristiyan olarak Kudüs'ü Müslümanların elinden aldıklarında nasıl bir davranış sergilemişlerdi?" (Dermenghem, Hz. Muhammed ve Risaleti, s.337)

"Emeviler, Zımmilere (Başka dinden olanlara) günümüz Hristiyan dünyasında bile az olarak görülen bir hoşgörü gösterdiler. Zımmiler yılda 4.75 veya 19 dolar arası vergi veriyor buna karşılık her türlü korumaya sahiptiler. Müslümanların verdiği yüzde iki buçuk vergiden de muaftılar. Rahip, kadın, çocuk, köle, yaşlı, kör ve fakirler de bu vergiden muaftı. (Will Durant, İslam Medeniyeti, s. 55) Ortadoğulu Yahudiler, Müslümanları kurtarıcı gibi karşıladı. Halife Me'mun zamanında (813-833) İslam dünyasında 11.000 kilise olduğunu biliyoruz. Aynı şekilde yüzlerce sinagog ve ateş tapınağı da vardı. Patrikler tarafından zulme uğrayan bir kısım Hristiyanlar Müslüman kanunları altında tam bir hürriyet ve emniyet içinde varlıklarını devam ettirme imkanı buldular. Doğu Hristiyanları, Müslümanları, Bizans kilisesine çoktan tercih ediyorlardı. (Durant, s. 56-57) Moğollar, Macarlar, İskandinav haydutları gibi onlar da her tarafı mahvedebilir, el koyup müsadere edebilirlerdi. Onlar böyle yapmadılar, basit vergiler koymakla yetindiler. Mısır Hristiyanları, Bizans idaresinden usanmıştı, bu bakımdan İslam'ı bir kurtarıcı gibi karşıladılar. Onların Menfis'i almalarına yardım ettiler, onları İskenderiye'ye götürdüler. (Durant, s. 72, 170) Yunanistan'da Evangelos Papanikolaou adında bir rahip, Yunanistan tarihinde pek çok kilise

ve manastırın kendi yöneticileri tarafından kapatıldığını hatırlatır, 'Girit'te Türkler bir tane bile manastır kapatmadı. Bu yüzden insanlar 'Latin serpuşu yerine Türk sarığı görmeyi tercih ederim' diyordu. Ben de olsam Türk'ü seçerim. Ayasofya'yı Türklerden başka kim koruyabilirdi?' ifadelerini kullandı. (Yeni Şafak, 27 Temmuz 2020)

Cumhurbaşkanı Schmitt, "Türkler tarafından 150 yıl boyunca idare edilmemizi şans olarak tanımlıyorum. Ülkemiz Türkler değil de başka bir millet tarafından alınsaydı, dilimizi ve dinimizi değiştirmemizi isteyeceklerdi, biz de asimile olacaktık. (Hürriyet, 25 Ocak 2011)

Fransız Prof.'tan Macron'a tarih dersi. Osmanlı vasi, Fransa işgalciydi. Fransa cumhurbaşkanı Macron'un 'Cezayir'i Osmanlı sömürdü' yalanına karşı çıkan Fransa'nın önemli üniversitelerinden Science-Po'da görev yapan tarih profesörü M'hamed Oualdi, ünlü Le Monde gazetesinde yayınladığı makalesinde, Cezayir'in Osmanlı vesayetindeyken korunduğunu, Fransa sömürgesiyken ise işgal edildiğini, insanların öldürüldüğünü belirtti. 1830'da 3 milyonluk Cezayir nüfusundan, 1875 yılına kadar geçen sürede yaşanan ölüm rakamı 825 bin olarak tahmin ediliyor. (Akşam, 31 Ekim 2021)

Bulgar tarihçi: Bizi yok olmaktan Osmanlı kurtardı. Osmanlı'nın Bulgarları yok olmaktan kurtardığını belirten Stoyan Dinkov, aynı zamanda ünlü Bulgar şair İvan Dinkov'un oğlu. Yeni çıkan "Osmanlı-Roma imparatorluğu, Bulgarlar ve Türkler" adlı kitabında şöyle diyor: "Osmanlı İmparatorluğu idaresi altında asimile edilen hiç bir millet yoktur. Osmanlı idaresi altına girip de Osmanlı devletinden dolayı etnik kökenini kaybeden millet yoktur. Bulgaristan'ın Osmanlı idaresi altına girmesi milletimizi korumuştur. Eğer Osmanlılar gelmeseydi tüm zayıfların başına gelen Bulgaristan'ın da başına gelecekti." (Dünya Bizim, 24.01.2012)

Tarihi Osmanlı itirafı. 'Keşke yapmasaydık' Sırbistan ile Osmanlı arasında yaşanan savaşları hatırlatan Sırbistan Başbakanı Daçiç, '100 yıl sizinle savaşarak Avrupa'yı fethetmenizi engelledik. Keşke yapmasaydık' dedi. (Star, 10 Ekim 2013)

Yıl 2004, Hrant Dink Fransa'ya gider. Marsilya'da bir konferansta Ermeni bir Piskopos söz alır: "Biz bunca yıldır altı milyon Cezayirli Müslümanı entegre edemedik, onlara Fransız isimleri bile aldıramadık." der. Dink cevap verir: İyi ki siz Türkiye'de yaşayan çoğunluk değilsiniz yoksa bizi Müslümanlaştırmak ve de isimlerimizi dahi değiştirmek için elinizden geleni ardınıza koymazdınız." (Tuba Çandar, Hrant, s. 498) Yıl 2016, fark yıllar geçtikçe artar: Aşırı sağcı Wilders'ten Hollanda'da camileri kapatma vaadi. Hollanda'da aşırı sağcı siyasetçi Geert Wilders liderliğindeki PVV, program taslağında ülkedeki camileri kapatmayı, Kur'an-ı Kerim'i yasaklamayı ve sığınmacılara verilen oturma izinlerini iptal etmeyi vaat etti. (AA, 26.08.2016)

1000 küsur yıldır İslam yönetimi altında ayakta olan dünyanın en eski 3. kilisesi Aziz Porphyrios kilisesi, siyonist yönetimin 75. yılında 20 Ekim 2023 tarihinde bombalarla yıkılır!

Thomas Bauer: İslam toplumları şaşırtıcı derecede bir hoşgörü sergilemeleri ile Batıdan farklılaşır. İslam toplumunda yabancı düşmanlığı diye bir şey bilinmiyordu. (Bauer, Orta Çağ, s. 18, 74)

Levis: Fatihler, fethettikleri bölgelerin sakinlerinin dinlerine ve iç işlerine karışmıyorlardı. İdarenin Bizans'tan Araplara geçmesi, bölge halkları tarafından genellikle sevinçle karşılanmıştır. (Levis, Tarihte Araplar, s. 40)

Bodley: "İspanya'ya Hristiyanlar yeniden hakim oldukları zaman, Müslüman müsamahalarının yerini, Mukaddes engizisyon mecburi din değiştirmeleri aldı." (Bodley, Hz. Muhammed s.346)

Keşiş Michon, ‘Doğuda dini bir seyyah’ adlı eserinde diyor ki, “şunu esefle ve açık kalplilikle ifade ediyorum ki, ümmetler arasında sevgiyi Müslüman Hristiyanlara öğretmiş ve davetin nasıl bir müsamaha ile yapılacağını göstermiştir.” (Dermenghem, Hz. Muhammed ve Risaleti, s. 378) Emessa halkı, kapılarını Heraklius ordusuna kapatmış ve Müslümanlara, ‘sizin yönetiminizi ve adaletinizi, Rumların adaletsizliklerine ve baskılarına tercih ederiz’ demişlerdi. (Arnold, İslam'ın Tebliğ Tarihi, s83-84)

Batı tarihinde Hz. Muhammed'i savunan ilk eser, Henyr Stubbe (ö. 1676) tarafında yazılan ‘An account of the rise and progress of Mahometanism’ adlı eserdir. Basılmamış olsa da bu eser Hz. Muhammed etrafında oluşturulan efsaneleri alaycı bir üslupla reddeder. “Çok eşlilik, cennet zevkleri, savaş ve şiddet, düzenbazlık” reddettiği konuların başında gelir. (İ. Sarıçam, S. Erşahin, M. Özdemir, İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru, s. 47) Thomas Carlyle (ö. 1881) ise gerek konferanslarında gerekse yazdığı ‘Heroes’ adlı eseri ile Hz. Muhammed'in ‘Hz. Hatice ile evliliği, İslam ve kılıç, cennet, şehvet’ gibi iddialara cevaplar verir. (İ. Sarıçam, S. Erşahin, M. Özdemir, İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru, s. 51) Müslümanlar arasında yaşayıp, 1600’li veya 1800’lü yıllarda Avrupa’da yaşayan Henry/Thomas kadar dinini bilmeyen Hasan/Tolgalarla dolu ülkem ne yazık ki!

Bosna'daki Katolikler özgürlüklerini Fatih'e borçlu. Osmanlı'nın çeşitli dinlere, milletlere ve kültürlere karşı hoşgörüsünün en iyi örneklerinden birini Saraybosna'ya 60 kilometre uzaklıktaki Fonitsa kentinde Fransisken manastırında muhafaza edilen Fatih Sultan Mehmed'in 'Ahidname' olarak adlandırılan fermanı gösteriyor. Şehirde yaşayan Hristiyanlığın Katolik mezhebine bağlı Fransisken tarikatı üyeleri, Fatih Sultan Mehmed'in kendilerine özgürlük bahşeden fermanı sayesinde bugüne kadar ayakta kalmış. Farklı inançlara özgürlük hakkı tanıyan ferman, insanlık tarihindeki ilk insan hakları belgesi olarak kabul edilen 4 Temmuz 1776 tarihindeki ABD Anayasası'ndan tam 324 yıl önce kaleme alınmış. (Timeturk, 26 Mayıs 2010)

Papazlar kilisede birbirine girdi. Hristiyanlar için en kutsal mekanlardan biri olan Filistin’deki Beytüllahim’deki Milad Kilisesi'nde Noel temizliği yapan farklı mezheplerden papazlar birdenbire kavgaya tutuştu. Ellerindeki süpürgelerle tekme tokat kavga eden papazları ayırmaya kalkan polis zor anlar yaşarken, çok sayıda papaz ise yaralandı. Osmanlı İmparatorluğu döneminde Sultan Abdülmecid çekişmeye son veren çözüm bulmuştu. Sultan Abdülmecid, 1852'de kilisenin kapısındaki kilidi değiştirtti ve bir fermanla anahtarın papazlarda değil, Beytüllahim'in önde gelen bir Müslüman ailesinde bulunmasını emretti. Aynı işi Kudüs'teki Kıyamet Kilisesi'nde de yaptı, bu kilisenin anahtarları da Müslümanlara verildi. Her iki mabedin kapısı, tam 150 sene boyunca her sabah Müslümanlar tarafından açıldı ve Hristiyanlar da rahat etti. (TRT Haber, 28.12.2011)

Mısırlı Hristiyan Kıpti rahipler 327 yıl önce Osmanlı'nın koyduğu bir kuralı bilmeden bozan bir rahip yüzünden birbirine girer, yaralananlar olur. (03.08.2002)

“Hristiyan azınlıklar Selçuklu devleti hudutları içinde Müslümanlarla her ne kadar aynı haklara sahip olmamışlarsa da, hiçbir zaman Bizans’ta olduğu gibi dinsiz avına tabi tutulmamışlardır. İdareleri altındaki Rum ve Ermenilerin hiçbir dini inancına karışmayan Türkler, büyük bir tolerans göstermişlerdir.” (F.K. Kienitz, Büyük Sancağın Gölgesinde, s. 129)

“Avrupa Katolik kilisesinin yanında diğer kiliselerin kurulması olayları, kan gövdeyi götürme pahasına olurken, Türkler dini bakımdan büyük bir müsamaha gösteriyorlardı. Osmanlı devletinin kuruluşundan beri onunda idaresine giren halk, dilediği gibi din törenleri yapabilirdi. Bu serbestlik Avrupalıları o kadar kıskandırmıştır ki, reformun babası olan Luther, Almanya

üzerinde Türk idaresinin kurulmasını bile istemiştir.” (Doç A. Mansel, Doç C. Baysun, Prof. E. Z. Karal, Yeni ve Yakın Çağlar Tarihi, s. 84)

“Girit Adasının fatihleri olan Türkler, yerli ahalinin cemaat işlerine karışmayarak, onları dini merasimlerini ifade ve ruhani müesseselerini idarede tamamen serbest bıraktılar. Dini bakımdan böyle mutlak bir hürriyete sahip olan Girit halkı, aynı zamanda her türlü tetkik ve teftişten muaf kalarak, mektepleri ile adet ve göreneklerinin tanzim ve idaresi hususları da kendilerine bırakıldı. Anadilleri her türlü müdahaleden korundu.” (Prof. Cemal Tukin, İslam Ansiklopedisi, IV/794)

“Bursa’nın ele geçirilmesinden sonra halka karşı gösterilen yumuşaklık ve teslim şartlarına riayet edilmesi, İznik’in tesliminde de gösterildi. Şehir ve kaleyi teslim alan Orhan Bey, halktan arzu edenlerin eşyalarıyla beraber gitmesine müsaade etti. Hatta bu müsaade daha ileri giderek İznik halkının kendi tebaasından olmak ve yalnız cizye vermek şartıyla adet ve ananelerini muhafaza edebileceklerini ilan etti. İznik muhafızı olan Rum Beyi deniz yoluyla İstanbul’a gittiyse de halktan çoğu gitmedi.” (Ord. Porf. İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Tarihi, I/121)

Fransız tarihçisi Albert Malet: “Türkler yendikleri milletlere dinlerini, kanunlarını, adetlerini ve dinlerini kabul ettirmek için zorlamadılar. Onların kiliselerini, okullarını, dillerini, yaşayışlarını ve kanunlarını olduğu gibi bıraktılar.” (Kadir Can Kaflı, Türkiye’nin Kaderi, s.46) “Osmanlılar fethettikleri topraklarda halkları sistematik bir şekilde dinlerini değiştirmeye zorlamadılar.” (Ömer Baharoğlu, Oryantalizm İslam ve Türkler, s. 115)

"Bir Bizanslı, kendisini Kahire veya Bağdat'ta Paris, Goslor veya hele Roma'da olduğundan çok daha rahat hissediyordu." (Steven Runcıman, Haçlı seferleri tarihi, I/67)

Dünyaca ünlü Ortadoğu uzmanı Columbia Üniversitesi'nden Prof. Dr. Edward Said, İsrail'de yayınlanan Ha'aretz gazetesinin kendisiyle yaptığı bir röportajında Ortadoğu'da kalıcı bir barışın inşa edilebilmesi için "Osmanlı Millet Sistemi"ni önermiştir. Said'in yorumu şöyledir: Arap dünyasındaki diğer azınlıklar nasıl yaşayabiliyorsa, (Araplar arasındaki) bir Yahudi azınlığının yaşaması da mümkündür. Bu, Osmanlı İmparatorluğu altında gayet iyi işlemiştir. Onların sistemi, şu an sahip olduğumuzdan çok daha insancıl gözükmektedir. (Ha'aretz, 18.8.2000)

Çağdaş tarih felsefecisi Arnold Toynbee, ‘Tarih Üzerine Bir Etud’ adlı eserinde boşuna, "Eflatun'un ideal devletine en fazla yaklaşabilmiş sistem Osmanlı sistemidir" dememektedir.

Sloven Marksist Sosyolog Slavoj Zizek: “İslam her zaman hoşgörülü bir din oldu. 18. ve 19. yy’da İstanbul’a gelen Avrupalı gezginler, buradaki dini hoşgörüden şaşkına dönmüşlerdi. İslam’ın ve özellikle de Osmanlı’nın özgün anlamıyla hoşgörüye sahip olmak anlamında çok gerilere giden bir tarihi var. Eğer çok kültürlülük konusunda bir şey öğrenmek istiyorsak, bu yüzden sizin tarihinize bakmamız gerektiğinin çok açık olduğunu söylüyorum. Osmanlı Devleti kimseye din dayatmadı. Dil bile dayatmadı. Osmanlı’nın yüzyıllar boyunca hüküm sürdüğü Kuzey Afrika’da, Ortadoğu’da, Güneydoğu Avrupa’da yerli halkların dilleri değiştirilmedi. Araplar, Yunanlılar, Bulgarlar, Makedonlar, Sırplar, Romenler, Macarlar, Hırvatlar, Boşnaklar, Arnavutlar Türkçe konuşmazlar. Ama İngilizlerin, Fransızların, Portekizlilerin sadece 100 sene kaldıkları memleketlerde bile onların dilleri konuşulur. Farklı din ve kültürlere saygı konusunda ders verecek medeniyet İslam medeniyeti, ders alması gereken medeniyet Batı medeniyetidir. Batı medeniyetinin İslam dünyasına öğrettikleri, her şeyden ırkçılık, etnik bozgunculuk, soykırımcılık, asimilasyonculuk ve ulus devletçilik olmuştur. Esenlik içinde yaşadıkları Osmanlı ülkesini parçalamaya kalkışan Hristiyan unsurlar da, onlara zulmeden Müslüman

kadrolar yahut Müslüman evladı kadrolar da Batı'nın rahle-i tedrisinden geçmiştiler. (Radikal, 18.10.2011)

Rusya'nın resmi televizyon kanalı 'Kultura TV'de ünlü gazeteci Vitali Tretyakov'un sunduğu "Çto Delat" (Ne Yapmalı) programında Türkiye ve Osmanlı tarihi tartışıldı. Programa Rusya Bilimler Akademisi Şarkiyat Enstitüsü Başkanı Vitali Naumkin, Şarkiyat Enstitüsü Türkiye Masası Başkanı Natalya Ulçenko, gazeteci Maksim Şevçenko katıldı. Akademisyen Naumkin, Osmanlı'da herkesin eşit din özgürlüğüne sahip olduğunun altını çizerek, ülkede azınlıkların özgür yaşadığını vurguladı. Naumkin, "Başka ülkelerle kıyaslandığında Osmanlı'da diğer halklardan fazlasıyla din özgürlüğü vardı. Artı Osmanlı'nın tolerans açısından örnek ülke olduğunu da unutmamak lazım" dedi. Gazeteci Şevçenko'da Osmanlı'nın o dönem çok demokratik ve özgür devlet olduğunu belirterek, "Ben Türk imparatorluğundan ziyade Osmanlı sözünü kullanmayı tercih ediyorum. Macaristan'da o dönem din çatışması vardı ve Macarlar Sultan'a müracaat ederek kendisinden hamilik istedi. Macaristan savaşsız ve çatışmasız Osmanlı'ya katılmıştı. Kosova Savaşı'nda da Sırplar gönüllü olarak Osmanlı saflarına katılmıştı. Peki neden? Çünkü Osmanlı o dönem yasa, ulusların dayanışma, din ve başka özgürlükler bakımından en örnek devlet idi" dedi. Akademisyen Natalya Ulçenko ise Osmanlı'nın uzun asırlar boyu ayakta kalabilmesini imparatorluk içinde mevcut olan çeşitli özgürlüklerle ilişkilendirdi. (Habertük, 17.11.2011)

Sonradan Müslüman olan İngiliz yazar Muhammed M. Pickthall: "Türkler olmasalardı bugün doğuda hiçbir Hristiyan hayatta bulunamazdı." (Kemal Kahraman, Muhammed M. Pickthall, s. 55)

Oryantalist Lord John Davenport'un 'Hz. Muhammed ve Kur'an-ı Kerim' adlı eserinden: Hz. Muhammed Müslümanlığı bildirmiş, fakat onu zorla kabul ettirmek için bir davranışta bulunmamış ve bu yolda her zaman Kur'an'ın emirlerini uygulamıştır. (s. 33) Kureyş, Muhammed'in düşmanlarına yardım edince Hudeybiye anlaşmasını bozmuş olduğundan bir ordu hazırlanır ve Mekke fethedilir. (s. 30) Mekke fethedilince, Havazin kabilesi silahlanır ve Müslümanlarla savaş için Huneyn ovasına dek gelirler. Savaşta yenilirler. 6.000 tutsak, 24.000 at, 4.000 küheylan ve birçok gümüş ele geçer. Havazin delegeleri gelerek, savaşa katılan ailelerin yoksulluğa uğramaması için peygambere başvururlar. Peygamber savaşçıları toplar: "Ben bu yalvarmayı kabul ediyorum. Siz de kabul ederseniz kalbimi sevinçle doldurursunuz." der. Bütün tutsaklar serbest bırakılır. (s. 31) Müslümanlık hiçbir zaman engizisyon mahkemesi kurmamış, Müslümanlık kendini sunmuş ama hiç kimseyi dinini değiştirmeye zorlamamıştır. (s. 50) İslam yalnızca Müslümanlığı kabul edenlere değil, yenilmiş uluslara da adaleti yaymıştır. (s. 51) Eğer Batı beyleri, Araplarla Türklerin yerinde, yani doğuda hüküm sürseler, Müslümanların Hristiyanlara gösterdikleri toleransı, Müslümanlara kesin surette göstermezlerdi. Catfield diyor ki: 'Araplar, Türkler ve başka Müslümanlar Hristiyanlara karşı, Batılı ulusların Müslümanlara güttükleri hareketin aynısını gütmüş olsalar, doğuda Hristiyanlıktan eser kalmazdı.' Jourio diyor ki: "Müslümanların Hristiyanlara karşı hareketi ile papalığın gerçek inanmışlara karşı cevaz verdiği işkenceler hiçbir surette karşılaştırılamaz. Vodova'lara karşı yapılan savaşta, ya da Saint Bartelmy katliamlarında o kadar kan döküldü ki, yalnız bu kanlar Müslümanların döktükleri Hristiyan kanından pek çok fazladır. Müslümanlığın zulüm eden bir din olduğu üzerine beslenen taassuplu düşüncelerden insanları kurtarmak gerekir. Bunların düşüncelerine göre Müslümanlık ya ölüm ya da Hristiyanlığı bırakmakla korkutarak yayılmıştır. Bunun aslı ve esası yoktur. Papalığın yamyamlık ve yabaniliğe varan zulüm ve işkencesine bakılarak Müslümanların hareketi en yumuşak ve en alçak gönüllü hareket idi." (s. 53) Taassuptan kurtulmuş olanların hepsi de kabul ederler ki ilahlara insan kanı dökmek yerine, ibadet ve sadakayı koyan İslam dini, insanlara iyiliksever ruhu aşılamış, topluma dönük erdemli davranışları kuvvetlendirmiş ve böylece medeniyet

üzerine önemli bir etki yaparak Doğu âlemi için bir nimet olmuş, kanlı silahlara gerek duymamıştır. (s. 55) Endülüs'te İslam devletinin yıkılmasından kim acı duymuştur? Düşmanlarının tarihçileri bile sekiz yüz yıllık hükümeti sırasında bir tek zulmünü bile kaydetmedikleri o yüksek ruhlu ve cömert ulusun çalışma ürünleri olan felsefe, edebiyat ve matematik eserlerini yakmalarında hangi yüz kızarmamıştır? (s. 61) Elimizde Müslüman padişahlarla çağdaş olan Hristiyan krallarının işkencelerine dair bol bol belgeler vardır ama iyilikseverlikleri üzerine bir şey var mıdır? (s. 65)

Osmanlı modeli 'öfke'yi dindirir. Wall Street Journal gazetesinde yer alan haberde, ABD'de bir aydır kapitalizme karşı süren protestolara karşı "Osmanlı vakıf sistemi" önerildi. (Vatan, 18.10.2011)

Osmanlı'dan ders alın. Yahudi kökenli Amerikalı dilbilimci, filozof, tarihçi Avram Noam Chomsky, Orta Doğu'da yaşanan problemlerin çözümünde Osmanlı'nın bu bölgede yüzlerce yıl yürüttüğü yönetim anlayışında yattığını söyledi. (Türkiye, 01.10. 2013)

Kanadalı 'TikTok' yayıncısı bir video paylaşarak "Sabırsızlıkla bizi Müslümanların yönetmesini bekliyorum, onların sistemi adil' dedi. Osmanlı dönemindeki Filistin'de üç dine mensup toplulukların bir arada barış içinde yaşadığına dikkat çeken Kanadalı adam "Gayrimüslim olarak cizye ödemek şu an ödediğimiz vergilerden daha adil' ifadelerini de kullandı. (gzt.com/video/tvnet/kanadali-ciftci-bizi-muslumanlar-yonetsin-2230713, 15.12.2023)

Voice of America kanalına bir açıklama yapan Neturei Karta Ortodoks Musevi Cemaati İngiltere Temsilcisi Haham Elehanan Beck, İsrail kurulduktan sonra Filistin'de huzurun kalmadığını ve ülkenin idaresinin Müslümanlara verilmesi gerektiğini belirtti. (Haber 7, 26.11.2023)

1978'de Zagrep'te "Dünya Şiir Günleri" tertip edildi. Bu toplantının son günündeki müşterek yemekte bir Sırp tiyatro artisti, Yavuz Bülend Bakiler'e bakarak misafirlere şu mealde konuştu: Ben hesap ettim, siz Türkler bizi 550 sene idare ettiniz. Yine hesap ettim ki bu süre zarfında Osmanlı idaresi, her gün bir Hristiyan aileyi ortadan kaldırsaydı, 20. asra Balkanlardan bir Hristiyan bile gelemezdi. Üstelik bunu yapsaydı kimsenin ruhu bile duymazdı. Fakat Osmanlıların yapmadığını Avusturya-Macaristan İmparatorluğu Birinci Dünya Harbi'nde üç buçuk sene içerisinde yaptı. (Yavuz Bülend, Üsküp'ten Kosova'ya)

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin 1993'te 1-5 Şubat tarihleri arasındaki toplantısında, "Demokratik Toplumda Dini Toleransa Dair" aldığı 16 maddelik tavsiye kararları var. Bunun 6. maddesinde teokratik idarelerde bile dini toleransın olabileceğini tarihin bize gösterdiği söylenmekte, örnek olarak Osmanlı idaresi ile Endülüs İslam Devleti'nin tutumları gösterilmektedir. Çünkü Hristiyan dünyasında bunun örneği yoktur.

Benzer örneklerin devamı için, 'İdealler ve tarihten pratik realiteler' ve 'Atam Osmanlı' adlı yazılarımıza bakılabilir.

Tabii, tüm bu hoşgörünü temelinde, Kur'an ayetleri ve onun pratiği olan sünnet uygulamaları gelmektedir. "Şüphesiz Allah, size emanetleri ehline (sahiplerine) teslim etmenizi ve insanlar arasında hükmettiğinizde adaletle hükmetmenizi emrediyor. Bununla Allah, size ne güzel öğüt veriyor! Doğrusu Allah, işitendir, görendir." (Nisa, 58) "Ey iman edenler, kendiniz, anne-babanız ve yakınlarınız aleyhine bile olsa, Allah için şahidler olarak adaleti ayakta tutun. (Onlar) ister zengin olsun, ister fakir olsun; çünkü Allah onlara daha yakındır. Öyleyse adaletten dönüp heva (tutkuları)nıza uymayın. Eğer dilinizi eğip büker (sözü geveler) ya da yüz çevirirseniz, şüphesiz

Allah, yaptıklarınızdan haberi olandır.”(Nisa, 135) “Dinde zorlama yoktur. Doğru eğriden açıkça ayrılmıştır.” (Bakara, 256) “Sizin dininiz size, benim dinim de banadır.” (Kafirun, 6)

İslam, barış ve Allah'a teslimiyet dinidir. Alman şairi Goethe bunu çok güzel ifade eder: "Wenn islam Gott ergeben heisst Im İslam, leben und sterben wir alle: “Eğer İslam teslim olmak anlamına geliyorsa Allah'a, hepimiz yaşayıp ölmekteyiz İslam'da” (Haarmann, Maria (Hrsg): Der islam (Ein Lesebuch). München: Beck, 1992, s. 36)

İslam barış dinidir, barışın dinidir. Hakim olduğu yerde huzur barış olmuş, olmadığı yerde ise kan ve zulüm olmuştur. Günümüzde dünya geneline baktığımız zaman kanı akan tüm toplumların Müslüman oldukları görülür: Irak, Suriye, Azerbaycan, Kıbrıs, Doğu Türkistan, Hind Müslümanları, Keşmir, Filistin, Kosova, Bosna, Çeçenistan, Libya, Cezayir, Tunus, Afganistan. Kan akıtan tarafa bakınca, ülke ismi farklı olsa da dinlerinin hep aynı olduğunu görürüz: Gayrimüslimler. Demokrasi sloganı ile ülkeleri işgal edenler, petrolü alıp çıkarken öldürülen yüz binler, göçe zorlanan milyonlar ve arkada fitne tohumu olarak ektikleri mezhep/ırk savaşlarını bırakıp dönmektedirler.

Bu böyle devam edecektir, ta ki biz Müslümanlar Kur’an’a teslim olana, dolayısıyla barışa, huzura tabi olana, uyana dek!

İspanya’daki Müslümanlara ne oldu? Ya Sicilya'daki Müslümanlara? Yok oldular, tek kişi kalmamacasına katledildiler, sürgüne zorlandılar ya da cebren Hristiyan edildiler. (Amin Maalouf, Ölümcül Kimlikler, s. 50)

“İslam, barışı esası almıştır. Ancak fitne ve zulümlere mani olmak için savaşı da onaylamıştır. Fakat ona da hak ve hukuk kuralları getirmiştir. İnsaf ile tarihi gözden geçirenler, Müslümanların savaş hukukuna uyduğunu, fethedilen bölgelerdeki halkın sevincini, din ve vicdan hürriyetini, yaşanan huzur ve saadeti inkar edemez.” (Osman Nuri Topbaş, Aklın cinneti Deizm, s. 164-165)

İslam insana büyük değer vermiştir. Dinde zorlama yapılamayacağını ilan eden tek din olan İslam’a göre, “Kim bir cana veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya karşılık olmaksızın (haksız yere) bir cana kıyarsa bütün insanları öldürmüş gibi olur. Her kim de bir canı kurtarırsa bütün insanları kurtarmış gibi olur” (Maide, 32) Kur’an keyif için ve sebepsiz yere savaş çıkarılmasına da karşı çıkmıştır. (Hac, 39) Ancak Müslümanlara saldırıldığı zaman savaşmaya izin verilmiştir. Haksız yere saldırmak ve savaş açmak, Müslümanlara da yasaklanmıştır. (Bakara, 190) Bilindiği gibi tüm devletlerin savaş ve barış hukukları vardır ve bunlar ayrı ayrı kurallardır. Savaş esnasında uyulacak kurallar barış esnasında uygulanmaz ve barış esnasında uygulanacak kurallar da savaş esnasında uygulanmaz. Barış dini olan İslam’ın, savunma merkezli izin verdiği savaş için bile ortaya koyduğu kuralların seviyesine bugün hâlâ hiçbir Batılı devlet ulaşamamıştır. Bedir, Uhud, Hendek savaşlarında olduğu gibi, savaş kaçınılmaz olduğunda, savunma amaçlı olmak şartı ile savaşa izin veren ve bu savaşı bile belli hukuk kurallara bağlayan İslam’ın savaş hukuk kurallarına, “İslam savaş hukuku” başlıklı yazımızdan ulaşabilirsiniz.

Savaşların nedeni din midir?

William T. Cavanaugh, 'Dini şiddet miti' adlı eserinde, ulus devletlerin meşrulaştırılması gayesi ile yapılan savaşların 'dini olmayan' nedenleri göz ardı edilmiş ve ‘bu savaşlar dini savaşlar olarak tanımlanmıştır.’ demektedir. (Cavanaugh, The Myth of Religious Violence, s. 177) Aslında tarihte din

adına yapıldığı iddia edilen birçok savaş, ekonomik çıkar elde etmek amacıyla yapılmıştır. (Alper Bilgili, Bilim ne değildir? s. 96) Ateist Pol Pot'un, Mao'nun, Stalin'in milyonlarca kişiyi öldürmesinden ateizmi sorumlu tutmayan ateistler, 20. asırda dine referansın azalmasına rağmen savaşların bitmemesini de dikkatlerden kaçırmaktadır. Sadece I. ve II. Dünya Savaşlarında yaklaşık, 70. milyon kişi yaşamını yitirmiştir. (Bilgili, s. 98) Bu sayıyı 125 milyon olarak veren araştırmalar da vardır. (Selçuk Bulut, Milliyet, 01.12.2022) Dinlerin başka ideolojiler tarafından yerinden edildiği 20. asırda, beklenen refah ve barışa yaklaşılamamıştır. Russell'da, 'İnsanlığın yarını var mı?' (Bilgili, s. 119) isimli eserinde benzer hisleri paylaşır ve hayal kırıklığını dile getirir.

Alan Axelrod ve Charles Phillips'in hazırlamış olduğu 'Savaş Ansiklopedisi'ne göre, savaşların %7'si din savaşıdır. Onların da altında ekonomik nedenler yatar. Savaş Ansiklopedisinde 1763 tane savaş tescil edilmiştir ve bu savaşlardan yalnızca 123 tanesi din kaynaklıdır. Geri kalanı din dışı kaynaklıdır. (Phillips, Charles, and Alan Axelrod. 2004. Encyclopedia of Wars) "Dini savaşlar bile, Marx'a göre iktisadidir." (Prof. Ebu'l Hasen Ali En-Nedvi, Müslümanların gerilemesiyle dünya neler kaybetti, s. 250) Savaşların sebebi faşizm, sömürü, petrol gibi nedenlerdir. Dinin demode olduğunu savunan ülkelerin birbirlerine savaş açtıklarını görmüyor muyuz? (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun kalmasın, s. 74) "İnanç eksenli çatışmalar daha çok siyasidir. Bilimsel ve teknolojik icatların hızla geliştiği günümüzde buna inat kötülüklerde çoğalmaktadır. İnsanlık dinden en uzak zamanları yaşarken, en barbar dönemlerini de gariptir, şimdilerde yaşamaktadır." (Aliye Çınar, Deizm ve ateizm üzerine, s. 112, 275) "Savaşların temelinde dini inançlardan ziyade siyasi menfaatler vardır." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 56) "Ganimet amaçlı savaşlar, iktidar savaşları, dıştan gelen saldırıya karşı değil de ülke içinde girişilmiş iç çatışma ve savaşlar cihat olarak değerlendirilemez." (Metin Karabaşoğlu, Adaleti Emreden Namaz, s. 33) "Dinden kaynaklandığı iddia edilen eşitsizlik, modern hayatın ekonomik ve politik eşitsizliğine terk edilmiştir." (Neşet Toku, Kültürel rölativizm zemininde insan, Düşünen siyaset, sayı 15, s. 78) "Din kaynaklı bilinen savaşlar dine değil başka çıkar ve menfaatlere dayalı olarak ortaya çıkmıştır. Savaşlar daha ziyade çıkar güç devşirme gibi niyetlere niyetlerle ortaya çıkar." (Emine Öğük, Yeni ateistlerin yanılgıları, s. 31, 116) Görüldüğü gibi dinin etkisinin 'toplum hayatında' azaldığı günümüzde, sekülerizm ve bilim hayatın her alanına hakim olduğu halde hâlâ ve çok daha fazlası ile sömürü, savaş, zulüm devam etmektedir. Bu da, savaş ve yıkımların din değil ekonomik ve ahlaksızlık temelli olduğunu göstermektedir!

"Yeni ateistler şiddetin en büyük kaynağının din olduğunu söyleyebilmişlerdir. Sosyal adaletin yok sayıldığı dünyada şiddetin öfkenin olması değil, olmaması sürpriz olur. İçinde bulunduğumuz düzen, İslam öncesi Arap coğrafyasında cahiliye olarak tanımlanan toplum yapısı ile bazı yönlerden paralellik arz etmektedir. Dünyanın süper güçleri, Orta Doğu petrolünü ele geçirmek için bu ülkeler üzerinde türlü oyunlara başvurmakta, sebep oldukları yıkım ve sömürülerden kaynaklanan çatışmaların sorumluluğunu, sömürdükleri ülke insanlarının omuzlarına yüklemektedir. Terörist nitelemesi, gücü elinde bulunduran devletlerin kendi ideolojik amaçlarına karşı çıkan muhaliflerine yaptıkları bir yakıştırma olarak kabul edilmiştir." (Emine Öğük, Yeni ateistlerin yanılgıları, s. 111, 117-119) "Stalin ve Mussolin, Hitler gibi din düşmanı kişiler yüzünden 70 milyondan fazla insanın katledilmesini ve doğanın tahrip edilmesini hiç konuşmuyorlar. Ateistler, komünist ülkelerin neredeyse tamamının neden baskıcı birer diktatörlüğe dönüştüğünü izah edemiyorlar. Dünyanın en kanlı savaşı olan II. Dünya Savaşı'nın aktörleri ya ateist ya da dindar olmayan kişilerdi. Demek ki dinler devre dışı bırakıldığında insanlık daha iyiye gitmiyor, kurdukları bütün ideolojiler başarısız oldukça hırçınlaşıyorlar." (Prof. Cafer Karadaş, Ateist ve deistlere cevap, s. 57, 59) "Carl von Clausewitz'in 'Savaş siyasetin başka araçlarla devamıdır' özlü cümlesinden tam 11 asır önce Hz. Muhammed, onun tam tersini sergilemiş, savaşla elde edilemeyen kazanımları barışla elde etmiştir. Bundan daha iyisini ne Gandi ne de Makyavel yapabilirdi." (Altay Can Meriç, Peygamberliğin ispatı, s. 300)

“Ateizm, deizm ve sekülerizmde acımasızlık, vahşet vardır. Endülüs’te, Kafkasya'da, Bosna'da, Irak'ta, Suriye'de, Yemen'de, Myanmar’da bunları gördük ve hâlâ görüyoruz. (Osman Nuri Topbaş, Aklın cinneti Deizm, s. 51) Komünizm ve sosyalizm partili bir azınlığa hizmet etti; kapitalizm ve liberalizm ise tröstler ve kartellere. (Topbaş, s. 25) Kapitalist dünyada merhamet kazınmış, hodgam/bencil bir vahşet devreye girmiştir. (Topbaş, s. 55) Kapitalist, sosyalist, faşist ve siyonistler dünyayı kan gölüne dönüştürmüşlerdir. Dünya Savaşının en ufak bir dini sebebi var mıdır? Hitler’in, Missolini’nin herhangi bir dini gayesi var mıydı? Stalin'in bir dini var mıydı? Atom bombasını dindarlar değil, demokrasi, insan hakları gibi mefhumları dava eden ülkeler kullanmışlardır. (Topbaş, s. 168) Kürtaj kimilerine göre hak ve hürriyettir. Cinayeti haklı olarak gören bir ahlak kabul edilebilir mi? Cinsi sapkınlıklara hürriyet namına yol veren hatta teşvik eden akıl savunulabilir mi? Birleşmiş Milletler'de 5 vetocu ülke, kayırmak istediği ülkelerin zulmüne koruyucu oluyor. Bu idarecilerin hepsi materyalist, hümanist, kapitalist veya sosyalist zihniyet sahibidir. Çevre tahribatı, nesli tükenen canlılar, kitle imha silahları, sömürgeler. Bütün bunlar akıl ve bilim temelli dünyanın eseri değil midir?” (Topbaş, s. 187)

Özetle, 20. yüzyılda ekonomik ve ideolojik nedenlerle yapılan yerel ve dünya çapındaki savaşlar, ‘İleri’ addedilen devletlerin son 300 yılda Afrika, Asya, Amerika’da yaptıkları katliam, sömürge, köleleştirme faaliyetleri, Batılı ülkelerin kendi aralarında yüzyıl süren savaş, mücadele, katliamlar hesaba katıldığında bu iddianın cevabı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Sosyalizm, faşizm, demokrasi adına yapılan savaş, terör, katliamlar, ayrıca Lenin ile Mao, Stalin ile Troçki, M. Belli ile H. Kıvılcımlı, Beyaz Proletar Aydınlık ile Kırmızı Proletar Aydınlık, hatta Fidel Kastro ile Che arasındaki mücadele hangi kefeye konacaktır? Sadece I. ve II. Dünya Savaşlarındaki ölüm oranı tüm insanlık tarihindeki savaşlarda ölenlerden katbekat fazladır. Rant, şahsi menfaat, makam, sömürge elde etmek için yapılan savaşlar, din adına yapılıyormuş gibi gösteriliyorsa bu dinin değil, ikiyüzlü insanların suçudur! Hele ki ‘Batıl Din’ kapsamına giren dinlerin savaşlarından da en azında biz Müslümanlar sorumlu değiliz! Oksidentalizm merkezli, ‘Batı medeniyeti’ ve ‘Papa, İncil’ konularını ele alan yazılarımızda bu konu tekrar ele alınacaktır.

Fetih ile işgal arasındaki fark

İşgal, savaş ile alınan yerlerde katliam, tecavüz, hırsızlık, sömürü yapmak, inanç hürriyetini sonlandırmaktır. Fetih ise, yine savaşla alınan yere barış, huzur, adaleti getirmek, inanç özgürlüğünü sağlamaktır. Müslüman fetheder, Müslüman olmayanlar ise işgal! Örnek ve deliller yukarıda verilmiştir!

"Müslümanlar fethettikleri memleketleri harap hale getirmemişlerdir. Hatta aksine, eskisinden daha güzel ve mükemmel şeyler meydana getirmişlerdir." (İngiliz Ordusu subayı, yazar ve gazeteci Ronald Victor Courtenay Bodley, Hz. Muhammed, s. 168) “İslami fetihler Avrupalıların birbirine yaptığı gibi Avrupa’yı yıkıp geçmiyor, fethedilen ülkelerde ticari, ekonomik ve kültürel bir düzen kuruyor ya da var olan düzeni devam ettiriyordu.” (Baykan Sezer, Türkiye sosyolojisi, seminer notları I, s. 211) “Araplar bu topraklarda zengin, adil ve huzurlu devletler kurmuştur.” (Yücel Bulut, Oryantalizmin kısa tarihi, s. 28)

"Balkan topraklarındaki durum neredeyse emsalsizdir. Bir din başka bir dine, bir dil başka bir dile, bir kültür başka bir kültüre beş asır boyunca hükmetmiştir. Böyle bir hakikat hiç yaşanmamış gibi, beş asır sonra o milletler tekrar ayağa kalkmıştır. Felakete uğramadıkları, kayda değer bir şey kaybetmedikleri görülmüştür. Osmanlı devleti asimile etme, kendine benzetme, yurdundan uzaklaştırma siyaseti takip etseydi, sonuç böyle mi olurdu? Dünyada

bunun başka bir örneği var mıdır? Beş yüz yıldan, yani elli kuşaktan bahsediyoruz. Buna karşılık Batı dünyası ne yapmıştır? İşgal ettiği yerlerdeki inanç, kültür ve nüfus yapısını hızlı bir şekilde değiştirmiştir. İşgalin adı bazen keşif olmuştur, bazen uygarlığa kavuşturma. Daima kan ve gözyaşı getirmiş, toplu kıyımlara imza atmışlardır. Bugün İnka, Aztek, Maya medeniyetlerine arkeolojik bir bulgu olarak rastlanıyor. Batı, mezalim demektir. Güncellersek, Amerikan işgaline maruz kalan Afganistan ve Irak'ın vaziyeti ortadadır. Cinnet haline varan siyonist yayılmacılığı, Filistin topraklarını cehenneme çevirmiştir. Rusların Kırım ve Kafkaslarda neler yaptığı da aşikârdır." (İbrahim Tenekeci, Yeni Şafak, 3.2.2018) Kısaca, "Avrupa, Osmanlı'nın Avrupa'da Hristiyanlara yapmadığı zulüm ve asimilasyonları Müslümanlara reva görmeyi vazife saymaktadır." (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun Kalmasın, s. 86) Konu hakkındaki diğer örneklere 'Atam Osmanlı' adlı yazımızdan ulaşabilirsiniz.

İslam kılıç zoru ile yayılmadı

"Kur'an ayetlerinin kılıçla yayıldığını sanmak korkunç bir hatadır. İslam dini kanlı silahlara gerek duymamıştır." (Lord John Davenport, Özür Diliyorum, s. 55) Pickthall: "Fetihlerden sonra çok sayıda Hristiyan Müslüman olduysa da bu iddia edildiği gibi kılıç zoruyla değil kendi ilgi ve inanmaları ile olmuştur." (Kemal Kahraman, Muhammed M. Pickthall,s. 41) "Tarih gösteriyor ki, dünyayı süpüren ve hakimiyetleri altına aldıkları ırkları kılıcın ucuyla İslam'ı kabule zorlayan fanatik Müslümanlar masalı, tarihçilerin tekrarlaya geldikleri en fantastik ve en saçma hurafelerden biridir." (De Lacy O'leary, Islam at the Crossroads, Londra, 1923) "İslam'ın yayılması bir istila şeklinde, sömürgecilik niteliğinde asla olmamıştır. İslam'ı bir kılıç dini gibi göstermek için kullanılan bütün ayetler kesinlikle bağlamlarından koparılmış metinlerdir." (Roger Garaudy, İslam'ın vadettikleri, s. 47-48) "Fethedilen yerlerde, halk üzerine asla İslam inancı empoze edilmedi ya da zorlama yapılmadı. Batıda Muhammed'i İslam inancını zorla yaymak için kılıcını çeken bir savaş lideri olarak görme eğilimindeyiz. Oysa gerçek, bundan çok uzaktır. (Armstrong, İslam Tarihinin Biyografisi Hz. Muhammed, s. 38, 243) "Müslümanlar, din değiştirmeye zorlamadılar." (Hodgson, İslam Serüveni, s. 257) "Araplar, dinlerini zorla kabul ettirmeyi hiçbir zaman denememişlerdir." (Rodinson, Muhammed, s. 336) Thomas Carlyle, İslam'ın kılıç yoluyla yayıldığı iddialarını ciddiye almaz ve "Saksonların Hristiyan yapılması vaaz yoluyla olmamıştır." diye ekler. (Thomas Carlyle, kahramanlar, s. 99-100) İslam'ın kılıçla yayıldığını, savaşçı ve teslisi reddeden bir din olduğunu söyleyen Hristiyanlara Thomas Paine ile yanıt verelim: "Hristiyanlık kılıçla kurulmuştur. İncil zalimlik ve cinayeti insanlara öğretmiştir, teslis tek tanrı inancını zayıflatmıştır." (T. Paine, Akıl çağı, s. 216-224) İslam'da ise, "Zorla din değiştirmek, İslam ve kılıç arasında tercihe zorlanmak diye bir şey yoktur. 'Şeriat, bu tür şeyleri yasaklamıştır.' (İslam topraklarında yaşayan gayri Müslim) Zimmiler, kendi dinlerini yaşamakta özgür idiler." (Michael Bonner, Jıhad in Islamic History, s. 90)

Karen Armstrong, 'Mohammed' adlı eserinde şöyle der: "Muhammed'in bizim gibi insan olmasını sevdim. İlk siyerciler onun hayatının her yönünü yazmışlar. Sadece mutlu taraflarını değil, sıkıntılarını da anlatmışlar. Muhammed'in zorluklarla mücadele edişini sevdim. Bir topluma 'şiddet kullanmadan, barış ve huzur getirmesini' sevdim. Muhammed mücadeleyi 'şiddetle değil, şiddete karşı olmakla' kazanmıştır." (Prof. Özcan Hıdır, Batı'da Hz. Muhammed imajı, s. 352) Four Treatises Concerning the worship of Mahometans (Müslümanların Doktrini, Disiplini ve İbadetine İlişkin Dört İnceleme, s. 93) adlı eserde, "Hz. peygamberin insanları kendisine inanması için zor kullandığı iddiasının, Müslümanların tarihsel uygulamalarıyla çeliştiğini" ifade edilmekte, Henry Stubbe ise, "Hz. peygamber kimseyi İslam girmesi için zorlamamıştır." (Stubbe, An Account of the Rise, s.193) demektedir. Ünlü oryantalist ve İslam düşmanı William Muir bile, "şimdiye kadar Muhammed, insanları İslam'a girmeye zorlamamış ve bu dini kabul etmediklerinden dolayı da cezalandırmamıştır." (Muir, Life of Mahomet, III/282) itirafında bulunmaktadır.

"Hristiyanlık her zaman bir devletin himayesinde olacak şekilde yayılmış" (Derin Tarih, s. 30, sayı: 79, Ağustos 2019) iken İslam ise, 300 sene yönettiği balkanlarda kimseyi din değişmeye zorlamamış, uzak doğuda ise devlet olmadan, tüccarların edep ve ticaret ahlakı vesilesi ile yayılmıştır. "İslam toplumları tebliğ faaliyetlerinde bulunmuş ama insanları zorla Müslüman yapma gibi bir çabanın içine girmemiştir." (İbrahim Kalın, Barbar Modern Medeni, s. 117)

1735 tarihli 'Reflections on Mohammedanism and the Conduct of Mohammed' adlı anonim çalışmada, İslam dininin şiddetle yayıldığının söylenmesini cehalet örneği olarak açıklanır. Hz. Muhammed tek seçenek kaldığında kılıç kullanmıştır. Hatta kendini savunurken bile intikam duygusu ile hareket etmemiştir. O, Büyük İskender'le kıyaslandığında bir melek gibi gözükür. Kendi zamanının kilise babalarından herhalde daha dürüst idi. Onun koyduğu kanunlar, bedeni zevkleri tatmin amaçlı değildi. Evlilik sıkı bir şekilde düzenlenmiş, zina yasaklanmıştır. Keza kumar oynamak ve içki içmek de yasaklar arasında idi. Namaz, oruç, hac gibi ibadetler de az meşakkatli değildir. (İ. Sarıçam, S. Erşahin, M. Özdemir, İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru, s. 84) İslam düşmanı Voltaire bile, 'İslam'ın sadece kılıçla değil, Hindu, Türkler ve zenciler arasında ikna yoluyla yayıldığını anlatır. (A. Gunny, Images of Islam in Eighteenth Century Writings, s. 150)

İngiltere'de, kanser tedavisi gördüğü sırada kendisiyle ilgilenen Müslümanların vesilesiyle İslamiyet'le tanışan ve şehadet getirerek İslam'la şereflenen Anthony Mark Wainwright, şehadetinden 24 saat sonra vefat eder. Ailesi olmadığı ifade edilen İngiliz adamın, henüz yeni tanıştığı Müslüman arkadaşları tarafından defnedildiği kaydedilir. (Haber 7, 01.08.2023) Merhum Anthony Mark Wainwright hem İslam'ın kılıçla yayılmadığını ve Müslümanların İslam'ı yaymadaki amaçlarının ganimet ve dünyalık menfaat olmadığını göstermiş, hem de 'Şu kişi Müslüman değil ama iyi biri, o şimdi cehenneme mi gidecek?' diyenlere bir günlük Müslümanlığı ile cevap vermiştir! Tıpkı 1913 doğumlu Fransız Komünist Partisi genel sekreteri iken ve 80 öncesi sol hakkındaki kitapları Türkçeye çevrilen Roger Garaudy'nin 70 yaşında Müslüman olup İslam hakkında pek çok eser yazması gibi. Allah azze ve celle herkese hak ettiği karşılığı mutlaka verir!

Şunu kesin olarak ifade edelim ki, İslam'ın zayıf olduğu her ortamda inananları ezilmiş ve baskı altında din değiştirmeye zorlanmıştır. İslam'ın güçlü olduğu her dönemde ise, İslam topraklarında yaşayan ve kendilerine 'zımmi' denen gayri Müslim halklar özgürce dinlerini yaşamış ve hiç bir baskı görmemişlerdir. Yani, ateist ve oryantalistlerin iddia ettiği gibi, "Ya Müslüman olacaksın ya da öldürüleceksin" gibi bir anlayış asla İslami yönetimlerde olmamış, tam aksine bu anlayış Müslümanların zayıf olduğu her toplumda Müslümanlara karşı uygulanmıştır. Mekke'den Endülüs'e, Balkanlardan Anadolu'ya tarih bunun kanıtları ile doludur.

Ayrıca, " Batı medeniyeti, Savaş esnasında uyulması gereken kurallar, Tevbe suresi 5. ayet, Ateistlere cevaplar, Kur'an'da çelişki yoktur, Turan Dursun'a cevaplar II, Turan Dursun, İlhan Arsel, Erdoğan Aydın, Server Tanilli'ye Cevaplar" başlıklı yazılarda da her yönü ile bu konu ele alınmış ve delilleri ile açıklanmıştır.

İslam'ın Tebliğ Tarihi

İngiliz Oryantalist Thomas Walker Arnold'un (1864-1930) 'İslam'ın Tebliğ Tarihi' adlı eserinden hareketle İslam'ın kılıç zoru ile yayılmadığını ispat etmeye devam edeceğiz. Yeri geldikçe Müslüman veya oryantalist yazarlardan delil getirmeyi de ihmal etmeyeceğiz. (Bu ve birçok oryantalist eserlerdeki 'Hz. ve sav' şeklindeki hürmet ifadeleri daha sonradan, mütercimler tarafından eserlere ilave edilmiştir!)

Önemli not: Yazar Arnold, 'Müslüman olanlarla' ilgili tüm tutanak ve evrakların daha çok Hristiyan kaynaklardan, Hristiyan görevlilerin raporlarından elde edildiğinin altını defalarca (s. 117, 130, 132, 240, 223, 241, 284,287, 326, 347, 350, 367, 378, 414, 421, 436, 452, 454, 467, 476, 478, 516, 552) çizer! Bu yazarlar, din değiştirenlere mümkün olan en kötü ithamlarda (Basit karakterli olma, cezalardan kaçma, dargınlık, kadına düşkünlük, çaresizlik, dünyalık menfaat, cehalet (s. 123, 137) vb. gibi) bulunmuşlardır. İslam'ı seçen bir Hristiyan'ın samimi bir inançtan dolayı din değiştirme ihtimali, herhalde bu yazarların zihinlerinde hiç bir zaman yer bulmamıştır. (s. 132) Thomas, "Kaynakların özellikleri gereği bu bilgilere şüphe ile bakmak gerektiği söylemeye bile gerek yoktur. Özellikle din değiştirmede etkin olan nedenlerle ilgili olanları eksik ve yanlış bilgiler barındırır. Bu zamanın din adamları için, İslam'ın samimi bir kanaatle kabullenmek hemen hemen imkansızdır." der (s. 241) ve ekler: 'kaynakların Hristiyan katipler elinde bozuldukları konusunda pek şüphe yoktur. (s. 552) Yazar, Müslüman olanların 'istatistik ve Müslüman olma nedenleri' gibi konular dışındaki bilgilerde, İslami kaynaklara da başvurarak bu açığı kapatmaya çalışır.

Hamiş: Misyonerlik ile İslam'ın tebliği arasında büyük farklar vardır. İslam tebliği, mesajı duyurup, kararı muhatabına bırakmak şeklinde ifa edilir. Zorlama asla olmaz, yasaktır! Meşru bir din tebliğinde, "eğip bükmeden, aldatmadan, hiçbir şeyi gizlemeden, insanların zaaf ve ihtiyaçlarını istismar etmeden yapılan anlatım" (H. Karaman, Misyonerlik, 20 Mart 2005) vardır. Misyonerlikte ise sadece duyurma değil, 'Ne yapıp edip insanların Hristiyanlığa kazandırılması' (Korintoslular'a Birinci Mektup, IV/20; Ö. Harman, Genel olarak misyonerlik, Türkiye'de misyonerlik faaliyetleri, s. 34) faaliyeti vardır. Bu konu, 'Misyonerlik dosyası' adlı yazımızda ele alınmıştır.

İslam Gırnata'da İspanyollarca haraç ödemeye mahkûm edildiği dönemlerde bile Sumatra, Malay adalarında zafer kazanmaya devam etmiştir. Müslümanlar hiçbir güç kullanmaksızın inançlarını Orta Afrika, Çin ve Doğu Hint Adaları'nın içlerine kadar götürmeyi başarmışlardır. (s. 19) İslam, çağrısının barış yolu ile yapılmasını emreder: "Bana düşen ancak Allah'ın sözünü tebliğ etmek ve O'nun hükümlerini size bildirmektir." (Cin, 23) "Kitap ehli (Yahudi ve Hristiyanlarla) güzel üslupla tartışın ve onlara deyin ki: Biz, size indirilene de bize indirilene de iman ettik." (Ankebut, 46) "Ey Nebi, Biz seni onlara bekçi olarak göndermedik. Sana düşen görev, sadece tebliğ etmektir." (Şura, 48) "Dinde zorlama yoktur." (Bakara, 256) "Resulümüzün apaçık tebliğden (İlahi mesajı iletmekten ve açıklayıp göstermekten) başka bir sorumluluğu yoktur." (Teğabun, 12) "Her geçen gün onların hıyanetlerini haber alıyorsun. Yine de onları affet." (Maide, 13) "Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle davet et. Onlarla en güzel şekilde tartış." (Nahl, 125) "Senin vazifen ancak tebliğ etmektir." (Ali İmran, 20) "Sizden hayra davet eden bir topluluk bulunsun." (Ali İmran, 104) "İnsanları rabbine davet et." (Hac, 67)

İslam'ın tebliğ ruhunun delilleri, 'ne bir elinde kılıç bir elinde Kur'an' efsanevi şahsiyete sahip Müslüman savaşçılar, ne de zalim ve bağnaz kimselerin öfkelerinde aranmalıdır. Aksine, dinlerini dünyanın her tarafına taşıyan vaiz ve tüccarların sakin ve ikna edici gayretlerinde aranmalıdır. (s. 22) Şartman'ın kılıç zoruyla yaptırmış olduğu faaliyetler, Danimarka'da paganların kökünü kazıyan Kral Cnut, Prusyalıları Hristiyanlaştıran Brethren of the Sword (Kılıç kardeşleri) ve Haçlı seferleri, (s. 25) Norveç'te Kral Olaf Trygvesson tarafından dinini kabul etmeyenlerin ya kılıçtan geçirilmiş ya da el ve ayaklarını kestirilmiş veya sürgüne gönderilmiş olması, (s. 26) Afrika'nın bir kısmının zorla vaftiz edilerek Hristiyanlığa sokulması, (s. 447, 448) gibi durumlar dışında misyonerlerin ikna metotları kullanıp dinlerine döndürdükleri kişiler de vardır. Emevi Halifesi Mervan, 'Mısır halkından her kim dinime girmezse onu kılıçtan geçirip çarmıha gererim.' demiştir. (s. 27) Ama bu pratikte uygulanmamıştır. Halife el-Mehdi'de, Halep yakınlarında bir mahallede ikamet eden Hristiyanlar olduğunu öğrenince

öfkelenmiş ve İslam'a girmelerini emretmiştir. (s. 77) Bu gibi 'istisnalar' dışında İslam'da zorlama olmadığının ise birçok örnekleri bulunmaktadır.

İslam'ın tebliğcisi olarak Hz. Muhammed'in hayatı

İslam'ın tebliğ ruhu, daha başlangıçtan itibaren dinin içine nüfuz etmiştir. (s. 29) Mekkeli müşriklerin büyük çoğunluğu şüphesiz, yeni dine karşı gizliden gizliye ilgi duyuyor, fakat onun zafere ulaştığı güne kadar düşüncelerini açıklamıyorlardı. Düşmanlığını ilan edenler, bu yeni dinin kendi zenginlik kaynaklarını (Putları ve onlara verilen hediyeleri) yok edeceği (s. 33) ve statülerini kaybedecekleri (s. 41) anlamına geldiğini fark etmişlerdi. İslam'ı tebliğ sırasında Taif dönüşünde Hz. Muhammed'in ümitleri her zamankinden daha zayıflamıştı ve ruhundaki ıstırap, Nuh peygamberin söylediklerinin ağzından dökülmesine neden olmuştu: "Ey Rabbim! Ben kavmimi gece gündüz davet ettim. Fakat davetim sadece onların benden kaçışmalarını artırdı. Kibirlendikçe kibirlendiler." (Nuh, 5-7) Akabe biatlarına neden olan olayda da peygamber Medineli 6 veya 7 kişi ile karşılaşmış ve onlara, 'Öyleyle biraz otursanız da sizinle konuşsam.' (s. 40) demişti. Peygamberimiz II. Akabe biatında onlardan, 'Kendisini, tıpkı hanımlarını ve çocuklarını koruyormuşçasına savunmalarını' ister ve böylece Medine dönemi bu şekilde başlar. (s. 47) Medine'de İslam'ın tebliği öyle bir aşk ve samimiyetle yapılıyordu ki, şair Ebu Kays el-Eslet'in tesirinde kalarak uzak duran Evs kabilesinin bir kolu hariç, her kabileden birçok kişi bu dine giriyordu. (s. 45) Bazılarının bizi inandırma çabası içinde olacağı gibi, Hazreti Muhammed bir tebliğci iken birdenbire elde kılıç, her rastladığını dinine kabule zorlayan bir mutaassıp durumuna gelmemiştir. Avrupalı yazarlar tarafından Hazreti Muhammed, hicretten itibaren yepyeni bir karaktere bürünmüş gösterilir. Peygamberin, bazı arkadaşlarını dini anlatmaları için görevlendirdiği ve bunlardan bazılarının bir hayli başarısız olmaları, zorlamaya başvurmadıklarının işaretidir. (s. 58)

İslam'ın Batı Asya Hristiyanları arasından yayılması: Kılıç, Hristiyan tarihçiler tarafından Müslümanların propaganda aleti olarak gösterilmiş ve bu sebepten İslam'ın gerçek tebliğ faaliyeti gözlerden uzak tutulmuştur. (s. 73) Hristiyanlarla Müslüman Araplar arasında var olan dostane ilişkilerden dolayı, bu din değiştirmelerdeki belirleyici etkenin güç kullanma olmadığı hükmü çıkartılabilmektedir. Hz. Muhammed bazı Hristiyan kabilelere dinlerini serbestçe yaşayabileceklerine dair teminat dahi vermişti. (s. 74) Hristiyan Araplar İslamiyet'e girme ya da cizye ödeme konusunda tercihte serbest bırakılmışlardı. Kesinlikle dinlerini terk etmeye zorlanmayacaklardı.

Cizye: Canları ve mallarının korunması, güvenliklerinin sağlanması karşılığında alınan bir vergidir. (s. 77) Müslüman vatandaşlar için zorunlu olan askerlikten kendilerini muaf tutan bu cizyeyi ödemek gayri Müslimlere çok ağır bir yük olarak görünmüyordu. İslam dinine girdiğinde cizye yerine zekat ödemek zorunda kalıyordu ki, bu zekat bütün taşınır ve taşınmazlara uygulanan yıllık bir vergiydi. (s. 89) Cizye sadece erkeklere konurdu. Fakir, yaşlı, hasta, papaz, kadın, çocuk, kör, dilenci, sakatlar muaf tutulurdu. (s. 90, 184) Papaz Laura Veglieri diyor ki: 'Yenilenlerin hakları, malları ve hayatları Müslümanların sahip oldukları korunma şeklinde korunup gözetiliyordu.' (Thomas Carlyle, Peygamber Kahraman Muhammed, s. 11) Halid b. Velid, Hire civarındaki bazı kasaba halkıyla yaptığı anlaşmayı şöyle yazdırır: "Eğer sizi korursak cizye hakkımızdır. Eğer koruyamazsak bunu hak edemeyiz." İmparator Herakliyus büyük bir ordu toplayıp Müslüman ordusu ile savaşa hazırlanınca, Arap komutan Ebu Ubeyde valilerine mektup yazarak topladıkları cizyeyi iade etmesini emretmiş ve sonra da halka şöyle hitap etmiştir: "Anlaşmaya göre sizleri korumamız gerekiyor, fakat şimdi bu bizim gücümüzü aşıyor. Bu sebepten sizden aldıklarımızı geri veriyoruz." Bu sebepten devlet hazinesinden yüklü miktarda ödemeler yapılır. Hristiyanlar, Müslümanların reisleri için ise dua ederler: "Allah size,

bizi tekrar yönetmeyi nasip eylesin ve sizi Romalılar üzerine muzaffer kılsın, sizin yerinizde onlar olsaydı, elimizdekileri de alırlardı." (s. 91) Cizye sayesinde Hristiyanlar askerlikten muaf tutuluyorlardı. (s. 92) Diğer taraftan Mısır köylüleri Müslüman olmalarına rağmen, askerlikten muaf sayıldıkları için, Hristiyanlar gibi vergi ödemeye mecbur tutulmuşlardı. (s. 93) İslam'ın kabulüne neden olarak Marco Bizzi üç neden ileri sürer: Dünyalık menfaatlerin cazibesi, cizye ödemekten kurtulma ve ülkede yeteri din adamının olmaması. (M. Bizzi, Arcivescovo, s. 38) Bu yorumu, Müslüman olmayı gönüllü ve içtenlikle kabul etmenin mümkün görülmediği Hristiyan din adamlarının gözü ile bir abartılı yorum olarak görmemek imkansızdır. Bir asır sonra (1703'te) baş vergisi erkekler için 6 real idi ve bu yılda 3 real olarak konulan vergi hariç, Hristiyanlara mahsus tek vergi idi. Bu gibi hafif bir maddi nedenle din değiştirmek için, dinlerine zaten çok az bağlılık olması gerekmektedir. Günümüzde bile Arnavutluk'ta bulunan büyük bir Hristiyan kitlenin varlığı, 'dinsizliği' seçmeye zorlama olmadığının göstergesidir. Ayrıca bu vergi yükleri Hristiyanlar kadar Müslümanların üzerinde de var olan bir külfettir. (s. 245) Zoraki din değiştirmeler yönünde teşebbüsler olsaydı, Hristiyanların, Abbasi halifeleri dönemine kadar Müslümanların arasında yaşamaları mümkün olamazdı. (Caetani, Annali dell'Islam, II/828) İslam'ı kabul eden Hristiyan kabileler bunu kendi tercihleri ve hür iradeleri ile yapmışlardır. (Caetani, V/4) J. L. Burckhardt, son asırda bile Hristiyan olarak hayat süren Bedevi ailelerinin hâlâ mevcut olduğunu söylemiştir. (Burckhardt, Travels in Syria and the Holy Land, s. 564) Arazi vergisi, hem Hristiyanlar hem de Müslümanlar için aynıydı. (s. 209) Cizye ki sadece 6 real idi, tüm vergiler Müslümanlar için de geçerli idi. (Vincenzo Zmaievich, Notizie universali, arcivescovo, s. 5) Zerdüştlerin baskılarından bıkan halk, Arapların idaresi altında, her çeşidi ile tüm inançlarını yaşayabilecekleri ve çok az bir vergi karşılığı kendilerine askerlikten muafiyet getiren bir yönetim altından yeniden nefes alabilmekte idiler. (s. 275)

Roma imparatorluğu sınırları içinde yaşayan Ortodoks Hristiyanlar, Katolik Romalıların zulümlere başvurabileceğinden korkmuşlar, bu sebeple, seve seve hatta büyük bir istekle, kendilerine dini hoşgörü sözü veren yeni efendilerini kabul etmişlerdir. Büyük Mihail olarak bilinen Antakya Yakubi patriği, 'İşte Allah'ın intikamı böyle olur. Romalılar kilise ve manastırlarımızı talan ettiler, bize acımasızca suçlu muamelesinde bulundular. Bunun içindir ki O, güneyden İsmailoğullarını (Müslümanları) getirerek bizim kurtuluşumuza vesile kılmıştır. Romalıların azgınlıklarından kurtulmamız az bir şey değildir.' demiştir. (Michael the Elder, Chronique de Michael le Syrien, II/412; Bizans askerlerinin II. Constans zamanında dindaşlarına yapmış olduğu zulümler için bakınız: Michael the Elder, II/443)

Arap ordusu Ürdün'e ulaştığında, ülkede yaşayan Hristiyanlar Araplara şöyle mektup yazıyorlardı: "Ey Müslümanlar! Biz sizleri Hristiyanlara tercih ediyoruz. Her ne kadar onlar dindaşlarımız olsalar da, siz bizim dinimize daha çok sahip çıkıyor, bize daha merhametli ve adaletli davranıyorsunuz. Zira onlar, mallarımız ve evlerimizi elimizden alıyorlardı. Emessa halkı kapılarını roma ordusuna kapamış ve Müslümanlara, 'Sizin yönetiminizi ve adaletinizi, Rumların adaletsizliğine ve baskılarına tercih ederiz.' demişlerdi. Çünkü Müslümanların yiğitliği sayesinde çabucak ele geçirilen Bizans şehirlerinde halka son derece müsamahalı davranıldığını görmüşlerdi. Bu onların, yüzlerce yıldır alışık olmadığı bir şeydi. Dinlerini serbestçe ve rahatsız edilmeden yaşayabiliyorlardı. Sadece sürtüşme çıkmasın diye bazı kısıtlamalara gidiliyordu. (s. 84)

Hz. Ömer Kudüs'ü aldığında bir anlaşma yayınlar: Bu Kudüs halkına verilen bir emannâmedir. Bütün halkın can ve malları korunacak, ibadet yerleri ve haçlarına dokunulmayacaktır. Onlara ne bir baskı yapılacak ne de onlara bir zarar verilecektir. (Taberi, Tarih, I/2405) Patrik, Ömer'e Kilisede namaz kılmasını rica etmiş, O, ihtiyatlı davranarak, burada namaz kılarsa daha sonra orayı ibadethaneye çevrilebilir diye endişe ederek geri çevirmiş ve cüzzam olan Hristiyanlara da para ve gıda yardımı yapmıştır. (Radi Dikici, Bizans İmparatorluğu Tarihi, s. 172; Belazuri, Tarih, s. 129)

Büyük şehirlerde bazı kiliseler mescide çevriliyordu. Bu hal, Müslümanların sayısının arttığı, Hristiyanların ise aynı oranda azaldığı bir dönemde olduğu için bu yönde alınan tedbirlere itiraz edilemezdi. (s. 96) Bütün Hristiyan topluluklarla adil bir şekilde ilgilenmek Müslümanların büyük gayretlerinden biri olmuştur. Yakubiler Ortodoks kilisesini gasp etmeye çalışmışlar, bu kilise Müslümanlar tarafından gerçek sahiplerine iade edilmişti. (s. 101) İslam'ın ilk dönemlerinde Hristiyan topluluğa gösterilen bu hürriyetçi tavır göz önüne alındığında, din değiştirmede kılıç gücünün etkin olduğu yönündeki yaygın varsayımın pek de tatmin edici olmadığı görülmektedir. (s. 102) Hristiyan mezheplerinin hepsi Müslüman yönetimler tarafından müsamaha görüyor, hatta birbirlerine karşı saldırılarına engel olunuyordu. (E.Von Dobschütz, Die confessionellen Verhaltnisse in Edessa unter der Araberherrschaft, s. 391)

Zorlama oldu mu? İslam'a geçişler varsayıldığı gibi zorlama ve şiddetle gerçekleşmemiştir. (s. 107) İslam memleketlerinde Hristiyanların gördükleri zulümlerin çoğunu, yerli Hristiyanların yabancı Hristiyanlarla veya İslam düşmanlarıyla işbirliği içerisinde çevirdikleri entrikalar (Örneğin, Bizanslılara kapılarını açan Kıpti Hristiyanlar, buna rağmen onlardan kötü muamele görmüştür, s. 149) ya da Hristiyanların resmi görevlerini kötüye kullanmalarında (s. 113) ve Müslümanlara karşı girişilen zalimane ve gaddarca muameleler sebebiyle ortaya çıkan kötü izlenimlerde aramak gerekir. (s. 111) Haçlılarla vatana ihanet sayılacak yazışmalar yapanlar, hiç de dini zulüm sayılmayacak şekilde, kendilerine karşı tedbirler alınmasına neden olmuşlardır. (s. 113) Türkler tarafından bir Hristiyan sert bir muamele görmüşse, bu genellikle Türklerin düşmanlarıyla haince haberleşmesi şüphesinden ileri gelmiştir. (Vincenzo Zmaievich, Notizie universali, arcivescovo, s. 141) Mesela Avusturyalılar, Sırpları isyana ikna etmişler, başarısız olunca göç etmek zorunda kalmışlardı. (s. 261) Şam ve diğer şehirlerdeki Hristiyanların Moğol Hanedanı'nın desteğini gördükleri kısa dönemde işlemiş oldukları aşırılıklar, Batı Asya'da Hristiyanlığın adını bir hayli kötüye çıkarmıştı. (s. 295) İran ve Asya'nın diğer bölgelerinde Hristiyanların, ilerleme kaydettikleri veya Moğol idarecilerini zamanında takındıkları kibirli ve aşağılayıcı tutum, Haçlı Seferleri sırasında doğudaki Hristiyanların çoğu zaman batıdan gelen İşgalci dindaşlarını desteklemeleri, Yunan bağımsızlık harekatı sırasındaki mezalimler bu örneklere eklenebilir. (s. 536)

Gayrimüslimleri zorla İslam dinine kabul ettirmeye yönelik organize teşebbüslere veya Hristiyanlığı ortadan kaldırmak için sistemli bir mezalime dair hiçbir kayda rastlamıyoruz. Halifeler böyle bir şeyi yapmayı kararlaştırsaydılar, Ferdinand ve Isabelle'nın Müslümanları İspanya'dan kovması veya XIV. Louis'nin Protestanlığı Fransa'da suç sayması ya da Yahudilerin 350 yıl İngiltere'den uzak tutulması kadar kolay bir şekilde Hristiyanlığın kökünü kurutabilirlerdi. Doğu kiliselerinin günümüze kadar fiilen varlıklarını sürdürebilmeleri, genel olarak Müslüman yönetimlerin bunlara göstermiş olduğu hoşgörülü tavrın en kuvvetli delilidir. (s. 115) Bunun tam aksi örneklere devam edersek, İstanbul 1204 yılında Haçlılar tarafında yağmalanmış, Harran manastırı da 1184 yılında Emassa Lordu Kont Goscelin tarafından yine yağmalanıp talan edilmişti. (Barhebraeus, Gregorii Barhebraei Chronicon Ecclesiasticum, II/508) Nasturi patriği III. İshoyabh'ın, Rev Ardeşir piskoposu ve pers başpiskoposu Simeon'a hitaben yazdığı mektupta: "Tanrının dünya imparatorluğunu bahşettiği Araplar, Hristiyanlığa saldırmıyorlar. Aksine dinimize, rahiplerimize ve azizlerimize hürmet gösteriyorlar. O halde Merv halkı neden Araplar için kendi dinlerini terk etti? Hem de Merv halkının kendi ifadelerine göre, Araplar dinlerini terke zorlamamıştı." demekte idi. (Pers Prime, s. 330-331)

Halife el-Me'mun, İslam'ı yaymak için büyük gayretlerde bulunmuş fakat iktidar gücünü kötüye kullanarak kimseyi dinini zorla kabul ettirmeye çalışmamıştır. (s. 122)

St. Denis Manastrı Mensuplarından Deuil'li Odo: "İkinci Haçlı Seferi sırasında yenilgiye uğrayan Haçlılar geri çekilince, hasta ve yaralı olanlar ile hacıların büyük çoğunluğu geride bırakılmıştı. Rumlar hemen, çaresiz hacıların durumunu Türklere haber verir. Müslümanların

kalpleri, o sefaleti ve felaketi görerek acıma duygusu ile kaplanır. Geri kalan Haçlı kafilesinin yaralıları tedavi edilir, fakirleri ve açları doyurulur ve sıkıntıdan kurtarılır. Hacıların, imansızlardan gördükleri nazik muamele ile Hristiyan dindaşları Rumlardan gördükleri durum arasındaki o büyük tezat sonucu, çoğunun kendilerini kurtaranların dinine seve seve kabul etmesine sebep olur. Ah Merhamet! Her türlü ihanetten daha zalimsin. Bunlardan hiçbirini dininden dönmeye zorlamadıkları kesindi." (Odo de Diogilo. De Ludovici VII. Itinere, Migne, Patrologia Latina, c. CXCV/1243)

1565 yılında Kahire'de bulunan Fürer von Haimendorf, Leipzih üniversitesinde tahsil görmüş bir alman bilim adamının din değiştirmesinden bahseder: "Stevenius Germanus Hamelensis adlı bu adam Hırisityanlığı terk etti. Bu bilge bir adam idi. Bu mürted adam bize göre çok fazla akıllı. Yanında bir saniye durmamalı." (s. 133)

Haçlılar döneminde İslam dinine geçişin eskisi kadar yaygın olmadığı anlaşılabilir. Müslümanlar kutsal topraklarda hakimiyeti ellerine aldıkları zaman, önceden gösterdikleri müsamahayı Hristiyanlara yine göstermişler ve onların cizye ödeyerek 'barış ve huzuru satın almalarına' müsaade etmişlerdir. (s. 135) 'Yerli Hristiyanlar kesinlikle, Müslümanların yönetimini haçlılarınkine tercih ediyorlardı.' (H. Prutz, Kulturgeschichte der Kreuzzüge, s. 146,150) Anadolu Hristiyanlarının çoğu da, nefret ettikleri Bizans İdaresi'nden kendilerini kurtaracaklar umuduyla baktıkları Selçuklu Türklerini sevinçle karşılamaya yönelmişlerdi. Sadece baskıcı vergi sisteminden dolayı değil, mezheplerin baskıcı ruhundan dolayı da buna yönelmişlerdi. Anadolu'nun İç bölgelerindeki küçük kasaba sakinleri, Türklerin hakimiyetinde bulunan yerlere göç ediyorlardı. (G. Finlay, History of Greece, III/359)

İslam'ın Afrika Hristiyanları arasında yayılması: Afrika'ya giren Arapların çok kısa sürede başarı elde etmelerini sebebi, Bizans idaresine karşı dini inançlarından dolayı hissetmiş oldukları kin ve nefret hisleriydi. Mısır Hristiyanları olan Yakubiler, Bizans Sarayının Ortodoks mensupları tarafından, çok kaba bir şekilde muamele görüyordu. Sürgüne gönderiliyorlar, gerçek inançlarını gizlemek zorunda kalıyorlardı. Müslümanların elde ettikleri zaferler Kıpti denen bu Yakubi Hristiyanlara, yüz yıldır yaşamadıkları bir din özgürlüğü sağlamıştır. Cizye ödemeleri şartıyla, Amr isimli komutan, dini hayatlarında özerklik garantisi vermişti. Dini hayatlarında, kiliselerden hiçbirine dokunulmamış, yağma ve talan işine asla müsaade edilmemişti. Din değiştirmelerine yönelik kendilerine herhangi bir baskı ve eziyetin uygulandığına dair bir delil bulunmamaktadır. (s. 144) Gönüllü olarak din değiştirenler için Nikiu patriği John, Hristiyan gözle yaptığı yorumda, 'Mısırlılar, tanrının düşmanı Müslümanların dinine girmekle, o amansız Muhammed'in kötü inancını kabul ediyorlardı. Böylece onlar putperestlerin sapıklığını paylaşıyorlardı.' (Chronique de Jean, Eveque de Nikiu, s. 585) demektedir. Kıptiler, ilk defa 646 yılında ayaklanmışlar ve kapılarını Bizans askerlerini açmışlardı. Fakat Bizanslılar, Kıptilere düşman muamelesi yapmıştı. (s. 149) Kilisenin barış içinde yaşadığı dönemler de birçok Hristiyan, Müslümanlar zümresine dahil olmuştur. (s. 150) Kıptiler, Müslüman Mısır sultanına rüşvet teklif etmişler fakat ret cevabı almışlardır. (s. 151) Hristiyanların kiliselerini tamir etmelerine ve yenilerini yapmalarına müsaade ediliyordu. Böylesi hadiselerin, İslam'a adam kazandırmak maksadıyla yapılan bir taktik türü olduğunu söylemek zordur. (s. 152) Nübe krallığı'nda İslam'ın yayılması: İslam'ın gelişmesi sürekli olarak Müslüman Tacirler ile oraya sık sık seyahat eden ziyaretçiler tarafından sağlanıyordu. (s. 154, 157, 163) Habeşistan: 1370'larda Kral Ar'âd, Hristiyanlığı kabul etmeyenleri ya öldürüyor ya da sürgüne gönderiyordu. Bazı Müslüman toplulukları, Habeşistan kralına haraç ödüyordu. Her yılda, yeni Hristiyan olmuş genç bir kızı krala vermek zorunda idiler. Habeşistan'da 17. yüzyıl boyunca bile İslam varlığını devam ettirebilmiştir. Bunun sebebi birbirine rakip durumundaki Hristiyan kiliselerinin ortak düşmanlarıyla değil de birbirleriyle uğraşmaları, (s. 161) kilise mensupları arasındaki büyük ahlaki çöküş, tembellik, birbirleriyle bitmek tükenmek bilmeyen kavgalar idi.

(s. 163) Zamanla Habeşistan Hristiyanların reislerinden bazıları, açıktan açığa, Portekizlilerle ittifak etmektense, Müslümanlara teslim olacaklarını söylüyorlardı. İslam'ın başarılı olmasının başlıca sebeplerinden birisi, Habeşistan Hristiyan nüfusu ile kıyaslandığında Müslümanların sahip olduğu ahlaki üstünlüklerdi. (s. 163) Kral Yohannes, bütün ülkede Müslümanların 3 yıl, putperestlerin beş yıl içinde boyun eğmesi gerektiğini emreder. Müslümanların vergi ödemelerini emretmekle kalmamış, Müslümanlara vaftiz olmaları ve resmi görevli olanların da ayrılmaları içinde üç aylık süre tanınmıştı. (s. 165) Hristiyanlık menfaatine alınan zalimane tedbirler, İslam dininin 19. yüzyıldaki artan gücünü durdurmayı başaramamıştır. (s. 167) Hristiyanlara bunca azizler ve büyük ilahiyatçılar kazandıran meşhur Afrika kilisesine ne olmuştu? Alışılagelen iddia Müslüman savaşçıların, zorbalıkla din değiştirme çabalarına bağlanır. Asıl dikkat edilmesi gereken şudur: Arapların Habeşistan'a girmesinden 800 yıl sonra, yerli Hristiyan Kilisesi'nin varlığını devam ettirmesi, gösterilen hoşgörü ve dini serbestliğin varlığına delil teşkil eder. (s. 168, 179) Hristiyanlığın, Arian mezhebinden olan Vandallar, yüzyıla yakın süre boyunca Ortodokslara şiddetli eziyetler de bulunmuşlar, kendi mezheplerine yanaşmayanlara zulüm etmişlerdir. (s. 170) Fas: Fas'ta Hanedan kurucusu İdris'in 789 da Hristiyanlar ve Yahudileri zor kullanarak Müslüman olmaya zorladığı söylenir fakat yerli Kuzey Afrika Kilisesi'nin tarihinde böyle bir olayın benzerine rastlanmamıştır. Bu kiliselerin çöküşünün çok yavaş oluşu bile, gördükleri hoşgörü ve müsaadeye bir delil teşkil eder. 300 yıl kadar sonra bile, hâlâ ayakta bulunan 40 kadar piskoposluk bölgesi bunun göstergesidir. (s. 174) Sakiyetül'-Hamra'daki kadiri tarikatı şeyhi müritlerine şunu söylemekte idi: "Hristiyanlara gidin, onlara Hristiyanlıkta olduğu gibi kirli-yıkanmaksızın yaşamanın Allah nazarında affolunmayı gerektiren bir durum olmadığını anlatın." (s. 176) 1566 yılında, Madrid'de Hristiyan askerler, yayınladığı bildiride şöyle derler: "Müslümanların ne kendileri, ne de başka hiç kimsenin evde ya da başka yerde banyo yapmalarına müsaade edilmemeli ve bütün hamamların yıkılıp tahrip edilmesi gerekmektedir." (J. Morgan, Mahometism Explained, II/256)

İslam'ın İspanya Hristiyanları arasında yayılması: Müslüman İspanya'nın getirdiği etki, yeni bir edebiyat ve kültürün doğmasına yol açmıştır. (s. 180) İslam'dan önce İspanya'da, Katolik Hristiyanlar yerleşmiş bulunuyordu. Katolik mezhebi dışında hiçbir din ve mezhebin varlığına müsaade edilmiyordu. (s. 181) Başka mezheplerin itirazları yasaklanmış, yasaklara uymayanların mülklerine el konulmuş, ömür boyu hapisle cezalandırılmışlardır. Yahudilere de eziyet ve zulümler yapılıyordu. (s. 181) Alt ve orta sınıflardan gönülden inandıkları için İslam dinini kabul edenler çoktur. (s. 182) Arapların zaferlerini ilk günlerinde, dini baskı veya zoraki din değiştirmelere dair hiçbir olaya rastlanmamıştır. Gerçekten de, onların Hristiyanlara gösterdiği hoşgörü o kadar büyük ölçülerde oluyordu ki, bu da ülkenin ele geçirilmesini kolaylaştırıyordu. (s. 184) Tüm Hristiyan mezhepler, kendi dinlerine göre yaşama konusunda tamamen serbest bırakılmışlardır. (s. 184) 854 yılında, İslam'ın bağnaz bir düşmanı olan bir İspanyol yazar şunları söylemektedir: "Kur'an'ın hayran olunacak kadar anlamlı ve güzel bir şekilde yazılmış olduğunu kabul etmek gerekir. Hristiyan gençlerimiz Arap edebiyatı ile karıştırılmış kafirlerin ilimleri ile şöhret peşindeler. (s. 188) Arapların üstün adetleri içerisinde, yiğitlik ve mertlik gibi faziletlerin sergilenebildiği serbest bir alan vardı ki, bu durum Hristiyan İspanyol halk arasında pek rastlanmayan özelliklerdi." (s. 191) 1610 yılında, (İspanyol hakimiyeti altında yaşayan ve eğer domuz eti yemezse, Cuma günü evini temizlerse, çocuğuna Müslüman ismini verirse, 'Allah' veya 'Muhammed' derse, Ramazan ayında kendine sunulan bir yemeği yemezse, Arapça konuşursa ya da yatak odasında haç bulundurmazsa engizisyon mahkemesine sevk edilip zorla Hristiyanlaştırılmış Müslümanlara verilen isim olan) Moriskoların arta kalanlarından biri şöyle demektedir: "Muzaffer atalarımız Hristiyanlığı bu ülkeden silip atma teşebbüsünde bulundular mı hiç? Ayinlerinizi serbestçe yapma özgürlüğü tanımadılar mı? Engizisyon mahkemelerinin bir örneği rastlanabilir mi tarihimizde? Kur'an, bize vicdanlara baskı yapılmasını kesinlikle yasaklıyor." (s. 195) Belensiye Başpiskoposu'nun, yerli Müslümanların İspanya'dan ihraç

edilmelerini tavsiye etmek maksadıyla kaleme aldığı ve 1602 yılında III. Philip'e takdim ettiği, 'Moriskolların dinlerinden dönmeleri ve ihaneti' konulu muhtırada bile şu itiraflar bulunmaktadır: "Bütün dini meselelerde, hiçbir hususa vicdan hürriyetine önem verdikleri kadar önem vermiyorlar. Bütün Muhammedîler, tebaalarına sınırsız vicdan hürriyeti bahşediyorlar." (Morgan, Mahometism Explained, II/310)

İslam'ın, Türklerin hakimiyetindeki Avrupa Hristiyanları arasında yayılması: Fatih Sultan Mehmet Rum kilisesinin koruyucusu olduğu Hristiyanların bağlılığını sağlamak için, onlara baskı yapılmasını kesinlikle yasaklamıştır. Davalarına patriğin mahkemesinde bakılmasına izin vermiş, sonuçta Rum piskoposlar, Ortodoks nüfus üzerinde Osmanlı valisi imiş gibi davranmışlardır. (s. 199) Camiye çevrilmesi üzere istimlak edilen kiliselerin kullanım hakkı tekrar Ortodokslara geri verilmiştir. Rumların, Rumeli'de Türklere sayıca üstün olmalarına rağmen, kendilerine tanınan dini hoşgörü ve sahip oldukları can ve mal güvenliği sebebiyle yeni amirlerine alışmış ve Sultan'ın hakimiyetini herhangi bir Hristiyan devletin idaresine tercih etmişlerdir. (s. 201) Osmanlı fatihleri, Rumlar tarafından, Fransızlar ve Venediklilerin açgözlü ve zalim yönetimlerinden kurtarıcılar olarak karşılanıyordu. Kafir Türkler dinden sapmış Katoliklere tercih ediliyordu. Örneğin, 1508 yılında tüm Kıbrıs halkı, Venediklilerin kölesi durumundayken ve kazançların üçte birini devlete vermek zorunda kalıyor, her erkek haftanın iki günü devlete çalışmak zorunda iken ve gelmedikleri gün için de para cezasına çarptırılıyorlardı. Ayrıca bir miktarda yıllık vergi ödemek zorunda idiler. Bir Rus tarihçi şöyle demektedir: "Rab, emanete ihanet etmeyen kadıları olan Sultan 2. Mehmed'i aziz kıldı." (N. M. Karamsin, Histoire de l'Empire cle Russiel, V/437) Fatih Sultan Mehmet, Rumların önceki hallerinden çok daha iyi bir durumda olmalarını sağlamıştır. Bizanslılarla kıyaslandığında, ödedikleri vergi çok önemsiz kalıyordu. Türklerin yönetimi altındaki yerler, Hristiyan Avrupa'nın çoğu yerinden kesinlikle daha iyi yönetiliyordu. (s. 203) Yabancı devletler, Bizans imparatorları zamanında almadıkları Rum tacirleri limanlarına kabul etmeye mecbur kalıyordu, çünkü şimdi onlar, Osmanlı bandırası altında seyahat ediyorlardı. (G. Finlay, History of Greece, V/157)

Devşirme: Devşirilen çocukların çoğu yetim idi. Aksi halde perişan olup giderlerdi. Belirlenen çocukların toplanmasın da görevli memurların zor kullanması gerekmiyordu. Aileler, çok parlak bir mesleği kazanacakları, daha iyi bakılacakları için bu işe evlatlarını kaydettirmeyi arzulu bir şekilde kabulleniyorlardı. (David Chytraeus, Oratio de statu ecclesiarum hoc tempore in Graecia, s. 14) Zira bu küçük esirler, Sultan'ın kendi çocukları gibi yetiştirilmekteydiler. (Sir E. S. Creasy, History of the ottoman Turks, s. 99; Thomas Smith, An Account of the Greek Church, s. 12) Bazı kimseler çocuklarından ayrılmaya dünden hazırdılar. "Üstün yetenek ve ahlaka sahip olan birçok Rum, devşirme olarak seçilmekten kurtuldukları zaman bile Muhammed'in dinini gönüllü olarak benimsemişlerdir." (G. Finlay, History of Greece, V/29)

Hristiyanların en kötü durumda olduğu zamanlarda İslam dinine geçişlere dair pek bir kayda rastlamıyoruz. On sekizinci yüzyılda hemen hemen hiç din değiştirme olayı görmüyoruz. (s. 210) Herhangi bir haksızlık olmuşsa herkese eşit oranda yansımıştır. (Finlay, VI/4-5) Müslümanların muhatap olduğu fakirlik, Hristiyanlarınkinden daha kötü olabiliyordu. (W. Forsyth, The Slavonic Provinces South of the Danube, s. 157-158) Baskı veya sefalet Müslüman nüfus ve Hristiyanlara eşit oranda yansıyordu. Hristiyanların en alt sınıfı Türklerin aynı sınıfından daha kötü durumda değildi. (W. M. Leake, Journal of a Tour in Asia Minor, s. 7) Rumların iki asır süreyle Osmanlı padişahlarından gördükleri muamele, o dönemdeki Avrupa'nın geri kalan kısmında görülmedik bir müsamaha örneği sergilemektedir. Macaristan ve Erdel Kalvinistleri, Üniteryan hanedanının eline düşmektense Türklere tâbi olmayı bir hayli zamandır arzu ediyorlardı. (De la Jonquierr, s. 333) İspanyol Yahudileri sığınmak için yine Osmanlı ülkesine gelmişlerdi. Kazaklar, Hristiyan kardeşlerinin kendilerinden esirgediği hoşgörüyü Osmanlı sultanının memleketinde bulmuşlardı. (De la Jonquierr, s. 34) 17. yüzyılda Antakya patriği olan Macarius, Katolik Polonyalıların, Doğu Ortodoks

Kilisesine uyguladığı korkunç gaddarlığı şöyle anlatıyordu: "Ey taş kalpliler! Rahibeler ve kadınlar size ne yapmıştı? Kızları, çocukları, kundaktaki bebekleri niçin öldürdünüz? Şimdi ben Polonyalılara lanet etmeyeyim de ne yapayım? Çünkü onlar Ortodoks adını dünyadan silmek hayaliyle, kendilerinin putperest sapıklardan (Müslümanları kastediyor) daha alçak ve şerefsiz olduklarını gösterdiler. Allah Türklerin İmparatorluğu'nu ebediyen daim eylesin. Zira onlar vergilerini alırken din ayırımı gözetmezler. (Macarius, Travel of from the Arabic of the Archdeacon Paul, I/165, 183) Hatta İtalya'da bile Hristiyan yönetimi altında mahrum bırakıldıkları dini özgürlük ve hoşgörüyü, tebaları olma durumunda yaşayabilecekleri ümidinde olan bazı kimseler, Türkleri hasretle bekliyorlardı. (Ioannis Ludovici Vivis De Conditione Vitae C. sub Turca, s. 220, 225) 1578'te İngiliz Tacir Richard Staper: "Hem rum hem de latin kiliselere gitmelerine müsamaha gösterilmekte, din ve vicdan hürriyetlerini rahat bir şekilde kullanılmasına müsaade edilmektedir. Hristiyan İspanya'da ise, bunun tam zıttı olarak, bizlere zoraki olarak Katolik adetlerini uygulanmakla kalmadılar, can mal güvenliğimiz her an tehlikede olmuştur." (M. Epstein The Early History of the Levant Company, s. 57) demektedir. Osmanlı ülkesinde İslam Kılıç zoruyla yayılmamıştır. İlginç olan da en çok din değiştirmenin olduğu dönemin, bu ilk iki asırda olmuş olmasıdır. Türkler aralarında 22 yıl esir kalan birisi şöyle söylenmektedir: "Türkler, kimseyi dininden dönmeye zorlamamıştır. (Turchicae Spurcitiae Suggillatio, s.17) Türcken-Schrifft'in yazarı, 'Türk, hiçbir ülkeyi zorbalıkla dininden döndürmeye zorlamaz. Din değiştirmeye zorlanmadıklarına göre Hristiyanlar, kendileri İslam'a dönmüş olsalar gerek.' (J. Scheffler, s. 51,53) demektedir. Askeri bir harekat sırasında, ülkede yaşayan insanlardan yağmalandıkları veya kadınların kötü muamele gördükleri yönünde hiçbir şikayet de bulunulmamıştır. (Paul Rycaut, Histoire de l'etat presentde I'empire Ottoman, I/689) Arnavutlar: Birçok kadın cüzzam, büyü ve kurtların saldırılarına karşı en tesirli ilaç olarak vaftiz olduğuna inanıyordu. (s. 243) Ülkede Türk zulmü yoktu, zira 4 Fransisken misyoneri tüm ülkeyi baştan sona gezebilmiş ve kutsal görevlerini hiçbir engel ile karşılaşmadan yerine getirebilmişlerdi. (s. 249) Müslümanlar, Hristiyan çocukların vaftiz ayininde vaftiz babası olarak kabul ediliyorlardı. (s. 251) Hristiyanlara baskı yapılmayışı ve İslam'ın kabul edilmesi için bir zorlamanın yapılmaması çok dikkat çekici bir gerçektir. (s. 252, 254) Hristiyan iki kardeşten biri Müslüman olmuş, diğeri rahiplik okumaya karar vermişti. Bu örnek bile, Müslümanların, Hristiyanlara kötü muamelede bulunmadıklarına bir göstergedir. Arnavutluk'un paşası, dört ayrı kasabadan vergiyi kaldırmıştı. (s. 255) Sırbistan: Sırp prensi kız kardeşini Sultan Beyazıd ile evlendirir. Niğbolu savaşı sırasında Sırp destek kuvvetleri, savaşın sallantılı sonucunu Türklerin zaferine dönüştürmüştür. Yine Timur tarafından esir tutulunca Osmanlı tarafında yer almaya devam etmişlerdir. (s. 258) Macaristan'da İslam, Kral Charles Robert'in Hristiyan olmayanların Hristiyan olmaları, kabul etmeyenlerin ülkeyi terke zorladığı 1340 yılına dek etkisini sürdürmüştür. (s. 259) Rum kilisesine olan bağlılıkları Sırpları, Müslümanların müsamahasını, Latinlerin zoraki "din değiştirme" zihniyetine tercih etmesine götürmüştür. Semendria Sırpları, kendilerini 1600 yılında Katolik komşularının idaresinden kurtaran Türk birliklerini sevinçle karşılamışlardır. (s. 260) 1703 yılında, dönemin iş başındaki keşişi Daniel Petroviç, kabileleri bir araya toplayıp, ülkeler ve dinleri için tek umudun aralarında yaşayan bütün Müslümanların katledilmesi olduğunu söyler. Noel arifesinde, Müslümanlığı kabul eden bütün Karadağlılar'dan Hristiyanlığa dönmeyenler vahşice katledilir. (s. 264) Bosna: Bosna nüfusun çoğunluğu olan Bogomiller, aykırı görüşlere sahip bir Hristiyan mezhebine bağlıydılar. Roma Katoliklerinin baskılarına maruz kalmışlardır. Papalık birkaç kez bunlara karşı haçlı seferi yapılması yönünde telkinde bulunmuştu. Bogomiller, bakire Meryem'e tapınmayı hiçbir şekilde kabul etmiyorlar ve dini tasvirlerin önünde eğilmenin şirk olduğunu düşünüyorlardı. (s. 264) Giritliler: Latin (Katolik) din adamlarının, adanın nüfusunun onda dokuzunu oluşturan Rum asıllı Hristiyanlara hakaret etmek için ellerinden gelen her şeyi yapmaları, Giritlileri özellikle hayal kırıklığına uğratıyordu. Giritlilerin yaygın olarak din değiştirilmesinde şiddetin etkin olduğunu düşünmek, akla ve mantığa uygun bir durum değildir. (s. 270, 272) Girit'te Balkan harbinin ardından,

Müslüman nüfus üzerindeki Hristiyan yönetimin baskısı artmış, adayı Müslümanlar için yaşanmaz kılmıştır. (s. 273, Dipnot)

İslam'ın İran ve Orta Asya'da yayılması**:** İran'daki devlet dini Zerdüştlüğün baskıcı politikalarından dolayı halkın yöneticilere sempatisi azalmıştı. Bu durum Arapların buralara gelmesini kurtuluş olarak görmelerine neden olmuştur. (Caetani, II/910) Her çeşidi ile tüm inançlar, kendilerine din özgürlüğü ve çok az bir vergi karşılığı askerlikten muafiyet getiren bir yönetim altından yeniden nefes alabilecekti. (s. 275) Korkunç şartlar, insanların zihinlerini din değiştirmeyi kolaylaştıran bir ortama doğru itmişti. İslam inancının sadeliği ve mükemmelliği, bütün sis bulutunu (üst üste gelen felaketleri, sinir bozucu ihtilafları, manevi azaptan çıldıran insanların keşmekeşliğini) bir darbe de silip atmıştı. (s. 276) Etrafında toparlanacakları başka bir merkezi olmayan bu dinin bağları için, İslam'a geçiş çok kolay geliyordu, çünkü, eski dinleri ile girdikleri din arasında pek çok benzerlik vardı. (s. 277) Hz. Ali'nin oğlu Hüseyin, Sasani Hanedanı'nın son hükümdarının kızı ile evlenmişti. Bu nedenle Farisiler (İranlılar) Hz. Ali'nin mezhebine hararetle bağlanmıştır ve Şiiliğin ayrı bir mezhep olarak ortaya çıkışına neden olmuşlardır. Müsamaha anlayışının hâlâ kendi eski dinlerine sıkı sıkıya sarılan kimleri kapsayacak kadar genişletilmesi, din değiştirmenin bu kadar yaygın olmasının, zorlama ve şiddetle olmadığını açıkça göstermektedir. (s. 278) El-Mu'tasım zamanında (ö. 842) bir ateş tapınağını yıktırıp yerine cami yaptıran bir imam ile müezzin kırbaçlattırılmıştır. (D. Chwolsohn, Die Ssabier und der Sabismus I/287) Günümüzde bile İran'ın bazı bölgelerinde, ateşe tapan bazı küçük topluluklar bulunmaktadır. İran'ın teslim alınmasından 300 yıl sonra bile, her vilayette ateş tapınaklarının bulunduğu görülmekteydi. İslam'ın kabulünün barışçıl yollarla ve gönül rızasıyla gerçekleşmiş olduğu görülmektedir. (s. 279) Türkler: İslam'ın Türk kabileleri arasında kabullenilmesi, onuncu asrın ortasına kadar yavaş ilerlemiş gibi görünmektedir. (s. 284)

İslam'ın Moğol ve Tatarlar arasında yayılması: İslam tarihinde hiç bir olay, getirdiği dehşet ve yıkım bakımından Moğol İstilası ile kıyaslanamaz. (s. 289) İslam, önceki azametinden kalan küllerinden yeniden canlanıp ayağa kalkacak ve tebliğcileri vasıtasıyla, bu vahşi istilacıları imana getirecektir. (s. 291) Müslümanlar, Moğol istilalarının fırtınasından diğer din mensuplarına oranla çok daha fazla etkilenmişlerdir. Moğol yöneticileri arasında İslam'a karşı farklı derecelerde nefret besleyenler bulunmaktaydı. (s. 297) Ancak bütün işkence, eziyetlere rağmen sonunda, Moğollar ayakları altında çiğnemiş oldukları Müslüman halkların dinine girmiş ve onu kabullenmişlerdir. (s. 299) İslam'ı ilk kabul eden Moğol hükümdarı Berke Han idi ve 1256'dan 1267 yılına dek Altın Ordu devletini yönetmiş idi. (s. 300) Hülagu'nun en sevdiği eşi Hristiyan'dı ve doğu Hristiyanları ile ittifak kurmuş idi. Oğlu Teküdar ise, İslam'ı ilk kabul eden İlhanlı hükümdarı idi. Aslında Hristiyan olarak yetiştirilmiş fakat Müslüman olup Muhammed adını almıştır. (s. 303) İslam'ın Çağatay Moğolları tarafından genel kabul görmesi, 1326 yılında, Tarmaşirin Han'ın Müslüman olması ile gerçekleşmiştir. (s. 309)

Ortodoklar, Ruslar: Bulgarlar, İslam'ın sünnet olma ve şarabın yasaklanmasına karşı muhalefetini aşamamışlardı. (s. 318) Ruslar ise, özellikle sarhoş edici içkilerin kullanımının İslam şeriatında yasak oluşu nedeni ile İslam'a mesafeli durmuşlardır. (s. 320) On sekizinci asırda Rus hükümeti, İslam'a geçen Tatarları Hristiyanlaştırma için özel çalışmalar sarf eder. Fakat kısa süre sonra, sözde vaftiz edilen tatarlar yeniden, Hristiyanlığı terk edip İslam'a geçerler. (s. 324) Rus ceza sistemi, Ortodoks kilisesinden ayrı düşenlere karşı ciddi yaptırımlar içerisindeydi. (s. 325) Müslümanlara 'Sünnetli köpekler' denilerek işkence edilir, köylerden sürer, cami yapmalarına izin vermezlerdi. (s. 327) Yine de İslam'ın yüksek ahlakı sayesinde tatarlar arasında İslam başarı sağlar. (s. 326) Sibirya'ya gelen tebliğciler şehit edilmişti. (s. 329)

İslam'ın Hindistan'da yayılması: Mühtediler (sonradan Müslüman olanlar) genelde İslam'a kendi hür iradeleri ile girmişlerdir. (s. 333) Kimi büyük imparatorlukların kurucusu için Hindistan'ın alınması kutsal bir savaştı. Gazneli Mahmud veya Timur'un zihinlerini bu düşünce meşgul ediyordu. (s. 334) Üzerine herhangi bir saldırı düzenlemeden önce inançsız Hinduların genellikle İslam'a davet edildikleri doğrudur. Korku bazen din değiştirmeye sebep olmuştur. Bu tür din değiştirmeler, en azından Müslüman ilhakların ilk zamanlarında, genellikle kısa süreli olmuş ve ordu geri çekilince etkisini kaybetmiştir. (s. 335) Genellikle sert mizaçlı olan Moğol ve Tatarlardan oluşan Halaçlar, Tuğluklar ve Ludiler sürekli iç ve dış savaşla meşgul olduklarından irşad ve tebliğe zaman bulamıyorlardı. İslam onlarda kökleşmiş bulunmuyordu ve ilk Arap sancaktarlarına ilham kaynağı olan iştiyakın tesirinde kalmamışlardı. Kurdukları imparatorluklar tam anlamı ile askeri idi ve Hindistan'ı İslamlaştırma özelliklerinden uzak idiler. (Sir Alfred C. Lyall, Asiatic Studies, s. 289)

İslam'ın yayılışında Müslüman idarecilerin zor kullanmasının tesirinin ne kadar az olduğu, Delhi ve Agra gibi Müslüman iktidarın merkezlerinde bile günümüzde Müslümanların onda biri ancak geçmesinden, sonrakinde nüfusun dörtte biri oluşturamamasından tahmin edilebilir. (Sir W. W. Hunter, The Religions of India, The Times, 25.02.1888) İslam, en büyük ve en uzun süreli tebliğ zaferlerini, siyasi gücünün en zayıf olduğu zaman ve mekanlarda elde etmiştir. (s. 343) Malabar sahillerinde yüzlerce yıl süren tebliğ ve irşad çalışmalarının baş aktörleri çoğunlukla Arap tacirler idi. (s. 346) Şüphesiz, alt tabakaya mensup kast sınıfından sürekli olarak, gönül rızasıyla İslam'a geçişler olmuştur. (s. 349) Maldiv adalarının sakinleri Müslüman olmalarını Arap ve Fars (İran) tacirlere borçludurlar. (s. 351) Din değiştirmelerin temelini gönüllülük esasına dayanmaktadır. Araplar, ilk şiddetli hücumlardan sonra tebalarına karşı müsamahakâr tutum takınmışlardır. Mesela, Brahmanların geçim kaynağı olan tapınaklarını tamir etmelerine müsaade edilmiş ve kimse dinini yaşamaktan alıkonmamıştır. (H. M. Elliot, The History of India, I/186) Hem iç hem sahillerde İslami tebliğ Müslüman tacirler tarafından gerçekleştirilmiştir. (s. 355) İslam'ın artışının ancak barışçı tebliğ yollarıyla vücuda getirildiği muhakkaktır. (s. 356) Bengal, alt kast Hindular ile dışlanmış kimselerin bol olduğu yerlerdi. Bunlar fakir balıkçı, avcı, tarım işçileri idi. İslam onlara Allah'ın birliği yanında insanların eşitliği mesajını da getiriyordu. İslam alt Bengal'de kalıcı başarısını zorlamaya borçlu değildi. (s. 363) Sayıları inanılmaz artan mühtedilere etki eden en baş amil, sosyal hayatlarında var olan kurallarda bulunmaktadır. (s. 373) İslam'ın Hindistan'da yayılmasının en temel nedeni, sınıf önyargısına, kast sistemine sahip olmamasıdır. (s. 378) Müslüman tebliğcilerin çoğu, sokakta tebliğ, broşür dağıtımı ve başka yollarla Hristiyan misyonerlerin metotlarını benimsemişlerdi. (s. 370) Kast sorunu nedeni ile insanlar hiçbir ayırım gözetmeksizin herkesi kabul eden ve denk bir statü sunan bu dine temayül, doğal olarak olacaktır. (s. 374) Kuzeydoğu vilayetleri ve Oudh'ta, 1891 yılında, toplam Hindu nüfusunun %5.78'i Müslüman velilere dua etmekte idi. (Census of India, 1891, WVI, dlm 1, s. 217. 244, Allahabad 1894) İslamiyet Tibet'e de, Keşmir'li tacirler vasıtasıyla sokulmuştur. (s. 380)

İslam'ın Çin'de yayılması: İslamiyet Çin'e Müslüman tacirler tarafından sokulmuştur. (s. 383) 1731 tarihli Çin Hükümdarı Yung Çen tarafından yayınlanan bir fermanda: 'Müslümanlar kutsal kitaplarımızın hükümlerine uyum sağlamışlar, edebiyat imtihanlarını geçmişler ve hukukun fedakârlıklarını yerine getirmektedirler.' (s. 393) demektedir. Müslüman nüfusun artışı sadece yabancı göçlerle veya nüfusun artışı ile izah edilemez. (s. 395) Dini yayma gayretleri oldukça derinden ve sessiz olmuştur. Aleni tebliğ yapanlar işkencelere uğramakta idi. (s. 396)

İslam'ın Afrika'da yayılması: İspanya'yı fetheden Tarık b. Ziyad ve beraberindeki 7.000 kişi Berberi asıllı Müslümanlardan oluşuyordu. (s. 405) Berberiler inatçı kişilerdi ve İslam'ı benimsemeleri zaman almıştı. İslam'ın kuzeydoğudan yayılışı son derece yavaş olmuştur. Asırlar boyu Müslüman idaresi altında bulunan sınırların ortasında kayda değer

sayıda puta tapan grupların kalışı (s. 415) Baghirmi'nin ilk Müslüman hükümdarı Sultan Abdullah 1568 ile 1608 arasında yönetimde bulunması ama halkın çoğunun Müslüman olmasının 18. asrın ikinci yarısına dek sürmesi (s. 417) İslam'ın zorlama ile yayılmadığının delilleridir.

Eğer bir Müslüman devletin diğerinin yıkımına çalışmasına sebep olan ve her iki tarafı da yok eden savaşlar olmasaydı, bunlar çok daha hızlı büyüyen Müslüman bir nüfusun oluşmasına katkıda bulunurdu. Müslüman imparatorluklar katliamlarla yıkılırken, putperestlik kaybetmiş olduğu zeminin çoğunu geri almıştı. (s. 416)

Sudan'da Wehhabi tesiri Şehy Osman Dan Fodio ile başlamıştır. (s. 418) Güney Nijerya'da Ticani tarikatı, Müslüman tesirlere sert bir şekilde direnen putperest kabileler arasında nüfuz edinebilmişti. (s. 420) Güney Nijer'deki putperestleri İslam'a sevk etmek için bir hayli başarılı tebliğ çalışması yapılmıştır. (s. 422) Afrika'nın batısında İslam'ın yayılmasında özellikle yararlı olan iki tarikat olmuştur: Kadiriyye ve Ticaniyye. (s. 423) Kadiri tarikatının Sudan'daki tebliğ faaliyetleri tamamı ile barışçıl olmuştur. Ticanilerin dine insan kazanma projeleri ise kılıçla olmuştur ve maalesef onların savaştaki şöhreti, barışçıl propagandaların başarısını gölgede bırakmıştır. (s. 425) Oysaki barışçıl iş görenlerin çalışmaları, İslam'ın yayılmasında, ehemmiyetsiz ve kısa ömürlü hanedanlıklar kurmaktan daha etkili olmuştur. Silahlı hareketlerin tarihi şu bakımdan önem taşımaktadır: Hakimiyet kurmak için yapılan savaşlar, misyonerlik faaliyetlerine yeni alanlar açmıştır. (s. 426) İslam'ın ilerlemesine en fazla katkı sağlayanın askeri başarılar değil, açık tebliğ faaliyetleri olmuştur. (s. 429) Senusi tarikatının irşad ve tebliğleri hiçbir şekilde şiddet ve savaşla ilişkili olmamış ve din hizmetinde sadece barış ve ikna sanatlarını kullanmıştır. (s. 430) 1800'lü yılların sonlarında Nijer'den Orta Sudan'a seyehat eden Joseph Thomson, şu gözlemlerini aktarır: "Fetişizm, yamyamlık ve içki ticareti, yerini gözle görülür bir ilerlemeye bırakır. Bunlar ortadan kalkmış, kıyafet bol ve edebli olmuş, temizlik, vakur tavır ve ahlaki düzelme gözle görülür şekilde artmıştı. Duyduğunuzda belki şaşıracaksınız ama bu unsurların kaynağı Muhammediliktir. Medeniyete doğru muazzam ilerleme kaydetmiş bir halk." (Thamson, Note on the African Tribes of the British Empire, s. 185) Her Müslüman ve tüccar fiilen tebliğcidir. (s. 436, 464) Fetişe tapan bütün kabileler, kendilerinden daha yüksek olarak gördükleri bir medeniyeti taklit etme neticesinde İslam'a geçer. (s. 437) Ne kadar önemsiz ve aşağılanmış olsa da, putperest zenci, Hazreti peygamberin düsturlarını kabul etmeye isteklilik gösterir göstermez, eşit birisi olarak derhal cemaatlerine kabul edilirdi. (s. 438) 922 yılında, Zenc ülkesine gelen tüccarlar hükümdarı köle olarak tutsak eder ve uzak bir ülkede satarlar. Birkaç yıl sonra bir fırtına neticesi aynı ülkeye geldiklerinde tutsak edilirler. Hükümdar, köle olarak satıldığı yerde İslam'ı öğrenmiş, Müslüman olmuş ve sonra kaçmış ülkesine dönmüştür! Tutsak edilen tüccar esirleri kral bağışlar ve Allah ihsan ettiği için ve dolaylı da olsa dinini değiştirmesine vesile oldukları için, 'sizin canınızı bağışlıyorum' der ve bu arada halkına da İslam'ı öğretir. (s. 442) Gallalı biri çocukken evinden kaçırılmış, köle olarak satılmıştır. Oryantalist Doughyt ona, 'Seni köle olarak satanlara karşı kalbinde bir kin var mı?' diye sorduğunda şu cevabı alır: Ancak bir şey bütün acımı unutturdu bana. İnançsızlar gibi cahiliyede kalmadım! Allah'u Teâlâ'nın hikmeti, ben Resulullah'ın ülkesine geldim ve dinden haberdar oldum." (s. 448) "Bu Afrikalılar, kendilerini köleleştirenlere karşı bir kırgınlık duymamaktadır. Köle edilmeleri sayesinde kurtuluş dinine girdiklerinden dolayı 'bu Allah'ın lütfudur.' diyenler bulunmaktadır. Bedenlerinin bir zamanlar köleliğe satılmış olmasından dolayı Allah'a hakikaten şükrederler. (s. 532) Putperestliği bırakıp Müslümanlığa döndürülen insanların sayısı, samimi misyonerlerin iştiyaklı çabalarına rağmen, Hristiyanlığa döndürülenlerden daha fazladır. (s. 452) Müslüman din adamı daha az bir gayretle etrafına daha çok kimseyi toplamaktadır. (s. 453) Afrika'daki Müslüman tebliğ hareketini büyük ölçüde barışçı metotların tavsif ettiği görülmektedir. (s. 454) İslam'ın günümüz Afrika'sında hızla yayılmasında Müslüman davetçilerinin sakin ve sabırlı gayretlerinin, şiddet içerikli tedbirlerden çok daha fazla işe yaradığına birçok şahitler

bulunmaktadır. Şiddet içerikli tedbirlerle rakiplere son verilmiş olabilir, fakat din değiştirmeler barışçıl yollarla gerçekleşmiştir. (s. 455) Müslüman tebliğciler sadece Allah ile kul arası ilişkilerden bahsetmek ile kalmayıp, Atlantik'ten Çin Setti'ne kadar muhafaza ve muavenet (Koruma ve yardımlaşma) pasaportu olan, sosyal/siyasi dayanışma parolasını aktarmaktaydılar. (s. 458) İslam'ın Negritia'da ilerlemesi hiç şüphesiz zenciye karşı hiçbir tiksinti hissinin olmayışı ile sağlanmıştır. Gerçekten de İslam, çok üzüntü verici şekilde Hristiyanlıkta sıkça görülen durumun aksine, zenciye hiçbir şekilde aşağılayıcı gözle bakmamıştır. (s. 458) Hidayete vesile olan ile mühtedi arasında uçurum yoktur. Her ikisi de Allah'ın katında eşittir ve bu yalnız teoride değil uygulamada da böyledir. 'İnsanlık kardeşliği' ilkesi hayata geçirilir. İslam'ın Güney Nijerya'da yayılması esas itibariyle sosyal bir harekettir. (s. 460) 'İslam'ın sadece silah zoruyla ilerleme kaydetti' ifadesinde ne kadar az doğruluk payı vardır. (A. Merensky, Mohammedanismus und Christentum in Kampfe um die Negerlander Afrikas, s. 156)

İslam'ın Malay Takımadalarında yayılması: Müslümanlar, İspanyolların 16. asırda yaptıkları gibi, işgalci olarak gelmediler ve kılıcı din değiştirme vasıtası olarak kullanmadılar. Yerli halkı ezmek ve baskı altında tutmak gibi kendilerine üstün ya da hakim ırk imtiyazı iddiasında bulunmadılar. Yaptıkları tek şey, ticaret adamı gibi gelerek sahip oldukları üstün bilgi ve medeniyetlerini dinlerinin hizmetinde kullanmak olmuştu. Bu üstünlüklerini, kendilerini yüceltmek ya da servet yığmada bir araç olarak kullanmamışlardır. (s. 469) Wehhabi öğretilerini yayan Arap davetçilerinin türbelerine günümüzde de hürmet gösterilmektedir. (s. 481) Cava'da İslam'ın kabulü, tüccarlar ve küçük muhacir grupların liderlerinin uzun süreli gayretleri sonucunda gerçekleşmiştir. (s. 482) Bazı istisnalar dışında Cava nüfusu tamamen Müslümandır. Bu uzun süreli din değiştirme faaliyeti barışçıl bir tebliğ sonucu olmuştur ve dinin yayılması davetçilerin faaliyetleri ile gerçekleşmiştir. (s. 494) Putperest Dyaklar, Hristiyan misyonerlerin telkinlerinden ziyade Müslüman tebliğcilerin sözlerini kabule meyilli idiler. (s. 501) Portekizliler tarafından Katolik mezhebine döndürülen Alfurlar, Hollanda'lılar tarafından Protestanlığa döndürülmüşlerdir. (s. 502) İslam, Bugiler arasında şüphesiz ağır ve tedrici surette yayıldı. Fakat bu yeni dini bir kere benimseyince, din onları, Araplarda olduğu gibi harekete geçirmiş ve birdenbire Takımadanın en cesur insanları, en girişimci tacirleri ve denizcileri haline getirmişti. (s. 506) Hâkim Bagus ve İmam Tuweko adında iki tacir davetçi, dinlerini ülkenin geri kalan kısmının tamamına yaymak için işe koyulmuşlardı. (s. 507) Lombok adasının Sasakları da din değiştirmelerini Bugilere borçludur. Din değiştirmeleri tamamen barışçıl ve içtenlikle gerçekleşmiştir. İslam'ın Hristiyanlıkla kıyaslandığında Filipinlerde başarı elde etmesi, büyük ölçüde bu iki dinin yerlilere takdim edilişindeki farktan kaynaklanmaktadır. İspanyolların şiddet yanlısı ve müsamahasız oluşları, Müslüman tebliğcilerin uzlaştırıcı tavırlarına tamamen tezat teşkil ediyordu. Müslüman tebliğciler ne ayrıcalıklı bir ırka has hakları olduğu iddiasını gütmekte ve ne de yerli halkı alt kast tabakası durumuna düşürmektedirler. İspanyolların aşırı derecede paraya düşkün ve açgözlü oluşları, dinlerinden nefret edilmesine neden olmuştur. Diğer yandan, İspanyollarca "dinin propagandası, siyasi hegemonyanın vasıtası olarak" tasarlanmıştı. (s. 511) Filipinlerde, Amerikan işgalinden sonra, İslam'ın tesiri önemli ölçüde daraltılmıştır. (s. 513) Papau Yeni Gine'de İslam yerli halk arasına Müslüman tüccarların tebliği ile sokulmuştu. (s. 514) Bu yeni dine bağlılıkta kadınlar, erkeklerden daha sıkı oldukları söylenmektedir. (s. 515) Malay atkın adalarında son altı asır esnasında, İslam inancının yayılması adına barışçı tebliğ gayretlerinin mevcudiyetini gösterecek kadar delil bulunmaktadır. Tebliğ faaliyetinin ana özelliği irşad (doğru yolu göstermek) ve ikna olmuştur. Çoğunlukla, dillerini öğrenerek, adetlerini benimseyerek, kalplerini kazanarak, evlilik yolu ile ve iş bağlantıları yaparak, sakin ve yavaş bir biçimde tebliğ faaliyeti gerçekleşmiştir. (s. 516) Buckle'in tebliğciler hakkında söylediği gibi: "Müslüman misyonerler çok basiretli kimselerdir." (Buckle' Miscellaneous, Helen Taylor, I/594) Hristiyan bir misyoner de şöyle söylemekte idi: "Hacılar, sayıca kazandıklarını kalitede asla kaybetmemektedirler." (Report of Centenary Conference on Protestant Missions, I/21,1888; G. K. Niemann, Inleiding tot de kennis van den Islam, s. 407)

Sonuç

Günümüz Hristiyan Dünyası için misyonerlik faaliyeti denince akla, misyoner cemiyetleri, ücretli vazifeliler, yardım paraları gelmektedir. Hristiyan Kilisesi, başlangıcından bu yana propagandasının yapılması için ödenek ayırmıştır. İslam'da özel olarak eğitilmiş görevliler olmasa da, çabaların sürekliliği vardır. Özellikle tahsis edilen bir Ruhban sınıfının olmayışı ile ortaya çıkabilecek zararlar, mümin fert üzerine yüklenen mesuliyet duygusu ile telafi edilmektedir. Müslüman ile Allah'ı arasında bir aracı bulunamayacağından, kurtuluş mesuliyeti yalnızca şahsın kendi üzerinde bulunmaktadır. Netice itibariyle kural gereği, dini vecibeleri yerine getirmede daha sıkı ve dikkatli olmaktadır. Her Müslüman misyoner değil, tebliğcidir: Tacir, müdür, ciltçi, işçi, bu kimseler günlük işlerini tamamladıktan sonra, kendilerine kalan vakitlerini dinlerini tebliğe adamaktadırlar. (s. 521-523)

Orta Afrika'da, Belçikalılar tarafından ölüm cezasına çarptırılan bir Arap reisi, kendisini teselli etmek için gönderilen Hristiyan misyonerini, hayatının son dakikasına kadar İslam'a sevk etmek için uğraşmıştır. (D. Cawford, Thinking Black, s. 202)

İslam'ın başarısına katkıda bulunan nedenler

En önemlisi, İslam inancının sadeliğidir. (Maracci, Alcorani textus-tranaslatus, s. 9) Ruhani meclislerin olmayışı, herhangi bir sembolü zorlamadıkları gibi inancın ortalama zekanın anlama kapasitesi içerisinde bulunması, İslam inancının akla dayalı yapısı gibi nedenler de diğer etkenlerdir. (s. 527) Profesör Montet, 'İslam, özünde akılcı bir dindir. Akli veriler temeline dayanan doktrinleri, bir araya gelişinin tüm özelliklerini taşır. İslam inancı Allah'ın birliğine, onun peygamberine ve ahirete inanmaktır. (Edouard Montet, La Propagande Chetienne et ses Adversaires Musulmans, s. 17-18)

Hac: Hz. Peygamberin tek tanrıcı tebligatının ortasında, putperestliğin garip bakiyesi olduğu gerekçesiyle çoğu zaman karşı çıkılmıştıri Fakat ona göre bu görevin, dinini ıslah etmekle vazifeli olduğu Hz. İbrahim'den intikal ettiği unutulmamalıdır. Beş vakit namaz: Müslümanın dini sürekli kendisi ile beraberdir. Bu durum yalnızca ibadet edeni değil, onu seyretmekte olanı da tesir altına alır. 1298 yılında İslam'ı kabul eden İskenderiyeli Yahudilerden Said b. Hasan, "Müslümanların safları bana meleklerin safları gibi göründü. Müslüman olarak yaratıldığıma kanaat getirdim." demekte idi. (s. 533) İslam düşmanı Ernest Renan bile, 'Yüreğimin müteessir olmadan ve hatta diyebilirim ki Müslüman bulunmadığına teessüf etmeden bir camiye girdiğim vaki olmamıştır.' (Renan, L'ıslamisme et la Science, s. 19) demektedir. Hristiyan bir piskoposun sözleri de ilginçtir: "Müslümanlarla temasa geçen birisinin bu görüntü karşısında tesir altında kalmaması ya da böyle bir sistemi oluşturan gücü hayalinde canlandırmaması düşünülemez. Diğer taraftan, her gün vakitli olarak okunan ezanlar da aynı mesaj ile yüklüdür." (Dr G. A. Lefroy, Mankind and the Church, s. 288) Oruç: İslam'ın nefsani (Bedeni) arzulara hitap ederek cazibe oluşturan bir din olduğu şeklindeki görüş aleyhinde güçlü bir delildir. Carlyle'nin dediği gibi: "Onun dini kolay bir din değil: Sıkı bir oruç, yıkanmalar, günde beş vakit namaz ve içkiden uzak durma. Bu din kolaylığından dolayı başarıya ulaşmadı. Böylesine sıkı ve basit dille beyan edilen inancı, akla fazla yüklenmemekte ve ibadetlerin kesin, olumlu ve öz oluşu, inanan kimseyi ne yapacağı konusunda şüphe içerisinde bırakmamaktadır. Bu vazifeler yapıldığı zaman da, şeriatın bütün gereklerini yerine getirmiş olmanın tatmini yaşanmaktadır. İslam, akılcılık ve kulluğun birlikteliğidir. (s. 534)

Mesela bir bütün olarak alındığında, gayrimüslimler 'yakın zamanlara kadar' Avrupa'da bulunamayacak türden bir hoşgörüyü Müslüman yönetimleri altında görmüşlerdir. Kur'an'ın emirleri doğrultusunda, kişileri din değiştirmeye zorlamak yasaklanmıştı. Bakara 256: 'Dinde

zorlama yoktur.' Yunus 99-100: 'Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzünde bulunanların hepsi topluca iman ederdi. Hal böyleyken, mümin olsunlar diye sen tutup insanları zorlayacak mısın?' vd. Asırlar boyunca İslam hakimiyetinde bulunan ülkelerde çok fazla sayıda Hristiyan mezhep ve cemaatlerin bulunuyor olması, yaşamış oldukları hoşgörünün canlı şahidi durumundadır. Bazı zamanlarda çekmiş oldukları müsamahasızlık daha çok, bazı özel ve mahalli şartlardan kaynaklanmıştır.

Kur'an, dini yaymanın yegane meşru yolu olarak tebliği emretmiştir. Kadı el-Fadıl Abdurrahman Bin Ali, zorla İslam'a döndürülmüş olan bir kimsenin Müslüman kabul edilemeyeceği hükmünü vermiştir. Gazan Han, Budist keşişlerin zaruret dolayısıyla Müslüman göründüklerini anlayınca, isteyenin Tibet'e gitmesine izin vermiştir. Tebriz şehrinde, Ermeni bir tacire Müslüman olması için ısrarda bulunan birisi, tacirin reddetmesi üzerine, başına öldürücü bir darbe indirmiş, sonra yakalanıp, 'Ne demek! İslam dini bu şekilde mi yayılacak?' diyen vali tarafından cezalandırılmıştır. (s. 538)

Doğu Hristiyanları çoğunlukla silahsız ve savunmasız idiler. İslam hükümdarlarının herhangi birisi için, İspanyolların Endülüs Müslümanlarına yaptığı gibi, Hristiyan halkın kökünün tamamen kazınması çok kolay olabilirdi. Fakat hükümdarlarını bu gibi zalimce maksatlardan döndüren müftüler, böylelikle İslam şeriatının ve Müslüman hoşgörüsünün en güzel örneğini sergilemişlerdir. (A. De la Jonquiere, Histoire, s. 203, 213, 312) Yine 17. Asırda Almanya'da hayli rağbet gören, 'Cuius regio eius religio' prensibi ('Kim hakimse, halk onun dininden olmalıdır' anlayışı) hiçbir Müslüman idarece benimsenmemiştir. (E. Charveriat, Histoire, II/s. 615, 625)

İslami tebliğin tesirinde en önemli yer tutan özellik, Müslümanların yaşadıkları takva hayatının etkisidir. Dominikli misyoner Ricoldus de Monte Cruis, aralarında çalışmış olduğu Müslümanlara övgüler (J.C.M.Laurent, Peregrinatores Medii Aevi Quatuor, s.131) yağdırmakta ve 'aşırı olmamalarını ve Hristiyanlara göre ahlaki bakımdan üstünlüklerini' övmektedir. Siyasi gücün ve maddi refahın kaybolması, tebliğ çalışmalarının en gerçekçi nedenleri durumundaki daha hoş manevi özelliklerin ön plana çıkmasına neden olmuştur. (s. 543) İnanmayanlarla Müslümanların tartışmalarının ilk örnekleri en başta bizzat Kur'an'da bulunmaktadır. (s. 553) Tebliğin teşkilatlı yürütülmesi, cemiyetlerin oluşturulması, İslam tebliğ tarihinde yeni bir gelişmedir. (s. 555)

Genel bilgiler
1- Marco Polo: 1254-1324, İbni Batuta: 1304-1377
2- İlk dört halife
Hz. Ebu Bekir: 623-634
Hz. Ömer: 634-644
Hz. Osman: 644-656
Hz. Ali: 656-661
3- Emevi-Abbasi devletleri
Emevi: 661-750: 89 yıl
Abbasi:750-1258: 508 yıl
Endülüs:756-1031: 275 yıl
Gırnata:1232-1492: 260 yıl
4- Moğol ve Hunlar
Moğol-Cengiz Han,1200
Hunlar-Atilla, 400
Cengiz'in soyu-Timur, 1350

Teori, pratik; iddialar, gerçekler

Hatay, İstanbul, Edirne, Makedonya, Bosna

Antakya, dinlerin, kültürlerin kardeşliğini simgeleyen, Musevi, Hristiyan ve Müslüman toplumlarının yaşadığı 23 yüzyıllık geçmişi olan kentimizde üç semavi dinin mensuplarının mezarları da yan yanadır. İsa'ya inananlara Hristiyan kelimesinin ilk kez verildiği St. Pierre kilisesi, Papa VI. Paul tarafından hac yeri ilan edilmiş. Aynı caddenin bir köşesinde Hristiyanlığın ilk yıllarında kilise olan Habib-i Neccar Camii, Katolik Kilisesi ve Yahudi Sinagogu bulunmakta ve günün bazı saatlerinde ezan, çan ve hazzan sesleri birbirine karışmaktadır. (AA, 6.12.2020)

Üsküdar Kuzguncuk'ta aynı sokak üzerinde sıralanan cami, kilise ve sinagog görenlerin ilgisini çekiyor. 3 inancın bir arada yaşandığı Kuzguncuk, hoşgörü kültürüyle ön plana çıkıyor. (Hürriyet, 20 Temmuz 2019)

Makedonya'da konuşan Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez'den Batıya din dersi. Görmez, Makedonya'da restorasyonu tamamlanan caminin açılışı sırasında dikkatini çeken bir konuyu şöyle anlattı: "Caminin altında bir kilise, onun da altında bir sinagog var. Caminin üzerindeki tarih 1492'yi gösteriyor. Bu tarih size neyi hatırlatıyor? Amerika'nın keşfedildiği yılı. Avrupa'dan Yahudilerin sürgün edildiği, hepsinin gidip İstanbul'a sığındığı tarihi gösteriyor. Biz öyle bir medeniyetin çocuklarıyız ki, bundan 100-150 sene önce Batı'nın hiçbir başkentinde siz camiyi, kiliseyi, sinagogu, havrayı yan yana göremezdiniz. Ama 4-5 asır önce İstanbul'da, Bursa'da, Edirne'de cami, sinagog, kilise yan yana barış içerisinde yaşayabilmiştir. (AA, 7 Nisan 2013)

Kim hoşgörülü? Üç dinin bir arada yaşadığı yerler neden hep İslam ülkeleri? Vatikan'da neden havra veya cami yok?!

Bize demokrasi, özgürlük, medeniyet dersi veren Batıdan birkaç haber başlığı:

Biz kiliseleri onarıyoruz onlar camileri kapatıyor. Avusturya'nın camileri kapatma ve imamları sınır dışı etmeye yönelik ırkçı karar. (Sabah, 11.6.2018) Eyvah anneciğim Türkler geliyor: Fenerbahçe'nin Lazio zaferi başta İtalya olmak üzere Avrupa ve dünya basınında geniş yer buldu. La Gazzetta dello Sport, "Eyvah anneciğim Türkler geliyor (Mamma li Turchi)" deyimini başlığa taşıdı. (En Son Haber, 06.04.2013)

Müdeccen ya da Morisko Alfabesi Aljamiado (el-Acemiyye) Endülüs'ün 1492'de kaybedilmesinden bir süre sonra İspanya Krallığı, idaresi altında kalan Müslümanlara Arapça konuşmayı ve yazmayı yasaklaması üzerine zor durumda kalan Müslümanların da, yeni bir tarz geliştirmeleri üzerine ortaya çıkarılan alfabe: Aljamiado. Yani, İspanyol dilinin Arap Alfabesiyle yazılmasıyla oluşan edebi literatür.

'Gerçek bir Türk' ('C'est un vrai Turc'): Kaba ve acımasız insanları betimlemek için kullanılan ırkçı bir Fransızca deyişi, İtalyancada "bestemmia come un Turco" ("Türk gibi küfretmek") ve "puzza come un Turco" ("Türk gibi pis kokmak") deyimi, Macaristan Ulusal Müzesinde bulunan ve bir Osmanlı'yı çocukları katlederken resmeden 16. yüzyıla ait bir çizim, İsrail, Batı Şeria'da cami duvarına ırkçı slogan, Belçika'da camiye saldırı, Fransa'da cami duvarına ırkçı yazı, Hollanda'da camiye molotoflu saldırı, Batı Trakya'da camiye taşlı saldırı, Avustralya'da cami arazisine haçlı, domuzlu saldırı gibi haberler aslında tarihten ders almadığımızı ve hiçbir

şeyin değişmediğini göstermektedir. Detayları, "İslamofobi" ve "Batı medeniyeti" adlı yazılarımızda bulabilirsiniz.

İdealler ve tarihten pratik realiteler

İslam'ın kılıç zoru ile yayılmadığı ve din hürriyetine verdiği önem için "İslam barış dinidir, İslam Biliminin Rönesans'a Etkileri" adlı yazılarımız da öneririz

İnsanlığın ihtiyaç duyduğu karizmatik topluluk fikrini İslam gerçek hayatta, diğer büyük dinlerin hepsinden daha iyi uygulamıştır. (M. Watt, İslam and the Integration of Society, s. 234) "Müslümanlık ticaret ahlakı bakımından Hristiyanlığı geçmişti." (Will Durant, İslam Medeniyeti, s. 64)

Batılı araştırmacı Bryan S. Turner'ın, "Birçok bilim adamı, şeriatın ideal ve pratik arasında bir boşluk dolduran, ideal bir hukuk olduğunu kabul etmişlerdir" (Turner, Oryantalizm Kapitalizm ve İslam, s. 97) şeklinde özetlediği ve İslam'ın bir ütopya olmadığının, masallarda karşılaşılabilecek muhteşem idealleri dünyada yaşattığının delillerinden birkaçına örnekler verelim.

"Mallarınızı aranızda haksız sebeplerle yemeyin. Kendiniz bilip dururken, insanların mallarından bir kısmını haram yollarla yemeniz için o malları hakimlere (idarecilere) vermeyin." (Bakara, 188) "Siz insanlar için çıkarılmış ümmetlerin en hayırlısı olmak üzere yaratıldınız. İyiliğin yapılmasını emreder, kötülüğün yapılmasını yasaklarsınız ve Allah'a inanır iman edersiniz." (Ali İmran, 110) "Ey İnananlar! Kendiniz, ana babanız ve yakınlarınız aleyhlerine de olsa, Allah için şahit olarak adaleti gözetin." (Nisa, 135) "Mala ve mevkiye düşkün bir adamın dinine verdiği zarar, bir koyun sürüsünün içine salıverilmiş iki aç kurdun o sürüye verdiği zarardan daha büyüktür." (Tirmizi, Zuhd, 43/2376)

Efendimiz, mahzum kabilesinden zengin bir kızın suç işlemesi üzerine onun cezalandırılmamasını isteyenlere şöyle hitap eder: "Sizden öncekileri helak eden şey, şudur: İçlerinden asil birisi hırsızlık yaptı mı, onu cezasız bırakırlardı. Ama kimsesiz zayıf biri hırsızlık yapınca, derhal ona ceza verirlerdi. Allah'a yemin olsun ki, Muhammed'in kızı Fatıma bile hırsızlık yapmış olsa, mutlaka ona da aynı cezayı verirdim." (Buhari, enbiya 54, hudud 12; Müslim, hudud 8, 9, M. Asım Köksal, İslam Tarihi, VI/477-478)

Bir önder, peygamber düşünün ki, yönetimi altındaki insanlara hizmet ediyor. O topluluğa eli ile su dağıtıyor ve onu ziyarete gelen yabancı bir ülkenin elçisi bu manzara üzerine "Ben hayatımda böyle yönetici görmedim." diyor. Efendimiz de cevaben: "İnsanların efendisi, insanlara hizmet edendir." buyuruyor. (Deylemi, el-Firdevs bi-Me'suri'l-Hitab, II/324; Acluni, Keşfu'l-Hafa, I/462-463)

Efendimiz fakirlere yardım dağıtmaktadır. Yardım dağıtımı bittikten sonra bir adam gelir. "Yardım dağıttığınızı duydum, onun için koştum, ama yine de yetişemedim. Zaten ben hep böyle şanssız biriyim." der. Efendimiz sordu: "İhtiyacın çok mu fazlaydı?" Saymaya başladı adam ihtiyaçlarını. Hepsi de zaruri ihtiyaçtı. Ama Resulullah'ın da imkanı bitmiş, elinde avucunda olanı tümüyle vermiş, tek dirhemi bile kalmamıştı. Efendimiz dikkatle baktı yoksul adamın üzgün yüzüne. Sonra beklenmeyen açıklamasını yaptı: Üzülme, ihtiyaçlarını yine alacaksın, hem de hiçbirini eksik bırakmadan! Nasıl olacak bu diyerek heyecanlandı yoksul adam. Efendimiz kelimelere basarak konuştu: "Şimdi buradan dükkanların bulunduğu yere doğru yürü, ihtiyaçlarını nerelerde bulursan al, satıcılara da de ki: Mal benim, borç Resulullah'ındır! Ödemeyi Resulullah yapacaktır." Verme konusundaki ölçüsünü de şöyle dile getirir: "Hiçbir şeyi olmayan, çorbasının suyunu çoğaltsın, onu da bulamayanların imdadına bir

tas sulu çorba ile koşsun, yine yoksullara ilgisiz kalmasın!" (Ahmet Şahin, "bir kutlu doğum hatırası, mal senin borç benim" adlı yazısından; A. Şahin, Aradığımız İslam, s. 18)

"Ömer b. Hattab'ın, savaş sırasında bazı kumaş balyaları ele geçirilmiş herkese birer parça düşecek şekilde halk arasında eşit olarak dağıtılmıştı. Ömer halkla hitaben, 'halkım duyun ve itaat edin' diye söze başladığında biri: 'Hayır! Senin üzerindeki elbise çok fazla kumaştan yapılmıştır, seni ne duyarız ne de itaat ederiz.' der. Ömer, oğlu Abdullah'ı çağırır, o da kendi payına düşen kumaş parçasını babasına verdiğini söyleyerek durumu açıklar. Dinleyici bu defa: 'Şimdi emret! Biz de dinleyelim ve itaat edelim' der." (Ziyaüddin Serdar, İslam medeniyetinin geleceği, s. 240)

Bir gün Efendiler Efendisi'ne bir sepet içinde turfanda hurma ikram edilir: Buyur ya Resulallah, olgunlaşan ilk hurma! Efendimiz: "Benim idare ettiğim halkım da şu anda böyle taze hurma yiyebiliyor mu?" Hayır, derler, kimse taze hurma yemiyor. Kesin sözünü söyler: "Götürün bu hurmaları, şu çocuklar yesin. Ben ümmetimin yemediğini yemem! Giymediğini de giymem! Halkının yemediğini yiyen, giymediğini giyen idarecilerden olmaktan Allah'a sığınırım." Ya O'nun yolundan giden sahabe ne yapmıştır? Hazreti Ömer'e bir iftar sofrasında soğuk bal şerbeti ikram edilir. Bardağı dudağına değdirmesiyle çekmesi bir olur: Bu ne? Ürkek ve çekingen sesle cevap verirler: Bal şerbeti, sizin için özel olarak hazırlatmıştık: Sert sesle sorar: Benim idare ettiğim halkım da şu anda böyle soğuk suyla yapılmış bal şerbeti içebiliyor mu? Derler ki: Nerede? Onlar hele bir sıcak suyu bulsunlar! Kelimelere basa basa konuşur: Ben, der, Müslümanların yemediğini yemem, içmediğini de içmem. Götürün bu bal şerbetini, getirin halkımın içtiği sıcak suyu. Halkından ayrı yaşayan idarecilerden olmaktan Allah'a sığınırım! Şimdi bir de ordu kumandanı Halid bin Velid'den örnek arz edelim. Bakalım o nasıl örnek almış, ne ölçüde benimsemiş bu ideali? Suriye taraflarında Rumlarla yapılan savaşta akşam olmuş, şöyle bir istirahat devresine geçilmiştir. Sıcak kumların üzerine sofralar serilir, açlıktan takatsiz düşmüş askerler kuru ekmekle hurmalarından yemeye başlarlar. Ancak kumandan Halid bin Velid'in sofrasında yumuşak ekmek, soğuk su var. Hayretle sorar: Bu ekmekler nasıl olup da böyle yumuşak kalmış? Deve sırtında güneş nasıl kurutmamış? Derler ki: Biz bu ekmek ve suyu eştiğimiz kum çukurlarındaki nemli zeminde muhafaza ettik. Bu yüzden ekmeğimiz yumuşak, suyumuz soğuk. İlk sorusu şöyle olur: Askerlerim de böyle ekmek mi yiyor, böyle su mu içiyor? Hayır, derler, onlarınki, deve üzerinde kurumuş ekmek, ısınmış su! Kumandan hiddetlenir: "Kaldırın bu yumuşak ekmekle, soğuk suyu. Bana askerimin yediği kuru ekmekle, içtiği sıcak suyu getirin. Savaşta birlik olup da yemekte ayrılan kumandanlardan olmaktan Allah'a sığınırım." Hz. Peygamber, Mekke'nin fethedilmesinin ardından, Müslümanlar için son derece önemli ve değerli olan Kâbe'nin anahtarını sahabeden birine değil, o sırada henüz Müslüman olmayan Osman bin Talha'ya teslim etmişti. Çünkü o vazifeyi en iyi şekilde yerine getirebilecek kişi Osman bin Talha'ydı. Bir Kurban Bayramı sabahı, namazdan sonra geldiği evinde Efendimiz'e kurban eti sunuldu. Yüzünde bir tereddüt işaretleri dolaşan Hz. Peygamber: "Şu anda çevremizdeki komşularımız da et yiyorlar mı?" diye sordu. "Hayır, biz herkesten önce sizin için hazırladık. Önce siz yiyin, sonra onlara göndereceğiz" cevabını alınca tabağı elinin ucuyla iterken şöyle dedi: "Götürün bu tabağı önümden. Komşumun yemediğini yemem, giymediğini de giymem. Ne zaman komşularımızın bacalarından et piştiğini gösteren dumanlar yükselirse o zaman getirin, ancak onlarla birlikte et yiyebilir, onlarla birlikte bayram yaparım!" (bartin.info/halkinin-yemedigini-yiyen-bir-idareci-olmaktan-allaha-siginirim-makale,975.html; sonpeygamber.info/hz-peygamber-in-yoneticiligi; Şahin, Aradığımız İslam, s. 22-23)

Utbe bin Ferkad anlatıyor: Bir seferinde Hazreti Ömer'e hurma ve yağdan yapılan birkaç sepet helva götürdüm. O, bana bunların ne olduğunu sorunca ben de: 'Yiyecek, sana getirdim. Çünkü sabahtan akşama kadar halkın işleriyle uğraşıyorsun. İstedim ki, evine döndüğünde iyi bir gıda alarak kuvvetini koruyasın.' dedim. Hazret-i Ömer, sepetlerden birinin ağzını açtı ve: Ey Utbe, Allah aşkına söyle! Bunlardan her bir Müslümana bir sepet verdin mi?" diye sordu. Ey

Mü'minlerin Emiri! Kays Kabilesi'nin bütün mallarını harcasam yine da her Müslümana bir sepet helva verememem. dedim. Bunun üzerine Hazret-i Ömer: "Öyleyse bana da lazım değil." dedikten sonra kuru ekmek ve sert etlerle yapılmış bir sahan tirit getirtti. Sonradan bana, etlerin iyi taraflarını uzaklardan gelen Müslüman misafirlere yedirdiğini, sert yerlerini ve sinirlerini de kendisinin yediğini söyledi." (Osman Nuri Topbaş, Faziletler Medeniyeti-2; Dr. Murat Kaya, Hz.Ömer, 111 Hayat Ölçüsü; Ali el-Müttaki, XII, 627/35936)

Efendimiz (sav) Medine'de halka hitap ettiği son hutbelerinden birinde, yönettiği halkına: "Ey insanlar! Yönetiminizde bulunduğum günden bu yana kimin sırtına bir kamçı vurmuşsam işte sırtım, gelsin o da bana vursun! Kimin kalbini kıracak bir söz söylemişsem gelsin o da bana aynı sözü söylesin. Kimin küçük de olsa bir hakkını almışsam işte malım, gelsin o da benden hakkını alsın!" Sözlerine şunu da ekler: "Sakın içinizden biriniz demesin ki, hakkımı isteyecektim ama Resulullah'ın darılacağından çekindim de isteyemedim. Şunu kimse unutmasın ki, benim inancımda hakkını isteyene darılmak yoktur! Şunu iyi biliniz ki, benim en çok sevdiğim kimse, benden hakkını alan yahut da helal eden kimsedir. "Bu sözleri dinleyen halktan biri ayağa kalkarak: Ya Resulallah der, öyle ise ben zatınızdan üç dirhem istiyorum! der. "Bu alacağın nereden kaldı hatırlatır mısın? "Hani çölden gelen bir fakir üç dirhem yardım istemişti de, sizde bulunmadığından ben vermiştim, onu talep ediyorum. Bunun üzerine Efendimiz (sav)'in cevabı aynen şöyle olur: "Amcamın oğlu Fazlı! Hemen git, üç dirhemi getir, istek sahibine ver. Böylece halkımızla aramızda helalleşmediğimiz bir konu kalmasın." (Taberi, III/191; İbn-i Kesir, Sire, IV/257)

Hz. Ali, Sıffin Savaşı'na giderken yolda zırhını kaybetmişti. Harp bitip Kufe'ye döndüğünde, zırhını bir Yahudi'nin elinde görür. Yahudi'ye şöyle der: "Bu benim zırhımdır. Onu ne birine sattım, ne de hediye ettim." Yahudi: Bu benim zırhımdır ve benim elimdedir. dedi. Hz. Ali, isteseydi zırhı ondan hemen alabilirdi. Fakat kesin olarak kendisi haklı da olsa, meselenin hakim önünde halledilmesini teklif etti: "O halde hakime gidelim." dedi. Birlikte hakime gittiler. Hakim, adaletiyle tanınan Kadı Şureyh idi. Kâdı Şureyh, Hz. Ali'ye: Ey müminlerin emiri! Aranızdaki mesele nedir? dedi. Hz. Ali: "Şu Yahudi'nin elindeki zırh benim zırhımdır. Ben onu ne birine sattım, ne de hediye ettim." Meseleyi anlayan kadı, Hz. Ali'ye: Bu iddianı ispat edecek delilin var mı? diye sorar. Hz. Ali: "Evet, var." dedi, "Hizmetçim Kanber ve oğlum Hasan, bu zırhın benim olduğuna iki şahittir." Kadı Şureyh: "Oğulun baba için şehadeti caiz değildir." dedi. Hz. Ali: "Cennet ehli birinin şehadeti nasıl kabul olmaz? Ben Resulullah'ın, 'Hasan ve Hüseyin, cennet gençlerinin efendileridir.' buyurduğunu işittim." dedi. Neticede Şureyh, delil yetersizliğinden davayı Yahudi'nin lehine neticelendirir. Bu büyük adalet karşısında Yahudi daha fazla dayanamaz ve şöyle demekten kendini alamaz: Müminlerin emiri, beni hakime götürdü, kendi tayin ettiği hakim de kendi aleyhinde hüküm verdi. Ben şehadet ederim ki, bu din haktır. Ve yine ben şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed de onun Resul'üdür. Bu zırh senindir. Devenden düşmüştü, ben de almıştım. Hz. Ali, bu neticeye çok sevindi: "Mademki Müslüman oldun, ben de zırhı sana hediye ediyorum." (Suyuti, Tarihü'l-Hulefa, s. 172)

Hicretin 17. senesinde Halife Hazreti Ömer, ziyaretçi çokluğundan dolayı Resulullah'ın mescidini genişletmek istemişti. Bunun için Türbe-i Saadet'in etrafındaki arsaları istimlak edip mescide katması gerekiyordu. Çevredeki arsa ve ev sahiplerine tekliflerde bulundu: Evinizi, arsanızı Resulullah'ın mescidini genişletmek için satın almak istiyorum. Kimse malına değerinden aşağısını vereceğimi sanmasın. Herkes kıymetini söylesin, gönlünden geçirdiği fiyatı bildirsin. Resulullah'ın mescidine zorla alınmış arsa ilave etmeyi düşünmüyorum. Herkes arsa ve evinin değerini söyler, binalar, arsalar satın alınır, Resulullah'ın mescidi genişletilmeye müsait duruma gelir. Ancak bir pürüz vardır. Onu da halletmek gerekiyor. Nedir o pürüz? Hazreti Abbas. Abbas, arsasını satmak istemiyor. Mescide de olsa vermeyi düşünmüyor. Halife

bizzat meşgul olur, tekliflerini tekrar eder: Ya Abbas, arsanın değerinden aşağısını vermeyi düşünmüyoruz. Resulullah'ın mescidine böyle zorla alınmış bir arsa ilave etmeyi de uygun bulmuyoruz. Şayet verilen fiyat az geliyorsa emsallerinden de fazla fiyat vereyim, arsanı ver de bu iş bitsin. Mescid-i Nebi ziyaretçileri içine alacak genişliğe ulaşmış olsun, ihtiyacı karşılayacak hale gelsin. Hayret! Abbas'tan beklenmeyen tavır: Hayır, mülk benimse fazla fiyat verseniz de satmak istemiyorum. Zorla alacaksanız o başka! İçinden çıkılmaz bir durum söz konusu olunca Halife olayı mahkemeye intikal ettirir. Hakim meşhur hukukçu Übeyd bin Kab. Taraflar huzurdalar. Devletin iddiası: Biz yönetim olarak Abbas'a değerinden fazla fiyat verdik, artık diretmemeli, arsasını vermeli ki, Resulullah'ın mescidi ihtiyacı karşılayacak şekilde genişleme imkanı bulsun. Abbas'ın cevabı: Arsa benimse, mülküme ben sahipsem, değerinden fazla da verseler vermek istemiyorum. Ne para zoruyla, ne de mescide ilave etmek iddiasıyla mülkümü elimden kimse alamaz. Mahkemenin kararı: İslam hukukunun gereği kimse başkasının mülküne ve arazisini isterse para zoruyla olsun, alamaz. Mescid için de olsa mal sahibini zorlayamaz. Abbas'ın mülkü Abbas'ta kalacak, hükümet istimlak için zorlamayacaktır. Mahkemenin tartışma götürmez bu kararı kesinleştikten sonra taraflar kalkıp gitmek üzere kapıya yönelmişken bir ses işitilir. Bu ses Abbas'tan başkasının sesi değildir. Bakın ne diyor Abbas: Ya Übey, mahkeme bitmiş, karar kesinleşmiştir değil mi? Evet mahkeme bitmiş, karar kesinleşmiştir. Kimse senin arsanı fazla fiyat vererek de olsa zorla alamaz. Öyle ise der, şimdi beni dinleyin. Mahkemenize açıkça ifade ediyorum. Arsamı şu andan itibaren Resulullah'ın mescidine ilhak edilmek üzere hibe ediyorum. Hem de tek kuruş almadan, hiçbir maddi menfaat beklemeden. Hepiniz şahit olun, parayla alınamayan arsam, hiçbir karşılık verilmeden Resulullah'ın mescidine hibe edilmiştir ve mülk bu andan itibaren halifenin tasarrufuna girmiştir. Übeyd bin Kab'ın sorusu: Ey Abbas, neden böyle bir tutumu tercih ettin? Önce aşırı fiyatla da olsa vermedin, şimdi ise parasız hibe ediyorsun? Abbas'ın kitaplık çapta cevabı tek cümleden ibaret: İslam'ın insan haklarına gösterdiği saygıyı dünyaya duyurmak için! Halife Ömer gece teftişlerinin birinde fakir bir adamın çocuğu olduğunu fark eder. Hemen hanımının yanına döner "Yoksul bir adamın yeni doğum yapmış hanımına neler lazım gelir, sen bilirsin" der, ihtiyaçları sırtına çuvalla alır ve hanımı ile fakir adamın yardımına koşarlar. Çocuk doğar, Hz. Ömer'in hanımı dışarıya seslenir "Ey Mü'minlerin emiri çocuk sağlıklı, merak edecek bir şey yok" fakir adam yanındaki kişinin halife olduğunu anlayınca ayağa kalkmak ister: "Hiç ayağa kalkmana gerek yok, Yöneticinin görevi ihtiyaç sahiplerini tespit edip yardımlarına koşmaktır. Ben görevimi yaptım, geç kalmışsam Allah beni af etsin." buyurur. Ve ilave eder :"Yoksula görev, devletin görevidir." Halife Ömer döneminde kıtlık olur. Eslem : "Kıtlık biraz daha devam etseydi yoksullardan önce Hz. Ömer ölebilirdi. Çünkü halktan çok Ömer yokluğu yaşıyordu." demektedir. Kıtlık vaktidir. Hz. Ömer dolaşırken oldukça semirmiş bir deve görür, sahibini sorar. Oğlu Abdullah "benimdir." deyince Hz. Ömer oğluna döner "bak oğlum, bu deve nasıl semirdi sana anlatayım mı?" der ve anlatır: "Bu deve halifenin oğlunundur denip senin devene yedirdiler, otlu yerleri senin devene tahsis ettiler. Şimdi bu deveyi al, sat, anaparayı ayır, kârını hemen bana getir, hazineye yatırıp Beytü'l-Mal'e (Devletin hazinesine) devredelim. Çünkü halife unvanı devletindir. Devletin unvanı ile kazanılan para da devlete aittir. Aksi halde nüfuz ticareti yapmış olur, helal malımıza haram karıştırmaktan kurtulamayız." buyurur. Yine bir gün Hz. Ömer hastalanır. "Beytü'l-Mal'dan (Hazineden) bal alıp verelim." denir. Halife itiraz eder: "Hazine ortak maldır, izinsiz almak caiz olmaz." der. Übey b. Kaab, Halife Ömer ile mahkemelik olur. Mahkeme kadısı Zeyd b. Sabit, halifeyi görünce ayağa kalkmak ister, Halife şöyle buyurur. "Adalet hiç kimse için ayağa kalkmaz. Ama herkes adalete ayağa kalkmalıdır." Halife ve halktan biri yan yana muhakeme olur. Suriye Gassan kabile reisi Cebele'nin ayağına tavaf esnasında bir köylü yanlışlıkla basar. Cebele bir tokat atar, adam Hz. Ömer'e şikayet eder. Hz. Ömer: "Cebele'nin büyük, köylünün tokat yiyecek kadar küçük olduğu ne ile belli? Üstünlük takvadadır." buyurur. Sonuçta tokatla yere yıkılan köylü, kendisini yere yıkan kabile reisine aynı kuvvette bir tokatla mukabele eder.

Halife Ömer Mısır'a tayin ettiği vali hakkında şikayetler alınca onu geri çağırır. Vali Bin Ganem oldukça şişmanlamıştır. Hz. Ömer ona bir sopa verir ve: "Bu sopayı al, sana lazım olacak bundan sonra hazinenin koyunlarını otlatacaksın, sana memurluk değil, çobanlık yakışır" der ve ekler: "Senden süt isteyene bedava vereceksin, ama Ömer'in aile efradına vermeyeceksin." Bir devlet memuru halktan birini haksız yere döver. Hz. Ömer'e durum intikal edince, "Sende onu vurduğu kadar kırbaçla" buyurur. Amr b. As "Memurun itibarı sarsılır." deyince, Hz. Ömer:" Ben zalimi şu bu nedenlerle koruyup, mazlumu uğradığı zulüm ile baş başa bırakamam, kim zulmetmiş ise karşılığını görmeli ki tekrarına cesaret edemesin." buyurur. Halife Ömer, Abdurrahman b. Avf'dan ödünç para ister. Abdurrahman b. Avf şaşırır ve sorar: "Hazine elinin altında." deyince Hz. Ömer "Hazine milletin ortak malıdır, ödüncü ödeyemeden ölürsem bütün bir milletle helalleşmek zorunda kalırım. Ama senden alırsam ve ödeyemeden ölürsem sadece seninle helalleşmek zorunda kalırım, bu ise göze alınabilecek bir helalleşme olur." (Hz. Ömer'in oğlu) Abdullah b. Ömer, İslam devleti bünyesinde meydana gelen anlaşmazlıklarla ortaya çıkan ve birbirleriyle mücadele eden gruplara karışmadı, tarafsız kaldı ve devlet kadrolarında vazife almadı. Zira oğlunu hilâfete aday göstermesini tavsiye eden sahabelere Hz. Ömer: "Bir evden bir kurban yeter" demişti. Babasından sonra başa geçecek halifeyi seçmeye görevli olan şuraya sadece müşavir olarak katıldı. Hz. Ömer oğluna şura'ya katılmasını ancak aday olmamasını tavsiye etmişti. (Ahmed Şahin, Yaşanmış Örnekleriyle Aradığımız İslam, s. 35, 42, 49, 52, 55, 56, 61, 119; İbnü'l-Esîr, el-Kâmilfi't-Tarih, 111, 65 vd.) Mısır valisi Amr b. As'ın oğlu kendini yarışmada geçen bir Kıpti'nin yüzüne kırbaçla vurur. Adam yola çıkar, halife Ömer'i bulur ve durumu anlatır. Valinin oğlu çağırılır ve aynı ceza adam tarafından ona da uygulanır. (Profesör Muhammed Kutup, İslam'ın etrafındaki şüpheler, s. 46)

"Hz. Ömer halifeliği döneminde Zeyd'in oğlu Usame'ye kendi oğlundan daha fazla maaş bağlar. Oğlu "neden böyle yaptığını" sorunca, Hz. Ömer oğluna: "Üsame Resulullah'a senden ve babası Zeyd'de senin babandan daha sevgilidir." diye cevap verir. (Ebu Yusuf, Kitabü'l-Harac, s. 46; İbnü'l-Esir, Üsdü'l-Ğabe fi Ma'rifeti's-Sahabe, s. 76) Hamd, böyle insanlar yaratan yüce Allah'a, salat ve selam bu insanlara hidayet öğreten Hz. Muhammed'edir." (Altay Cem Meriç, Muhtelif-1, s. 68)

Hz. Ali akşama kadar hurma ağaçlarından hurma toplar. Akşama doğru devenin üstünde hurma, ipi elinde hizmetçisi Kamber ve Hz. Ali eve doğru yollanırlar. Yolları üzerinde bir fakir el açar ve "Allah rızası için " diye yardım ister. Hz. Ali Kamber'e döner: "Ne istiyor", diye sorar. Kamber cevap verir "Hurma" Hz. Ali "Ver öyleyse" buyurur. Kamber "Hurma çuvalda" der. Hz. Ali "Çuvalla ver" buyurur. Kamber "Çuval devede " deyince, Hz. Ali " Deveyle ver " buyururlar. Kamber devam diyor "Devenin ipi elimde demekten korktum! Yoksa beni de deveyle birlikte yoksula vermekte tereddüt etmeyebilirdi." (A. Başak Sezgin, Gencin Yol Rehberi-1, s. 60; Mevlana Şibli; Sadr-ı İslam, Veysel Akkaya, Güneşin Secdesi; Yaşar Değirmenci, Fırtına Çıktığında Uyuyabilmek)

II. Murad ve Fatih Sultan Mehmed zamanında 22 yıl Türkler arasında esir yaşayan ve sonradan Almanya'ya dönerek hatıralarını yazan Georg von Mühlenbach, Osmanlı ordusunu daimi surette muzaffer kılan ve devletin muntazam bir şekilde büyümesini sağlayan manevi/ahlaki dinamikleri şöyle tahlil etmiştir: "Halk, ordularının geçişi sırasında en ufak bir endişe hissetmez. Ordu geçtiği yerde her şeyi peşin para ile satın alır, hanlarda geceleyen asker, parasını öder. Türk ordugâhına, kızlarına tecavüz edildiği için şikayete gelen anneler görmek mümkün değildir. Malının asker tarafından yağma edildiğini, hoş olmayan herhangi bir muameleye muhatap olduğunu söyleyerek şikayete gelen de yoktur. Zira böyle şeyler olmaz. Bu anlayış, Türk ordusunu muzaffer kılmış ve devletini muntazam şekilde büyütmüştür." (Cavid Kasımlı, Kardelen Dergisi, sayı: 57, Eylül, 2007)

Yavuz Sultan Selim, Haziran 1516'da orduya Mısır seferi için hareket emri verdi. Ordu, Gebze yakınlarında bağlık bahçelik bir arazide mola verdi. Etrafta üzüm bağları ve elma bahçeleri

vardı. Askerlerini kontrol etmek amacıyla padişah yeniçeri ağasını yanına çağırdı: Bütün askerlerin heybeleri aransın. Heybesinde çalıntı bir meyve veya nesne çıkan askeri bana getirin! Yeniçeri ağası, saatler boyunca askerlerin heybesini arattı. Ancak hiçbir askerin heybesinde meyveye veya çalıntı bir şeye rastlanmadı. Durum, Yavuz Sultan'a bildirildiğinde, padişahın sevincine diyecek yoktu. Çok rahatladı, askerleriyle gurur duydu ve Allah'a şöyle şükretti: "Allah'ım sana sonsuz şükürler olsun! Bana haram yemeyen bir ordu verdin. Eğer askerim içinde tek bir kişi dâhi, sahibinden izinsiz bir meyve koparıp yeseydi ve ben bunu haber alsaydım, Mısır seferinden vazgeçerdim! Çünkü haram yiyen bir orduyla hiçbir yer fethedilemez!" (İbrahim Refik, Efsane Soluklar, s. 36; dtarihi.com/yavuz-sultan-selim-ve-ordusunun-harama-el-uzatmamasi; İsmail Çolak, Destanlaşan Zaferler, s. 22; Yeni Bir Çağ Açılıyor, s. 92)

A. de la Motraye isimli gezginin "Voyages en Europe, Asie et Afrique" adlı kitabının 1727 yılında yayınlanan La Haye baskısının birinci cildinin 258. sayfasından: "Hırsızlara gelince, bunlar İstanbul'da son derece nadirdir. Ben Türkiye'de on dört sene kaldığım halde bu müddet zarfında hiçbir hırsızın orada ceza gördüğünü işitmedim. Türkiye'de yankesiciliğin ne olduğu bilinmez, onun için ceplerin el çabukluğundan korkusu yoktur."

"Türk ve İslam düşmanı Sir James Porter: "Türkiye'de yol kesme vakalarıyla ev soygunculukları hatta dolandırıcılık ve yankesicilik olayları adeta yok gibidir. Savaş halinde olsun, barış halinde olsun, yollar da evler kadar güvenlidir. Kesindir ki, İstanbul'da Türkler tarafından işlenmiş yankesicilik, dolandırıcılık ve soygunculuk vakaları son derece azdır. İnsan bu şehirde Bulgarlardan sakınmalıdır, çünkü onların ekserisi hilekar ve dolandırıcıdır." Fransız generallerinden Comte de Bonneval: "Haksızlık, tefecilik, tekelcilik ve hırsızlık gibi suçlar Türkler arasında neredeyse hiç bilinmeyen suçlardır. Sözün özü, ister vicdani bir inançtan, ister ceza korkusundan ileri gelmiş olsun, o kadar dürüstlük gösterirler ki insan çok defa Türklerin doğruluklarına hayran kalır." L.Castellan'ın 1811'de çıkan "Yunanistan, Çanakkale ve İstanbul Üzerine Mektuplar" kitabından: "İstanbul'da gündüz olduğu gibi geceleyin de insan hiçbir saldırıya uğrama korkusu olmadan dolaşabilir. Zaten ahali bilhassa evlerde hırsızlık vakaları olmamasına büyük bir dikkatle özen gösterir: Çünkü öyle bir hadise görülen sokağın bütün sakinleri çalınan malı ödemekle yükümlüdür." A. Brayer adında İstanbul'da 9 yıl geçiren bir doktorun anlattıkları: "Yankesicilik, dolandırıcılık, anahtar uydurma, kırıcılıkla çalma, pencereden girme vesair suretlerle yapılan hırsızlıklara gelince, işte o vakalar son derece seyrektir." (Comte de Bonneval, Anecdotes Veniti ennes et Turques ou nouveaux memoires du Comte de Bonneval, I/ 215; Osman Nuri Topbaş, Faziletler Medeniyeti 2; İsmail Hami Danişmend, Türkler; Ertuğrul Özkök, Hürriyet, 14 Eylül 2007)

Türk ve İslam düşmanı Jean Antoine Guer isimli avukatın 1747 yılında Paris'te yayınlanan "Moeurs et usages des Turcs" adlı kitabının ikinci cildinin 188. sayfasından: "Gerek İstanbul'da, gerek Osmanlı İmparatorluğu'nun bütün şehirlerinde hüküm süren emniyet ve asayiş hiçbir tereddüde imkan bırakmayacak surette ispat etmektedir ki, Türkler hiçbir zaman görülmemiş derecede medenidirler ve o kadar uzun zaman haklı olarak itham edilmelerine rağmen bugün barbarlıkla artık hemen hemen hiç alakaları kalmamıştır."

Par A. Ubicini: "İstanbul'da dükkancı herkesçe malum namaz saatlerinde dükkanını açık bırakıp gittiği ve geceleri evlerin kapıları alelâde bir mandalla kapatıldığı halde senede yalnız dört hırsızlık vakası bile olmaz. İnanılmaz şey! Barbarlar diyarında ve muazzam bir şehrin o muazzam batakhanesinde ne cinayet, ne cebir, ne de şiddet oluyor, herkesin hukuku eşitlik esasına göre temin ediliyor, bütün bedbahtlar emin bir sığınak buluyor ve büyük küçük, Müslüman Hristiyan hep aynı adalete tabî tutuluyordu." (Ubicini, La Turquie, Paris 1955, s. 330, 437)

Ignatius Mouradgea d'Ohsson'un 1791 yılında yayınlanan "Tableau General de l'Empire Ottoman" isimli kitabının dördüncü cildinin birinci kısmının 263-264. sayfalarından: "Osmanlı Türkleri, toplum ve fert olarak ahlaklarının ciddiyetini şeriatın iffet ve utanma hükümlerine borçludurlar. Ahlaki ve dini bir hukuk sisteminin zorunlu bir sonucu olan bu durumun, barbarlık örf ve adetlerinden, milletin göçebeliğinden ve kocaların kıskançlığından kaynaklandığını ileri sürmek haksızlıktır."

Dr. A. Brayer'nin 1836 yılında yayınlanan "Neuf années a Constantinopla" adlı eserinin birinci cildinin 286. sayfasından: "Halkın ve bilhassa fakir tabakanın en zaruri ihtiyaç maddeleri üzerine en ehemmiyetsiz bir verginin bile konulmasını yasaklayan, o gibi maddeleri en ucuz fiyatla sattırmayı en şerefli vazife bilen, tartılarla ölçüleri en sıkı kontrole tabii tutturan ve ıslah kabul etmez istifçi ve vurgunculara ölüm cezası verdiren ruh…"

Downey şöyle der: "Birçok Hristiyan, adaleti ağır ve kararsız olan Hristiyan ilkelerindeki yurtlarını bırakarak Osmanlı ülkesine gelip sığınıyordu." (Fairfax Downey, Kanuni Sultan Süleyman, s. 37)

IV. Şarl'ın yakın doğuya gönderdiği temsilcisi Bertrandan de la Brogiere, 1433 de Edirne'de bizzat II. Murad'ı görmüştür, onun adaletine hayran kalan seyyah, "Eğer isterse bütün yakın doğu Hristiyanlık âlemini ortadan kaldırır!" der. Bu nedenle de Fatih 1463 de Bosna'ya girince Bogomiller, krallarını terk edip Türklerin safına geçmişlerdir. XV. Yüzyıl sonlarında İspanyadaki Müslüman ve Yahudiler, kitle halinde Osmanlı ülkesine sığınarak, iskan edilmişlerdir. Rus kilisesinin zulmüne dayanamayan Kazaklar da din hürriyetini Osmanlı idaresinde bulmuşlardır.

Sultan Abdulhamid Han'la ilgili bir hatırasını Mabeyn Başkatibi Es'ad bey şöyle anlatır: "Bir gece yarısı çok mühim bir haberin imzası için sultanın kapısını çaldım. Fakat açılmadı. Bir müddet bekledikten sonra tekrar çaldım. Yine açılmadı. 'Acaba sultana emr-i hak mı vaki oldu?' diye endişelendim. Biraz sonra tekrar çaldım açıldı. Sultan elinde havluyla yüzünü kuruluyordu. Tebessüm ederek: 'Bu vakitte çok mühim bir iş için geldiğinizi anladım. Daha ilk kapıyı vuruşunuzda uyandım. Abdest aldım. Onun için geciktim. Kusura bakma. Ben bu kadar zamandır, bu milletin hiç bir evrakına abdestsiz imza atmadım. Getir imzalayayım!' dedi. (Tahsin Yıldırım, Osmanlı Padişahlarının Manevi Dünyası, s. 344)

Orta çağ Fransa'sında saraylarda bile umumi tuvaletin bulunmadığı dönemde, İstanbul'da 1400'ün üzerinde umumi hela vardı. Osmanlı devletinin payitaht merkezi İstanbul'da Kanuni döneminde 46 yıl boyunca, yılda ortalama sadece 1 (Bir) cinayet olayı kaydedilmiştir. Akıl hastaların Bimarhanelerde son derece şefkatle davranılırdı. Onlar ceviz karyolalarda, ipekli çamaşır ve çarşaflarda yatırılıp musikiyle tedavi edilirdi. Aynı dönemlerde Avrupa'daysa akıl hastaları, ruhuna şeytan girdi diye diri diri yakılırdı. Amerika musikiyle tedaviyi ancak 1956 yılında uygulayabilmiştir. (Eğitim Bilim Dergisi, Eylül 1999, Sayı: 12) Osmanlı, büyük bir edep ve hürmet ile "muhterem acizler" diye tabir ettikleri akıl hastalarını, av etiyle beslemek ve musiki ile tedavi etmek gibi hâlâ o seviyeye varılamamış bir merhamet, muhabbet ve medeniyet seviyesine ulaşmışlardır. (Osman Nuri Topbaş, Abide Şahsiyetleri ve Müesseseleriyle Osmanlı; Medeniyetimizin Fazilet Zirvelerinden Vakıf İnfak Hizmet, s. 3)

Fatih Sultan Mehmet Han devrinde bir Müslüman günlerce dolaşıp yıllık zekatını verebileceği fakir birini arayıp bulamayıp bunun üzerine zekatının tutarı olan parayı bir keseye koyarak Cağaloğlu'ndaki bir ağaca asıp, üzerine de: "Müslüman kardeşim, bütün aramalarıma rağmen memleketimizde zekatımı verecek kimse bulamadım. Eğer muhtaç isen hiç tereddüt etmeden

bunu al" diye yazmıştır ve bu kesenin üç ay kadar o ağaçta asılı kalmıştır. (Altınoluk Dergisi, Şubat/1994, sayı: 96, s. 7)

Osmanlı toplumsal yapısı üzerine uzman olan Erlanyen Üniversitesi profesörlerinden Hutterroht'a: "Osmanlı Devleti, geniş topraklarını ve üzerindeki çeşitli kavimleri, Topkapı Sarayı'ndan mükemmel bir şekilde idare ediyordu. O saray da batıdaki en mütevazi bir derebeyinin sarayı kadar bile büyük değildi. Bu nasıl oluyordu?" diye sorulduğunda, Profesör Hutterroht: "Sırrını çözebilmiş değilim. 16. asırda Filistin'in sosyal yapısı üzerinde çalışırken öyle kayıtlar gördüm ki hayretler içinde kaldım. Osmanlı, üç yıl sonra bir köyden geçecek askeri birliğin öyle yemeğinden sonra yiyeceği üzümün nereden geleceğini planlamıştı. Herhalde Osmanlı, devlet olarak insanlığın en muhteşem harikasıdır." diye cevap verir. (Mehmed Niyazi, Tarihe Saygı, 14 Temmuz 1992)

Dünyada ilk toplu sözleşmenin Osmanlı Devleti tarafından gerçekleştirilmiştir. Kütahya Vahid Paşa kütüphanesinde bulunan şeriye Mahkemesi sicilinin 57'ci sayfasında kayıtlı belgeye göre, yeryüzündeki bu ilk sözleşme Kadı Ahmed Efendinin tasdiki ile 24 işyeri ile işçileri arasında imzalanmıştır. Bu sözleşmeye göre, "Kalfaların, yardımcıların, ustaların ve vasıfsız işçilerin yevmiyeleri"nin tesbit edilip, her gün belli sayıdaki fincan imali karşılığı alacakları ücretlerin tespit edildiğini" açıkça belirtilir. (Necdet Sevinç, Osmanlılarda Sosyo-ekonomik Yapı, s. 164)

Sonradan II. Sylvestre olarak papalık tahtına oturan Gerbert' in 9. asır İspanya'sında Arap uleması nezdinde üç yıl tahsil gördü. Dönemin Avrupalı rahiplerinin yazmış oldukları eserlerini Kurtuba halifesine ithaf etmişlerdir. Almanya, Fransa ve İtalya'daki rahip adaylarının, ilim öğrenmek için İspanyadaki Müslüman okullarına akın akın koşarlardı. (Fernand Grenard, Asya'nın Yükselişi ve Düşüşü, s. 33)

Bugünkü belediye başkanı karşılığı olarak, Osmanlı Devleti'nde de "İhtisab Ağası" bulunmakta idi ve bu zatın bizzat çarşıları teftişe çıkıp en ufak bir uygunsuzluğa göz açtırmazdı. Osmanlı'nın son dönem ihtisab ağalarından biri olan Hüseyin Bey'in, Edirnekapı civarında çıktığı teftişlerden birinde üzeri ağır yüklü vaziyette, bağlanmış bir merkebi görmesi üzerine, sahibini arattırıp onu bir kahvehanede kahve içerken bulduğunu ve hayvanı yüklü olarak bırakıp eziyet verdiğinden dolayı, çuvalları hayvandan indirtip adamın sırtına yükleterek bir müddet bekletmiştir. (A. Rıza Bey, Bir Zamanlar İstanbul, s. 51)

İtalyan kökenli Dominik papazı Ricoldo de Monte Croce'nin, doğuyu Hristiyanlaştırmak gayesi ile 13. yüzyılın ikinci yarısında çıktığı seferde İslam âlemini dolaşmış ve Türk topraklarında gördükleri karşısında hayretler içinde kalıp: "Müslümanlar vakıf kurmada çok cömerttirler. Hatta hayır işlemek için Hristiyan esirlerin de özgürlüklerini satın alırlar. Ve sevaplarını ölmüş ana ve babalarının ruhlarına bağışlarlar. Müslümanlar, köpeklerin doyurulması için bile mal varlıklarından pay ayırırlar. Türkiye'nin ve İran'ın birçok kentinde köpeklerin doyurulmasını vasiyet etmiş olanların, vasiyetlerinde köpeklere ayırdıkları payın gayesine uygun kullanılmasını sağlayan köpek bakıcıları vardır" diye hayranlığını ifade etmektedir. (Onur Bilge Kula, Alman Kültüründe Türk İmgesi, s. 51)

Hristiyan Avrupa'nın akıldışı yönetimi karşısında arayış içine giren batılı filozofların "Yaşayanlara kusursuz bir düzen içinde var olma imkanı sağladığını kabul edilen ideal ülke ütopya" arayışı içine girdikleri ve bu filozoflardan biri olan Tommaso Campanella'nın, 1602'de bu gaye ile La Citta del sole (Güneş Ülkesi) eserini yazdığı ve bu eserinin hayata uygulanabilirliğini ispat sadedinde: "Güneş ülkeyi yeryüzünde bulmak mümkün mü? Fikir hürriyetine, vicdan hürriyetine, lisan hürriyetine ilişmeyen Türklerin mevcudiyeti hiç olmazsa yarın böyle bir ülkenin olacağını zannettiriyor bana. Mademki düşünceyi zindana koymayan,

hakikat sevgisini zincire vurmayan bir millet, o cesur ve adil Türkler var, üzerinde yalnız hakikatin, adaletin ve hürriyetin hüküm sürdüğü bir Güneş Ülke niçin vücut bulmasın!" diye yazmıştır. (Aynur Mısıroğlu, Kuva-ı Milliye'nin Kadın Kahramanları, s. 14)

Tarihçi Osmanzade Taib'in "Hadikatüs-Salatin" isimli eserine göre, Bursa Kadısı Mevlana Şemsüddin Fenari (Molla Fenari) Padişah'ın şahitliğini şu cümle ile reddetti: "Namazlarını cemaatle kılmadığın söylendiğinden şahitliğini kabul etmiyorum." Fetih sonrasının ilk Ramazanında, Padişah, hocalarıyla üst düzey yöneticileri iftara çağırmıştı. Onlara o denli saygı duyuyordu ki, Bizans sarayından (Vlakerna-Vlaherna Sarayı) eline geçen altın sahanları, tasları, kaşıkları sofraya koydurmuştu. İftar okundu. Herkes sofraya oturdu. En yaşlıları Molla Gürani idi ve geleneklere göre önce onun yemeğe başlaması gerekiyordu. Fakat Hoca kaşlarını çatmış kıpırtısız oturuyor, elindeki tespihten sanki "lahavle" çekiyordu. Bir zaman beklediler. Açlıktan midesi kazınan genç Padişah'ın sonunda sabrı taştı: "Efendi Hazretleri, soframızda haram lokma bulunmaz, buyurunuz, taam edelim (yiyelim)." Molla Gürani hışımla Padişah'a döndü: "Ümmete haram olan Mehmed'e helal mi?" diye bağırdı, "Sen kime özeniyorsun? Peygamber'ine özeniyorsan, bil ki, onun sofrasında altın taslar yoktu. Bizans İmparatoru'na özeniyorsan, bil ki, Bizans'ı bu gösteriş, gurur ve debdebe batırdı." Fatih kıpkırmızı oldu. Özür dileyip sofradaki altın kapların kaldırılmasını emretti. Ancak ondan sonra Molla Gürani, Molla Hüsrev, Molla Zeyrek, Molla Hayrüddin, Molla Ayas, Molla Siracüddin, İbni Temcid, Molla Abdülkadir Hamidi, Lala Zağanos Paşa ve Ak Şemsüddin huzur içinde iftar ettiler. (Yavuz Bahadıroğlu, Vakit, 18.08.2009)

Aşağıdaki resim bin bir gece masallarından alıntı değil, insanlık tarihinde bizzat yaşanmış bir adalet/huzur ikliminin zirve pratiğinin delillerindendir. Fatih zamanında İstanbul'da zenginlerin riyakârlık yapmadan gizlice para (zekat, sadaka, fitre, fıtır) bıraktıkları, fakirlerinde isteme utancından uzak, ihtiyaçları kadar para aldıkları sadaka kuyularının günümüze kalanlarından birkaç tanesinin fotoğrafları.

Sadakaların meydandaki bir çukurda toplanıp ihtiyacı olan kişilerin rencide olmadan geceleyin ihtiyacı kadarını alıp geri kalanı bıraktıkları sadaka taşları bir buçuk- iki metre yüksekliğinde mermerden olurdu. Üst kısımlarının ortasına çanağa benzer bir oyuk açılır, sadaka verenler parayı buraya bırakırlardı. İki metrelik taşların yanında, tepesine rahatça ulaşılabilmesi için birkaç basamak konurdu. İhtiyacı olmasına rağmen dilenmekten çekinenler gecenin geç saatlerinde taşın yanına para almaya gelir ama bırakılan meblağın tamamını değil,

ihtiyaçları olduğu kadarını alırlardı. 17. yüzyıl İstanbul'unu anlatan bir Fransız gezgin, üzerinde para bulunan bir taşa tam bir hafta boyunca kimsenin gelmediğini yazmıştı. Osmanlı döneminde İstanbul'daki 160 sadaka taşından günümüze ulaşanların sayısı 35'dir. (Murat Bardakçı, Hürriyet, 27 Kasım 2000; Fehmi Demirbağ, Aşk Olsun, s. 251)

Osmanlı'daki kuş köşkleri de, Osmanlı Medeniyetinin en zarif mimari örneklerini ve medeniyetinin ruhunu gözler önüne sermektedir. Başta İstanbul'da saka, serçe, kırlangıç gibi korunmaya muhtaç kuşlar için yapılan bu barınaklar, Doğu Beyazıt, Tokat, Amasya, Kayseri, Niğde, Antakya, İzmir, Bolu, Bursa, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne, Filibe, Tirnova'da da bulunuyorlar. Atalarımız sadece kuş evleri, kuş sarayları yapmakla kalmamış, leylek, kurt gibi evcil olmayan diğer hayvanlar için de vakıflar, hastaneler kurmuşlardır. Öyle ki soğuk kış günlerinde kurtların aç kalmamaları için kar, tipi demeden ıssız dağ başlarında et dağıtmışlar. Atamız Osmanlı uçuş rotalarında yaralanıp düşmeleri halinde onların tedavisini yaparak sürüsüne yetiştirmek üzere çalışmalar yapan Göçmen Kuşlar Vakfı, kışın kar ve buzdan yerlerde yiyecek bulamayan kuşların ölmemesi için buz ve kar üzerine yiyecek bırakan Darı Vakfı gibi özel vakıflarda kurmuşlardır.

İstanbul Fatih Sultan Mehmet tarafından fethedilmiştir. Bir cami inşasında kullanılacak iki mermer sütunu 'Sinan Atik' isimli Rum mimara teslim eder. Mimar, sütunları 3'er arşın kesip kısaltır. Fatih de buna sinirlenerek mimarın elini kestirir. Mimar, padişah aleyhine dava açar. Üsküdar kadısı Hızır Bey yargılama sonunda padişah suçlu bulur, kısas kararı verilir. Padişahın elinin de aynen Rum mimar gibi kesilmesine karar verir. Rum mimar adalet sisteminden etkilenir, hakkından feragat eder, bunun üzerine Fatih, tazminat cezasına çarptırılır. Karardan sonra fatih, çıkardığı demir sopayı kadıya göstererek: "eğer sen Allah'ın hükmünü uygulamayıp, elimi kesmeye beni mahkum etmeseydin bununla başını paramparça ederdim." der. Kadı Hızır Bey de sakladığı kamayı çıkararak cevap verir: "Sen de benim hükmümü kabul etmeseydin, ben de bununla seni delik deşik ederdim. (Fahri Sarrafoglu, Yeni Söz, 22.5.2018; Av. Cengiz Gülaç, Türkiye, 13.09.2020) Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde aktarılan olayın kanıtı hâlâ İstanbul'dadır: Sokağın bugünkü adı da tarihi kayıtlardakiyle aynıdır: Eski Mahkeme Sokak.

Hayal değil gerçekten yaşanmıştır: Avrupalı bir gezgin para kesesini limanda düşürüp bazı paralarının da denize düştüğü anda halkın paraları toplamaya başladığını hatta denize daldığını görünce "paralarım çalınıyor!" diye telaşlanırken, denize atlayanlar dahil herkesin düşen paraları toplayıp kendisine getirdiğini, paralarının tamam olduğunu, denizde bile kaybolunmasına izin verilmeden kendisine teslim edildiğine şahit olduğu bir toplumdur Osmanlı toplumu: "Mösyö A. Obisinyi tarafında 1855 yılında yazılan 'Bugünkü Türkiye' adlı eserden: Alışverişte Türk para indirmez. Yahudi ve Hristiyanlar bambaşkadır. Bir kural olarak Ermeni'nin istediği paranın yarısını, Rum'a üçte birini, Yahudi'ye dörtte birini veriniz fakat Müslüman'la alış veriş ettiniz mi, istediği fiyattan emin olunuz ve istediğini veriniz. Türk verdiği söze asla karşı gelmediğinden başkalarının da sözüne inanır. Müezzin ezan okudu mu dükkan sahibi mağazasını açık bırakarak ve genel güvenliğe dayanarak komşu camiye gider. İstanbul gibi büyük bir başkentte bütün yıl ancak üç dört hırsızlığın olduğu bile duyulmaz. Bir İngiliz gezginci Daily News gazetesine son günlerde şu sözleri yazmıştır: Bir araba kiralamıştık. Geceleyin Türk'e araba yanında bir adamın bırakılmasını ve eşyaları korumasını hatırlattım. Cevap olarak, 'Ne gerek var efendim, eşyalarınız burada haftalarca dursa kimse ona el sürmez' dedi. Ertesi gün her şey yerli yerinde idi. Düşünsenize bütün gece buradan Türk askerleri geçiyor. Bunu Londra'nın büyük minberinden Hristiyanlara söyleseniz, sizin rüya gördüğünüzü sanırlar. Bir defa bir tüccarın kesesi patlar, içindeki paralar dağılır. Kimi denize düşer. Halk denize de atlamak dahil parayı toplar, bir hamal da keseyi sırtlar evine götürür. Evde para sayılır tastamamdır. Türkler için, 'dinini değiştirtme için işkenceli hareketlerde bulunmak' gibi suçlamalar gerçeğe aykırıdır. Türkiye'de hiçbir zaman din yüzünden sıkıştırma

olmamış, belki Türkiye, Hristiyan taassubunun kurbanlarına sığınak olmuştur. Halbuki bugüne kadar Atina'da Miladi İsa yortusunda, Yahudiler sokakta gezmeye cesaret edemezlerdi. Türkiye'de camiler, kilise ve başka tapınaklara saldırmaz. İzmir ve İstanbul'da Katolikler, Paris ve Lyon'dakinden daha serbesttir… Buna karşılık, Türkiye'de 'Hristiyan köpeklerin' her gün işkenceye uğradıklarına ya da her gün kadınların çuvallara konularak konaklardan denize atıldıklarına inanmayan kaç kişi vardır? İyilikseverlik, din ve inanç ayırımı gözetilmeden herkese yapılan bir şeydir. Özetle kelimenin gerçek anlamı ile bugüne kadar barbar dediğimiz ve böylece saydığımız Türkler kadar insanlığı seven bir ulus görmedim." (Lord John Davenport, Hz. Muhammed ve Kur'an-ı Kerim, s. 83-88)

Fransız şairi Lamartine de, seyahatnamesinde İstanbul'dan ayrılırken Eyüp Sultan'da bir kahvenin önünden hareket edişini şöyle anlatır: "Yola çıkışımızı seyretmek için halk etrafımıza toplanmıştı. Fakat hiçbir hakarete uğramadığımız gibi eşyamızdan da hiçbir şey zayi olmadı. Osmanlı'da doğruluk, sokaklarda dahi bir fazilet halindeydi. Kahvenin önündeki ağaçların altında oturanlar ve yoldan gelip geçen çocuklar, at ve arabalarımıza eşyalarımızı yüklerken bize yardım ettiler. Yere düşen öteberilerimizi ve unuttuğumuz şeyleri toplayıp kendi elleriyle bize getirdiler." A. L. Castellan'ın Osmanlı'daki eşsiz namusa dair anlattığı şu olay, çok ibretliktir: "Dostlarımdan biri anlattı: İçinde bin kuruş bulunan bir torba ile İstanbul'dan Beyoğlu'na dönüyordum. Tophane iskelesi'ne çıkarken torbam yırtıldı. İçindeki bütün paralar da dökülüp rıhtımın üstüne dağıldı, bazıları da denize yuvarlandı. Ben «eyvah» bile diyemeden hemen oradaki halk, paraların üstüne üşüştü. Herkes bulabildiği kadar topluyordu. Ben şaşkınlıktan donmuş bir vaziyette ne yapacağımı bilemiyor, sadece bu hareketleri büyük bir endişe içinde takip ediyordum. Ne göreyim! Herkes, topladığı paraları deniz kenarında kalan torbama koyuyordu. Bunun üzerine içim biraz ferahladı. Hatta kayıkçılar da, suya dalıp, denizin dibine gitmiş olan kuruşları çıkarmışlardı. Bütün bunlara karşı cömertlik göstermek istedimse de vazifelerini yapmış olduklarından bahsederek her biri bir tarafa çekildi. Zaten o kadar kalabalıktılar ki, hepsine bahşiş yetişmezdi. Toplanan bütün paralar torbaya konduktan sonra bir hamal da onu yüklenip doğru evime kadar götürdü. Eve girdikten sonra büyük bir merak içinde paramı hemen saymaya başladım. Birçok ziyana uğramış olduğumu zannediyordum ki, bin kuruşumun da tam olarak torbada olduğunu görünce hayretler içinde kaldım. Gözlerime inanamadım, bir daha saydım. Evet, tek bir kuruşum bile eksik değildi." (Kardelen Dergisi, Sayı: 53 - Ekim/Aralık 2006)

Bezmialem Valide Sultan'ın Şam'a kurduğu bir vakfın şartnamesinden: "Hizmetkârların kırdığı veya ziyan verdiği eşyaları, onların haysiyet ve şahsiyetleri rencide olmasın diye tazmin etmektir." Nakîbü'l-Eşraf Es'ad Efendi'nin vakfiyesinden: "Kıymetli ve hayırsever devlet adamlarının geçmediği ve geçmeyeceği sokaklara ve iskelelere yerleşmiş olan son derece yaşlı ve fakir kimselere veya bir hastalık sebebiyle iş yapmaya kudreti olmayan âcizlere odun, kömür ve diğer ihtiyaç maddeleri tedarik edile! Kimsesiz ve yoksul kız çocuklarından evlenme çağına gelenlerin de çeyizleri alına!" Fatih Sultan Mehmet Han, İstanbul'un fethinden sonra yaptırdığı bir imârethânenin vakfiyesine şu satırları yazdırmıştır: "İnşa ettirdiğim imarethânemde İstanbul fukarası yemek yiyeler! İstanbul fethinin şehit ailelerine ve yetimlerine ise hava kararıktan sonra, kapalı kaplarda, komşularının dikkatini celb etmeden, onların izzet ve haysiyetleri korunarak yemek ikram edile!" Evliya Çelebi'nin Sokullu Mehmet Paşa vakfiyesindeki misafirhane ile alâkalı vermiş olduğu bilgiye bakalım: "Eğer gece yarısı taşradan misafir gelirse kapıyı açıp içeri alalar. Hazırda bulunandan yemek ikram edeler. Fakat cihan yıkılsa geceleyin içerden dışarıya bir kimse bırakmayalar. Sabahleyin ayrılma vakti geldiğinde de hancılar tellallar gibi: "Ey ümmet-i Muhammed! Malınız, canınız, atınız ve elbiseleriniz tamam mıdır, bir ihtiyacınız var mıdır?" diye nidada bulunalar. Misafirler hep birden: "Tamamdır. Allah Teâlâ, hayır sahibine rahmet eyleye!" dediklerinde, kapıcılar şafak vaktinde kapıların iki kanadını açarak:" Gafil gitmeyin! Dikkat edin, tanımadığınız kimseleri arkadaş edinmeyin!

Yürüyün, Allah kolay getire!" diye dua ve nasihat ile uğurlayalar." (Osman Nuri Topbaş, Abide Şahsiyet ve Müesseseleriyle Osmanlı, s. 510) Yine atalarımız yaralı kuşlara ve hasta hayvanlara tedavi merkezleri de açmıştır. (Topbaş, s. 509)

Tunuslu Seyyah İbn-i Batuta ve arkadaşları Anadolu'yu gezerken Denizli'ye uğrarlar. Bundan sonrasını kendisi şöyle anlatır: "Şehre girdiğimiz sırada, çarşıdan geçerken dükkanlardan çıkan birtakım insanların hayvanlarımızı çevirerek yularlarına asıldıklarını gördük. Bir başka grup da gelerek bunları durdurdu ve çekişmeye başladı. Konuştuklarını anlayamadığımızdan korkmaya başladık, kaygıya düştük. Sonra anladık ki, her iki taraf da bizim kendi zaviyelerinde misâfir olmamızı istedikleri için çekişirlermiş. Onların göstermekte oldukları yüksek misafirperverliğe hayran olmamak elde değildi. Nihayet işi kura çekmek suretiyle halletmeyi kabul edip sulh oldular." (İbn-i Batuta, Rihletü İbn-i Batûta, s. 305-30)

Batılı seyyah Hunke'nin, Müslüman hastanesinde yatmakta olan bir gencin babasına yazdığı mektubundan aldığı şu bölümler, vakıf hassasiyetinin gönülleri saran ne kadar açık bir örneğidir: "Babacığım! Benim paraya ihtiyacım olup olmadığını soruyorsun. Taburcu edilirsem, hastaneden bana bir kat yeni elbise ve hemen çalışmaya başlamak zorunda kalmayayım diye de beş altın verecekler. Onun için süründen davar satmana gerek yok. Ama beni burada görmek istiyorsan hemen gel! Canım buradan çıkmak istemiyor. Yataklar yumuşak, çarşaflar bembeyaz, battaniyeler kadife gibi. Her odada çeşme var. Soğuk gecelerde bütün odalar ısıtılıyor. Bizleri tedavi edenler, çok şefkatli ve merhametli kimseler. Hemen her gün midesi hazmedenlere kümes hayvanları ve koyun kızartmaları veriliyor. Sen de sonuncu tavuğum kızartılmadan önce gel, beraber yiyelim!" (Osman Nuri Topbaş, Faziletler Medeniyeti-2; Tarih Gastesi, Eylül 2017, s. 7)

Fransız tarihçi Villehardouin, Ortodoks Hristiyanların merkezi İstanbul'u işgal edip talan eden Katolik Haçlı ordusunun 1204 Haçlı yağması için "Dünya yaratıldı yaratılalı bir kentten bu kadar çok ganimet kazanılmamıştır" demektedir. Robert de Clari Ayasofya'nın "yağma" öncesi halini şöyle anlatıyordu: "Bu mabedin bütün kapıların kilit ve sürgüleri som gümüşten idi. Paha biçilemeyecek değerde olan mihrabın yakınında on dört ayak uzunluğunda som altından bir ayın masası vardı ve bunun üzeri değerli taşlarla süslüydü. Mihrabın etrafındaki sütunlar da gümüştendi. Kilisede yer alan on kadar avizenin her biri insan kolundan kalın gümüş zincirlerle asılıydı…" Buna karşılık Türkler İstanbul'u fethettikleri zaman Ayasofya'yı çırıl çıplak buldular. Anlatılmakla bitmeyen güzel mozaiklerinin çoğu, altın, gümüş ve değerli taşlarla süslü olan her şey, Haçlılar tarafından yağma edilmişti. Mabed bakımsızdı. Nitekim bu durumu, onu fetih gününde gören Dursun Bey şu sözlerle anlatır: "Onun rahnesine taş koyacak bir mimar kalmamış, mamur olarak sadece bir kubbesi kalmış. Padişah-ı Cihan bu binayı harap ve yebab (yıkık) görünce, ahir harap olmasın deyüp tamirini ve bakımını emretti." Bu nedenle fetih öncesi Grandük Notoras: "Ayasofya'da kardinal külahını görmektense, Müslüman sarığını tercih ederiz." der. (Emre Kongar, Tarihimizle Yüzleşmek, s. 35-38; Mehmet Ali Tekin, Yeni Akit, 30 Kasım 2014) Avrupalı tarihçi Richard Peters İslam ahlakını büyük bir ihlasla yaşayan Türklerin yüzyıllar boyunca ele geçirdikleri tüm ülkelerde nasıl bir adalet örneği temsil ettiklerini de şu sözleriyle dile getirdir: "Türkler asırlar boyunca birçok millete hakim oldular, fakat onları asimile etmeye asla gayret etmediler. Onlara hürriyet verdiler ve din ve kültürlerinin yaşanmasına müsaade ettiler." (Toktamış Ateş, Osmanlı Toplumunun Siyasal Yapısı, s. 116; Richard Peters, Geshichte der Türken, s. 8) Gibbon'da "Osmanlı imparatorluğunun kuruluşu' adlı eserinde şunları yazar: Osmanlılarla ilgili şu gerçek inkar edilemez: Osmanlılar yeni, zaman içinde dini özgürce yaşama kuralını temel ilke olarak vaz etmiştir." (Ateş, s. 105) Gibbon ayrıca Sultan Murat için, "Ortodokslara, Katolikler'in Ortodokslara yaptığı muameleden kat kat iyi muamelede bulundu." der. (Yılmaz Öztuna, Osmanlı Devleti Tarihi 1, I/77) İsviçreli ilahiyatçı Prof. Karl Barth: "Hristiyan Avrupa'nın bizzat Hristiyan kanı döktüğü ve inançları değişik olanlara vahşice zulümler yapmaktan zevk duyduğu bir devirde Osmanlı

engizisyonun bulunmadığı, yakmaların ve sihirbazlık ithamlarının mevcut olmadığı yegane memleket oldu." (Mutlu Altay, Türkler İçin Ne Diyorlar? s. 23) A. Miquel: "Hristiyan halklar Bizans ve Latin devletleri zamanında bulamadıkları çok iyi bir idare karşısında bulunmaktaydılar. İmparatorluk, İstanbul başta olmak üzere, işkence gören İspanyol Yahudilerine bir sığınak olmuştu." (Osmanlı Devleti Medeniyeti Tarihi, s. 467) Romanya'nın eski adliye bakanlarından Monsieur Dissescu: "Kim ne derse desin biz Romenler bugünkü mevcudiyetimizi Türklerin ulvi cenaplığına borçluyuz. İdareleri altına aldıkları milletlere karşı gerçek bir hoşgörü ile muamele etmemiş olsaydılar, onların yerine biz herhangi bir komşu milletin tahakkümü altına girmiş bulunsaydık, şu an da bir tek Romen kalmazdı." (Süleyman Kocabaş, Avrupa Türki yesi'nin Kaybı ve Balkanlarda Panislavizm, s. 32) 'Bilinmeyen Osmanlı' kitabında Prof. Ahmet Akgündüz Batılı bir oryantalistin şu sözlerini aktarır: "500 sene hakimiyeti altında yaşadığımız Osmanlılar, bize hayat hakkı tanımasa ve günde bir gayri müslim öldürselerdi, bugün Yunan, Sırp, Bulgar ve Romen halkından bahsedilemedi." (Akgündüz, s. 432) George Young dini özgürlüğü aktüel bir kavram ile açıklar: "Osmanlının temelleri demokratik idi." (Halide E. Adıvar, Türkiye'de Şark, Garp ve Amerikan Tesirleri, s.42) Tabii ki Osmanlılar tüm bu hoşgörünün temelini Hz. Muhammed ve sahabinin uygulamalarından alıp (Muhammed Hamidullah, MeIcuatü'l-Vesaik, s. 195-197; 380-381) kendi dönemlerine taşımışlardı. İsveç'in İstanbul sefirliğinde bulunmuş M. I. D'Ohsson'a göre hayırseverliğin temeli İslam dinidir. "Kur'an, Türkleri, dünyanın bütün milletlerinin en hayır ve en insan severi haline getirmiştir." Mouradgea D'Ohsson ayrıca Osmanlı'da gördüğü güzel davranışların kökenini Kur'an ayetlerine bağlar. (M. d'Ohsson, Tableau General de I'Empire Ottoman, IV/309, VI/302) Brayer'de Osmanlı'da gördüğü nezaketin nedeni olarak Kur'an ayetlerini işaret eder. (A. Brayer, Neuf Années à Constantinople, I/293)

II. Bayezid devri müelliflerinden Cantacasin, klasik eserlerinde o devir için şöyle der: "Küçüğü ve büyüğü ile Türk ileri gelenleri cami ve hastane yaptırmaktan başka bir şey düşünmez. Onları zengin vakıflarla donatırlar. Yolcuların konaklaması için kervansaraylar inşa ettirirler. Yollar, köprüler, imaretler yaptırırlar. Türk büyükleri, bizim senyörlerimizden çok daha hayır sahibidirler, son derece misafir severler. Türk, Hristiyan ve Yahudileri memnuniyetle misafir ederler. Onlara yiyecek, içecek ve et verirler. Bir Türk, karşısında yemek yemeyen bir adamla Hristiyan ve Yahudi bile olsa yemeğini paylaşmamayı çok ayıp sayar." (Petit traite de l'origine des Turq, s. 207-208; Hayata dair okumalar 1, Ahmet Türkan, s. 30)

XV. asrın ilk yıllarında Bursa'da 7 imaret vardı. Alman gezgini Schiltberger'e göre bu imarette "Hristiyan, Musevi veya putperest olmasına bakılmaksızın, her yoksul, yiyip içebiliyordu." (Haşim Yadiğar, Vakıf kültürüne uygun sosyal politika stratejileri geliştirmede vakıflar genel müdürlüğünün rolü, s. 27; Ahmet Türkan, Hayata dair okumalar 1, s. 32)

Sir Paul Ricaut: "Türkler'in bu binaları, son derece muhteşem yapılardır ve Türk eyaletlerinde pek çoktur." Havza gibi mütevazı bir kasabada böyle iki vakıf hanı vardı, yolcular bedava ağırlanırlardı. Çok büyük gelirli vakıflar tahsis edilmişti. Gelirleri ekseriya artardı. Mesela Çatalburgaz'da İstanbul-Edirne yolu üzerinde Mustafa Paşa Kervansarayı'nın yıllık gelir fazlası ile haftada bir gün, civar köylere bedava yemek dağıtılıyordu. (Paul Ricaut, Osmanlı İmparatorluğu'nun Halihazırının Tarihi, II/495)

"Birçok tanıdıklarımın ve bilhassa daimi dalgınlığımdan dolayı herkesten fazla benim başıma gelmiş bir hal vardır: Muhtelif dükkanlardan öteberi satın alırken para vermek için koynumdan çıkardığım kesemi veyahut vakti anlamak için baktığım saatimi eşya yığınları arasında unuttuğum çok olmuştur. Bazen de vereceğim paranın iki mislini bıraktıktan sonra dükkancının mallarını ortadan kaldırıp yanlışlıkla fazla verdiğim parayı görmesine vakit kalmadan çekilip gittiğim olurdu. İşte bu dalgınlığıma rağmen Türk dükkanlarında hiçbir zaman tek bir meteliğim kaybolmamıştır, çünkü o gibi vaziyetlerde dükkancılar peşimden adam koşturmuşlar ve hatta eğer dalgınlığımın neticesini anladıktan sonra dükkana dönmemişsem, unuttuğum şeyi iade için ikametgahımın bulunduğu Beyoğlu'na kadar adam gönderip birçok defalar beni aratmışlardır.

Mesela bir gün küçük bir Türk dükkanının önünde durmuştum. Bu yelpazeci dükkanında Türk erkeklerinin yaz sıcaklarında kullandıkları yelpazeler satılıyordu. Birçoklarına baktım, düz deriden ve en harcıâlem olanlarından birini alıp parasını verdikten sonra çekilip gittim... Aradan tam üç hafta geçtikten sonra bir gün tesadüfen yelpaze aldığım dükkanın önünden geçerken, yelpazeci beni görür görmez çağırıp orada unutmuş olduğum saatimi gösterdi... Elime teslim etti. Ben bu Türk namuskarlığının daha yüzlerce misalini sayabilecek vaziyetteyim. Bizzat kendi başımdan geçen vakalar otuzdan fazla olduğu halde, bunların hiçbirinde hiçbir zaman Türkler'in namuskarlıktan ayrıldıklarını görmedim." (Aubry de la Motraye, Voyages en Europe, Asie et Afrique, cilt 1, 1727, s. 258-259) "Osmanlı Türkleri, diğer faziletleri kadar namuskarlık, dürüstlük ve doğruluk gibi Kur'an'ın en kuvvetli hükümlerine dayanan meziyetleri itibarıyla da şayan-ı takdirdirler. Kendi millettaşlarına karşı bütün muamelelerine hakim olan bu hisseye, hangi din ve mezhebe mensup olursa olsun bütün yabancılara karşı da riayet ederler. Bu noktada Müslümanla gayrimüslim arasında hiçbir fark gözetmezler... Bu fikirler kanun esaslarıyla Kur'an'ın şu güzel ayetlerine dayanmaktadır: Hiç kimseyi aldatmayın, ölçüyü tam doldurun, doğru tartın, sözlerinizde, yeminlerinizde kendi aleyhinize bile olsa doğruluktan ayrılmayın. Mukavelelerinizle pazarlıklarınızda hilekarlıktan kaçının. El malını haksız yiyen, karnını yakacak bir ateş yemiş olur." (M. d'Ohsson, Tableau General de l'Empire Ottoman, IV/309) Fransız generallerinden Comte de Bonneval: "Haksızlık, tekelcilik, hırsızlık gibi suçlar Türkler arasında adeta yok gibidir." (Comte de Bonneval, Anecdotes Veniti ennes et Turques ou nouveaux memoires du Comte de Bonneval, I/ 215) "Nezaket Türkler'de bilakis milli seciyelerini teşkil eden sarsılmaz hakkaniyet ve adaletle hayırhahlık ruhunun tabii bir neticesidir. Zaten Kur'an'da nezakete ait ayetler vardır ve o mukaddes kanunun bütün düsturları gibi bu ayetler de aynen ve harfiyen tatbik edilir." (A. Brayer, Neuf Années à Constantinople, I/293) "Rastgeldiğim hangi Türk'e yol sorsam, hemen bana rehberlik etme teklifinde bulunuyor, yiyecek ve içecek şeyler hususunda elinden gelen ikramda kusur etmemek suretiyle de hep aynı kibarlığı gösteriyordu." (L.H. Delamarre, Voyage en Krimée, suivi de la Relation de l'Ambassade envoyée de Petersbourg à Constantinople, 1802, s. 208) "Türkler'in riayet ettikleri İslam'ın beş şartının dördüncüsü de zekattır. Türkler bu şartın ifasında kusur etmezler, çünkü çok hayırseverler, din ve mezhep ayırt etmeksizin ister Müslüman, ister Hristiyan, ister Yahudi olsun, bütün muhtaçlara yardım ederler. Onun için Türkler arasında fukaraya pek az tesadüf edilir... Kimisi daha hayattayken servetiyle fukaraya bakar, kimisi ölürken hastaneler tesisi yahut köprülerle kervansaraylar veyahut yol boylarında çeşmeler inşası için muazzam sermayeler bırakır. Keseleriyle hayrat yapamayanlar ana yolların tamirinde çalışarak, yol boylarındaki su haznelerini doldurarak, sellerde suların civarında durup yolculara tehlike işareti vererek kollarıyla hayır işlerler, bütün bunlara mukabil katiyen para almazlar ve hatta eğer teklif edilecek olursa para için değil, fisebilillah çalıştıklarını söyleyerek reddederler." (M. Thevenot, Relation d'un Voyage Fait au Levant, Paris, 1665, s. 95-97) "Türk şefkati hayvanlara bile kapsar. Bunları beslemek için vakıflar ve ücretli adamlar vardır. Bu adamlar sokak başlarında köpeklerle kedilere et dağıtırlar. Bu hayvanlar o sadakaya alışmış oldukları için, besicilerinin seslerini o kadar iyi tanırlar ki, işitir işitmez hemen sokak başına üşüşmekte hiçbir zaman kusur etmezler. Kısır ağaçların kuraklıktan kurumalarına meydan vermemek üzere bir işçiye ücret verip sulanmalarını temin edecek kadar hayrat ve hasenatta ileri giden... Müslümanlara da tesadüf edilir. Birçok Türkler de sırf azat etmek için kuş satın alırlar... Kasaplar her gün muayyen miktar kedi ve köpek beslemekle mükellef kılınır. Şam'da hastalanan kedilerle köpeklerin tedavisine mahsus bir hastane vardır." (Jean Antoine Guer, Moeurs et usages des Turcs, cilt 1, Paris, 1747, s. 221)

Sigrid Hunke'nin, 'Avrupa'nın Üzerine Doğan İslam Güneşi' adlı eserinden konu hakkında bazı alıntılarla devam edelim: "Doğu, nezaket ve görgüde Batı'yı geçmişti. (s. 84) Kamu işlerindeki idareleri o devrin Batı dünyasındakinden çok iyiydi. (s. 199) 700'den 1200'e kadar Müslümanlık, iktidar, kudretinin düzeni ve yaygınlığı, hayat seviyesi, görgü, insan hakları, dini hoşgörü, edebiyat, ilim, tıp ve felsefede bütün dünyaya öncülük etti. (s. 259) Bedevi Arapları birkaç yıl içinde İslam imanı ile kaynaşınca, karşılıklı yardım kuralları ile kardeş haline, ahlaki

yükümlülükler ile disiplinli ve mücahide verilecek ahiretteki mükafatın düşüncesi ile ölümü hiçe sayan bir millet haline getirir. (s. 248) Tüm bunlara rağmen "düşmanlarını yenen Araplar, tahripçi ve mütaassıp bir sıfat içinde görünmediler. Arapların savaşta yendikleri milletlere karşı toleranslı ve insani muamelelerle davranmışlardır ve dünya tarihinde böyle davranan pek az millet mevcuttur. (s. 250) 9. asrın Kudüs patriği de İstanbul patriğine yazdığı mektupta buna şahitlik eder: "Müslümanlar adildir. Bize haksızlık ve zorlama yapmamaktadırlar." (s. 256) Müslüman Arap adaleti öyle yaygınlaşmıştı ki, 1010 senesinde Hristiyanlarla Müslümanlar savaşırken üç piskopos Müslümanların hükümdarı için hayatlarını feda ederek bir savaşın halife lehine neticelenmesini sağlamışlardı." (s. 445)

Merhamet abidesi. Zalim Esed'in yerinden yurdundan ettiği milyonlarca Müslüman'dan biri olan 59 yaşındaki Üsame Şafii, sığındığı Diyarbakır'da, cadde ve sokaklara 6 yıldır insanlık ve merhamet tohumları ekiyor. Heybesindeki çekici ve pensesi ile kaldırımlarda insanlara eziyet veren çivi ve demir kalıntılarını söküyor, ayaklara takılan taşları düzeltiyor, makası ile sarkan ağaç dallarını buduyor. Ve bunu çocukluğundan bu yana sadece ve sadece Allah'ın rızasını kazanmak için (Buhari, Mezalim, 34) yapıyor. Kimisi bana para teklifinde bulunuyor. "Ben asla kabul etmem bu teklifi. Benim beklentim yalnızca Allah'tandır." diyor. (Diriliş Postası, 5.2.2023) Günümüze ait benzer örnekleri, 'Dinsiz ahlak olur mu?' adlı yazımızda görebilirsiniz.

Günümüzde ise, "Soğuk Savaş döneminin bitmesi ile ortadan kalkan kızıl tehlikenin yerini, yeşil tehlike almıştır. Eğlence sanayinin ürettiği filmleri izleyen ortalama Amerikalı ve Avrupalıların zihinde nasıl bir İslam ve Müslüman imajının oluştuğunu tahmin etmek zor değildir." Lewis, Pipes, Kramer, Emerson gibi yazarların çizdiği İslam ve Müslüman tablosu, bir ötekileştirme tavrına ve tehdit algısına dayanır. Lewis'e göre, Müslüman toplumların Batı ile barış içinde yaşayabilmesi için sekülerleşmesi gerekmektedir. Lewis, darü'l-İslam, darü'l-harp arasındaki çatışmayı öne çıkarırken, darü's-sulh ve darü'l-ahd gibi kavramlardan bahsetmez. Oysa bunlar karşılıklı iki ülkenin belli şartlar çerçevesinde barış içinde yaşayabileceğini gösteren kavramlardır. Yine Lewis, zımmi hukukunun İslam topraklarında yaşayan gayrimüslimlere sağladığı hak ve imkanlardan hiç bahsetmez. Osmanlı İdaresindeki Yahudi ve Hristiyan toplulukları ve Arap dünyasında yaşayan Hristiyan Arap cemaatler, daru's-selam sınırları içinde, barış içinde yaşayabileceğinin göstergeleridir. Avrupa'daki Hristiyan krallıkların, Yahudi ve Müslümanlara karşı izlediği sindirme ve yok etme politikalarını düşündüğümüzde, Lewis'in militan İslam, İslami köktencilik vb. kurgusunun tarihi gerçeklere dayanmaktan çok, günümüze ilişkin ideolojik amaçlara hizmet ettiği görülür. (İbrahim Kalın, İslam ve Batı, s. 163, 166)

Kral Talavera: "Araplarda İspanyolların imanı, İspanyollarda ise iş ve hareketlilik eksiktir." (Sigrid Hunke, Avrupa'nın Üzerine Doğan İslam Güneşi, s. 454) derken M. Akif Ersoy ise 1915'te Almanya'dan dönüşünde tersine dönen durumu şöyle ifade etmektedir: "İşleri var dinimiz gibi, dinleri var işimiz gibi" (Sebilürreşad Dergisi, Sayı 1071)

Meşhur İtalyan edebiyatçı Edmondo de Amicis'in "Constantinople" adıyla Fransızcaya çevrilen eserinin 1883 Paris baskısının 425-426. sayfalarından: "Şu noktada hemen bütün Dünya aynı kanaattedir. Yeni Türk, eski Türk'ün değerinde değildir. Bizim kumaşlarımızı, her türlü refah vasıtalarımızı, ayıplarımızla kötülüklerimizi, manasızlıklarımızı benimsemiştir, fakat anlayışımız ile fikirlerimizi henüz kabul etmediği için bu yarım yamalak başkalaşma ve dönüşüm esnasında kendisindeki eski Osmanlı Türk karakterinin bütün iyi taraflarını da kaybetmiştir. Eski Türk'ün, "Batı medeniyetinin türettikleri" olarak görüp değer vermediği bu gençler, gerçekten de tembel, kabiliyetsiz, imansız, para düşkünü, Avrupa taklitçisi, her türlü milli geleneğin düşmanı ve uşak ruhlu sürü sürü memurlardan ve atalarının pabuçları olamayacak kadar küstah, utanmaz, ahlaksız bir nevi "şık gençlik" güruhundan ibarettir."

Ve yıl 2022! Zeytinburnu'nda kuryenin düşürdüğü 150 bin euro yola saçılır, 85 bin euro kayıptır! Olayı anlatan Ünal Coşkun, "Montum rüzgarla açılınca paralar yola saçıldı. Trafik durunca birçok kişi paraları topladı. Getirenler de oldu getirmeyenler de oldu. Suç duyurusunda bulundum." dedi. (Hürriyet,16.12.2022)

İslam bedevi Arab'ı, göçebe Türk'ü, ateşperest Fars'lıyı bilim üretenler ve dünyaya adalet ve ahlaki erdem örnekleri sunan bir tek ümmete çevirmişti. İslam hâlâ o gücü elinde bulunduruyor, ondan ilham alıp yeniden bilim ve adalette önder olan bir topluk olma fırsatı elimizde. Yeter ki dinimizin emir ve yasaklarını 'yeniden' pratik hayatımıza tatbik edebilelim:

"Oku!" (Alak, 1) "Ey iman edenler! Adaleti titizlikle ayakta tutan, kendiniz, ana babanız ve yakınlarınız aleyhinde de olsa Allah için şahitlik eden kişiler olun." (Nisa, 135) "Allah nezdinde en üstün olanınız, en çok takva sahibi olanınızdır." (Hucurat, 13)

"Ey 'iman edenler!' Allah'a, peygamberine, peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba 'iman' edin." (Nisa, 136)

İslam sevgi toplumu

Kur'an daima iyiye, güzele yönlendirir. İnsanlara iyi, faydalı, güzel şeyleri emreder; zararlı, insan için kötü olan şeyleri yasaklar. (Detay için, 'İslami emirler ve hümanizm' başlıklı yazımıza bakılabilir.) Yani İslam'ın insandan yapmasını istedikleri hem kendine, hem topluma hem doğaya faydalı olan şeylerin toplamını oluşturur. İnsana -ve topluma- zararlı olan şeyler de yasaklanmıştır. Meleklere iman insanlar üzerinde gözükmeyen bekçiler, oto kontrol mekanizması olarak çalışır, insan yalnız kaldığı anda bile, gücü yetse de kötülüğe, insanlara zararlı olan şeylere yönelmez.

Buna neden ise, ahirete olan tam imandır. Her şeyin karşılığının mahşer yerinde görüleceğini bilen insan daima iyiliğe yönelecektir. Somut olarak bir neden olmasa da cebinden çıkarıp muhtaçlara para verecek -zekat- dünyada hiçbir karşılık beklemeden -kurban, hüsnü zan, sadaka vd ile - insanların yardımına koşacaktır. İnsanları din gibi manevi olarak motive edip iyiliğe sevk edebilecek başka bir sistem, dünya görüşü yoktur! Comte tarafından kurulan ve pozitivist seküler bir din olan 'insanlık dini'nin başarı ihtimalini insanlık yaşayarak görmüştür. Materyalist bir ideoloji görünümlü ama aslında o da bir din olan Marxizmi de insanlık yaşadı. Sonuç, hüsran! Ama İslam gerek teori gerek pratikte idealize bir toplum örneklerini tarihte oluşturdu ve hâlâ bu örnekleri günümüzde yeniden oluşturacak güce sahiptir.

Böyle bir toplumda insanı kötülüğe yönlendirecek ahlaksız basın, sömürü düzeni olan faiz, kumar ve şans oyunları, içki, gösteriş budalası riyakar fertler olmayacak, ayrıca her emri ile insanların birbirlerine kenetlenmesini sağlamayı esas alan "Komşu hakkı, kul hakkı, selamlaşma, kardeşlik hukuku -Müslümanların İslam kardeşliği hukuku veya Müslüman olmayanların fıtraten, Hz. Adem'den olan kardeşliği- komşu ve kul hakkı, Cuma namazı, cemaatle namaz, Hac ibadeti, Kurban, zekat, fıtır, sadaka" ile kaynaşmayı sağlayacak; gıybet, riya, kibir, rüşvet, içki gibi yasaklar ile kardeşlik ruhunu bozacak şeyler yasaklanacak ve her insan için –Müslüman veya kafir fark etmez- geçerli olan beş temel hak: "Can, mal, namus, akıl, din emniyeti/fikir hürriyeti" ile, dünyanın insanların huzur içinde yaşayacağı bir yer olmasını sağlanacak, bu çizgisini koruyanlar da ahirette cenneti hak edecek bir sistem ancak ve sadece İslam ile söz konusu olabilir. İslam "Hak" kavramının, insan ilişkilerinde temel kıstas olmasını sağlayan bir sistemdir. 'Haklı olanın üstün olduğu' toplumda hukuk tam olarak işleyip

adalet tam olarak sağlanacak, ahlak kavramı çerçevesinde kurulu toplumsal sistem de sonunda sevgi-huzur toplumunu oluşturacaktır!

Konumuzu alakalı ayet ve hadisten birkaç örnekle yazımıza son verelim.

"Arap'ın Arap olmayana, beyazın siyaha, efendinin kölesine hiçbir üstünlüğü yoktur." (Müslim, Hac, 147)

"Müminler birbirini sevmekte, birbirine şefkat göstermekte ve korumakta, herhangi bir organı rahatsız olduğunda diğer organları da bu yüzden uykusuzluğa ve hummaya tutulan bir vücut gibidirler." (Buhari, Edeb, 27)

"Müslüman Müslümanın kardeşidir. Ona ihanet etmez, yalan söylemez, onu sıkıntıda bırakmaz. Her Müslümanın diğerine namusu, malı ve kanı haramdır. Takva işte buradadır (kalptedir). Bir kimsenin Müslüman kardeşini hor görmesi kendisine yapacağı kötülük olarak yeter!" (Buhari, "Mezalim", 3; Müslim, "Birr", 58, 72; Tirmizi, "Birr", 18)

"Müslüman Müslümanın kardeşidir. Ona haksızlık etmez, onu düşman eline bırakmaz. Kim Müslüman kardeşinin ihtiyacını giderirse Allah da onun ihtiyacını giderir. Kim Müslüman kardeşini bir sıkıntıdan kurtarırsa Allah da onu bir sıkıntıdan kurtarır; kim Müslüman kardeşinin bir kusurunu gizlerse Allah da onun kusurunu gizler." (Buhari, Mezalim, 3; Müslim, Birr, 58)

"Ey iman edenler! Adaleti ayakta tutan ve kendiniz, ana - babanız ve yakın akrabanız aleyhine de olsa, yalnız Allah için şahitlik eden kimseler olunuz." (Nisa, 135)

"Hani siz birbirinize düşman kimselerdiniz de Allah gönüllerinizi ısındırmıştı. Allah'ın nimeti (İslam ve iman) sayesinde kardeşler olmuştunuz. Siz bir ateş çukurunun tam kenarındayken Allah sizi oradan kurtarmıştı." (Ali İmran, 103)

İslam ülkeleri neden geri?

"Ateistler, 'Gaybi şeylere iman ve dolayısıyla din, ilmin ve aklın özgürce ortaya çıkması ve gelişmesi ile çelişmektedir.' derler. Halbuki bazı Müslümanlar, dine bağlılıklarını açıklayıp sonra da, yöntemlerinde, yaşam biçimlerinde, hak yoldan, adaletten, kamu yararından, akıl ve bilimden sapıyorsa bunlar aslında Kur'an'ın muhkem telkinlerinden de saptıklarının göstergesidir. (İzzet Derveze, Kur'an cevap veriyor, s. 196) Nitekim İslam'ın ilk çağlarında yaşayan Müslümanlar bütün bunlara inanıyorlardı. Hayatın her alanında, büyük bir güç ve enerji ile uygarlık alanında eşsiz sıçramalar yapmalarına (Bu konuda "İslam Biliminin Rönesans'a Etkileri" adlı yazıyı tavsiye ederiz) bu imanları engel olmamıştır." (Derveze, s. 197) Temel mesele, bazı Müslümanların fiili dua denen tevekkülü yanlış anlamalarıdır. Her işte, Yaradan'ın koyduğu kurallar (Sünnetullah: Tabiat yani fiziksel, biyolojik ve toplumsal yasalar) çerçevesinde hareket ederken, Allah'ı unutmadan yollarına devam etmeleri gerektiğini hatırlamamaları ve bu hususu ihmal etmeleridir.

Günümüzde İslam âlemindeki temel problem, Müslümanların inandıklarını söyledikleri dini, hayatlarına tatbik etmemeleridir! İçki içip zina eden de kendini Müslüman olarak tarif etmektedir, faiz alıp rüşvet yiyen de! Peki, İslam bu kişileri 'dine teslim olan' anlamına gelen Mümin/Müslüman kabul ediyor mu? İşte bütün mesele burada düğümlenmektedir. Kur'an, "Ey iman edenler, İman edin!" (Nisa, 136) buyurmaktadır. Çünkü "Bugün biz sadece isim Müslümanları olduk. Esas problem, Müslümanların İslam'dan uzaklaşmalarıdır." (Prof. Ebu'l Hasen Ali En-Nedvi, Müslümanların gerilemesiyle dünya neler kaybetti, s. 11) "Hedefimiz: Müslümanların İslamlaşması." (Aliya Izzetbegovic, İslam Deklarasyonu) olmalıdır. Günümüzde "Dini anlamak isteyen onu takip edenlere değil, metinlere bakılmalıdır." (Zakir Naik, Gençlerin inanç sorunları, s. 92) Yoksa günümüzdeki İslam âleminin hali, Malik bin Nebi'nin tespiti ile, "Müslümanların İslamiyet'e sarıldıkları için değil, ondan uzaklaştıkları için İslamiyet tarafından kendilerine verilen bir cezadır." (Müşkiletü'l Efkar fil Âlemi'l-İslami, s. 76)

Aşağıdaki sözler de bu sorunun altını çizmektedir: Charles Mismer: "Hristiyanlar alim olunca Hristiyanlıkla alakaları kesilir. Müslümanlar da cahil olunca İslamiyet'le alakaları kesilir." (Charles Mismer tarafından yazılan 'İstanbul Hatıraları' adlı eserinden aktaran, Adnan Odabaş, Dikkat misyoner geliyor, s. 67; İsmail Hami Danişmend, Garp İlminin Kur'an-ı Kerim Hayranlığı, s. 50: Sözün orijinali: "İslamlar okuyup talim ve tefennün ettikçe daha ziyade Müslüman olurlar. Hristiyanlar ta'lim ve tefennün ettikçe Hristiyanlıktan çıkarlar: Fatma Aliye Hanım'ın Tezahür-i Hakikat'i, s. 60; Mehmet yazıcı, Unutulmayan Anılar, s. 67) "Hristiyanlıktaki deizm, Hristiyanlığı bilmekten; İslam'daki deizm ise, İslam'ı bilmemekten kaynaklanır. Batıda akıllı bir adamın yapacağı deist olmaktır." (Meryem Güneri, Bir İnanç Problemi/Krizi Olarak Deizm ve Temelleri Üzerine Psiko-Kelam Analizleri, İTOBİAD Kongre/19, II. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Kongresi, s. 843; Deizm Sempozyumu, Ensar, 2017, s. 12, 235) Mehmet Akif Ersoy: "Eğer İslam'dan maksat Kur'an'sa, ortada İslam diye bir şey olmadığını söylemek durumundayız. Çünkü Kur'an bugün göklere çekilmiş ve yeryüzündeki İslam'ın onunla ilgisi kalmamıştır." Profesör İsmail Faruki: "İslam, ne bugünkü Müslümanların tavır ve yaşayışları, ne İslam tarihinin şu veya bu dönemi, ne de İslam adına kaleme alınan şu veya bu kitabın anlattıklarıdır. İslam Kur'an'dır." Muhammed İkbal: "Eğer biz İslam'ın bir üstün değerler sistemi olduğunu Müslüman olmayanlara anlatmak istiyorsak, onlara her şeyden önce bizim İslam'ı temsil etmediğimizi söylemek borcundayız." (Uydurulan Din ve Kur'an'daki Din, s. 45, 46) Prof. Caner Taslaman: "Dünyaya en önemli borçlarımızdan birisi İslam ile Müslümanların farkını anlatmaktır." (Twitter, 8 Eylül 2013) "Hiç bir inanç sistemi, mensuplarının zaafları üzerinden sorgulanamaz. Bilim adına yalan söylenen bilim adamlarının sahtekarlığını, bilime mal edebilir miyiz?" (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun kalmasın, s. 80) Sonradan Müslüman olan "Pickthall, sık sık İslam anlayışıyla Müslümanların uygulamalarını birbirinden ayırmak gerektiğini yazmaktadır." (Kemal Kahraman, Muhammed M. Pickthall, s.106)

Rum, 41. ayette, 'İnsanların kendi elleriyle yapıp ettikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu.' Rad, 11. ayette ise, "Bir topluluk kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların

durumunu değiştirmez." buyrulmaktadır. Yani, imtihan dünyasında bulunan (‘Kader’ adlı yazımıza bakılabilir) Müslümanlar, hem kul hakkına riayet etmek hem de bu dünyayı imar etmekle görevlidir. Müslüman olmak kolay değil (Müslüman olmak kolay mı? Adlı yazımıza bakılabilir) ve cehennem dahi lüzumsuz değildir.

"Eğer İslam, yapısal olarak akla ve bilime karşı bir din olduğu için geri kalınmışsa, 800. yüzyıldan yaklaşık 15. yüzyıla kadar olan süreçte ki başarıları nasıl izah edilecektir?" (Selçuk Kütük, Deizm, s. 81) Halbuki, "Herkes için ancak çalıştığının karşılığı vardır." (Necm, 39)

Sorunun bir diğer nedeni de, "19. ve 20. yüzyıl Avrupa devletleri, bir taraftan akıl, bilim, inanç özgürlüğü ve çoğulculuk fikirlerini savunurken, diğer tarafta İslam dünyasını, Afrika'yı, Hint alt kıtasını, Asya'yı ve dünyanın diğer bölgelerini sömürmek de bir sorun görmemeleridir." (İbrahim Kalın, Barbar Modern Medeni, s. 117) "Hristiyan Avrupa milletleri gittikçe çoğalan hayati ihtiyaçları karşılamak için doğunun zengin hazinelerini yağma etmek üzere sefere başladıkları andan itibaren doğuluların gayreti sarsıldı, gelişmesi sekteye uğradı. Avrupa'nın istilacı devletlerinin İslam ülkelerine saldırmada birbirleriyle yarışırcasına şiddet, hırs ve tamah göstermelerinin sebeplerinden birisi de ticareti arttırma telaşıdır. Avrupa'nın güçlü ülkeleri doğu ülkelerinde görünmeye başlayan uyanma belirtilerini korku ve düşmanlıkla karşılıyor. İslam milletlerinin gelişme ve ilerleme çabalarını engelleyecek tedbirleri almaktan geri kalmıyorlar. Bencil menfaatlerini, insanlığa ve medeniyete hizmet imiş gibi göstermeye kalkışıyorlar. Müslüman milletlere karşı sefer açmakta haklı görünmek için Avrupa kamuoyunu tahrikte yarı resmi ve gayri resmi siyasi gazetelere işaret veriliyor. Fransızlar Cezayir'i ezerek ve zorla aldılar. Sömürgecilere göre, sahillerin ve Atlas dağlarının kuzeyindeki verimli toprakların Müslümanlardan boşaltılması gerekiyordu. Sonra Fransa'dan Cezayir'i vatan edinmek isteyenlere kolaylık göstererek, bunlar vasıtasıyla yerli halka Fransız adetlerini, Hristiyanlığı telkin etmeyi amaçladılar. Fransızlar şimdi kalkıp da utanmak, 'Şimdi biz Müslüman halka hürriyet ve adalet verdik' demeye kadar varabiliyorlar. Fransız istilasının maddi zararları olduğu kadar manevi zararları da oldu. Arap edebiyatı ile İslam ahlakı da kökünden sarsıldı. Avrupalılar İslam'ın içine medeni insan suretinde girdikten sonra zararlı bir mikrop haline dönüşüyorlar: böylece hayat tarzımız kurtlanıp, fikirlerimiz, duygularımız ve adaletlerimiz bozuluyor. Mısırlıların bir yabancı devletin medeniyeti altına girmeye çok muhtaç olduğu ilan edip duranlar, Bulgarlara tam bir istiklal verdirmeye ve onları dışarının vesayetinden kurtarmaya uğraşıyorlar. Müslüman sakinlerin zararına ve Hristiyanların menfaatine müstakil hükümetler oluşturdular." (Halil Halid, Hilal ve Haç Çekişmesi, s. 254, 256, 259, 273, 274, 275, 289, 290)

Müslüman topluluğunun gerilemesi İslam medeniyetinin teorik çerçevesinin pratik bir işlerliğe kavuşturulmuş olmamasından dolayıdır. (Ziyaüddin Serdar, İslam medeniyetinin geleceği, s. 44) Günümüzde Müslümanlar yalnızca İslam'ı yaşamakta başarısızlığa uğramakla kalmamış, aynı zamanda İslam'ı tam olarak anlayamamışlardır. (Serdar, s. 49) Sömürgeciler yeni medeniyetleri, ekonomik ve düşünsel bir bağımlılık içerisinde bırakarak terk ettiler. Sosyal açıdan organize olmamış yeni Müslüman devletlerine yardım programları, sömürgeciliğin yeni bir şekliydi. Burada, yalnızca ekonomik ve teknolojik değil, aynı zamanda düşünsel, eğitimsel ve ideolojik bağımlılık da söz konusudur. Taklit, bu ülkeler bağımsızlıklarını elde ettikten sonra ortaya çıkmıştır. (Serdar, s. 71, 72)

Orta çağda Avrupa karanlık dönemini yaşarken Müslümanlar matematikten tıp ilmine, felsefeden astronomiye en ileri seviyede idiler. Günümüzde ise sömürü devletlerinin baskısı altında gerçek kimliklerini bulamayan Müslümanlar, dinlerinin gerektirdiği ilmi ve ahlaki donanıma da sahip bulunmamaktadırlar. İşin daha da kötü tarafı, pratiğe aktarılmayan bu gayri İslami yaşam tarzı, İslam’ında gerçek anlamı ile anlaşılmasına engel olmakta, İslam’ı yanlış temsil etmekte ve göstermektedir.

İslam ülkeleri milli bağımsızlık yanında kültürel bağımsızlıklarını henüz tam kazanamamışlardır. I. ve II. Dünya savaşlarından sonra işgal edilen tüm Müslüman ülkeler zamanla bağımsızlığını kazansa da, işgal edildikleri süre içinde sömürgeci emperyalist devletlerin eğitim-kültür ve ekonomik sömürgesine maruz kalmışlardır. Bağımsızlık savaşlarından sonra uzun süre bu işgal döneminin izleri gerek dil, gerek kültür ve gerekse eko-politik alanda kendini uzun süre hissettirmiş ve hâlâ daha da hissettirmeye devam ettirmektedir. Cezayir yıllar önce milyonla ifade edilen şehit vererek bağımsızlığını kazanmıştır fakat ülkede hâlâ dilde, kültürel, siyasi ve ekonomik alanda Fransa etkin konumdadır. Bu Afrika'da Fransız, Asya ülkelerinde ise İngiliz kültür ve siyasetinin hakimiyeti şeklinde hâlâ devam etmektedir.

Uluslararası sistem Müslüman ülkeleri işgal/sömürü ve baskı altında tutmak üzere kurulmuştur. "ABD ve Avrupa ülkelerinde mevcut düzen sömürü sistemi ile ayakta durmaktadır." (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun Kalmasın, s. 44) BM'in veto yetkisine sahip daimi 5 üyesine bakalım. ABD: Başta Filistin olmak üzere birçok İslam ülkesinde zulüm altındaki ülkelerin zalim idareci ve saldırgan devletlerini desteklemektedir. RUSYA: Başta Kafkas ülkeleri ve zamanında Afganistan'daki işgal de dahil olmak üzere birçok katliam uygulamış ve sömürgeci politikalar izlemiş ve günümüzde Suriye ve Türki cumhuriyetlerde baskı ve emperyal amaçlarını sürdürmeye devam etmektedir. ÇİN: Doğu Türkistan başta birçok İslam ülkesinde katliam, baskı, işgal faaliyetlerine devam etmektedir. İNGİLTERE- FRANSA: Afrika'daki tüm Müslüman ülkeler başta, en son Ortadoğu'daki terör, işgal ve darbelerin baş destekçisidirler. Bu listeye bir de Pakistan'ın başına bela edilen Hinduları, Arakan'da Müslümanları katleden Budistleri de ekleyebiliriz ki, Budist ve Hinduist çetelerin arkasında da bu beşli çete bulunmaktadır!

İspanya'nın başlattığı sömürge faaliyetlerini zamanla Fransa, Almanya, İngiltere ve en son ABD devam ettirmektedir. Daha da ilginci bu sömürünün asla bitmemesi, halen devam etmesidir. Batının ileri, yaşam standartlarının üstün gözükmesinin temel sebebi de bu küresel sömürü sistemidir! Bu konularda detay için, 'Batı medeniyeti' ve 'İslamofobi' adlı yazılarımızı tavsiye ederiz.

Halen devam eden ABD, İngiliz, Çin sömürüsü dışında adı pek duyulmayan Fransa'dan örnek verelim:

"Batı, Müslüman coğrafyasında arkasına bakmadan kan döker! Gözyaşı ve kan kimsenin umurunda değildir! İnsan hakları gibi büyük yalanlar da sadece aklı kıt olanlar için uydurulan sihirlerdir! Afrika 200 yıldır Fransa, İtalya ve İngiltere'nin arka bahçesi oldu! Batı'nın zenginliğinin kaynağı buydu! Afrika'da koloni, Benin, Fildişi sahili, Mali, Gine, Nijer, Togo, Kamerun, Burkina Faso, Ekvator Ginesi, Çad, Gabon, Senegal, Orta Afrika Cumhuriyeti ve Kongo'dan oluşan 14 ülkelik vergi grubu her yıl 300 milyar doları aşkın bir parayı Fransa'ya öderdi! Bu ülkelerdeki bazı liderler zaman zaman vergi ödememe gibi talihsiz hatalar yaptı! Tabii bu ölümcül bir hataydı! Hepsinin hayatı kısa sürdü! Son 20 yılda, 25 Afrika ülkesinde, 60'ın üzerinde darbe oldu! Bu darbelerin 14'ü Fransa'nın koloni vergisi aldığı ülkelerdi! Bu 14'lüler ortalama ihracatının yüzde 70'ini Fransa'ya yapardı! İthalatlarının da yüzde 80'i yine Fransa'dandı! Buradaki madenler dünya rezervlerinin yüzde 28'i ile yüzde 70'ini kapsıyordu! Yani Paris hem vergi, hem de madenleri toplayıp götürüyordu! Yaptıklarını bir de buralara satıyorlardı! Renault, peugeot, citroen." (Ergün Diler, Takvim, 26.01.2015) Fransa'nın cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, ülkemize yönelik terör faaliyetlerinin merkezi konumundaki Afrin'e yapılan operasyon için ise, " Suriye gibi egemen bir ülkedeki işgali asla desteklemeyeceğiz." (25.03.2018) diyebilmekte idi. Aynı Fransa'nın İslam ülkelerini zorbalıkla yöneten liderleri ile gayet iyi anlaşması da ayrı bir husustur. ABD, İngiltere, İsrail, İtalya gibi Fransa'da "hala" Afrika'yı sömürmektedir. Fransa elektriğinin %75'ini nükleer enerjiden karşılıyor. Fransa'daki

reaktörler için gerekli olan uranyumun % 33'ü Nijer'den geliyor. 14 Afrika ülkesi halen gelirinin %85'ini Paris'te bulunan Fransa merkez bankasında depo etmek zorundadır. Fransız merkez bankasında depo edilen para doğrudan Fransız maliye bakanlığının kontrolü altındadır. Nijer'de çıkartılan uranyum ile Fransa elektriğinin %40'ı üretilirken Nijer halkının %89'unun elektriği yoktur. Fransa'da altın bulunmaz ama dünyanın en büyük altın rezervlerinden birine sahiptir çünkü Mali'de 50'ye yakın altın madeni sahasını elinde bulundurmaktadır. "Avrupa, yeni fabrikalar için yeni hammadde ihtiyacı, denizaşırı yeni pazarlar bulma isteği nedeniyle, Afrika'yı özellikle kontrol altına almaya ihtiyacı." (Philip G. Altbach, Gail P. Kelly, Sömürgecilik ve eğitim, s. 62) duymaktadır. Eski Fransız cumhurbaşkanı Jacques Chirac da Mart 2008 tarihinde yaptığı bir açıklamada, "Afrikasız Fransa 3. Dünya ülkesi olur." diyerek malumu ilan ediyordu.

Birleşik Krallık hangi ülkelerden oluşur? "Kanada Valisi David Llyod Johnston, Avustralya Valisi Quentin Bryce, Yeni Zelanda Valisi Anand Satyanand, Barbados Valisi Clifford Hubands, Bahama Valisi Sir Arthur Foulkes, Grenada Valisi Carlyle Glean, Saint Lucia Valisi Pearlette Louisy, Papau Yeni Gine Valisi Sir Michael Ogio, Solomon Adaları Valisi Frank Kabul, Belize Valisi Sir Frank Bainimarama, Tuvalu Valisi Lokoba Taeia Italeli... Kanada ve Avustralya direk kraliçeye bağlıdır." (Ergün Diler, Takvim, 4.11.2014) İngilizce toplam 67 bağımsız ülkede ve 27 özerk ülkede 'resmi dil' kabul edilmektedir. Avustralya, Birleşik Krallık, Belize, Bahamalar, Dominika, Filipinler, Gana, Fiji, Grenada, Güney Afrika, Hindistan, İrlanda, Kanada, Jamaika, Kamerun, Liberya, Kenya, Lesotho, Kiribati, Liberya, Madagaskar, Malta, Malavi, Namibya, Mikronezya, Pakistan, Papua Yeni Gine, Palau, Ruanda, Singapur, Sudan, Togo, Uganda, Yeni Zelanda ve bu ülkelerdendir. İngilizce konuşulan özerk olmayan ülkeler: Anguilla, ABD Virjin Adaları, Amerikan Samoası, Cayman Adaları, Britanya Virjin Adaları, Bermuda, Christmas Adası, Falkland Adaları, Cook Adaları, Guam, Hong Kong, Guernsey, Kuzey Mariana Adaları, Jersey, Monserrat, Man Adası, Niue, Kuzey Mariana Adaları, Niue, Turks ve Caicos Adaları, Tristan da Cunha, Norfolk Adası, Porto Riko, Pitcairn Adaları, Tokelau. (Milliyet, 20.10.2021)

Resmi Dili Fransızca Olan Ülkeler: Cibuti, Benin, Seyşeller, Gine, Çad Mali, Kongo Cumhuriyeti, Komorlar, Gabon, Orta Afrika Cumhuriyeti, Togo, Burkina Faso, Burundi, Ruanda, Nijer, Kamerun, Madagaskar, Kongo DC, Fildişi Sahili, Ekvator Ginesi, Haiti, Vanuatu… (Milliyet, 03.10.2020)

Resmi dil olarak İspanyolcayı kullanan ülkeler: İspanya, Küba, Arjantin, Bolivya, Kolombiya, Kosta Rika, Şili, Ekvador, Guatemala, Ekvator Ginesi, Honduras, Meksika, Nikaragua, Panama, Paraguay, Peru, Porto Riko, Dominik Cumhuriyeti, El Salvador, Uruguay ve Venezuela. (Hürriyet, 12.08.2022)

Resmi Dili Portekizce Olan Ülkeler: Angola, Doğu Timor, Brezilya, Yeşil Burun Adaları, Portekiz, Mozambik, Ekvator Ginesi, Sao Tome ve Principe. (Hürriyet, 12.08.2022)

Afrika'da şu anda 20 kadar ülkede Fransızca birinci resmi dil, bir o kadar ülkede de İngilizce resmi dil. 10 kadar ülkede Arapça, beş ülkede Portekizce ve Ekvator Ginesi'nde ise İspanyolca resmi dil. Bu ülkeler arasındaki mevcut sınırların 25 bin kilometresini Fransa, 21 bin kilometresini İngiltere çizmiş. Yani Afrika'daki sınırlar Paris'te Londra'da çizilmiş. Yeryüzünde hiç ekilmemiş arazilerin yüzde 60'ı da Afrika'da bulunuyor. (Prof. Dr. Ahmet Kavas, Lacivert Dergi, 14.06.2019)

"Batılı ülkelerin tarih boyunca Afrika'ya yaklaşımı, bütün bir Avrupa tarihinin, modernliğinin, demokrasi, özgürlükler ve insan hakları gibi cilalı değerlerinin altındaki gerçek yüzünü görmek

için çok önemli bir tarih sunuyor. Bugünün dünya düzeni tam da bu sömürü, işgal ve tahakküm ilişkisine dayalı olarak kurulmuştur. Modern Avrupa'nın, Aydınlanmanın, demokrasisinin, eşitliğin ve insan haklarının beşiği Fransa'nın, tüm bu değerleri Avrupa'da doğurup büyütürken, Afrika'da ortaya koyduğu sömürü pratiği tarihin en utanç verici sayfalarından birini oluşturuyor. O pratikte, ırkçılık var, insanın bütün inanç ve değerleriyle birlikte aşağılanması, özgürlüklerinin vahşice sınırlanması, en cani işkenceler, tecavüzler, katliamlar, soykırımlar, tehcirler var." (Yasin Aktay, Yeni Şafak, 03 Mart 2018)

"16. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar olan dönemde, sömürgeci ekonomik kalkınmanın bilinen temel öğelerinden olan işgücü ihtiyacı, Afrika'dan zorla getirilen zenci köleler vasıtasıyla karşılandı. Köle ticareti, 1650-1713 yılları arasında, Danimarkalı, Norveçli, Fransız, Hollandalı, İspanyol, İngiliz ve Portekizli köle tacirleri tarafından çok kârlı bir ticaret alanına dönüştürülmüştü. Avrupalılar yaptıkları köle ticareti vasıtasıyla kendi ekonomilerini geliştirdi ama Afrika halklarının mevcut kültür, gelenek ve sosyal düzenlerine büyük darbeler vurdular. (Sefa M. Yürükel, Batı tarihinde insanlık suçları, s. 32, 38) Birçok medeniyeti ortadan kaldırdılar.

İslam âleminde bağımsızlık hareketleri henüz tamamlanmamıştır. Ne zamanki ekonomik ve kültürel bağımsızlık da tam kazanılır işte o zaman, yukarıdaki soru da anlamlı hale gelebilir. Eli kolu bağlanmış olan ve henüz ekonomik ve kültürel zincirlerden kurtulamayan Müslümanlar için, tarihteki hümanist ve bilimsel üstünlüklerinin günümüzde neden devam etmediği asıl soru olmalıdır ki, gidişat bu günlere hızla yaklaşıldığını göstermektedir. Yeter ki öz benliğimize, özümüze tam olarak sahip çıkalım, gerisi kolay. Tarih buna şahittir! Bu konuda, 'İslami bilim, felsefe ve Batıya etkisi', ''İslam barış dinidir' adlı yazılarımıza bakılabilir.

ABD, Irak örneği

Önce dezenformasyon ile uluslararası kamuoyunda bir ülke işgal edilecek kıvama getirilir. Sonra mezhep ve ırk savaşları başlatılır. Ya eğitimle, ya iç savaşla ülke dize getirilir. Sonra işgalci ülke geri çekilir ama yerli görünümlü bir vali ve kendi kanunlarını geride bırakarak! Artık o ülke bağımsızlığını kazanmış bir sömürgeye dönüşmüştür.

Irak işgali öncesinde hazırlanan raporda, Saddam yönetiminin kitle imha silahı ürettiği iddiasının teyidi için delil olmadığının, dönemin ABD Başkanı Bush'a bildirildiği ortaya çıktı. Bush yönetimi ise savaş öncesi açıklamalarda, istihbarat raporlarının 'sarsılmaz biçimde' Irak'ta kitle imha silahı bulunduğunu teyit ettiğini savunmuştu. Raporda, dönemin ABD Dışişleri Bakanı Donald Rumsfeld'in, Irak rejimi ile el-Kaide arasında işbirliği olduğuna ilişkin "kesin kanıtları olduğu" iddiası da teyit edilmiyordu. Bush yönetimi 2003 yılında kitle imha silahları olduğu gerekçesiyle Irak'ı işgal etmiş ancak söz konusu silahlar bulunamamıştı! 20 Mart 2003 tarihinde başlatılan Irak işgali ülkede etnik ve mezhepsel bölünmeyi körüklemiş, işgal neticesinde ortaya çıkan kaos nedeniyle yüzbinlerce kişi hayatını kaybederken, milyonlarca insan ise mülteci olarak yaşamak zorunda kalmıştı. (AA, 20 Mart 2015)

ABD başkanı George W. Bush, Irak'a 'demokrasi getirdiklerini' vurguluyor, "Irak'ta demokrasi doğuyor" diye açıklama yapıyordu: ABD Başkanı George Bush, Silahlı Kuvvetler Radyo ve TV'si tarafından uydu aracılığı ile yayınlanan konuşmasında, "Henüz zafer kazanmadık, ama 'halkı özgürleştirmek' için, onların özgürlüğü güvence altına alınıncaya kadar kalacağız" diyordu. Konuşmasında sık sık askerlere övgü dolu sözler söyleyen Bush, "Irak, Afganistan ve bütün dünyada 'demokrasinin yükselmesine' yardım ederek insanlara 'acı ve nefretin alternatifini' veriyorsunuz. Bu, dünya barışı için çok önemli. Uzak yerlerde teröristlerle savaşarak yurttaşlarınızın ülkelerinde onlarla karşılaşmamalarını sağlıyorsunuz"

diye konuştu. (NTV, 16 Haziran 2004) Bir sene sonraki konuşmasında ise, "Irak zaferinin, Beyruttan Tahrana kadar demokratik reformculara ilham verdiğini" savunuyordu. (Basından, 20.03.2005)

Halbuki demokrasi, insan hakları gibi kavramlar Batı için sadece sömürü için kullanılan aparat konumundaki kavramlardır: "Myanmarlı akademisyen ve aktivist Prof. Dr. Maung Zarni: "Nobel Barış ödüllü Aung San Suu Çii liderliğindeki NLD'nin Myanmar'daki seçim zaferini ilan etmesiyle Batılı sermaye sahipleri Myanmar'a yatırım yapmak için şimdiden sıraya girdiler. Batının çıkarları, insan hakları ihlallerinin önünde gelir. Batı, insan hakları ve demokrasi konusunda samimi değil. Çifte standart uyguluyor. Seçimlerin yapıldığı 8 Kasım günü dahi Myanmar ordusu, ülkenin doğusunda yaşayan bazı etnik gruplara hava saldırısında bulundu. Fakat Batı medyasında masum sivillere karşı hava saldırısı haberleri yerine, 'Suu Çii liderliğindeki NLD'nin seçimi kazandığı, dolayısıyla demokrasinin ilerlediğini ve Myanmar'ın yatırım için çok önemli bir ülke haline geldiği' haberlerine yer verildi." ABD ve İngiltere'nin Myanmar pazarına girmek için "insan hakları" ve "demokrasi" terimlerini işine geldiği gibi kullandığını iddia eden ve Suu Çii'nin, Arakanlı Müslümanlara karşı uygulanan şiddeti "Budistler, Müslümanlardan korktuğu için şiddete başvuruyor" şeklinde savunduğunu kaydeden Zarni, 'Pentagon, Myanmar'ı Çin'e karşı Pasifik üssü yapmak istiyor' diye konuştu. (AA, 13 Kasım 2015) "Basının itiraf edemediği gerçek, bölgedeki bütün çatışmaların İngiltere ve Amerika'nın örtüşen gündemlerinin sonucunda ortaya çıkmasıdır." (Osman Nuri Gündeş, İhtilallerin ve anarşinin yakın tarihi, s. 499)

Sağ-sol, demokrasi gibi piyon olarak kullanılan kavramlar ve ABD ile dünya Yahudi sermayesi arasındaki mücadele konusunda ara bir bilgi verip konumuza devam edelim: "İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Bertton Woods'ta Amerika ile Avrupa anlaştı. Dolar geçerli para olacaktı. Amerika dolar basacak, karşılık olarak da kasasında altın bulunduracaktı. Mesela Almanya ya da Fransa gibi bir ülke, 44 doları götürüp Amerikan Merkez Bankası'na verdiği an 44 ons altını alacaktı. Anlaşma buydu. Amerika ilerleyen süre içinde bu kuralı bozdu. Fazla basılan dolarlar Avrupa'ya yığıldı. Dolar bolluğu yaşandı. Haklı olarak Avrupalı devletler, ABD'ye "Al arkadaş dolarını, ver altınımızı!" dedi. Tabii verecek altın yoktu. Gider çok, gelir azdı. Bunun için dışarıdan kaynak bulmalıydı. Altını veremeyince düğmeye bastı. Petrol fiyatlarını tavan yaptırdı. Petrol temel ihtiyaç olduğu için fazla dolarlar, Avrupa'dan Ortadoğu'ya aktı. Onlar da ya silah alarak ya da "güvenli liman" diye Amerikan bankalarına paraları yatırarak yeni sistemin kurulmasına yol açtı. Bankalar: yatırım bankası, sigorta ve aracı finans kurumları Avrupa'dan kaçan, Çin ve Japonya'dan gelen fazla dolarları toplamaya başlayınca Amerika içinde Amerika'ya kafa tutan bir güç doğdu! Bunların fabrikası, yatırımı, işletmesi yoktu! Ancak para bunlardaydı. Vatanları, memleketleri, bayrakları, sınırları, milli marşları yoktu. Çıkar neredeyse bunlar oradaydı. Devletlere, ordulara, sınırlara ve kanunlara karşıydılar. Barış ve tüketim istiyorlardı. Tabii faiz de. Devletlerin üzerinde egemenlik kurmak için elele yürüyorlardı. Amerikalılar hem Avrupa'yı hem de bu sermayeyi kıskaca almak zorunda. Yaşaması için kendisine ait olmayan kaynakları kullanması gerekiyor. Lüksün, ihtişamın, Hollywood'un ayakta kalabilmesi için başka ülkelerdeki artı paraların kendisine akması şarttı!" (Ergün Diler, Takvim, 14.11.2015) "Amerika önce düşmanını meydana getiriyor, buna güç katıyor, algı ile bu oluşumu tavan yaptırıyor sonra bunlarla savaşa başlıyor ve gitmeyi düşündüğü yerlere gidiyordu! İkinci Dünya Savaşı'yla birlikte Avrupa'ya geldiler! Rusya ve komünizm tehlikesini zıplattılar sonra da NATO'yu genişletip egemenliklerini sürdürdüler. El Kaide ile dünyayı titrettiler. I. Dünya savaşına girdik ve kaybettik. Her mağlup olan ülke silahını, parasını, ordusunu, toprağını verirken biz 'tarihimizi' verip kurtulduk. Yıllardır bizi içeride tutan ve sınırlarımızla uğraştıran bir akıl vardı." (Ergün Diler, Takvim, 05.12.2015) "İçimizde uzun yıllardır Avrupa Birliği için yanıp tutuşan insanlar vardır. Çok severler Avrupa'yı. Bizi kabul eden yoktu, içeri buyur eden ise hiç. Ama mutluyduk. Oysa bizi yıkan avrupa'ydı! Katilimize aşık oluyorduk. Tarihimizi, dilimizi değiştiren, dinimize musallat olanlar onlardı. Osmanlı'yı

yıktıktan sonra bizi 100 yıl içeride sorunlara boğdular. Devlet kendi vatandaşını izlemekten, fişlemekten, özgürlüğünü kısıtlamaktan oyunu göremedi. Osmanlı yıkıldıktan sonra Avrupa tamamen Ortadoğu'ya girmiş ama öğündüğü demokrasi gibi değerleri buralara taşımamıştı. Her ülkenin başına aileler dikip kontrolü onlarla sağladı. Söz dinlemeyen ve yoldan çıkanlar da darbelerle götürüldü. İngilizler Osmanlı'yı petrol bölgelerinden kovmak için düğmeye bastı. Bu birinci dünya savaşı idi. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Amerikan askeri kurtarıcı olarak geldi ve çıkmadı. Bütün Avrupa'da artık vardılar. Ortadoğu'ya da indiler. Sultan Abdülaziz'i katlederek çıktıkları yolda Abdülhamit'i devirdiler, Osmanlı'yı bitirdiler. Şimdi geri dönüş zamanı. "Hatırlamayacağız!" diye söz verdiğimiz geçmişimizi tekrar hatırladığımız için saldırılıyor!" (Ergün Diler, Takvim, 09.12.2015) Bu altyapı bilgilerinden sonra konumuza dönelim. İslam ülkeleri neden geri kaldı?

1- İlk sebep İslam'a uyduğumuz için değil, İslam'ı kendimize uydurduğumuz için!

Prof. Fuat Sezgin, İslam dünyasının ilimde geri kalmasının sebebi olarak 'İslam ya da İslam düşüncesini değil, siyaseti' ileri sürer ve 'Moğol ve Haçlı istilaları, İslam medeniyetinin birikimlerinin yok olmasına neden olduğunu' söyler.

"Moğollar Merv şehrini baştan başa yakar. İslam âleminin iftiharı olan kütüphaneler ateşe atılarak yakıldı, katliam 13 gün devam etti, 1 milyon 300.000 kişi öldürüldü." (Abdurrahman Ahmet, Garbın İslam'dan öğrendikleri, s. 16) Rey şehir halkının tamamı öldürüldü. 1258'de Hülagü ve askerleri Bağdat'a girdiler, şehir halkından 800.000 kişi öldürüldü, binlerce alim, fen adamı ve şair kılıçtan geçirildi. Tarihte hiçbir medeniyet böyle ani ve tahrip edici bir felakete uğramamıştı. (Abdurrahman Ahmet, s. 94-95) Moğollar 40 yıl içinde gelip gittiler, onların arkasında tehlikeli surette dağılmış bir ekonomi, bozulmuş veya tıkanmış kanallar, yakılıp kül haline getirmiş okul ve kütüphaneler, çok parçalanmış fakir ve zayıf hükümetler, yarıya inmiş bir nüfus bıraktılar. (Will Durant, The Age Of Faith, s. 338-341) II. Cihan harbindeki bütün insan zayiatı, Moğolların öldürdükleri insan sayısı kadar bile değildir. Haçlı seferleri, I. Haçlı seferi 1096-1.099, 8. Haçlı seferi 1270-1270. Ayrıca, 5- 6 -7 ve 8. Haçlı seferleri Moğol istilası ile aynı tarihlere tesadüf etmektedir. 1099 yılında Kudüs'e girdikleri zaman şehirde kalan bütün Müslümanları öldürmüşler ve 1109 yılında Trablusşam'a girdiklerinde 3 milyon kitabı yakmışlardı. (Abdurrahman Ahmet, s. 103, 104)

"İslam ülkelerinde ilim ve felsefenin eski parlaklığında kalmamasını gerektiren sebepler, o kadar gizli bir şey midir? Haçlılar ve Tatar müşriklerinin İslam ülkelerine, vahşi kabilelerin Avrupa'da olan zararlarından 'bin kat fazla zarar verdikleri' bilinmiyor mu? Mevcut olan kitaplarının, alimlerinin binde biri kalmayan bir kavim, kaç asırda kendini toparlayabilir? Özellikle Avrupalılar, İslam ülkelerinin hangi tarafında asayişten eser bıraktılar ki?" (Namık Kemal, Renan Müdafaanamesi, s. 55)

Tabii, iğneyi de kendimize batırmamız gerekir: İbn Rüşt'e, İmam-ı Azam'a, Ahmed bin Hanbel'e yapılanlardan, Takiyyüddin'in Rasathanesi'nin siyasi çekişmelere kurban gitmesine; Viyana kuşatmasının başarısızlık sebebinden (Kırım Han'ı Murat Giray'ın Merzifonlu Mustafa'yı çekememesi) haçlı seferleri sırasında komutanların tek çatı altında savaşamamasına (Sultan Tapar'ın iki komutanı Çavlı ile Musul valisi Çökürmüş arasındaki ve sonrasında Çavlı ile Rıdvan arasındaki mücadele ve her ikisinin Hristiyanlardan yardım talebi) dek sebep hep aynı: Menfaat, komutanlar arası rekabet, nüfuz ve iktidar mücadelesi. Dış güçlerde suç aramak yerine Müslüman olarak üzerimize düşen görevleri yapmamamız! Tabii ki herkes tarih sahnesinde gönüllü üstlendiği göreve göre de ahirette karşılığını alacaktır!

“Kelime-i şehadeti, her gün okunan ezanın ‘adını’, ezanda okunan ‘Allah’u Ekbar’ın anlamını ayet, farz, sünnet, 4 kutsal kitap nedir?, Sabah namazındaki rekat sayısını, ‘Kur’an’ın kelime anlamını, Kabe'nin nerede olduğunu, İslam'ın şartlarını bilmeyen, Kevser Suresini okuyamayan, dua veya sure arasındaki farkı, peygamberimizin doğum tarihini bilmeyen”; deprem olunca kirayı, pandemi döneminde ürünlerin fiyatını, ramazanda gıda fiyatlarını artıran; zina edip cünüp gezmeyen, haram yiyip domuz eti yemeyen, teravih kılıp farz namaz kılmayan, sadaka verip zekat vermeyen, ölünün yanında örtünüp dirinin yanında açılıp saçılan Müslümanların her yaptığından, ne yazık ki sonuçta dinimiz İslam sorumlu tutulmakta, cahil Müslüman değil, İslam suçlanmaktadır. İşlerine gelince seküler hayat tarzının savunuculuğunu yapanların, savundukları sistemin sonucu oluşan sorunlardan Müslümanlığı sorumlu tutmaları da ayrı bir çelişki oluşturmaktadır. Sanki İslam’ın kamu hukuku ve ceza hükümleri uygulama safhasında imiş gibi, toplumsak bozukluğun faturası İslam’a kesilmektedir.

Hıfzı Topuz, 1957 yılında, Akşam gazetesi adına Yunan adalarına gider ve Girit belediye kütüphanesine uğrar. Müdür Niko Stavrinidis ona bir kütük defteri uzatır, 'Bakın, okuyun.' der. Topuz: ‘Ben, eski harfleri bilmem’ diye cevap verir. Niko, 'Ah siz cahiller! Ben Osmanlıyım, Osmanlı! Siz sonradan yetiştiniz. Ama şimdi siz Türk oldunuz, ben Yunanlı!' (Topuz, Gülümseyen anılar, s. 74-75) diyerek köksüzleştiğimizi yüzümüze vurur. Evet, oryantalizmin hedeflediği toplum artık her alanda kendini göstermektedir. Bu konuda ‘Oryantalizm yanılgısı’ başlıklı yazının okunmasını özellikle tavsiye ederiz.

Kur’an ve hadis, "Oku, iki günün eşit olmasın" derken, ne yazık ki, İslam’ın onaylamadığı siyasal çekişme, çekememezlik, ırkçılık, mezhepçilik ümmetin geri kalmasına neden olmuştur. Sorun İslam'da değil, Müslüman'da, Müslümanlık seviye/kalitemizdedir! Tabii kalitenin düşmesinin iç ve dış nedenleri de vardır ve bu yazıda daha çok dış, “Müslümanların iç meseleleri” adlı yazımızda da iç sorunları ele alıp çözüm önerilerini sunacağız inşallah.

"Öyleyse, bir işi bitirince diğerine koyul." (İnşirah, 7) "Ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini unutma." (Kasas, 77) “İki günü eşit olan zarardadır.” (Beyhaki , Acluni, Keşfü'l-Hafa, II/323) “Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?” (Zümer, 9) “Allah içinizden iman edenlerle, ilme sahip olanların derecelerini yükseltir.” (Mücadele 11) “Sakın cahillerden olma (En’am, 35) “Cahillerden yüz çevir.“ (A’raf, 199) “Çin’de bile olsa ilmi alınız. Çünkü ilim kadın erkek herkese farzdır.” (Keşful Hafa, I/138) “İlim ve hikmet mü’minin yitiğidir. Onu nerede bulursa alır.” (Keşful Hafa, I/363) “Dünyayı isteyen ilme sarılsın, ahireti isteyen ilme sarılsın, hem dünyayı hem ahreti isteyen yine ilme sarılsın. (Tirmizi, Sünen, Daavat, 68) “İlim öğrenmek kadın erkek her Müslüman’a farzdır.” (İbn-i Mace, I/81) "Dünya işlerinizi ıslah edip yoluna koyunuz, ahiretinizi de ihmal etmeyip onun için çalışınız." (İbn Mace, 2142; Beyhaki, Sünen, V/264; Müstedrek, II/3) "Kim ilim tahsiline yönelirse, Allah (c.c) o kişiye cennetin yolunu kolaylaştırır." (Ebu Davud, İlim, 1; Tirmizi, İlim, 19) "(Ey Muhammed) de ki: Rabbim, benim ilmimi artır." (Taha, 114) "Ya Öğreten, ya öğrenen, ya dinleyen, ya da ilmi seven ol. Fakat sakın beşincisi olma (yani bunların dışında kalma) helak olursun" (Darimi, Mukaddime, 26; Mecmeu'z-Zevâid ve Menbeu'l-Fevaid, I/122) vb yüzlerce ayet ve hadis varken okuma konusunda hâlâ gerilerde isek (Dünyada 18. sırada; Akşam, 13 Ekim 2021) İlk emri ve ilk ayet ‘Oku’ (Alak, 1) olan, İlk öğretenin Allah olduğu, (Bakara, 31) Peygamberinin öğretmen olarak görevlendirildiği, (İbni Mace, Mukaddime, 17) Bedir savaşında esir edilenlerden okuma yazma bilenler okuma bilmeyenlere okuma öğretilince serbest bırakıldığı (Şibli, İslam Tarihi, Asrı Saadet, I/ 346) bir dinin temsilcisi olma konusunda sorunlu olduğumuz ortadadır. “Akıl etmez misiniz?” (Hud, 51) “Bunlarda, akıl edenler için dersler vardır.” (Nahl, 12) “Hiç düşünmez misiniz?” (En’am, 50) “Düşünüp öğüt alan yok mu?” (Kamer, 17) vd. şeklinde düşünme, okuma, araştırmayı emreden yüzlerce ayeti, “Tefekkür gibi bir ibadet yoktur” (Taberani, Mu’cem, II/158; Ebu Nuaym, Hilyetü’l-Evliya, II/36) gibi ilkeleri hayatlarında soyutlayan, günümüzde ilimde ileri giden Batıdan ‘ilim dışında’ kültürümüze aykırı her türlü adet, davranış, yaşam biçimini

alıp taklit bataklığına saplanan, Osmanlı parçalandıktan sonra tek tek Batı emperyalist devletlerinin ele geçirip, iktidarda tuttuğu kuklalar ile yönettiği Müslümanlar, hem Batılı gibi olmadılar hem Müslüman kimliğini pratik hayatlarından çoğunlukla soyutlayıp arafta kaldılar! Kimlik sorunumuz özümüze aykırı, Batı kaynaklı ideolojilerle giderilmeye çalışıldı, doku uyuşmazlığı oldu, İslam'ın reddettiği ırkçılık ve mezhep taassubu hortladı, sonuçta İslam'ı temsilden uzak ama her yaptığı İslam'a mal edilen bir toplum ortaya çıktı.

"Beşikten mezara kadar ilim öğreniniz!" (Katip Çelebi, Keşfü'z-Zünün, I/51;A. Akseki, İslam, Fıtri Tabii ve Umfuni Bir Dindir, s. 332) ve "İki günü eşit olan zarardadır." (Acluni, Keşfu'l-Hafa, II/276) prensipleri İslam ümmetini birkaç yılda en ileri toplum yapmaya yetecek kurallardır. Yıllardır aynı hataları yapıp farklı sonuçlara ulaşma ümidinden vazgeçmeliyiz. Unutmayalım ki, "bir mümin, bir delikten iki defa sokulmaz." (Buhari, Edeb, 83; Müslim, Zühd, 63)

2- "Avrupalılar, sanayileri için birinci derecede gerekli olan hammadde uğruna, İslam âlemini, Asya ve Afrika ülkelerini sömürerek soyup soğana çevirmişlerdir." (Muhammed el-Behiy, İslami düşüncede oryantalist etki, s. 18) "Bağımsızlık hareketlerine daha fazla direnemeyen Batılı sömürgeciler yerlerine menfaatlerini koruyacak" (Adnan Muhammed Vezzan, Oryantalizm ve Oryantalistler, s. VII) ve "inanç ve kültür olarak kendilerine bağlı idareciler bırakarak yerlerini terk ettiler." (Adnan Muhammed Vezzan, Oryantalizm ve Oryantalistler, s. 26) Ve sonuç olarak da, "İslam ülkelerinin hemen hepsinde halk, idarecilerin sevk etmek istediği istikamete gitmeyi istemedikleri gibi, idareciler de halkı, halkın istediği istikamette yönetmeye hazır değillerdir. İşte İslam'ın bugünkü durumu budur." (Mevdudi, Bugünkü İslam, s. 57) Dolayısı ile ortada bir geri kalmışlık değil, geri bırakılmışlık söz konusudur. (Soner Yalçın, Saklı Seçilmişler, s. 46)

"İslam dünyası dine ve dinin emirlerine bağlı kalsaydı, Batı, silah, teknoloji ve yöneticilikteki üstünlüğüne karşın bu kadar çabuk ve bu kadar kapsamlı bir tahribat gerçekleştiremezdi. Avrupalılar çekip gittiler fakat 'zehirli iğnelerini' geride bıraktılar. Özgürlüklerine yeni kavuşmuş uluslar kendi yapılarına hiç uymayan hükümet sistemleri ve yönetim şekillerini uygulamaya zorlamak suretiyle, Avrupalılar ayrılırken dahi görevlerinin yerine getirdiler." (Gai Eaton, İslam Ve İnsanlığın Kaderi, s. 43-44)

Halkı ile paralel düşünmeyen, Batılı yönetim- istihbarat örgütlerinin piyonu olan yerli uşaklar yüzünden uğradığı kültür erozyonunun 'farkında olmayan' toplumlar, sömürü çarkını da kırılamadığı gibi bu çarkın farkına dahi varamayıp çift kimlikli olarak yaşamlarına uzun süre devam etmişlerdir. Yönetim halktan, halk ise özünden uzaklaşmıştır. "Sizden önceki milletleri karış karış, arşın arşın izleyeceksiniz, hatta onlar (Yahudi ve Hristiyanlar) kertenkele deliğine girseler, siz de peşlerinden gireceksiniz. (Buharı, İ'tisam, 14; Enbiya, 50; Müslim, İlim, 6) hadisi tam da, ne yazık ki, günümüz Müslümanlarını tasvir etmektedir!

2024 İsrail'in Gazze'de uyguladığı katliamı göstermiştir ki, "Gazze dışında dünyada her yer işgal altındadır." Halkı Müslüman olan hiçbir ülke İsrail'e bırakın 'karşı' olmayı, uluslararası mahkemeye bile şikayette bulunamamıştır. Bunu yapan ise dünyada sadece Güney Afrika Cumhuriyeti olmuştur! İslam'ın sosyal ekonomik hayatta uygulama safhasına çıkarılmasına izin vermeyen ve Müslüman halkları askeri yönetim, krallık ve darbelerle baskı altında tutan sömürgeci devletleri görmemezlikten gelen ateist kesim bir de, "İslam ülkeleri neden geri?" diyerek sosyal ve ekonomik alandaki sorunlardan İslam'ı sorumlu tutmaktadırlar! Evet, İslam ülkeleri geri çünkü İslam'ın siyasi sahada uygulanmasına izin verilmemektedir! "Vicdan ve camiye sıkıştırılmış" bu din anlayışının sosyal ve siyasal alanda neden "işe yaramadığını" sorgulamak da bizim ateist kesime nasip olmuştur!

Ali Bulaç'ın konumuza açıklık getirecek yazısından bir alıntı ile devam edelim: "NATO'nun yeni dönemde kendine belirlediği ana stratejik hedefler, "İslam Dünyası'nın Batı karşısında - veya Batı'nın izni dışında- güç birliği oluşturmasına imkan vermemek, batı'ya karşı koyabilecek herhangi bir gücün teşekkülüne engel olmak, bölgede İsrail'den daha güçlü ve daha etkin bir gücün oluşmasına fırsat vermemek. İslam Dünyası'nın enerji kaynaklarını, enerji nakil hatlarını, beşeri ve tabii zenginliklerini kontrol etmek, İslam'ın sosyo-kültürel bir din, alternatif bir medeniyet ve bölgesel-küresel bir sistem olarak iddia sahibi olmasının önüne geçmek" ise, Türkiye'nin bu konseptte yeri, misyonu ve rolü nedir? Gayet açıktır: 21. yüzyılın ilk yıllarından bu yana NATO, İslam ülkelerini işgal etmekte, yurdu için savaşan insanları ve masum sivilleri öldürmektedir. Kimi yerde "kitle imha silahlarını, kimi yerde demokrasi ve özgürlük getirme vaadi, kimi yerde terörü ve teröristleri önleme, kimi yerde kadını özgürleştirme" bahanesiyle operasyonlar yürütmektedir." (Basından, 09.04.2012) "Çark iyi kurulmuş, dişlerin arasına giren küçük engeller dişler arasında ezilmektedir. Toplu uyanış ve birlik ruhu oluşmadıkça da bu sömürü çark işlemeye devam edecektir. Kaybolan da bizim geleceğimiz olacaktır." (Basından, 25 Kasım 2015)

Mısır'da seçim yapılır ve Mursi cumhurbaşkanı seçilir. Asker darbe yapar. Halk darbeye karşı Adeviyye meydanında sivil eylem yapar. Asker ateş eder ve yüzlerce kişi ölü, binlercesi yaralanır. Darbecilerin yaptıkları ile yüzyıllar önce haçlıların yaptıkları birbirini hatırlatmaktadır: Önce Haçlılar'ın 1097'de Kudüs'ü işgal edince yaptıkları katliamdan bir sahneyi aktaralım: "Süleyman Tapınağı'nda akan kanların yüksekliği, adamlarımızın dizlerinin boyunu aşıyordu." (August C. Krey, The First Crusade: The Accounts of Eye-Witnesses and Participants, s. 261) Şimdide tarih 28 Temmuz 2013. Yer Mısır. İngiltere'de yayımlanan Independent Gazetesi'nin Ortadoğu muhabiri Robert Fisk hastanede gördüklerini aktarıyor: "Bizim ayakkabılarımızın da kan içinde kalması uzun sürmedi. Bu bir katliam mı? Kesinlikle! Ölenlerin hepsinin Müslüman Kardeşler'den olduğu söylendi." Haçlılar gibi Müslüman katleden iktidarların ülkeyi sürüklediği sonuçtan, ateistler sizce kimi suçlamaktadır?!

"Müslüman ülkelerde demokratik rejimlerin olmaması, Müslüman toplumların otoriter ve kapalı bir sistem arzusu içinde olduğunu değil, İslam ülkelerinde siyasi meşrutiyeti olmayan, dış destekli rejimlerin hüküm sürdüğünü gösterir. Üstelik Batılı ülkelerin otoriter rejimlere destek verdiğini herkes bilmektedir. İslam ülkelerinde demokratik ve insani bir siyasi yapının temelleri bulunmadığından, dışarıdan müdahale etmeliyiz türünden bir yaklaşım, 19. yüzyılın medenileştirmesi misyonundan farksız bir tutumdur. Mısır, Türkiye, Cezayir'deki dış destekli darbe örnekleri ortadadır. Ayrıca, ortaya çıkan gerginliklerin başlıca sebeplerinden biri de İsrail ve onun ideolojisi olan siyonizmdir. İslam dünyasında var olduğu ileri sürülen antisemitizm yani Yahudi düşmanlığı, bir din ya da ırk mensuplarına duyulan nefretten çok, izlenen politikalara ve ırkçı söylemlere karşı verilen bir tepkinin sonucudur. İslam ülkelerinde bir antisemitizm olsaydı, Yahudi birey ve cemaatlerine karşı toplu kıyım hareketleri yapılırdı." (İbrahim Kalın, İslam ve Batı, s. 169-171)

Peki, her darbenin arkasında çıkan ABD, Rusya, Fransa, İngiltere gibi ülkeler kendi menfaatlerine aykırı olarak bir darbe olursa ne yaparlar? "Kuklaları devrilince darbeyi hatırladılar. Mısır'da seçilmiş cumhurbaşkanı Mursi'nin devrilmesi dahil, Afrika'da yaşanan 5 darbede de cuntacıların yanında yer alan sömürgeci Batı, Nijer'deki darbe sonrası, darbeyi tersine çevirmek için çırpınıyor. ABD, Fransa, Almanya darbeyi kınadı!" (Akit, 1.8.2023)

Amerikalı uluslararası hukuk uzmanı Prof. Dr. Richard Falk, "halklarla değil hükümetlerle ittifak kuruyor. Ortadoğu'daki halkların tamamı Filistin yanlısı ve İsrail aleyhtarı. İsrailliler de bu gerçeğin farkındalar. Asıl olan, hükümetlerin neye inandığı değil, toplumun neye inandığıdır. İsrail, bu anlamda bölgede kendini güvende hissetmiyor." (Aljazeera, 23 Temmuz 2014) derken aslında Müslüman halkı yönetenlerin kime hizmet ettiğini de ilan etmektedir.

Pek çok İslam ülkesi hâlâ yerli görünüşlü işgalciler tarafında yönetiliyor! Dünya savaşlarından sonra işgal edilen İslam ülkeleri eğitim, kültür emperyalizmi ile dinlerinde uzaklaştırıldılar. Savaşla bağımsızlıklarını kazanan ülkelerin başına ise halka ve inançlarına yabancı hatta düşman liderler getirildi. Müslüman halk yıllarca baskı altınca tutuldu. Bağımsızlık hareketleri, demokrasi ile söz sahibi olma çabaları ise darbe, katliam ile önlendi. Seçimle başa gelen hükümetler, mesela Cezayir, Mısır'da darbe ile yıkıldı, Suriye'de katliam yapıldı. Arap ülkelerinde askeri rejim ve krallıklar ile ve Türki cumhuriyetlerde halkın dini duyguları ile uyuşmayan rejimlerce yönetilen halk hiç bir zaman kendi inançlarını pratik hayata tam olarak geçiremediler. Bu halde olan Müslüman halka bir de tüm bu olayların sebebi olan Batılı ülkelerin bilim adamları olan oryantalistler de, "Müslüman halk neden geri?" diye sorma yüzsüzlüğünü gösterebilmektedir. El-cevap, "Sizin yüzünüzden!" Ama başarısızlığa mazeret olmaz. İleri, okuyan, aydın, medeni ve barış temelli Müslüman nesil yeniden ortaya çıkmaktadır ve bu kaçınılmazdır. Çünkü Kur'an her türlü olumsuzluklara rağmen güncelliğini, tazeliğini korumakta ve Müslümanlara yeniden ve bir kez daha ışık tutmaya, yol göstermeye devam etmektedir. İçki içen, Kumar oynayan, zina eden, fala ve erkek çocuktan neslin devam ettiğine inanan vb. cahil ve İslam'dan habersiz nesil yerini, Kur'an ve sahih sünnet eksenli okuyan, aydın Müslüman nesline bırakmaktadır. İslam değil ama Müslüman'ın geri kaldığı dönem artık sona yaklaşmaktadır, bi-iznillah!

Biri Filistinli diğeri Afgan! Onlarca yıldır ülkeleri işgal altında! Ama emperyalist ülkelerin yaşam tarzını kendisine model alan ateistler sormaktadır: "İslam ülkeleri neden geri?" Acaba içimizdeki Batı karşısında ezik olan ve Müslüman halka baskı yaparken ülkeyi emperyalistlerin hizmetine sunan yöneticiler yüzünden olabilir mi?

Kısaca, tarihte İslam ülkelerinin medeniyete öncülük ettiği dönemler olmuştur fakat günümüzde maddi anlamda İslam ülkelerinde bir gerilik göze çarptığı da bir gerçektir. Bunun nedeni İslam'ın teorileri değil Müslüman ülkelerin emperyalist ülkeler tarafından işgal ve kontrol altında tutulmalarıdır, yani 'İslam ülkeleri neden geri?' sorusu yerine 'İslam ülkeleri neden bu emperyalist zincirleri kırmalıdır?' sorusu öncelenmelidir. Bu gerçekleştiğinde, tarihte olduğu gibi, İslam ülkeleri yeniden her yönüyle çağa öncülük edecek nitelikli nesiller yetiştirecektir! Bu ilkelerin başında tevhid, adalet, emanet, ahlak ve tefekkür gelmektedir.

3- Batılı devletler nasıl ilerledi? (Konu hakkında öncelikle " İslami bilim, felsefe ve Batıya etkisi", "İslam felsefesinin özgünlüğü ve Batı'ya tesiri" gibi konularındaki yazıların okunmasını tavsiye ederiz!) Batı medeniyetinin temeli kan, sömürü, gözyaşı üzerine kurulmuştur ve hâlâ bu durum devam etmektedir. Afrikayı köleleştirip altın-elmas madenlerini sömüren, Amerika İnka-Aztek-Maya medeniyetlerini yerle bir edip, yapılan kıyımlar ile madenlerini talan eden, Asya ve Afrika'yı işgal edip yeraltı zenginlikleri ve tarımsal dahil her türlü gelirlerini sömüren Batı, günümüzde de, "Demokrasi getirmek" kılıfı ile, petrol ve maden için mezhep-ırk holiganlığı ihraç etmeye devam etmektedir.

Konu dışına fazla çıkmadan, Marx'ın da özellikle falsoya düştüğü yeri konumuzla bağlantı kurarak devam edelim. "Marks'ın bilmediği nokta şuydu: Marks, kapitalisti, sermaye sahibini şişmanlatıp işçiyi bundan mahrum bırakan şeyin "artık değer" olduğunu zannediyordu. Artık değer, aydınlanmanın, uzmanlaşmanın, iş bölümünün ve makinanın ürettiği bir şey değildir ki kapitalizmi doğursun. Aksine bu kara sülüğü daha kanlı ve besili yapan, sarı, mavi, siyah, Müslüman ve Hindu'nun servet ve varlık kaynaklarıdır. Marks ve Engels zannediyordu ki, Avrupa'da toplanan bütün servet, Avrupa proletaryasının emeğinin ve Batı üretim tezgahlarının bir sonucudur. Halbuki üretim değil, yağmaydı. Asya ve Afrika'yı sömürmekti. Avrupa işçisinin sömürülmesi değil, Asya ve Latin Amerika'nın petrolüydü, Hinduçin'in kauçuğuydu, Tanzanya elmasıydı, Brezilya'nın kahvesiydi, Mısır'ın keten ve pamuğuydu ve beleş bakır, kurşun, demir ve kömür kaynaklarıydı." (Ali Şeriati, Öze Dönüş, 145)

Yine "Avrupa'da var olduğu iddia edilen bilim, din çatışması İslam medeniyetinde geçerli olmamıştır. Gazali sonrası dönemi için bile bu iddia doğru değildir. (Prof. Dr. George Saliba, İslam Bilimi ve Avrupa Rönesans'ının Oluşumu, s. 240) Halbuki Batı'da tam tersi olmuş ve dejenere olan dinin de teşviki ile Batı dünyayı sömürge alanına çevirmiştir. "Avrupa'daki tüm kraliyet makamları ve çevreleri, sömürgelerinden gelen altın, gümüş, bedava köle, işgücü ve doğal kaynaklarla dolup taşar." (Saliba, s. 247) Bilimsel çalışmaların hiçbir maliyeti yoktu çünkü yatırım ile ilgili sermaye ve işgücü, 'keşfedilmiş' sömürgelerden geliyordu. (Saliba, s. 248) Avrupa'daki bilimsel gelişmeler, yeni dünyanın 'keşfi' ile başlatılan dinamik zenginlik döngüsünün ürünüydü. Zenginlik bilimsel üretimi, bilimde daha fazla zenginliği getiriyordu." (Saliba, s. 249) Halbuki "İnsanlar sömürmediği takdirde, yeryüzünde açlık diye bir şey söz konusu olmaz, hele israf ve lüks kalksa yeter de artardı bile." (Osman Nuri Topbaş, Aklın cinneti Deizm, s. 18)

"Batı, sömürgecilik sayesinde maddi potansiyel gücünü arttırmıştır. Batı, dünya iktidar merkezini ele geçirdikten sonra, kendi dışındaki tüm toplumlara karşı sistemli ve eyleme dönük bir sömürgeci mantık yürütür. (Ömer Baharoğlu, Oryantalizm İslam ve Türkler s. 90, 96) Tarafsız bir bakış açısı ile değerlendirme yapıldığında, emperyalizmin, Doğu dünyası üzerinde yaptığı ağır tahribat rahatlıkla sezinlenecektir." (Baharoğlu, s. 106) Frantz Fanon bu konuda şöyle demektedir: "Asırlardan beri Avrupa, kendisi dışında kalan insanların gelişmelerini durdurmakta, onları köleleştirmektedir." (Fanon, Yeryüzünün lanetliler, s. 24) Batılılar daha sonra da, "Sürümünü arttırmak, yerli sanayini ortadan kaldırmak amacıyla, Müslümanlarla ticari ilişkiye girmişler." (Mustafa Sıbai, Oryantalizm ve oryantalistler, s. 41) ve bu ilişki sonunda da "Kapitalizmin çevresindeki toplumlar, kapitalist toplumlar ve çok uluslu şirketler tarafından sistemli bir şekilde geri bırakılmıştır." (Bryan S. Turner, Oryantalizm Kapitalizm ve İslam, s. 34) İslam âleminde yıllardır süren anarşi ve dağınıklığının temelinde yatan sebebe ışık tutan Fransız oryantalist Louis Massignon'un şu itiraf da çok önemlidir: "Müslümanların her şeyini tahrip ettik, felsefeleri, dinleri mahvoldu. Artık hiçbir şeye inanmıyorlar. Derin bir boşluğa düştüler. Anarşi ve intihar için olgun hale geldiler." (Said, Oryantalizm, s. 8; Adnan Odabaş, Dikkat misyoner geliyor, s. 44)

ABD halkı zayıflamak için yılda 5 milyar dolar, kedi-köpek maması için 17 milyar dolar harcarken Avrupa'nın parfüm için harcadığı para 13 milyar dolardır. (Akit, 10 Ekim 2018) BM Tarım ve Gıda Örgütü (FAO)'ya göre şu anda dünya üzerinde 690 milyon kişi gıda sıkıntısı çekmektedir. (BBC, 14 Tem 2020) Dünyadaki açlığın ve temel sağlık problemlerinin en asgari ölçüde halli için 13 milyar dolar yeterlidir. (Akit, 10 Ekim 2018) Yani Avrupa'nın parfüme harcadığı kadar, ABD'nin kedi-köpeğe harcadığından 4 milyar dolar daha az! Sömürülen altın ve elmasların paraları parfüm olarak havaya veya mama olarak köpeklere verilirken asıl sahiplerinden esirgenmesi, rızıkların Allah tarafından verilmesinde değil, kullar arasında paylaşılmasında sorun olduğunu da göstermektedir. Zaten Müslüman da bu adaletsizliğe itirazı olana kimseye (Tevbe, 14; Ali İmran, 104; Müslim, İman 80) denmekte değil midir?

Batı nasıl zengin oldu?

1400'lü yılların sonuna doğru, Haiti'yi beyaz adam keşfettiğinde ülke nüfusu yarım milyon idi. Sadece 10 yıl sonra bu sayı 60 bine iner. Fransızlar adaya hakim olunca adada büyük tarım alanları kurallar. Ancak çalışma zorlukları halkın nüfusunu iyice azaltır. Gine ve Kongo'dan buraya köleler getirilmeye başlanır. Bu sayı zamanla bir milyonu bulur. Öyle zaman gelir ki, Fransa'da 25 milyon kişi bu kolonyal ticaretten geçinmeye başlamıştır artık! Ulusal Meclis'in %15'i koloni ve köle sahibidir. Geriye kalanlar ise zaten bu ticaretten geçiniyorlardı. Bu örnek sadece adı duyulmamış bir ülke olan Haiti'den örnektir. Buna Amerika kıtası, Afrika'nın tamamını, Asya'nın özellikle Çin, (O dönemde Pakistan-Afganistan dahil) Hindistan, Japonya gibi ülkeleri eklersek, kısaca Avrupa hariç tüm dünyayı sömürerek Batı 'bugünkü seviyesine' bu sömürü-kan-zulüm ile ulaşmıştır. Batı sadece can, mal sömürüsü yapmamış, dil-kültür-dini de değiştirmiştir. Özellikle Hristiyan Katolik mezhebi zorla kabul ettirilmiştir. Günümüz dünyasında İngilizceyi (Ülke nüfusu 53 milyon) 427 milyon, İspanyolcayı (Ülke nüfusu 47 milyon) ise 266 milyon insan konuşmaktadır. (Sabah, 12 Mayıs 2013)

Victoria Gölü'ne bırakılan balığın adı Nil levreği. Bırakıldığı andan itibaren göldeki bütün balıkları yiyerek 200 balık türünü bir anda yok ediyor. Bir anda oluşan "balık sektörü" Hintli kalantorların ilgisini çekiyor ve Hindistan'dan kalkıp Tanzanya'da fabrika kuruyorlar. Doğu Afrika'nın rantını yiyen kalantor Hintliler, değer verdikleri 3 şeyi şöyle sıralıyorlar: "Balık, para ve çocuklarımız." Balık Avrupa ve Japonya'ya, paralar İsviçre'ye, çocukları da Amerika ve Kanada'ya gidiyor. Kurtlanmış kılçıklar Tanzanyalılara para karşılığında satılıyor! "Creme de la creme" yani! Avusturya'dan Hubert Sauper bir belgesel yapıyor: Rus pilotlar tarafından kullanılan uçaklar günde 55 ton balık filetosunu bu fabrikalardan Avrupa ve Japonya'ya taşıyor. Ve aynı uçaklar Tanzanya'ya gelirken Kongo ve Ruanda'daki "iç savaş" için Kalaşnikof ya da bomba getirip yine balık götürüyor. Sauper, "Bu uçaklar, gündüzleri sığınmacıların karnını doyuran nohutları, geceleri de onları öldüren bombaları taşıyordu! Bu benim için dehşet verici bir ayrıntıydı." diyor. ABD yardım uçağı 45 bin ton nohut, Rus kargo uçağı 50 bin ton balık yüklüydü. Nohut, BM kamplarındaki mülteciler içindi, balıksa AB ülkelerine gidiyordu, inanılır gibi değildi. İnsanların açlıktan öldüğü, protein eksikliğinden çocukların karınlarının şiştiği bu bölge, Avrupa ülkelerine tonlarca balık gönderiyordu. Nasıl oluyor da insanların aç olduğu bu bölgeden bu değerli yiyecek uçup gidiyor?" Sauper, "Aynı filmi Sierra Leone'de de yapabilirdim. O filmde balığın yerini elmas alırdı. Honduras'ta muz, Irak, Nijerya ya da Angola'da ise ham petrol… Nijerya'nın bir köyünün 10 kilometre ötesinde verimli bir petrol kuyusunun bulunması, o köylüler için ölüm fermanının imzalanması anlamına gelir. "Sadece Doğu Kongo'da bir tek günde savaşta hayatını kaybedenlerin sayısı, 11 Eylül'de New York'ta ölenlerin sayısına eşit. Bu savaşlar ya görmezden geliniyor ya da Ruanda, Burundi ve Sudan'dakiler gibi 'kabile çatışmaları' olarak nitelendiriliyor. Savaşların arkasındaki nedenin, doğal kaynaklara yönelik emperyalist çıkarlar olduğu ustaca gizleniyor! Afrika'da savaş, fuhuş, açlık, AIDS, sokak çocukları gibi sorunlar olduğunu söyleyen ben değilim. Bunları biliyorlar. (Diriliş Postası, 25.5.2015) Hiç altın rezervi olmayan Fransa 2.436 ton altın rezervi ile dünya dördüncüsü. 850 altın madeni olan ve yılda 50 ton altın üreten Mali'de ise altın rezervi 0 (Sıfır). Ama şimdi Fransa'da bir göçmen dükkandan bir ayakkabı çalsa ona 'hırsız' deniyor! Evet, Avrupa ülkelerinde rüşvet ve hırsızlık hiç olmaz (!) çünkü tüm ihaleyi devlet kapmıştır!

İşte en geri (!) İslam ülkelerinden biri Afganistan. Acaba neden geri kaldı?

Yıl 1839. İngiltere Afganistan'a saldırır ve ülkeyi işgal eder. 1919 tarihine dek işgal ve savaşlar devam eder. Yıl 1979, SSCB Afganistan'ı işgal eder. 2001'de ise Amerika Afganistan'ı işgal eder. Ve nihayet 2021 tarihinde işgal son bulur. Nerede ise 200 yıldır sürekli işgal ve savaşlarla

ülke harap hale gelir, halk eğitimsiz ve fakir bırakılır. Yer altı ve üstü zenginlikleri hep sömürülür. Sömürgeciler yerli halkı devamlı katleder. "NATO,'dan Afganistan'da 13 sivil itirafı, Kadınlara tecavüz edildi. NATO Afganistan'da yine sivilleri öldürdü, ABD yine yanlışlıkla sivil öldürdü, ABD Afganistan'da yine sivil öldürdü, Çocuk katili NATO, ABD uçakları 37 sivili öldürdü."… Rakamlar haberlerde devamlı değişir: 13-6-19-45-100… Ülke adları da değişir (Libya, Irak, Hindistan, Arakan, Mısır, Filistin) ama katleden hep gayri Müslim, katledilen hep Müslümandır! Detayları, 'Batı Medeniyeti' adlı yazımızda bulabilirsiniz!

"Batı, Nijerya için işgal kararı aldı. Ortadoğu'yu kaosa sürükleyen ve üç yıldır Suriye'deki trajediye seyirci kalan Batılı ülkeler ve maden zengini Afrika'nın devi olarak gösterilen Nijerya'ya müdahalede hiç vakit kaybetmiyor. Önceki gün Fransa'nın başkenti Paris'te bir araya gelen ülkeler, jet hızıyla Nijerya'yı işgal kararı aldı. İşgalin bahanesi ise 200 genç kızı kaçıran Boko Haram örgütüyle mücadele olarak açıklandı. Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande'ın ev sahipliğinde düzenlenen zirveye Nijer, Nijerya, Kamerun, Çad ve Benin liderleri katıldı. ABD ve İngiltere de toplantılarda temsilci bulundurdu." (Haberer 7, 19.05.2014) Hatırlanacağı gibi ABD'de Irak ve Suriye'yi işgal ederken benzer yalanlara başvurmuştu.

"Ermenilerin 1915 olaylarına ilişkin iddialarını birçok vesileyle gündeme getiren Batı ülkeleri, Osmanlı Devleti'nin son döneminde Balkanlar ve Kafkasya başta olmak üzere geniş bir coğrafyadan Anadolu'ya dönmek zorunda bırakılan ve katledilen milyonlarca Müslümanın acısını çifte standartlı bir yaklaşımla görmezden geliyor. ABD'nin Louisville Üniversitesi'nde çalışmalarını sürdüren tarihçi ve nüfus bilimci Justin McCarthy, 1995'te yayınlanan 'Ölüm ve Sürgün: Osmanlı Müslümanlarına Karşı Yürütülen Ulus Olarak Temizleme İşlemi' adlı kitabında 1821-1922 yıllarında Balkanlar, Kafkasya, Kırım ve Anadolu'da yaşanan Müslüman halkların uğradığı katliamlara ve sürgüne ışık tutuyor. McCarthy, kitapta 1800'lerin başında Osmanlı Devleti sınırları içinde kalan Anadolu, Kırım ve art bölgeleri, Kafkasya'nın büyük bölümü, Arnavutluk ve Bosna'dan Karadeniz'e uzanan çizgide Güneydoğu Avrupa'nın tümünü kapsayan bir coğrafyada Müslümanların, bazı bölgelerde çoğunluk bazı bölgelerde azınlık olarak yaşadığına dikkati çekiyor. Osmanlı Devleti'nin zayıflayarak dağılma sürecine girmesiyle bu bölgelerde Müslüman nüfusun topraklarından çıkarıldığını ya da katledildiğini kaleme alan McCarthy, 1821-1922 yıllarında 5 milyondan fazla Müslümanın öldürüldüğünü, sürgün edilen ya da göç etmek zorunda kalan Müslümanların bir kısmının, yollarda açlık ve hastalıktan yaşamını yitirdiğini vurguluyor. Öte yandan Balkanlar'da, Kafkasya'da ve Anadolu'daki Müslümanların uğradığı katliamının tarihçesiyle ilgili Batı ülkelerinde herhangi bir yayına rastlanmıyor, kayıplar ders ve tarih kitaplarında yer almıyor. Justin McCarthy'nin kitabında, Batı Trakya'daki Türklerin, Yunanlara ait bağımsız bir Yunanistan yaratma amacına engel olarak görüldüğü için 1800'lerin başında silahlı milliyetçi grubun hedefi olduğu, 1821'de, köy ve kasabalarda yaşayan Türklerin, yerleşim merkezlerinin dışına götürülüp kıyımdan geçirildiği ve bu süreçte 25 binden fazla Batı Trakya Türkünün öldürüldüğü belirtiliyor. McCarthy'nin kitabına göre, 19. yüzyılın başında bölgedeki Ruslaştırma politikası çerçevesinde Nogay ve Kırım Tatarlarına iki seçenek sunuldu: Ya Rusya'nın iç bölgelerine sürgün ya da Osmanlı'ya göç. Kitapta, Nogay Tatarlarının göçünün 1860'lı yıllar boyunca sürdüğüne, en az 300 bin Tatarın, topraklarından ayrılarak göç etmek zorunda kaldığına, yine 19. yüzyılda Kafkasya ve Osmanlı'nın doğu illerindeki dengenin, Rus istilaları, Ermeni ayaklanmaları ve Kafkasyalı Müslümanların zorla göç ettirilmeleri nedeniyle altüst olduğuna dikkat çekiliyor. Rus istilasından önce, Kafkasya'daki Müslüman halk, Azerbaycan-Erivan bölgesindeki Türklerden ve bölgenin geri kalanındaki Çerkezler, Abazalar, Çeçen-İnguşlar ve Dağıstanlılar gibi diğer gruplardan oluşurken, 1864'te Rusların Kafkasya'da kontrolü ele geçirmesiyle bölgedeki Müslümanların göçe zorlandığı belirtilen kitapta, yurtlarını terk etmeye zorlanan

Müslüman Çerkezlerin ve diğer Kafkasya halklarının, Rus denetimindeki limanlarda gemilere doldurulduğu, Osmanlı topraklarına ulaşıldığında ilk uğranılan liman olan Trabzon'da, hastalık ve yetersiz beslenmeden hayatını kaybedenlerin sayısının 30 bini bulduğu ifade ediliyor. Justin McCarthy, Osmanlı Devleti'nin doğu vilayetlerinde ve Kafkasya'da 1877-1914 yılları arasında yaşanan katliamlarla, Müslümanların yurtlarının Ruslar tarafından zapt edildiğini, Ruslardan kalan topraklara da ayrılıkçı Ermeniler tarafından el konulmaya çalışıldığını gözler önüne seriyor. McCarthy, kitabında, Doğu Anadolu'da Müslümanlar ve Ermeniler arasındaki savaşta, Van vilayetindeki Müslümanların yüzde 62'sinin, Bitlis Müslümanlarının yüzde 42'sinin, Erzurum Müslümanlarının da yüzde 31'i yok olduğunu vurguluyor. Tarihçi ve nüfus bilimci Justin McCarthy, 1877-1878 yıllarında yaşanan Rus-Türk Savaşı'nın Bulgaristan'da yaşayan Türkler için bir felakete dönüştüğünü, Bulgar ve Rus birliklerinin katliamları, açlık, hastalık ve göçmenlerin yerleştirildiği kamplardaki koşullar nedeniyle ölümlerin yaşandığını ifade ediyor. Kitapta, Bulgaristan'daki Türk varlığına tümüyle son vermek isteyen Rusların, bölgeden göç etmek zorunda kalan Türklerin evlerini yakarak, geri dönmelerini engellemek üzere Bulgarlarla işbirliği yaptığının, 1911 yılına gelindiğinde Balkanlar'daki nüfus dağılımının tümüyle değiştiğinin, Balkan Savaşları sırasında yaşanılan kayıplarla birlikte, Müslümanların, Balkanlar'da çoğunluk olma vasfını kaybettiğinin altı çiziliyor. McCarthy'nin kitabında, 15 Mayıs 1919 tarihinde Batı Anadolu'da yaşanan Yunan işgali sırasında, İzmir'e yapılan çıkarmayla kitlesel bir Türk kıyımına başlandığı vurgulanıyor. Müslümanların, o dönemde Batı Anadolu nüfusunun yüzde 80'ini oluşturduğu, işgal sırasında Türk köylerinin, yerleşim merkezlerinin yakılıp yıkıldığı, 1912'den İstiklal Harbi'nin sonu olan 1922'ye kadar Batı Anadolu'da bir milyon 246 bin 68 Müslümanın hayatını kaybettiği belirtilen kitapta, bu savaşlar sona erdiğinde Balkanlarda yaşayan kalabalık Türk nüfusunun epey azaldığı, Kafkasya'da Çerkezlerin, Lazların, Abazaların, Türklerin ve daha küçük Müslüman toplulukların yurtlarından sürülüp çıkarıldığı anlatılıyor. Kitapta, Sırbistan'dan Kafkasya'ya uzanan bölgede birçok ulus devlette sağlanan etnik ve dini birliğin, Müslümanların bu topraklardan sürülmesiyle sağlandığına dikkati çeken McCarthy, tarih kitaplarının çoğunda, azınlıklara duyulan nefret üzerinden bir okumayla yalnızca Osmanlı Ermenilerinin zorunlu göçünden bahsedilirken, tarihsel gerçeklere rağmen, Balkanlar'da ve Kafkasya'da yaşananların göz ardı edildiğini vurguluyor. Kitapta bu dönemde Balkanlar'da, Kırım'da, Kafkasya'da ve Anadolu'da 5 milyondan fazla Müslümanın öldürüldüğü, Rusların 100 yıl boyunca Müslümanları, yaşadıkları bölgelerden uzaklaştırmaya dayalı politikalar yürüttüğü, Kırım Tatarlarını ve Çerkezleri göçe zorlarken, Güney Kafkasya'da Türklerden boşalan bölgelere Ermenileri yerleştirdiği kaydediliyor." (AA, 25.04.2015)

Hülasa, "Avrupa endüstri devriminin temelini Avrupa dışı toprakların sömürülmesi ile gerçekleştirmiştir." (Yücel Bulut, Oryantalizmin kısa tarihi, s. 86) "Zenginlik bilimsel üretimi, bilimde daha fazla zenginliği getiriyordu. Sürmekte olan sömürge döneminde, askeri gücün dünyayı boyun eğdirmek için kullanılması, Avrupa'da yarışı körükledi." (Prof. Dr. George Saliba, İslam Bilimi ve Avrupa Rönesansı'nın Oluşumu, s. 249) Goody de, Avrupa'nın ilerlemesini sömürgeciliğe ve merkantilist ekonomiye borçlu olduğunu söylemektedir. (Jack Goody, The Ttheft of History, s. 6) 1800 yılında İngilizlerin 16'dan 100 topa kadar donatabildikleri savaş gemileri neredeyse 800 civarındaydı. (Mirza Ebu Talep Han, Oksidentalizm, Doğulu bir gezginin gözlemleri, s. 126) "Avrupa bugünkü seviyesine sömürgecilikle gelmiş, günümüzde de kendisi dışındaki tüm toplumları küçümsemektedir. Avrupa, zamanı, mekanı ve tarihin akışını, kendini merkeze alarak tanımlamıştır." (Abdullah Metin, Oksidentalizm, İki Doğu İki Batı, s. 21-38) Kısaca, Batının ekonomik kalkınması öncelikle Amerika'nın keşfinden sonra oluşturduğu sömürü düzenine bağlıdır ki, daha sonra elde ettiği bu ekonomik güç ile teknolojik atılımları gerçekleştirmişler ama bu atılımları da yine sömürgeciliklerinde bir araç olarak kullanmışlar ve Amerika'dan sonra Asya ve Afrika ve en son Ortadoğu ülkeleri işgal edilip, yeraltı ve yer üstü kaynakları yanında zihinleri de işgal altına almışlar, bu sömürü çarkını

korumak için teknolojik ilerleme adı altında, ekonomiden uzay teknolojisine, kültürden gıdaya sömürmeye devam etmişlerdir. Kısaca Batı için ilerleme, teknolojik gelişim sömürgecilik ile at başı gider ve hatta sömürgecilikteki bu paylaşım kavgası tüm dünyayı mahveden dünya savaşlarına da neden olur. Ve günümüzde de bu savaş görünür veya görünmez enstrümanlarla devam etmektedir. Konu ile alakalı diğer bir önemli konu da, "Mağlup bir medeniyet, ekonomisi ve sosyal koşulları ile kınanamaz. Mağlubun halinin çok kötü olması galibin ahlaksızlığını gösterir. Bunun için Endülüs'ün Müslümanlar fethedildikten sonraki haliyle Hristiyanlardan sonraki haline bakmak yeterlidir. Yahut Kudüs'ün Müslümanlar fethettikten sonraki haliyle Hristiyanlardan sonraki haline bakabiliriz." (Altay Cem Meriç, Muhtelif-1, s. 43)

Ne yapmalı?

"Biz şu anda İslam'ı tam olarak yaşayan bir toplumda bulunmuyoruz. Tam olarak derken, İslam'ın 'hem ahlakını hem de hukukunu' kastediyorum. Müslümanlar çok uzun zamandır bundan mahrum kaldılar. Başları ve ulül-emirleri yok. Ulül-emr yerine geçecek âlimler ittifakı da yok. Buna bağlı olarak bugün bizim yaşadığımız ortamlarda ve kültürlerde İslam'a ait diyebileceğimiz çok az şey var. İnsan, içinde yaşadığı gerçekliğe ve kültüre göre düşünmek zorundadır. Modern ya da popüler kültürlerde yaşayıp Müslümanca düşünebilmek kolay değil. Cinsellikle ilgi ahkâmdan gıda rejimine kadar bizi kuşatan her şey şu anda bize yabancı. Modern kültür bizi vakum gibi evirip çevirip yutuyor, ya da fırlatıp hayatın dışına atıyor. Kendi içinde çok kolay olan din, günümüzde bu vakumdan kurtulabilmemizi de gerektirdiği için zorlaşıyor. Allah tasavvurumuzdaki değişme ve ahiret inancımızdaki belirsizleşme de bizim İslam'ın geriye kalan ahkamını anlamamızı zorlaştıran sebeplerden oluyor." (Faruk Beşer, Yeni Şafak, 02 Aralık 2016) "Efendiler, sorumluluğu alakasız kişilere atıp sıyrılmanın peşini bırakın. Ulema bilim adamlarına ve teknokratlara ayetler okuyarak, hadisler okuyarak dünya bilim ve teknolojisinde daha güçlü olmak için çalışmanın farz olduğunu söylüyorlar. Din alimi ve avam (halk) ne atom bombası, ne uçak, ne ince teknolojik icat ve buluşlar yapmakla yükümlüdür. Bu yükümlülük dolgun maaşlar alan, titrleriyle çalım satan ama Batı'nın koşturduğu atların nallarını toplayan bir kısım yerli (sözde) bilim adamlarına ve teknokratlara aittir. ABD, İngiltere, İsrail, Fransa başta olmak üzere Batı, yıllarca Doğu'yu sömürdü, insanlarını kaçırıp köle yaptı, altın, elmas, petrol vb. servetlerini gasp edip ellerine İncil tutuşturdu. Sözde insan hakları sözleşmelerinden sonra zorlarına gitse de askeri işgale son verdiler ve sözde bağımsızlık lütfettiler, lakin bu defa da kukla yönetimlerle sömürüye devam ettiler, ediyorlar. Eğer bir yönetici onların yörüngesinden çıkmaya teşebbüs ederse onun işini bitiriyorlar. Yardımda, yurt ve yuvasızlara kapılarını açmada siyah ile beyazı, Müslüman olanla olmayanı ayırıyorlar, ayrımcılık yapıyorlar, Müslümanların ömürlerini alıp en zor ve pis işlerini gördürdükten sonra şimdi ülkelerinden atmak için çabalıyorlar, yabancı düşmanlığı yapıyorlar, uyduruk İslam tehlikesini istismar ediyorlar. Dünya hayatını zahmetsiz yaşayabilmek için ortaya koydukları düzene din gibi uyuyorlar, ama bizim anladığımız manada ahlak, din ve ibadette sınıfta kalmış bulunuyorlar." (Prof. Dr. Hayrettin Karaman, 08.05.2022) Sonuç olarak, İslam ülkeleri gerçek anlamda özgür ve başta da halkı ile barışık idareciler olsa ve işgal, ambargo olmadan birkaç yıl ülke ayakta dursa ve sonra bu soru, "Neden geri Müslümanlar?" diye sorulsa, soruya biz de hak vereceğiz. Ama özellikle, ortalama 150 yıldır siyasi ve fikri işgal altındaki, İslam'ı bırakın yaşamayı, en basit bilgilerinden bile habersiz insanların hatalarından İslam'ı sorumlu tutmaya çalışmak, adalet, objektif, tarafsızlık ile asla açıklanamayacak bir yaklaşım tarzının göstergesidir. Halbuki Hz. Muhammed çok daha kötü şartlarda olan Mekke toplumunda 23 senede dini-siyasi-fikri alanda inkılap gerçekleştirmiş ve yeni bir medeniyet kurmuştur. Bize düşen o ilk Müslümanların kendilerine kaynaklık eden ilkelerine (tevhid, adalet, emanet, ahlak, şura vd) dönmek ve onları pratiğe aktarabilmektir!

İslami emirler, yasaklar ve hümanizm

“Allah'ın bizden istediği ibadet ve kaidelerin tamamının bizim lehimize, bizim faydamızadır.” (Osman Nuri Topbaş, Aklın cinneti Deizm, s. 189) “Yüce Allah insanlara dünyada mutlu ve huzurlu olacakları kuralları, ‘din’ adı altında göndermiştir.” (Soner Duman, Allah'ım sorularım bitmedi, s. 53) “Din, insanın lehine ve aleyhine olan şeyleri bilmesi ve ona uygun şekilde davranmasıdır. Dolayısıyla din, insan için vardır.” (Selçuk Kütük, Deizm, s. 133) Emir ve yasakların temel amacı, insanların yararlarını gerçekleştirmek, zararları gidermektir. Din, tanrının çıkarını korumak için değil, insanın hem bu dünyada hem de ahirette huzur ve mutluluğunu sağlamak içindir. (Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s. 63) "İslam, Kur'an ile insanlara iyi ve kötü olanların listesini bildirmiştir. Allah zararlı şeyleri yasaklar. Yasaklar, bizim gelişimimiz için gereklidir. Allah (cc) insanın dünya hayatında mutlu olması için emirler göndermiştir." (Hacı Ali Şentürk, Teolojik Sancı Deizm, s. 18, 39, 59, 187; Prof. C. Karadaş, kafama Takılanlar 3, s. 26) “Kur’an ahkamı insanlar için zararlı olan şeylerin kurutulmasını esas almıştır.” (Doç Dr Hüseyin Çelik, Kur’an Ahkamının Değişmesi, s. 33) “İslam'ın bütün emirleri insanların yararına olduğu gibi bütün yasakları da insanların zararına.” (Cüneyt Avcıkaya, Kolaycılığa kaçmanın adıdır deizm, s. 80) olan şeylerden oluşur. İmam-ı Matüridi de, "Allah bir şeyi güzel ve iyi olduğu için emretmiş, kötü ve çirkin olduğu için yasaklamıştır." (Emin Arık, Deizm ve ateizm çıkmazı, s. 93) tespitinin altını çizer. Aslında “Ahlaksızlığın kol gezdiği bir toplum yaşamına veya insanların zararına olan şeylere Tanrı'nın onay vermesi mümkün de değildir.” (Aydın Topaloğlu, Ateizm ve Eleştirisi, s. 152-156) Zaten iyilikte iyiliği doğurur ve "İnsan iyilik yaptıkça inanır, inandıkça iyi olur." (Aliye Çınar, Deizm ve ateizm üzerine, s. 37) İnsan gayret ve zekasının bütün ürünleri İslam’ı teyit etmiştir. İslam, insanlar bulmadan önce, iyi ve kötü olanları bizlere bildirmiştir. (Muhammed Esed, Yolların ayrılış noktasında İslam, s. 113) İslam toplumu, birliğini her şeyden önce inanca borçludur. Her Müslüman birey, 'erkek kardeşleri' ve 'kız kardeşlerinin saadetlerinden sorumlu, fakirliklerinde onlara yardım etmek, kötü yola yöneldiklerinde onları doğru yola çevirmekte yükümlüdür. Topluluğun üyelerini vatandaşlık görevinden çok inancın ilkeleri bir arada tutar. (Gai Eaton, İslam ve İnsanlığın Kaderi, s. 328) Materyalizme kaymadan ilmi ölçülerde İslam’ın emir ve yasaklarına bakınca, tarih boyunca "Peygamberlerin doğrudan doğruya hakikati ortaya koyduklarını." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 124) görürüz. Bu nedenle de “Kur'an, iyi ile kötüyü; doğru ile yanlışı ayıran bir hayat kılavuzudur.” (Prof. Adnan Bülent Baloğlu, Son hurafe Deizm, s. 23) ve tüm “İbadetlerin de menfaati yine kullara dönüktür. Din, bizim fıtratımızı bizden iyi bilen Rabbimizin bizi mutlu kılmak üzere bildirdiği kurallar bütünüdür, Ruhumuz ibadete muhtaçtır, kulluk ettiğinde İnsan kendi fıtratıyla da barışık olur.” (Prof. Doktor Soner Duman, Allah'ım sorularım var, s.64, 72) İslam, iyi şeylere ulaşmak için izlenilmesi gereken yolu da gösterir. Zekat, tesettür gibi (Naik, s. 100) Allah da yarattığı kulunun en sağlıklı ve sağlam şekilde nasıl yaşam sürmesi gerektiğini en iyi bilendir. “İnsanın, makinenin açıklamalı kullanma kılavuzuna ihtiyacı yok mudur?” (Zakir Naik, Gençlerin inanç sorunları, s. 65) “Doktor sana, “kesinlikle şeker yok” diyor. Eğer doktora inanıyorsan onu dinlersin, yoksa dinlemezsin.” (Zakir Naik, s. 78)

İslami emirler ve yasaklarındaki hikmetler ve hümanizm

Deistler, insanın kendisinin iyiyi ve doğruyu bulabileceğini savundular. Bu ne kadar mümkündür, ne kadar miktarda gerçekleşebilir ve ne kadar süre sonra?! İçki, domuz etinin zararı veya namazın faydası gibi şeyler zamanla ortaya çıkmaktadır. İnsanlar yüzlerce yıl bu bilgilerden, doğrulardan mahrum kalmışlardır ve hâlâ daha da bu emir ve yasaklar yani insana yararlı ve yasak olanlar insanlarca tam idrak edilip uygulanamamaktadır. Halbuki din, insanlara zararlı ve yararlı olanların tümünü, bir sistem bütünlüğü içinde insanlara sunmaktadır. Ayrıca, mesela, insanlar sigaranın zararlı olduğunu bildiği halde yine de onu içmeye devam edebilmektedir. İnsanları zarardan sakındıracak daha yüksek bir otorite olmalı ve bunu manevi ve uhrevi olarak da desteklemeli ki, insanlar hayatlarına bu hakikatleri daha fazla yansıtabilsinler! İşte bunu sağlayan da dindir!

Giriş

1- "Kur'an'ın en büyük gayesi, iyi ile kötüyü, faydalı ile zararlıyı birbirinden ayırmaktır. Topluma zararlı şeyler İslam'da yasaklanır." (Prof. Ebu'l Hasen Ali En-Nedvi, Müslümanların gerilemesiyle dünya neler kaybetti, s. 200, 273) müminler, "Onlar öyle kimselerdir ki, kendilerine bir yerde egemenlik versek, namazı kılarlar, zekatı verirler, iyiliği emrederler ve kötülükten alıkoymaya çalışırlar." (Hac, 41) şeklinde Rabbimiz tarafından tanımlanırken, Müslüman'ı ise efendimiz, "Elinden ve dilinden 'emin olunan' kimse" (Buhari, İman: 4; Müslim, İman: 64, 65, 66; Ebu Davud, Cihad: 2; Tirmizi, Kiyame: 52; Nesai, İman, 8) olarak tarif etmiştir. "Şüphesiz ki Allah, adaleti, iyiliği, akrabaya yardımı emreder, kötülüğü yasaklar." (Nahl 90) "İman edip salih ameller işleyenlere gelince, halkın en hayırlısı da onlardır. Onların Rableri katındaki mükâfatları, zemininden ırmaklar akan, içinde devamlı olarak kalacakları Adn cennetleridir. Allah kendilerinden hoşnut olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. Bu söylenenler hep Rabbinden korkan (O'na saygı gösterenler) içindir." (Beyyine, 7-8) "(İnsanları) Allah'a çağıran, iyi iş yapan ve 'Ben Müslümanlardanım' diyenden kimin sözü daha güzeldir?" (Fussilat, 33) "Artık her kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, iyi iş yapsın ve Rabbine ibadette hiçbir şeyi ortak koşmasın." (Kehf, 110) "Siz İyiliği emreder, kötülüğü yasaklarsınız." (Ali İmran, 110) "O peygamber, onlara iyiliği emrediyor, kötülüğü yasaklıyor, temiz şeyleri helal, kötü-pis şeyleri haram kılıyor." (A'raf, 157) "De ki, sizin için temiz ve iyi şeyler helal kılındı." (Maide, 4) "Ey insanlar! Yeryüzündeki helal ve temiz şeylerden yiyin." (Bakara, 168) "Kınama ve cezalandırma ancak insanlara zulmeden ve yeryüzünde haksız yere saldırıda bulunanlara yöneliktir. Onlar için elem verici bir azap da vardır." (Şura, 42) gibi birçok ayette hep aynı hedeflere işaret etmektedir.

Ayetlerin de açıkça ifade ettiği gibi Allah (cc) daima iyi, fayda, yarar, güzel olanı emreder ve kötü, çirkin, zararlı şeyleri de yasaklar. Bu tersi içinde geçerlidir, daha sonra ortaya çıkan ve insanlara yararlı olan şeyler İslam dinince onaylanır, zararlı olan şeyler yasaklanır. Bunu formüle etmek gerekirse;

E = Y (Emir = Yarar)
Y = Z (Yasak = Zarar)

2- Allah insanları fıtratta kardeş ilan etmiş, yetmemiş aynı dine inananları da ayrıca din kardeşi kabul etmiştir. Yani insanlar ortak atamız Hz. Adem'den kardeştir, ayrıca biz Müslümanlar din kardeşiyiz. "O Allah ki, sizi bir tek nefisten ondan da eşi vücuda getirendir." (Nisa, 1; Müsned, II/524; Ebu Davud, Edeb, 120, 5116) "Müslüman Müslüman'ın kardeşidir." (Hucurat, 10; Buhari, Mezâlim, 3) Hz. Ali'ye isnat edilen şu cümle de bunu ifade etmektedir: "İnsanlar ya insanlıkta eşin, ya da dinde kardeşindir."

3- İslam, insanlık vasfını kaybetmemiş tüm insanların dil, din, ırk, sosyal statü, zekâ, özgeçmişi gibi konulara bakmaksızın 5 esası koruma altına almıştır. Bunlar, 'Can, mal, namus, akıl ve inanç'tır. Bu beş kritere "Zarurat-ı hamse" adı verilmiş ve İslam hukukçuları tarafından önemle vurgulanmıştır. (Şatıbi, el-Muvafakat fiusuli'ş-Şeriati, II/17-20; Muhammed Boynukalın, "Makasidu'ş-Şerîa", İslam Ansiklopedisi, XXVII/425; Abdurrahman Haçkalı, İslami Araştırmalar Dergisi, "İslam Hukuk Metodolojisinde Maslahat Tanımları ve Bunların Analizi", İslami Araştırmalar Dergisi 13/1 (2000), 55)

Görüldüğü gibi İslam hem iyi olanı emreder, hem iyiliğe çağırır hem de tüm insanların, inanmayanlarda dahil, iyi, mutlu, huzurlu ve insanca bir hayat sürdürmelerini amaçlar. Allah (cc) bizlere bir şey emretmişse (farz), o insanların faydalarına olduğu için emretmiştir. Yine Allah (cc) bir şeyi bizlere yasak etmişse (haram), o insanlara zararlı olduğu için yasaklamıştır. Allah'u Teâlâ yararlı olan şeyleri onaylar, zararlı olan şeyleri yasaklar. Bu emir ve yasaklar

Allah'a zararlı olduğu veya faydalı olduğu için farz veya haram kılınmamış, bizzat insanın beden/ruhuna fayda zararına göre helal veya haram kılınmıştır.

"İyilikte ve fenalıktan sakınmakta yardımlaşın, günah işlemek ve aşırı gitmekte yardımlaşmayın." (Mâide: 2) " İyiliği emrederler. Kötülükten men ederler, hayır işlerinde birbirleriyle yarışırlar. İşte onlar salihlerdendir." (Âli İmran: 114) "Her canlıya yapılan iyiliğin mutlaka bir sevabı vardır." (Buhari, "Şürb", 9; "Mezâlim", 23; Müslim, "Selâm", 153) "Her türlü iyilik sadakadır." (Buhari, Edeb, 33; Edebü'l-Müfred, nr. 304; Müslim, Zekat, 16 (nr. 52); EbU Davud, Edeb, 60 (nr. 4947); Tirmizi, Birr, 45 (nr. 1970)114) "İnsanların en hayırlısı, insanlara faydalı olandır." (Keşful hafa:1254) "Şüphesiz Allah, takva sahipleri ve iyilikte bulunanlarla beraberdir." (Nahl, 128) "Şüphesiz, iyilikler kötülükleri (günahları) giderir." (Hud, 114)

İslam'ın emir, farz kavramı ile insan için fayda/iyilik; haram, yasak kavramı ile de insan için zararlı olan şeyler kastedilir. Fakat asla unutulmaması gereken bir husus vardır ki, "tüm emir ve yasaklar Allah emrettiği için yapılmalıdır!" Sadece faydası umularak yapılan ibadetlerden sevap kazanılamaz. Ama Allah emrettiği için yapılır veya sakınılırsa, faydası da amelin arkasından mutlaka gelir.

Emir (Farz) = İnsanlığa yararlı, faydalı, iyi olan demektir ve hem dünya hem ahireti kapsar!

Kurban: Kesilen hayvanın belli bir bölümü fakirlere dağıtılır. Kurban, insanı cimrilik ve mal sevgisinden uzaklaştırır. Toplumdaki kardeşlik, yardımlaşma, paylaşma ve fukarayı sevindirme duygusunu geliştirir. İnsanları birbirine bağlar. Allah'ın rızasını kazanmaya ve O'na yaklaşmaya vesile yapar.

Abdest: Abdestte azalar yıkanırken 'biyolojik aktif noktalar' faaliyete geçer. Yüz yıkanırken mide, bağırsaklar, safra kesesi, idrar yolları, sinir sistemi; kollar yıkanırken, bağırsaklar, kalp, akciğerler, idrar yolları ve kan dolaşımı; ayaklar yıkanırken hormon dengesini sağlayan, büyümeyi kontrol altında tutan hipofiz, böbrekler ve hemen hemen bütün organların faaliyetini etkileyen BAN uyarılır. Abdestte akupunktur noktalarının uyarılmasıyla vücutta enerji ve kan dolaşımı kolaylaşır, vücudun direnci artar, bağışıklık sistemi güçlenir. Yüzün yıkanması da cildi kuvvetlendirir, baştaki ağırlığı ve yorgunluğu hafifletir. Abdest ile vücut mikroplardan temizlenir ve vücuttaki elektriksel gerilim azalır.

Dini Bayramlar: Dargınların barışmasına, sosyal dayanışma ve insanlar arasında kaynaşmasına, dostlukların ilerlemesine vesile olur.

Namaz: Ruhsal ve fiziksel bir aktivitedir. Bilişsel ve motor bileşenleri içerir. Fiziksel aktiviteler, kan akışını iyileştirmesi ve kas iskelet kondisyonunu artırması bakımından engelli ve geriatrik hastalarda rehabilitasyon sürecine yardımcı olur. (Abdulsamet Efdal, Namazın İnsan Sağlığına Olan Faydaları, Kafkas Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, Cilt:3 Sayı:2 Yıl: 2023, s. 1-10) "International Journal of Industrial and Systems Engineering" dergisinde yayımlanan çalışma, namaz kılarken tekrarlanan fiziksel hareketlerin, düzenli olarak yapılması halinde, bel ağrısı ihtimalini azalttığını gösterdi." (TRT Haber, 09.03.2017)

Oruç: Biyolojik faydalarından dolayı gayri Müslim doktorlarca da tavsiye edilmektedir. Toplumsal birlik ruhu sağlaması da ayrı bir özelliğidir. Detay, 'Oruç ve sağlık' adlı yazımızda.

Cuma: Zengin, fakir tüm müminlerin bir oldukları, aynı yerde oturup, kul oldukları bilinci ile alınlarını secdeye koydukları zaman dilimi, sınıf ayrımının son bulduğu haftalık buluşma günü.

Zekat: Zengin insanların kendi mallarındaki fakirlerin haklarını sahiplerine verdiği mali ibadet. Zekat ferdi cimrilikten ve malın esaretinden kurtarır, düşmanlık, kıskançlık, hırsızlık ve zehirli bakışlardan korur, sosyal yapıyı güçlendirir, ekonomik hayata canlılık getirir. Zekat, sosyal devletten fatklı olarak kalbin katılaşmasını da önler.

Hac: Dünya Müslümanlarının kaynaşma ayı. Irk ayırımının kalktığı mekan.

Anne: Senede bir gün değil her an ayağının altında cennet bulunan (Nesai, Cihad, 6) yüce insan.

Selamlaşma: İki insanın karşılıklı barış huzur temenni ettiği mesaj.

Oku: Medeni- aydın olmanın ilk şartı, İslam'ın ilk emri ve farzı.

Yasak (Haram) = İnsanlığa zararlı, kötü olan şeylerin genel adıdır.

İçki: Kaza, hırsızlık, cinayet, tecavüze son. "Alkol neden yasak?" adlı yazımıza bakılabilir. Cinayet, intihar: Can'a saldırıya son. Kumar: Ailenin dağılmasına, intihar, bunalıma son. Domuz Eti: Kanserojen madde, aşırı yağa, parazitlere son. Dedikodu, Yalan: Toplum huzurunu birliğini bozmaya son. Hırsızlık: Kul- insan hakkını gaspa son vd.

İslam'da, Müslüman, Hristiyan, Yahudi, ateist 'tüm insanların' koruma altına alınan beş temel hakkı vardır ve buna 'Zarurat-ı hamse' denir. Bu beş hak;

1- Din, inancın korunması: Allah'a iman, insanı kula kulluktan kurtarıp, tüm kulların eşitliği bilinci ile sadece Allah'a boyun eğmeyi, böylece tüm insanları öncelikle kul olmada eşit hale gelip, sonra da sadece Allah'a itaatte birleştirmeyi amaçlar. Her kul, peygamberi örnek alır. Vahiy sayesinde, iyi-faydalı işleri ve uzak durması gereken zararlı fiilleri insanlar öğrenir. Ahiret günü, her davranışın karşılığının alınacağının bilincine ulaşılmasını amaçlanır. Melekler her an kötülükten uzak durmamızı hedefleyen görünmez şahitlerdir. Kadere iman kuruntudan, endişeden uzak, tedbiri aldıktan sonraki tevekkülün huzurunu insana yaşatmayı amaçlar. Detay için, 'Kul olmak' ve 'Kader' adlı yazılarımıza bakılabilir.

Ayrıca hiçbir insan Müslüman olmaları için zorlanamaz ve kendi inançlarını istedikleri gibi yaşayabilir. "Dinde zorlama yoktur." (Bakara, 256) "Sizin dininiz size, bizimki bize." (Kafirun, 6) gibi ayetler bu hususa dikkat çeker. Yani, başka hiç bir dinde olmayan bu kural ile İslam dışındaki dinler de koruma altına alınmış, zorlayarak İslam'a girme fiili yasaklanmıştır. Detay, "İslam barış dinidir." adlı yazımızdadır.

"Babası Sergius gibi, Emeviler döneminde maliye işlerinde görev alan Yuhanna ed-Dımeşki daha sonra Kudüs'teki Sabas adlı manastıra papaz olarak atanır. Burada, İslam'a saldıran eserini yazan Yuhanna, bu çalışmasını "İslami hükümlerin hakim olduğu bir ülkede" yapmıştır. Yuhanna, dinini savunma özgürlüğüne sahip olduğu gibi İslam'a reddiye yazma özgürlüğüne de sahipti. (Prof. Özcan Hıdır, Batı'da Hz. Muhammed imajı, s. 155; Detay, J. Sahas, John of Damascus)

"Endülüs ve Abbasi dönemlerinde pek çok Hristiyan âlim Müslüman yöneticilerin idaresinde İslam'a karşı Hristiyanlığı savunan kitaplar kaleme alabilmişlerdir. Tarık Bin Ziyad'la başlayan İslam Endülüs'ü 8 asır sonra sona ermiştir, Endülüs'te katliamlar yapıldığı sırada Cebelitarık Boğazı'nın karşı yakasında ise Müslüman devletler Hristiyanlara kâtiplik, mütercimlik, doktorluk hatta zaman zaman idarecilik gibi görevler vermekte idi." (Taceddin Ural, Papa bir puttur, s. 90, 92)

2- Canın korunması: Adam öldürmenin yasak olması, kısas'ın amacı, kan davasının ve intiharın yasaklanması, bedeni/ruhi tedaviye önem verilmesi, İslam'da çocuk, kadın, bitki, hayvan haklarının tek tek belirlenmesi, iş güvenliğinin öncelenmesi, kürtaj, sağlığa aykırı tüm eylemlerin yasaklanması, zimmilerin (İslam Devletinde yaşayan gayri Müslimlerin) haklarının belirlenmesi gibi hususlar hep canın korunmasına yönelik hükümlerdir. "Kim, bir cana veya yeryüzünde bozgunculuk çıkartmaya karşılık olmaksızın, haksız yere bir cana kıyarsa, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Her kim bir can kurtarırsa, bütün insanları kurtarmış gibi olur." (Maide, 32) Günümüzde önemi anlaşılmış olan çevre bilinci konusunda Kur'an 7. yüzyılda çevre duyarlılığı olan bir zihin inşa etmiştir: Rum, 41: "İnsanların elleriyle yaptıkları yüzünden karada ve denizde bozgun çıktı." Kur'an'ın vahyolunduğu bölgede, deniz bile yoktu. Rahman, 7: "Sakın dengeyi bozmayın.";A'raf, 31: "Allah israf edenleri sevmez." Bu konuda detay için, 'İslam ve ekoloji' adlı yazımıza bakılabilir.

3- Aklın korunması: Uyuşturucu, alkollü içki, sarhoşluk veren maddelerin, hurafe, zihni körelten şeylerin tümünün yasaklanması aklı korumaya yönelik yasaklardır. Ayrıca İslam 'Oku'mayı, araştırmayı teşvik etmesi de yine bu amaca yöneliktir. Bu konuda 'İslam ve bilim' ve 'Kur'an ve bilim' adlı yazılarımıza bakılabilir.

"İslam, düşünme yetilerini kaybettiren içki ve uyuşturucuyu kökten yasaklamış ve açık olarak kötülükleri reddetmiştir. (Emine Öğük, Yeni ateistlerin yanılgıları, s. 63, 99) Ateist düşünce sadece inançlara değil, aynı zamanda akla ve ahlaka da zarar vermektedir. Dolayısıyla ateizmi ahlaki ve insani bir problem olarak da değerlendirmek gerekir. (Öğük, s. 223) İslam, çevrenin bir emanet olduğu, gelecek nesillere en güzel şekilde aktarılması gerektiği düşüncesini hakim kılmakta, aşırı tüketim, israf, sömürü anlayışlarına karşı durmaktadır." (Öğük, s. 219) Konuyu tamamlayan 'Dinsiz ahlak olur mu?' ve 'İslam ve ekoloji' adlı yazılarımızı tavsiye ederiz.

4- Neslin korunması: Aile hayatının korunması, iffeti ve evliliği teşvik, ahlaka verilen önem, zina, aldatma, fuhuşun yasaklanması hep neslin korunmasını amaçlayan emir ve yasaklardır.

5- Malın korunması: İslam, sanat, ticaret, çiftçilik, hayvancılığı teşvik eder. Hırsı, kıskançlığı, hilekarlığı, rüşveti, faizi, kumarı, karaborsayı, israfı yasaklar. Tüm bunların amacı malın korunmasıdır. İslam, seçim, istişare, işi ehline verme, ilme verilen önem dışında can, mal, namus, akıl, dine önem vermesiyle tüm dünyevi ve ahlaki-uhrevi düşünce sistemlerin üstünde bir fikrî görüşe sahiptir.

Tüm insanlar kardeştir

"Müslümanlıkta bütün 'insanlar' eşittir." (Thomas Carlyle, Peygamber Kahraman Muhammed, s. 60)

İslam'a göre kadınlar üçe ayrılır. Bir kadın, Müslüman erkeğin ya annesi, ya eşi ya da bacı-kız kardeşidir. Yani eşi ve annesi dışında tüm Müslüman kadınlar, bir Müslüman erkeğin (dini açıdan) kız kardeşidir. İslam açısından "ademoğlu" ise dörde ayrılır: Ya akraba, ya komşu, ya Müslüman ya da insandır (İnsani vasfını kaybetmiş, 'Esfele safilin olan edaller' hariç!)

Kısaca, Hz. Ali'nin dediği gibi, insanlar "Ya dinde kardeşin, ya hilkatte/yaratılışta bir eşindir." (Muhammed b. Hasan b. Muhammed b. Ali Hamdun, et-Tezkiretu'l-Hamdûniyye, I/316; Abdülaziz Çaviş, Anglikan Kilisesine Cevap, s. 112) "Hz. Cebrail aleyhisselam bana komşu hakkında o kadar aralıksız tavsiyede bulundu ki, komşuyu varis kılacağını zannettim." (Buhari, Edeb 28; Müslim, Birr 140, (2624); Ebu Davud, Edeb 132, (5151); Tirmizi, Birr 28)

Sınırsız özgürlük olur mu?

Dünya Sağlık Örgütü'nün 2005 yılındaki 'Alkol ve Kişilerarası Şiddet' araştırmasının 2. sayfasından: Norveç'te acil servise başvuran şiddet mağdurlarının %53'ü saldırganın saldırıdan önce alkol kullandığını belirtmiş, Rusya Federasyonu'nda 1995 yılında cinayetten tutuklanan kişilerin neredeyse %75'i alkol kullanmış, İngiltere ve Galler'deki anket verileri (2003–2004), şiddet faillerinin tüm şiddet olaylarının yarısında (%50) içki içtiğini, bu da yılda 1,3 milyondan fazla alkole bağlı şiddet vakasına eşdeğer olduğunu göstermiş, İzlanda'da, şiddete uğrayan kadınların %71'i partnerlerinin alkol kullandığını belirtmiş, Birleşik Krallık'ta tecavüz suçundan hapse giren erkeklerin %58'inin önceki altı saat içinde alkol aldığı ve %37'sinin bağımlı olduğu belirtilmiştir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün 30 ülkeyi kapsayan ve Türkiye'nin de içinde olduğu araştırma raporuna göre trafik kazalarının %61'i, genel suçların %85'i, tecavüzlerin % 50'si, eşini dövenlerin %70'i, işe gitmeyenlerin %60'ı, cinayetlerin %85'i, şiddet olaylarının %50'si, genel tutuklamaların %50'si, akıl hastanelerine yatanların %40'ı içki yüzünden olmaktadır. (Yeşilay Dergisi, Ocak 2014, s. 7)

Avrupa Komisyonu'nun Haziran 2006'da yayınlanan ve "Alcohol in Europe: A public health perspective" (Avrupa'da Alkol: Halk Sağlığı Perspektifi) başlığını taşıyan çalışmada ülkeler bazında alkolün suçlarla bağlantısı tek tek verilmiştir. Mesela şiddet suçlarının isveç'te %86, Estonya'da % 60-70, Norveç'te %80, Fillandiya'da % 66 vd. alkol nedeni ile olmaktadır. Hırsızlık olaylarının Fillandiya'da % 53'ü, Norveç'te ve Polonya'da %40'ı vd. alkol nedeni ile ve cinsel saldırıların İngiltere'de %58, Norveç'te %60'ı alkol nedeni ile gerçekleşmektedir.

İnsan ne kadar eğitimli olursa olsun, her insan nefis, ego, şehvet taşır. Eğitimli bir sarhoş insanın tavırları ile cahil bir sarhoşun tavırları arasında hiç bir fark yoktur. Yani sarhoşluk eğitimi sıfıra indirmektedir! İşte rabbimiz, verdiği aklın kullanılmasına engel olan, alkol başta insana zararlı olan şeylerin tümünü yasaklamış ve insanlara yararlı olan şeyleri ise helal kılarak insanların dünya hayatında mutlu ve huzurlu olmalarını amaçlamıştır.

Materyalistlere göre insanın, "Konuşan/düşünen hayvan", "omurgalı memeli hayvan." şeklinde tanımı yapılmaktadır**.** Tüm bu tanımlar, doğru tarafları bünyesinde barındıran eksik tanımlardır. İnsanın doğru tanımı: "Melekten üstün de olabilme, hayvandan da aşağı olup şeytanlaşabilme yeteneğine sahip akıllı canlıdır." (Bakara, 30; A'raf, 179; Tin, 5) şeklinde olmalıdır. Bu tanımdan hareket edersek, insanın meleki özelliklerinin önünü açıp şeytanlaştıracak özelliklerinin önünü kapatmak gerekmektedir. Bu ise, iyiliği (Ahlakı, temizliği, dürüstlüğü, namusu vd.) teşvik edip, kötülüğe (Ahlaksızlık, kadın bedeninin sömürüsü, içki, kumar, faize vd.) engel olmakla (Seddu zerai) ancak mümkün olabilir.

Tüm insanlar eğitilse bile içki, kumar, faiz serbest ise, fuhuş, kadın bedeninin sömürüsü serbest ise insanların maddi eğitimden geçmeleri kötülüğe asla engel olmaz.

İslam'a göre özgürlük: Kendine de, başkalarına da zarar vermeden istediğini yapma hürriyetidir. Yani içki, uyuşturucu hürriyet kapsamına girmez İslam'da. Hiç kimse kendine ve başkasına zarar vermeyi özgürlük olarak nitelendiremez.

"Siyasetin ve reklam sektörünün anahtar terimi özgürlüktür. Bir Müslüman'ın şu soruyu sorma hakkı ve görevi vardır: Bedensel hazların her türü üzerine konulmuş baskı ve kısıtlamaları kaldırıp hazzın her türünün önünü açmak özgürlük müdür? Kişi bedenini, zinada veya fıtri

cinselliği tahrifata uğratmasında kullanabilir mi? Nefsin arzu ve isteklerinin önünü açan bir demokrasi, salt komünist veya faşist rejimlerdeki müdahaleleri ortadan kaldırıyor diye kabule şayan olabilir mi? Efendimiz, dünyanın bizim için "gurbet diyarı" olduğunu söylemiştir. Kişi gurbette olduğunu unutmadığı müddetçe sorun yoktur. Unutup da gurbetteki varlığını anlamlandıramadığında sorun başlar ki, modern insan burayı asli vatanı sayıyor, ama bir süre yaşadıktan sonra bırakıp gideceğini de kesin olarak biliyor. Peki, eninde sonunda gideceksen burası nasıl senin asli vatanın olabilir ve burada nasıl sınırsız özgür olabilirsin! Nefsin arzularına malzeme taşıdıkça ruhu hapseden zindanın duvarları daha çok yükselir, kalınlaşır. "Ruhun özgürlüğü" ile "nefsin özgürlüğü" arasında tercih yapmak durumundayız. Rejimin siyasal felsefesi de bununla ilintilidir. Bedenin sınırsız arzularını ve gücü bir yerde toplamayı hedefleyen liberal demokrasi bizi ne kadar özgürleştirebilir?" (A. Bulaç, 6.4.2013) Allah'ın emirlerinin her birinin mutlaka bir hikmeti vardır. Maddi ve manevi insan için getirisi vardır. İnsan o emirleri yapmaya muhtaçtır. Şimdi İslam'ın (Allah inancından dua, namaz, abdest, oruç, tesettür vd.) bazı emir ve yasakları ile bilim adamlarının görüşlerini (Gazete, dergi, kitap görüntü-fotoğrafları sitelerimizde mevcuttur.) bir arada değerlendirelim:

Allah inancı başlı başına bir ilaç. Kendisini 'Dinsiz bir kişi' olarak tanımlayan Mind/Body Medicam Enstitüsü'nün kurucusu Harvard Tıp Fakültesi'nden Dr Herbert Benson, Allah'a olan inancın ve ibadetlerin insan sağlığı üzerinde başka hiçbir şeyde görülmeyecek derecede olumlu bir etki meydana getirdiği sonucuna vardı. Benson'a göre bu durum, insan bedeninin ve zihninin "Allah'a iman etmeye göre ayarlı" olmasından kaynaklanıyor. Dr. Benson'ın 1500 kişiyi kapsayan araştırmasında, dinine bağlı kişilerde depresyon, stres ve akıl hastalıklarının daha az olduğu görülmüş olması da onun bu kanaatlerini destekliyor. Amerikan Sağlık Araştırmaları Ulusal Merkezi'nden David B. Larson ve ekibi tarafından derlenen, Amerikalı "dindar" ve "dinsizler" arasında yapılan karşılaştırmaların sonuçları ibret verici. Dindarlar, dini yönü zayıf olan veya hiç olmayan kişilere göre, kalp hastalıklarına %60 daha az yakalanıyor. Dindarlarda, dini yönü zayıf olan veya hiç olmayan kişilere göre intihar oranı %100 daha düşük. Dindarlarda, dini yönü zayıf olan veya hiç olmayan kişilere göre tansiyon bozukluğu çok daha düşük. (Yeni Akit, 29.12.2018; Dinsizlerin sağlığı daha bozuk oluyor; 1.7.2008; Eşinizle karşılıklı dua edin; 20 Aralık 2018)

Dindarlar daha mutlu: Araştırmalara göre düzenli olarak ibadetlerini yerine getiren insanların daha mutlu olduğu ortaya çıkıyor. Bunun çeşitli sebepleri var. Ancak dört faktör öne çıkmaktadır: İlk olarak din, insanların hayatta anlam, gelecek için iyimserlik ve ümit bulmalarını sağlayan tutarlı bir inanç sistemi sunmaktadır. Kaçınılmaz olan ölüm yalnızca inanmak ile anlam bulmaktadır. "Niçin dünyaya geldik? Yaşamın gayesi nedir? Ölümden sonra ne olacak?" gibi hayati soruların cevabı dindedir. Dini inanç sistemleri insanların her şeyin düzen ve intizam içindeki kainattaki yerlerini anlamalarını; olumsuzluklara karşı koymaya, streslerle başa çıkmaya ve hayatı süresince meydana gelen kaçınılmaz kayıplara anlam vermelerini ve bu zorlukların çözüme kavuşacağı öbür dünya için iyimser olmalarını sağlar. İkinci olarak, dini merasimlere rutin olarak katılım ve dindar bir topluluğun parçası olmak, insanlara sosyal destek sağlamasının yanı sıra yakınlık ve aidiyet ihtiyaçlarını karşılar. Kendilerine ve topluma güvenlerini artırır. Üçüncüsü, dine katılım çoğu zaman evlilikte sadakat, aile birliği, fedakârlık, yeme ve içmede ılımlılık, tevazu, affedicilik, Allah'ın verdiği nimetlere şükran duyma ve sevecenlikle karakterize edilen erdemli (faziletli) davranışlarla ve çok çalışmakla nitelendirilen bedensel ve ruhsal açıdan sağlıklı yaşam biçimleriyle ilişkilendirilmektedir. Dördüncüsü, ibadet etmek, dua ve zikir etmek, ibadethanelere gitmek ve cemaatle Allah'a yönelmek ve benzeri dini ve manevi uygulamalar sevinç, huşu, sevecenlik ve coşku gibi olumlu duygular doğurur, mutluluk verir. Sıkıntılı anlarda Yaradan'a sığınma, O'ndan yardım isteme rahatlatıcıdır. Bayramlar, dini özel günler (kandiller gibi) yine toplumda birlik ve kardeşlik ruhunu, barış ve dayanışmayı artırır. Tabi bu araştırmalar Müslümanlar

üzerinde yapılsa idi daha şaşırtıcı neticeler alınırdı. Ancak şu sonuç çıkmaktadır: İnanan insan daha mutlu, daha sağlıklıdır ve daha uzun yaşamaktadır. (Prof. Dr. Sefa Saygılı, Akit, 29 Ekim 2016)

Dua

Dua okutmak hastalıklara daha iyi geliyor: Kansas Saint Luke's Hastanesi, San Francisco Hastanesi ve Columbia Üniversitesi'nin yaptığı araştırmalar, dua okutmaların -dikkat okumanın değil!- hastaların iyileşme sürecini hızlandırdığını ortaya çıkardı. Hastalar kendileri için dua edildiğini bilmiyorlardı. St. Luke's Hastanesinde kendisine dua edilen 990 kalp hastasının 466'sına dua okundu. Dua okunan hastaların yüzde 11'i daha hızlı iyileşti. San Francisko Hastanesinde 390 hastadan 150'sine dua edildi ve bu hastalarda daha çabuk iyileşti. Columbia Üniversitesinde üreme sorunu yaşayanlardan dua okunanlarda, döllenme başarısı oranı yüzde 8'den 16'ya çıktı. Embriyonun rahimde sağlıklı büyüme şansı ise yüzde 25'ten 50'ye yükseldi. İngiltere Ulusal Psikiyatri Enstitüsü'nün uzmanı Dr. Peter Fenwick'e göre bu araştırmalar insan enerjisinin gücüne işaret ediyor. (Vatan, 12.09.2003) Nörolog Andrew Newberg'in araştırma sonuçlarını yayınladığı "How God Changes Your Brain" (Tanrı beynimizi nasıl değiştiriyor?) adlı kitaptan: "10-15 dakika içten şekilde dua etmek beynin gri bölgelerini harekete geçiriyor, düşünce gücünü artırıyor ve merhamet duygusunu geliştiriyor. Korku ve öfke gibi duyguları azaltıyor. Bu etkilerin sonucu olarak öğrenme yeteneği gelişirken, oluşan rahatlama hisside psikolojik açıdan sağlık üzerinde olumlu etkiler yaratıyor." Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nazan Aydın: "Dua, zikir gibi dini yaşantılar sırasında beynin bazı bölgelerinde kanlanma artıyor ve uzun süre devam ettirildiğinde ise beynin hafıza ve dikkatten sorumlu bölgelerinde yeni beyin hücresi oluşumu meydana geliyor." (Yeni Asya, 18 Nisan 2010) ABD'de yayınlanan ünlü haber dergisi, Allah ve Sağlık: Din İyi Bir İlaç mı? Bilim Neden İnanmaya Başlıyor? (God & Health: Is Religion Good Medicine? Why Science is Starting to Believe?) başlığı altında dinin iyileştirici etkisini kapak konusu yaptı. Allah inancının insanın moralini yükseltip hastalıktan daha kolay kurtulmasını sağladığına değinilen makalede, bilimin de, inançlı insanların hastalıkları daha kolay ve çabuk atlattığına inanmaya başladığını bildirdi. Newsweek"in anketine göre, insanların %72"si dua ederek hastalıktan daha çabuk kurtulduklarına, duanın iyileşmeyi kolaylaştırdığına inanmaktadır. ABD ve İngiltere'de yapılan araştırmalarda da, hastalar için dua etmenin, hastaların rahatsızlık belirtilerini azalttığı ve iyileşme sürecini hızlandırdığı sonucu elde edilmiştir. (Newsweek, 10 Kasım 2003) Dua iyileştiriyor: The New York Times gazetesi dua ile iyileşme süreci arasındaki bağlantıyı araştıran çalışmaları masaya yatırdı. Bilim, dua edilen kişilerin daha kolay iyileştiğini ispatlıyor. (Yeni Asya, 12.10.2004) Yazar ve ressam Özge Günaydın kanserle mücadelesini kazanan ve bu süreci satırlara taşıyan bir kadın. "Çok dua ettim ve Rabbime sığındım. Bu hastalıktan ders çıkarmak için var gücümle uğraştım. Duanın gücüne inandım. Dua ederken çok daha fazla pozitif düşünceye odaklandığımı fark ettim. Dua benim için müthiş bir enerji kaynağıdır." (Yeni Şafak, 18.3.2018) Dünyaca ünlü kalp cerrahımız Mehmet Öz diyor ki: "Dua etmek insanı çabuk iyileştirir. Her ameliyattan sonra hastalarıma dua ettiririm. Bu onları çabuk iyileştirir." (Vatan, 4 Mart 2003) "Dua, bazen infilak gibi güçlü bir etkiye sahiptir. Bu yolla, kanser, böbrek iltihapları, ülser, deri, akciğer ve kemik veremi veya kalp zarı gibi hastalıkların hızla iyileştikleri görülmüştür. Başkası için yapılan dua, bireyin kendisi için yaptığı duadan sürekli daha etkili olagelmiştir. Öyle anlaşılıyor ki duanın kabulü, şiddet, ısrar, keyfiyet ve kalitesine bağlıdır." (Alexis Carrel, Dua, s. 62) "Dua yer çekimi gibi gerçek bir kuvvettir. Doktorluk hayatımda tıbbın fayda etmediği ama dua ile iyileşen nice insanlar gördüm. Bu alt edilemez sanılan tabiat kuralları ile başa çıkacak tek kuvvet, duadır." (Carrel, Bütün Dünya Dergisi, Ağustos, 1949) Bazı hastalarının din sayesinde büyük manevi güç kazandıklarını" fark eden ABD Ulusal İnsan Genomu Araştırma Enstitüsünün Başkanı Francis Collins, ateizmden vazgeçmiştir. (Mustafa Akyol, Bilim, Din ve Ateizme Dair Modern Ezberlerin Sonu, s. 33) "Ateist iken beyin kanaması geçirip bir süre felç

kalan Serdar Turgut: "Dinin, dua etmenin bana çok yararı oldu. Duanın gücünü keşfettim. Hayırda şerde Sen'den. Bizi koru, sabır Allah'ım. (Gerçek Hayat, 7 Ocak 2005, 220. Sayı, s. 23) "Dua en önemli motivasyon aracıdır. Dua İnsanın kendisini bilmesidir. İnsan zor şartlarda paniğe kapılır ve şoka girer. Dua ile insan yalnız olmadığını anlar." (Prof. Cağfer Karadaş, Kafama takılanlar 2, s. 61, 62)

Namaz

Fransız ilim adamı M. Lantee, Namaz ve insan sağlığı konusundaki görüşlerini şöyle özetliyor: "Bu konu üzerinde senelerce süren araştırmalar yaptım, sonuç olarak namazdaki hareketlerin kalp yetmezliklerini, damar sertliğini önlediğini söyleyebilirim. Bu hareketler damarlara ve kalbe izometrik egzersizler yaptırmakta ve büyük bir elastikiyet sağlayarak damar sertliğini engellemektedir. Bu durum beyin damarları için geçerlidir." Beş vakit şifa: İsviçre'nin Siegfield laboratuvarı lisansı ile romatizmaya ilacı olarak üretilen 'Prodisan Kapsül' ilacının tanıtım broşürü, namazdaki hareketlerin bir şifa kaynağı olduğunu tartışılmaz şekilde ortaya koyuyor." (Dr. Gülsen Ataseven, Gerçeğe Doğru dergisi, III/ 24) ve Amerikalı araştırmacılar tarafından vücuda faydalı olduğu tespit edilen hareketler. (Yeni Akit, 4.9.2015)

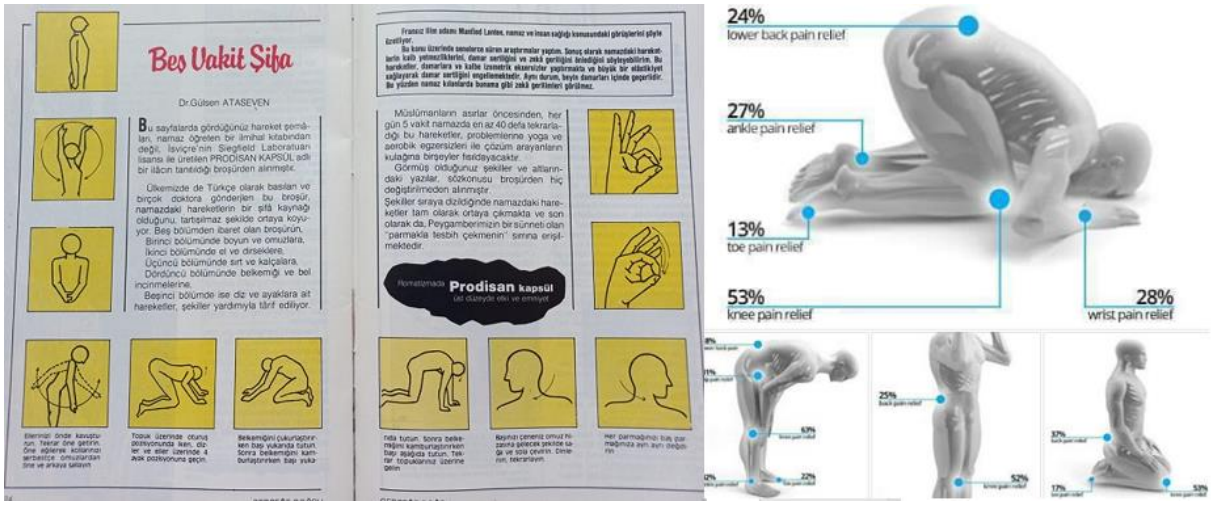

"An Ergonomic study of body motions during Muslim prayer using digital human modelling" adlı Inderscience adlı sitede yayınlanan araştırma da aynı sonuçları vermektedir. (https://www.inderscience.com/info/inarticle.php?artid=81914) Günaydın gazetesinin 8.3.1983 tarihli bir haberin küpürünü eğitimci Vehbi Vakkasoğlu 'Öğretmenin Not Defteri 1' adlı eserin 202. sayfasında paylaşmaktadır: "Fransızlara göre romatizmanın ilacı 5 vakit namaz: Fransız doktorlar, romatizma, bel ve sırt ağrılarından şikayet eden hastalara Müslümanlar gibi namaz kılmalarını tavsiye ediyor." "Viyana Üniversitesi Tıp Fakültesi Profesörü Dr. Hans Tischer, ünlü bir ortopedi uzmanıdır. Bu bilim adamı, kendi sahasıyla ilgili bir hareketler zinciri olan namazı incelemiş ve şöyle bir yargıya varmıştır: "Müslümanların namazı ortopedik açıdan incelendiğinde, bütün hareket ve pozisyonlarıyla, boyun, omuz, kol, sırt, omurgalar, dirsekler, bacaklar, diz, kalça ve ayak bilekleri hatta parmak eklemlerine varıncaya kadar vücudun her eklemini hareket ettirir. Ayrıca boyun, omuz, kol, bacak, sırt ve karın kaslarının tümünü büyük bir ahenk içinde kasılıp yumuşatmakta ve böylece tam bir sağlık kaynağı olmaktadır. Üstelik tüm bu faydalı hareketler günde beş defa tekrarlanmaktadır. Vücut için bundan daha faydalı daha rahatlatıcı bir hareketler topluluğu düşünülemez." (Vatan, 06.11.2003) Şiva, Hallel Yafa hastanelerinden, Tel Aviv ve Ben Gurion Üniversitelerinden İsrailli, Claibland Üniversitesi'nden Amerikalı araştırmacılar, ABD'deki NIH Ulusal Sağlık Kulübü'nün finanse ettiği çalışmaları sonucunda namazın etkisinin, eğitimsel kurumlardaki (aynı araştırmaya göre bu hastalığa yakalanma riskini yüzde %24 azalttığı ortaya konan) eğitim faktörünün olumlu

etkisinden daha büyük olduğunu keşfetti. İsrail Haaretz gazetesinin bazı kısımlarını yayınladığı araştırmaya göre insanın eğitim aldığı yıllara oranla namazın etkisi de kat kat artıyor. Araştırmayı gerçekleştirenlerden İsrailli Profesör Rvka Aenzlberg, namaz kılan kimsenin namaz esnasında birçok kültürel ve düşünsel faaliyete yatırım yaptığını ve bunun de kendisini Alzhemier hastalığından koruduğunu belirtti. (Timeturk, 17.08.2012) Sonradan Müslüman olan Jeffrey Lang adlı matematik profesörünün yazdığı, 'Melekler de Sorar' (Even Angels Ask) adlı eserinden, ilk namazla ilgili anısından bir bölüm: "Bu esnada idrak ettiğim en önemli husus ise, benim Allah'a ve namaza şiddetle muhtaç olduğum gerçeği oldu." İnternette yer alan 'egzersiz zihni açıyor' başlıklı yazılarda da "fiziksel faaliyetlerin kan akışının beyin dahil, bedenin her yerinde arttığını" gösteren çalışmalara rahatlıkla ulaşılabilmektedir. Zaten zihnin en açık olduğu an olan, beyne en fazla kan gittiği hareket olan secde, aynı zamanda Allah'a en yakın olunan da andır: "Kulun rabbine en yakın olduğu hal secde halidir." (Müslim, Salat, 215; Ebu Davud, Salat, 148; Nesai, Tatbik, 78) J. H. Lenison. 'Günde 5 vakit namaz kılındığı esnada, gah çölün vahşi yalnızlığında, gah şehrin kalabalıklarında, müminlerin Allah'a itaat ve sadakat arz eden bu kimseler üzerinde derin tesiri icra eder ve bu tesir mutlaka ki benzersizdir.' (Thomas Carlyle, Peygamber Kahraman Muhammed, s. 18) Dinin doğru anlaşılıp doğru uygulandığı "her yerde" barış, huzur vardır: Turkcell Süper Lig'deki Beşiktaş-Fenerbahçe derbisi öncesinde iki takımın taraftarları arasında kavga çıktı. (İHA, 29 Mart 2008) Beşiktaşlı ve Fenerbahçeli taraftarlar, Eyüp Sultan'da bir araya gelerek kıldıkları sabah namazının ardından birlikte dostluk kahvaltısı yaptı. (Milliyet, 19.12.2010)

Önemli hatırlatma: Hiçbir ibadet egzersiz/spor değildir. İbadetten maksat, kulun Rabbine kulluğunu göstermesidir. Yoksa bu bilinç ile yapılmayan ibadet, spor faaliyeti olarak kalır. Ama şunu da bilelim ki ibadet maksadı ile yapılan tüm kulluk göstergelerinin 'Allah rızası öncelikli olmak şartı ile' mutlaka devamında kula maddi anlamda faydalı bir yönü de bulunmaktadır!

Oruç

Nobel ödüllü bilim insanından çarpıcı açıklama. Yoshinori Oshumi: Japon biyolog ve bilim insanı. 2016'da İsveç Nobel Vakfı tarafından, hücrelerin kendi kendini sindirmesi olarak bilinen otofaji alanındaki çalışmaları nedeniyle Nobel Ödülüne layık görülen bilim insanı, oruç tutmanın sağlığa faydalarını bilimsel olarak ispat etti. Genlerdeki mutasyonlar hastalıklara neden olurken, aç kalma süreçlerinin kanser ve nörolojik hastalıklar gibi bazı vakalarda düzelmelere sebep olduğu gerçeğini ve sağlığa katkılarını kanıtladı. (Mynet, 19.04.2022) ABD'li bilim insanları: Haftada 2 gün oruç tutmak ömrü uzatıyor. (TRT Haber, 27.12.2019) Bilindiği gibi peygamber efendimiz haftada 2 gün, pazartesi ve Perşembe günleri oruç tutmakta idi. (Tirmizi, Savm, 44; Nesai, Sıyam, 36; İbni Mace, Sıyam, 42; Hanbel, VI/80) Ünlü Doktor Enver Saraç'tan flaş açıklama: Kanseri öldürmek için oruç tutun. (Milliyet, 10.04.2017)

Abdest

"İnsan bedeni 'statik elektrik' üretiyor. Tabii haliyle ve özellikle sevinç, üzüntü, heyecan, stres gibi duygu dalgalanmalarında 5-10 kat fazla olmak üzere. Bu statik elektrik insan dış yüzeyinde yani teninde birikiyor. Ayrıca tüm canlı ve cansız cisimlerin dış yüzeylerinde de statik elektrik yükü var ve insan günlük yaşantısında bunlarla el ve vücudu ile temasında da elektrik yükü alıyor ve statik elektrik birikimi artıyor. Bu birikim çepeçevre tüm vücudumuzu yani tenimizi zırh gibi kaplıyor. Defedilemez ve aktarılamaz ise insana huzursuzluk, sıkıntı ve rahatsızlık veriyor. Bu statik elektrik yükü vücuttan nasıl atılacak? İletken maddelerle temas edilerek. Elektriğe karşı en iletkenlerin başında bildiğimiz su gelir. İnsan banyo yapınca bu yük suya aktarılıyor. İşte insanın duş ve banyo sonrası büyük rahatlık duyması bu yüzden. Bir de biliyorsunuz, çıplak ayakla toprağa basıldığında da bu yük toprağa aktarılabiliyor. Bazı

psikolojik rahatsızlıklarda doktorlar hastanın çıplak ayakla toprakta gezinmesini önerirler. Bu pratik ve seri etki gösteren bir tedavi yöntemidir. Artık ibadete geliyoruz: İbadet bir takım şekilsel hareketlerin yanında aslında düşünseldir. Düşünce de yukarıda belirttiğimiz gibi bir enerjidir. Beyinde oluşan düşünce enerjisi, tüm vücut ve özellikle giysilerle kapatılmayan kafa, el, yüz gibi vücudun dış yüzeyleri ile Allah'a ve O'nun her insan için görevlendirdiği yazma (kayıt) ve iletişim ile görevlendirdiği aracılara yani meleklere iletilecektir. Namazdan önce abdest alınması ile insanın vücudundaki bu statik elektrik yükü boşatılarak iletişim kanalları açılmış oluyor ve insan Namaz ibadeti ile yaratıcısının huzuruna çıktığında O'nunla iletişim kurmasına fiziki bir engel kalmıyor. Boy abdesti yani gusülde de gerekçe aynıdır. Cinsel bir aktiviteden de insanın aşırı bir statik elektrikle yüklenmesi olağandır. Bu elektrik yükü de yıkanmak yani gusül abdesti almakla atılacaktır. Şimdi gelelim bu söylediklerimin sağlamasına, yani doğruluğunun ispatına: Abdestin alternatifi nedir? Yani su bulunmama halinde abdest gereği nasıl yerine getirilecektir? Teyemmümle yani toprakla. Yukarıda anlattığım gibi toprak da iletkenliği nedeni ile suya alternatiftir. İşte bu sebepten su bulunmadığında teyemmüm edilir." (Prof Gazi Özdemir, Din ve Beyin-Temel Prensipleri Aynı adlı eserinden alıntılayan Hasan Suiçmez, Abdestin Sırları, Çayhaber.net, 25.07.2012)

Abdest, bilimsel mucizeler

a) Abdestin Dolaşım Sistemine Verdiği Sağlık Nimetleri: Damarlar kalpten uzaklaştıkça incelerek nihai dokulara ulaşmaktadır. Bu ince damar sistemi esnek, pürüzsüz olduğu takdirde normal görevini sürdürebilir. Yoksa damarlar zamanla daralır, neticede tıkanır. Bu olaylar beyinde olursa ihtiyarlık erken gelir, bunama kaçınılmaz olur. Bu tehlikeli gidişten uzaklaşmanın en pratik ve sağlam yolu, damarlara genç yaşlardan başlayarak esneklik kazandırmaktır. Özellikle beyin dolaşımı ve kalpten uzak düşen ayak ve el damarlarında bu jimnastiğin yapılması zorunludur. Bunun en kolay yolu, damarları ısı farkı ile açıp kapayan su ile yıkama sistemidir. İşte kolayca fark ettiğimiz gibi, abdest alma damar sistemine esneklik kazandıran harika bir reçetedir. Özellikle ağız, burun ve boynun iki yanının ile teması, kafa kaidesinin etki ile beyin dolaşımını zenginleştirir. İşte 14 asır önce İslamiyet, suyun altın olduğu bir noktadan (Arabistan) arza intişar ederken, abdesti bu akıl almaz hikmeti için getirmiştir. Bu sayede kalp ve dolaşım basıncı rahatlayacak. Bu sayede beyin ve sinir sistemi tüm uyuşukluklarından kurtulacaktır. Bugün sinir yorgunluklarının tek doğal ilacı olarak da gusül tarzında genel yıkanma en sağlıklı tedavi usulüdür. Daha incesi abdest alma alışkanlığı ile oruç ve namazın hayat boyu sağlığımıza verdiği kazancı beraber düşünürsek, ciltlerce kitapta saymakla bitiremeyiz.

b) Abdestin Korunma Sistemine Verdiği Sağlık Nimetleri: Korunma sistemimiz (mikroplara ve kansere karşı) bildiğimiz dolaşım sisteminden farklı, daha ince damar şebekesinden kurulu ayrı bir yapıya sahiptir. Bu sistem beyaz kan sistemi, ya da tıp ismi ile lenf sistemidir. Bu sistemin sağlıklı işlemesi de dolaşım sistemi kadar önemlidir. Üstelik lenf (beyaz kan) damarları kan damarlarından on defa daha incedir. İşte abdest bu sistem için akıl almaz bir nimettir. Onun kıldan ince damarlarını da esnek tutar. Hele bu sistemin özel merkezleri olan burun arkası ve boğazın sık sık yıkanması (gusül) korunma sistemimize yeniden güç ve hareketlenme kazandırır. Abdest ve guslün lenf sistemine kazandırdığı uyarı, tüm hastalıklar, hatta kanser gibi konularda fevkalâde ciddi yarar sağlar.

c) Abdestin Vücudun Statik Elektriğini Giderici Etkisi: Tüm hücreler çevresinde belli bir statik elektrik vardır. Ancak vücudun tümü bu statik elektriğin olumlu dengesi içindedir. Bunu his dahi etmeyiz. Vücut kırışma ve sarkmaları statik elektrikle yakından ilgilidir. Eskiden beri tedavi edici etkisine inanılan ve günümüzde pek moda olan akupunktur bu statik elektriği dışarı atmanın bir tarzıdır. Vücudun statik elektriğinin aşırısını dışarı atmanın iki yolu vardır: Ya

çıplak el ve ayakla toprağı elleyerek bir nevi toprak hattı yapmak. Ya da su ile yıkanarak bu elektronları dışarı aktarmak. (Onkolog Dr. Haluk Nurbaki`den alıntı; dogruhaber.com.tr, 26.01.2019)

Teyemmümün temizliğini kanıtladı. İstanbul'da özel bir hastanede çalışan İç Hastalıkları Uzmanı Dr. Abdülkadir Geylani Şahan, Kur'an-ı Kerim'de teyemmümden bahsedilen Maide Suresinden yola çıkarak bir araştırma yaptı. İnsanlardan el temizliği yapılmadan örnekler alan Doktor Şahan ve ekibi, ardından teyemmüm yaptırarak yeniden örnek aldı. Çıkan sonuçları karşılaştıran Şahan, teyemmüm sonrası ellerin temizlendiğini gördü. Aldıkları sonuç karşısında çok şaşırdıklarını söyleyen Şahan, "Kur'an-ı Kerim, insanların hem bilimsel hayatına hem dünya hayatına akla gelebilecek her duruma çok net açıklamalar verebilen bir kitap." ifadelerini kullandı. (Yeni Şafak, 16 Şubat 2022)

Sünnet

2005'li yıllarda internette kısa süren bir 'sünnet sağlığa zararlıdır' furyası başlatılmış, çağdaş sıfatlı doktorlarımızda bu furyaya katılmışlardı. Peki, gerçekte durum nedir?

BM'den Sünnet olun Çağrısı. Birleşmiş Milletler'in sağlık örgütleri, AIDS'e yol açan HIV virüsünden korunmak için erkeklere sünnet yaptırmaları tavsiyesinde bulundu. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ile UNAIDS (HIV/AIDS Ortak Programı) uzmanları, erkeklere sünnetin virüse karşı kısmi koruma sağlayacağını açıkladı. DSÖ uzmanlarından yapılan açıklamaya göre sünnet AIDS'e yakalanma riskini yüzde 60 oranında azaltıyor. Dünya Sağlık Örgütü HIV/AIDS bölümü başkanı Dr. Kevin De Cock da "Heteroseksüellerde HIV enfeksiyonunun yüksek ve sünnet oranının düşük olduğu ülkelerde artık HIV bulaşma riskini azaltacak yeni bir yöntemin bulunduğunu" söyledi. (Vatan, 28.03.2007) Sünnet AIDS'ten kurtarıyor: İngiltere'de Harvard Üniversitesi profesörleri Daniel Halperin, AIDS'e yol açan HIV virüsüne karşı en etkili yöntemin sünnet olduğunu açıkladı. Sünnetin uzun vadede kondomdan bile koruyucu olduğunu savunan Halperin, virüsün bulunmasının 25'inci yıldönümü için Independent'a verdiği demeçte "BM'nin her yıl AIDS'le mücadeleye ayırdığı paranın yüzde biriyle, yani sünnetle daha etkili olabiliriz" dedi. (İnternet Haber, 10.05.2008) AIDS için Coni de kestirecek: New York sağlık yetkilileri harekete geçti. AIDS'i önleyen sünnet için kampanya başlıyor. ABD erkeği sünnet olacak. New York'ta, AIDS riski içinde bulunan erkeklerin sünnet yaptırmasını teşvik için kampanya başlatılması planlanıyor. Yetkililer kentteki hastane ve klinikleri idare eden Sağlık ve Hastaneler Kurumu'ndan sağlık sigortası olmayan erkeklerin ücretsiz sünnet edilmesini istedi. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ile UNAIDS uzmanları, Kenya, Uganda ve Güney Afrika'da yapılan araştırmalara dayanarak, sünnetin AIDS'e karşı korunmada etkili olduğunu belirtmiş ve erkeklere sünnet olmaları tavsiyesinde bulunmuşlardı. (İnternet haber, 08 Nisan 2007) Sünnet "penis kanseri"nden koruyor: ASM Çocuk Cerrahisi Uzmanı Dr. A. Nadir Tosyalı: "Penis kanseri riskini ve partnerlerin rahim ağzı kanseri riskini azaltan sünnet, ciddiye alınması gereken önemli bir cerrahi işlemdir." (Mynet, 20.05.2010) Sünnet tüm dünyada yaygınlaşıyor: Yeditepe Üniversitesi Hastanesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı Başkanı Doç. Dr. Selami Sözübir, sünnetin hem cerrahi yönü hem de psikolojik yönüyle üzerinde önemle durulması gerektiğini belirtti. (İHA, 28.4.2009)

Az ye, sağlıklı ve uzun yaşa

Normalden daha az yemenin kanserden katarakta kadar pek çok hastalığı önlediği ortaya çıkarken yaşamı üçte bir oranında uzattığı da kanıtlandı. ABD'deki Ulusal Yaşlanma Enstitüsü'nde bilim insanları, 10 yıldan uzun bir süre 60 erkek ve 60 dişi maymundan oluşan iki grup üzerinde çalışma yaptı. (Sabah, 27.12.2012; 13.10.2013) "Üç huy Allah'ın gazabını gerektirir.

Acıkmadan yemek yemek, uykusuz kalmadan uyumak, lüzumsuz yere gülmek." (Ramuze'l-Ehadis, I/3340) "Birçok hastalığın gerçek sebebi çok yemedir." (Camiüs Sağir, I/36) Asrı Saadette, Hareklius Hz. Peygamber aleyhisselam'a hizmet için bir doktor göndermişti. Bu tabip, Resul-i Ekrem'in yanında uzun müddet kalarak ashab ve ehl-i beytten hastaları tedâvi için beklemiş, fakat tedaviye çok az kimsenin muhtaç olduğuna şâhit olarak memleketine dönmek için izin isteyince, az hastalanmanın sebebi hakkında Hz. Peygamber, "Ashabın iyice acıkmadıkça yemek yemediklerini ve yemekten iyice doymadan ayrıldıklarını" söylemiştir. (Milaslı İsmail Hakkı, Tıbb-ı Nebevi, s. 22) "Mümin karnını tamamen doyurmaz" (Darimi, Vesaya, I/108) "İnsana, yaşaması için birkaç lokma yeter. Çok yemek isteyen, karnının yani midesinin üçte birini yemekle doldursun, üçte birini suya ayırsın, üçte birini de rahat nefes alması için boş bıraksın." (İbn Mace, Et'ime, 50) "Ademoğlu, karnından daha şerli bir kap doldurmamıştır."(Tirmizi, Zühd, 47) "Mide hastalıkların evidir. Tedavinin özü ise perhizdir." (Ebu Davud, Tıb, 13) "Ümmetim hakkında en çok şu hususlardan korkuyorum: Şişmanlık, uykuya düşkünlük, tembellik ve iman zayıflığı!" (Suyuti, Camiu's-Sağir Tercümesi, Hadis No: 295) "Sizin Allah'a en sevimli olanınız, az yiyip içen ve bedence hafif olanınızdır." (Suyuti, Camiu's-Sağir Tercümesi, Hadis No: 221)

Ünlü tıp profesörü Osman Müftüoğlu, bugünkü yazısının "Sağlık Çerezi" başlıklı bölümünde uyku pozisyonlarını yazdı. Sağ tarafa uyunması tavsiyesinde bulunan Prof. Dr. Müftüoğlu, Hürriyet gazetesindeki yazısının ilgili bölümünde "Sağ yana yatmak daha verimli" başlığı altında "Beyninizin toksinlerden arınmasını sağlayan G-Lenfatik temizleme sisteminin daha etkin çalışması için sağ yana yatmayı tercih edin. İkinci tercih sol yana, üçüncüsü sırtüstü olanıdır. Yüzükoyun yatanlarda bu sistem tıkanıyor ve sabah yorgunluğu olasılığı artıyor" ifadelerini kullandı. (Yeni Akit, 31.1.2020) Hazret-i Peygamber (sav) uyurken sağ yanına doğru yatarak uyurdu. Riyazü's-Salihîn adlı hadis kitabında şöyle rivayet ediliyor: Bera b. Azib'den: Peygamber Efendimiz (sav) yatağına girdiğinde sağ tarafına yatardı." (Riyazü's-Salihin; II/206-209) "Hz. Peygamber uyumak üzere uzandığında sağ elini yanağının altına koyar, sonra, "Allah'ım, kullarını dirilteceğin kıyamet Gününde beni azabından koru" diye dua eder ve bunu üç defa tekrarlardı." (Camiü's-Sağir, Hadis No: 6558)

"O (Allah) geceyi içinde dinlenesiniz diye sizin için yaratandır." (Yunus, 67) "Uykunuzu bir dinlenme kıldık." (Nebe, 9) "Size geceyi bir örtü, uyku zamanı kılandır O'dur." (Furkan, 47) Bu ayetlerle alay etmek isteyen bazı ateistler, "Ama ben geceleri uyumuyorum ki, gündüz uyuyorum" diye akıllarınca itiraz ediyorlar! Bakalım bilim adamları ne diyor bu konuda: "Kanserden korunmak için düzenli uyku ve spor." (Hürriyet, 9.3.2015; NTV, 18.12.2008) "Tevfik Dorak, İngiltere'nin Newcastle Üniversitesi'nde kanser araştırmaları yapan bir Türk doktor. Dorak'ın dünya tıp literatürüne geçmiş çarpıcı bulguları var. Bunlardan biri, karanlıkla-kanser arasındaki ilişki. Dorak, vücudun hücre yenileyici ve bağışıklık sistemi düzenleyici melatonin hormonunu gece karanlıkta salgıladığını hatırlayıp uyarıyor: "Karanlıkta uzun ve düzenli uyku bu salgıyı ve kansere bağışıklığı artırıyor. Gece "23.00 ila 03.00" arasında salgılanan ve vücudun savunma mekanizmasını güçlendirip, yaşlanmayı geciktiren bir hormon var: Melatonin. Ve sadece gece ve sadece teknolojinin bütün fişleri çekilince devreye giriyor." (Milliyet, 26 Şub 2014) "Kaliteli bir uyku için. En yenileyici uyku saat 22.00 ile 02.00 arasındadır. (Prof. Mehmet Öz, Milliyet, 15.6.2015) Dr. Ebru Aydın, "Melatonin salgılanan saatleri insanların kaçırmaması gerekiyor. Melatonin hormonu özellikle gece 11'den sonra salgılanmaya başlıyor ve gece 2'ye kadar en üst seviyeye çıkıyor. Sabaha doğru da yavaş yavaş azalıyor. O nedenle özellikle bu saatlerdeki uykuyu kaçırmamak gerekiyor." (Habertürk,31 Ocak 2014) İnsanların iki ayrı uyku dalgasına göre programlandığı tespit edilmiştir. Rodenburg Üniversitesinden Prof. Jurgen Zulley'in araştırmalarına göre bu iki dalgadan biri öğle arasında 10-30 dakikalık bir süre içerir. Öğle vakti ve öğle yemeği öncesi uyunacak bu uyku, uykusuzluğun en önemli çözümlerinden biri olarak görülüyor. Diğeri gece 12.00-04.00 arası uyanacak uykudur. Bu iki vakti düzenli olarak uykuda

geçiren kişiler uykusuzluk sorununu aşacaktır. (Sabah, 23.11.1993) ki, İslam litelatüründe buna 'kaylule' denmektedir. "Öğleyin kaylule yapınız. Muhakkak şeytanlar öğle vaktinde kaylule yapmazlar." buyrulmuştur. Efendimiz de yapmıştır. (Buhari, Hacc, 129, Cuma, 40; İbn Mace, Savm, 22¸ İbni Hacer, Fetḥu'l-Bari, XI/72; Ebu Davud, Ṭaharet, 14; Ebu Davud, Ṭaharet, 14)

Ayakta su içmenin zararları

Uzmanlar, ayakta su içmenin tıbbi zararlarını sıraladı. Ayakta su içmenin insanlara tıbben zarar verebileceğini belirten uzmanlar, "İnsanların mideleri pozisyonlarına göre farklılık gösterir. Yani ayakta ve oturur vaziyetteki midenin pozisyonu farklıdır. Ayakta duran bir insanlar eğer sıvı gıda içerse doğrudan doğruya onikiparmak bağırsağına geçer. Bu da midenin küçük eğriliğine uyan kısmında Waldeyerin mide caddesi denen oluk bulunur. Sıvı gıdalar bu yolu takip ederek devamlı küçük bir açıklığı olan mide çıkışını geçerek onikiparmak bağırsağına geçer. Yani şöyle diyecek olursak insanların ayakta su içmeleri sonucunda suyu içerler ve hiçbir yere etkisi olmadan direk onikiparmak bağırsağına geçer. Su insanlar için önemlidir. Bu sıvıyı ayakta içtiklerinde vücuttaki su midede birikmez ve vücuda hiçbir faydası olmaz. Eğer insanlar sıvıyı oturarak içerse bunlar önce midede birikir, asitle karışarak mikropları ölür ve sonra onikiparmak bağırsağına geçer. Bu durumda oturarak su içme usulüne uymakla insan kolera dahil, birçok insan hastalıklarından korunmuş olur. İnsanlar rastgele yerde sıvıları alıp ayakta içerseler bazı hastalıklara ve tehlikeye daha fazla maruz kalırlar." dedi. (Sabah, 6.3.2013) "Eğer ayakta su içen kimse midesine verdiği zararı bilseydi içtiği suyu şüphesiz ki geri kusardı" (Abdürrezzak 10/427, hadis, 19588) "Sizden biriniz ayakta su içmesin. Her kim unutur da içerse kusmaya çalışsın" (Müslim, Eşribe, Hadis 116) Resuli Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem "Ayakta su içmeyi yasaklamıştır" ifadesi, Müslimin bir başka rivayetinde "Ayakta su içmekten men etmiştir" şeklinde geçmektedir. (Müslim, Eşribe, 112, 114) "Hiçbiriniz ayakta su içmesin." (Müslim, Eşribe 116)

"Sakalla bıyık, astım ve cilt kanserinden koruyor." (Takvim, 12.3.2013) "Sakal sağlığı koruyor." (Sözcü, 19.1.2016)

Tesettür

Tesettür İslami bir emirdir. (Ahzab, 59; Nur, 31, 60; Mecmeu'zzevaid nr: 4168; Ahmet b. Hambel, Müsned nr. 6786; İbn-i Hibban, sahih, 5655-7347; Ebu Davud, Libas, 31; İbn Mace, Tahare, 132; Tirmizi, Salat, 160; Ahmed b. Hanbel, IV, 151, 218, 259) Her emir gibi tesettür de insanların faydasınadır: Milliyet Gazetesi'nden (9.12.2002) Dinsiz olan Ece Temelkuran, 'Kadınlara laf atan erkeklerle' röportaj yapar. Yazısındaki bir cümle ilginçtir. "Aslında kadınların güzelliği veya giyinişi (başörtülü olmadığı sürece) önemli değil… Bu ve birkaç laf atıcı itirafında, türbanlıların "laf atılmaktan muaf" oldukları anlatılıyor." Hürriyet gazetesinden Ayşe Arman ise, 12 Temmuz 2009 tarihli köşe yazısında, tesettüre girerek yaşadığı deneyimleri aktarırken şunları yazmaktadır: "Zaten tesettürlü olmak tuhaf bir şey, kimse size bir şey sormuyor, hep bir anlayış, şefkat, erkekler tacizde bulunmuyor, müthiş bir kalkanmış…" Arman'ın sonradan tesettüre giren oyuncu Büşra Apaydın ile yaptığı röportajın (28 Ağustos 2016) başlığı da ilginçtir: "Özgürleşmek için kapandım!" Amerika'da yapılan bir deneyle de ilginç sonuçlar elde edilmiştir: Taciz için 5 saat sokakta yürüdüler. New York sokaklarında bayanların giyimi üzerinden ilginç bir taciz deneyi yapıldı. New York sokaklarında sosyal deney yapan gençler kadınların giydikleri kıyafetin "taciz" konusunda ne kadar belirleyici olduğunu ortaya koydu. 5 saat "normal" bir şekilde, 5 saat kapalı yani İslam'a uygun şekilde giyinen kadının karşılaştırmasına çok şaşıracaksınız. Videoda 'normal' giyinip gezen kıza ıslık çalıp laf atarlarken, kapalı (Müslüman) kıyafetle gezen aynı kızı kimse rahatsız etmez, laf atmaz, yan gözle bakmaz! (Star, 1 Eylül 2015) Satanist iken Müslüman olan Hollanda'lı Wendie Zantman, başörtü hakkında söyledikleri: "Başörtüsünün bir kadın için nasıl bir korunak olduğunu fark ettim ve hemen bir başörtüsü takıp Hollanda sokaklarında gezmeye başladım.

Başörtüsü gerçekten de beni koruyor ve hiç kimse beni rahatsız etmiyordu.” (Haksöz, 22 Şubat 2022) ‘Hindu asıllı bir ateist’ iken, 1999’da Müslüman olan dünyaca ünlü Hint şairi ve yazarı Kamala Das’ın The Times of India gazetesine verdiği (15 Aralık 1999) bir açıklama: "İslam’ı seçmemde tesettürün büyük rolü var. Tesettürü seviyorum. Tesettür emniyettir. Gördüm ki tesettürlü bir hanım her yerde saygı görüyor. Kimse dokunmuyor sana, laf atmaya bile cüret edemiyor. Tesettür içinde tamamen emniyettesin... Bunları dışlayan özgürlüğü fazlasıyla yaşadım, artık istemiyorum."

Görüldüğü gibi tüm deneyimlemeler hep aynı sonuca ulaşmaktadır: Gerçek bir tesettür tam anlamı ile bir emniyettir, kalkandır!

“Giyinmekten amaç, vücudu yok saymak değil fakat onu tıpkı altın gibi, kalabalığın gözlerinden gizli tutulan eşyanın alanına geri çekmek demektir.” (Gai Eaton, İslam ve İnsanlığın Kaderi, s. 396) "Ey peygamber! Eşlerine, kızlarına ve müminlerin kadınlarına söyle, dış giysilerini üzerlerine bürünsünler. Bu, tanınıp rahatsız edilmemeleri için en uygun olanıdır." (Ahzab, 59)

“Kur'an'da örtünme önce erkeklere, sonra kadınlara emredilmiştir.” (Zakir Naik, Gençlerin inanç sorunları, s. 102) Kur'an hicabı ilk önce erkekler için belirtir. Daha sonra da kadınlar için. (Naik, s. 134) Kur'an'da bir kadına baktığımda ki, o kadın benim eşim, annem veya kızım olmadığı sürece bakışlarımı indirmemi söylemektedir.” (Naik, s. 126)

İlk tesettür ayeti erkeklerin göz kapaklarına inmiştir. “Mü'min erkeklere söyle: Gözlerini harama bakmaktan sakınsınlar, iffet ve namuslarını korusunlar. Bu, onlar için daha temiz ve daha nezih bir davranıştır. Şüphesiz Allah, onların bütün yaptıklarını en iyi bilmektedir.” (Nur, 30) Ve İslam’a göre asıl örtü takva örtüsüdür: “Allah'a karşı sorumluluk bilincinin sağladığı örtü, herşeyin üstündedir.” (A’raf, 26) Yine Efendimizde bir erkeğin “yabancı kadınlara ikinci kez bakmasını yasaklamıştır.” (Tirmizi, Edeb, 28,5/101)

Namahrem ile Tokalaşmak Üzerine

‘İslamcı’ kesimden olmayan kimselerde “bu etkileri” uyandıran bu yaklaşım tarzına Müslümanların mesafeli durmaları gayet doğaldır: "Avuç içlerimiz pencerenin iki yüzünde öpüştü." (Cumhuriyet Gazetesi Genel yayın Yönetmeni Can Dündar, Tutuklandık, s. 122) Sol görüşlü olan emekli vali Ziya Çoker, ‘Seçilmişler Atanmışlar İnsanlar’ isimli kitabında çocukluk aşkından bahsederken şunları yazmaktadır: “Birbirine yapışmış olan ellerimiz, titrek oynaşmalarla sanki duygularımızı dile getiriyorlardı.” (Ziya Çoker, Seçilmişler Atanmışlar İnsanlar, s. 24) Türk anarşist yazar Gün Zileli: Sinemada nişanlımla 'ellerimizle seviştik.' (Gün Zileli, Yarılma, s. 223)

Halvet, yani birbirlerinin mahremi olmayan bir kadınla bir erkeğin baş başa kalmaları haramdır. Peygamberimiz böyle zamanlarda üçüncü kişinin mutlaka şeytan olacağını söylemiş ve inananların bundan sakınmalarını emretmiştir. (Tirmizi, Rada 10, Fitne 7; Müsned, I/18, 26)

Haremlik Selamlık

Rusya, İsrail, Fransa, İtalya, Çin, Brezilya, Filipinler, İngiltere, Japonya, Ukrayna, Hindistan, Meksika... Haremlik selamlık otobüs, tren, plaj, taksi hatta kadınlara özel banka (Almanya, Münih, Frauenbank; Milliyet, 27.11.2004) ve jimnastik salonu (ABD, Florida ve California, Milliyet, 26.03.2004) açarken, bizde daha namaz yerlerinin ayrı olması bile irtica habercisi olarak kabul ediliyor!

"Metrobüs kadınlar için güvenli değil. İstanbul'da metrobüs kullanan kadınların çoğunluğu duraklardaki güvenlik önlemlerinin yetersiz olduğunu ifade ederken bir araştırma her on kadından dördünün suça maruz kaldığını, her iki kadından birinin de suça maruz kalmaktan korktuğunu ortaya koydu." (Milliyet, 3.6.2023) Peki bu günlere nasıl geldik?

“O zamanki kadın erkek trende, vapurda, tramvayda ayrı oturuyordu… Kadın, kafeste yaşayan, güneşe hasret bir kuş gibiydi. Kadın çarşaftan kurtulup ta güneşe çıkınca ne oldu? Plajlarda, kadın erkek, beraber giriyorlar. Kadın, güneşe çıktı.” (Mahmut Yesari, Resimli Ay Dergisi, 29.10.1938) “Milli Eğitim Bakanlığı yeni açılacak her kurumda abdesthane ile kadın ve erkek için ayrı ayrı olmak üzere mescit zorunluluğu getirdi.” (Aydınlık, 25.06.2017) Hürriyet’ten Ayşe Arman’ın ‘Taciz’ başlıklı yazısında (03 Ocak 2009) geçen bir ifade: “Anlayamıyorum neden bu tür görevlerde sadece kadınlar ‘çalıştırılmıyor?’ Ya da bu zorsa, görev dağılımı yapılırken, niye kadın erkek karışık bir ekip ayarlanamıyor?”

Kur’an ilacı. Mısırlı Dr. Abdulbasıt Muhammed’ın ilacı, biri Avrupa diğeri Amerika olmak üzere iki yerden onay aldı. İlhamını Yusuf Suresi’nden aldığını belirten Dr. Abdulbasıt Muhammed, adına "Kur`an İlacı" dediği ilacın buluşu hakkında şunları söylüyordu: "Bir gün, sabahleyin Yusuf Suresi’ni okuyordum. Aklım 84. ve onu takip eden ayetlere takıldı. Ayette, oğlu Hz. Yusuf`un başına gelenlerden dolayı şiddetli hüzün ve kederle ağlayan Hz. Yakup’un gözlerine akların indiği ve daha sonra, Hz. Yusuf Peygamber`in babası Hz. Yakup’a gönderdiği gömleği, babasının` gözlerine sürmesiyle gözlerinin iyileştiği ve eskisi gibi görmeye başladığı ifade ediliyordu. Burada düşünmeye başladım. Hz. Yusuf`un gömleğinde ne olabilirdi? Sonunda gömlekte terden başka bir şeyin bulunmadığı kanaatine vardım. Düşüncemi ter ve terkibi üzerinde yoğunlaştırmaya başladım. Sonuçlar oldukça olumlu çıkıyordu. Daha sonra gözünde katarakt bulunan 250 gönüllü şahıs üzerinde günde iki defa olmak üzere iki hafta süreyle tedavi uygulamaya başladım ve sonunda yüzde 99`luk bir başarı elde ettim ve buna ‘işte Kur’an mucizesi’ dedim." Abdulbasıt, yapılan inceleme ve deney sonunda ilaca onay çıktığını ve ilacı üretmeye talip bir İsviçre şirketiyle, üzerinde "Kur`an İlacı" ifadesini koymak şartıyla anlaştığını ve şirketin de bunu kabul ederek üretime geçtiğini ifade etmişti. (Akit, 24.07.2013)

Allah ve ahiret inancı fıtratta, doğuştan genlerimizde var!

Erdal İnönü: "Akşam yatağa girerken, sabaha çıkıp-çıkmayacağımdan emin değilim. Dahası öldükten sonra ne olacak? Toprağın altında çürüyüp gidecek miyim? Ama ben yok olmak istemiyorum. Tanrı yoksa da olmasını istiyorum. Yok olmayacağımı düşünmek bana huzur veriyor. 1947 yılında Fen Fakültesinden mezun olunca doktora için Amerika’ya gitmiştim. Bir kimya hocamız vardı. Kendini Einstein’ın kimyadaki benzeri görür ve her şeyi kimya ile çözeceğine inanırdı. Bu bağlamda sık sık Tanrı kavramının da insanın acizliğinden kaynaklandığını söyler, kimya iyi anlaşıldığında Tanrı’ya ihtiyaç kalmayacağını güçlü bir şekilde izah ederdi." Yıllar sonra Erdal İnönü hocasıyla yeniden karşılaşır. Bir konferans için gittiği Amerika’da bir otel lobisinde otururken, hocasının koltuğunun altında bir kitapla asansörden çıktığını görür. "Koltuğunun altındaki kitabı sordum. 'Yeni yayınlanan kitabım' deyip, bana uzattı. Baktım, Tanrıyla ilgili bir kitaptı..." (Erdal İnönü, Anılar ve Düşünceler” konulu konuşmasından, ODTÜ kampüsu, 18 Mart 1996) Ümit Meriç, Türkiye sosyalizminin öncülerinden Kerim Sadi'ye yaşlılığında sorar: "Allah var mıdır yok mudur?" Kerim Sadi bir süre duraksadıktan sonra şöyle cevap vermiş: "Senin yaşlarındayken yoktu ama galiba artık var." (Ümit Meriç, Babam Cemil Meriç, s. 188) Devrimci sol önderlerden Mihri Belli: "Reşo Ali hastalanmıştı. Yatalak olmuştu, fakat kafası işliyordu. Geçmiş olsuna gittim kendisine. Bana, “Yakında öleceğim” dedi, senden bir ricam var. Bana izin ver, atalarım gibi yok olmayacağıma, bu dünyaya bir kuş mu olur, bir bitki mi olur geri döneceğime inanayım, yok olmayayım.” Reşo Ali, Alevi idi, reenkarnasyona inananlardan. “İzin senin” dedim." (Akit, 9.11.2016) Freud'un ünlü talebesi Carl Gustav Jung: "Ne zaman öfkeye ve korkuya kapılsam, ne zaman istemsizce "Ah Tanrım!" desem, O'nu anıyor, O'nu çağırıyorum. Kökeni benim kontrolümün ötesinde olduğu için, gerek olumlu gerek olumsuz açıdan, geleneklere uygun bir biçimde "tanrı" veya "kişisel tanrı" diyorum, bu kaderin gücüne" (The Listener, 21 Ocak 1960)

Din ve bilim açısından oruç ve sağlık

-Pr. Dr. Alparslan Özyazıcı'nın 'Din ve Bilimin Işığında Oruç ve Sağlık' adlı kitabı esas alınmıştır.-

"Oruç tutun ki sıhhat bulasınız." (C. Sagir, 5060; Keşfu'l-Hafa, 1455, Münziri, Terğib ve't-Terhib, II/83)

Her ibadet öncelikle Allah emrettiği için yapılmalıdır. Ama Yüce Rabbimizin her emrinin de mutlaka birçok hikmeti bulunmaktadır. Bu yazı, oruç ibadetinin hikmetleri üzerine olacaktır.

Oruç tutmak insanı sabra taşır, dolayısı ile sabırsızlığın ve tahammülsüzlüğün bir ilacı da oruçtur. Oruç tutan zengin bir kimse, açlığın ne demek olduğunu, fakir kimselerin zor hallerini daha iyi anlar. Onlara yardım elini daha geniş açar.

İnsan kaç gün açlığa dayanabilir? Yediğimiz gıdaların bir kısmı bedenimizde yağ şeklinde depolanmaktadır. Bu maddeler açlık esnasında enerji kaynağı olarak kullanılmaktadır. Vücudunda depolanmış olan gıda maddelerinin yani karbonhidratların, yağların proteinlerin tamamının harcanması yani bir manada yanmasının neticesi toplam 150.000 kilo kalorilik bir enerji meydana çıkmaktadır. Günde en az 1.500-2.000 kaloriye ihtiyaç vardır. Bu durumda teorik olarak bir insan hiçbir şey yemeden haftada bir su içmek şartı ile yaklaşım 70-75 gün kadar yaşayabilir. Dewey adlı araştırıcı kendi şahsında 65 günlük açlık tatbikatı yaptı. (Pediatri, I/346, C. A. Pasternak, İnsan biyokimyasına giriş, s. 217; M. Yeğin ve arkadaşları: İslami oruç üzerinde biyokimyasal bir araştırma, Atatürk ün. diş hek. fak. Yıllığı sayı: 4,135-136,1980- Geffory M.R, Le jeüne (Tedavi vasıtası olarak oruç). Tercüme eden İbrahim canan, basılmamıştır, Erzurum,1978) İbni-i Haldun "çok yemek yemeye çalışan kimselerin kıtlığa maruz kaldıkları zaman, az az yemeye alışanlara nazaran daha çok zayiat verdikleri bir gerçektir. Onları öldüren karşılaştıkları açlık değil, daha önce alışmış oldukları tokluktur."(İ. Canan, Hz. Peygamberin sünnetinde terbiye, s. 222) demektedir.

Oruç tutmak tahammülü zor olan bir ibadet midir? Vücudu alışmış ise insan, ortalama 60-70 gün kadar açlığa, bir hafta kadar da susuzluğa tahammül edebiliyor. Diğer vakitler de bir bakıma, gece tutmuş olduğu orucu ramazan ayında gündüze alacak demektir. Kişinin tansiyonu ilk günlerde hafifçe düşebilir. Bunlar bünyenin oruca yani kısmi açlığa olan alışma yani adapte olma halleridir. Her yemek vücut için bir yorgunluğun başlangıcıdır. Mideyi adeta bir asit fabrikası ve bağırsakları da bir rafineri tarzında yaratan Cenab-ı Hak, 11 ay aralıksız çalışan bu fabrikalara yılın bir ayında, yani Ramazan ayında belirli bir vakit için istirahat vermiştir. Karaciğer 24 saat çalışmazsa şahıs ölür. Oruç halinde karaciğerin yükü azalacağı için insan vücudunun toksit yani zehirli maddelerden temizlenme imkanı artmış olmaktadır. Vücut, şahıs oruçlu iken maddi olarak da temizlenmiş olmaktadır. Oruç esnasında karaciğerin yükü azaldığı için ölü ve ölmekte olan hücrelerin tasfiye işi kolaylaşır ve hızlanır. Allah'ın emri olan orucun tutulması ile insan vücudu, eskiyen hücrelerin temizlenmesi, onların yerine yeni hücrelerin gelmesi ile adeta gençleşir. "Vücudun zekatı da oruçtur." (ibn-i Mace, Siyam, Hadis no: 1345) hadisini, zekatın lügat manasının 'temizlenme' olduğunu gerçeği ile değerlendirince, orucun hikmet daha iyi anlaşmaktadır.

Oruç bıçaksız bir ameliyattır. Günümüzde Batı memleketlerinde oruç ile tedavi uygulayan klinikler bulunmaktadır. Bazı hastalıklara karşı oruç tutmayı tedavi edici bir ilaç gibi tatbik eden birçok Batılı hekim vardır. Genel anestezi yapılacak olan ameliyatlarda, hasta ameliyattan altı saat önce ve ameliyattan altı saat sonraya kadar aç bırakılmaktadır. Anestezi için verilen zararlı maddeler, bu müddet esnasında vücuttan atılmaktadır. Yani aynı zamanda "Oruç bıçaksız bir ameliyattır." (M. R. Geffory, Le Jeune (tedavi vasıtası olarak oruç, Tercüme eden: İbrahim Canan) basılmamış kitap, Erzurum, 1978)

Oruç esnasında oruçlunun kalbi de dinlenir. Oruçlu iken, bilhassa öğleden sonra kalp çok daha rahat atacak, zorlanmayacaktır. Kalp oruçlu şahıslarda bir günde ortalama 15.000 kadar daha az atacaktır. Daha çok dinlenen kalp, daha kuvvetli bir hale gelecektir.

Şişmanlık, birçok hastalıkları peşin sıra getirir. Kalbe ağır bir yük biner, kalp ve damar hastalıkları, tansiyon yüksekliği, şeker hastalığı, belde ve dizlerde ağrılar, safra kesesi taşları gibi birçok problemler şişmanlarda görülmektedir. (New england of Medicine, 343: 1888, 2000) İbn-i Sina: "Bütün hastalıklar yenilen içilen şeylerden ileri gelir." der. En önde gelen ölüm sebebi kalp ve damar hastalıklarıdır. Oruç, insanı fazla yemek yeme alışkanlıklarından alıkoyar. Oruçlu şahıs aç kaldığı için, kanda mevcut olan yağlar kullanılır. Damar sertliğine sebep olan yağ fazlalığı tehlikesini azaltmış olur. Oruç, damar sertliği onun arkasından gelen yüksek tansiyon, kalp hastalıkları, damar tıkanmaları yani bazı böbrek hastalıkları için bir sağlık kazanma egzersizidir. (M. Yeğin ve arkadaşları, İslamı Oruç üzerinden biyokimyasal bir araştırma, Atatürk Ün. Diş Hekimliği Fak. Yıllığı 4, 135-65, 1980)

Oruçla insan zayıf ve aciz olduğunu anlar. Her organına, kendisine özel oruç tutturmalıdır. Mesela dili yalandan, gözü haramdan korumak gibi. Ramazan aylarında intihar benzeri davranışlar azalır. (T. K. Daradkeh, Parasuicide deruing ramadan in Jordan, Acta Pyschiatrica scandinavica, 86(3), 253-4,1992, H. Sadeghipour, et al, the effect of ramadan on the number of suicidal intoxication. Iranian of Endocrinology and Metabolism (IJEM). Abstract book the Congress on health and ramadan, October, 2001, p.31)

Hz. Muhammed, "Oruçlu bir kimse yalan ve yalancılıkla iş yapmayı terk etmezse, yemeği içmeği bırakıp aç durmasın. Allah nezdinde hiçbir kıymeti yoktur." buyurmuşlardır. (Buhari, Savm, 8; Müslim Siyam 163 (Riyaz-üs Salihin Tercümesi, II/502, Hadis No: 1245)

Bizlerden uzun bir müddet değil, senede bir ay, o da günün belli saatlerinde ve yine kendi menfaatimiz için oruç tutmamız istenmiştir. "Eğer bilirseniz oruç tutmak sizin için daha hayırlıdır." (Bakara,184)

Oruçla alakalı yapılan birçok ilmi çalışma, kandaki yağın kolester seviyelerinin oruç tutmakla genellikle düştüğünü göstermiştir. (R. Roky ve arkadaşları, sağlık ve ramazan ile alakalı ikinci milletler arası kongre kitabı, 1997, s. 87) Oruçla Kalp ağrısı (angina) ve hipertansiyonun düştüğü de rapor edilmiştir.

Çocuklar, ay halindekiler, yolcular, hasta olanlar, emziren anneler isterlerse oruçlarını açarlar. Ama çocuk hariç, daha sonra kaza etmelidirler. Ay takvimi kullanıldığı için oruçlu 36 yılda bir bütün yılı devretmiş olur. Oruç tutulmasında güneş takvimi esas alınmış olsa idi, dünyanın bir yarım küresinde olanlar hep soğuk ve kısa günlerde oruç tutacak, diğer yarımküresinde olanlar ise, hep sıcak ve uzun günlerde oruç tutmuş olacaklardı.

İslami oruçta bir beslenme bozukluğu olmaz veya eksik bir kalori alınması söz konusu değildir. (Shahid Athar M.D: Dept. Of Medicine and Endocrinology, St. Vincent Hospital. Indiana Universty, Indianapolis, Indiana U.S.A - http://www.al-muslim.org-ramadan-health.html)

Oruçtaki susuzluk, bedendeki bütün sıvıların, su kaybından dolayı daha yoğun, daha kesif olmasına yol açar. Orucun fizyolojik tesirleri arasında, kan şekerinin, kolesterolün düşmesi ve sistolik kan basıncının düşmesi de sayılabilir. Aslında Ramazan ayında tutulan oruç, insülin bağımlı olmayan şeker hastalığının, şişmanlığın ve yüksek tansiyonun stabil (sabit, kararlı) zararsız hale gelmesi için ideal bir sağlık tavsiyesi olabilir. 1944 yılında Fas'ın Kazablanka şehrinde "sağlık ve ramazan" başlıklı, Müslüman ve gayri Müslim dünyanın her tarafından gelen araştırmacılar 50 kadar araştırma sundular. Orucun herhangi bir hastayı veya genel tıbbi durumu daha kötü yaptığına dair bir neşriyatı tebliğ eden olmadı. (Sağlık ve ramazan, Birinci Milletler arası Kongre, Kazablanka, 1994)

Aldıkları manevi hazdan dolayı, bir huzur ve sükunet halleri vardır. “Oruçlu iken biri kendisine söver veya çatarsa, “ben oruçluyum” desin. (Buhar, savm, 8)

Teravihlerde kılınan her rekat namazın sonunda 10 kalori ekstradan dışarı verilmiş olunur.

Bilhassa hassas bağırsak sendromu, kabızlığı olanlardan oruç tutanların önemli bir kısmının, Ramazan ayında şifa buldukları anlaşılmıştır. (Z. E. M. Afifi, Daily Practies, Study performance and health during the ramadan fast. J of Royal Society for health, 117(4): 231-5. 1997)

Ramazanda gün geçtikce oruç tutanların acıkma hissine alıştıkları anlaşılmıştır. (Finch G M, et al, Appetite Changes under free- living conditions during Ramadan Fating. Apeetite,31 (2) 159-70,1998)

Ramazan ayında alkoliklerin belli bir yüzdesi oruçta tutmaktadır. (%37) Araştırmacılar çalışmalarının neticesi olarak içkiyi terk etmekte inançların önemli rolü olduğunu belirtmektedir. GATA tarafından yapılan, İstanbul garnizonunda vazifeli, er ve subaylardan 2.300 kişiye “niçin içki kullanmıyorsunuz?” sorusuna % 45.5’i “dinimizce haram edilmiş olduğu için.” (N. Tarhan ve ark. Milli psikiyatri kongresi kitabı, 1992) Sağlık bakanlığının 1995 yılında 24 ilde ve 12.781 kişi ile yaptığı araştırmada “niçin içki içmiyorsunuz?” sorusuna % 44,6 (5700) kişi “dinimizde haram edilmiş olduğu için” demişlerdir.

Dini inançlar insanları zararlı alışkanlıklardan hem korumakta, hem de insanların kötü alışkanlıklarını terk etmelerinde son derece önemli rol oynamaktadır. "O’nun mağfiretini iste, şüphe yok ki, Allah tövbeleri çok kabul edici, günahları affedicidir." (Nasr, 3)

Sigara ve sabır. Sigarayı bırakmakta en önemli faktör şahsın irade gücüdür. Şahsın nefsine ve iradesine en hakim olduğu zaman ise, oruçlu olduğu Ramazan ayıdır. "Aylarca nasıl sabredeceğim?” deyip mevcut sabrınızı başka zamanlara dağıtmayınız. Sabırda sadece yaşadığınız günü, hatta yaşadığınız o saati düşünün. Yani, “ben şu anda, sigara içmemeye sabır edebiliyor muyum?” diye kendinize sorun. Ramazan ayında sigarayı bırakmaya teşebbüs eden ve başaran oldukça çoktur. (ZEM Afifi: J of roya, society for Health,117-4- 231-5, 1997)

Nobel Ödüllü bilim insanı: Oruç vücudun yenilenmesini sağlıyor. Nobel ödüllü bilim insanı Yoshinori Oshumi oruç tutmanın sağlığa faydalarını bilimsel olarak ispat etti. (Sözcü, 15 May 2018)

Oruç tutanlarda görülen fizyolojik değişiklikler. Oruçlu iken, istirahat esnasında kalbin atış sayısında (nabız) azalma vardır. Oruç tutmanın solunum faaliyetlerinde herhangi bir önemli değişikliğe yol açmadığı da anlaşılmıştır. (M. T. Duncan et al, ventilatory function in Malay Muslims during normal activity and the Ramadan fast. Singapore Med J,31 (6) 543-7.1990- Ghamdi B, Nwoye L O, Effects of Ramadan fasting on respiratory test in normal voluntees. Proceedings of the Second Interntional Congers on “Health and Ramadan”, İstanbul,1997, p.67)

Oruçlu iken vücuttaki kortizol miktarı artmaktadır. Bu vücutta belli dengelerin devamı için, açlık halinde Allah’ın verdiği bir tedbir mekanizmasıdır. Bu sayede açlık durumunda kan şekeri belli seviyelerde korunmuş olur. (A. Tahmasebi ve ark, Sağlık ve Ramazan, 1997, s. 20)

Ramazanda oruç tutmak, anlama, kavrama ile alakalı faaliyetlere zarar vermemektedir. Hafızayı azaltıcı bir yönü de yoktur. (Roky R, et al, Ann of nutr and metab, 44 -3- :101-7, 2000, Haouari M , Health and Ramadan, 1997, p.65)

Suriye’de yapılmış olan bir araştırmada, oruç tutanlarda mekanik sebeplerden ileri gelen bel ağrıları dahil, bel ağrıları olan birçok hastaların iyileşmesinde orucun faydalı tesirleri görülmüştür. İltihabi sebeplerle bel ağrısı olan hastalarda bu iyileşme çok daha açıktır. (A. N. Karadan , “Health and Ramadan”, İstanbul , 1997, p.66)

100 sağlam gönüllü şahıs üzerinde yapılan araştırmanın sonuçları: Normal de %95,86 miligram (mgr) olan ortalama açlık kan şekeri oruçta % 83,91 mgr'a düşmüştür. Bu ise normal hudutlar da olan bir değerdir. Serum albumini, kontrollerde ortalama % 4.3 gr oruçlularda ise % 4.57 gramdır. Önemli bir fark bulunmamıştır. Oruçlu iken kandaki homosistein düşmektedir. Bu ise kalp ve damar hastalıkları ile alakalı risk faktörlerinin azaldığını gösterir. (B. LariJani, et al ,"Health and Ramadan", 2001, p.28) Kontrol grubunda % 116.27 mgr (yağların bir şekli) olan triglseridler oruçlularda % 90.9 mgr'a düşmüş; kontrollerde % 12.22 mgr olan serbest yağ asitleri oruçlularda % 8.14 mgr'a düşmüştür. Bunlar arzu edilen, sağlık açısından güzel olan neticedir. Total lipid (yağ) kontrollerde ortalama % 515,80 mgr iken oruçlularda % 495.75mgr inmiş. Yağların oruçlu iken düşmesi sıhhat açısından güzel olan değerlerdi. (İslami oruç üzerinde biyokiyasal bir araştırma, Atatürk ün. diş. Fak. Yıllığı 4:135-65,1980)

Pr. Dr. Münip Yegin ve arkadaşlarının araştırmalarının (İslami oruç üzerinde biyokimyasal bir araştırma, 1980) neticelerine göre: İslami oruçta, kandaki üre değeri kontrollerde % 42,50 mgr iken oruçlu olanlarda % 42,20 mgr dir. Ürik asit kontrollerde % 6,63 mgr iken oruçlularda % 6.47 mgr olup birbirine çok yakın değerler çıkmıştır. İslami oruçta su içilmediği için, kanın yoğunluğunda bir artma meydana gelebilir. Kontrollerde, yani aynı şahısların Ramazan ayından önce, oruçsuz iken yapılan tahlillerinde, kanın yoğunluğu 1,0417 çıkmış, oruçlularda ise bu netice 1,0424 bulunmuştur. Aradaki fark önemsizdir.

Oruçlularda kandaki üre artmamıştır. Kandaki protein miktarı azalmamıştır. Amino asitlerin kandaki miktarları artmıştır. İdrarda aseton tesbit edilmemiştir. Serbest yağ asitleri artmamış hatta eksilmiştir. Kan şekeri % 83,91 mgr kadar düşmüştür. Arteriyoskleroza refakat eden, hipertansiyon, angina pektoris yani kalp ağrısı, çeşitli çeşitli enfarktüsler ve bazı böbrek hastalıkları icin İslami mana da oruçun, son derece önemli profilaktik yani koruyucu tesiri olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Ramazan ayında tutulan orucun kan şekeri, kreatinin, ALP (alkalen fosfataz); ALT (alanin amino transferaz) ve AST (aspartat amino Trasferaz) değerleri üzerine olan tesirleri 100'ü erkek 10'u bayan olan 110 kişide incelenmiştir. Bu değerlerde ufak ufak değişiklikler olsa bile, neticelerin hep normal hudutlarda kaldığı anlaşılmıştır. (Siahkolah B, Ö. Azizi F: The effect of fasting on blood sugar, creatinine and hepatic enzymes during ramadan. Iranian J of Endocrinology and Metabolism (IJEM). Abstarct Book The Congress on Health and Ramadan, October, 2001, p.30.)

Oruç ve sindirim sistemi. Oruç şüphesiz belli bir yaşa gelmiş ve sağlıklı olan şahıslara farzdır. Hastalık oruca mani ise kişi oruç tutmaz. Ülserli şahıslar oruç tutmalı mıdır? Ülser daha çok midede ve on iki parmak bağırsağında meydana gelen yara olarak bilinir. 1992 yılında Prof. Dr. Said Kapıcıoğlu ve arkadaşları ülser (duodenal ulkus) teşhisi konulmuş 7 erkek gönüllü üzerinde araştırma yaparlar, akşama kadar yani iftar saatine kadar aç kalmağa niyet eden şahısların, ülserli olsa bile öğle saatlerinde rahatladığı görülmüştür. Midedeki asit ifrazatı öğle saatlerinde azalmıştır. Oruç tutmanın mide (peptik) ülserinin ortaya çıkmasında önemli rolü olan midedeki asit ifrazatının artmasına (hiprasidite) yol açacağını söylemek yanlış olur. Tunuslu bir araştırıcı grubunda 57 hastaya her gün 30 mgr lansoprazol verilir. 27'si oruç tutmaz, 30 kişilik diğer grup oruç tutar. Sonuçta oruç tutan ve tutmayanlar arasında arazlar (semptomlar) bakımından bir fark görülmez. Oruç tutmayanlarda %88.8, oruç tutanlarda ise daha fazla yani %90 nisbetinde ülserden şifa buldukları görülür. Bu nedenle ülserli hastalar herhangi bir riske girmeden rahatlıkla oruçlarını tutabilirler. (Mehdi A, Ajmi S, Gastroenterol clin Biol, 21- 11- :820-22, 1997)

Ramazan öncesi ve ramazan ayında serum gastrin seviyelerinde önemli bir farkın olmadığı anlaşılmıştır. (H. Polat ve arkadaşları, Oruç tutmanın serum Gastrin seviyesinde Tesirleri. "ramazan ve sağlık" ile alakalı ikinci milletler arası kongre kongre kitabı)

İç salgın yapan guddelerin salgıları. İslami oruçtaki açlık müddeti, salgı ve hormonların kandaki seviyelerinde herhangi bir değişikliğe yol açacak kadar uzun değildir. (F. Azizi, "health and ramadan" P.39, İstanbul, 1997)

Ramazanda kan şekeri seviyelerinde ufak tefek iniş çıkışlar olsa da, genellikle kan şekeri normal hudutlarda kalmıştır. (F. Azizi, The Blood glucose in health and diabets during ramadan, Proceedings of the 2nd ınternatıonal congress on "health and ramadan" P.40, İstanbul, 1997)

İnsülin değerlerinde ramazan ayında normal günlere göre fazla fark olmadığı anlaşılmıştır. (D. Marniche, et al, Effect of fasting and refeeding during ramadan on glucoregulation. Proceedings of the 2nd ınternatıonal congress on "health and ramadan" p.125, İstanbul 1997)

Hamilelik ve oruç. Yeni doğan 13.351 bebeğin doğum ağırlıklarına bakıldığında, annelerinin ramazanda hamile iken oruç tutmalarının, bebeklerinde hiçbir zarara yol açmadığı anlaşılmıştır. Doğan bebeklerin doğum ağırlığına tesiri olmadığı da ortaya çıkmıştır. Hamile iken ve bebeklerini emzirirken oruç tutan Müslüman kadınlarla, hamile olmayıp da oruç tutan kadınlar incelenmiş, kan kimyaları mukayese edilmiş, iki grup arasında önemli bir fark olmadığı anlaşılmıştır. (Cross J H, Eminson J and Wharton B A, Ramadan and birth weight ar full term in asian moslem pregnat women in Birmingham. Arch Dis Child, 65, 1053-6,1990 - Prentice A M, et al, Metabolic consequences of fasting during ramadan in pregnat and lactating women. Hum nutr clin Nutr, 37 (4) : 283-94, 1983) Oruçlarını tutmakta iken ve ramazandan iki hafta sonra aynı bayanlardan oruçsuz iken alınan sütün terkipleri arasında önemli seviyelerde fark olmadığı anlaşılmıştır. (Bener A, et al, Fasting during the holy month of Ramadan does not change the composition of breast milk. Nutrition Research, 21 (6), 859-64)

Esansiyel Hipertansiyonlu hastalar kan basıncı ciddi problem olmadan sahur ve iftarda ölçülü yiyerek ve ilaçlarını kullanarak oruç tutabilirler. Ramazan ayında kalp krizi sayısının diğer aylara göre önemli seviyede düşük olduğu da araştırmalar sonucu ortaya çıkmıştır. (A.Temizhas et al, Int Cardiolo ,70,2:149-53,1999)

Bevliye hastaları üzerindeki çalışmalar ise, iftar ve sahurda bol su alınması şartı ile orucun bu hastalara faydalı geldiğini ispat etmiştir. (F. Abderrahim, Effect of ramadan fasting on urological patients.p.218-31,1994)

"Orucun sağlığa faydaları. Nöropsikiyatri Merkezi uzmanlarından Nöroloji Uzmanı Dr. Mehmet Yavuz, oruç tutmanın insanları gençleştireceğini söyledi. Ramazan aylarında değil, normal zamanlarda da düzenli oruç tutanlarda lipit ve kolesterol düzeyleri azalacağı için damarların kendilerini tamir imkanı bulduğunu söyleyen Dr. Yavuz, "Damar lümenleri temizlenir ve kan dolaşımı rahatlar. Adeta kireçle kaplı olan damar cidarları normal anatomik yapısına döner. Dolayısıyla düzenli oruç tutmanın yaşlanmayı geciktirerek kişiyi daha genç yapacağını söyleyebiliriz" dedi. "Peygamberimizin 'Acıkmadan yemeyin, doymadan kalkın' şeklindeki hadisi tüm meselenin özüdür" diyen Dr. Mehmet Yavuz, "Yapılan incelemelere göre eğer tedbir alınmazsa 2050 yılında hemen herkes obez olacak. Bizleri gerçekten büyük bir tehlike bekliyor. Son teknolojik açılımları kullanan reklam endüstrisi insanları bilinçsizce ve kontrolsüzce tüketmeye zorluyor. Bu ise birçok obezite problemlerini ve metabolizma hastalıklarını beraberinde getiriyor" dedi. "Hiç şüphesiz ki, oruç tutmak bu anlamda bize aç kalma kültürünü de öğretiyor. Bedenimizi ve arzularımızı disiplinize etme anlamında bize çok şeyler öğretiyor" diyen Dr. Yavuz, şunları kaydetti: "Aynı zamanda beşeri ve sosyal faydaları da sayılamayacak kadar çok. Açlık sınırında olan insanları ve fakirleri anlamaya yarıyor. Oruç tutmak bu anlamda başlı başına bir empati olayı. Oruç tutmanın toplumsal yararları ve sağlığımız üzerindeki tartışma götürmeyen faydaları bulunmaktadır. Orucun hafıza ve algılama üzerine etkileri. Oruç tutmak suretiyle birtakım bedeni arzulardan bir süreliğine de olsa uzaklaşır. Böylece işlerimize daha çok odaklanmak ve yoğunlaşmamız mümkün olur. Oruçlu iken beden lüzumsuz metabolik aktivitelerle uğraşmayacağı için algılama ve öğrenme

faaliyetleri çok daha fazla artar. Hafıza ve belleğimiz daha fazla kayıtlama yapar. Zaten sınavlara giren öğrencilerin az bir kahvaltı ile girmelerini önerilir. Mide dolu iken, mesela yoğun bir öğle ya da akşam yemeğinden sonra algılama ve öğrenme minimuma iner. Bu noktada yoğun metabolizma faaliyetleri esnasında beyin kan dolaşımı da normale göre azalır. Bu ise yeni şeyler öğrenmeyi asgariye indirir. Tarihteki birçok ünlü düşünür ve filozofun sık sık kendilerini günlerce açlığa tabi tutarak fikir ürettiklerini bilmekteyiz. Bu nedenle az yemenin zihni açtığını ve kişiyi daha mantıklı düşünmeye sevk ettiğini söyleyebiliriz. Dolayısıyla orucun kişisel gelişim üzerine çok olumlu etkileri vardır. Oruç sayesinde bir nevi davranışları kontrol etme antrenmanları yapılır. Kandaki lipit ve kolesterol düzeyinin birçok hastalıkta kilit rol oynadığını artık bilmekteyiz. Damar duvarları, düzensiz ve disiplinsiz beslenme sonucu olarak zaman içerisinde kolesterol parçacıkları ile kaplanarak kan sirkülasyonunu bozar. Özellikle dokuları besleyen küçük kapiller damarlar çalışamaz hale gelir. Dokuların beslenmesi bozularak birçok hastalık tezahür eder. Hücre yenilenmesi aksar, dokuların kendini onarması imkansız hale gelir. Yaşlanma süreci hızlanır ve organ kayıpları oluşur. Bu nedenle sadece ramazan aylarında değil, normal zamanlarda da düzenli oruç tutanlarda lipit ve kolesterol düzeyleri azalacağı için damarlar kendilerini tamir imkanı bulur. Damar lümenleri temizlenir ve kan dolaşımı rahatlar. Adeta kireçle kaplı olan damar cidarları normal anatomik yapısına döner. Dolayısıyla düzenli oruç tutmanın yaşlanmayı geciktirerek kişiyi daha genç yapacağını söyleyenebilir. Orucun vücut savunması üzerine etkileri: Gün içerisinde sürekli bir şeyler yiyip içmek, sürekli vücut metabolizmasını meşgul eden bir durumdur. Bu ise vücudun savunma sistemini zayıflatan bir olgudur. Metabolizma artıkça savunma zayıflar. Çünkü vücut tüm enerjisini, dışarıdan alınan gıdaları hazmetmek için kullanır. Bu nedenle oruç tutan kişilerde metabolizmaya ayrılan zaman azalacağı için savunma direnci yükselir. Oruç, aynı zamanda başta karaciğer olmak üzere tüm sindirim organlarının dinlenmesine de imkan tanır. Karaciğer bir fabrika gibi doğumdan hayatın sonlanacağı güne kadar sürekli çalışır. Oruç vasıtasıyla karaciğeri dinlendirmek onun da ömrünü uzatacaktır. Vücut savunmasında, kan içinde devriye gezen akyuvarların performansı çok önemlidir. Bunlar vücudun her noktasına çok çabuk ulaşabilirler. Herhangi bir düşman alarmı geldiği zaman, bu askerler hemen olay yerine sevk edilirken bir yandan da kemik iliğinde yeni askerler üretilmeye başlanır. Dinlenmiş bir bedende, dinlenmiş bir metabolizma da vücudun karakolları ve askerleri en yüksek performansla çalışır. Oruç tutan kişide aynı zamanda damar cidarları da sağlam olacağı için askerler en ince dokulara kadar gidebilirler."Oruç kanser oluşumunu önleyebilir mi? Kanser, vücudun herhangi bir yerinde bir kaç anarşik hücrenin terör faaliyetleri için başkaldırması ile başlar. Ancak bu terörist faaliyet bazen truva atı gibi bedenin kendi dokusu gibi bir görüntü vererek savunma sistemini yanıltmak isteyebilir. Eğer beden, sürekli metabolizma faaliyetleri ile uğraşıyorsa hem istihbaratı zayıflar hem de neler olup bittiğini tam anlayamayabilir. Oruçlu kişi de ise organizma kendini kontrol etmeye vakit bulur ve böyle terörist faaliyetlere anında müdahale eder. Böylece kanser oluşumu en başında bertaraf edilmiş olur. Oruç tutmanın mahsurlu olduğu haller: Sonuçta oruç sağlıklı insanlar içindir. Bazı hastalık durumlarında oruç tutmak mahsurlu olabilmektedir. Örneğin felç geçirme riski olanlarda oruç tutmak, vücudun susuz kalması suretiyle kanın yoğunlaşmasına neden olabileceğinden mahsurlu olabilir. Diyabet hastalarında da kan şekerinin düşme tehlikesi olabileceğinden mahsurlu olabilir. Gün içinde sürekli ilaç kullanması zorunlu olanlar da oruç tutamazlar. Aktif mide ülseri olanlar da oruç tutmamalıdır. Böbrek yetmezliği nedeniyle sürekli sıvı alması gereken kişilerin de oruç tutması mahsurludur. Parkinson, Alzheimer, Sara hastalığı, Çeşitli ruh hastalıklarında da oruç tutmak mahsurlu olabilir. Bu konuda en doğru kararı hastayı takip ve tedavi eden doktoru verecektir." (https://www.reemnp.com/oruc-tut-genc-kal)

Oruç tutun genç kalın! Nöroloji Uzmanı Dr. Mehmet Yavuz, fiziksel ve zihinsel sağlığımıza büyük katkıları olan orucun Ramazan ayı süresince vücudumuzun dinlenmesini ve disipline

girmesini sağladığını söyledi. (Star, 9 Haziran 2015) Oruç, İnsanları Stres ve Gerginlikten Uzaklaştırır. Oruç tutmanın insanı, kalp hastalıklarının en büyük düşmanı olan stres ve gerginliklerden uzaklaştıran faydasının altını çizen Universal Kadıköy Hastanesi Kardiyoloji Uzmanı Dr. Olcayto İncedere, "Hekiminiz aksi bir görüş bildirmediği takdirde, gündelik telaşlardan sıyrılıp bizleri psikolojik olarak rahatlatan orucun kalp hastaları için sonuçları olumlu olacaktır." dedi. (11 Temmuz 2012) "Daha az kalori kazanımı yani yiyecek, içecek tüketimi belirli bir süre ve ısrarla kısıtlandığında sadece metabolizmamız dinlenmiyor, bedenimizde daha doğrusu hücrelerimizde başka pek çok iyi ve olumlu süreçler de devreye giriyor. Neticede de daha sağlıklı, temiz ve dingin bir hayat sürme şansı yakalıyoruz." (Dr. Osman Müftüoğlu, Oruç neden faydalı? Hürriyet,14 Mart 2024) "Son yıllarda aralıklı açlığın şifalı etkileri bilim camiasının ilgi odağı haline gelmiştir. Diyabet gibi kronik hastalığı olanlar, doktorlarına danışmadan oruç tutmamalıdır. Diğer yandan, aralıklı açlığın vücutta tamir hormonu olarak görev yapan, anti-aging fayda sağlayan büyüme hormonunun yapımını artırdığını gösteren bilimsel yayınlar var. 2020 yılında yapılan bir araştırmada oruç tutan kişilerin Ramazan öncesindeki ve bir ay sonraki kan değerleri karşılaştırıldığında kan şekeri metabolizmalarında iyileşme, DNA onarımında, anti-kanser proteinlerde ve bağışıklık fonksiyonlarında artış olduğu görülmüş." (Hürriyet, 30.3.2022) "Medical Point Gaziantep Hastanesi İç Hastalıkları ve Fonksiyonel Tıp Uzmanı Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Taşkıran, oruç ve açlığın en iyi detoks yöntemi ve şifa aracı olduğunu belirtti." (AA, 27.3.2023) İç Hastalıkları Uçmanı Dr. Ergün Kasapoğlu: "Oruç tutarak karaciğer yağlanmasına engel olun." (Milliyet, 5.6.2017) Dr. Yüksel Büküşoğlu: "Son zamanlarda yapılan bilimsel çalışmalar ise aralıklı olarak açlık periyodlarının yani oruç tutmanın ve bazı doğal gıdalardan bol beslenmenin yaşlanan kök hücreleri üzerinde son derece olumlu etkiler yaratıp, iyileştirebileceğini, işlevini artırabileceğini ve yaşlanan kök hücrelerin sayısını azaltabileceğini göstermektedir." (Milliyet, 10.05.2019) İç Hastalıkları Uzmanı Prof. Dr. Osman Erk, orucun sağlığa 10 faydasını şöyle sıraladı: "Vücuttaki iltihaplanmayı engeller, Beyin hücrelerini yeniler, Kanserli hücrelerin gelişimini önler, Bağışıklığı destekler, Vücudu toksinlerden arındırır, Yaşlanmayı geciktirir, Kalp sağlığını korur, Yağ yakmayı sağlar, İnsülin direncini azaltır." (Sözcü, 26 Mart 2023)

Ama asla unutmamalıyız ki oruç aç kalma değil, sabır ayıdır! "Nice oruç tutanlar vardır ki, orucundan kendisine aç ve susuz kalmaktan başka bir şey yoktur." (İbn-i Mace, Sıyam, 21)

İslam, kölelik ve cariye meselesi

Tarihte ve günümüzde kölelik sistemi ve İslam'ın çözüm önerileri

Konuyu önce özet, sonra detaylı şekilde ele alacağız. Ama konuya girmeden önce zihin açıcı bir soru ile konuya giriş yapalım: İslam'ın köleliğe bakışı pozitif-olumlu olsa acaba ilk Müslümanların çoğunluğu köle, fakir insanlardan oluşur muydu? "Peygamberimizin etrafında ilk etapta köle, mazlum ve fakir insanlar çoğunluktaydı." (Dr. Abdülcelil Candan, Kur'an okurken zihne takılan ayetler, Müşkilü'l Kur'an, s. 286) "Bu yeni din İslam'ın birçok üyesi köle idi." (Molla Musa Celali, Ateist İtirazlara Cevaplar, s. 25) İslam'a karşı çıkan "İnkarcıların önderleri ise güç, mevki ve sermaye sahipleri idiler." (İzzet Derveze, Kur'an cevap veriyor, s. 56; En'am, 123; Ahzab, 37; Sebe, 31) Kur'an inananları sürekli olarak yoksulları doyurmaya, fakir ve güçsüzlere iyilik yapmaya, yetimlere yardım, acıma ve haklarını korumaya, malın zekatını verilmesine, infaka, ilişkilerde iyilik ve bağışla davranmaya, iyiliği emretme ve kötülükten sakındırmaya davet etmiştir. (Edward Said, Haberlerin ağında İslam, s. 66; A'raf, 33, 157, 199; İsra, 26-38; Fussılat, 33; Necm, 29; Vakıa, 41; Müddessir, 38-45; Kıyamet 20; Fecr, 17-20; Beled, 11-18; Leyl, 5-21; Duha, 9-11; Adiyat, 6-11; Hümeze, 1-9; Maun, 1-7) Zaten bu nedenle "Zenginler, Kur'an'ın çağrısını kendi servetleri için tehlike görerek engelleyip yok etmek için ayaklanırlar." (Edward Said, Haberlerin ağında İslam, s. 70)

Batı âlemi daha yeni köleliği kaldırmıştır. Güney Afrika'da 1994'te, ABD'de ırk ayırımı 1964'te son bulmuştur. Ama bunun da nedeni konusunda oldukça farklı görüşler de ileri sürülmektedir. "Fernand Braudel açıkça söylüyor: Lafı gevelemeden, Avrupalılar tarafından yapılan zenci köle ticaretinin, Amerika'nın artık bu kölelere acil ihtiyacının kalmadığı bir sırada sona erdiğini kabul edelim." (Dr. Ebubekir Sifil, Semerkand, Eylül 2006) Tabii ırkçı saldırılar hâlâ ABD ve Avrupa'da ve özellikle 'islamofobi' ile katmerleştirerek devam etmektedirler ki, bu konuyu ayrıca ele alacağız.

"Müslümanlar, İspanya'da köleler tarafından sevinçle karşılandılar. Bu ezilmiş köleler, İspanya'da İslam'a ilk girenlerdi. Benzer durum Hindistan'da da görülmüş, Kast Sistemi'nin en altında bulunan fakir insanlar olan balıkçılar ve tarım işçileri İslam'a sevinçle girmişlerdi, tıpkı ilk Müslümanların kölelerden oluşması gibi! " (Thomas Walker Arnold, İslam'ın tebliğ tarihi, s. 182) Oryantalist R. Dozy, 'İspanya Müslümanlarının tarihi' kitabında, İspanya'nın Müslümanlar tarafından fethinden sonra 'köleler tarafından işlenen derebeylik alanlarının zenginlerden alınarak çalışanlar arasında eşit taksim edildiğini ve zamanla bu kölelerin zenginleştiği' anlatılır. (Dozy, II/43) İslam'a önyargılı bir diğer oryantalistin itirafı da şu şekildedir: "Kölelik, en sert özelliklerinin birçoğundan arındırılmış durumdaydı. 'Köleler de diğer vatandaşlar gibi kendi haklarına sahiptir' ve hatta bir kölenin, sahibini kötü muameleden dolayı kadıya şikayet edebildiği bile söylenir." (John Harris, Navigantium atque Itinerantium Bibliotheca, II/819) "Dinlerini değiştirmiş olan kölelerin büyük çoğunluğu dinlerini kendi hür iradeleriyle değiştirmiştir." (Thomas Walker Arnold, İslam'ın tebliğ tarihi, s. 234)

Batıda "Kölelik resmi olarak kalkmasına rağmen, sömürü ve haksızlık çok daha büyük ölçekte ve çok daha rafine yollarla devam etmektedir." (Selçuk Kütük, Deizm, s. 284) Batılılar hâlâ "Çağdaş dünyadaki kadınları ve hatta çocukları bir ticaret ve eğlence malzemesi olarak kullanan kölelik düzeni konusunda çözüm getirici bir fikir üretemiyorlar. Çağdaş dünyada hâlâ renge ve etnik kökene göre ayrımcılık ve yabancı düşmanlığı son hızıyla devam etmektedir." (Prof. Cafer Karadaş, Ateist ve deistlere cevap, s. 52) Halbuki "Kur'an uygulandığı takdirde köleliği yok edecek eylemleri ibadet olarak sunmuştur. Günümüzde birçok kimse ekonomik yoksulluklar ve cinsel istismarlar yaşamakta, iradelerini özgürce kullanamamakta, zorla seks kölesi yapılmaktadır. Uluslararası İş Örgütü'ne göre şu anda, kimisi seks işçisi, kimisi zorla çalıştırılan 40 milyon civarında modern köle mevcuttur. Bazılarına göre, dünya tarihinde sayı olarak en çok kölenin olduğu dönem içinde bulunduğumuz dönemdir. (Caner Taslaman, Neden Müslüman'ım? s. 311) Kur'an köleler için

yapılacak harcamaların ibadet olduğunu ifade etmiş ve hiçbir şekilde özgür bir bireyi köleleştirmeye izin vermemiştir. (Muhammed, 4) "Bodley: Müslüman orduları fethettikleri yerleri, hiçbir zaman birer köle ve uydu devlet halinde koymadılar, onların doğal kaynak ve maddelerini kendi faydalarına kullanmadılar." (Bodley, Hz. Muhammed, s. 106) Bernard Lewis: "Müslüman teologlar ve hukuk bilginleri, hiçbir zaman Doğu tarafından oluşturulan veya Allah'ın köle olmaya mahkum ettiği insan ırkları fikrini kabul etmemiştir." (Levis Ortadoğu'da ırk kavramı ve kölelik, s. 91)

Günümüzde devam eden kölelik sistemine ve İslam'ın 'kökten' köleliği neden kaldırmadığı konusuna tekrar döneceğimizi hatırlatıp konumuza başlayalım. İslam'a göre köle ve cariyeden kast edilen 'savaş esirleri'dir. "Köleliğin aslında savaş esirlerinden ibaret olması gerekir. Hz. Peygamber: 'Allah huzurunda üç kişi beni kendilerine hasım/düşman/davacı olarak bulacaktır. Bunlardan bir tanesi de insan alıp satandır.' buyurmuşlardır. İslamiyet daha başlangıçta köleliği ortadan kaldıracak hükümleri ortaya koymuştur." (Hilal ve Haç Çekişmesi, Halil Halid, s. 216, 217) "Ben kıyamet günü şu üç (grup) insanın düşmanıyım: Benim adıma ant içtikten sonra sözünden cayan kişi. Hür bir insanı köle diye satıp parasını yiyen kişi. Ücretle bir işçi tutup işini gördüren ve işçinin ücretini vermeyen kişi." (Buhari, Büyu 106, İcare 10; İbni Mace, Ruhun 4) İşçi ve beden istismarının kölelikle beraber ifade edilmesindeki hikmetini ileriki yazılarımızda göreceksiniz! "İslam, hür insanların kaçırılıp, köle olarak alınıp satılmalarını bütünüyle yasaklamıştır. Savaş esirlerinin ise, Müslüman savaş esirleriyle değiştirilinceye ya da fidye karşılığında serbest bırakılıncaya kadar köle olarak tutulabilmelerine 'izin vermiş' fakat bunu emretmemiştir." (Mevdudi, Tefhim'ül-Kur'an, III/485-486; Muhammed b. Tahir Aşur, İnsan ve Toplum, s. 221; M. Hamidullah, Devlet İdaresi, s. 263) "Savaş esirleri konusu, dünyada süregelen savaş politikası ile ilgilidir. Günümüzde savaş esirlerini değişimine razı olmayan düşman bir ülkeyle savaşıyor olsak, bizim tek taraflı olarak esirleri serbest bırakmamız uygun olur mu?" (Doçent Doktor Abdülcelil Candan, Kur'an okurken zihne takılan ayetler, Müşkilü'l Kur'an, s. 285) Bir kişiyi çalışma kamplarına kapatmak, kölelikten daha mı iyidir? (Mevdudi, Resail Mesail, II/225-226) Bedir esirlerinden Ebu Aziz esaret durumunu şöyle anlatır: "Beni teslim ettikleri Ensarinin ailesi sabah akşam sadece hurma ile yetinirken, bana yemek ikram ediyorlardı." (Mevdudi, Resail Mesail, I/373)1400 sene sonra: HAMAS elindeki İsrail'li esirleri teslim ederken esirler HAMAS'a teşekkür etmekte iken, israil'İn teslim ettiği Müslüman esirlerin işkence görüp aşırı zayıfladıkları gözlerden kaçmıyordu! (Yeni Şafak, 8/02/2025; Türkiye, 25 Ocak 2025) Diğer bir esir ise yazdığı mektupta şunları yazmakta idi: "Benim adım Keith Siegel ve Gazze'de esir tutulan İsrailliyim. 7 Ekim 2023'ten 1 Şubat 2025'e kadar Gazze'de esir olarak bulundum. Beni esir tutan mücahidler, bu süre boyunca bütün temel ihtiyaçlarımı karşılamaya özen gösterdiler. Yiyecek, içecek, ilaç, vitamin, göz tedavisi ve tansiyon ölçüm cihazı gibi birçok ihtiyacımı sağladılar. Ayrıca, kendimi kötü hissettiğimde bana bir doktor getirdiler ve tedavi görmemi sağladılar. Gıda ve beslenme konusundaki taleplerime titizlikle cevap verdiler. Hatta bana sağlık durumuma uygun yiyecekler (bitkisel beslenme, zeytinyağı gibi) temin ettiler. Bana karşı gardiyanlar son derece iyi davrandılar. İsrail hükümeti ve ordusunun, eğer Kassam Mücahidlerinden biri onların eline esir düşseydi, ona aynı insani muameleyi göstereceğini sanmıyorum." (Aydınlık, 2.2.2025) "Müslümanların o zamanki kölelerinin hayatı, 19. yüzyıl Avrupa'sındaki bir fabrika işçisinden daha emin ve daha iyiydi." (Will Durant, İslam medeniyeti, s. 41. Batılı bir yazarın, kölelik ile işçi arasındaki bağlantıyı kuracak kadar bu konudaki İslam'ın bakış açısına hakim olması ilginçtir!) Aslında İslam'a göre kölelik kavramı "Bütün tutsaklık ve sömürü -sosyal, ekonomik ve politik esaret- biçimlerini kapsar." (Esed, Mesaj, III/1274. Bu yazar da sonradan Müslüman olmuş bir Batılıdır!) İnsanın, nefsini dünyaya aşırı bağlamaktan, arzulardan kurtarması da hürriyete kavuşma ve kavuşmama kapsamındadır. (Doçent Doktor Abdülcelil Candan, Kur'an okurken zihne takılan ayetler, Müşkilü'l Kur'an, s. 512) İnsanı dünyanın endişe, aldatmacalarından azade edip cehennem azabından kurtarmaya yönelik her amel, esaretten kurtulma kapsamındadır. (Yazır, Hak Dini, 8/5843) Muhammed Suresi 4. ayet, 'esirlerin fidyeyle veya karşılıksız olarak serbest bırakılmalarını' emreder. "İslam köleliği başlatmamış, var olan kölelik stokunu eritecek emirler ve yasaklar ortaya koymuştur. Hz.

Peygamber de esirleri kurtulacağı güne dek himaye edilmek üzere bazı ailelere vermiştir.” (Seyyid Sabık, Fıkhu’s-Sünne, II/688)

Kölelik İslam öncesi başlamış ve İslam dışı emperyalist, feodal sistemlerin eseri olmuş ve bunlarla varlığını devam ettirmiştir. İslam öncesi devirde Arabistan'da ve genel olarak dünyada iki çeşit kölelik vardı: Hür insanları bazı ülkelerden zorla toplayıp köle olarak satmak şeklinde oluşan kölelik ve savaşlarda esir düşenleri köle statüsüne sokarak oluşturulan kölelik. İlk şekli, Allah ve Peygamber tarafından yukarıda aktardığımız hadisle kesin olarak yasaklanmıştır: “Allah şöyle buyurdu: Üç topluluk vardır ki ben kıyamet günü onların karşısındayım. İkincisi hür bir insanı köle yapan.” (Buhari, Büyu, 106, İcâre 10; İbni Mace, Ruhun, 4) Böylece İslam hür insanın köle edilemeyeceğini açıkça ifade etmiş, köleliğin tarihsel temelini yıkmıştır. Çünkü İslam’a göre insan olmada herkes eşittir: “Hepiniz birbirinizdensiniz. “ (Nisa, 25) “Siz Ademoğullarısınız, Adem de topraktandır” (Buhari, “Ḥac”, 13) “Biliniz ki hiçbir Arab'ın Arap olmayana, Arap olmayan kimsenin de bir Araba, hiçbir beyazın siyaha, hiçbir siyahın da beyaza üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak Allah'a yakınlık, mükemmellik ve arınma iledir.” (İbn Hanbel, 5/411; Heysemi, Mecmau’z-Zevaid, h. no:5622; Ayrıca, Hucurat, 13) Bu ayet ve hadisler gösteriyor ki, İslam ırk, renk, soy üstünlüğünü reddetmiş ve savaş esiri dışındaki köleliği kesinlikle yasaklamıştır!

İkinci şekildeki kölelik hakkında ise İslam’ın hükmü şudur: Müslümanlarla savaşan emperyalist ve zalim milletler ‘savaşta ellerine geçen tutsakları karşılıklı olarak salıvermeye yanaşmadıkları takdirde’ savaş esirlerinin köle yapılmasına izin verilir. Fakat buradaki köle kavramı tarihteki kölelik kavramından çok farklıdır. Mesela İslam devleti ile emperyalist zalim bir ülke savaştılar ve her iki tarafta da savaş esirleri var. İslam devleti bu durumda esirlerin karşılıklı salıverilmesini teklif eder. Karşı taraf bu teklifi kabul etmezse İslam şu ihtimalleri devreye sokar;

a) Salıverilmeleri İslam devleti için zararlı değilse, serbest bırakılırlar. Savaş esirlerini iyilik ve ihsan ile salıvermek hayırlı işlerdendir. (Muhammed, 4)

b) Esirleri Müslüman ailelerin evlerine yerleştirmek.

İsraile esir düşen çocuk ve kadınlar

“Hamas’ın silahlı kanadı İzzettin El Kassam Tugayları tarafından rehin alınan iki İsrailli kadın dün akşam serbest bırakılmıştı. O kadınlardan biri olan Yochaved Lifshitz, Tel Aviv’deki Ichilov Hastanesi’nde basına açıklamalarda bulundu: Haklarını teslim etmem lazım. Bizi ilk götürdüklerinde Müslüman olduklarını ve bize zarar vermeyeceklerini söylediler. Bizimle kendi yedikleri yemekten paylaştılar. Her ihtiyacımızla ilgilendiler, çok naziklerdi. Hijyenden ve yemek yediğimizden emin oldular. Kendi yedikleri yemeklerin aynısını bize de yedirdiler. Krem peynirli pideler, eritilmiş peynir, salatalık... Gün aşırı nasıl olduğumuzu görmek için

gelen doktorumuz vardı. Sağlık görevlisi bizimle devamlı ilgilenip ilaçlarımızı ihmal etmiyordu. Bize çok iyi davrandılar. Tüm ayrıntılarla onlar ilgilendi. Her şeyimizin eksiksiz ve tuvaletlerin de temiz olduğundan emin oldular. Tuvaletleri biz değil onlar temizliyorlardı. Şampuan, saç kremi ve klima dahil ihtiyacımız olan her şeyi hazırladılar." (TVnet, 24 Ekim 2023) Bu arada İsrail zindanlarında ise, savaş esiri olmayan ve suçsuz yere hapse atılan sivil halka bile işkence yapılmakta idi! (AA, 10.07.2024; BBC, 1 Aralık 2023; youtube.com/watch?v=-iQtKfpxBPA; www.youtube.com/watch?v=_IuqErNoigk; youtube.com/watch?v=49MUxDz8xxE)

Burada şunu belirtelim ki, Batı dünyası, savaş esirleri sorununa toplama kamplarıyla çözüm aramıştır. En bilinenleri Nazilerin kampları, Sovyet esir kampları, Gulag ve Afganistan'daki Ruslara ait Müslüman esirler kampları, Fransa'nın Cezayir'deki ve İtalya'nın Libya'daki milyonlarca Müslümanın esir tutulduğu kamplar ile günümüzde Çin devletinin Doğu Türkistan Müslümanlarını topladığı kamplar, ABD'nin Guantanamo, Ebu Gureyb Cezaevi, Manzanar kamplarıdır ve tümü işkence ve tecavüzle anılır. Ayrıca buralarda savaş esirleri bütün insani haklardan yoksun bir şekilde karşılıksız çalışmaya zorlanarak uzun yıllar hapishane hayatına mahkum edilmiştir. Buna karşın İslam'ın getirdiği çözüm yolu, bu esirleri Müslümanlar arasında fert fert dağıtılmasıdır. Müslümanların 'hukuki sorumluluğuna verilen' bu savaş esirlerinin 'kanuni statüleri' vardır. Esirlerle Müslümanlar arasında ilahi sevgi ve adalete dayalı olarak kurulan ilişki ile onların toplumda insanca yaşamalarını ve İslam'ı her yönüyle tanımalarını amaçlanır. Kısacası İslam'daki kölelikten kasıt savaş esirliğidir. Köleden maksat, kesinlikle üzerinde sınırsız yetkiye sahip olunan kişiler oluşturmak değildir.

İslam esirlerle ilgili olarak şu sorumlulukları getirmiştir: "Elinizin altında bulunan kölelere iyilik ve güzellikle davranın. Köleleriniz kardeşlerinizdir. Kimin kardeşi elinin altında (yani hukuki sorumluluğunda) bulunursa ona yediğinden yedirsin, giydiğinden giydirsin. Onlara yapamayacakları işi yüklemesin, zor işlerde onlara yardım edin." (Taberi, II/526; Muhammed b. Tahir Aşur, İnsan ve Toplum, s. 222) Kölelerin duygularına saygı ve onun haysiyetini koruma konusunda Hz. Muhammed şöyle buyurmuştur: "Sizden hiçbiriniz, bu benim kölemdir, bu benim cariyemdir, demesin. Ancak kızım, oğlum veya kardeşim, desin." (Muslim, Elfaz 15, (2249); Sünen-i Ebu Davud Terceme ve Şerhi,16/218; Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir, El Ebedül Müfred 1, s. 208; Mevdudi, Tefhim, III/500) Onlarla serbest kalmak üzere anlaşma yapılır. Yani belirlenecek bir ücret karşılığında her esir serbest kalma anlaşması yapar. Kur'an'ın bu konudaki açıklamasından, kölenin bu konuda getireceği teklifi kabul etmenin zorunlu olduğu anlaşılır. (Nur, 33) Ve onlara yaptıkları iş karşılığında ücret ödenmesi gerekir. Karşılıksız olarak serbest de bırakılabilirler. Bu konuda bizzat Peygamberimiz 63 köle azat ederek örnek olmuştur. Süveyd b. Mukarrin: "Bizim sadece bir tane de cariyemiz vardı. En küçüğümüz onun yüzüne bir tokat vurdu da (ceza olarak) Peygamber bize (onun) azad edilmesini emretti." (Müslim, eyman 31-33) Efendimiz sadece köleleri özgürlüğe kavuşturmayı teşvik etmemiş aynı zamanda onlara para yardımında bulunmayı da tavsiye etmiştir. (et-Teshil, II/201'den nakleden Süleyman Ateş, Gerçek Din Bu 2, s. 233) Hz. Aişe 67, Hz. Abbas 70, Hz. Abdullah bin Ömer 100, Hz. Abdurrahman bin Avf 3000 köle azat ederek İslam'ın bu konudaki anlayışını, uygulamalarıyla gözler önüne sermişlerdir. Şu da bilinmelidir ki, Müslümanlar başkalarının kölelerini de satın alıp azat da etmiştir. Sonuçta dört Halife devri sona ermeden İslam öncesi köle olanların hepsi hürriyetlerini elde etmiş bulunuyorlardı. Bu sayede tarihten miras alınan kölelik de pratikte kaldırılmıştı.

Şöyle bir soru sorulabilir, "İslam niçin ilk anda toplumda bulunan köleleri hemen hürriyetlerine kavuşturma yoluna gitmemiştir?"

İslam, toplumun eğitiminde kişisel ve toplumsal yasaları göz önüne alarak çözüm yoluna gider. O devirdeki köleler yüzyıllardır kölelik kurumuna sahip bir toplumda yaşıyorlardı. Bu durum

kölelerin üzerinde öyle bir etki yapmıştı ki, tek başlarına karar veremiyor, bir şey yapabilmek için başkasından gelecek emirleri bekliyorlardı. Her zaman emir almaya ve bu emirlerle iş yapmaya alışmışlardı. Tam bir kişisel özgürlük içinde kendi başlarına yaşamaları da çok zordu. İşte İslam önce köleye 'benlik bilinci, insanlık onuru ve özgürlük bilinci kazandırmakla' işe başlamış, yüzyıllar süren esirlik kültürünün etkilerini ortadan kaldırarak sadece kağıt üzerinde değil, insanların ruhlarında da devrim yapmış ve böylece kölelik zihniyetini ortadan kaldırmıştır. "Köleliği içten değiştirmek lazımdır. İslam, köleye insani itibarını kazandırmada akıllara hayret verecek bir dereceye ulaşmıştır." (Prof. Muhammed Kutup, İslam'ın etrafındaki şüpheler, s. 68) "Kur'an kölelerin hürleştirilmesi için ilk ve en büyük çalışmayı başlatmıştır." (Molla Musa Celali, Ateist İtirazlara Cevaplar, s. 26) Sadece kağıt üzerinde yapılan kölelerin özgürleştirilme faaliyetlerinin olumsuz sonuçlarını ABD'nin köleliği kaldırması (1862) sonucu ortaya çıkan gelişmelerde görülmüştür. İş bulamayan ve düzen kuramayan köleler yeniden eski sahiplerinin yanına geri dönmüşlerdir! (Ateş, Gerçek Din Bu 2, s. 229, 234) 1939 yılına gelindiğinde bile ABD'de zenciler beyazlarla aynı musluktan su bile içemiyor, 1959'da ise aynı okula gidemiyorlardı. Rosa Parks adlı bayan ise, 1 Aralık 1955 tarihinde otobüste bir beyaza yer vermediği için tutuklanmıştı. Üniversitede bile zenciler beyazlarla aynı sırada oturamıyordu. 18 Haziran 2015 tarihinde bile, Dylan Roof adlı bir beyaz siyahilerin gittiği bir kilisede 9 kişiyi katletmiş, genç ve silahsız bir siyahi olan Michael Brown, 9 Ağustos 2014 tarihinde Missouri eyaletinde beyaz bir polis olan Darren Wilson tarafından öldürülmüştü. Siyahi olan 23 yaşındaki Zakia Cumming'in sözlerini paylaşalım: "1960'lara geri dönüyoruz. Amerika'da halen ırkçılık ile uğraşıyoruz ama bu kez farklı bir ırkçılık biçimi bu. Eskiden siyahlar bazı lokantalara gidemez veya otobüslerde ön sıralara oturamazdı. Şimdi ise belki her türlü lokantaya gidebiliyor ve otobüslerin önlerinde oturabiliyoruz. Ama örneğin biz aynı şehirde Washington'da yaşamamıza rağmen, kentte siyahların ve beyazların oturduğu yerlerde verilen eğitim çok farklı." (BBC, 26.11.2014)

Kölelik

Kölelik İslam'la birlikte başlamamıştır. Kölelik İslam'dan öncede var olan Hz. Resul ve İslam'la şekil değiştirip, askeri (esir statüsü) ve dini (tebliğ vasıtası) bir hüviyet kazanmış ve kölelik müessesesinin kaldırılması için tüm şart ve prensipler hazırlanmıştır. Son hamleyi yapması istenen Müslümanlar İslam'ın pek çok konusunda olduğu gibi köleliğin kaldırılması konusunda da İslam'ın çizgisinden sapıp, konuyu amacından saptırmışlardır. Mesela, içki İslam'da yasak olduğu halde ve içen kişilere sorulduğunda "Elhamdülillah Müslümanım." dediği halde, ülkemizde içki satışı hâlâ daha yüksek düzeyde devam etmektedir. Bunda sorumlu olan İslam değil, (Adı) Müslümanlardır. Yani İslam farklı şeydir, Müslüman farklı şeydir. İslam insanların dünya ahiret saadetini hedefleyen kurallar bütünüdür, onu kabul edip (Mü'min) uygulayan (Müslüman) ise insandır. Pratikte İslam namazı farz kılar, içkiyi yasaklar, zikri, okumayı, düşünmeyi emreder, gıybeti, kumarı yasaklar. Müslümanım diyen düşünmeyi terk eder, gıybeti bırakmaz, namaz kılmaz, içki içer, Kur'an'ın ilk emri 'OKU!' iken Müslüman'ım diyen kitaplardan fersah fersah kaçarsa, burada İslam ile Müslüman birbirinden çok farklı hale gelmiş demektir. Bunu durumu Kur'an'ın "Müslüman oldum de, iman ettim deme." (Hucurat, 14) ayeti, M A. Ersoy'un ise: "Avrupa'nın işleri dinimiz, işlerimiz dinleri gibi." şeklindeki tanımı özetlemektedir. Kur'an sabun gibidir, evine alıp duvara asmakla insan temiz olmaz. Kur'an ilaç gibidir, reçeteyi muska gibi üzerinde taşımakla iyileşilmez. Kur'an güneş gibidir, güneşten kaçanı, güneş aydınlatmaz. İslam'la, İslam'ın emir-yasaklarını kabul edip yaşayacağını iddia edenler (Müslümanlar) arasında dağlar kadar fark olabilmektedir. Bu fark azaldıkça Müslüman kazanır ve insanlığa örnek olur, fark arttıkça hem kendini hem İslam'ı karalar, kötü gösterir hem de dünya ahiret saadetine ulaşamaz, tıpkı günümüz Müslümanlarının içinde olduğu hal gibi. Bu konudaki her iki uç örnekler için, 'İslam ülkeleri neden geri?' adlı yazımız ile, 'İslami

bilim, felsefe ve Batıya etkileri' ve 'İdealler ve tarihten pratik realiteler' yazılarımıza da bakılabilir.

Kölelik konusunda da durum aynıdır. Biz İslam'ı savunuruz, İslam'ı yaşamayan adı Müslüman, dini ise para, makam, dünya, karşı cins olan insanları ve hatalarını değil. Yoksa günümüz Müslüman prototipine baktığımız zaman namaz kılmayan, içki içen, faiz yiyen, şans oyunları oynayan, okumayan, yalan konuşan, adaletten uzak davranan, liyakate dikkat etmeyen kişilere Müslüman adı verilmeli idi ki, durumun tam tersi olduğu ortadadır! İslam'a aykırı işler yapıp kendine Müslüman diyenlerin yaptıkları, suçun şahsiliği kuralı gereği ancak kendilerini bağlar! Sonradan Müslüman olan yazar Pickthall'un ifade ettiği gibi, "köle ticareti, İslam'ın asla onaylamadığı korkunç bir olaydır." (Kemal Kahraman, Muhammed M. Pickthall, s. 109)

Peki, Müslümanlar değil ama İslam (Kur'an ve sahih hadis) köleliğe nasıl bakmaktadır?

İslam'a saldıran önyargılı kişilerin sömürdüğü çağdaş köleler: Emeği verilmeyen işçi, memur, köylüler, bedeni kullanılan fahişeler, sözde sanatçılar, çocuk işçiler konusunu şimdilik bir kenara bırakırsak şunu rahatlıkla görürüz ki, ne İslam'ın ilk dönemlerinde ne de günümüzde köleliğin kökeni İslam değildir, varlığı da İslam'la devam etmemektedir.

1- Köleliğin bir vakıa, hayatın içinde var olduğu bir dönemde Hz. Resul şu prensipleri getirmiştir: "Kim kölesini öldürürse, hapseder, gıdasını keserse onu hapsedin, gıdasını kesin öldürün." (Ebu Davud, Diyet 7; İbn Mace, Diyet 23; Nesai, Kasem 10) "hizmetçi ve köleleriniz sizin kardeşlerinizdir. Ona yediğinizden yedirin, giydiğinizden giydirin. Eğer onlara zor işler teklif ederseniz derhal onlara yardım ediniz." (Müslim, Eyman 29; Müsned 5/161; M. Hamidullah, Allah'ın Elçisi Hz. Muhammed, s. 126, 127) "Sizden biriniz bu kölemdir, bu cariyemdir demesin. Kızım veya oğlum yahut kardeşimdir, desin." (Muslim, Elfaz 3; Müsned II/484) Köle zor işlerde çalıştırılmaz. (Buhari, "İman", 22; Müslim, "İmân", 40) Hz. Ömer (ra) Mescid-i Aksa'nın teslim alınması için yaptıkları seyahatte, bineği Medine'den Kudüs'e kadar hizmetçisiyle nöbetleşe kullanır. Hz. Osman devlet reisi olduğu dönemde kölesinin kulağını çektiği için, halkın gözünün önünde, kulağını köleye uzatıp çektirir. (Taberi, er-Riyadu'n-Nadare fi Menakıbi'l-Aşere II/111; Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, II/154) Ebu Zer'de takım elbisesinin bir parçasını hizmetçisine giydiriyor, bir parçasını da kendi sırtına alıyordu. (Ebu Avane, Müsned 4/72; Beyhaki, Sünen VIII/7) Görüldüğü gibi, birinci merhalede kölenin insan olarak hakları topluma benimsetiliyordu. Bu öyle bir eğitim sürecidir ki, Hollandalı bir oryantalist olan Snouck Hurgronje: "Avrupalılar, İslam'da kölelik hakkında Amerika ile Doğudaki şartları birbirine karıştırmaktan dolayı hatalı hükümler vermişlerdir. Bundan dolayı İngilizlerin köle ticaretini men için koydukları kurallar hakkındaki övgüler pek yerinde değildir. Bugünkü şartlar içinde onlar için köle olmak bir saadettir. Denemek için kendilerine, benimle birlikte yurtlarına dönmelerini teklif ettiğim kölelerin hemen hepsi, bu teklifimi, ancak kendilerini tekrar Mekke'ye getirmem şartı ile kabul ediyorlardı. Zaten onlar da birkaç sene hizmetten sonra da hür insanlar gibi toplum içine kabul ediliyorlardı." (İslam Ansiklopedisi, MEB, I/113) demektedir.

Peygamberimizin de kölesi ve cariyesi vardı. Hz. Muhammed'in kölesi Zeyd b. Harise, Efendimiz tarafından azad edilmesine rağmen, babası ve amcasının bütün ısrarlarına rağmen yinede hizmette kalmayı tercih etmiştir. (İbn-i Hişam, I/267; İbn-i Sa'd, III/42; Tirmizi, Menakıb, 39/3815; Buhari, III/303; DİB Ansiklopedi, Zeyd b. Harise maddesi; Prof. Dr. Abdülaziz Hatip , Kur'an ve Hz. Peygamber Aleyhindeki İddialara Cevaplar, s. 50) Efendimiz azadlı kölesi Bilal-i Habeşi'yi de hem müezzin hem de çoğu zaman devlet hazinesi sorumlusu yapmıştır. (İbn-i Hacer, el-İsabe, I/165) Ve en nihayetinde Efendimiz tüm kölelerini azad etmiştir! (Buhari, Itk, 1; Ebû Davud, Edeb, 120; Askalani Buluğu'l-Meram, IV/294) Diyarbekri, 'Tarihu'l-Hamis' adlı kitabında (II/178- 179) azad edilenlerin tek tek isimlerini saymıştır! Ayrıca Efendimiz, kölesini dövdüğünü duyduğu sahabeleri uyarıp kölelerin azad edilmelerini de sağlamıştır. (Müslim, Eyman,

32, 35) Sadece Müslümanlara değil, haberi olduğu her yerdeki köleleri hürriyetlerine kavuşturmaya da çalışmıştır. Mesela, Yemen Hükümdarı Zülkela el-Himyeri'ye bir mektup göndermiş ve eli altındaki 4.000 kölenin azat edilmesine vesile olmuştur. (İbn Düreyd, s. 308; İbnü'l-Esir, Üsdü'l-Ğabe, II/176-177; İbn Hacer, el-İsabe, I/492-493)

2- Kölenin de bir insan olduğu bilincine ulaştırılan topluma, ikinci merhale olarak savaşta esir edilen bu insanların hürriyetlerine kavuşmaları için çeşitli sebepler oluşturulmuştur. Mesela: yeminini bozan, yanlışlıkla adam öldüren, sevap için veya anlaşma ile köle azat etmek gibi. "Hangi mü'min, bir köleyi azat ederse, Allah da o azat ettiği kölenin her bir organına karşılık bir organını cehennem ateşinden azat eder." (Buhari, Itk, 1; Müslim, Itk; 21(1509); Tirmizi, Nüzur, 20) "Hanginizin yanında bir kız köle bulunur, onun yetişmesi için eğitim imkanı tanır, en güzel bilgilerle donanmasına yardımcı olur ve sonunda azat edip onunla da evlenirse, kendisi için iki ecir vardır. (Ayni, Bedreddin Ebi Muhammed Mahmud b. Ahmed, XVI/267-268; Ayrıca: Buhari, "`İlim", 31; Itk 14, 16, "Nikah", 12, "Enbiya" 48, "Meğazi", 35,"Cihad", 145, "Salat",12; Müslim, "İman", 241 (154), "Nikah", 84 (1365); Ebu Davud, "Nikah", 5(2053); Tirmizi, "Nikah", 25 (1116); Nesai, "Nikah", 65) Köleler İslam ordusuna komutan da (İbn Manzur, Muhtasaru Tarîhu Dımaşk li İbn Asakir, I/42) olmuştur, şehirlere valide. (Belazuri, Ensab, I/163)

İslam köleyi azat etmeyi tavsiye etmiştir de toptan köleliğin kaldırılması için niçin açıkça emir vermemiştir?

Mesela bir savaş yapılır. Esirler ele geçer. Bu esirlere uygulanacak maddeler şunlar olabilir: Esir idam edilir, bu ise zalimliktir ve İslam'da zulüm yasaktır. Toplama kamplarında esirlerin bir arada tutulması ihtimali ki, esir kamplarında yapılan zulüm örnekleri işkence, öldürme, tecavüz, gayri insani muamelelerin çeşitleri, birinci ve ikinci dünya ve çağdaş dünyanın devletleri arasındaki savaşlarda bol bol görülmüştür ve bu da İslam'a, insanlığa yakışmayan bir tutumdur. Esiri serbest bırakma ihtimali ki, bu durumda düşman tarafı serbest bırakmayabilir veya serbest bırakılan esir tekrar savaşa katılabilir. Ve son ihtimal, İslam'ın köleliğin (savaş esirliğinin) kalkma şartları olgunlaşana tek savunduğu görüş: Esirleri önce Müslüman ailelerine taksim edip, böylece onların karşı çıktıkları dünya görüşünü, yaşayarak öğrenip insanca muamele görüp İslam'ı tanıttıktan sonra çeşitli sebepler bulunarak (sevap, yemini bozmanın cezası vd.) onların serbest bırakılması veya Müslüman esirlerle karşılıklı değiştirilmeleri. "İslam birçok cezadan kurtulma kefareti olarak öncelikle köle azat etmeyi şart koşmuştur." (Molla Musa Celali, Ateist İtirazlara Cevaplar, s. 84)

Özetle, esir edilen kişiye insanca muamele edilir, yanlışları, ön yargıları gösterilir, gerçek (teori ve pratiğiyle yaşanarak) öğretilir sonrada esir serbest bırakılır. İslam'da kölelik budur, eğer bu insani ve ahlaki duruma kölelik adını verilebilirse! İşte tüm bu sebeplerden dolayı Ahmet Cevdet Paşa, "Müslümanlıkta köle almak, köle olmaktır." (Kamil Miras, Tecrid-i Sarih Tercümesi, VII/466) demektedir. İslam bazı haramları aşama aşama ortadan kaldırmıştır. İçki, kölelik gibi. Çünkü toplumu o haramın kaldırılacağı ortama hazırlamak zorunludur. Bu da belli bir eğitim ile tedricen, aşamalı olarak sağlanmıştır. "İslam köleliğin kaldırılmasını aşamalı olarak hedeflemiştir." (Molla Musa Celali, Ateist İtirazlara Cevaplar, s. 25) İslam teoride köleliği sonlandırmıştır, pratik ise şartlara göre güncellenmektedir!

Cariye

Cariye, savaşta esir edilen, savaşa bizzat katılan kadın asker, düşman safları içinde yer alan esir düşmüş kadın savaşçılardır. Günümüzde artık cariyelik konusu tarihi ilgilendiren bir konu haline gelmiştir ve tarihi bir hadise olan cariyelik müessesesi günümüzde hiçbir şekilde uygulamak mümkün görünmemektedir. Ama İslam'ın gerek tarihte gerek günümüzde İslam

dışı uygulamalar ile kıyaslanamayacak derecede ileri seviyede düzenlemelere sahip olduğu da bir gerçektir.

Ali Rıza Demircan, 'Kur'an ve Sünnet ışığında cariyeler' isimli kitabında, 'Allah, meşru savaş sonrasında -geçici süreli- esir alınmasını onaylamıştır.' demektedir. Nisa, 36. ayette Allah şöyle buyurur: Esirlerinize ihsan ile (Allah görüyor bilincinde olarak iyilikle) muamele edin. "İslam dini, tarihten ve cahiliyet toplumundan devraldığı insanlık dışı köleliği, kendine özgü insancıl kuralları olan 'İslam savaş esirliği sistemini' kurarak, 'kurumsal ve kuramsal' olarak yasaklamıştır." (Metin Aydın, Ateizm Yanılgısı, s. 151, 152) İslami dönemde, meşru savaşlar sonucu alınan esirlerin hiçbirisi köleleştirilmemiştir. Onlar kısa süre içinde özgürlüklerine kavuşturulmuştur. İslam, esirlerin karşılıksız veya fidye karşılığı serbest bırakılmalarını emreder. (Tevbe, 60; Nur, 33; Nisa, 92; Maide, 89; Mücadele, 3-4; Nur,32; Nisa,3, 25; Müslim, Eyman, 30-30; İbni Mace, 2525; Müslim, Eyman, 12) Cariyeler de, geçici statülü savaş esirleridir. (Aydın, Ateizm Yanılgısı, s. 153) İslam evlendirilmelerini teşvik eder ve onlarla cinsel ilişkiyi ancak rızaya dayalı nikah şartı ile onaylar. (Mahmud Esad, Kitab-ı Nikah ve Talak, s. 128; Aydın, Ateizm Yanılgısı, s. 150) Kur'an'da cariyeler ile evliliği teşvik eder. (Nisa, 25; Nur, 32) Amerika'da ise bu ayetten 1300 yıl sonra bile hür olanların köle ile evlenmesi yasak idi! (H. A. Jacobs, Incidents in the Life of a Slave Girl, Cambridge 1987, s. 37, 26; P. Kolchin, American Slavery: 1619-1877, New York 1993, s. 122) Kur'an'da cariye değil, "meleket eymanuhum" yani "sağ elin sahip olduğu" anlamındaki 'deyim' geçer ki bundan maksat 'nikah sahibi' olmaktır. Zira bu tabir, henüz savaş ve esir kadın ele geçirmenin söz konusu olmadığı Mekke dönemi ayetlerinde (Mearic, 30) geçmektedir. Bu kavramın amacı, bir nikah bulunmaksızın veya eğer kadın memluke (esir, köle) ise nikah sahibi olmaksızın onlarla cinsi temasta bulunmaktan men etmektir. Daha ileriki yıllarda yapılan savaşlarda esir alınan kadınlar için de hüküm aynıdır. Esir değişimi veya serbest bırakma söz konusu değilse, siyasi olarak esaret altında olurlar fakat onlarla cinsel ilişkiye girilemez. Bunun için her normal kadınla yapıldığı gibi ayrıca nikah kıyılması gerekir. Buna ise 'eş' denir. İslam vicdanı her ne şekilde olursa olsun "nikahsız" ilişkiye asla izin vermez. Şu ayet ise, esir alınarak köle yapılan ve böylece evlilik dışı nikahsız cinsel ilişki kurulabilen kadın kastedilen "cariye" uygulamasına yol olmadığının apaçık ispatıdır: "Hür mümin kadınlarla (muhsanat) bir yuva kurmaya güç yetirecek durumda olmayanlarınız, savaşta esir alarak sahip olduğunuz (ma meleket eymanukum) iman etmiş kadınları düşünebilir. Allah imanınız ile ilgili her şeyi biliyor. İman edenler artık birbirinin can yoldaşıdırlar. Şu halde onları namusuyla yaşamaları şartıyla, ailelerinden izin alarak ve mehirlerini vererek nikahlayın." (Nisa, 25) Dikkate lütfen, ayet açıkça ailesinden izinli, mehirli, normal (meşru) evlilikten bahsetmektedir. (Muhammed Rıdvan Sadıkoğlu, Hz. Havva'dan Günümüze Kadın, s. 128) "Bugün bir savaş olsa ve Müslümanların eline erkek ve kadınlardan oluşan yüzlerce esir düşse şunlar yapılır: Güvenliği sağlanmış korunaklı bir yerde bekletilirler. Ganimet olarak görülemezler. Esir alan askerlere dağıtılamaz, hiçbiri köle ve cariye yapılamaz. Evli olanların evlilikleri devam eder. Esir düştü diye ailesinden veya eşinden zorla koparılamaz, hangi dine göre kıyarsa kıymış olsun nikahı bozulamaz. Her türlü kötü muamele, angarya, işkence, tecavüz, cinsel taciz yasak olur. 'Misafir' muamelesi görür. Ya esir mübadelesi karşılığında serbest bırakılırlar. Ya fidye veya tazminat karşılığı salıverilirler. Ya örneğin, lisan belletme, teknoloji öğretme, meslek kazandırma vs. karşılığı üçer beşer serbest bırakılır. İçlerinden kendi istekleri ile evlenmek ve Müslüman toplumda yaşamak isteyen olursa, kendi rızasıyla, ailesinin izni alınarak (hatta çağrılarak) ve mehirleri tastamam verilerek bekarlarla telli duvaklı, davullu zurnalı baş göz edilip serbest bırakılırlar." (R. İhsan Eliaçık, İslam'da "Cariye" Var mı? Adil Medya, 22 Ekim 2014) Hz. Peygamber de cariyesi Mariye ile evlenmiştir. Kur'an, içlerinde Mariye'nin de olduğu Hz. Peygamber'in hanımlarından ayırt etmeksizin, "Ey peygamber eşleri" diye bahseder. (Tahrim, 1-2) Hz. Ömer'in hilafeti sırasında Suriye'nin fethi sebebiyle sayıları yüz bini bulan erkekli kadınlı esirler ele geçirilmişti. Bu kadar insana ne yapılacağı sorun olunca Hz. Ali: "Ey Ömer! Bunların hepsi Bizans'ın zulmü altında inleyen sefil ve biçare insanlardır. Artık bunlar bizim halkımızdır. Bunların kolları ve cesetleri

kazanıldı, şimdi de yüreklerinin kazanılmasına sıra gelmiştir. Görüşüm şudur: Hepsini kayıtsız şartsız serbest bırak! İslam'ın sevgi, merhamet ve adaleti altında saadetle yaşasınlar. Varsınlar çoluk çocuklarına kavuşsunlar." (Filibeli Ahmet Hilmi, İslam Tarihi, s. 287) Hz. Ömer de bu görüşü kabul eder. Yüz bin esirin serbest bırakılması için derhal bölge komutanı Ebu Ebeyde b. Cerrah'a emir gönderir. İslam olmasa bu hüküm verilebilir mi idi?!

"Dünyada esirlere, kölelere, cariyelere ve hatta kürek mahkümlarına Müslüman Türklerden daha iyi muamele eden bir millet daha yoktur." (Fransız yazar D'Ohsson, Tableau General De L'Empire Othoman, IV/381) Türk ve İslam düşmanlığıyla tanınan Baron De Tot: "İtiraf etmeliyiz ki, köleleriyle cariyelerine fena muamele edenler yalnız Avrupalı Hristiyanlardır." (Tot, Memorye Surles Turcs, II/251)

Peki, dünyada kölelik/cariyelik kalktı mı?

Irak içişleri bakanlığının açıkladığı 'resmi' verilere göre ABD'nin Irak işgali sonrası esir olan Iraklı kadın sayısı 5130. Tecavüze uğrayanların sayısı 3330, hamile kalıp hapishanede doğum yapanların sayısı 1200, zorla kürtaj yaptırılanların sayısı 1830, toplu tecavüz nedeni ile hayatını kaybedenlerin sayısı 180. İşkence altında öldürülenlerin sayısı 120. Ayrıca 4.000 kadından ise haber alınamıyor! (Yeni akit, 26.02.2013) Bunlar işgal altındaki bir ülkenin açıklayabildiği 'resmi' rakamlar ve bu kadınlar da asker değil sivil idiler! Bizlere medeniyet dersi (!) veren bu Batılı ülkeler hâlâ dünyanın birçok ülkesini işgal etmeye devam etmekte ve sömürmektedir. Asıl sorun ise, onların yönlendirmelerine kanarak İslam'ı eleştiren içimizdeki Batı hayranlarıdır! Gazze'li mücahidlerce yaklaşık 1.5 yıl esir tutulan 4 İsrailli kadın asker serbest bırakıldıklarında ise şunları söylüyorlardır: "Bize iyi davrandılar. Yiyecek içecek elbiseler iyiydi. Bizi bombalamalardan korudukları için onlara teşekkür ediyoruz." (Haber 7, 26.01.2025) İşte demokrasi sloganları ile ülkeleri işgal eden emperyalist Hristiyanlar ve işte iftira edilen Müslümanlar. Gerçek ortada! Devamı için, 'Batı Medeniyeti' adlı yazımızı tavsiye ederiz.

"İslam eski kölelik bağlarının tümünü kurutmuştur. Kurutulmayan tek kaynak harp köleliğidir. Resulullah, Bedir Savaşı'nda karşılıksız olarak esirleri serbest bırakmıştır. Fransız ihtilali, köleliği Avrupa'da kaldırmıştı. Peki o zaman Müslüman Cezayir'de Fransa'nın yaptıklarının adı nedir? Amerika'nın Afrika'daki siyahlara yaptıklarının adı nedir? İslam insanlara karşı açık sözlüdür, köleliği ilga yolu da mevcuttur, fakat o yolu açmak, dünyanın harp esirlerini köleleştirmemede ittifak etmesine bağlıdır. Amerikalılar kulüp, lokanta ve otellerine, 'yalnız

beyazlara' veya 'köpeklerin ve siyahların girmesi yasaktır' ibaresi yazıları levhaları asmıştı. Harp esiri cariyeler konusunda İslam'ın suçu (!) serbest fuhşu (genel evler veya randevu evi gibi birleşme tarzını) serbest bırakmamış olması mıdır? Fuhşun çukuruna itildikten sonra, hiçbir istekliyi red etme hakkı olmayan kadının şeref ve hassasiyeti nerededir? Sahte medeniyet, 'kölelikten beter olan' serbest fahişeliğe kölelik demiyor. Çağdaş Avrupalı erkek, şehevi isteklerini tatmin edecek bir kadın bedeni arıyor. İslam'daki cariye nizamı geçici bir nizamdır. Mevcut nizamlardan cariye nizamı çok daha haysiyetli ve çok daha temizdir." (Prof. Muhammed Kutup, İslam'ın etrafındaki şüpheler, s. 72, 79, 82-87)

ABD'de ara seçimlerin yanı sıra Tennessee eyaletinde "köleliğin yasaklanması" da oylanır. Seçmenlerin yüzde 20,3'ü uygulamanın devamı yönünde görüş belirtir. (Euro News, 10.11.2022) Tarihteki ataları da, "İngiliz, İspanyol, Portekiz ve Fransız gemileri Avrupa'dan kumaş, tuz, incik-boncuk, silah, içki alıp Afrika kıyılarında satıyor ve yerine zenci köle alıyor, sonra o köleleri Amerika'da satıp oradan kahve, tütün, şeker alıp Avrupa'ya götürüp satıyordu." (Hıfzı Topuz, Elveda Afrika hoşça kal Paris, s. 311)

Günümüzde adı konmamış kölelik sistemi ve cariye meselesi, 'İslam dışı' kaynaklardan beslenerek 'aynen devam' etmektedir. İşin ilginç yönü, İslam'a kölelik meselesi üzerinden saldıranların, hem tarihte hem günümüzde köleliği çok daha kötü bir şekilde uygulayıp, hâlâ daha da devam ettirmekte olmalarıdır! Asıl üzücü olan da içimizdekilerin bu yalanlara kanmalarıdır!

"Modern kölelik, "köleliğin güncel, çağdaş veya yeni algılanış ve uygulanış biçimlerine işaret etmektedir." Modern köle hükmünde olan kişi hukuken var olan statüsünü korumaktadır yani köleleştirildiği halde, özgür birey olarak 'görülmektedir.' Ortada zincir yoktur, kanunen yasal bir durum söz konusu değildir ama çağdaş, güncel şekli ile, hatta daha da zor şartlarda kölelik aynen devam etmektedir. Günümüzde modern kölelik olarak nitelendirilen insan ticareti, çocuk ve kadının cinsel istismarı, çocuk işçiliği, sözleşmeli kölelik ve borç yüzünden kölelik, insan onurunu zedelemekte ve onulmaz insan hakları ihlallerine sebep olmaktadır." (insamer.com/tr/modern-kolelik_340.html) "Modern kölelik, tüm insanlar için geçerli temel hakların ihlal edilmesine ve özgürlük ve güvencenin ortadan kaldırılmasına neden olmaktadır. Bugün kölelik az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler bir tarafa, gelişmiş ülkelerde dahi varlığını sürdürmektedir. Modern kölelik, çeşitli uluslararası düzenlemelerle yasaklanmışsa da günümüzde hakim olan anlayış köleliğin yasalar aracılığıyla örtülü şekilde uygulanmasına hizmet etmektedir. (Mehmet Atilla Güler, Modern Kölelik ve Modern Köleliğin Görünümleri, İş Ve Hayat,Yıl 2015 Cilt: 1 Sayı: 2, s. 44) "Dünya genelinde 50 milyon kişinin "modern köle" olduğu tahmin ediliyor." (AA, 01.12.2022) Öz Gıda İş Genel Başkanı Mehmet Şahin "Modern kölelik sistemi kaldırılsın." (Milat, 17 Mayıs 2017) "Antep'te işçilerinden "asgari ücret" tepkisi: Bunun adı modern kölelik" (2 Temmuz 2022) "Asgari ücret, kölelikten de aşağıdır." İbrahim Halil Er

"Asgari ücretle çalışan milyonlarca kişi yokmuş da günümüzde, o zamanın kölelerini konuşuyoruz." (Ahmet Bayraktar, Ateizmus 1, s. 195) Kölelik kendi başına bir olgu değildir. Onu besleyen savaş, sınırları aşan borç ve adalete dayalı olmayan sınıf ilişkilerinin sonucudur. Bugün ayıla bayıla anlattığımız Yunan medeniyeti, bu kadar ilerlemesini köle ve hizmetçilere borçludur. Bugün, insanların köleden beter yaşamalarına neden olan ücret politikası vardır: Asgari ücret. (Ahmet Bayraktar, s. 25, 26) "Kölelik bir sosyal kurumdur, yerine bugün asgari ücretli, karın tokluğuna işçilik ikame edilmiştir. Kölelik ya da benzeri bir sistem hep var olacaktır. Kur'an bu yüzden kölelikten çok, onu ortaya çıkaran bozukluklarla savaşmıştır." (Ahmet Bayraktar, s 28) "Ne yapmıştır peki? Kazancın ihtiyaç fazlasının muhtaçlara paylaşılmasını emretmiştir. (Bakara, 219; Bakara, 261) İhtiyaca dönük olmayan her türlü biriktirme ve yığmanın, Allah tarafından yasaklandığı bildirilmiştir. (Tekasür,1; Tevbe, 34-35) "Modern köleliğin ne kadar yaygın olduğuna ve insanların nasıl

acımasızca sömürüldüğüne dikkat çekilen Colors adlı dergide, sömürülen çocuklardan, seks işçisi olan, satılmak üzere kaçırılan, terör için kullanılan, babalarının borcuna karşılık çalıştırılan insanlardan örnekler yer alıyor. 1850'lerde ABD'de bir köle satın almanın bedeli 50 bin dolara eşit olurken, 21. yüzyılda 100 doların altına inmiş durumda bulunuyor. Dünyanın yarısı günde 2 doların altında bir gelirle geçiniyor. Bu da potansiyel köleler için uygun ortam yaratıyor. Kölelik dünyanın her ülkesinde yasak olmasına rağmen, günümüzde 27 milyon köle var. Çin'deki Laogai adlı hapishanedeki 1200 kampta yaşayan tutukluların ürettiği telefon çipleri, deri eşya, kozmetik ürünleri, ilaçlar gibi 200 farklı ürün dünyaya ihraç ediliyor. Dünyada üretilen çayın üçte biri bu işçiler tarafından toplanıyor. Dünya kakao tohumu üretiminin yüzde 45'i Fildişi Sahili'nde, yüzde 80'i köle işçilerce yapılıyor. Dünyada köleler tarafından kurulan ilk ve tek ülke olan Haiti'de fakir anne ve babalar çocuklarını daha iyi bir eğitim ve bakım vaat eden bakıcı ailelere veriyor. Ama yüzde 75'ini 7 ile 14 yaş arası kızların oluşturduğu çocukların çoğu, hayatları boyunca yeni ailelerine hizmet ediyor, diğer çocuklardan farklı muamele görüyor ve hiç eğitim almıyor. Kaçak işçiler, sırf bir iş sahibi olmak için haftada 7 gün, günde 14 saat zor koşullara razı olup, işi ayarlayan aracılara büyük miktarda borçlanıyor. Maaşlarıyla ne insan gibi yaşamaları ne de borçlarını geri ödemeleri mümkün olmuyor. Pasifik'teki Saipan adasına çalışmak için gelen Asyalı göçmenler, iş bulma bedeli, kira ve gıda için çok yüksek ücretler ödemek zorunda kalıyorlar. Dünyaca ünlü markaların fabrikalarında çalışan işçiler, vaat edilen maaşı almak için mesaiye kalıyor. Ayrıca, modern dünyanın sorunsuz insanlarının ise kendilerini güzelliğin, paranın ya da alışverişin köleleri haline getirdiklerine işaret edilen dergide, gerçekten kölelik yapanların ya seslerini kimseye duyuramadığı, ya da cehaletin karanlığında içinde bulundukları durumu kader olarak kabul ettikleri vurgulanıyor." (NTV, 8 Ocak 2022) Olayın vahim tarafı tüm bu kölelik düzenine karşı olan ve bu düzeni ortadan kaldıracak tek sistem olan İslam, hâlâ kölelik üzerinden eleştirilmektedir. Acaba amaçta bu suçlamalar üzerinden insanların gerçeği görmesine engel olmak mıdır?!

"Unvanı değiştiği zaman kölelikten değişen nedir ki?" (Profesör Muhammed Kutup, İslam'ın etrafındaki şüpheler, s. 86) "Bu ülkede çeyrek asırdır devlet eliyle seks köleliği yaptırılıyor. Kadınlar hayvan gibi, birer mal gibi kataloglarla pazarlanıyorlar. Bu kadınlara o yaptıkları işe tahammül edebilsinler diye uyuşturucu veriliyor." (Kuzey Kıbrıslı Milletvekili Doğuş Derya, 12.03.2025) İstanbul'da köle pazarı. Kimi seks, kimi yemek yaptırıyor! (Milliyet, 18.10.2005) İspanya Başbakanı Pedro Sanchez, "Kadınları köleleştiren fuhuşu yasaklayacağım." (BBC,18 Ekim 2021) Yıllık cirosu milyar dolara varan ABD'li iç giyim firması Victoria's Secret, köle çocuk işçi çalıştırmaya göz yummakla suçlanıyor. (NTV, 16 Mar 2012) Victoria Secret'in eski mankeni Kylie Bisutti, "Sex işçisi gibi idim." (CNNTürk, 4 Ekim 2014) Avrupa'da Çinli dost tutmak moda oldu: Avrupada yaşayan Çinli kadınların en tantanalısı olan Tana Li, 'sahibi' Herb Andress'in kollarında. (Okey, 26.7.1974) II. Dünya Savaşı'nda Japon ordusunun her 70 askere bir seks kölesi talep ettiği ortaya çıktı. (Indyturk, 8 Aralık 2019) II. Dünya Savaşı'nda Japon askerinin seks kölesi olarak kullandığı kadınların görüntüleri ortaya çıktı. Güney Koreli uzmanlar görüntülere ABD'ye ait arşivlerde ulaştı. (Cumhuriyet, 10 Temmuz 2017) Koreli Kadınlar, ABD'li Askerlere Seks Kölesi Oldu. Uluslararası Göçmen Örgütü'nün bir raporuna göre, 1990'ların ortalarından bu yana 5000'den fazla kadın ABD askeri personeline pazarlanmak üzere Güney Kore'ye kaçırıldı. Filipinler, Rusya ve Doğu Avrupa ülkelerinden kaçırılan bu kadınlar, Güney Kore'de ABD üslerinin çevresinde konuşlanan barlarda fahişe olarak çalışmaya zorlandılar. (09 Nisan 2003) İngiltere'de 'modern köle' ticareti. İngiliz Daily Mail gazetesi, İngiltere'ye yurtdışından getirilen kadınların, daha ülkeye ayak basar basmaz, havalimanlarında açık artırma yöntemiyle köle gibi satıldığını ortaya çıkardı. (08.03.2007) İngiltere'de araştırma: En az 100 bin modern köle var. Bu rakam, resmi tahminlerin 10 katı. Kölelik karşıtı çalışma yürüten kuruluşlar, kurbanların yüzde 90'ının tespit edilmemiş olduğunu söylüyor. (BBC, 15 Temmuz 2020) Diplomalı seks köleleri. Aksaray'da polis, 20 kadını fuhuştan

gözaltına aldı. Gözaltına alınan kadınların meslekleri duyanları hayrete düşürdü. Aksaray'da polis, Türkmenistan'da çocuk doktoru, gazeteci, bankacı, öğretmen ve hemşirelik gibi meslekleri olan 20 kadını gözaltına aldı. (İnternet Haber, 11 Nis 2008) İstanbul'un Afrikalı seks işçileri. Burası İstanbul'un kurtlar sofrası. Bir taraf, Afrika'dan kaçıp burada yaşam mücadelesi veren siyahilerin mahallesi Kumkapı. Diğer taraf fuhuş mekanlarıyla Aksaray: Yanıp sönen neon ışıkları, taksilerden inen hayat kadınları, kapı girişleri kalabalık barlar, "Ortam lazım mı?" diye soran ağır abiler, seyyar satıcılar, polis sirenleri... 'Alışık olduğum' görüntüler. Kumkapı'ya çok yakın, etrafta yüzlerce siyahinin var olması da sıra dışı bir durum değil. (Hürriyet, 12 Nisan 2018) Menajerim beni seks kölesi yaptı. Geçen ay intihar eden dizi yıldızı Jang Ja-yeon'un 7 sayfalık veda mektubu Güney Kore'yi karıştırdı. Mektupta "Menajerim beni seks kölesi gibi kullanıp, medya patronları ve yöneticileriyle yatmaya zorladı" itirafları var. Dün ortaya çıkan mektupta Jang, eğlence endüstrisini yöneten erkeklere ağır suçlamalarda bulunuyor. (Hürriyet, Nisan 02, 2009) "Karaköy'de küçük yaşta kızlar köle gibi çalıştırılmakta, kadınlar seks kölesi gibi satılmaktadır." (Gökmen Ulu, uğur Dündar, s. 204) Playboy'un yaratıcısı Hugh Hefner'in 'kız arkadaşlarından' Holly Madison, yazdığı kitapta Türkiye ile ilgili ilginç ayrıntılar verdi: 'Sipariş' aldığımızda VIP eskort servisi üzerinden Playboy kızlarını İstanbul'a gönderirdik. (Hürriyet, 8.10.2017) Fatih Koparan adlı gezginin sosyal medya sayfasından paylaştığı videolardan birinin adı 'Bangkok kadın pazarı.' Köle ticareti Avrupa'ya pahalıya patlayabilir. 14. Karayip ülkesi, 400 yıl süren esir ticareti yüzünden ortaya çıka felaket sebebiyle İngiltere, Fransa ve Hollanda'ya karşı hukuki süreç başlattı. Köleliği 1934'te kaldıran İngiltere, kölelere değil sahiplerine bugünkü parayla yaklaşık 240 milyar Euro ödemişti. Kölelere ise, "Hürriyetinizi kazandınız, gidin kendinizi geliştirin" denmişti. (Haber 7, 3.10.2013) Ayşe Tükrükçü'nün akıllara durgunluk veren hikayesi. Genelevde kolayına geldiği için orada olmayı tercih edenler var mı? Hayır, çünkü 'kölelik' bu! Ben gün geldi, bir günde 60-70 kişiyle yattım. Bunun nesi kolay? 365 gün çalışıyorsun. 12 ayda, 12 kere regl olman gerekiyor değil mi? O günlerde de çalışmak zorundasın. Bir genelev kadınının zevk alması mümkün mü? Hayır. İğrenç şartlarda çalışıyorduk, yaşıyorduk. Oraya gelen erkeklerin de insanlıklarından utanması lazım... Bir kadın, o haldeki bir erkekle yatmaz, yatamaz! Yüreği kaldırmaz. Ama erkekler yatabiliyor. Adam geliyor seninle yatıyor. Sonra, "Kızım, sen niye orospu oldun?" diyor. "Kızım" diyor, çünkü kızı yaşındayım. Döven, söven, ağlayan, hakaret eden, sapık taleplerde bulunan... Bir günde 70 kişiyle yattıktan sonra insan ne hissediyor? Ölüm. İçine hortum sokarsın, yine de temizlenemezsin. Regl, kürtaj fark etmez, her zaman çalışacaksın. Benim 8 tane kürtajım var genelevden. Peki bu kıskaçtan kurtulmak mümkün değil mi? Çok zor. Ben 240 milyona satılmıştım. Kazanıyorsun zannediyorsun ki, borcunu ödeyebileceksin. Bir hesap çıkarıyorlar sana, sigorta parası, işçi parası, yemek parası, kuaför parası, vekil parası, yakıt parası, su parası, elektrik parası, bilmem ne parası... Sen hep borçlusun! Bir müşterim aşık oldu bana. "Seninle evleneceğim!" dedi. Ama onun düğün yapacak parası yoktu. Benim borcumu ödeyip, o düğünü yapabilmek için 700'e yakın erkekle yatmam gerekiyordu. (Ayşe Arman, Hürriyet, 24 Mayıs 2015)

"Savaş esiri" olan kölelerle günümüzle bile kıyaslanamayacak birçok hak tanıyan İslam'ı eleştirenlerin, sıra 'sex işçisi' diye tanımladıkları milyonlarca kadına, 'asgari ücretle çalışan' emekçilere, 'çağdaş kölelere' sıra gelince sus pus olmaları da ayrıca manidardır!

İslam'da had cezaları ve kısasın hikmetleri

İslam hukukunda had, Allah hakkı yani toplum hakkı olarak yerine getirilmesi gerekli olan, miktar ve durumu Şari tarafından belirlenmiş yaptırımlar olarak tarif edilir. Zina, hırsızlık, iftira, eşkıyalık gibi cezaları kapsar. Kısas (Suçluya ceza olarak, başkasına yaptığı kötülüğün aynısını uygulama) ve diyet (kan bedeli) ile birlikte hadler, İslam'ın muhafazasını esas aldığı beş temel değerin (akıl, din, can, ırz ve mal) korunması ilkesinin önemli bir parçasını teşkil eder. (DİB, İslam Ansiklopedisi, XIV/ 547; IX/473) Ateistler ise İslam'ın suçlara karşı uyguladığı cezaların günümüz için geçerli olmadığını ileri sürer ve eleştirirler.

İslam ceza hukuku (ukubat) hadler "belirli bazı suçlara İslam'ın tayin ettiği cezaları" ifade eder. Bu cezayı gerektiren suçlar beş tanedir: zina, hırsızlık, içki içmek ki cezası 40 sopa, (Darimi, Hudud,10; Hanbel, IV/389) kazf (namuslu kadına zina iftirası) cezası 80 değnek (Nur, 4) ve yol kesme (hırabe): Suçuna göre sürgünden idama dek ceza alabilir. (Maide, 33-34) Bunlardan günümüzde en tartışma konusu yapılan ikisini (Zina, hırsızlık) burada ele alacağız.

İslam huzur, barış dinidir. İnsanların dünya ve ahiret mutluluğunu amaçlayan kurallar bütününü vazeder. Hedef, iyi kul olup Allah'ın rızasına ulaşmaktır. İslam değil kimseyi kesmeyi, herhangi bir insanın arkasından dedikodusunu yapmayı, malını çalmayı, namusuna 'göz ile bile olsa' yan bakmayı yasaklamıştır. İslam'ın amacı toplum ahlakını temin etmektir, toplumu tehdit etmek değil. İslam'ın amacı, yukarıda sayılan 5 değeri -Müslüman kafir, tüm insanlar için- koruma altına almaktır. Bu beş esasa bir tehdit oluşursa, toplum huzurunun devamı için (Şirin Gül, Toplumsal Değişim ve İslam hukuku, Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Yıl 5, Cilt 5, Sayı 1, Bahar 2019, s. 46) o sorunla ilgili gerekli önlemler alınır. (İbn Aşur, Makasıdu'ş-Şeria, s. 30)

Ateist ve oryantalistler birçok konuda olduğu gibi kısas ve had cezaları konusunda fıkıh ihtilaflarını, ictihad farklılıklarını Kur'an'ın açık hükmü gibi göstererek insanları yanıltmaya çalışmaktadır. Bir müçtehidin içtihadı, o kişinin bilgisi ölçüsündeki şahsi görüşüdür. İslam'ı şahsi görüşler içine hapsetmek ise sadece, önyargı ve cehalet ile açıklanabilir.

Kısasın asıl gayesi, toplum düzenini sağlamaktır. Eğer öldürülenin yakınları, katili bağışlar da diyete (kan bedeline) razı olurlarsa o zaman aile dayanışmasının bir gereği olarak diyeti, katilin akraba tarafı öder. Bu sayede fertlerinin davranışlarını kontrol edilmiş, onların yanlış bir şey yapmalarına engel olunmuş olur. (Ali Bardakoğlu, Diyet, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, IX/478)

Ateistlere göre: "Bir Müslüman erkek, kafir erkeği öldürürse kısas uygulanmaz." Kur'an'ın açık anlatımında Müslüman kafir kaydı yoktur. Hür deyimi içine, Müslim, gayri Müslim bütün insanlar girer.

Bu konuyu daha iyi kavrayabilmek için Bakara Suresinin, kısasla ilgili 178-179. ayetlerinin mealini verelim: "Ey inananlar, öldürmede kısas size farz kılındı. "Hüre hür, köleye köle, kadına kadın. Ama kim (yani katil, Müslüman) kardeşi tarafından affedilirse, o zaman (affedenin örfe göre) uygun olanı yapması (uygun diyet istemesi, affedilenin de) güzelce onu ödemesi gerekir. Bu, Rabbiniz tarafından bir hafifletme ve acımadır. Kim bundan sonra da saldırıya kalkarsa artık onun için acı bir azap vardır. Ey akıl sahipleri, kısasta sizin için hayat vardır, böylece korunursunuz."

Katade'den nakledildiğine göre (İsmail b. Kesir, Tefsiru'l-Kur'ani'l-Azim, XIV/444) cahiliye çağında kabileler, kendilerini birbirlerinden üstün görürlerdi. Şayet kuvvetli olan kabilenin kölesi öldürülse, onun

yerine bir hür; kadın öldürülse, yerine bir erkek; hür bir erkek öldürülse yerine iki hür erkek öldürmek isterlerdi. Böylece o kabile kölelerinin, başkalarının hürlerine; kadınlarının, başkalarının erkeklerine; bir hürlerinin, başkalarının iki hürüne denk olduğunu ileri sürerek övünmüş olurdu. İşte Yüce Allah (cc) bu ayeti indirerek insanlar arasındaki aşırılıkları önlemiştir.

Ayetin baş tarafı, kısası genel prensip olarak farz kılmakta, fakat maktulün velisine katili affetme yetkisini de vermektedir. Bu husus, ümmet için bir rahmettir. Kısastan maksat, toplumun huzurunun sağlanmasıdır. Çünkü haksız yere öldürülenin katili de hayattan mahrum edilmezse bu durum, maktulün yakınları arasında bir infiale, kan davasına ve iki taraf arasında ardı arkası kesilmeyecek öldürmelerin cereyanına sebep olabilir. Ama katil, öldürülünce iki taraf da yatışır, toplumsal huzursuzluk ortadan kalkar. Kısasın yanında af yetkisinin de tanınması, Kur'an hükmüne her zaman uygulanabilecek bir esneklik vermiştir. Maktul Müslüman olsun, zimmi olsun, hür olsun, köle olsun, kadın olsun, erkek olsun velisine kısas talep etme yetkisi verilmiştir. "Kim zulmen öldürülürse, onun velisine yetki veririz ama o da öldürmede aşırı gitmesin," (İsra, 33) Maide Suresinin 45. ayetinde de 'cana can, göze göz'ün kısas edileceği beyan edilmektedir. "Kim size saldırırsa, onun size saldırdığı kadar siz de ona saldırın!" (Bakara, 194) "Ceza verirseniz, size edilen azap kadar ceza veriniz." (Nahl, 126) ayetleri de kısasın içeriğini belirlemektedir.

Sünnette, kısastaki genel hükmün köleleri de kapsadığını görmekteyiz. Peygamberimiz "Kölesini, öldüreni öldürürüz. (Darimi, Diyat, 7; Tirmizi, Diyat, 18) buyurmuştur.

Hz. Peygamber devrinde bir kadın bir cariyenin dişini kırmış, cariye tarafı diyeti kabul etmeyerek, kısasta ısrar etmişti. Ashab-ı kiramdan Enes b. en-Nadr, kısasen dişin kırılmasına karşı çıkınca, Rasulullah: "Ey Enes! Allah'ın kitabında ceza kısastır" buyurmuştur. Cariye tarafının suçluyu affettiğini bildirmesi üzerine Allah Rasulü onların bu affı sebebiyle kazandıkları manevi dereceyi şöyle ifade buyurmuştur: "Allah'ın öyle kulları vardır ki Allah'a yemin etse, Allah onu yemininde yalancı çıkarmaz" (Şevkani, Neylü'l-Evtar, VII/26, 27)

Ateistler, "Eğer bir topluluğa azap edecekseniz, size yapılan azabın eşiyle azab edin." (Nahl, 126) böyle emrediliyor." diye yazarken ayetin yarısını verip tek taraflı yorumlar da yapmaktadır. Ayetin devamındaki, "Sabrederseniz, bu sizin için daha hayırlıdır!" cümlesini ateistler bilerek okuyucuya aktarmazlar. Ayet, affetmeyi, öç almağa tercih ettirmektedir. Ayetin asıl amacı, suçlara misliyle karşılık verip intikam almak değil, işlenen suça, hak ettiğinden 'daha ağır bir ceza vermeyi' engellemektir. Yani ayet, intikamı değil, adaletten ayrılmamayı emretmektedir. "Eğer ceza verecekseniz, size yapılan kötülük kadar, işlenen suç kadar karşılık verin. Ama affederseniz, bu sizin için daha hayırlıdır." buyrulmaktadır.

İslam'da kısas şahsi şikayete bağlı bir ceza olarak kabul edilmiş, toplum cezası sayılmamıştır. Çünkü kamu düzeni sadece suçlu ile mağdur taraf arasında bozulmuştur. Onlar anlaşır, barışır ve helalleşirlerse devlet düzenini ilgilendiren sakıncalar ortadan kalkmış olur. Bu nedenle, kendisine karşı müessir fiil işlenen kimse veya ölüm halinde, ölenin velisi affederse kısas düşer. (Kasanı, Bedayiu's-Sanayi, VII/241; İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, II/330; Abdulkadir Udeh, et-Teşriu'l Cini'l-İslami, I/79, 663)

Ebu Hanife ve İmam Malik'e göre, öldürülenin velisi ya kısas ister, ya da affeder. Veli, suçlu ile diyet üzerine anlaşmadan önce kısas hakkından vazgeçerse, diyet isteme hakkı da kendiliğinden düşmüş olur. İmam Şâfi ve Ahmed b. Hanbel'e göre ise veli seçimlik hakka sahiptir. Ya kısas uygulanmasını ister, ya da kısası affeder ve diyet alır. Affetmenin anlamı kısasın diyete dönüşmesi demektir ve bu, suçu işleyenin rızasına da bağlı değildir. (Kasani, Bedayiu's Sanayi', VII/241; Şevkani, Neylü'l-Evtar, VII/7; Hayreddin Karaman, Mukayeseli İslam Hukuku, I/136, 137)

Cinayetin cezası

‘Kasten’ adam öldürme suçunu işleyene kısas uygulanır. Kısas cezasının verilebilmesi için suçlunun, suçu bilerek ve isteyerek işlemiş olması gerekir. Aksi halde, birini yanlışlıkla öldürene kısas uygulanmaz. (Prof. Dr. Coşkun Üçok, Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Gülnihal Bozkurt, Türk Hukuk Tarihi, s.75) İslam’a göre insanı bilerek öldüren bir kişi için üç hüküm vardır.

1-Öldürülen tarafın ailesi adamı bağışlar: Katil serbest bırakılır.

2-Öldürülenin ailesi “kan bedeli” alır. İstedikleri meblağ karşılığı katili af ederler. Katil yine serbest kalır.

3-Öldürülenin ailesi kısas ister: Bunun üzerine ‘devlet’ katili idam eder. Daha sonra kan davası da olmaz, çünkü idamı gerçekleştiren devlettir. Öldürülenin ailesi de ceza verildiği için intikama kalkışmaz.

“Dünyada bilerek ve tasarlayarak insan öldürmenin cezası, bilindiği gibi kısastır. Kısas, öldürmeye karşılık öldürmedir. Ancak kısas öldürmek için değil, yaşatmak için vardır. Bir ülkede her yıl meydana gelen 1000 taammüden öldürmeyi, 10 katili etkisiz hale getirerek engelleyip 990 insanı kurtaracaksanız daha insani olan budur. Üstelik giden 10 insan katildir, aksi halde ölen bin kişi ise haksız yere öldürülmüş olacaktır. Öldürülmüş olan bir insanın kısas hakkı onun yakınlarınındır, bu haklarını alırlar ya da bağışlarlar. Devlet katili asla affedemez. Ancak bu İslam'ın kendi insanını eğitip yetiştirdiği, ona insanın değerini öğrettiği bir toplumda uygulanabilir. Siz önce seri katiller yetiştirir, sonra bu cezayı uygulamaya kalkarsanız haksızlık etmiş olursunuz.” (Faruk Beşer, Yeni Şafak, 14.09.2012)

"İslam hukukunda cezalar, had cezaları, cinayet cezaları (kısas ve diyet) ve ta'zir cezaları olmak üzere üçe ayrılır. Tazir suçları: Şari'in (kanun koyucunun) karşılığında belli ceza tayin etmediği, fakat fert ya da topluma olan zararından dolayı yasakladığı fiillere denir. Tazir gerektiren bir suçta, had cezasının sınırına varan bir ceza verilemez. (Doç Dr Hüseyin Çelik, Kur’an Ahkâmının Değişmesi, s. 158) Servetin toplumumuzda adil bir şekilde dağıtılmadığı, İslami eğitimin sonuçlarının topluma yeteri kadar yansıtılamadığı dönemlerde el kesme cezası uygulanmayabilir. Kur’an, adam öldürme, zina, hırsızlık ve yol kesme suçlarının cezası hariç, çoğu suçun cezasını tespit etmemiştir. Bunları hakimin takdirine bırakmıştır. (Çelik, s. 163, 164) Abbad bin Şurahbil, açlıktan dolayı buğday tarlasından başak çalıp yer. Tarla sahibi onu döver ve Peygamberimize getirip şikayet eder. Peygamberimiz tarla sahibine, "o, bilmiyordu, sen de onu dövdün." der, elbiselerini iade eder. Abbad'a bir ölçek buğday verir. (Nesai, Kadat, 21; İbni Mace, Ticarat, 67; Hanbel, IV/67) Bu cezanın uygulanabilmesi için önce hırsızlığa neden olabilecek açlık gibi sebeplerin ortadan kaldırılması ve sosyal adaletin en iyi bir şekilde tesis edilmesi gerekir. (Çelik, s. 170) Cezalandırmanın altında yatan neden, cezanın medeni veya ilkel olması değil caydırıcılığıdır. Cezalandırma, suç oranını ne kadar azaltıyorsa, o kadar başarılı demektir. Kur’an, işlenen suçun meydana getirdiği tahribata göre ceza şekillerini belirlemiştir. Çoğu insan aşağılanmayı, hakareti kaldırabilir ama toplum içinde buna tahammül edemez. Kur’an, suçlunun cezalandırılmasını emrederken, toplumu kurtarmayı amaçlamıştır. İnsanların koydukları cezalar ilkel olmazken, Allah'ın belirlemiş olduğu cezalar neden olsun?" (Çelik, s. 179) "Allah hüküm verenlerin en adili değil midir?" (Tin, 8)

“Ey akıl sahipleri! Kısasta sizin için hayat vardır. Umulur ki (bu hükme uyarak) korunursunuz.” (Bakara, 179)

İdam mı gayri insani, müebbet mi?

İtalyan mahkumlar müebbet yerine idam istedi. 310 mahkum, 17 yıldır hapis yatan 52 yaşındaki mafya üyesi Carmelo Musumeci önderliğinde İtalya'da Cumhurbaşkanı Giorgio Napolitamo'ya mektup gönderdi. Mahkumlar, "Sayın Cumhurbaşkanı, her gün biraz ölmekten yorgun düştük. Bir kez ölmek isteyen bizler, müebbet hapis cezamızın idama çevrilmesini istiyoruz" ifadesini kullandılar. (Hürriyet, 31.5.2007; NTV, 1.6.2007)

İslam'da hırsızlığın cezası nedir?

Bir olayın öncesi, olayın anı ve sonrası vardır. Bu üç zamanı da sıra ile değerlendirelim.

İslam, hırsızlık cezasının uygulanabilmesi için önce hırsızlığa neden olan olayları (açlık, kıtlık, işsizlik vb.) ortadan kaldırmayı amaçlar. Bir ülkede açlık, kıtlık, işsizlik varsa, o ülkede hırsızlığın cezası uygulanmaz. Hz. Ömer, kıtlık vakti hırsızlık cezasını yasaklamış (Mehmet Emin Özafşar, Oryantalist Yaklaşıma İtirazlar, s. 114), "İnsanların karnını doyurmadan, onlardan kanunlara uymayı istemeyiz" demiş (Prof. Muhammed Kutup, İslam'ın etrafındaki şüpheler, s. 219) ve kendilerini aç bırakıp, hırsızlık yapmak zorunda bırakılan hizmetçilere değil, onları o hale düşüren kişiye ceza vermiştir. (Kurtubi, El-Camiu li-Ahkami'l-Kur'an, VI/210; Celal Yıldırım, Kur'an Ahkamı, II/156,158; Elmalılı, Hak Dini Kur'an Dili, III/1671-1673; V. Zuhayli, İslam fıkhı, VII/387-390; A. Udeh, İslam Ceza Hukuku ve Beşeri Hukuk, III/439-475; İbn Kayyim el-Cevziyye, İ'lamü'l-muvaḳḳıin, III/10-11)

Hırsızlıkta bir çeşit hastalıktır. (Bilinen hırsızlık kadar olmasa da kleptomani diye bir rahatsızlık artık günümüzde bilinmektedir ki, cezası tazir'dir. (Emel Yıkmaz, İslam Ceza Hukukuna Göre Kleptomanide Ceza Ehliyeti ve Hırsızlık Fiilinin Sonuçları, bilimname XXXVII, 2019/1, s. 552) Hırsızlık ise bir ileri safhası aç gözlülük, çekememezliktir.) Bazı İnsanlarda hırs, israf, lüks hayat, mal-mülk sahibi olmak gibi doymak bilmez duygular vardır. Bunları meşru yolla elde edemeyenler veya bu menfi duygularını dizginleyemeyenler, başkasının mal ve servetine göz diker, hırsızlık ve soygunculuğa yeltenir. İslam'ın insanı bilinçlendirmeye dönük tevazu, sabır, imtihan bilinci, emek, rızık, çalışma, alın teri, zekat, ahiret şuuru, kul hakkı gibi pratiğe dönük yönü olan birçok kavramı bünyesinde barındırır. Bu eğitim sürecinden geçtiği halde düzelmeyen ve hırsızlığa alışan (tıpkı evleri, milyarları olduğu halde cezası uhrevi olan bir suç olan dilenmeye devam edenler gibi) insanlar bir kaç ay yatmakla düzelmez, aksine bu işin kıdemlilerinden cezaevlerinde ders alıp, daha bir bilenmiş olarak cezaevlerinden çıkarlar. Özellikle günümüzde, cezaevlerini kış yaklaştığında küçük bir adi suç işleyerek, kışı geçirmek için kullanan "mevsimcilerin" bulunduğunu düşünürsek, hırsızlığa karşı cezaevlerinin caydırıcı bir unsur olmadığı görülmüş olmaktadır. Cumhuriyet gazetesi Ankara temsilcisi Mustafa Balbay bir kitabında, "Çingeneler doğuma 2 ay kala bir yolunu bulup hapse giriyormuş, orada doğum yapıyormuş, pek çok öykü anlattı Doktor Alp" derken, başka bir yerde ise "Silivri bir ara koruculari da ağırladı, birine göre cezaevinde 'ekmek devletten, su devletten' yaşamak dağda, mezrada teröristle mücadele etmekten daha iyi." diye aktarmaktadır. (Mustafa Balbay, Silivri toplama kampı, zulümhane, s. 215, 262) Tüm bu yazılanlar, suçluların hapsi bir ceza olarak görmediğini de kanıtlamaktadır. Cumhuriyet genel yayın yönetmeni Can Dündar da hapishaneye "girenleri dışarıya daha donanımlı çıktıklarından, koğuşların ıslah değil eğitim merkezi olduğundan" bahsetmektedir. (Can Dündar, Tutuklandık, s. 155) Emniyetçi Hanefi Avcı'da benzer görüştedir: "Dev-sol militanlarını tutuklamak çare değildi, militanlar cezaevinde daha da radikalleşiyor, tüm aile fertleriyle örgüte yanaşıyor ve hizmet ediyorlardı." (Hanefi Avcı, Haliç'te Yaşayan Simonlar, s. 175) Ve en son araştırma sonucu: Adalet Bakanlığı verilerine göre, Türkiye'de cezaevinden çıkanların yüzde 45'i yeniden suç işliyor. Dünya ortalaması da yine yüzde 40-45 civarında. (Türkiye, 6.5.2025)

2019 yılında sadece hırsızlıktan "hüküm giyen" sayısı 42.752. Cinayetten hüküm giyen sayısı 9.574. Dolandırıcılık, tehdit, yağma vd. toplam 281.605 (Sözcü, 12 Şubat 2021) Yeni yapılacak olan 42 cezaevi için 2.2 milyar harcanacak. (Sözcü, 21 Ocak 2021) Cezaevleri, "suçlu bireylerin kendi aralarındaki etkileşim düzeylerini arttırıcı bir imkanı oluşturmakta ve bünyesinde suçlu bir kültürü barındırması açısından kriminal bir ortam oluşturmakta ve dolayısıyla bireyleri sadece cezaevlerine kapatmakla suçlulukla mücadele edilemeyeceği" ortaya çıkmaktadır. (Zahir Kızmaz, Cezaevinin Ve Hapsetmenin Suçu Engellemedeki Etkisi Dumlupınar Ün. Sosyal bilimler dergisi, Yıl 2007, Sayı: 17, 20.06.2015) "Bugün İngiltere'deki hapishaneler, öteki sanayileşmiş toplumların çoğunda olduğu gibi, çok kalabalıklaşmıştır. Hapsedilme, çoğunlukla tutukluları ıslah etmekte başarılı olmadığından, hatta belki de onlar üzerinde caydırıcı etkide bile bulunmadığından, suçla baş edebilmek için hapishanenin yerine geçecek seçenekler düşünülmelidir." (Prof Dr. Anthony Giddens, Sosyoloji, s. 197)

Hırsızlığın cezasından amaç hırsızlıktan caydırmak olmalıdır. Bu nedenle kimseye torpil, adam kayırma yapmadan tüm seviye-makamdaki insanlara ceza uygulanmalıdır. Hz. Resul, zengin bir Arabın kızı hırsızlık yapıp da cezanın kıza uygulanmamasını isteyip, "O ileri gelen birinin kızıdır, cezayı azaltalım" talepleri ile karşılaşınca "Sizden öncekileri helak eden şey şudur: İçlerinden şerefli birisi hırsızlık yaptı mı onu terk edip (ceza vermezlerdi). Aralarından kimsesiz zayıf birisi hırsızlık yapınca derhal ona had tatbik ederlerdi. Allah'a yemin ederim ki, Muhammed'in kızı Fatıma hırsızlık yapmış olsa mutlaka onun da elini keserdim." buyurur. (Buhari, Hudud, 11,12,14, Şehadet, 8, Enbiya, 50; Fedailu'l-Ashab, 18, Megazi, 52; Müslim, Hudud, 8 (1688); Tirmizi, Hudud, 9; Ebu Davud, Hudud, 4 (4373-4374); Nesei, Sarik, 5; M. Asım Köksal, İslam Tarihi, VI/477- 478, Şevkani, Neylü'l-Evtar, VII/131,136) Sosyal adalet zaten, mükafatların da cezaların da makam, mevki, cins ayırmadan uygulanabilmesi değil midir?

İslam'ın hırsıza uyguladığı cezayı eleştirenler günümüzde bir kişi açlık, zaruret, işsizlikten dolayı hırsızlık yapınca cezalandırıldığını görmemezlikten gelmektedirler. Bir insanı kötü yola düşüren ortam, şartlar göz önünde bulundurulmadan verilecek olan cezalar adil olmazlar. İslam ise, insanların asgari ihtiyaç maddelerini karşılayacak ortamı oluşturup, aç, işsiz kimse ortada kalmadıktan sonra toplum, genel itibarıyla derinlemesine ve geniş bir açıdan bilinçlendirilip, eğitildikten sonra hırsızlık cezasını uygulamaya sokar. Kısaca, hırsızlık olmadan önce, İslam gerek şartlar, gerek eğitim olarak hırsızlığa neden olacak durumları ortadan kaldırır.

Hırsızlık olduğunda ise bakılır, eğer hırsız, akıllı, ergen ise (çocuk, deli değilse); çalınan mal belli bir değerin üstünde (Ebu Davud, "Ḥudud", 12; Tirmizi, "Ḥudud", 16; İbn Rüşd, Bidayetü'l-müctehid, II/374) olursa (sikkeli, halis 10 dirhemin üzerinde olursa yani, 4,25 gr. altın veya 30 gr. gümüşün üstünde); mal gizlenmiş iken, evde, iş yerinde korunan, kapalı bir yerde iken çalınmış ise; hırsızın, çaldığı malda mülkiyet hakkı yok ise; mal kamu malı değilse; çabuk bozulan et, süt, yaş meyve vb değilse; eşi, çocuğu, babasının malı değilse; mahkemeye başvurmadan önce, mal geri verilip tövbe edilmemiş, uslanılmamış işe; iki şahit var veya hırsızın itirafı ile suç kesinleşmiş ise, tüm bu şartlar bir arada olunca hırsızlık suçunun cezası uygulanır. Ayrıca Hz. Resul, şüphe durumunda ve imkan ölçüsünde hadlerin uygulanmasına engel olunmasını da (Ebu Davud, "Ṣalat", 114; Tirmizi, "Ḥudud", 2; İbn Mace, "Ḥudud", 5; Molla Hüsrev II/81; Damad, II/545, 546) tavsiye etmiştir. Hz. Peygamber'in suçun oluşmasında, ispatında ve cezanın infazında suçlu lehine son derece titiz davrandığı, şikayetçisi bulunmayan veya kamuoyuna mal olmamış suçları görmezlikten geldiği, affetmeyi ve sulhu tavsiye ettiği, savaş ve yolculuk esnasında işlenen hırsızlıklara had cezasının uygulanmasını doğru bulmadığı da bilinmektedir. (Tirmizi, "Ḥudud", 20; Nesai, "Sarıḳ", 16)

Eğer hırsız yaptığına pişman olur, tövbe eder ve tövbesinde samimi olduğu anlaşılırsa el kesme cezası da uygulanmaz. Ancak bunun tespit edilebilmesi için hırsızın bir süre hapsedilmesi ve gözaltında bulundurulması gerekir. (Recep Demir, Ahkâm Tefsiri ve Mehmet Vehbi Efendi'nin Ahkami Kur'an'iyesi, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, sayı: 22, 2013; s. 452; Muhammed Tahir İbn Aşur, et- Tahrir ve't-Tenvi, VI/193)

Hz. Peygamber'in suçun kamuoyuna mal olması, suçlunun itirafında veya mağdurun şikayetinde ısrar etmesi gibi hallerde son çare olarak hadlerin uygulanmasına yöneldiği bilinmektedir. (DİV İslam Ansiklopedisi, Hırsızlık maddesi, VXII/395) Sünnette ve sahabe tatbikatında hırsıza ancak suçunun tekrarı halinde el kesme cezasının uygulandığı izlenimini veren örneklerin bulunmasından (İbn Hazm, el-Muḥalla, XIII, 68-69, 391; M. Ebû Zehre, el-Uḳube, s. 147-148) hareketle, bu cezanın hırsızlığı ilk defa işleyenlere değil tekraren işleyenlere veya bunu adet haline getirenlere verilmesi gerektiği şeklinde özetlenebilecek görüşler de mevcuttur. (M. Ebu Zehre, s. 146-147; M. Selîm el-Avvâ, Fi Uṣuli'n-niẓami'l-cina'iyyi'l-İslami, s. 182-187)

Günümüzde hırsız çocuk da olsa, mal açıkta da olsa, çalınan mal yakın akrabanın da olsa, kamunun veya belli bir değerle sınırlandırmadan, az bir değere (bir simit, baklava, ekmek dahil) sahipte olsa, açlık, işsizlik gibi insanları bu duruma düşüren şartlar göz önüne alınmaksızın, o kişiye ceza verilmektedir! "Ekmek hırsızlığına 10 yıl istendi. Gürcistan'dan Türkiye'ye geçen ay gelen 22 yaşındaki Zurab K., parasız kalınca marketten ekmek, çokokrem, tonbalığı ve kola çaldı. Yakalanan Zurab K. hakkında savcılık, "nitelikli hırsızlık" suçundan 5 yıldan 10 yıla kadar hapis istemiyle iddianame hazırladı." (Habertürk, 2.3.2015) "Antalya'da 15 yaşındaki M.S., bir bakkaldan 4 ekmek, 650 gram peynir ve 2 paket süt çaldığı gerekçesiyle gözaltına alındı Açlıktan ekmek çalan çocuk nezarete atıldı." (Hürriyet, 27 Ocak 1999) "Gaziantep'te geçen yıl bir baklavacıdan baklava ve antepfıstığı çaldıkları gerekçesiyle 3'ü olay tarihinde 18 yaşından küçük 4 kişiye verilen rekor hapis cezalarının düzeltilmesi istemi ile Yargıtay'a yapılan düzeltme başvurusu reddedildi. Gençlere, 16 Aralık 1997'de 9'ar yıl hapis cezası verildi." (Hürriyet, 1 Eylül 1998)

İslam'ın cezasının caydırıcılık özelliği

"Devlet, vatandaşını cezalandırmak istemez. Bunun için de onları suça itebilecek her şeyi toplumdan uzaklaştırmaya çalışır. Baklava çalan çocuklara hapis, marketten mama çalmak zorunda kalan kişiye üç yıl hapis cezası... Bu durumu hangi insan, ahlaki ölçüyle izah edebilir? Günümüz devletleri suçu önleme değil, suçluyu kontrol etmeyi önceler." (Ahmet Bayraktar, Ateizmus 1, s. 59) "Cezalandırmanın caydırıcılık özelliği İslam hukukçularınca iki yönlü ele alınmıştır. Birincisi günümüzde "Genel Önleyicilik" olarak ifade edebileceğimiz "mevani'" ilkesidir. İnsanlara işlenen kötülüklerin neticesinde uğrayacakları cezaların kötü neticesi gösterilerek daha suç işlenmeden ceza toplum vicdanına tesir eder. Böylece cezalandırma, suç işleme eğiliminde olacaklara bir caydırma unsuru, topluma da güvence ve kanunun yürürlükte olduğunu hatırlatma olur. Caydırıcılıktan amaç toplumda suçun ortaya çıkmasından sonra suçluları yakalayıp ağır cezalar verme, suçluluk duygusuna kapılmalarını sağlamak değildir. Amaç, suçun sonucu uğranacak cezanın sonuçlarını, cezaların alenen uygulanması yoluyla gösterip suçun hiç işlenmemesi ya da en aza indirilmesidir. Bu sayede toplumda bir suç bilinci oluşturulup, suç işlenmemesi sağlanır. İkinci olarak cezalandırmanın caydırıcı özelliğinin bir diğer yönü "özel önleme" olarak adlandırılabilecek "zevacir" ilkesidir. Bundan kastedilen, suçu işleyenlerin cezalandırılıp suçluluk duygusunu tatmaları ve tevbe edip o fiili bir daha işlememelerini sağlamaktır. Suçlunun cezasının alenen verilmesinin bir amacı da suçluya utanma duygusunu tattırıp pişman olmasını ve aynı utancı bir daha yaşamama isteğini yani tevbe etmesini sağlamaktır. Toplum önünde utanç yaşayan bu kişi, toplum tarafından tekrar kabul görebilmek için kurallara uymakta daha dikkatli olacaktır. Bunun karşılığını günümüzde şartlı salıverme ve gözetim altında tutma uygulamalarında görmek mümkündür. Şartlı salıverilen kişi en ufak bir suç olayına bile karışamamaktadır ki, cezası ağırlaşarak kendine geri dönmesin. Suç işlemiş kişilere verilmiş cezalar caydırıcı olmalıdır ki, suça meyilli insanlar onları taklit etmekten çekinsinler. Cezanın kendisinin ağırlığının yanında suçlu yaftasını taşıyacağını düşünmek bile insanın suçtan uzak durmasına etki edecek psikolojik bir unsurdur." (Nazım Büyükbaş, İslam ceza hukukunda hadlerin caydırıcılığı, Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, I/121)

Özetle, İslam gerek eğitim, gerek emirler (dayanışma, yardımlaşma, zekat, komşu hakları, kul hakkı vd.) gerekse açlık, kıtlık, işsizlik şartlarını göz önüne alıp, hırsızlığın olmayacağı bir ortamın şartlarını oluşturur. Yine de hırsızlık olursa, belli şartları arar. (gizlenmiş, belli bir değerin üstünde, şahit vd.) Tüm bunlar varsa, o adi hastalığın yayılmasına engel olacak, en caydırıcı cezayı verir ki, başka insanlar niyetleri bazında bile olsa, böyle bir şeye tenezzül edemesinler.

Bu sayede, Osmanlı dönemi için Thevenot: "Bir milyonluk büyük İstanbul şehrinde dört yıl da dört katil vakası görülmemiştir." (Prof. Dr. Osman Turan, Türk Dünya Nizamının Milli, İslami ve İnsani Esasları, II/126) diye yazacağı bir ortam oluşturulmuştu.

Recm

"Taşlayarak öldürme" anlamındaki recm cezasından Kur'an'da açıkça bahsedilmediğinden recm hükmü Hz. Peygamber'in hadis ve uygulamalarına dayanmaktadır. (DİA, Zina maddesi) Kur'an zina edenlerin toplum içinde utandırılıp, 100 sopa ile cezalandırılmalarını emretmektedir. (Nur, 2) Konu hakkındaki ayetlere bakalım.

"Ey peygamberin hanımları! İçinizden kim açık bir zina yaparsa onun için o azab (el- azab) ikiye katlanır." (Ahzab, 30) Peygamber hanımlarının evli olduğu açıktır. Onlara verilebilecek bir cezanın katlanabilir cinsten olması gerekir. Ölüm cezasının iki katı olmaz ama 100 değnek ikiye katlanabilir. "Ellerinizin altındaki mümin cariyeler. Evlendikleri zaman zina yaparlarsa hür kadınlara verilen o azabın yarısı gerekir." (Nisa, 25) Evli hür kadınların cezası recm olsa, taşlanarak öldürmenin yarısı olmaz.

Hadis-i Şeriflerde recm cezasından bahsedilmekte ise de, bu ceza her zaman bir tartışma konusu olmuştur. Hatta 624 yıllık Osmanlı tarihi boyunca, zina sebebiyle recm cezası yalnızca bir kere uygulanmıştır. (Prof. Dr. Ahmet Kılınç, Klasik Dönem Osmanlı Devletinde Teşhir Cezası, International Journal of Science Culture and Sport, August 2015, sayı: 4, s. 450; Rahmi Turan, Hürriyet, Şubat 22, 2010; Murat Bardakçı, Hürriyet, Ağustos 30, 2002 ve ayrıca; Haber Türk, 01.03.2015) O da şeyhülislamın "Bu konuda fetva veremem" deyip görevini terk etmesi (Ahmed Gökcen, Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Kanunları, s. 68) ile sonuçlanır. Doç. Dr. Ömer Menekşe ise, Osmanlı döneminde uygulanan recm sayısının iki elin parmaklarının sayısından daha az olduğunu söylemekte ve kayıtlardaki 2 olayı makalesinde anlatmaktadır. (Osmanlı'da Zina Cezası Olarak Recm, Marife, 2003. 2. Sayı, s. 7-18)

Zina cezası için tanıklığa ehil dört erkeğin gözleriyle olayı görmüş olması ve bu tanıkların mahkemede tanıklıkta bulunmaları yahut da suçlular ayrı ayrı oturumlarda dört kez zina işlemiş olduklarını itiraf etmiş olmaları gerekmektedir. Aksi halde bu sanıklara had cezası verilmez. (Osman Keskioğlu, Fıkıh Tarihi ve İslam Hukuku s. 288; Halil Cin-Ahmet Akgündüz, Türk Hukuk Tarihi, s. 312)

1972 yılında Libya''da İslam alimleri toplantısı yapılır. Meşhur İslam hukukçusu Muhammed Ebu Zehra: "Ben İslam hukuku ile ilgili bir görüşümü yirmi yıl açıklayamadım, şimdi, Rabbime kavuşmadan önce, 'Bana niçin açıklamadın, hak bildiğini söylemedin' diye sorulmaması için açıklayacağım. Bu görüş, evlilerin zinasının cezası olan recm ile ilgilidir. Benim kanaat ve reyime göre bu ceza Yahudi Şeriatında vardı. İlk zamanlarda Peygamberimiz bunu kaldırmadı, sonra Nur suresi geldi ve recm kaldırıldı." (Hayrettin Karaman, Yeni Şafak, 29/08/2010) Bunu naklettikten sonra yazımı şöyle bitireyim: "İslam alimleri arasında recm cezasının değişmez bir ceza olmadığını, Yahudi Şeriatına ait olan bu cezayı İslam'ın kaldırdığını ve şeriat adına uygulamanın mümkün ve caiz olmadığını savunan önemli birçok isimler vardır." (Hayrettin Karaman, Yeni Şafak, 17 Temmuz 2014)

Not: Kur'an'da recm bulunmadığı halde, hadislerde recm olduğunu, Kur'an'daki ayetin bekarlar için olduğunu, evlilere ise recm cezasının olduğunu savunanlar da vardır. Ama bu görüşü savunan kesim bile, recmin uygulanması için öyle şartların bir araya gelmesi gerektiğini ileri sürmüşlerdir ki, bu cezanın uygulanması adeta imkansız bir hale gelmektedir. Bu görüşü savunanlar, recm gibi bir cezanın, uygulanma safhası bulması imkansız derecesinde zorda olsa bulunmasının insanlarda caydırıcılık etkisi yapacağını, 'uygulamadan çok cezanın caydırıcılığını ön plana çıkarıp' savunmakta, 'Bu ceza, suçun ortaya çıkmasını engellemek için caydırıcılık maksadı taşıdığını' ileri sürmektedirler. Savunanların, imkansız derecesinde gerçekleşmesi mümkün olmayan, recmin olması için ileri sürdüğü şartlara bakalım: Recm cezasının uygulanabilmesi için zinaya aynı anda adaletine güvenilecek 4 kişinin şahitlik etmesi gerekir. Zina şahitliği yapanlar bidat ehli, fasık, büyük günahları işleyen insanlarsa onların da şahitliği kabul edilmez ve ceza verilmez. Şahitlerin adalet sahibi olması da şarttır. (el-Mevsıli, el-İhtiyar'li Talili'l-Muhtar, II/149; Vehbe Zuhayli, el-Fıkhu'l-İslamî ve Edilletüh, VI/ 27, VI/565) Şahitler zina yapanları örtü, yorgan altında görürse yine ceza uygulanmaz. Çünkü zina cinsel organların temas halidir, temasın görülmesi gerekir. Çocukların, akıl hastalarının, bunakların, dilsizin, amanın şahitlikleri makbul değildir. Ağzından çıkanların meşru veya gayrimeşru olduğuna aldırmayan, dinen ve ahlaken hoş olmayan sözleri sarf etmeyi bir alışkanlık haline getiren laubali insanların şahitlikleri de kabul olunmaz. Kişi gelip "zina yaptım cezasını ahirete bırakmak istemiyorum" diyerek zina yaptığını kendisi itiraf ederse bu sefer hakim üç kez onu geri çevirir ve itirafınlarını kabul etmez. 'Rüya görmüş olabilirsin, nikahlı eşin olmadığına emin misin?' gibi sorularla cezayı vermemeye çalışır. Recm cezasında kişiler keyfi uygulama yapamaz. Cezayı devlet uygular. Görüldüğü gibi bu şartların hepsinin bir arada olması son derece zordur. Zaten bu ceza sisteminde amaç, insanların, şartların sağlanma korkusu ile suça yeltenmesini engellemek ve bu sayede toplumda zina fitnesinin önüne geçilip aile kurumunun devamını ve korunmasını sağlamaktır.

"Şüphe bulununca, gücünüzün yettiği kadar hadleri (cezaları) düşürünüz." (Ebu Davud, Salat, 14; Tirmizi, Hudud, 2) "Gücünüz yettiği ölçüde, hadleri (cezaları) kaldırın. Şayet bir çıkış yolu bulursanız onu tatbik edin. Zira imamın (hakimin) affetmekte hata etmesi, ceza vermekte hata etmesinden daha hayırlıdır." (Ramuz el e-hadis, s. 21, hadis 10)

Recm ayeti sahih mi, ayeti keçi mi yedi?

"Recm konusunda ayet inmişti. Bu ayet, karyolamın altında bir sayfada yazılıydı. Resulullah vefat edince biz onunla meşgul olduk, o sıralarda bir keçi gelip onu yedi." (İbn Mace, Nikah, 36) Bu rivayetin senedinde illet/sorun vardır, münker hadislerdendir, sahih değildir. İmam Ahmed'e, "keçinin ayet yemesi" rivayetini aktaran Muhammed bin İshak hakkında, "İbni İshak'ın tek başına rivayet ettiği bu hadisi kabul eder misin? diye soruldu, "Hayır kabul etmem." dedi. (Tezhibul Kemal, XXIV/422) İmam Müslim, İmam Malik rivayetteki keçinin ayet yemesi kısmını kabul etmemiştir. Çünkü Ravi Muhammed bin İshak güvenilir ravilere muhalefet etmiştir. İbni Kuteybe de, bu rivayetin ravisi Muhammed bin İshak'ı hüccet görmemiştir. (Tevilu Muhteliful Hadis, 443) Zehebi de bu rivayetlere 'münker' demiştir. (Siyer, VII/41) Yakub ibni Şeybe şöyle demiştir: "Muhammed b. İshak eğer bilinen ravilerden hadis naklederse güvenilirdir, siyer konusunda kaale alınır, meçhul, tek başına kalacağı bir rivayet söylerse (Keçinin ayet yemesi gibi) hadisi batıldır. (Hatib, Tarihu Bağdadi, I/277) Görüldüğü gibi recme dayanak olduğu iddia edilen hadiste sorunludur!

Özetle zina hakkındaki iki görüşten birincisi 'toplum önünde kınama ve 100 sopa' cezasını savunurken recmi savunanlar ise, "uygulama değil caydırıcılığını esas alarak" bu cezayı savunmaktadır!

Kısas ile alakalı bir haberle konuyu bitirelim. Tarsus'ta Özgecan A.'a saldırıp yakarak öldüren Suphi A. hapiste öldürülür. Posta gazetesinin konu hakkındaki manşeti: Bu cinayete hiç kimse üzülmedi" şeklindedir. (12.4.2016)

Af kime lazım, kime değil? "Gerçekten devletin ne hakkı var ancak mağdur olan kadının affedebileceği ırz düşmanını affetmeye? Veya ancak evi soyulmuş bir insanın affedebileceği bir hırsızı sokağa salıvermeye? Veya ancak yakını öldürülmüş bir kişinin söyleyebileceği ''seni affettim'' sözünü onun adına kullanmaya?" (Oktay Ekşi, Hürriyet, 30.7.1999)

Evine hırsız giren Yeşim Salkım şeriatçı oldu: Sanatçı Yeşim Salkım'ın Bodrum'daki evine geçtiğimiz günlerde hırsız girdi. Yaşadıklarını Twitter'da paylaşan sanatçı, "Bu hırsızları yakalayınca keseceksin ellerini, bak bir daha yapabiliyorlar mi?" dedi." (Gün Haber, 21.07.2012)

Oğlu katledilen Milli Gazete yazarı Mustafa Kasadar'ın yorumu: "Oğlumu öldürüp parçalara ayıran cani tutuklandı. Ama neye yarar? Benim dünya güzeli oğlum toprak altında çürürken bu caniyi devlet benden aldığı vergilerle besleyecek, palazlandıracak. Bu bir zulümdür. Bu cani için idam ve kısas istiyorum. Başka hiçbir ceza yüreğimi ferahlatmaz." (Yeni Şafak, 16.07.2023)

8 yaşındaki Narin bebeğin cesedi bir derede bulunur. Şarkıcı Sevda Demirel, "Eğer şeriat kanunları yürürlüğe girecekse ben sonsuz kapanmaya hazırım yeter ki bunları assınlar! Tabii ki çözüm! Çok ciddi bir caydırıcılık." (10.09.2024)

Bu konuya ek olarak, 'İslam Şeriatı ve İslam fıkhı/hukuku' adlı yazımızı da tavsiye ederiz.

Gelen bir soru: Recmle ilgili hz Ömer'in hadisi varmış, recmle ilgili onu soruyorum keçi ayeti falan yemiş.

Hz. Ömer'den, recm ayetiyle ilgili önceden ayet (İhtiyar erkekle (eş-şeyhu) ihtiyar kadın (ve'ş-şeyhatu) zina ederlerse, onları recmedin) olduğu sonra Allah tarafından Kur'an'dan okunuşunun kaldırıldığı rivayetini aktaran ravilerden bir kısmı, cerh ve tadil alimlerince zayıf kabul edilmiştir. (Tirmizi, Hudud, 7; İbn Ebi Hatim, Kitabü'l-Cerh ve't-Tadil, IX, Beyrut 1953, s. 265; Hakim, Müstedrek, IV/360) Subhi Salih, rivayetlerin ahad (bir veya bir kaç kişinin) haberi olduğunu, dolayısıyla bunların ayetin varlığı hususunda bir kesinlik ifade edemeyeceğini söyler. (Subhi Salih, el-Mebahis, s. 265; Veysel Güllüce, Ayetlerin Mensuh Sayılmasında Rol Oynayan Yaklaşımlar) Bu rivayetin senedinde illet vardır, münker hadislerdendir, sahih değildir. İmam Ahmed'e "keçinin ayet yemesi" rivayetini aktaran Muhammed bin İshak hakkında "İbni İshak'ın tek başına rivayet ettiği bu hadisi kabul eder misin? diye soruldu, "Hayır kabul etmem." dedi. (Tezhibu'l-Kemal XXIV/422) İmam Müslim, İmam Malik de rivayetteki keçinin ayet yemesi kısmını kabul etmemiştir. Çünkü 'ravi Muhammed bin İshak güvenilir ravilere muhalefet etmiştir.' İbni Kuteybe de bu rivayetin ravisi Muhammed bin İshak'ı hüccet (Kaynak, delil) görmemiştir. (Tevilu Muhteliful Hadis, 443) Zehebi'de bu rivayetlere 'münker' demiştir. (Siyer, VII/41) Görüldüğü gibi recme dayanak olduğu iddia edilen hadis sahih değildir! Rivayetlerde gelen Recm ayetinin metninde de farklılıklar bulunmaktadır. Bu ise, bu metnin ayet olma ihtimalini zayıflatmaktadır. Zaten bu rivayetler ehad yani, mütevatir olmayan rivayetlerdir! Kısaca hem metin sorunludur hem de rivayet zinciri yani hadisi aktaranların seneti mütevatir/kesin değildir! Rivayeti detaylı bir şekilde inceleyen Selçuk Çoşkun, muhtemelen hadiste ravi tasarrufunun (Hadis metnine ekleme yapması şeklinde bir müdahelenin) vuku bulduğu kanaatine varmıştır. Ona göre, recm ayetiyle ilgili rivayetin farklı tariklerinde/isim

sıralamalarında ‘ayet’ kelimesi geçerken bazılarında ise geçmemektedir. Diğer bazılarında ise “Allah’ın indirdiği bir farz olarak” ifadesi yer alır. Bunlar, lafızda birliğin olmadığını gösterir. Ayet olsa idi, üzerinde uzlaşılması gerekirdi. Bu mesele, ‘manayla rivayetten’ kaynaklanan bir ravi tasarrufudur. Rivayette geçen kelimenin ayet olduğunu kabul edersek, bu, her zaman ‘Kur’an ayeti’ anlamına gelir mi? Ayrıca rivayette geçen “kitab” her zaman Kur’an manasına gelir mi? Çoşkun’a göre bu her zaman böyle değildir. Çünkü Tevrat’ta recm ayetinin olduğuna dair rivayet vardır. Bu, ayet kelimesinin Tevrat cümleleri için de kullanıldığını gösterir. “Recm ayeti Allah’ın Kitabı’nda vardı” demek Allah’ın hükmünde vardı, demektir. Bütün bunlar Kur’an’da böyle bir ayetten bahsedilemeyeceğini gösterir. Ravilerin, kitap kelimesini Kur’an veya ayet zannederek tasarrufta bulunmuş olmaları kuvvetle muhtemeldir. (Selçuk Çoşkun, Hadise Bütüncül Bakış, s. 233, 236) Şeyh kelimeleri ‘yaşlı erkek ve yaşlı kadın’ demektir. Bu kelimelerin anlamına göre, evli olsun, olmasın, kırk yaşını geçenler/yani yaşlı olanlar zina ettikleri takdirde recm cezasını görürler. Yaşları kırkın altında olanlar -yaşlı sayılmadıklarından- yine evli olsun olmasın yalnız yüz değnekle cezalandırılır. Bu ise, recm cezasını yaşlı olsun, genç olsun, evli olan herkes için geçerli olduğunu ifade eden pek çok hadise ters düşmekte (Cezeri, el-Fıkhu ala’l-Mezahibi’l-Arbaa, IV/258-259) iken, recmin olmadığını kabul eden kişilerin görüşleri ile de ters düşmektedir. Yani bu rivayet, recmi kabul eden görüşe de recmi kabul etmeyen görüşe de zıt, çelişkili bir rivayettir. Yani rivayet hüküm olarak da sorunludur! Kur’an’ın yazılması esnasında -ki bu konu ‘Kur’an’ın aslı yakıldı mı?’ adlı yazıda ele alınmıştır- herkesten, bildiği, ezberine aldığı, sayfasına yazdığı ayetleri getirmeleri istenmiştir. Bu görevi yerine getirmek, İslam inancına göre, hem Allah’a, hem Resulüne hem de halifeye karşı bir sorumluluğun gereğidir. Durum böyle olunca, Hz. Ömer gibi sahabenin bildiği ve ezberinde bazı ayetler bulunduğu halde, bunu ortaya koymamaları düşünülemez. Kaldı ki, Kur’an’ı bir araya getirenlerin her biri birer hafızdır. Özellikle heyet başkanı Hz. Zeyd, Hz. Peygamber’in vahiy katibi, Kur’an hafızı, Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer’in güvenini kazanmış büyük bir insandır. Böyle bir olay olsaydı, en az birkaç kişinin daha bilmesi ve bunu heyete bildirmesi kaçınılmazdı. Hz. Zeyd b. Sabit’in de herkesten önce bunu bilmesi gerekirdi. Hem vahiy katipleri hem de hafız olanların içinde bulunduğu Kur’an’ı toplama heyetinden hiç kimsenin böyle bir noksanlığı fark etmemesi mümkün değildir. Hem unutmayalım ki, ayetlerin Kur’an’daki mevcut tertibindeki sıralama, vahiy ile tespit edilmiştir. (Suyuti, İtkan, I/76-83; Profesör Doktor Tayyip Okiç, Tefsir ve hadis usulünün bazı meseleleri, s. 49) “Ayetlerin sureler içerisindeki sıralamasını tertibini bizzat Peygamberimiz, Cebrail’in yönlendirmesi doğrultusunda yapmıştır. Ayetlerin hangi sure içinde, surenin hangi sureden önce ya da sonra yer alacağı o zaman belirlenmiştir.” (Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Komisyon, Soru ve Cevaplarla Niçin İnanıyorum? s. 75)

Zinanın cezası bellidir, ayetle sabittir: “Zina eden kadın ve erkeğin her birisine yüz değnek vurun. Eğer Allah’a ve ahirete iman ediyorsanız, Allah’ın hükmünü uygulama işinde sakın acıma hissi sizi etkisi altına alıp da uygulamayı engellemesin.” (Nur, 2)

Modernist, tarihselci, mealciler

“Birçok İslam ülkesinde reform düşüncelerinin, Hristiyan siyasi ve askeri nüfuzla beraber veya onun neticesinde ortaya çıktığı, acı bir gerçektir.” (Muhammed el-Behiy, İslami düşüncede oryantalist etki, s. 265) “İslam’da Reform fikirleri, İslam toprakları Hristiyanların siyasi-askeri hakimiyeti altına girince gündeme gelmeye başlamıştır. Bu reform taleplerinin kökenini ise, yabancıların menfaatleri oluşturur.” (Tibawi, Abdülmelik, Algar, Krizdeki Oryantalizm, s. 80) “Her şeyi Batılı gözle veya Batı ölçüleriyle görmek hevesine düştük. Batı'yı taklit etmekle her şeyin düzeleceğimizi zannettik.” (Mustafa Sıbai, Oryantalizm ve oryantalistler, s. 11) Sonunda, Kur’an-ı Kerim'e, hadislere bile farklı gözle bakmaya başladık. (Mustafa Sıbai, Oryantalizm ve oryantalistler, s. 14) Oryantalist bakış açısına göre “İslam ya ruhu ile değişime onay vermeli ya da ilgi ve alakasını hayattan koparmalıdır.” (K. Cragg, The Call of the Minaret, s. 17) Oryantalist Gibb, modernistleri şöyle över: “Bunu bizzat Müslüman düşünürlerde görmek mümkündür. Orta çağın dogmatik formüllerini reddetmeye çalışırlar.” (H.A.R Gibb, İslam’da Modern Yönelimler, s. 12) ve sonra Gibb haklı olarak modernistlerin en büyük hatalarını açıkça ifade eder: “Modernistlerin hataya düştükleri nokta, gaye olarak kabul ettikleri şeyin kendi toplumlarıyla ters düşmesidir.” (Gibb, s. 103) “Bugün Müslüman ismi taşıyan modernistler, hükümetlerinin veya oryantalistlerin hakimiyeti altındadırlar. Modernistler oryantalistlerin metod ve düşüncelerini izlerler ve hükümet gücü ile bunları halka empoze ederler. Onlar Batı karşısında ‘Taklitçi ve özür dileyici bir yaklaşım’ içindedirler.” (Sonradan Müslüman olan Margaret Marcus/Meryem Cemile, İslam ve Oryantalizm, s. 126) "İslami reform, çoğunlukla bir özür dilemedir. Batı sömürgeciliği, dolayısıyla ortaya çıkan aşağılık duygusuna cevap vermeye yönelik bir çabadır." (Bryan S. Turner, Oryantalizm Kapitalizm ve İslam, s. 100) Gerçekte ise “Müslümanlar için reform (Islah) ya İslam’ın katıksız özüne doğru ‘restorasyonu’ ya da Müslümanların pratikte özde olmayan ilaveleri temizlemesi anlamına gelmelidir.” (Tibawi, Abdülmelik, Algar, s. 115)

Modernistler, özellikle son 200 yıldır Batı karşısında İslam âleminin içine düştüğü duruma çözüm olacak alternatifler arayışı içinde olan, İngiliz işgali altındaki Hindistan’da başlayan ‘Kur’an yeter’ sloganı ile özdeşleşen (TDV İslam Ansiklopedisi, Kur’aniyyûn, XXVI/428-429) ama aslında durmadan içeriği ‘değişen bilim'e (‘Bilim değişmez mi?’ adlı yazımıza bakılabilir) aşırı bağlı olan ve Batıdan ithal kavramlar karşısında eziklik hisseden, iyi niyetli ama yanlış metot ile ümmeti kurtarmaya çalışan kişilerdir! Gerçekte ise izzet/onur istikamet'ten, köklerden, geçmişimizin bilgi birikiminden, şirk ve hurafeden arınmış Ehl-i Sünnet inancındadır!

"Modernistlerin, Kur’an ve Sünnet ile alakalı oryantalistlerden alıp tekrarladıkları, sayısız hezeyanları bulunmaktadır. Hadislerin işlevsizleştirilmesinden sonra, tarihsel olduğu gerekçesiyle mi yoksa uydurma manalar vererek mi Kur’an'ın tahrif edileceği artık yalnızca bir ayrıntıdır." (Hasan Yaşar, Ömer Faruk Korkmaz, Yücel Karakoç, Modern Bir Akıl Sapması, Deizm, s. 108, 112) şeklinde eleştirilere maruz kalan ama, başta ‘tarihselcilik’ metodunu kullanan alimlerin vardıkları son nokta itibari ile bu eleştiriyi haklı çıkaracak teoriler ileri süren “Reformcuların hedefi, İslam'ı "modernite" ile "uyumlu" hale getirmektir.” (Cemil Aydın, İslam Dünyası Fikri, s. 23) Sonuç itibari ile günümüzde bazı modernistler, "Hz. Peygamber’e (as) bile tanımadıkları bir tefsir ve tevil yetkisini kendi akıllarına tanımakta" (Şahin Doğan, Risale Haber, 15 Eylül 2015) ve "Sadece Kur’an'ı konuşturduğunu ifade edenler aslında İslam'ın değerlerine yabancı olan çağdaşcılığın değerlerini Kur’an üzerinde okumaya ve onları doğru çıkarmaya çalışmaktadırlar." (Mehmet Paçacı, Çağdaş dönemde Kur’an'a ve tefsire ne oldu, s. 167)

"Yeni bir Din tasavvuru inşasına soyunmak, yeni bir bidat mezhep inşa etmektir. Kur’an’ın korunmuş olmasının, onların Kur’an’dan çıkardığı hükümlerin doğru olup olmamasıyla en küçük bir ilgisi yoktur. Halkı Kur’an’a çağıranlar, aslında Kur’an’dan ‘kendi anladıkları’ şeye, Kur’an ayetlerine kendilerinin yüklediği anlamı kabule davet etmektedir. Kendilerine karşı

herhangi bir itiraz vuku bulduğunda, durumu “Kur’an’a itiraz ediliyormuş” gibi takdim ediyorlar. Gerçekte ise Kur’an, muradullaha uygun biçimde ancak ve ancak Sünnetin ve Sahabe’nin rehberliğinde anlaşılabilir." (Ebubekir Sifil, İstikamet Yazıları II)

İşin ilginci, Kur’an'ın "dinde tek kaynak" olduğundan ne sahabenin haberi var, ne tabiinin, ne de etba’u-tabiinin boşuna hadis ezberi ve nakliyle uğraşıp kendi başlarına iş açmıştır. Ehl-i Sünnet alimleri! Fakih sahabeler ve tabiinin fakihleri o hadislerden ahkam çıkartıp hadlerini aşmışlardır! Neyse ki on dört asır sonra hatayı fark edebilen müctehidler ortaya çıkabilmiş!

Mealizm denen bu hadissiz Kur'an tarikatında ‘Kur'an'da yok’ denilerek, ‘kadınlar erkeklere namaz kıldırabilmekte, sigara haram veya mekruh değil, Türkçe ezan ve namaz olur, Kelime-i şehadette, "Ve Eşhedu enne Muhammed abduhu ve resuluhu" demek şirktir, Hz. Adem peygamber mi, ilk insan mı? Tesettür-başörtüsü yoktur, namazın içeriği, sayısı ve şekli gibi birçok alanda farklı fetva verebilmekte ve buraya alamayacağım ahlaka aykırı başka fetvaları ile bu ‘new sect’, ümmeti bir tarafta eski hurafelerle yorulmuş tarikatlar, diğer tarafta güncel hurafeler üreten kendileri arasında bırakan bir ikileme sokabilmektedirler.

“Kur’an size yetmez mi, hadise ne gerek var?” diyen bu kardeşlerimize bizim cevabımız: ‘Biz, Kur'an'ı açıklama hakkını Hz. Muhammed'e, siz modernist hocalarınıza veriyorsunuz!’ şeklinde olacaktır! Sünnet/hadis olmadan Kur'an doğru anlaşılamaz! Bu iddiamıza iki delil getirebiliriz: Bizzat Kur'an-ı Kerim, "beyan, hikmet" kavramları ile sünnet/hadise atıfta bulunması ve sünnet/hadisden bağımsız Kur’an yorumu yapanların şu an geldikleri sonucun oryantalizm ile paralellik arz etmesi!

"Kur'an'a uyan hadisleri kabul ederim, Kur'an yeter!" diyen kardeşlerimiz aslında, 'Kur'an'dan çıkardığı yorumlara uyan hadisleri' kabul etmektedirler! Bu söz, "Ben Kur'an'dan ne anladı isem siz de onu, 'Kur'an'ın tek doğru yorumu' kabul edeceksiniz" anlamına gelmektedir! Bu aslında mezhebi reddedip, kendi yorumunuzu kutsallaştırmaktan farksızdır! Meali okunan hocayı, mezhep imamı, onun yorumlarını da hadis gibi kabul eden ama mezhep ve hadise karşı olan bu kardeşlerimiz içine düştükleri çelişkiyi fark edememektedirler ne yazık ki!

Günümüzde tarikatlarda hurafe hatta şirk unsurları, hadisi anlamada bir yöntem sorunu, mezhepleri din ile özdeşleştirme problemleri olduğu asla yadsınamaz ama çözümü yine 1400 senelik engin tecrübe birikimine sahip Ehl-i Sünnet çizgisinde olduğunu da unutmamak gerekir.

“Kur’an’a davet edenlere sapık, cemaatine davet edenlere Ehl-i Sünnet denir.” diyen kardeşlerimizin es geçtiği nokta, "her mealin bir yorum olduğu" gerçeğini göz ardı etmeleridir! Yani siz direkt Kur’an’a değil, - her kim ise- bir şahsın Kur’an’dan anladığına insanları davet ediyorsunuz! Biz Ehl-i Sünnet olanlar ise 'hadislere, peygamberin Kur’an yorumu' olduğu için değer veriyoruz! Sorunlu olanları zaten reddediyor veya tevil ile yorumluyoruz! Sonuçta siz 'bir' yoruma biz ise Ehl-i Sünnet’in 'ortak akılda buluştuğu' yoruma insanları çağırıyoruz. Zaten mealini okuduğunuz hocanın etrafında da bir kitle oluşunca otomatikman mezhep oluşmakta değil midir?

1990’lı yıllarda Ankara İlahiyatta okurken hocalarımızın, “Oryantalistler önce mezhep imamlarına, sonra sünnete, sonra Kur’an’a saldırır. Mezhep ortadan kalktı mı hadisler, onlarda ortadan kalktı mı Kur’an’a saldıracaklar.” sözünü anlamsız bulurdum. Sonraki yıllarda on sene (2010-2020) oryantalizm üzerine yaptığım okumalar, araştırmalar ve onların görüşlerinin -üzülerek ifade edeyim- modernist yaklaşımlarla arasında var olan paralellik, bu sözün ne kadar gerçeği yansıttığını bizlere gösterdi ne yazık ki!

"İhtilafların kaynağı Kur'an'ın kendisi değil, herkesin ayrı ayrı Kur'an olarak algıladığı şeydir. Önce müçtehidler, mezhep imamları, sonra Tabiin, sonra Sahabe hedef tahtasına oturtuldu. Bazıları önce kendi fikirlerini onlarınkine alternatif olarak sundular, sonra onları da bir kenara atarak kendi yorumlarını doğrudan pazarlamaya başladılar. Bize Resulullah'ın sünnetini aktaran kaynakların tamamı devre dışı bırakılınca, kendi ene-egoları ile Kur'an'a, Sünnetin irşadıyla değil, doğrudan doğruya varmak istediler. Varabildiler mi? Vardıkları şey Kur'an değildi, onların kendi anlayışlarıyla, ön yargılarıyla, heva ve hevesleriyle çevrelenmiş olan bir kitaptı. Onlar, ümmetin bin dört yüz senedir anladığı manaya tamamen yabancı düşüyor ve 'genetiği değiştirilmiş' bir din tasvir ediyorlardı. Kur'an ile konuştuğunu ve Kur'an ile hüküm verdiğini zanneden insanların büyük çoğunluğu, aslında kendilerinin patronu olamadılar, sadece "patron" değiştirdiler, o kadar." Ümit Şimşek

Modernist slogan: "Yılların eskitemediği müşrik söylem: Atalarımız öyle diyor. 'Peki, ya ataları doğruyu bulamayan kimselerse?' (Bakara, 170)" Ehl-i Sünnetin yorumlarını inkarcılar için inen ayetin muhatapları ile bir tutarak bu kesimi 'uydurulmuş din' taraftarı olarak itham eden bu kardeşlerimize bir sorumuz var: "Ya ileride ata olacak günümüz mealcilerinin yanlış yorumlarını ileride "Kur'an böyle diyor" diye savunan çıkarsa ne olacak? Onlarda mı müşrik, dolayısı ile günümüz mealcileri de müşrik atası olacak?!"

Tarihselcilik

"Kendilerini 'tarihselci' olarak niteleyen kesim, Kur'an'ı Hz. Muhammed'in sözleri olarak nitelendirmektedir. Kur'an ve hadislerde tekrarlanan kelimeler karşılaştırıldığında Kur'an'da kafiyenin oldukça yüksek olmasına rağmen Buhari'de kafiyenin yok denecek kadar az olduğu, bir harften oluşan kelimelerin Kur'an'da daha fazla geçerken Buhari'de 2-3 ve 4 harften oluşan kelimelerin daha çok geçtiği, Kur'an'da geçen kelimelerin %83'ü gibi çok yüksek bir oranda kelimenin Buhari'de geçmediği, Kur'an'da en sık geçen sayının 'bir' olmasına karşın Buhari'de en sık geçen sayının 'üç' olduğunu ve Hz. Muhammed'in Kur'an'da geçen konular hakkında konuştuğu, ayrı bir gündemi olmadığını da hatırlarsak, aradaki bu farklar, ayet ve hadislerin kaynaklarının farklı olduğunu bizlere göstermektedir. Muhammed (sav) arzusuna göre konuşmaz." (Caner Taslaman, Neden Müslüman'ım? Deizme Cevap, s. 199-204)

Tarihselciler: "Kader, şeytan, cin, kıssa, hadis, berzah, had, miras gibi hükümler o tarihe özel anlaşılmalıdır" derler. Onlara göre peygamber sadece aracı, postacıdır, açıklama görevi yoktur. Kur'an ayetleri içinde yaşanılan döneme göre anlaşılmalı, yorumlanmalıdır. Yani zamanı vahye değil, vahyi zamana göre anlamak gerektiğini ileri sürerler. Batıdan alınan usul, kavram, hayat tarzı bu bakış açısında ana kıstaslardır. Zamanın popüler kavramları Kur'an'a söylettirilmeye çalışılmaktadır. Bu modernizm de olabilir, pozitivizm de, sekülerizmde! Bu bakış açısının zamanla deizme yönelmesi kaçınılmazdır! "Hadisi şeriflere güvenmeyeceksek, Kur'an'ın bugünü bağladığını kabul edeceksek geriye ne kalır? Tabii ki deizm!" (Osman Nuri Topbaş, Aklın cinneti Deizm, s. 65) "Günümüzde Ehl-i sünnetin temel sabitelerini tartışmaya açanlar doğrudan yahut dolaylı şekilde ateizm ve deizmin önünü açmaktadırlar. Modernistler, sistemli bütüncül din anlayışından uzak algılarıyla denetimsiz birçok mezhep kurmaktadırlar. Dindeki en temel konuları bile ilmi düzlemden çıkararak tartışmak, kişilere ilim ve kapasitelerinin üzerinde bir yol göstererek dini ameli düzlemden çıkarmaya sebep olmakta değil midir?" (İbrahim Çoban, Ateizm ve Deizm Eleştirisi, s. 258) "Ülkemizde mealcilik ve tarihselcilik gibi akımlar, İslam'ın ibadet alanı dışında kalan bölümünü rafa kaldırıp, kendi liberal anlayışlarının hakim olacağı bir alan açmayı amaçlamaktadır. Tarihçi zihniyetlerin varacağı nokta deizmdir: Ver kurtulculuğun, yani batılı zihinle çatışma halindeki inanç esaslarından, ahkama kadar her hükümden vazgeçilebileceği

yönündeki kanaatlerin neticesi, yönetim, sosyal hayat ve pratik dini hayat açısından deizmden farklı olmayacaktır." (Hasan Yaşar, Ömer Faruk Korkmaz, Yücel Karakoç, Modern Bir Akıl Sapması, Deizm, s. 54)

Tarihselciliğin sefaleti: "Tarihselcilik, modernitenin en önemli teorilerinden biri. Tarihselcilik, hakikatin insanların yeryüzündeki tarihsel sınırlarıyla kayıtlı olduğunu savunur. Tarihselcilik, dini beşeri tarihsel alana indirger. Tarihsel bakış, bir tahrifat aracıdır. Zamana mahkum bir Tanrı icat eder. Tarihsel değişimle beraber Tanrı da değişecektir. Kur'an kıssaları da tarihseldir. Sonuçta tarihsel olan kelam ve kelamın anlatıları, değişen yeni tarih ile beraber iki seçenekle karşı karşıya kalır. Ya onları yeni tarih içinde 'yeniden anlam sahibi kılmak' ya da onları 'geçmiş tarihleriyle yüz yüze bırakmak.' Modernistler birincisinde, İslamiyet'i modern tarihsellik içinde yapılandırmak isterler. İkinci seçenekte ise "çöl kanunu" diyerek kaba bir reddiyeciliğe başvururlar. Sonuçta 'birincisinde deformasyon, ikincisinde ise reddiyecilik' öne çıkar. Allah'ın kelamı hem içine doğduğu zamana konuşur hem de başka zamanlara. 'Geçmiş, gelecek ve şimdi gibi üç bağlamla sınırlanan zaman bilinci beşeridir.' Tanrı'nın zaman bilinci bunların çok üstündedir. Allah tarihte yaşanan toplumları tarih üstü alana taşıyarak her tarihte anlamamıza imkan verecek "ibretler" sunar. Firavun, bizim için M. Ö. 3000'li yıllarda yaşayan somut bir tarihsel varlık değil, bir 'kıssanın sembol şahsiyetidir.' Firavun ilahlaşınca köleleştirir. İnsanlar köleleşir. Hakikat, insanı kölelikten kurtaran bir özgürlük bilincidir. Kıssa, özgürlük mücadelesinin anlamını anlatır insana. 'Tarihselcilik, İslamiyet'i de tarihsel evrimin içinde oluşan bir din olarak görür.' İslam'ın Kelamı, tarihsel değil. Çünkü Kelamın sahibi, zamanların da sahibi tarihlerin de. Zamanın ve tarihin yarattığı değil, zaman ve tarihi yaratandır." (Ergün Yıldırım, Yeni Şafak, 30.12.2018)

Modernistler ve gelenekçiler çatışmasından yükselen tarihselcilik: Modernistler, İslamiyet'i modernliğin parametrelerini ön koşul kabul ederek yorumluyor. Modernlik algısı, ciddi anlamda pozitivist bir karakter taşır ve aslında tarihselcilik yaklaşımıyla (Alman tarihselciliği ile) da çatışır. 'Modernistler, İslam'ın ilk doğuş ve tarihsel mirasına moderniteyle bakarlar.' İslam'ın bütün zamanlarına modern bilincin mutlaklığıyla nazar ederler. Modernlik, insanlığın evrim sonucu elde ettiği son hakikattir! Hakikatin son hali! İnsanlığın bulduğu son değişmez paradigma. İslamiyet, modernliğin hakikat kabulleriyle tartılmaya başlanır. Bu çerçevede modernlikle çelişki arz eden İslami pratikler ve görüşler hesaba çekilir. Elbette rasyonalizm, pozitivizm ve tarihselcilik gibi modern yöntemler burada devreye girer. Bu yöntemlerle sadece İslam'ın tarihsel ve kültürel mirası okunmaz, aynı zamanda İslam metafiziği veya ilahiyatı da buna dahil edilir. Dolayısıyla bu yöntemlerle uzlaşmayan ve çelişik gözüken taraflar "tarihselcilik" bağlamında dışlanır. Yani 'bunlar tarihseldir, geçmişte kaldı' denir. Olumsuzlama tutumuyla İslam'ın hakikatine meydan okunur. 'Arkasından da hermenötik aracılığıyla da modern bilince göre yeni yorumlar yapılır.' Modernistler, modernliği evrensel hakikat bağlamına yerleştirerek hareket ederler. Bu açıdan da evrenselci bir kimlikleri bulunmaktadır. Elbette bu Eurosentrik bir evrenselciliktir. Modernist yaklaşım, İslam toplumlarının içinde bulunduğu krize karşı kendilerini bir alternatif olarak sunarlar. 19. Yüzyılda Müslüman aydınların ekseriyetle uzlaştıkları "Müslüman kalarak modernleşmek" tezi yerine, "Müslümanlıkla modernleşmek" yaklaşımını benimsiyorlar. Modernliğe uymayan ve onunla çatışan Müslümanlık ise tarihsellikle açıklanır ve ilerlemenin gerisinde kalan bir olgu olarak değerlendirilir. (Ergün Yıldırım, Yeni Şafak, 20.01.2019)

Aslında tarihselcilik, Hıristiyanların İncil'i zamana uydurmak amacı ile kullandıkları hermenötik ilminin Kur'an'a uygulanmasından başka bir şey değildir! Sadece bu bile bu metodun ne kadar taklitçi ve İslam'ın bünyesine yabancı bir kavram olduğunu göstermektedir.

Tarihselcilik sefaleti: Tarihselciliğin felsefi temellerini Hegel attı. Tarihi, dolayısıyla zamanı ve mekanı kutsadı. Kutsanan zaman, Aydınlanma Çağı'ydı, kutsanan mekansa Avrupa ve uygarlığı. Hegel'in sorunu, Descartes'la kabaca temelleri atılan, Kant'la muhkemleştirilen, 'Avrupa uygarlığı fikrinin mutlak bir şekilde dünya üzerinde egemenlik tesis edeceği' zemini inşa etmekti. Hegel, Avrupa aklını tanrılaştırıyordu. Hegel, inançları güçlü bir Hristiyan'dı ama Protestan'dı. Protestanlaşma, Tanrı'nın hayattan uzaklaştırılması, dinin bireysel bir inanç meselesine indirgenmesiydi: Bunun sonucu deizm olacaktı. Deizm de kültürel çözülme ve nihilizmle sonuçlanacaktı. Dilthey, sosyal bilimlerde tarihselciliğin temellerini attı. Böylelikle kabaca "hakikat fikri yoktur, hakikat herkese göre değişir" mottosuna dayanan postmodern anlama ve yorumlama sürecini hazırladı. Gadamer, "ufukların buluşması"ndan, "diyalojik okuma stratejileri"nden söz eder. Her şey buraya ve şimdiye göre yorumlanır. Gerek tarihselciliğin, gerekse hermenötiğin sabitelerini yitiren, değişkenlerin önünde sürüklenen Batı dünyasında bir anlamı ve karşılığı vardır. Ama vahyin kaynaklarının sağlam olduğu Müslüman dünyada bir karşılığı olmaz, olamazdı, olsa olsa kafa karışıklıklarının, okumuş-yazmış insanların zihinlerinin çağdaş hurafeler çöplüğüne dönüşmesine yol açabilirdi. 'İnsan, her daim sabite arayışı içindedir.' Sabitelerini yitirdiği zaman, değişkenleri sabite katına yükseltmekten çekinmez. Kaçınılmazdır bu: İnsan, sabitesiz /"omurgasız" ayakta duramaz zira. Pergelin sabit ayağını, vahyin hakikatlerine, bu hakikatlerin nasıl anlaşılabileceğini vahyin şaşmaz sabiteleri ışığında sarih ve vazıh bir şekilde ortaya koyan İslam ilim, irfan ve hikmet yolculuklarına basacağız. Ancak ondan sonradır ki, pergelin hareketli ayağıyla bütün dünyalara, bütün değişkenlere velud ve münbit bir şekilde açılabilmemiz, bütün dünyalara da, değişkenlere de "ruh üfleyebilmemiz" imkun duhiline girebilir." (Yusuf Kaplan, Yeni Şafak, 30-31.12.2018)

Nurettin Yıldız: "Bu işler sahabe ile başlar, sonra efendimizin tartışılması ile devam eder. Fakat bir süre sonra iş, Kur'an ayetlerinin tartışılması boyutuna gelir. 'Şu hadisler olmamalı' dendiği gibi şimdi de, 'şu ayetler Kur'an'da olmamalı'ya getiriliyor iş. Bazı ayetlerin kültürel olduğu, bugün o ayetlere gerek olmadığını ima etme cüretinin gösterildiği günlere gelindi. 'Eskiden oryantalistlerin, batılı İslam araştırmacıların iddialarıydı bunlar.' Şimdi oryantalistlerin o bilinen malzemeleri, Türkiye'de Müslüman diye bilinen insanlar tarafından piyasaya sürülüyor. İnsanların yeniliği ortaya koyarak sivrilme arzuları vardır. Yenilik eskiyi yok ederek yapılan bir yenilik olmamalıdır, eskiyi yenilemelidir. 'Eskiyi sunuş tarzın yeni olsun.' Yeni yetişen nesil yorumlama, avucunun içinde şekillendirme iddiası ile hayata bakıyor. Kendi elimizle dine bir şekil vermeye kalkışıyoruz. Efendimizin hadisleri ile uğraşmak tam anlamıyla, peygamber Aleyhisselam konumuna talip olmaktır. Onu kaldırdığınız zaman, Kur'an hâlâ ortada duruyorsa, 'onu ben beyan ederim, merak etmeyin' demiş oluyorsunuz. Kendini peygamber efendimizin beyan vazifeli kimliğinin yerine koyuyorsunuz. Kur'an gösterip, kendin Kur'an olup konuşuyorsun. "Allah'u Teâlâ'nın keskin çizgilerle ayırdığı veya ayırmadığı şeyler var Kur'an-ı Kerim'de. Niye? 'Kalbiniz ne durumda, bunu test etmek istiyoruz.' diyor Allah Azze ve Celle." Ashab-ı kiramın ve talebeleri olan imamlarımızın teğet geçildiği bir yerde iyi niyet arayamayız. Esasen iyi başlamış şeyde ölçü kaçırma var. Sen bu tür konular üzerinde şöhret arıyorsun ya da birilerini memnun etmek istiyorsun. Çok ağır bir gaflet içindeler."

Prof. Süleyman Hayri Bolay: "Tarihselcinin dayandıkları, Hegel'in tarihselci ve Nietzsche'nin Hristiyanlığı tehdit eden yazılarıdır. Bunlar geçmişte sınırlı bir ilim çevresinde tartışılmış konulardır. Bunlar salonlarda konuşulacak konular değildir. 'Kalabalıklara çetin meseleleri açmak, imanları sarsmaktan başka bir netice vermez.' O iddiaların karşısına mantıki, ilmi, dini delillere dayanan doğru bilgiler ortaya konulmalı, geniş kitlelere onların anlayacağı ifadelerle ulaşması temin edilmelidir. Hint havzasındakiler, İngiliz ve ABD kaynaklıdır."

Prof Şevket Kotan: "Tarihselliğe yönelme, ümmetin kurtuluşu davasında kurtarıcı bir rol, İslam'a yönelik oryantalistik itiraz ve saldırılara kolaydan cevap üretebilme potansiyeli olduğuna kanaat getirilmesinden sonra ortaya çıkmıştır. Şatibi'de zirvesine ulaşan, 'gaye ve maslahat temelinde yükselen fıkhi anlayışa geri dönmeye' gerek vardır. Ama ne yazık ki böyle bir tarih bilinci yerine, kaba bir modernizm üreterek böyle değerli bir tartışmayı tükettik. Sürdürülen tartışma sonuçta bir tür oryantalistik mecraya doğru yol almaktadır. Buradan varacağı yer ise, Muhtemelen Hristiyan din anlayışı olacaktır. Hristiyan vahiy (İncil); azizler tarafından yazılan metinlerdir. Metinlerde yazım hataları, mitoloji yer alabilir, metinlerde yer alan tarihsel olaylar gerçek ya da anlatıldığı gibi olmayabilir. Bu düşünceye sahip hocalarımızın iyi niyetli olduklarını düşünüyorum. İlmi konuların ilmi mahfillerde tartışıldıktan sonra, eğer gerekiyorsa, fayda verecekse uygun bir usulle halka sunulması gerekir. Oryantalistik/modernist dayatmaların büyük oranda kendisini tarihselcilik olarak üretmesi meselesidir konu." (Altınoluk dergisi, Kasım 2018, sayı: 393)

Tarihselci tarihin dışında mıdır? Bana göre tarihselciliğe, özellikle ilahiyatçı çevreleri ikna eden şey hâlâ Batı tarih algısının veya modernliğin merkezde olduğu ciddi bir etki söz konusu. Bunlar Batı'nın karanlık yüzünü fiilen belli bir aşk seviyesinde örtüyor. Ol aşıklar, o çok gelişmiş Batılı ülkelerin İslam dünyasının geri kalmışlığında hâlâ oynamaya devam ettiği sömürgeci, ırkçı, soykırımcı, insanlık dışı rolünü göremiyor, bütün bu geri kalmışlığın suçunu sadece Müslümanlara yükleyen bir kahır edebiyatına meylediyorlar. Müslümanların bugün Suriye'de, Mısır'da, Yemen'de, Irak'ta ve İslam dünyasının her yanında kendi kaderlerini değiştirme, kendi tarihlerinin aktörü olma yolunda ortaya koydukları iradenin nasıl bir Batılı tedbire çarptığını görmedik mi? Genellikle şahit olduğumuz tarihselci söylemin en büyük handikabı neredeyse kendini tarihin üstünde görüp, o konumdan Allah'ın bile tarihin etkisinde nasıl kalabileceğine dair konuşabilme imtiyazına talip olması." (Yasin Aktay, Yeni Şafak, 05 Ocak 2019)

Tarihselcilik: "Batı kaynaklı olan bu kavram daha sonraları Kur'an üzerinde uygulanmaya çalışılmıştır. Bu kavramı ilk kullanan Hegel'dir. Kur'an'ın tarihselliğini ilk savunan isim Fazlurrahman'dır. Fazlurrahman, Kur'an'ın hukukla ilgili ayetlerini birer (hukuk) kanun olarak kabul etmemektedir. O, Kur'an'ın hitabının tarihsel olduğunu söyler ve delil olarak da: "Mekke ve çevresindekileri uyaran bir kitap." (Maide, 92) "Babaları uyarılmadığından gafil kalmış bir milleti uyarman için." (Yasin, 5) ayetlerini delil gösterir." (Doç Dr Hüseyin Çelik, Kur'an Ahkâmının Değişmesi, s. 95, 96) "Buradaki ilk ayetten kasıt Arap yarımadası, milletten kasıt ise Araplardır, der." (İ. Güler, F. Rahman, İslami araştırmalar, V/94) ABD'de yaşayan ve orada vefat eden bu modernist tarihselci, ne yazık ki oryantalistlerin bakış açısına sahiptir ve bu konudaki onların görüşlerini aynen savunmaktadır. Roger Garaudy, Muhammed Arkoun, Hasan Hanefi, Şirak Ali, Mümtaz Ali, Halis Albayrak son zamanlarda da Muhammet Öztürk, tarihselciler arasında sayılırlar. 'Batı kaynaklı, batı kökenli bir düşünceyi alıp olduğu gibi Kur'an üzerinde uygulamanın hiçbir akli ve tutarlı gerekçesi yoktur.' Tarihselcilik düşüncesi batıda seküler anlamda gelişmiştir. Hristiyanların vahiy anlayışı Müslümanlarınkinden farklıdır. 'Onlara göre kutsal metinler Allah'ın kelamı olmadığından, bunları teolojik olarak okumak gereksizdir. Kur'an'a tarihselci yaklaşım ortaya atanlar da oryantalistlerdir. Onlar, Kur'an'ın Hristiyan kutsal metinleri gibi insan sözü olduğunu düşüncesindedirler.' Kur'an'ı anlamada böylesi bir metot kullanılacağına dair hangi ayet ve hadis delil getirilebilir? Mucize olan Kur'an'ın metinini tarihsel yorumlamak başka problemlere zemin hazırlar. Tarihselcilere göre Kur'an'ın ahlaki emirleri evrensel, hukuksal emirleri tarihseldir. Allah ahlaki ilkelerde evrensel ilkeler koyarken neden aynı şeyi hukuksal alanlarda yapmamıştır? Kur'an'daki cezalarla ilgili getirilen hükümler, Kur'an'ın tarihsel olmadığının delilidir. Allah bazı konularda en ince teferruatına kadar açıklama yaparken, bazı konularda yüzeysel olarak hüküm belirtmiştir. Hangi ilke ve esaslara göre yeni ceza türleri getirilecek veya getirilen bu cezaların öncekinden daha etkin olduğu nasıl ispatlanacaktır? 'Akıl esas alınacaksa kimin aklı esas alınacaktır?' Tarihselciler hükümlerinin

değişebileceğini savundukları naslar için, kendilerince illetler üretmişlerdir. Onlar adete Allah'ın niyetini okuyarak, kendilerince bir neticeye varmaya çalışmışlardır. Oysaki 'Allah'ın niyetini tespit etmek ya tanrısal bir vizyona ya da Allah'tan gelen bir nakille mümkün olabilir.' Kur'an bir topluluğa, bir âleme değil âlemlere gönderilmiştir. Onun hükümleri de bütün âlemlerde geçerlidir. 'Kur'an'ı tarihsel görenler, kendi görüşlerini evrenselleştirmiştir.' Onlar adeta, ilahi niyeti ölçen bir terazi bulmuşlardır. Vahyin içeriğini tarihi olaylar belirlemediğine göre, onun değişip değişmeyeceğini de tarihi olaylar belirleyemez. Tarihi gibi görünen nasların dahi bir metot vermeleri, ilkelere ışık tutmaları bakımından korunmaları ve değerlendirmeleri gerektiğini düşünüyoruz. 'Şeriatta tekamül vardır. İlke, esas ve amaç bakımından çerçeve boşluğuna meydan vermemiş, bu çerçevede akla, içtihada geniş bir yer ve rol vermiştir.' 'Muamelat alanında asıl olan maslahattır.' Ancak neyin maslahat olduğunun ölçülerini bizzat vahiy koyar. Akıl, "hakk"ın ölçülerini kendisi koyamaz. Şeriatın uygulanması sırasında kavmi ve coğrafi renk tonlarına sahip olması normaldir. Vahiy kaynaklı bu hukuki yapı, medeniyet yolunda ilerlerken ayaklarımızı sağlam basabileceğimiz sabit bir zemine sahip olmamızı gerektirir. Batı değerlerine uygun düzenlemeler yaparak, İslam'ın uygulanabileceğini savunmak tutarlı değildir. Farklı anlamayı nerede durduracağız? İşin detayına, pratiğe inildiğinde karışıklıklar ortaya çıkacaktır ki 'günümüz tarihçileri bile şu anda, kendi aralarında bir birlik sağlayamamışlardır.' Bugün Şari' kim olacaktır? Allah, olmamış sembolik ve masalımsı bir şeyi anlatacak ve insanlardan da bunları uygulamaların isteyecek. Bu Allah'ın adaleti ile bağdaşmaz. Eğer Kur'an'ın kıssaları gerçek olmamış olsaydı, Mekkeli müşriklerin, "Bu ancak öncekilerin masallarıdır." şeklindeki sözlerini eleştirmenin bir mantığı olmayacaktı. Çünkü gerçek olmayan bir şey ancak masal olabilir. (Hüseyin Çelik, 98-104. sayfalar arasında, toplam 30 madde halinde, tarihselcilere itirazlarını sıralar.) Kur'an'ın tarihselliği yerine anlamların tarihselliğini savunmak daha isabetli olur. (s. 102) Tefsirin tarihsel olabileceğini söyleyebiliriz. (Hüseyin Çelik, s. 104) Mehmet Bayraktar tarihselciler için şunu söyler: "Böyle düşünenler, nasih mensuhu kabul etmezler. Yani Allah'ın, bir hükmü kaldırıp yerine başka bir hükmü getireceğini kabul etmezlerken, kendilerine bu hakkı tanıyorlar. Eğer ayetin zahiri günün kurallarına uymuyor ise, kolayca onun hükmünü kaldırarak, onu nesh edebiliyorlar." Bir kişinin kendi kafasından hükümlere illet belirlemesi demek, Allah'ın niyetini okuması demektir. Bu da, Allah'ın belirlemiş olduğu hududullahı çiğnemeye kalkışmaktır. (Hüseyin Çelik, s. 167) Tarihselciler her değişmeyi kabullenirler. Sonuçta da ulaşılan hukuk, ilahi olmaktan çıkar ve beşeri bir hukuk şeklini alır. (Hüseyin Çelik, s. 170) Hükümlerin değişeceğini savundukları naslar için, kendilerince illetler üretmişler, 'Kur'an'ı tarihselleştirirken, kendi görüşlerini evrenselleştirmişlerdir.' (Hüseyin Çelik, s. 192) Had ve kısas cezaları, zamana, şartlara göre değişebilen cezalar olsaydı Allah'u Teâlâ, tazir cezaları gibi bunların da cezalarını naslarla belirlemezdi. (Hüseyin Çelik, s. 170) Kur'an tarihseldir düşüncesi, Hindistan'da Seyit Ahmet Han öncülüğünde başlamıştır. Hz. Peygamber döneminde de değişim olgusu vardır. Kur'an'ın 23 senede tedricen inmiş olması bunun açık örneğidir. Kur'an'daki, "vesailden olan, ta'lil edilebilen ve ictihadi olan hükümler" değişime açık hükümlerdir. (Hüseyin Çelik, s. 190) İlletin kalkmasından dolayı geçici olarak bazı hükümler askıya alınabilir. Tarihselciler, Allah'ın hükümlerinin değişmesi gerektiğini savunmak için, kendilerince üretmiş oldukları illetler ile adeta Allah'ı niyetini okumaya çalışmışlardır. İlletileri kendileri belirlemiş ve ona göre de hükümleri değiştirmeye çalışmışlardır. Tarihselciler, bir metodoloji geliştirememişlerdir. Hükümlerin değişmesi gerektiğini söylerken bunun ölçüsünü belirtememişlerdir. Kendi aralarında dahi birlik sağlayamamış, herkes kendince bir yolu belirlemeye çalışmıştır. Bu düşünce yapısının arkasında, Batılı söylemler bulunmaktadır. Tarihselci söylemin ortaya koymaya çalıştığı hükümlerin hiçbirisi tecrübe edilmemiştir." (Hüseyin Çelik, s. 192, 193)

Kur'an nedir? "Lütfen Kur'an'ı akademik bir kitap olarak görmeyi bırakın! Bu, kitap binlerce mesele için geldi ve her meselesi de hayatın içine dairdir. Bu kitap karı koca arasındaki ilişkileri, baba oğul arasındaki ilişkileri, komşu ile komşunun ilişkileri, zengin ile fakir

arasındaki ilişkileri düzeltmek için geldi. Zina edenlerin nasıl tövbe edeceklerini öğretmek için geldi. Kur'an'ın iki yönü vardır. Bu Kur'an kitaptır ve hitaptır. Canlı bir kitaptır. Hayatın içindedir. Hayatın her anında seninle yaşayan bir kitaptır bu. Kitaptan ziyade hitaptır bu. Bir kanun metni gibi soğuk değildir. Yatak odanda yanında, banyoda yanında, abdest alırken yanında, çarşıda, pazarda, sokakta, savaşta, sevişte, barışta, borçta, günahta, samimiyette, riyada, ibadette, kavgada, yemekte. İşte özellikleri anlatmakla bitmeyen kitabın hikayesi budur! Çünkü bu kitaptır ve hitaptır. Hayatın içinden bir kitaptır. Hayatın içinde bu halleri yaşayan herkese bir hitaptır. "Nerede olursanız olun o, sizinle birliktedir" ayeti işte budur. Her nerede olursak olalım, hangi konum ve pozisyonda olursak olalım, hangi hali ve ahvali yaşıyor olursak olalım o, bizimledir ve bize söyleyecek bir kaç çift lafı var." Murat Padak

Ehl-i Sünnet, modernistler, selefiler

Ümmetin genel sorunlarını ilgilendirmeyen, usul meseleleri, şaz konular veya müteşabihe giren meseleler, alimlerin ilgi alanına giren uzmanlık gerektiren konulardır. Yoksa, İslami ilimlerde derinleşmemiş, hatta ilmihal konusunda bile cahil bir kitlenin veya kamu önünde bu konuları konuşmak sadece kafa karışıklığına neden olur ve olmaktadır da! Halbuki yapılması gereken alimlerin kendi arasında bu konuları tartışıp sonuçları halka duyurması olmalıdır. İlmi tartışmalar, felsefi konular alimler arasında halledilmeli, sonuçlar topluma bildirilmelidir. Günümüz Müslümanlarının marjinal bir kesimi Batı medeniyeti karşısında eziklik ya da tepkisellik arasında kalmıştır. Eziklik, modernizm ve tarihselciliği; tepkisellik ise, selefilik tekfirciliğini ortaya çıkarmıştır. Halbuki bize gereken, gıybet, gösteriş, zina, yolsuzluk, israftan uzak, sabırlı, ahlaklı, adaletli emin/güvenilir olmak, iyiliği hatırlatıp, kötülükten sakındırmak olmalıdır.

Ezik Modernistler: Günümüz modernist Müslüman aydınlarının Batı karşısında aşağılık kompleksi içinde olduklarını bizzat yaşadığım iki örnekle açıklamak istiyorum. Yıl 1994, Ankara İlahiyat fakültesinde dersteyiz. Ders tefsir, öğretmen tefsir profesörü S.A. Derste konu İslam had cezalarına gelir ve ders esnasında hocamız fikirlerini şöyle temellendirir:" Ben bunu Avrupalılara nasıl açıklarım?" Yıl 2012. İslam felsefe profesörü İ.G. konferansını bitirmiş, konferans sonrası sohbet etmektedir. Anlattıkları ne yazık ki, oryantalistlerin yapmak istediklerinin Müslüman bir akademisyence İslam adına dile getirilmesinden başka bir şey değildir ve son sözü şu şekildedir: "Ben bu İslam'ı Amerika'da bile anlatabilirim!" Dünyayı sömüren, insanlarını insanlıktan çıkarıp ahlaksızlığın girdabında döndüren Batılıların kendilerini ifade derdi yokken, bizim aydın kesimimizin bir kısmındaki bu kompleks bakalım daha ne kadar devam edecek!

Ehl-i Sünnetin ortaya çıkma nedeni ve günümüz mealcilerinin anlayamadığı temel husus şudur: İslami ilimler, ilmek ilmek tarih süzgecinden geçmiş/işlenmiş ve zamanla ihtiyaç nedeni ile ortaya çıkmış ilimlerdir. Günümüzde tartışılan tüm konular eskiden de tartışılmış ve hayatın akışı, tarihi süreç içinde ümmet karşılaştığı soru-n-lara cevap olacak şekilde, hadis/tefsir/fıkıh/tasavvuf/kelam/mantık vb. ilim dallarını ortaya çıkarmıştır. Tüm bu ilimler ve metotları teori değil bizzat hayatın kendisi ortaya çıkarmıştır. Ama günümüzün kolaycı Müslümanları, ramazanda İslam'ı yaşayarak yılı kurtardığını zannetmesi gibi, kısa ve az bilgi/metotla, bir alimin Kur'an'dan anladığı ile çeviri yaptığı bir meali okuyarak, Müslümanların sorunlarına çözüm üretebileceklerini zannetmektedir. Geçmişi, yaşananları bilseler Ehl-i Sünnet çizgisine saygı duyacaklar ama onlar, yeniden Amerika'yı keşfetme peşine düşmektedirler. Zaman onları Ehl-i Sünnet çizgisine getirecektir ama arada geçen süre ne yazık ki, ümmetin kayıp hanesine yazılacaktır!

Üzücüdür ki, tarihselcilik adına oryantalist görüşleri sosyalist jargonla ifade eden ve bunu İslam diye sunan hocalarımız bulunmaktadır: Prof İlhami Güler: "Kur'an'a gitmek iyi de, şimdi Kur'an'a gitmenin çok tehlikeli bir şeyi var. Sanki o kitabı millet kendine hitap etmiş gibi okuyor. Eminim şurada da çoğunuzun en büyük hatası o. Efendim Kur'an bize hitap ediyor. Hayır, 1400 sene öncesindeki bir adama hitap ediyor. 1400 sene öncesinin Mekke ve Medine sokağına hitap ediyor. Sana hitap etmiyor. Dolayısıyla bugün Kur'an okumanın saçmalıkları kötülükleri var." (Cevap için, Ahmet Nair'in "İlhami Güler'in Kur'an Hakkındaki Görüşlerinin Kur'an ve İslam Dini Açısından Değerlendirilmesi" adlı makalesini tavsiye ederiz.)

"Tek kaynağımız Kur'an, mezhepsizim, Ehl-i Sünnet'e karşıyım" diyen arkadaşlar! Öztürk, Okuyan, İslamoğlu, Bayındır gibi alimlerin etrafında bir kaç bin kişi toplandı mı cemaat lideri, bir kaç milyon toplanınca mezhep imamı olmayacaklar mı? Mezhepler zaten böyle doğmadı mı?

Kur'an Müslümanlığı aslında, "Kur'an 'ı peygamber (hadisler) değil, bizim aklımız ve güncel bilim ile açıklayalım" demek değil midir? Peki, akıl sınırlı ve bilim ise değişken değil midir? Bu tür insanların yorumlarında isabet etme ihtimalinden çok daha fazla, hadislerin sahih olma ihtimali yok mudur? Zaten sonuç ortada: "Kur'an 'da namaz yok, cin yok, başörtüsü yok, tavuktan kurban olur, evrim vardır." diyenler hep ehl-i sünnet karşıtı mealciler değil midir?

ABD merkezli bazı modernistlerden haberler ile devam edelim. "ABD'nin New York kenti İslam dininde bir ilke imza attı. Dünyada ilk kez bir kadın imam, kadınlı erkekli cemaate Cuma namazı kıldırdı. Prof. Amina Vadud, namaz öncesi bir basın toplantısı düzenledi ve 'Cuma namazını ben kıldıracağım' dedi." (19.3.2005) Evangelic papaz Anis Shorrosh'un yazdığı incil, Tevrat ve Kur'an'ın karışımından oluşan 77 sure ve 368 sayfalık kitap ortadoğuda bedava dağıtıldı. İlgi görmeyince internet sitesi bile kapatıldı. Yazar ABD'li ve aşırı İslam düşmanı biri olarak tanınıyor. (2004) 19'cu Edip Yüksel ve son resul (!) İ. Erol Evrenesoğlu'da (Evrenesoğlu, 27.11.2019'da ABD'de öldü.) ABD'de yaşıyor. ABD'de yaşayan ve 12 yıl önce Müslüman olan (!) Washington'daki Light of Reform camisinin afrika kökenli eşcinsel imamı (!) Daayiee Abdullah, eşcinsellere imam nikahı kıydı. (Hürriyet, 19.4.2013)

"Reformcular bir baştan öbür başa, Batı akılcılığı karşısında afallamış, sonradan aynı Batının 20. asırda aynı akılcılığı iptale kadar giden fikir çilesinden nem bile kapamamış, doğunun özüne giremezken Batının kabuğunu olsun görememiş idrak yüzkaralarıdır." (Necip Fazıl Kısakürek, Arınma Çağında İslam, s. 156) "Modernist Müslümanlarca sözcük ve deyimler öyle bir biçimde kullanılmaktadır ki, bu, Batı karşısında hissedilen kültürel şok ve aşağılık kompleksinin göstergesidir. Bu tür yazılar, Batı norm ve değer yargılarına boyun eğen, teslim olan köle bir zihniyeti yansıtmaktadır. İşin daha da kötüsü, bunlar İslam etiketiyle piyasaya sürülmektedir. Bu etiket de yalnızca bazı duygusal unsurları dışa vurmaktadır. İslam'ın özünü dışa vuran entelektüel ve manevi/tasavvufi hakikatten mahrumdur." (Seyyid Hüseyin Nasr, Çağdaş İslam düşüncesinde gerileme, sapma ve uyanış, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt:XIII, Sayı: 23 (2011/1); s. 253-259) "İslam Modernizmi denince, İslam'ı Batının değerlerini ve mantığını esas alarak yorumlayan yaklaşım, bazen de Batının meydan okumalarına cevap arayan, Batıya İslam'ı hoş göstermeye çalışan uzlaşmacı yorum anlaşılır. 19. yüzyıldan beri Batının sürekli artan siyaset, bilim ve teknik alanlardaki gücünün İslam dünyasında sebep olduğu entelektüel bunalımların ve politik çarpıklıkların neticesi olan bir zihni gerginlik karşısında Müslümanların şahsiyetlerini kaybetmesi, özellikle aydınları bu geri kalışın faturasını bir yerlere çıkarma saplantısına düşürmüştür. Geçmiş birikimin ayırt edilmeksizin külliyen karalanması ve reddedilmesi bu aşağılık kompleksini bastırmada çare gibi görülmeye başlanmıştır." (Yusuf Aygün, İslam Modernizmi Üzerine, antoloji.com)

Hadislere, Kur'an merkezli yaklaştığını söyleyen bir kardeşimizin yazısı: "14 asırdır bugüne kadar kimse bilemedi de ilk siz mi bildiniz? Bu, geleneksel din anlayışına sahip çevrelerde oldukça sık karşılaştığımız bir sorudur. Günümüze intikal edemeyen, buna fırsat verilmeyen kitaplardaki bilgiler ne olacak? Mutezili alimlerce h. 1-4. asırda yazılan bu tefsirlerin hiçbiri günümüze intikal edemedi. Çünkü sistematik olarak imha edildiler. Peki, bu eserler günümüze kadar gelebilmiş olsaydı neleri okuyacaktık? Bunu tam olarak bilebilmek mümkün değil elbette ama Mutezilenin iki kurucu önderinden biri olan Amr Bin Ubeyd'in şu sözü/davranışı ipucu veriyor: Amr b. Ubeyd, "bir kimsenin rızkı, eceli, ameli, şaki/isyankar veya said/mutlu olacağı, cennetlik mi cehennemlik mi olduğu anasının karnında iken yazılır.'' (Kütüb-i sitte, hadis no: 4834; Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi) manasındaki hadis rivayet edildiğinde şöyle demiştir: "Eğer bu hadisi A'meş söylerken duysaydım onu yalanlardım. Zeyd b. Vehb söylerken duysaydım, ona cevap vermezdim/sevmezdim. Abdullah b. Mesud söylerken işitseydim, kabul etmezdim. Peygamber söylerken duysaydım reddederdim. Allah'ın söylediğini işitseydim O'na derdim ki: Senin bizden aldığın misak (söz) böyle değildi." (Hatib Bağdadi, Tarihu Bağdat, XII/172; Aydınlı O. İlk Mu'tezile'nin Özgür İrade Söylemi: Amr b. Ubeyd ve Kader Anlayışı, Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2002/2, s.127-146) Mutezili eserler günümüze intikal eden diğer eserlerden çok daha özgündü ve daha da önemlisi Kur'an'ı önceliyorlardı. İlmi soykırıma uğradılar ve yok edildiler." Bu kardeşimizin hadislere getirdiği eleştirileri, Mutezili bir alimin görüşü olduğu iddia edilen bu rivayet kabul ederken de getirmesi gerekmez mi idi? Ayrıca o hadisin Ehl-i Sünnet itikadı içinde ve Mutezililerin bile itiraz edemeyeceği, hem de bilimsel açıklaması da bulunmaktadır. (Zamanın göreceliği, Big Bang ile zamanın başlaması konular için 'Kader' ve 'Ateist akıl' adlı yazılarımıza bakılabilir.) Yine, elimize geçmeyen mutezili eserlerin içeriğini bilmeden, Ehl-i Sünneti böyle eleştirmek ne kadar bilimseldir? Acaba Ehl-i Sünnet, mutezileyi ortadan mı kaldırmıştır yoksa ümmetin ortak aklı, yüzlerce yıllık tecrübesi ile Ehl-i Sünnet etrafında mı birleşmiştir? 'Mihne'yi Ehl-i Sünnetin yapmadığı ortadadır! Yani, başka düşünceleri bizzat Mutezile baskı altında tutmuş değil midir? Hatta günümüzde daha ellerine güç geçmeden, biz Ehl-i Sünneti "indirilmiş din" diye tekfir eden, bu mutezili yaklaşım sahipleri değil midir? Zaten Amr'ın cümlesi de, -Haşa- Allah'a bile akıl verme yetkisini kendinde gören akılperestliğin bir göstergesi değil midir? Ehl-i Sünnet, kendisini tekfir eden Şiiler için bile 'ehli kıble tekfir edilemez' prensibini uygulamamış mıdır?

"İslam Dünyasında yapılması gereken önemli şeylerden ilki, 'aşağılık kompleksi'nden kurtulmaktır. İkincisi, sadece hukuk sadece mistisizm vb. olmayan İslam'a bütün olarak bakmak yani bütüncül bir İslam anlayışı tesis etmektir. Üçüncüsü, 21. yy.'da yeni bir Müslüman entelektüel oluşturmaktır. Yani ikinci sınıf Batı düşünürü olmayan ama Batı felsefesini inkar etmeden kendi kimliğini ve geleneğini iyi bilen, kendi kimliği ile var olan bir entelektüel yetiştirmelidir. Batı sorular sordu ve bizim yerimize kendi duymak istediği cevapları verdi. Şimdi yapılması gereken şey, bu sorular arasından sadece İslam Dünyasını ilgilendiren sorulara cevap vermek. Bunun ötesinde kendi sorularımızı sormak ve kendi gündemimizi oluşturmaktır." (Seyyid Hüseyin Nasr'ın Bilim Sanat Vakfı'nda düzenlenen, "20. yy.'da neler öğrendik? ve 21. yy.'da neler öğrenmeliyiz?" başlıklı konuşmasından, 17.10.2009) "Akılcılık" ilkesi ve akla yüklenen fonksiyon, bizdeki ilk rasyonalistler olarak değerlendirilen Mu'tezile tarafından bile Modernistlerin tavrına göre nispeten daha makul bir çerçevede kendisini göstermiştir. 'Modern İslam Düşüncesi için' aslolan "murad-ı ilahi" değildir. Bu düşünce için aslolan, beşer taleplerine azami ölçüde cevap veren bir hayat tarzını yakalayabilmek için dinden ne kadar istifade edilebileceğidir. (Ebubekir Sifil, Çağdaş Dünyada İslamî Duruş, s. 11) "Modern dönemde yaşanan bozgunun sebepleri de elbette sorgulanmalıydı, sorgulandı da. Ancak mağlubiyet psikolojisi ile yapılan bu sorgulamayı

benzerlerinden ayıran önemli noktalar vardı. Bunların başında Ümmet'in, "kendisini" değil de "dinini" sorgulamaya heveslendirilmesi gelir.“ (Ebubekir Sifil, Modern dönem Kur’an telakkileri, İnkişaf, Ocak-Mart 2006) “Biz biliyoruz ki Müslümanların kalplerinde taşıdıkları aşağılık kompleksi Batının düşüncesinden değil teknolojisinden kaynaklanmaktadır. Unutulmamalıdır ki Batıda geçmişte aynı kompleksi İslam dünyası karşısında hissetmiştir.” (Şaban Ali Düzgün, Evrensellik düşüncesi ve İslam dünyasındaki yansımaları, AÜİF Dergisi, Cilt: 35, Sayı: 1-4, s. 525) “Avrupalıların, Müslümanlar tarafından deney, gözlem ve ölçmeye dayanan, kullanıma hazır bir araştırma metodolojisini devraldıklarını göz önünde bulundurmamız gerekiyor. Müslümanların günümüzde bilim alanında ve buna bağlı olarak pek çok alanda geri kalmış olmalarının altında motivasyon eksikliği yattığı, bu motivasyon eksikliğinin ise, doğru kavram sisteminin ortaya konulamaması yüzünden olduğu unutulmamalıdır. Bunu aşmanın yolu ise, Kur’an’daki kavram sistemine dönmekle mümkün olabilecektir.” (Şakir Kocabaş, İslam ve Bilim, Divan İlmî Araştırmalar Dergisi, 1996/I, 68) “Modernizmin içeriğinde "akılcılık, bilimcilik, bireysellik (bireysel özgürlükçülük), dünyevilik, hazcılık ve faydacılık" var. Başta Hristiyanlık olmak üzere hemen bütün dinler, ayakta kalabilmek için modernizm ile uzlaşmışlar, kendilerini inkar mahiyetinde de olsa birçok tavizler vermişlerdir. Tanımladığımız manada modernizme itirazı olan, akla, bilime, özgürlüğe, dünya hayatında yaşanacak hazza ve elde edilecek faydaya, temelde karşı çıkmamakla beraber bütün bunların sınırlarını koyan, madde ile mana, dünya ile ahiret arasında dengeyi öngören bir tek din kalmıştır ki, o da İslam'dır. Müslümanlar üçüncü bin yılda insanoğluna farklı (alternatif) bir medeniyet, bir hayat tarzı, bir ilişki modeli sunmak gibi büyük bir misyonu -fiilen olmasa da kabiliyet olarak (bilkuvve)- yüklenmiş bulunuyorlar. Modernizmi temsil eden Batı'nın bu yüzden İslam'a itirazı var, onu uslandırmak, diğer dinlere yaptığı gibi onu da uyumlu hale getirtmek istiyor.” (Hayrettin Karaman, Dinler Arasında Diyalog)

"Uyduruk din tabirinin bizzat kendisi uyduruk! Dinin yanlış anlaşılması olabilir, ama uyduruğu olmaz." (Ergün Yıldırım, Yeni Şafak, 08 Aralık 2019)

Din hiç bir yorumla sınırlandırılamaz! ‘İndirilen din’ diyenlerde kendi yorum\uydurmalarına ‘din’ diyor. Hurafeye hep beraber karşı olalım ama tekfircilere benzer isnatlarda da bulunmayalım! Eskiden Ateistler hatalarını anlayınca bir cemaate, tarikata girip bir yol tutturuyorlardı. Şimdi indirilmiş din, mealcilik, modernizm, tarihselcilik söylemlerini dinleyen ateistler, ateizmi bırakıyor ama cemaatlerden de uzak kaldığı için, arada, araf'ta kalıp deizme kayıyorlar. Cemaatçilerin yanlışlarını dile getirelim, tamam ama tamamını yok saymak, tamamen reddetmek de büyük hata olur! Biz Müslümanların en büyük hatası, 'Tüm doğruları' tek yazar, hoca, şeyh, mezhepte aramamızdır! Tüm hocaefendiler insandır, eksik/hataları vardır ama hepsinden de, 'mutlaka' alınacak şeyler vardır! Unutmayalım ki, Ehl-i Sünnet tek mezhep değildir. Müslümanlar olarak birbirimize karşı yapıcı bir üslupla eleştiri yapamıyoruz. Fikri eleştirelim ama kişileri eleştiri, tekfirciliğe götürür, bu da ancak ve sadece İslam düşmanlarının işine yarar! Ayrıca unutmayalım ki, mesela, başörtüsünün Kur’an'da olmadığını savunan yorumları kabul eden ‘belli bir kesim’, Kur’an'ın yorumu olduğu için bu yorumu kabul etmiyorlar. Zaten daha önce savundukları görüşlerine uygun olduğu için bu görüş etrafında kenetlenip, Müslümanlara karşı bu fikri kullanıyorlar.

"Kur’an bize yeter" diyen Bayındır’a göre namaz 5 vakit; Yüksel’e göre 3 vakit; Eliaçık’a göre 2 ila 7 arası; H. Yılmaz’a göre ise, vakti de şekli de yok. Bunlardan ayrı olarak da aslında 'Mezhepsizim' diyenlerin hepsi, namazdan zekata Hanefi fıkhına göre ibadetlerini yapıyor... O da ayrı bir paradoks!

Önce mezhep yok dediler, sonra hadisi inkar ettiler, şimdi Kur’an'daki "kıssalar ve lanetler" üzerinden Kur’an üzerinde şüphe uyandırmaya çalışıyorlar. Sırada deizm, sonra Ateizm var! Mezhep yok derken, kendi yorumları çerçevesinde mezhep oluşturmaya çalıştılar! Hadis yok

derken, peygamberin yorumlarını değil kendi yorumlarını insanlara kabul ettirmeye çalıştılar! Korkarım sıra kendi kitaplarını yazmaya gelecek! Hadisi inkar edenler Kur'an'a nasıl yaklaşacaklarını bilmediklerinden, evrimcilikten devrimciliğe savrulmaktadırlar. Daha mezhebin ne olduğunu anlayamayanlar, 'indirilmiş din' mezhebini savunuyorlar! Kelle sayısınca 'mezhep' oluşmasına neden olunacağına, ümmetin 1400 senedir etrafında kendiliğinden kilitlendiği Ehl-i Sünnet içinde ve onun metodu ile yola devam edip, 'içinde iken' ve onun usul-metodu ile hurafe, şirk, batıl içeriklerden kurtulup, Kur'an'ın açıklama görevi verdiği peygamberimizin sahih hadisleri etrafında kenetlenmemiz gerektiği hâlâ anlaşılamamaktadır! Detaylar için, "Hadis müdafaası, Ehl-i Sünnet, mezhep" adlı yazılarımıza bakılabilir!

Sadece Kur'an yeter, mi yoksa 'Kur'an yeter' diyen hocaların 'açıklamaları' da zorunlu mudur acaba? Resulullah ayetleri iletirken 'açıklama' yaptı mı yapmadı mı? Eğer yapmadı diyorsanız, ayetleri iletip tek bir kelime açıklama yapmadan sustu mu sadece? 'Alın, ne anlıyorsanız onu uygulayın' mı dedi? Açıklama yaptı diyorsanız, o 'açıklamalar' nerede? Bizim için değerli değil mi onlar? Ayetlerin manası hakkında ihtilafa düşüldüğü zaman, ki sadece Kur'an yeter diyenler bile kendi aralarında ihtilaflı iken, o halde sizden veya bizden birimizin anlattığının, Kur'an'a ve/veya Resul'ün açıklamasına uygun düştüğünü hangi kaynaklardan öğreneceğiz? Resul'ün (sav) tek görevi ayetleri iletmekse ve Resul'e itaatten kasıt da salt ayetlerin lafzına itaat etmekse, bu durumda Kur'an'da -Allah'a itaat edin- ibaresi yetmez miydi? Bir yönetici elçi ile bir de mektup yollasa ve mektupta da 'elçiye uyun' dese, bundan siz ne anlarsınız! Veya şöyle tekrar ve tekrar soralım: Resul'e vermediğiniz açıklama yetkisini, siz ne hak ve ne hadle kendinizde buluyorsunuz? Bunu -Kur'an tek kaynak- savınızla bağdaştırıyorsanız, o halde ikinci kaynak olarak kendi açıklamalarınızı ve Kur'an'dan anladığınızı bize -Kur'an- diye dayatmış olmuyor musunuz? "Kur'an'a çağırdığını" söyleyenler neden Kur'an'da olmayan (Cin yok evrim var gibi) kendi kanaatlerine (hevalarına) inanmamızı bekliyorlar? "Kur'an'a çağırdığını" söyleyenler kendi fikirlerini eleştirenlere neden sanki 'Kur'an'ı eleştiriyormuş' muamelesi yapıyorlar? Kur'an'ı anlamamız için sadece Kur'an yeter diyenlerin sözlerine (hadislerine) ihtiyacımız var mıdır? "Kur'an'a çağırdığını" söyleyenlerin arkasından gidenler, neden hadisleri çok rahat eleştirirken hocasının herhangi bir sözünü (hadisini) asla eleştiremiyorlar? Sakın eleştiriyoruz demesinler yıllarca beraberdim bu kesimle, bir yıl önce karşı çıkacakları görüşleri hocaları dile getirince birden aydınlanma yaşadıklarını (!) ve o eski karşı olduklarını nasıl savunduklarını defalarca gördüm! Ayrıca biz hadislere, ayetleri anlamamıza yardımcı olduğu için değer veriyoruz, bunu da bilinsin lütfen!

Modernistlerin yanılgıları: Çoğu hurafe olan halk arasındaki uygulamaları ıslah etmek yerine, "Kur'an'da yok" diyerek imha ederken yerine alternatifleri de sunamamışlardır! Sonuç: Hurafe kökenli de olsa, dinle irtibatlarını kesen bu kesimin imani olmasa da pratikte deistleşmesine neden olmaktadırlar.

'Hadis'i reddet' diyenlerden tarihselcilere, modernist kardeşlerimize bir hatırlatma: Bizler de biliyoruz, 'Kur'an bize yeter' diyerek, hadis ilmini red veya İslam tarihini ve İslami kaynakları inkar ederek 'birçok soru, sorun, ithamlardan kurtulacağımızı!' Ama onlar bizim köklerimiz, tarihimiz, bizi biz yapan gerçekler! Alimlerimiz zaten 'israiliyattan mevzuata, tabakattan rical ilmine, sebebi Nuzul'dan usül ve ıstılahlara' kadar üzerlerine düşen görevleri yapmış, söz konusu kaynaklardaki eksik-yanlışları gün yüzüne çıkartmışlardır. Bize düşen, Ehl-i Sünnet çizgisinde yola devam ederek ve alimlerimizin tenkit usullerinden faydalanarak tarihi kaynaklarımızı gözden geçirerek onlardan yararlanmaya devam etmektir! Ne geçmişimizi inkar ederiz ne de yanlışlarını görmemezlikten geliriz.

Mealcilik

Arapça bilmeden, usul bilmeden, on beş asırlık birikimden yararlanmadan Kur'an-ı Kerim'in Arapçadan başka bir dile yapılmış tercümesini/mealini okuyup bundan hüküm çıkarmak konusunda Sayın Mehmet Okuyan'ın öz eleştirisini hatırlatalım: "Mealle yetinmeyin, kuru okumadır meal. Mealle kesinlikle olmaz, 30 senedir meal okuyun diye bağırıyoruz, 'yanlış mı yaptık?' diye düşünüyorum. Adam meali eline alıp cüretkar şekilde savurup duruyor, ne kadar cesursun! Tefsir okumak lazım, mealle yetinmemeli, kabukta kalmamalıdır." Kitabımız, doğru anlaşılabilmesi, anlama ve uygulamada yanlışa düşmemesi için Peygamberimiz'e uyulmasını (Teğabun, 12; Nisa, 80; Enfal, 20, 24; Nur, 52, 54; Ahzab, 36, 70; Muhammed, 33; Fetih, 17; Hucurat, 14) emrediyor. Yine kitabımız, hem onu anlama hem de uygulamada ihtilafa düşüldüğünde doğruya yönelme için alimlere (ilmi birikime) başvurmayı tavsiye (Nahl, 43) ediyor. Tercüme ve meal, birçok kelime ve cümlenin muhtemel manalarından birini tercih ederek yapılır, diğer muhtemel manalar asıl metinde kalır, meale geçmez. Dolayısı ile 'Hüküm çıkarmak için' Arapça ve usül bilgisine ihtiyaç vardır. (H. Karaman, Yeni Şafak, 21 Aralık 2018) Hadis ilmi konusunda ise Kur'an'daki 'Beyan' (Rahman, 4; Kıyame, 19; Nahl, 44) ve 'Hikmet' (Bakara, 32, 129, 151, 269; Nisa, 54; Sad, 20; Zuhruf, 63; Kamer, 5; Cuma, 2) kavramalarının anlamından habersiz, "muhtelif'u-l hadis, mevzuat, usul'ü-hadis, mustalahu'l-hadis, tabakat ve rical" ilimlerini bilmeyenlerin hadis konusunda ahkam kesmeleri, 'cahil cesur olur' sözünün tezahüründen başka bir şey değildir.

Fazlurrahman: "Fazlurrahman'ın 'İslam'ı, İslam'ı oryantalistlerin tarzında yeniden kurmaya yönelik modernist bir teşebbüstür. Onun, sünnet kritiği Schact'a dayanır, İslam tarihi analizi H.A.R. Gibb'inkinin esasına, tüm yaklaşımları ise W.C. Smith'in düşünceleri ile köklenir. (Ziyaüddin Serdar, İslam medeniyetinin geleceği, s. 291) Felaketten sakınılacaksa hem adil hem de dayanıklı, yeni bir sosyal düzen oluşturulmalıdır." (Ziyaüddin Serdar, s. 300) Amerika'da 1988 yılında vefat eden Fazlurrahman, Türkiye'de yenilikçi fikirlerin önderi olarak kabul edilir. O, tefsir usulünde Kur'an'a parçacı değil bütünsel olarak yaklaşılması gerektiğini, önce Kur'an'ın indiği döneme gidilip, sonra tekrar oradan günümüze dönülmesi gerektiğini savunur. Ayetin indiği ortamın önemli olduğunu, hangi soruna çözüm için indiğinin iyi bilinmesi gerektiğini, sonra ayetten genel ahlak ve toplumla ilgili ilkeler çıkarmamız gerektiğini söyler. 'Yaşayan sünnet' kavramını da Türk okurları ile tanıştırmıştır. Kur'an'a ters düştüğünü iddia ettiği hadisleri uydurma kabul eder. Hadis ravileri kadar, metinlerinde incelenmesi gerektiğini söyler. Şefaati, aracılık kabul eder ve reddeder. Kıyamette, tüm evrenin tamamen yıkılıp yeniden inşa edileceğini kabul etmez ve kıyametin sadece dünya ile sınırlı olduğunu ileri sürer. Fazlurrahman, insanı ruh-beden diye ikiye ayırmayı kabul etmez. Riba ile faizi ayrı değerlendirir. Kadının şahitliği, çok evlilik ve miras konularına yeni yorumlar getirir. Allah'a, ahirete inanan ve iyi işler yapan Yahudi ve Hristiyanların da cennete gidebileceğini ileri sürer. Tüm bu iddialarına cevaplar birçok alimce verilmiştir. 26 Temmuz 1988'da Şikago'da vefat eden Fazlurrahman'a Allah rahmet eylesin.

Sayın Zeki Bayraktar örneği üzerinden nebi-resul ve peygamberimiz sünnetinin bağlayıcılığı konusu. Samimiyeti ve gayretinden asla şüphe duymadığımız Sayın Bayraktar, "Nebi resul ayrıdır, Nebinin getirdikleri bağlayıcı değildir, Kur'an'da, 'Ya eyyuhe'n-nebi' diye başlayıp Hz. Peygamberin hata yaptığı belirtilen ayetler var." diye devam eden ve "Nebi, hata yapar, söyledikleri bağlayıcı değil" şeklindeki iddiası gerçeği yansıtmamaktadır. Çünkü Kur'an'da 'nebi' kavramı birçok yerde geçer ve aynı zamanda resul anlamında da kullanılmıştır. Sadece bir kaç ayetten hareketle, "Nebiye uymak farz değil, resule farz" deyip, buradan hareketle, "Nebi, ipek haram, dövme haram derken, bunlara uymak zorunda değiliz, bunlar bağlayıcı değildir" gibi sonuçlara ulaşmak büyük hatadır. Bizzat Kur'an'da peygamberimiz için, "beyan, hikmet" kavramları kullanılır! "Nebi kelimesi ile hata kelimesi yan yana kullanılmamalıdır."

Bu, "İslam'ın temelleri ile oynamaktır!" Hz. Muhammed, "abduhu ve resulu"dur ama hatalar, abd/kul olmasındandır, nebi olmasından değil! Hz. Peygamberin hayatının beşeri yönü de vardır. O da yer, içer, uyurdu. Bu O'nun 'kul' yönüdür ama bunları nebiliğe bağlamamalıdır. Hata (zelle) dediğimiz nedir? "İki iyiden daha az iyi olanı seçmek" değil midir? Yoksa iyi ve kötü tercihlerinden kötüyü seçmesi değildir. 'Gözleri görmeyene tebliğ etmek yerine toplumun ileri gelenlerine tebliği seçmesi' zelle'ye örnektir. Resul ile Nebi arasında bir fark yoktur. Hac, 52. beşer ile ademoğlu arasında da fark yoktur. İsra, 94. Şura suresi 51. ayette Allah'ın beşer olana vahy verme yollarından bahsedilir. Ama Müslüman evrimcilere göre beşer, ruh üflemeden önce insan statüsü kazanmayan, adeta maymunumsu bir varlıktır! Allah, onlara yani beşere neden vayih versin ki? Mealizmi savunanların anlamadığı püf noktası şudur: İnsan, prensipleri pratiğe geçiren, kendisi için rol model (Ahzab,21) olacak insanlar arar her zaman. Bu da hadis ve sünnet ile peygamberimiz üzerinden gerçekleşir.

Mustafa Öztürk ve tarihselcilik üzerine: "Kur'an'daki kıssaları gerçek değil, Kur'an'ın yazılışı kesin değil, Kur'an'ın manası Allah'tan sözleri Muhammed'den." türü ifadelerle, oryantalistlerin söylemlerini içimizden bir Müslüman'ın dile getirmesi veya bu söylemlerin ateistlerce kullanması ne yazık ki Sayın Öztürk'ün pek dikkatini çekmemektedir! Bu yorum sahipleri, Kur'an'a rağmen Kur'an'ın ruhuna aykırı görüş ileri sürmekte olduklarının farkında bile değillerdir.

Firari zihinlerin Ehl-i Sünnete saldırıları. Yeni bir din adamı tipi, kaçtığı dünyanın bakışıyla Müslümanlık iddiasında bulunan tip. Bu tipin ciddi bir şekilde ele alınması ve analiz edilmesi lazım. Elitizm, kibir, nihilizm, septisizm, ironiye bürünen şarlatanlık, Ehl-i Sünnete saldırı, peygamberi dalga geçen dil ile anlatma, yarı akılla din sorgulama. Hepsi buradan fışkırıyor. İşte onlardan bir söylem: "İslam içinde Protestanlık gerekir. Önerdiğim protest bir İslam. Karşı devrim teklifinde bulunuyorum" Firari zihinlerin" tecdit yapacak ne kapasiteleri ne de inançları var. Ehl-i Sünnet vel Cemaat gibi on beş asır boyunca Müslümanlara toplum sözleşmesi olmuş bir tecrübeyi yok etmek istiyor. Müslümanlar fırkalaşma, hizipleşme ve teo-politik çatışma gibi büyük ihtilaflardan sonra bir barışa ve uzlaşmaya varıyor. Bunun adını yine ümmetin ortak muhayyilesi ve kararı ile Ehl-i Sünnet vel Cemaat olarak koyuyorlar. İçinde birçok mezhebi, tarikatı ve grubu taşıyor. Çoğulcu bir yapı. Siyasetle ilişkilerinde uzlaşıcı, isyan ve çatışmaya karşı mesafeli. Tekfirci yaklaşım ve hareketten uzak duran bir yöntem. Ehl-i Sünnetin ana düşünce yapısı kucaklayıcı, çoğulcu ve tecrübeleri (örf ve icma-i ümmet) önemseyen bir din anlayışını temsil eder. Müslümanların tarih içinde temel kaynaklarından ilham alarak geliştirdikleri bir ahit. "Orta Yol", bir yaklaşım ve yöntem. Kur'an 'da geçen "vasat ümmet" tezinin Müslüman toplumdaki tezahürü. Uzlaşma yorumlara ulaşılmış. Bundan dolayı da içinde birçok yol barındırmış ve Müslümanların toplumsal sözleşmesi olarak gerçekleşmiş. Ehl-i Sünnet ne Mutezile gibi teori mutlaklığı ile hareket eder ne de Haricilik ve Şiilik gibi isyan ruhuyla davranır. Devletin toplum üzerindeki etkisini ahlak önerileriyle ve adalet vurgularıyla atma çabasına gider. Sorunları sabır yaklaşımı ile uzun vadeye yayarak çözme gayretinde olur. Tecdit ve ihya ile yeni yorumlar geliştirir. (Ergün Yıldırım, Star, 29 Temmuz 2023)

"Yıllarca Kur'an'ın tarihsel bir metin olduğu yönündeki tezini ilmi bir tez olmaktan çıkarıp olabildiğince siyasi ve tepkisel bir teze dönüştüren söz konusu ilahiyatçının geldiği lümpen nokta ibretlik. Şöyle diyor söz konusu ilahiyatçı: "Başımızın belası tarikat ve cemaatlerin harmanladığı Sünni Müslümanlığın bence köküne kibrit suyu dökülmeli. Yeniden tepeden tırnağa bir teoloji geliştirilmesi lazım. İslam içinde Protestanlık gerekir. Önerdiğim protest bir İslam. Karşı devrim teklifinde bulunuyorum" Bu nasıl bir dil? Bu nasıl bir akademik seviye? Sünni Müslümanlık'la ilgili hangi çalışmaların hangi analizlerin seni ne adına bu noktaya götürüyor? Seni bir Mehdi gibi bekleyen bir dünya, bir toplum, bir ümmet mi var yoksa?" (Yasin Aktay, Hiç mi sevmediniz? Yeni şafak, 19/08/2023)

Meal okuyacak olan, bir kaç meal birden okumalıdır. Herkes, "ilmi ölçüsünde" Kur'an'dan alacağını alır. Kimi, 'Allah anlamayacağımız Kur'an mı indirdi?' diye soruyor, kimi 'Biz Kur'an'ı anlayamayız!' diyor! Her iki kesime de cevabımız şudur: 'İlmin ölçüsünde anlarsın' anlamadığını ise "bir bilene" (Nahl, 43) sormalısın.

"Vahyin metinleşme tarihindeki tüm müphemlikleri izale edecek bir eser telifinin bugünden sonra da güçlü bir ihtimal olmadığı" veya "Kur'an'daki kıssaların tümünün gerçek olmadığı" iddiasında olan, ayrıca, Kutsi hadisi reddederken vahyin inene dek Allah korumasında olduğunu ama anlamı ile gelen vahyin peygamberin kendi sözleri ile insanlara tebliğ ettiğini iddia eden yani Kur'an'ı peygamberin kutsi hadisi haline getirdiğini anlamayan bir ilahiyat profesörü (M. Ö.) veya Kur'an'da sure adı bile olan cinleri reddederken, Kur'an'da olmayan evrimi savunan bir müfessir (M. İ.) ile muhatap olduğumuz bir asırda yaşıyoruz… Aynı profesöre göre, Bayındır, A. R. Demircan, Taslaman "haddini bilmeyen, küstah, ilmin, alimin, geçmiş ulemanın yazdıklarına burun kıvıran, 'onlar kimmiş lan' diyen, 'böyle küstah, pervasız' tabir caizse 'tinerci ve balici diyebileceğimiz bir tip'lerdir. Ayrıca, "Hz. Muhammed, örneğin namazın nasıl kılınacağını uygulamalı gösterdiği halde, günümüzde farklı şekillerde namazını kıldığını söyleyenler de mevcuttur." (Ekrem Sevil, Allah'a Meydan Okumanın Yeni Adı Deizm, s. 109)

Ümmet hiç mi icma etmemiştir? Namazda icma, tarifinde icma, evrimi reddetmede icma, cin'in varlığını kabulde icma, Hz. Adem'in topraktan yaratıldığında icma, Sahabeye yaklaşımda icma, Gulat şiaya ve tekfirci selefiliğe mesafeli olmada icma, Ehli kıblenin tekfir edilmeyeceğinde icma, edille-i şer'iyye'de (Kur'an-sünnet-icma-kıyas) icma, hadisi kabul etmede icma, vd. İlk anlarda Buhari ile Ebu Hanife arasında sorunlar çıkabilir ve hatta çıktı da ama toz duman dağılıp aradan zaman geçince, sonunda ümmet her iki önderinde etrafında birleşip, ikisini de bağrına basarak 1400 senelik en büyük icmayı gerçekleştirmiş ve Ehl-i Sünnet etrafında cem olmada icma etmiştir!

Oryantalistler, 'Kur'an Araplara indi, evrensel değildir.' derken, Tarihselciler de, 'Kur'an o dönemki Araplara indi, evrensel değil.' demektedir. Mealciler, 'ensest ilişki' diyerek, 'çanak çömlekten yaratma' diye yaftalayarak Hz. Adem'in çocuklarının evliliklerini reddederken, sonra da evrimi savunmaktadırlar. Sanki maymunlar dini nikah yaparak çoğalmışlardır! Mealciler hem 'namazı ikame edin yoksa uydurulmuş dinci olursunuz' derler hem de, 'namaz kılmayana ceza verilmeli' diyen Ehl-i Sünneti eleştiriler. Bu kardeşlerimiz kendilerini Ebu Hanife ile özdeşleştirirken, onun Ehl-i Sünnet alimi olduğunu da gözden kaçırırlar. Mealci kardeşlerimiz, "Sunni'ye sorsan Şii yoldan çıkmış, şiiye sorarsan Sunni. Kur'an'a bakarsan hepsi yoldan çıkmış" derler. Halbuki Şiiler Sunnileri (İmamet, takıyye gibi iman esaslarının eksik olduğunu ileri sürerek) tekfir ederken, Sünniler Şiileri tekfir etmez! Ama mealciler her ikisini de (uydurulmuş dinci) diyerek tekfir eder! Biz de diyoruz ki, yaşasın kuşatıcı İslam anlayışı olan Ehl-i Sünnet!

Ehl-i Sünnetin namaz tarifi dışında, alternatif olarak namaz konusundaki görüşleriniz nedir? 'Kur'an'da başörtüsüyle camilere girilmez diye bir ayet yok, o halde başörtüsü camiye girilebilir' diyen bir zihniyet ile bir medeniyet inşa edilebilir mi? Kur'an, leş-ölü hayvanların etini yenilmesini yasaklamıştır. (Bakara, 173) Siz balık türü hayvanları nasıl yiyebiliyorsunuz? Uydurulmuş din diyerek Ehl-i Sünneti tekfir eden sizlerin zihniyeti iktidar olursa tarihte yeni bir "Mihne" olayı yaşanmayacağının garantisi var mıdır?

Biz İslam'a yapılan her saldırıda İslami kaynakların bir parçasını reddederek ithamlardan kurtulmaya çalışırsak sonuçta, reddettiğimiz kaynaklardan çok daha kötü sonuçlarla karşı karşıya kalırız: İslam'da evrim var, Hazreti Adem'in babası var, Hz. Adem peygamber mi?

Namaz var mı, nedir, kaç vakittir gibi... İslam tarihi boyunca hiç sorun teşkil etmeyen bu tür konular bir bakarsınız karşınıza İslam adına çıkmış! Bu nedenle bizler İslami kaynakları tümünü kabul eder ve savunuruz! Ehl-i Sünnet, temel bir kaynağımızı reddetme yoluna gitmez, çok daha zor olan yolu tercih eder, içindeki yanlış bilgileri diğer kaynak kitaplarla kıyaslayarak çıkarır, geri kalanı ise kaynak olarak korur ve faydalanır!

"Sadece Kur'an yeter" diyen ve tarikatları eleştiren kardeşlerime 100 puanlık soru: Bu kadar şirk ve hurafe varken neden insanlar tarikatlara akın ederken, sizin önerdiğiniz teklife sıcak bakmıyorlar? Çünkü "halk cahil" derseniz, her seçimde yenilen muhalefetin, "halk cahil o nedenle bize oy vermiyor" cevabına benzer savunmanızı kimse muhatap alıp kabul etmez! "Onlara cennet bedavaya vaad ediliyor" derseniz, gece namazı, oruç, harama bakmama, sünnet-nafile namaza özel hassasiyetle onlar sizi, beni ikiye katlarlar! Sakın cevap yerine imalı, suçlayıcı "hadisçi, mezhepçi" kolaycılığı ve ithamları ile bize cevap vermeyin lütfen!

Mealci kardeşlerimiz, "Peygamber Resul sıfatı ile Allah'tan aldığı ayetleri insanlara bildirmiştir. Nebi sıfatı ile de normal sıradan insan gibi günlük yaşamına devam etmiş ve sözler söylemiştir. Resul olarak Kur'an'dan başka bir şey söylememiştir. Nebi olarak söyledikleri ise bizi bağlamaz." derler. Kısaca mealcilere göre hazreti Muhammed sadece bir postacıdır! Bir başka mealci de şunu söyler: "Şimdikiler Kur'an ayetlerinden rahatsız, Mekkeli müşriklerde rahatsızdı." Bu tekfirci söyleme aynı üslupla cevap versek ve "Şimdikiler peygamber sözlerinden rahatsız, Mekkeli müşriklerde rahatsızdı." desek hoşlarına gider mi?

Emperyalist Batı medeniyeti karşısında ideallerini kaybetmiş ezik Müslümanlar; modernistler! Modernist ve tarihselciler, Batı medeniyetinin daha adil, daha bilimsel ve daha ahlaklı bir yer olduğunu iddia ederler. Peki, bu aydın (!) kesimimiz haçlı seferleri ile başlayan ve özellikle son 200 yıldır ahlaklı, eğitimli, medeni, uygar, güvenilir denilen Batının İslam ülkelerinin iç işlerine karışıp düzenlerini bozduğunu, yerel kaynaklarını kendi ülkelerine akıttığını, Suriye, Sudan, Mısır, Libya, Irak, Afganistan, Pakistan ve daha nice ülkelerin yönetimlerine varıncaya kadar müdahalede bulunduğunu, darbeler gerçekleştirdiğini görmüyorlar mı? Batılı insanlar mademki ahlaklı ve adil insanlardır, o halde neden yöneticilerine Türkiye'de masum kanı akıtan PKK'ya vermenin hesabını sormuyorlar? Binlerce kilometrelerce uzakta olan Suriye'de, Irak'ta neden insan kanı akıtıyorlar? Neden İsraili destekliyor, Filistinlilerin öldürülmelerine göz yumuyorlar? "Batı sömürdüğü Doğu kaynakları ile müreffeh bir hayat yaşıyor ve Doğudaki savaşlardan besleniyor!" ve İslam ülkelerinin başına kendi kuklalarını dikmiş iken doğu nasıl gelişsin? En son Ukrayna'ya yaptıkları veya I. Ve II. Dünya savaşında yeryüzünü kana buladıklarını, ateizm ve komünizm illeti ile insanlığın dünya ve ahiretini mahvettiklerini, LGBT ile nesli yok etmeye çalıştıklarını, sömürge ile elde ettikleri güç ve teknolojiyi yine sömürge için kullandıklarını bu modernist arkadaşlarımız neden göremezler? Çünkü ideallerini kaybetmişler ve fikri mücadelede yenilgiyi kabullenmişlerdir. Ümitsiz ve karamsardırlar!

Halbuki ümmeti yeniden şahlandıracak ilkeler ve idealler köklerimizde var! Tarihte buna defalarca şahitlik etmiştir. Yapılması gereken, tevhit ve adalet merkezli bir ümmet ruhu içinde ayağa kalkmak, 'OKU'mak ve ahlak merkezli bir toplum olmak! En azından bu yolda ve idealde olmak, olabilmek, celladına aşık olmamak! Unutmayalım ki İslam zafer değil sefer dinidir! Detay için "Batı medeniyeti", "Dinsiz ahlak olur mu?" ve " İslam ülkeleri neden geri?" adlı yazılarımızı tavsiye ederiz!

Müslümanların iç meseleleri

"Muhammed el-Gazzali, İslam dünyasındaki yozlaşmanın başlıca sebeplerini 'mezhep kavgaları, siyasi bunalımlar, yöneticilerin ihmal, gaflet ve Batı taklitçiliği, ilim adamlarının faydasız tartışmalarla vakit geçirip gereken ictihadı yapmamaları, Müslümanlar arasındaki çıkar çatışmaları, toplumun Batı hayat tarzına yönelmesi, ilim ve teknik bakımından geri kalması' gibi hususlarda görür. Mısır'a İslam vatanının bir parçası olarak bakarken modern dönemde kin, düşmanlık ve ırkçılık üzerine kurulan milliyetçilik anlayışını reddeder. İslam'ın diğer dinler ve Batı'dan gelen sosyalist, komünist vb. ideolojiler önünde üstünlüğünü savunur. Bu tür ideolojilerden Müslüman milletlerin korunması ve kurtarılması yönünde irşad faaliyetlerini sürdürmenin zaruretini vurgular." (Hayrettin Karaman, Yeni Şafak, 7.4.2019) "Haçlıların Filistin'de geçici bir zafer elde etmesini mümkün kılmış olan ümmet arasındaki rekabet ve ihtilaf, şimdi de tam bir boyun eğişin gerçekleşmesine neden olmuş bulunmaktadır." (Gai Eaton, İslam Ve İnsanlığın Kaderi, s. 43)

Dinden kaynaklanmayan, aksine dinin özünün iyi kavranamamasından ortaya çıkan günümüz Müslümanlarının problemlerini özetle şöyle sıralayabiliriz: Irkçılık, mezhep, cemaat taassubu, cehalet, bilgisizlik, okumama, kavram kargaşası. (Mü'min, tevhid, rab, ilah, adalet gibi kavramların özümsenememesi.)

Irkçılık

Ne yazık ki, günümüzde, "Irkçılık etkisiyle Müslümanlar asıl düşmanlarını bırakıp birbirleri ile uğraşmaya başladılar. Batılılar kendi aralarındaki Berlin duvarını yıkarken Müslümanlar arasında Çin seddi inşa ettiler. Avrupa Birliği, Amerika ise devletlerin birleşimi ile büyürken, biz Müslümanları küçük parçalara ayırdılar." (Adnan Muhammed Vezzan, Oryantalizm ve Oryantalistler, s. IX) Oryantalistlerin "Amaçları, ümmetin çocukları arasında ırkçılığı yayıp onları parçalamak ve benliklerinde aşağılık duygusunu yaratmaktır." (Adnan Muhammed Vezzan, Oryantalizm ve Oryantalistler, s. 28) "Mezhebî fanatizmi, ırkçılık ve ayrılıkları canlandırmaya çalışmak, oryantalizmin hedeflerindendir." (Adnan Muhammed Vezzan, Oryantalizm ve Oryantalistler, s. 39, 40)

Halbuki, her şeyden önce "Müslümanlarda ırk saplantısı yoktur." (Gai Eaton, İslam ve İnsanlığın Kaderi, s. 48) Muhacirler Medine'ye hicret ettiklerinde tamamıyla yeni kardeşlerine bağımlı halde bulunuyorlardı. Arapların kabileciliği göz önünde tutulduğunda, tamamıyla yabancı kişileri kardeş kabul edip ailelerine katmanları ve bunun bir kırgınlığa da neden olmaması bir mucize olarak tanımlanabilir. Dini inancın dönüştürme gücü bundan daha net bir şekilde çok ender olarak gözler önüne serilmiştir. (Eaton, s. 219) "İslam gelince, İslam'a düşman olan akrabalar ile bağlarını kesen Araplar, Ensar'la kardeş, Bizanslı Süheyb, Habeşli Bilal ve İranlı Selman ile akraba olmuşlardı." (Kutup, Yoldaki işaretler, s. 177) Son zamanlarda şeriata bile karşı çıkan bir reaksiyon ortaya çıkmış bulunuyor. Burada da aşırı uçlar bulunmaktadır. Bir yanda hepsini 'köhnemiş' diyerek reddeden modernistler, diğer yanda ise rahatlıkla aşırı tutucular olarak tanımlanabilecek kişiler bulunmaktadır. Şeriat, herkese ait olan bir evrensel model içerisinde insanın fıtratına ve ihtiyaçlarına uygun olan birçok seçenekleri sunar. (Eaton, s. 323-324)

İslam'a dahil olan fertlerin her biri esasen en büyükten en küçüğe kadar aynı hakka sahip olur ve aynı vazife ile mükellef bulunur. (Theodor Nöldeke, Sketches from Eastern History, s.13) Hindu, İslam'a dahil olunca, onu kardeşlerinden biri sayarlar. Buna nispette Avrupalıların eşitlik hakkındaki görüşleri, 'keenlemyekün' sanki 'hiç yokmuş' hükmünde kalır. (Meredith Townsend, Asia and Europe, s. 55)

Irk kavramını kabul eden (Hucurat, 13) İslam, ırkçılığı ise reddetmiştir! Irklar, insanların tanışma vesilesi olması için var edilmişlerdir. Yoksa, içinde doğacağımız ırkımızı seçme hürriyetimiz bulunmazken, onu bir üstünlük vesilesi kılmayı İslam kesinlikle onaylamaz! Bu mihvalde "ayet farklı yaratılmanın "kimlik edinme ve bu kimlikle tanınma, tanışma" fonksiyonu ve hikmetini onaylıyor ancak farklı sosyal ve etnik gruplara mensup olmanın 'üstünlük vesilesi olarak kullanılmasını' reddediyor, insanın şeref ve değerini, kendi iradesi ile 'elde etmediği' etnik aidiyete değil, kendi irade ve çabasıyla elde ettiği evrensel değerlere bağlıyor. Ayetteki 'etka' kelimesinin içerdiği 'takva' kavramı, evrensel değerleri, erdemleri edinme ve bunların zıtlarından titizlikle kaçınma ve sakınmayı (A'raf, 26) ifade etmektedir." (Diyanet, Kur'an Yolu, V/97)

Her birimizin birer ırkı vardır, ırkının İslam'a yaptığı hizmetler ile mutlu olur, atasını bu nedenle sever "Ancak kişi, zulmeden, haksızlık yapan birine, sırf kendi soyundan, milletinden olduğu için sahip çıkar ve destek olursa onun yaptığı ırkçılıktır." (Buhari, Edebü'l-Müfred, 143) İslam'a göre "Kim İslam cemaati dışında taraf tutar, tarafı için çatışır, ırkçılık yapar ve ırkçılık yapmayanlar için kızarsa, o kimse cahiliye ölümü üzere ölmüş olur." (Nesai, Muharebe, 28)

İslam inananları din kardeşi ilan ederken (Hucurat, 10; Buhari, Mezalim, 3) tüm insanların ise Hz. Adem'den (Nisa, 1; Müsned, II/524; Ebu Davud, Edeb, 120, 5116) fıtratta kardeş ilan etmiştir. İnsanlar arası üstünlük soy, sop, kendi seçimimiz olmadan doğduğumuz ırkımız, gelir seviyemiz vb. şeyler ile değil, sadece Allah'a iteatte ile ölçülmüştür. "Kur'an'da takva, 'maddi bir tehlikeden değil, manevi azaptan ve insanı bu azaba sürükleyecek kötü işlerden korunmak' demektir." (H. Mehmet Sotaldı, Kur'an semantigi açısından takva, FÜİFD, 1975, sayı: 1, s. 41) Allah'a itaatte ileri gidenler, ne kibir, ne kötülük, ne taassup içinde olan, kula kulluk etmeden sadece Allah'a kul olan kimselerdir.

"Allah'ın delilerinden biri de, insanların renklerinin farklı olmasıdır. (Rum, 22) Kur'an renk farklılıklarını Allah'ın yaratmasındaki bir 'çeşitlilik' olarak tanıtmış ve bunun üzerinden üstünlük iddialarını reddetmiştir." (Caner Taslaman, Neden Müslüman'ım? s. 289)

"Milliyetçilik, kabile/boy asabiyetinin gelişmiş bir şeklidir. Sosyalizm ise kabilecilik yerine ekonomik sınıfları koyar." (Ziyaüddin Serdar, İslam medeniyetinin geleceği, s. 75, 76)

Ayet ve hadislerin ışığında ırkçılık

"Ey insanlar! Muhakkak ki biz, sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Ve sizi millet millet, kabile kabile yaptık ki, 'tanışıp kaynaşasınız.' Allah katında en üstününüz 'en takva' sahibi (Allah'ın sevgisini kaybetmekten korkup, O'nun yasaklarından şiddetle kaçınmış) olanınızdır." (Hucurat, 13)

"Hud suresinin 45-47. ayetleri bizi biyolojik-etnik bağın iman bağının önüne geçmesinin bir çeşit bilgisizlik olduğunu söyleyerek, bizi ırkçılığa karşı uyarmaktadır." (Prof. Hasan Ayık, Ahlak sorunumuz, s. 82) Tüm insanların fıtratta kardeşliğini ilan eden İslam, sıra din kardeşliğine gelince, iman sahibi olmayan akrabaları 'aileden' kabul etmez. (Hud, 46, Tevbe, 23, Mücadele, 22) Onlar din değil, fıtrat kardeşimizdirler ve insanlık ortak paydasında bir arada yaşama kültürü ile onlarla kardeşçe yaşamaya devam edilmelidir.

İslam'a göre, uluslar büyük insanlık ailesinin bireyleri gibidirler ve tek bir ümmet, tek bir milleti oluştururlar. Bu ümmet ya dinde ya fıtratta olur: "Ancak müminler birbirinin kardeşidirler. Öyle ise, kardeşlerinizin aralarını düzeltin." (Hucurat,10) Ayet, kan bağı dışında bir de din kardeşliği kavramını gündeme getirmektedir. Bunun dışında "Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Hepiniz Adem'in çocuklarısınız. Adem ise topraktandı." (Hanbel, Müsned, II/524; Tirmizi, Menakıb, 74; Ebu Davud, Edeb, 120, 5116; Buhari, E. Müfred, 309) hadisi insanlığı fıtratta kardeş ilan etmektedir ki,

ırkçılığın Alman-İtalyan versiyonunun dünya savaşına neden olan sonuçlarını düşününce, bu soruna en iyi cevabı İslam'ın ortaya koyduğunu rahatlıkla görebilmekteyiz. Yine peygamberimiz, "Hepiniz Adem'in oğullarısınız, Adem de topraktan yaratılmıştır. İnsanlar, babaları ve dedeleri ile övünmekten vazgeçsinler. Çünkü onlar Allah nazarında küçük bir karıncadan daha değersizdirler." (Tirmizi Tefsir sure, 49) "Sizin bu nesepleriniz size başkalarına hakaret etme hakkı vermez. Hepiniz Adem'in çocuklarısınız. Bir ölçek içindeki buğday taneleri gibi birbirinize eşitsiniz. Hiç kimsenin başkasına dindarlık ve salih amel dışında bir üstünlüğü söz konusu değildir. Bir kimsenin kötü olması için fena huylu ve kötü sözlü, cimri ve korkak olması yeter." (Ahmed b.Hanbel, Müsned, IV/158) buyurarak ırkçılığı yasaklamıştır.

Ayrıca efendimiz, "Asabiyet davasına kalkışan bizden değildir. Asabiyet uğruna savaşan ve bu uğurda ölen de bizden değildir." (Müslim, Sahih, İmare 13 (II/1476); İbn Mâce, Sünen, Fiten 7 (II/ 1302); Ebu Davud, Sünen, Edeb 111 (V/342); Nesai, Sünen, Tahrimu'd-dem 28 (VII/123) "Kim kendini kafir olan atalarından dokuzuna nispet ederek izzet ve şeref sahibi olmayı isterse (bilsin ki) onların onuncusu olarak cehenneme girecektir." (Ahmed b. Hanbel, Müsned, IV, 134) "Ümmetimin helak olması üç şeyden ileri gelecektir: "Kadercilik, ırkçılık ve dini meselelerde gevşeklik etmek." (Taberanî, Mu'cemüs Sağir, 158) "Kim hevasına uyarak batıl yolda savaşır, kavmiyetçiliğe çağrıda bulunur veya kavmiyetçiliğin sevkiyle öfkeye kapılırsa cahiliye ölümü üzere ölür." (İbni Mace, Fiten, 7) ve "Allah cahiliyetten kalma bir duygu olan babalar ve atalarla övünmeyi yasaklamıştır. Bu atalar ister mü'min ve muttaki ister facir ve günahkar olsun fark etmez. Siz Adem'in neslindensiniz ve Adem de topraktan yaratılmıştır. Sizden kavimlerle övünen bir kimse olmasın (kavimlerinizle övünmeyesiniz). Atalarla övünenler cehennem kömürlerinden bir kömürdürler. Onların bu hali Allah nazarında, burnuyla pislik yuvarlayan pislik böceğinden daha kötüdür. " (Ebu Davud, Edeb, 112) buyurarak, asabiyetin/ırkçılığın İslam'la asla bağdaşamayacağının altını çizmiştir.

Kays bin Mutata, Evs ile Hazrec kabilelerine mensup Arapların başka ırktan insanlarla oturup kardeşçe sohbet ettiklerini görünce öfkelenerek şöyle der: "Evs ile Hazrec Peygamber'e hizmet eden Araplardandır. Ama şu Habeşli Bilal, şu Rum memleketinden gelme Suheyb, şu da Farslı Selman. Bunlar Arap değiller ki? Nasıl oluyor da Arap olmayan bu yabancılar Araplarla eşit şekilde oturup sohbete kabul ediliyorlar? Bunlar bu eşitliği nereden kazandılar?" Muaz bin Cebel, bu beklenmedik değerlendirme üzerine oturduğu yerden kalkarak adamın yakasını tutar ve şöyle der: "Seni Rasulullah'ın huzuruna götüreceğim, bu söylediklerinin İslam'daki yerini soracağım. İslam'da böyle bir ırkı yüceltip ötekini aşağılamak var mı göreceğiz." Hz. Muaz, adamı alıp doğruca Peygamberimizin mescidine götürür ve bulduğu ilk fırsatta da hemen sorusunu şöyle sorar: "Ya Rasulullah, bu ırkçı Kays için ne buyurursunuz? Biz Araplar oturmuş Arap olmayan kardeşlerimizle tatlı sohbetler yapıyorduk. Gelip aramıza ırkçılık fitnesi soktu. Arapların üstün ırk olduğunu ileri sürdü. İranlı Selman'ı, Rum'dan gelen Suheyb'i, Habeşistan asıllı Bilal'i aşağı ırktan kabul ederek onların Araplarla eşit şekilde sohbete layık olmadıklarını iddia etti. Gerçekten de öteki ırklar aşağı, Araplar üstün ırk mı? Bizimle eşit şekilde oturup da sohbet edemezler mi?" Bu değerlendirmeyi dinleyen Rasulullah (sav)'ın yüzünde derin bir üzüntü meydana geldiği görüldü ve ırklar arasında ayrım yapan insanlara şöyle uyarıda bulundu: "Ey insanlar! Sizin Rabbiniz birdir! Babanız, ananız da birdir! Araplık ne babanızda vardır, ne de ananızda. O sadece sizin verdiğiniz isimden ibaret bir tanımdır. Arabın Arap olmayanlardan üstünlüğü yoktur. Üstünlük, Allah'a iman ve itaattedir. Allah'a iman ve itaat edenler, hep birlikte üstündürler. Bunu herkes böyle bilmeli, aranıza ırka dayalı üstünlük ayrımcılığı sokmamalısınız!" Bu durumda ne yapacağını bilmeyen Muaz bin Cebel sorma gereği duyar: "Ya Rasulullah, öyle ise aramıza ırkçılık fitnesi sokmak isteyen bu adamı ne yapayım?" Efendimiz, bu soruya pek kullanmadığı ağır bir cümleyle cevap verir. "Da'hu ilennar!" Yani "Bırak o ırkçı adamı, cehenneme kadar yolu var!" (el-Hindi, Kenzu'l-Ummal, XII/47)

Bir gün, Şas İbn-i Kays ismindeki ihtiyar ve entrikacı bir Yahudi, iki kabilenin gençlerini bir sohbette gayet samimi bir muhabbet içinde görünce fevkalade rahatsız olur. Müslümanlar arasındaki bu ittifakın kendi varlıklarını tehlikeye düşüreceği endişesiyle bir Yahudi gencini yanına çağırır. İçindeki hıncı şöylece döker: "Git, onların arasına gir ve onlara Buas Harbi'nden ve eski savaşlardan bahset. Her iki tarafın şairlerinin birbirleri hakkında söyledikleri şiirleri oku, kavmiyetçilik damarlarını tahrik et." Bu genç, ihtiyar Yahudi'nin şeytani planını aynen tatbik eder. Neticede gençler arasında gurur ve iftihar hislerini depreştirir. Birbirlerine karşı öğünmeye başlarlar. Her iki tarafta kendi kavim ve aşiretinin üstünlük ve meziyetlerini sayıp dökerler. Bu hususta karşılıklı şiirler okurlar, derken iş çekişmeye kadar varır. Sonunda iki genç, diz üstü kalkarak karşılıklı ağır hakaretlerde bulunur ve birbirlerini harbe davet ederler. Bir anda kavmiyetçilik damarları kabarır, hissiyatlar alevlenir. Nihayet harp etmek üzere şehrin dışındaki Harre denilen mevkiye doğru yola çıkarlar. Ayrıca her iki tarafta kendi kabile mensuplarına haber salmıştır. Söz konusu mevkide toplanan Evs ve Hazreçliler, çarpışmaya başlamak üzere iken, durumdan haberdar edilen Resul-i Ekrem Efendimiz, Muhacir ve Ensar'dan bir cemaat ile birlikte olay yerine yetişerek, oradakilere şöyle hitap ettiler: "Ey Müslümanlar! Ben sizin aranızda iken hâlâ siz cahiliye davası mı güdüyorsunuz? Allahü Teâlâ Hazretleri sizi İslamiyet ile şereflendirdikten sonra, yine cahiliye devrine mi dönmek istiyorsunuz? Siz cahiliyet halinde iken Allah'u Teâlâ aranızı birleştirdi. Cahiliyet davası ile eski haliniz olan küfre mi dönmek istiyorsunuz? Allah'tan korkun, Allah'tan korkun!" (Asım Köksal, Hz. Muhammed ve İslamiyet, I/236-237)

İslam kan bağının, akrabalığın, ilişkilerinin önemini asla inkar etmemiştir. Bunları kabul ederek bağların güçlendirilmesini, ilişkilerin geliştirilmesini öngörmüştür. Bu nedenle Kur'an'da Mü'minler akrabalık bağlarının kesilmesi konusunda sakındırılır: "Allah'tan ve akrabalık bağlarını kesmekten sakının" (Nisa, 1) Müminler, münafıklar örneğiyle böyle bir davranış ihtimaline karşı şiddetle uyarılır: "Demek iş başına gelecek olursanız, yeryüzünde bozgunculuk yapacak, akrabalık bağlarını koparacaksınız öyle mi? Onlar Allah'ın lanetleyip sağırlaştırdığı, gözlerini kör ettiği kimselerdir" (Muhammed, 22-23) Kur'an akrabaların gözetilmesi, onlara yardım edilmesi gerektiğini belirtir: "Allah adaleti, ihsanı, akrabaya yardımı emreder" (Nahl, 90) "Sizden fazilet ve servet sahibi kimseler, yakınlığı bulunanlara, yoksullara, Allah yolunda göç edenlere bir şey vermemeye yemin etmesinler." (Nur, 22) Akraba ziyaretleri, anne baba hakkı gibi birçok hüküm de, İslam'ın akraba kavramına verdiği önemi vurgular. Ama burada dikkat edilmesi gereken, insanlar arasında bu kan bağının üstünlük aracı kılınmaması, insanı İslam'ın emir-yasaklarının dışına çıkarmada vasıta yapılmamasıdır. Hatta Müslüman olmasa bile anne babaya "gereken hürmeti gösterilmeli." (Buhari, Hibe 28, Edeb 8; Müslim, Zekat 50 (1003); Ebu Davud, Zekat, 34) ve onlarla "İyi geçinilmelidir." (Lokman, 15)

Bir defasında Ebu Zer el-Gıfari, bir anlık öfkeyle arkadaşı Bilal el-Habeşi'ye: "Kara kadının oğlu" diye hitap eder. Hz. Peygamber bunu duyunca, "Ey Ebu Zer! Sen onu anasından dolayı mı ayıplıyorsun? Demek ki sende hâlâ cahiliye ahlakı var" diyerek ikazda bulunur. Yaptıklarına son derece üzülen ve pişman olan Ebu Zer, yanağını yere koyarak, "Bilal ayağı ile basmadıkça yanağımı yerden kaldırmayacağım" der ve özür diler. (Buhari, İman, 22)

Resul-i Ekrem'in Mescidinde Sahabeden bir grup, bir halka yapmışlar oturmuşlardı. Aralarında sohbet ediyorlardı. İçlerinden Sa'd bin Ebi Vakkas, etrafındaki arkadaşlarına, "soyun-sopun nedir, sülalen nereye dayanıyor, hangi kabiledensin?" diye sormaya başlar. Soruya cevap olarak her birisi kendi soyunu-sopunu anlatır. Birisi de der ki: "Ben Temim kabilesindenim, falan oğlu falanım. Benim kabilem şöyle şerefli bir kabile." Sonra bir başkası söz alır, "Ben Evs kabilesindenim, falan oğlu falanım." Bir başkası, ben Mudar Kabilesindenim, falan oğlu falanım. Dedemin dedesi şu, onun dedesi şu, diyerek soyunu anlatmaya devam eder. Bir başkası ben Kureyş Kabilesindenim, "insanların en şereflisi, der. Ve bu arada Sa'd bin Ebu Vakkas,

Selmanı Farisi'ye döner ve ona şöyle sorar: Ya Selman, Ya senin soyun sopun ne, senin ırkın ne, senin ataların kimler?" Hazreti Selman ayağa kalkar ve bütün Müslümanlara ders olacak şu cevabı verir: "Ben de 'İslam oğlu Selman'ım. Ben dalaletteydim, Allah beni Muhammed Mustafa ile hidayete erdirdi. Ben fakirdim, Allah beni Muhammed Mustafa ile zenginleştirdi. Ben köleydim, Allah beni Muhammed Mustafa ile özgürlüğüme kavuşturdu." Bu arada konudan haberdar olan Hz. Ömer gelir ve tüm insanlığa şu mesajı verir: "Kureyş'in çok iyi bildiği üzere babam Hattab, Cahiliye Dönemi'nin en seçkin insanlarından biriydi. Ama artık beni, babamın adıyla anmayın. Çünkü ben de 'İslam'ın oğlu Selman'ın kardeşi İslam'ın oğlu Ömer'im." (Zehebi, Siyeru A'lami'n-Nübela, III/336; Beyhaki, Şuabu'l-İman, IV/286-287)

Bizler din kardeşiyiz, birbirimizi ırk üzerinden (Türk, Arap, Kürt, Çerkes vs.) küçük göremez: "Müslümanın, Müslüman kardeşini küçük görmesi şer olarak ona yeter." (Tirmizi, Birr ve Sıla, 18) hadisini aklımızdan çıkarmayız! Unutmamalıyız ki, "Bir kişi iyilikte kendisi için istediğini, Müslüman kardeşi için de istemedikçe mükemmel bir şekilde iman etmiş olmaz." (İbn Hanbel, III/206) Efendimiz şöyle buyurmuştur: "Ey Allah'ın kulları! Kardeş olunuz! Müslüman, Müslüman'ın kardeşidir. Ona zulmetmez, sıkıntı anında onu kendi haline terk etmez. Ona yalan söyleyip aldatmaz. Onu küçük görmez. (Üç defa göğsüne vurarak) Takva işte buradadır. Bir kimse Müslüman kardeşine hor baktı mı, işte şerrin bu kadarı ona yeter de artar bile. Müslüman'ın her şeyi, canı, malı, ırzı Müslüman'a haramdır." (Buhari, Sahih, Edeb, 57, 58; Müslim, Terc. 10/6446)

Aliya İzzetbegoviç'in "Kabile ve ulusun dar sınırlarından kurtulmak için kendinizi Müslüman olarak düşünmeye başlayın." (Genç Dergisi, 57.Sayı - Haziran 2011) sözü doğrultusunda hayata bakmalı ve asla unutmamalıyız ki, "Dini bağlılık, milliyetten daha aslidir, esastır. Almanlar, İtalyanlar ve İngilizler Amerika'ya göç etmekle artık Birleşik Devletleri'nin vatandaşı olmuş ve milliyetlerini kaybetmişlerdir. Fakat Yahudiler Yahudi olarak, Katolikler Katolik olarak ve Müslümanlar da Müslüman olarak kalmaya devam etmişlerdir." (Jack Goody, Avrupa'da İslam damgası, s. 165) İslam'dan uzaklaşan Türk asıllı Bulgar ve Macarların özlerini ne kadar kaybettikleri de ortadadır. "İslam'da aile ve kan bağının yerini din kardeşliği almıştır." (Thomas Walker Arnold, İslam'ın tebliğ tarihi, s. 65) "İslam'la kan kardeşliğine dayalı kabile anlayışı zayıflamış ve kabile yapısı çözülmekle beraber, birbiri ile kan davası güden kabileler İslam ümmeti adı altında birleşmiş ve bu birlik büyüdükçe küçük kabilelerin katılımı artmıştır." (Thomas Walker Arnold, İslam'ın tebliğ tarihi, s. 66)

Zaten dinsiz Türk, Türk'e de düşmandır! "Türk halkının %/60'ı aptal" diyen Aziz Nesin'in bu sözünün aslı için oğlu Ali Nesin: "Babam bu rakamı, yüzde 60'ı, aslında 'Türk halkını sevdiği' için indirim yaptığını, asıl rakamın yüzde 93 olduğunu söylemişti bana." (09 Şubat 2015) demektedir. "Damarlarımda bir damla Türk kanı yok" (Oda TV, 3.11.2018; www.youtube.com/watch?v=zQTOXxOsh2g) diyen Ateist Prof. Dr. Celal Şengör'de "En cahil Türkler, Müslüman Türklerdir" (04.12.2019) diyerek, ateist Nesin ile aynı noktada buluşmaktadır.

Malazgirt'te Kürtler, Çanakkale'de Araplar, Kurtuluş Savaşı'nda Hintli Müslümanlardan destek alan ülkemiz, ümmet şuuru ile inşallah yeniden şahlanacaktır! -Konuyu tamamlayan yazımıza "Araplar bizi arkadan mı vurdu?" başlıklı yazımızı atvsiye ederiz.

Mezhep

İslam'ın ana kaynağı olan Kur'an ve sahih hadislerin ulema tarafında yorumlanmaları ile güncel meselelere verdikleri cevapların bir bütününü oluşturan mezhepler, tarih boyunca ümmetin sorunlarına çözümler üretmiş temek kurumlarımızdırlar.

Sağlığında kendisine sorulan sorulara vahiy destekli cevaplar veren efendimizin vefatından sonra, İslam ümmetinin karşılaştığı sorunlara cevap veren alimler, kendi çevrelerine insanları toplayarak mezhepleri kurmamışlar, aksine zamanla insanlar o büyük alimlerin etrafında kendiliğinden toplanarak mezhepleri oluşturmuşlardır.

Mezheplerde cemaatler gibi, tek başlarına asla İslam'ı temsil edemezler. İnsan doğası gereği farklı anlayışların ortaya çıkması gayet doğaldır. Normal olmayan, 'yorumlardan oluşan' bu kurumların 'hakikatin tek temsilcileri' olarak kendilerini görme eğiliminde olma iddiasında bulunmalarıdır. Bu da doğal olarak, farklı mezhepten olanları dışlama hatta tekfire kadar insanları götürebilmektedir.

Mezhep gerekli, lüzumlu ve hatta zorunludur. Bu konu 'Mezhep' başlıklı yazımızda ele alınmıştır. Ümmet için kolaylık olan bu kurumların ümmetin başına bela edilmemesi için unutmamamız gereken tek kural, 'mezhepli olup mezhepçi olunmaması', başka mezhepten olan kardeşlerimizi dışlamamamız gerektiğidir. "Tarihte kalmış (Şiilik, Sunilik gibi) sorunlar şayet günümüze taşınırsa, Müslümanların birliği ve kardeşliği bundan büyük zarar görecektir. Bizi birleştirecek sadece asgari müştereklerimiz değil, aksine azami müştereklerimiz vardır." (Modern çağın inanç sorunları, Diyanet Yayınları, Heyet, s. 21)

Tekfirciliği İslam anlayışlarının merkezine oturtanların hatalarına bir örnek verelim. Kur'an'da, "Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler" diye başlayan 3 ayet vardır. Bunlar: "Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, kafirlerin ta kendileridir." (Maide, 44) "Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar zalimlerin ta kendileridir." (Mâide, 45) "Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar fasıkların ta kendileridir." (Mâide, 47) Tekfirciler, 'Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyen herkesi' kafir ilan ederler. Halbuki;

Taberi, Camiu'l-Beyan adlı tefsirinde, İbni Abbas'ın bu ayetleri şöyle açıkladığını aktarır: "Kasten/bilerek inkar ederek Allah'ın hükümleriyle hükmetmeyen kimseler kafirlerdir. (Allah'ın hükümlerini) kabul ettiği halde onunla hükmetmezse zalim veya fasık olur." (Taberi, Camiu'l-Beyan, VI/276; Zemahşeri, el-Keşşaf, I/637-638; Reşid Rıza, Tefsîru'l-Menar, VI/349) Kısaca:

Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler; iman eder ama hükmetmeye gücü yetmiyor veya korkuyor ise; fasıktır. İman eder, gücü de yeter ama yapmayan/uygulamayan; zalimdir. İnkar eden dolayısı ile onlarla hükmetmeyenlerde; kafirdirler.

Akıl - Nakil/Nas/ayet-hadis arasında olan çelişki meselesi

"Akıl ile nakil çelişince, akıl tercih edilir." Gazali ve F. Razi bu görüşü savunur ama aralarında fark vardır.

Akıl ve nakil ama hangi akıl ve hangi nakil? Aklın bir sıfatı olmalıdır. Tek başına akıl tercihi, sorunludur. Konuya, Kati (kesin) ve zanni (kesin olmayan) akıl-nakil kavramları ile yaklaşılmalıdır.

a- Akıl kati, nakil zanni ise: İttifakla kati aklın delili kabul edilir. Mesela, Allah'ın sıfatları. "Allahın benzeri yoktur." ayeti de, nakli delille destek sağlar bu görüşe. 'Yed, arş' gibi ayetler subuti kati fakat manaya delaletleri/işaretleri zanni olan ayetlerdir. Peki, bu durumlarda nakil ne yapılır? Nakil, sahih ise, 'tevil' edilir. Kelamcılar, tevil yapılan nakillerin, tek anlamı budur diye mutlak anlamda ısrar etmezlerken, mutezile ise bu konuda ısrar eder ve yaptıkları tevilleri,

yorumları, "tek anlam budur." diye iddia eder ve bunda ısrar ederler. F. Razi de, aklı filozofçulara en yakın kullanan kelamcıdır.

Razi, rivayet sahih ama tevil mümkün değilse, ‘Bilgisini Allah'a havale ederiz, en doğrusunu Allah bilir,’ der. Adem'in boyundan bahseden hadislerde (Buhari) İbni Hacer, 'Tavakkuf' eder, gerçeğin zamanla ortaya çıkacağına inanır. Bu gibi durumların, ‘kati akla aykırı olması söz konusu değildir, henüz bilim ve tarih bu konuyu deney ve tecrübe edememiştir.’ denilir.

b- Akıl zanni, nakil zanni ise: İkisinde zanni olunca, nakil tarafı tercih edilir. Ama dışarıdan başka deliller hangisini takviye ederse, orası da tercih edilebilir. Burada, içtihat kavramı da devreye girer.

c- Akıl kati, nakil de kati ise: İki kati çelişmez. Görünüşte bu sorun varsa, birinin yanlış anlaşıldığı sonucuna varılır.

d- Akıl zanni, nakil kati ise: Kati nakil delil kabul edilir. Mesela, 'tümden gelim, kıyas' gibi metotlar zannidir. ‘Duman var ise orada ateş var’ hükmü, bir kıyastır. Ama belki, orada ev çökmüştür, duman onun dumanıdır. Biri aç olduğunu söylese, söyleyene göre kesindir ama muhatabı bunu kabul etmek zorunda değildir. Mesela, sufilerin manevi tecrübeleri. Yaşayana kati, başkası için ise zannidir. Ama bu tecrübeler asla Kur’an ve sünnete aykırı olmamalıdır. Hırsızlık suçunda, 'el kesme' cezası: Ayete iki yönden bakılmalıdır: Ayet kati midir ve ayet evrenseldir midir? Sadece Kur’an delil kabul edilirse, ayet zannidir. Mesela, ‘hırsızlığın yolunu kesin’ şeklinde ayet anlaşılabilir. Kesinlik için ikinci aşama, uygulamadır. Uygulamada el kesilmiştir, dolayısı ile ayet (naklen) katidir. Aklen, el kesmek nedir? Aklen, hırsıza birçok ceza verilebilir. Batının, mümkün aklını zorunlu kabul edersek bu olabilir. Ama olması mümkün olan şeyler illa zorunlu olarak olmak zorunda değildir. Trafik kuralları zorunlu, işarette renklerin değişimi mümkündür. Bizim kati delilimiz ise, bu hüküm tarihte vardır ve uygulanmıştır. Mümkün olan, kati olana tercih edilmez. Mesela, "ok atma" hadisi katidir ama evrensel değildir. El kesme ayetine dönersek, ayet mümkün değil; katidir. Ayrıca, evrensel midir? Evet, evrenseldir, uygulanabilir. Ayeti evrensel kılan ise, Kur’an’ın son kitap olmasıdır.

Nakil, öncelikli olarak evrenseldir, ama herhangi bir ‘nas’ın tarihsel olduğuna dair bir delil varsa, o hüküm tarihsel olur. Usul’ü-fıkhın kuralıdır, bir nas öncelikli olarak hakimdir, uygulanır ama bir delil onu tarihsel kılarsa, o hüküm de tarihsel olur. Mesela, 'Yaz' ayeti. Hadislerde bazen yazı ile kayıtlar tutulmadığı şeklinde de nakiller vardır. Demek ki ayeti tarihsel kabul edebiliriz. Bir 'beşer' olarak Hz. Resul’ün yaptıkları da, buna örnektir. Konuya ek olarak, "Bilim değişmez mi?" adlı yazıya bakılabilir.

Cemaatler

Yüce Yaradan her insanı farklı özellik ve karakterde yaratmıştır. Allah'ın gönül ehli olarak yarattığı insandan mücadeleci, pasif kişilikli birinden de organizatör olmaz. Aynı şekilde cemaatler de İslam'ın bir bölümü üzerinde uzmanlaşmış, İslam'ın bir bölümü üzerinde dini faaliyetlerini yoğunlaştıran kurumlardır. Aynı insan karakterleri gibi, cemaatler de farklı metot ve hareket noktalarından İslam’a hizmet ederler.

Cemaatler, bireysel olarak İslam'ı yaşamada problem yaşayanları güdüleme için olumlu bir rol üstlenmişlerdir. Ama temel sorun, cemaati vasıtası ile İslam'ı yaşamaya başlayan kişiler zamanla cemaat ile İslam'ı özdeşleştirmekte, dolayısı ile İslam'a hizmet adına hareket eden bu gruplar zamanla, İslam'ın içine hapsedildiği kurumlar haline dönüşebilmektedir.

İslam'ı öğrenme ve yaşamada kolaylık sağlayan cemaatler, İslam'ın ümmet şuurunun oluşmasında ise negatif rol oynayabilmekte, İslam ümmetinin merkezine her cemaat kendisini yerleştirip, ümmetin kendi çevresinde toplanmasını beklemektedirler. Halbuki kendileri İslam'a sadece bir açıdan hizmet etmekte iken, zamanla bu hizmet kolunun İslam'ın tamamını temsil ettiği gibi bir izlenim zihinlerde oluşabilmektedir. Bir cemaat eğitim kurumları, diğeri İslam'ın ahlak boyutu, bir diğeri iman hakikatleri, diğeri Kur'an ve Arapça eğitim, bir diğeri toplumsal boyutunu ön plana çıkarıp, bütünün bir parçası üzerinden hizmet görürken, bu hizmet alanının zamanla tamamı ile İslam'ı temsil edebileceği zannına kapılmak büyük hatalara neden olabilmektedir. İslam ise bu parçaların tümüdür. İslam; iman, ahlak, ibadet, sosyal hayat ile bir bütünlük arzeder ve her biri ayrı hizmet kolları olan bu yapılar da asla bütünü temsil edemezler!

Bu sorunun çözüm yolu ise cemaatlere mensup olan Müslümanların 'cemaatli olup cemaatçi olmamalarından' geçmektedir!

Cemaat ehli insanlar İslam dışı hayat yaşayanları cemaatlerine değil, İslam'a çağırmalıdırlar. Cemaatler, İslam'a açılan kapı vazifesi görmelidirler. Ne yazık ki birçok insan cemaat kapısından içeri girmekte ama daha da ileri gidip tümü ile İslam'ı öğrenmek yerine cemaati ile sınırlı bir yaşam tarzını sürdürmekte ve bu yaşam şeklinin İslam'ı her yönü ile kapsadığını zannedebilmektedir. Halbuki her cemaatin artısı ve eksisi vardır. Çünkü her cemaat insanlardan teşekkül eder ve insanın olduğu yerde de mutlaka eksiklikler bulunur!

1- Her cemaatin, ismet sıfatına sahip olmayan önderleri vardır. İsmet -günahsız olma- sıfatı sadece peygamberlerde bulunur, dolayısı ile insan olan yerde "mutlaka" eksik, hata bulunur! Bu hataların zamanla ortaya çıkması hem doğaldır hem de kaçınılmazdır. Bu yanlışları kabullenmek ve çözüm yoluna girmek ne cemaate ve ne de İslam'a zarar verir. Sorunların üstünü örtmeden çözüm yolları aramak ümmetin de önünü açacaktır.

2- Yukarıda da belirttiğimiz gibi her cemaat İslam'a belli bir alandan hizmet etmektedir. İmani hakikatleri elde eden bir insan, ahlaki emirlerin uygulanmasını bir başka cemaatten öğrenebilir, Kur'an- Arapça eğitimini başka bir cemaatten alabilir, toplumsal alana yönelik emir-yasaklar konusunda farklı bir cemaatle hizmet edebilir. Hiç bir cemaat tüm bu alanların hepsinde uzmanlaşamadığı gibi, tek başına da tümü ile İslam'ı temsil edemez. Böyle bir iddiada bulunan kişi İslam'ı kendi cemaatine hapsetmiş olur ki, bu da İslam'ın doğru anlaşılmasına ve temsil edilmesine engel olur.

3- Cemaatini direk İslam ile özleştirme, zamanla kurtuluşa eren tek fırkanın kendi cemaati olduğu zannını insanlarda oluşturmaktadır. Halbuki içinde bulunduğu cemaat sadece bir yönü ile İslam'a hizmet etmektedir.

4- İslam'a hizmet noktasında cemaatlerin kendi metotları ve usulleri bulunmaktadır. Bazen bu farklı metotlar insanlar tarafından farklı bir din anlaşıyı gibi algılanmakta, kendileri ile aynı yolda yürümeyince -kendi metodu ile dine hizmet etmeyince -aynı hedefe kilitlenmiş farklı yoldaki kardeşini İslam dışı bir çizgide konumlandırabilmekte ve ötekileştirme süreci zamanla tekfire kadar varabilmektedir.

Bir Müslüman bir cemaatten olabilir ama asla unutmamalıdır ki kendisi İslam ümmetinin bir parçasıdır ve ümmet birçok cemaatlerin bütününden oluşur.

İslami kuralların dışına çıkan cemaat kurallarına örnekler verelim: Tarikat ehli birine diyoruz ki, 'biz de tesbihata katılalım' verdiği cevap: olmaz! Neden? Önce adapları yapacaksın. Halbuki

Kur’an "Allah'ı tespih edin" diyor, ama Müslüman kısıtlama bu tesbihata kısıtlama getirebiliyor! Ayeti yapmak için Müslüman olmak yetmiyor bazen, ne yazık ki! Bir cemaat ehline diyoruz, 'bak şurada İslami bir faaliyet var, hadi bir el atalım', el-cevap: ‘Dur, önce bizimkilerden izin alayım.’ Pardon ama din mi cemaati kapsıyor yoksa cemaatin mi dini kapsıyor? Sonuç itibari ile dini yaşamaya ilk adımlara atmada pozitif, ama ümmet ruhunun oluşmasında ve İslam'ın kapsayıcı kurallarının benimsenip pratiğe aktarılmasında cemaatler olumsuz etki yapabilmektedir. Başka cemaatte bir yanlış görünce ona saldırıp, kendi cemaatlerinde İslam’a ters hatta şirk anlamına gelecek söylemler gözlenince bunları tevil ile savunmaya çalışmak ise, cemaat taassubunun en büyük göstergesidir.

Cemaatler ile sınırlandırılan İslam anlayışı İslam'a hizmet etmez aksine İslam'a en büyük zararı verir. Ama her cemaat İslam'ın sadece bir yönüne hizmet ettiğini bilir ve cemaatler, İslam'a giden yol vazifesini icra ederse, işte o zaman gerçek anlamda görevlerini de ifa etmiş olurlar. Cemaat ümmete açılan kapı ise İslam'a uygun ve ideal iken, cemaati ile İslamı sınırlandıran bakış açısı İslam'a daha doğrusu Müslümanlara büyük zarar verebilmektedir.

DİB eski başkanı Prof. Mehmet Görmez, 6 Ocak 2017’de cemaat temsilcileri ile bir toplantı yapar ve cemaatlerden şu beş esasa özellikle dikkat etmelerini ister: Tekfir etmeyeceksin: Sadece kendini hak bilip, kendin gibi inanmayan, kendin gibi düşünmeyen ve kendin gibi yaşamayanları dinden çıkmakla suçlamayacaksın. Ötekileştirmeyeceksin: Kendin gibi inanmayanı ve yaşamayanı ötekileştirmeyeceksin, azınlığa düşürmeyeceksin. İslam'dan ayrılmayacaksın: İslam ilminden ayrılmayacaksın, İslam'ı kendine göre yorumlamayacaksın. şahısçı olmayacaksın: Şahısları hakikatin yerine ikame edemezsiniz, baki/sonsuz hakikatleri fani/sonlu şahsiyetler üzerine bina edemezsiniz. Biz irademizi bir faniye teslim edemeyiz. Şiddete karşı duracaksın: Kim olursa olsun şiddete başvurduğu zaman, toplum olarak, millet olarak hepimizi karşısında bulmalıdır.

Tekfircilik

İslam dünyasını tehdit eden en önemli iki sorun, mezhepçilik ve etnik çatışmalardır. Bu çatışmalarda kullanılan ana enstrüman ise tekfirciliktir. Tekfir konusunun ciddi sonuçları vardır. Tekfircilerin İslam tarihindeki ilk görüntüsü, haricilerdir. Bedevilerden oluşan bu topluluk, İslami eğitimden mahrum kalmış kesimlerden oluşmaktaydı. Ameli/uygulamaları imanın bir parçası kabul ediyorlardı. Taassup ehli idiler ve dinin tek doğru yorumunun, kendilerinde olduğuna inanıyorlardı. Devamlı Müslümanları hedef almışlardı. Öncelikle iç sorunların halledilmesi gerektiğine inanıyorlardı. "Bizler ve Ötekiler" ayrımını bir araç olarak kullanıyorlardı. Kendi içlerinde devamlı bölünmüşlerdir. Bunun da sebebi, farklı harici grupların birbirini tekfir etmeleridir. Eski suçlu, macera arayan, ganimet peşinde koşanlar ve eğitim olarak toplumun düşük seviyesindeki kişilerinden oluşmaktaydılar. Dikkat edilirse tüm bu özellikler, günümüzdeki tekfirci selefici grupların da ortak özelliklerini oluşturmaktadır.

“Harici olmayan Müslümanlar bir tarafa, kendilerine katılmayan Haricileri de kafir.” (Eşari, Makalat, I/168, 170; Bağdadi, el-Fark, s. 60) ilan etmiştir bu zihniyet sahipleri.

Afgan cihad liderlerinden Abdullah Azzam, kendisini küfürle itham eden bir gençle aralarında geçen konuşmayı şöyle aktarır: "Gel buraya arkadaş. Dinle beni. İmam Şafi ile İmam Ahmed bin Hanbel, kasıtlı olarak namazı terk edenin hükmü hakkında ihtilaf etmişlerdir. İmam Şafi tekfir etmemiş, İmam Ahmed ise tekfir etmiştir. Bunlar birbiriyle tartışmalarına rağmen hiçbiri diğerini tekfir etmemiştir" Fakat bu genç çok hararetli ve cüretkar olduğundan bana şu cevabı verdi: "Şayet ben orda olsam, Şafi ile tartışsaydım Şafi de namaz kılmayanın kafir olmadığını

söyleseydi, ben Şafi'yi tekfir ederdim." Bende dedim ki :" La havle ve la kuvvete illa billah. Artık burada mesele bitti. Mesele bu noktaya kadar ulaşınca artık yapacak bir şey kalmadı." (Abdullah Azzam, Cihad Dersleri, I/186-189)

İmam-ı Azam Ebu Hanife: "Sonra amel imandan başkadır. Çünkü çoğu zaman Mü'minden amel yapma mükellefiyeti kalkabilir. Ancak "Amel kalktığı zaman iman da kalkar" denilmesi caiz değildir. Zira adetli iken bir kadından, o hal içerisinde iken namaz ibadeti kalkar. Böyle bir kadın için iman da kendisinden kalkar diyemeyiz. Yahut kendisine imanı da terk etmesi emredilir denilemez. Yine fakire zekat yoktur denilir. Fakat fakire iman gerekli değildir denilemez. Eğer iman, amelden bir parça olsaydı, amelin düştüğü hallerde imanın da düşmesi gerekirdi. Halbuki durum böyle değildir." (İmam-ı Azam Ebu Hanife- Fıkhı Ekber, s. 216; Molla Hüseyin b. İskender- El Vasiyye Şerhi, s. 205-206) Muhkem ayet-i kerimelerle ve mütevatir sünnetle sabit olan husus, tövbenin emredilmiş olduğudur. Eğer günah işleyenler (amelleri sebebiyle) imandan çıkmış olsalardı, onlara "tövbe etmeleri" değil, "tecdid-i iman etmeleri" emrolunurdu. İmam-ı Maturidi: "Günah işleyenler hükmü inkar etmedikleri müddetçe, günahları sebebiyle imandan çıkmazlar. Çünkü haberi mütevatirle sabit olan husus şirk koşmak müstesna, büyük günahların tevbe ile bağışlanma ihtimalinin bulunduğudur. Büyüğü bağışlanınca, küçüğünün bağışlanma ihtimal' daha evladır." (İmam-ı Maturidi- Kitabu't Tevhid, s. 329)

Tekfircilerin çıkmazları. İbn-i Teymiyye ve İbn-i Kayyim el-Cevziyye, 'Günahkar müminlerin küfre girdiklerini ama bu küfrün onları dinden çıkarmadığını' açıklamak için, 'küfr dune küfür' veya 'küfrün la yenkul ani'l-mille' kavramlarını kullanmışlardır. Maide 44. ayet (Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar kafirlerin ta kendileridir.) için İbn-i Abbas, "buradaki küfrün insanı dinden çıkarmayan küfür (küfrün dune küfür) olduğunu, söyler. "Evliyadan yardım istemek gibi küfür ameli işleyen, cehaleti sebebiyle tekfir edilemez. Zira ilim azalmış, cehalet artmıştır." (Muhammed b. Abdulvehhab, Ed Durerus Seniyye, II/301) "Kişi, bilmeden yaptığı amelden ötürü kafir olup, dinden çıkmaz. Putların ve tağutların adına yemin ederek küfür ameli işleyen adam "Ya Rasullulah bilmiyordum " deyince rahmet Peygamberi adamı yine Müslüman kabul edip serbest bırakmıştır." (Hanbel, Müsned, K. tevhid, hadis 73) Seleficiler, doğrudan kaynaklara dayandıklarını iddia etseler de aslında çoğu kere alimlerin görüşlerini, yorumlarını kendilerine delil olarak kullanmaktadırlar. İbni Abdülvehhab'ın şirk dediklerinin bir kısmını, Sünni alimler şirk kabul etmemiştir! Abdulvehhab, ameli imandan bir cüz saymıştır. Ama ağabeyi Süleyman bin Abdülvehhab, kardeşinin aşırılıklarına karşı çıkmış ve ona reddiye bir eser bile kaleme almıştır. Günümüz selefilerinden Elbani, 'Allah'ın hükümleri ile hükmetmeyen herkes mutlak kafir değildir.' derken, diğer bir selefi Makdisi'de, 'cehalet bir özürdür, umumi tekfir sakıncalıdır, seçimlere katılanlar kafir değildir.' demektedir. Selefici geçinen tekfirciler, kendi görüşlerine uymayan delilleri ya tevil etmekte ya da zayıf deliller olduklarını ileri sürüp reddetmektedirler. Makdisi, tıpkı Hariciler gibi, mürtet olduğunu kabul ettiği Müslüman yöneticilerle savaşmayı, diğer kafirlerle savaşmaktan daha öncelikli kabul etmektedir. Makdisi'nin tekfir ettiği kesimi ise, diğer bir selefi alim Elbani Müslüman kabul etmektedir!

Görüldüğü gibi tekfirci selefi anlayış arasında bir bütünlük yoktur!

Efendimizin bir hadisinde, 'Müslüman kardeşine kafir diyen kimsenin sözü isabetli ise muhataba gideceği, değilse dönüp dolaşıp kendisine geri döneceği' beyanı, tekfir konusunda son derece titiz davranılması gerektiğini vurgulamaktadır. (Prof Dr Temel Yeşilyurt, Çağdaş inanç problemleri, s. 78) "Bir kimse Müslüman kardeşini tekfir ederse, küfür ikisinden biri üzerine döner." (Müslim, İman 26) "Herhangi bir Müslüman diğer bir Müslüman'ı tekfir ettiğinde o kafirse kafirdir, değilse

kendisi kafir olur." (Ebu Davud, Sünnet 15) hadisi ve savaşta yere düştükten sonra kelime-i şehadeti getiren kişiyi öldüren Halid b. Velid'i hesaba çeken Peygamberin, Halid'in: "Korktu da bundan dolayı kelime-i şehadeti getirdi" demesi üzerine, "Kalbini yarıp baktın mı?" diyerek onu hesaba çekmesi (Ebû Dâvud, Cihad, 95; Ibn Mace, Fiten, 1) "Sizin için en korktuğum şey, Allah'ın kendisine bir miktar ilim verdiği adamdır ki, kılıcını sıyırır, onunla komşusuna vurur ve onu küfürle itham eder. Küfürle itham eden küfre daha yakındır." (İbni Hibban, Sahih, 248; Tahavi, Müskilül Asar, 864) gibi birçok hadis, hadisleri önceliğini ileri süren tekfircilere nedense hiç mesaj vermemektedir! Nisa suresi 94. ayet: "Ey iman edenler! Allah yolunda savaşa çıktığınız zaman iyi anlayıp dinleyin. Size selam verene, dünya hayatının geçici menfaatine göz dikerek "Sen mümin değilsin" demeyin, çünkü Allah katında sayısız ganimetler vardır. Daha önceleri siz de böyleydiniz. Derken Allah size lütufta bulundu. Bu sebeple iyi anlayıp dinleyin. Hiç şüphe yok ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır." meali, her ayetin 'zahirine göre' hüküm çıkarmaya çalışanlar bu kesime hiç mi bir şey anlatmamaktadır? Aslında tüm bu ayet ve hadisler tekfircilerin temellerinin ne kadar zayıf olduğunu gösteren delillerden sadece bir kısmını oluşturmaktadır. Peygamberimiz Medine'de ki münafıklara toleranslı davranmış, onları kafir ilan etmeyerek ortaya çıkacak zararları ortadan kaldırmıştır. Sahabe'den Hatip, Mekke'nin fethi ile ilgili hazırlıkları müşriklere haber vermiş, bu ortaya çıkınca, "Mekke'deki akrabalarını korumak için" yaptığını itiraf edince Peygamberimiz ona ceza vermemişti! Bu tavır, fiili esas almak değil, niyeti öncelemek üzerinden hareket etmeye en güzel örnektir. Hz. Ali, iç savaş sırasında rakiplerini tekfir etmemiş, kendisine isyan edenleri, "Kardeşler" olarak tanımlamıştır. Kur'an, 'Fitne çıkarmanın adam öldürmekten daha kötü' (Bakara, 191) bir suç olduğunu belirtmektedir. Alimlerimiz, tekfiri kişi üzerinden değil, ilke temelleri üzerinden yapmayı tercih etmişlerdir. Ebu Hanife de, "Ehli kıble için son hükmün Allah'a havale edilmesi gerektiğini" bildirmiş, 'Ehli kıblenin tekfir edilemeyeceğini' (Ebu Hanife, "el-Fıkhu'l-Ebsat", s. 44; Ebu'l-İz, Ali b. Muhammed, Şerhu'l- Akideti't-Tahaviyye, s. 240) beyan etmiştir. Ehl-i Sünnet alimleri, 'ehli kıbleden birinin tekfir edilemeyeceğini' ilke olarak benimsemiştir. (Ali bin Muhammed Ebu'l-İzz, Şerhu'l Akidetu't-Tahaviyye, s. 240) Aliyyül-Kari de Şia'nın tekfirinin doğru olmadığını delilleriyle ortaya koymuştur. (Şemmu'l-Avarid fi Zemmi r-Revafid)

Tekfircilik kötü bir bidattır! Tekfircilerin arka planında, cehalet, taassup, mezhepçilik, öfke, menfaat beklentisi yer almaktadır! Tekfir, İslam düşmanlarının arzu ettiği bir şeydir! Tekfir, safları bölüp güçleri zayıflatır, fitneyi artırarak değişime engel olur. Tekfircilik, doğası gereği Müslümanları ötekileştirir. Müslümanların ana bünyesini parçalar, yıkar. Selefici gruplar, Sünni dünyanın çok az bir kısmını oluşturmaktadır! "Kim bizim kıldığımız namazı kılarsa, bizim kıblemize yönelir ve bizim kestiğimiz yerse o kimse Müslüman'dır." (Buhari, Kitabu's-Salât, 28. Hadis no: 391) hadisinin anlamı da gayet açık olmasına rağmen, "zahirine" bakmadan anlamı terk edilmekte ve bu hadis de tekfircilerce tevil edilmektedirler.

Tekfircilerde ana unsur tekfir eğilimi olduğu için, usül olarak da bu eğilimi ispat gayreti içinde olup nasları yeniden yorumlamaya girişmişler, ayet ve hadislerin bazen zahir, bazen mecaz anlamlarını ön plana çıkarmışlardır. Tekfir ideolojisini desteklemediğinde, ayet ve hadislerin açıklamaları, 'tercih edilen' ulema görüşleri ile daraltılmakta veya genişletilmektedir! Selefilikte alimlerin sözleri bağlamından kopartılmakta, bir sözü diğer sözü ile geçersiz veya etkisiz hale getirilmeye çalışılmaktadır. Kısaca tekfir gibi önemli bir konu, "yoruma dayanmakta", İslam, tekfirci bir çerçeve içine oturtulmaya çalışılmaktadır.

Ayetler başta, diğer bütün dini metin ve örnekler kendi fikri sabitliklerini onaylatmak için kullanılmaktadır. Tekfircilerde sadece lafızcı değil aynı zamanda parçacı ve seçici bir yaklaşım da göze çarpmaktadır. Müslümanların tarih, kültür ve medeniyet kurma serüvenleri içinde oluşturduğu bilgi, tecrübe ve geleneği dikkate almadan doğrudan bugüne aktarmalar

yapılmakta, katı ve irfan yoksunu bir yüzeysellik içinde karmaşık meseleler sabit bir düşünsel zemine oturtmaktadır.

Sanaldan birkaç alıntı yapalım:

“Tekfirci olmadan önce kendisinin müşrik olduğunu söyleyen ve kendisine tekfirciliği öğreten Hanzala’yı tekfir eden ve daha sonra Hanzala’yı tekfir etmediği için yine kendisi de tekfirci olan Ebu Haris’i tekfir eden” veya “Zehebi, Teymiyye, İbni Kayyim, İbni Hacer, Suyuti, Nevevi, Beyhaki benim imamlarım değil ve hepsi kafir” ve “Teymiyye kafirdi, onun küfrünü bilip ‘ona kafir denmez’ diyen de kafirdir.” veya "herkesi tekfir eden Gezenler'i, Aslan Hoca adlı biri de tekfir eder" türü bakış açısına sahip tekfircilerin, bu ümmete ve dine ne faydası olabilir ki?!

Tawheed adlı sanal grupta, “Ehli kitabın kestiği yenir” derken, “Cehmilerin (Eşari ve Maturidilerin) kestikleri haramdır ve arkalarında namaz kılınmaz” diye ahkam kesilmektedir.

Tekfirci Seyyid Muhammed Kılıç: "Her kim ikrah olmadan beşeri sistemlere muhakeme olursa biz bu kimseleri tekfir ediyoruz. Aynı zamanda bunların küfründen şüphe edenleri de tekfir ediyoruz. Aynı zamanda bunların küfründen şüphe edenleri de tekfir ediyoruz. İsimlerin ne önemi var?" (https://twitter.com/talebe4242/status/1690289326402269184) derken diğer bir tekfirci Halis Bayuncuk: "Bir Müslüman zulme uğradığında, tağutun mahkemesine başvurursa, bu onu küfre götürecek bir amel değildir. Darul küfürde şeri mahkeme yoksa, beşeri mahkemeye müracaat edenler kafir olmaz." diyerek (https://www.youtube.com/watch?v=yua1wwT8Ujo, Veciz 48 dersler, dk. 17 ve dk 41) mahkemeye başvurmuştur ama Murat Gezenler ve Ebu Haris de Halis Bayuncuk'u tekfir etmemişlerdir! Halbuki daha önce Halis Bayancuk, kelime-i tevhid'in ilk şartının tağutu inkar olduğunu belirtmekte, bir kere bir sistem İslam ilkeleri üzerine kurulmadığında, silsile halinde mahkemelere başvuranlar, seçimde oy kullananlar, askerlik yapanlar, memurlar, sırayla herkesi şirke düşmüş ilan etmekte idi. Artık seleficilerin bir karar vermeleri gerekmektedir! Bizler kafir (!) miyiz değil miyiz? Ortada zan var ise, bir mümin nasıl tekfir edilebilir? Aslında Türkiye'deki tekfirci kesim, dürüst değildirler. Tekfir usulünü birbirlerine diledikleri gibi uygulamaktadırlar! Dolayısı ile usulde hatalı, pratikte de ‘ameli’ nifak içindedirler! Kısaca bu zihniyetle ne ümmet kurulur ne de kurulsa bile devam edebilir! Tekfirci Murat Gezenler veya Ebu Haris’in videolarının başlıkları bile ruh hallerini anlamamıza yeterli olmaktadır: “Tekfir dinin aslından mıdır? Akide beyanı”, “Tekfir dinin aslından mıdır, Ders 3” Bu zihniyetin varacağı son noktaya bir örnek verelim: Ebu Huzeyfe adlı tekfirci, tekfirci Hanzala’yı mahkemeye başvurduğu için tekfir eder ve tekfirci Murat Gezenler’i de, Hanzala’yı tekfir etmediği için tekfir eder!

"IŞİD, Sünni toplumları Müslüman kabul ederken, biz müşrik kabul ediyoruz. Türkler IŞİD için Müslümandır. Ama bizim için değildir." diyen (Murat Gezenler, “Türkler Müslüman değildir, müşriktir” - İsmail Saymaz, Sözcü, 29 Eylül 2020) tekfirci Murat Gezenler bir videosunda da, "Diyelim ki Türkiye'de Zeyd diye birisi var, hiçbir şirk amelini görmedik, namaz da kılıyor. Biz buna müşrik deriz. Hatta müşrik demeyeni de tekfir ederiz." demektedir. Peki, aynı Gezenler "Namazı İslam alameti gören Ehl-i Sünneti tekfir ediyor ama namazı İslam alameti gören IŞİD’i tekfir etmiyor! Neden? Çünkü cemaatinin çoğu İŞİD zihniyetine sahip kişilerden oluşmaktadır! Halbuki 'kendi usulüne' göre, müşriğe müşrik demeyen bir kişi olarak kendisi 'müşrik' olmakta ve Müslümana kafir dediği için de aynı zamanda Wehhabilere göre 'zındık' olmaktadır! Halbuki efendimiz ezan sesi duyulduğunda küfür diyarında bulunan bir kavme baskın yapmaktan vazgeçmişti. (Müslim, Sahîh, Salât 6) Ahmed el Hazimi, Süleyman el Ulvan, Ebu Selman Es-Somali gibi selefiler de "namazı İslam alameti görmekte" ve aksini iddia edenlere "zındık" demektedir! Ehl-i Sünnete göre

zaten, "ehli kıble tekfir edilemez!" (Nisa, 94; Buhari, Salat, 28 [391]; İbn Asâkir, Tebyînü keẕibi'l-müfteri, s. 408-409; Ali el-Kārî, Mineḥu'r-ravżi'l-ezher fî şerḥi'l-Fıḳhi'l-ekber, s. 162; Keşmiri, İkfarü'l-mülḥidîn fî zaruriyyati'd-dîn, s. 16-17; İbn Mace, Cenaiz, 31; Acluni, Keşfü'l-Hafa, II/32) "Müslümana sövmek fısktır. Onunla çarpışmak ise küfürdür." (Müslim, I/325) "Herhangi bir kimse, din kardeşine 'Ey kafir!' derse, bu tekfir sebebiyle ikisinden biri muhakkak küfre döner. Eğer o kimse dediği gibi ise ne ala. Aksi takdirde sözü kendi aleyhine döner." (Müslim, I/319)

Aslında Murat Gezenler ve Halis Bayancuk usülen selefi değil, kendi görüşlerini merkeze koyan mealcidirler. Selefin önderlerinden ne Teymiyye'nin ne de İ. Hanbel'in görüşleri onları bağlamamaktadır: "Dört İmam ve Müslümanların diğer imamlarının ittifakı ile, durumu kapalı olan her Müslümanın arkasında namaz kılınır. Kim, "Ben sadece batını akidesini tanıdığım kimsenin arkasında Cuma yahut Cemaat namazı kılarım" derse sahabeye, onlara iyilikle uyanlara, Müslümanların dört imamına ve diğerlerine muhalefet etmiş bir bid'atçıdır. Allah en iyisini bilir." (İbni Teymiyye, Mecmuul Fetava, Darul Vefa, 2005, 3. Baskı, 4/331 (4/542) İmam Ahmed'in oğlu Salih diyor ki: Babama bilmediğimiz birinin arkasında kıldığımız namazı sordum: İmam Ahmed dedi ki: Namazını kıl, şayet sana bidat sahibi olduğu beyan olursa namazını iade et. (Mesail-ul İmam Ahmed bir-Rivayetu İbnuhu Salih No: 562) Meşhur selefi Makdisi de, "Dünyalık elde etmek ve maaş için tağutların kurumlarına ve batıl velayetlerine bağlı kalarak onlara yalakalık yapanlar. Bu kimsenin arkasında kılınan namazı batıl olarak görmeyiz. Onların arkasında namaz kılmanın hükmü, fasığın ya da küfre düşürmeyen bidat ehlinin arkasında namaz kılmanın hükmü gibidir." (Makdisi, Akidemiz kitabı, Namaz babı, s. 50 - 51) demektedir.

Zalimlerin, kafirlerin sultasında Müslüman birinin görev alıp alamayacağı ile ilgili bir soruya selefi alim İbni Teymiyye'nin verdiği cevap şudur: "Bu şartlarda görev alan kişi, eğer gücü yettiği kadar adaleti ikame edip, zulmü Müslümanlardan hafifletiyorsa ve onun o görevde bulunması diğerlerine göre daha faydalı ise, onun o görevde kalması caizdir. Gücün yettiği kadar adaletin ikamesi ve zulmün giderilmesi Müslümanlar üzerine farzı kifaye olduğu için bu işi ondan başka yapacak birisi yok ise, bu görev onun için 'vacip' olur. Elinden geldiği kadar zulmü gidermekle sorumludur. Her şey elinden gelemeyebilir. Onun mevcudiyetine rağmen Müslümanların başına sıkıntılar geliyorsa, o gideremediği müddetçe sorumlu değildir." (Teymiyye, Mecmuu'l Fetava, XX/55)

1800'lü yıllarda Vehhabilik, haricilik ile özdeş bir yola girer. Vehhabi Alim Hamed Atik, o sırada Osmanlı'nın elindeki Mekke-i Mükerreme'yi, bir şirk beldesi olarak tanımlamıştı. Ebu Hanife'nin de zamanında mürcie (Büyük günah işleyenlerin akıbetlerini Allah'a bırakan görüş) olduğu iddia edilmişti. Günümüz Seleficileri de, Hanefi, Maturidi ve Eş'ari'yi 'mürcie' olarak tanımlamaktadır. DAEŞ ise demokrasiyi, demokrasi ile yönetilen bir ülkede çalışanları, seçimleri, küfre neden olan ameller olarak görür. Kendilerinin tekfir ettiklerini tekfir etmeyenleri de, silsile yoluyla kafir ilan eder ve cehaleti de özür kabul etmezler. Kafkasyalı aşırı bir tekfirci grup, tekfirci Makdisi'yi, Hamas'ı tekfir etmediği için, tekfirci Ebu Katade'yi de, selefi Elbani'ye 'mürcie' demediği için tekfir etmektedir. Aynı aşırı grup, El Kaide lideri Eymen ez-Zevahiri'yi de, Şii toplumunu genel olarak tekfir etmediği için tekfir etmekte idi. Ve yine aynı grup, Suriye ve Irak halkından zekat topladığı için, DAEŞ'i de tekfir etmektedir. Tartusi ve Ebu Katade, "cehaleti özür kabul edip" tekfir nedeni kabul etmezken ve yine Makdisi, Tartusi ve Ebu Katade "oy kullananları" tekfir etmezken, Murat Gezenler "cehaleti de, oy kullanmayı da" tekfir sebebi saymaktadır. Kim, kime göre kafirdir belli değildir ve kesinlik arz etmeyen bu durumda, neden Müslümanlar birbirini tekfir

etmektedir? Görüldüğü gibi tekfircilikte bir son, sınır bulunmamaktadır. Her bir tekfirci grup, görüşünü paylaşmadığı üstündeki kademeyi Mürcie, altındakini de haricilikle suçlamaktadır.

Tarihte Selefilik yükseldikçe Şiilik de yükselmiştir! Her iki grupta, aşırılığı besleyen unsurlar içermektedir. Farslılar, Şiilik üzerinden kimlik mücadelesine girerek, Araplara başkaldırmıştır. Günümüzde İran'da, devletin kontrolü tamamen ulemanın eline geçmiştir. Bu da, İran İslam devletinin kendisini tüketmektedir. Wehhabilerin politikası, Şiilerin iktidarını güçlendirmekte, Şiilerin yayılmacı politikası da, Arap ülkelerindeki monarşiye güç katmaktadır! Halbuki Müslüman çoğunluklu devletlerin sahip olduğu topraklar arasında coğrafi yönden süreklilik vardır. Batıda modernleşme, yenilik ve gelişme anlamına gelirken Mısır ve İran'da, bağımlılık ve taklit olarak anlaşılmıştır. Bu durum, çağdaşlaşmanın yanlış araçlarla doğruyu arama olarak görülmesine sebep olmuş, bu oranda da tepki almıştır.

İlahi otorite denilen şey, beşer elinde gerçekleşmektedir! İslam dininde, Allah adına yargılayan veya Allah adına ahkam kesen ne bir kutsal kilise ve ne de bir kutsal kişi vardır. (Ahmet Emin Dağ, İç tehdit ve riskler ışığında İslam dünyasının geleceği)

Sıffın savaşı zemininde siyasi bir tavır olarak ortaya çıkan tekfir, haricilerin iman-amel ve büyük günah anlayışlarının ayrılmaz bir parçası haline dönüşmüştür. Her türlü ameli, imanın aslına dahil ederek, bunları terk eden herkesi büyük günah işlemiş gibi kabul edip tekfir etmişlerdir. (Prof Dr Temel Yeşilyurt, Çağdaş inanç problemleri, s. 76) Radikal anlayış, insani tecrübe ve birikimi elinin tersiyle itmekle kalmamış, Müslüman toplumun birlik ve ahengini de tarihsiz bir biçimde tarumar etmiştir. (Prof. Adnan Bülent Baloğlu, Son hurafe Deizm, s. 78)

Günümüzde tekfir hareketleri siyasi olup, bir reaksiyon durumunu yansıtmaktadır.

Müslümanı tekfir etme yarışına giren seleficiler, Allah'ın, 'ben Rabbim' diyen firavuna Hz. Musa'nın 'yumuşak söz' (Taha, 44) söylemesini, okçular tepesine terk edenlere Hz. Muhammed'in 'kaba söz' (Ali İmran, 159) söylememesini istemesinden hiçbir ders çıkarmamaktadırlar! Ey tekfirci harici zihniyetliler! Tekfir ettiğiniz Ehl-i Sünnet, tarikatçı veya cemaatler, firavundan daha müşrik, Uhud savaşını kaybetmemize neden olan Müslümanlardan daha mı günahkarlar? Bu mu sizin Kur'an ve hadis Müslümanlığınız, selef akideniz?!

Tekfircilik ve Deaş

Afganistan ve Irak'ın işgali, Filistin sorununun çözümsüzlüğe mahkum edilmesi, işgal altındaki Müslüman ülkelerde ümitsizlik ve çaresizliğin yayılmasına neden olmuştur. Ezilen, baskı altında yaşamaya mecbur bırakılan insanların öfke ve intikam duyguları istismara açık hale gelmiştir. Halkı ırklar ve mezhepler üzerinden bölen uygulamalar radikal eğilimli örgütlere istedikleri fırsatı vermiştir. (Deaş, dehşete dayalı bir din istismarı, DİB, 2018, s. 11) Bu tür örgütlerin insan kaynaklarını çoğunlukla gençler oluşturmaktadır. Bu genç kitleyi 4 grupta ele almak mümkündür: Bunlardan birincisi yıllardır savaş bölgelerinde şiddetin ve vahşetin gölgesinde büyümüş kişilerdir. İkinci kitle göçmenlerin çocuklarıdır, toplum tarafından dışlanma yaşamış, aşağılamış kişilerdir. Üçüncü kitle henüz yeni Müslüman olmuş gençlerdir. Dördüncü grup ise cihad, şehadet gibi yüce gayelerini bu örgütün söylem ve eylemleri üzerinden gerçekleştireceğine inandırılan gençlerdir. Bu 4 grubun ortak özelliği Ehl-i Sünnetin dengeli ve kuşatıcı yaklaşımıyla tanışamamış olmalarıdır. (s. 13-17) Deaş'ın beslendiği damar Wehhabilik hareketidir. Wehhabilik parçacı ve yıkıcı bir harekettir. (s. 22) Deaş'a göre iman kalp ile tasdik, dil ile ikrar ve amellerin ifasından ibarettir. Bu üçünden birinin eksik olması kişiyi dinden çıkarır. Halbuki Ehl-i Sünnete göre ameller imanın gereği ve tamamlayıcısıdır. Deaş siyasi

açıdan düşman olduğu herkesi tekfir etmektedir. Bu da ümmetin birliğine zarar vermektedir. Amaçları, şiddet ve terörü meşrulaştırmaktır. (s. 26, 27) Deaş'ın kültürel mirası ve sanat eserlerini tahrip etmesi, Müslüman toplumlara yönetilen ve batılı kaynaklarda yer verilen barbarlık iftirasının genç zihinlere aşılanmasına neden olmaktadır. (s. 31) Deaş'ın canına kıydığı, zulmettiği insanlar Müslümanlardır. (s. 34) Deaş, cihadı işkence ve zulüm ile özdeşleştirmiştir. (s. 38) Masum insanları öldürmek cihad değil, cinayettir. Deaş ile mücadele etmek için ayetlerin geliş nedenine, hadislerin söyleniş hikmetlerine, dini metinlerin bütünlüğüne dikkat etmeli, 1400 yılı aşan İslam ilim geleneği içinde oluşmuş olan yorumlama usulleri göz ardı edilmemeli, tekfir edici dil kullanmaktan uzak durmalıdır. Dini bir anlayışı benimseyip sonra da onu hakikatin yegane temsilcisi olarak görmek taassuptur. 'Tek doğruyu bulan tek kurtuluşa eren veya tek isabet eden bizim görüşümüzdür' mantığı kişileri de grupları da felakete sürükler. (s. 43, 44-47)

"Şiddeti, ideolojik hedefleri için bir vasıta kabul eden gruplar yaptıkları eylemlerle, İslam'ı ve Müslümanları karalamayı bir kazanç sektörüne dönüştüren uluslararası güç odaklarının değirmenine su taşımaktadırlar." (Modern çağın inanç sorunları, Diyanet Yayınları, Heyet, s. 120) "Mevcut radikal selefilik, tarihteki selefiliğin genleriyle oynanmış, başkalaşıma uğramış halidir. Ufku dardır, gelecek vizyonu yoktur, derinlikten yoksundur. Selefilik, dini hayatta bir daralmayı, katılığı ve statikliği ifade eder. Neoselefilik şiddet ve hiddetiyle nefret ve düşmanlık tohumları ekmektedir." (Modern çağın inanç sorunları, Diyanet Yayınları, Heyet, s. 124-125)

New Selefici DAİŞ, el-Kaide gerçekleri

"Daiş bir süredir dünyadaki ırkçılık çığırtkanlarının ziyadesiyle yararlandığı bir örgüt haline gelmiştir. Aynı işlevi daha önce 11 Eylül olaylarıyla başlayan süreçte el-Kaide üstlenmişti. Bu türedi örgütler Müslümanları tekfir ediyor ve kanlarını dökmeyi helal görüyorlar! Savaşı Batı devletlerindeki sivil insanlara yönlendirmeyi mubah sayıyorlar! Böylece Batı ülkelerinde yaşayan Müslüman topluluklara karşı büyük bir kin ve nefret dalgasının oluşmasına ve yayılmasına hizmet ediyorlar! " (Eymen Halid, Diriliş Postası, 12 Mart 2017)

Filistin'in Gazze bölgesinde "İslami Emirlik" ilan eden Selefi grup ile Filistin polisi arasında çıkan çatışmada 25 kişi öldü, 150 kişi de yaralandı. Refah`tan başlayarak, dini kurallara dayalı bir yönetimi tüm Filistin`de uygulayacakları söyleyen Musa, Hamas`ı da eleştirerek, örgütün yeterli ölçüde İslami olmadığını ifade etti. (Radikal, 16 Ağustos 2009)

İŞİD lideri Ömer el-Bağdadi, Müslüman kardeşlerin Irak kolu olan Hizbi İslami'yi hedef alacağını söyler. (27.9.2008)

Ceyşu'l-İslam'ın devamı niteliğinde olan küçük gruplardan birisinin lideri Şeyh Ebu Mustafa ile Alman Der Spiegel dergisi görüştü. Alman dergisine ilginç açıklamalarda bulunan Ebu Mustafa, 'en büyük düşmanımız HAMAS'tır.' dedi. (18 Eylül 2008)

Bahreyn Selefi Şeyhi Muhammed İsa El-Sanan, İsrail tarafından katledilen HAMAS lideri İsmail Haniye'nin şehadeti üzerine: Allah'a hamd olsun ki, senin şerrinden kurtulduk. (02 Ağustos 2024) diye açıklama yapar.

Bin Ladin fikriyatının en önemli yanlışlarından birisi irşat yerine silahlı yöntemi ikame etmesidir. İkinci hatası ise ümmeti gevşeklikle suçlamasının onu tekfire götürmesidir. (Mustafa Özcan, Yeni Akit, 2011.05.04)

Mısır'daki selefiyeci Nur partisi, ihvanı devirip yerine Hıristiyan birinin (Adli Mansur) başkanlığında hükümet kuran darbecilere destek olurlar. (5.7.2013) Nur Partisi: Sisi'ye desteğe devam! 2011'de kurulan Selefi tandanslı Nur Partisi darbeden bu yana Sisi cuntasına destek vermekte. Buna karşın Selefi çizgiden gelen pek çok isim İhvan mensuplarıyla birlikte Mısır cezaevlerinde tutulurken, kimileri de idam edilir. (29 Ocak 2018) Askeri cunta anayasa komisyonu bugün Selefilerin ısrarı üzerine daha önce anayasaya konulan ikinci madde dışındaki 'İslam hukuku' ile ilgili maddeleri iptal etti. Ancak, bu maddeler için İhvan'ı Meclis'te zor durumda bırakan Selefi Nur Partisi, şimdi darbeyi desteklediği için suskun kalmayı tercih etti. Cuntaya ve askeri müdahaleye destek veren Nur Partisi, bütün ısrarlara rağmen İhvan'a destek vermemişti. Selefi Nur Partisi 50 kişilik halk komitesine sadece iki üyenin alınması ve şeriatın kaynaklarının açıklandığı maddelerin iptali konusunda ise şimdi suskun. (İslam Osmanoğlu, Dünya Bülteni, 22 Ağustos 2013)

İŞİD'in Suriyede kendisine muhalif olan Müslüman halka ve diğer cihad gruplarına uygulamış olduğu zulüm Esed rejimini dahi aratacak niteliktedir. Şehrin halkı Esed ile Cihad halinde iken kendilerine İŞİD tarafından savaş açılmış, Esed ve İŞİD arasında muhasaraya alınarak birçoğu katledilmiş ve birçoğu da açlıktan ölmüştür. Bu örgüt Şeyh Ebu Katade El Filistini, Ebu Muhammed El Makdisi, Şeyh Muhaysini, Emir Dr. Eymen Ez Zevahiri gibi birçok İslam önderini ajanlık ile suçlamış hatta onlara bunaklık, cahillik ve ahmaklık gibi birçok hakarette bulunmuştur. (Muhammed İsra, Ümmet Haber Ajansı)

İŞİD, Suriye İslam Cephesi komutanlarından Hüseyin el-Süleyman'ı öldürdü. (3.1.2014) İŞİD, el-Kaide'nin yoldan saptığını ilan etti. Ayrıca İhvan'ın tümü de 'tağut' olarak tanımlandı. (22.4.2014) İŞİD twitter'den açıklama yapar: İsrail fitneye karışmadığı müddetçe onlara dokunmayacağız. (13.7.2014) İŞİD Nusra savaşçılarını öldürdü. (17.12.2015) IŞİD Taliban mensuplarını vurdu. (31.12.2015) DAİŞ içindeki bir grup Bağdadi'yi tekfir etti. (20.1.2015)

Bugünkü Selefi ekollerin içinde iki önemli damardan birisi Cihadcı Selefilik diğeri de İlmi Selefiliktir. Cihadcı Selefilik yıkıcılık anlamı kazanmış ve birçok alimin ittifakıyla çağdaş haricilik akımına dönüşmüştür. (Mustafa Özcan, Milli Gazete, 01 Aralık 2013) IŞİD'in 2020'ye kadar Avrupa, Asya ve Afrika'nın yarısını almayı planladığına dair hayali haritalar yayınlıyorlar. Batılılar, kendini inkardan başka bir formülle tatmin olmuyor ve Müslümanları beğenmiyorlar. Siyasete katılan İslami kesimleri siyasal İslamcı diye yaftalıyorlar. Bu yolda önleri kesilince boşluktan yararlanan başka bir grup ortaya çıkıyor ve silaha sarılıyor. Buna da 'cihatçı İslam' diyorlar. (Mustafa Özcan, Akit, 6.7.2014)

Nur partisi lideri Talat Zehran: Filistin'e yardım caiz değildir, Suudi müftü Abdülaziz bin Abdullah A'li: 'Mevlit kandili kutlamak şirktir.' Aynı müftü, Suud hanedanının başa geldiği günü kutlamayı ise 'ibadet ve şükür' saymıştır. Diğer fetvası: 'İsrail' ile savaşmak caiz değil.' (14 Kasım 2017)

Ali Karahasanoğlu: "İŞİD, İslam için yola çıktıklarını iddia ederken İslam'ı vurdular, Müslümanları öldürdüler."

El-Kaide Komutanı: Ciddi Hatalar Yaptık. Katar Gazetesi olan 'El-Arab'da yayınlanan bir röportajda El Kaide'nin Kuzey Irak Komutanı Ebu Turab el-Cezairi, el-Kaide'nin Irakta içinde bulunduğu durumu, örgütün yaptığı hataları, sivillere yönelik saldırıları, Cezayir'deki el-Kaide

Örgütü'nün durumunu ve Irak halkının örgüte bakışını çarpıcı bir şekilde, özeleştiri yaparak değerlendirdi: "Irak'ta nüfuzumuzun azalmasının başlıca sebebini, gerçekleştirdiğimiz operasyonlarda yaşanan sivil kayıplara bağlıyorum. "La ilahe illallah" diyen ve mücahidlere karşı savaşmayanları öldürmek caiz olamaz. Savaşımızın belirli kuralları vardır. Her insanı öldürme hakkına sahip değiliz. Ayrıca, mürted olduğuna inansak da her mürtedi öldürmek zorunda değiliz. Sokaklardaki patlamalar, diz boyuna ulaşan kanlar hareketimize yarar sağlamıyor. Üçüncü sınıf bir lokantada dahi yemek yiyecek para bulamayan askerleri öldürmek ve bunu cihad olarak isimlendirmek vallahi büyük bir aptallıktır. İçinde bulunduğunuz bu korkunç durumdan ve günahtan kurtulun."

Kafa karışıklığı ve kavram kargaşası üzerine. İman, görmeden, bilgi alanına girmeyen konularda mutmain bir kalp ile inanmayı ifade eder. Karşılığı da o nedenle cennettir! Zaten İslam'ın alternatiflerine bakınca veya sahip olduğumuz sınırlı akılla sınırsızlığın boyutlarını zorlamaya kalkınca, akıl bu yükü bir yerden sonra çekmemektedir. Gazali o nedenle muhteşemdir, çoğu kişinin içine dalıp bocaladığı felsefe dünyasını hazmedip dipsiz karanlık bir kuyu olduğunu fark edip hayata, insana, ruha, aşkın olana dönüş yapmıştır. Marjinal solun 'Das Kapital'e; evrimcilerin 'Türlerin Kökeni'ne; ateistin 'Tanrı Yanılgısı'na imanları kadar bizim Kur'an'a imanımız yoksa, zaten biz baştan kaybetmişiz demektir. Ayrıca, İslami camianın içinde olup İslam'a salt ideolojik yaklaşıp, İslami bir devlet idealini önceleyen ama İslam'ın "iman, ibadet, ahlak" boyutunu arka plana atıp "muamelat ve ukubat" bölümüne odaklanan kimi Müslümanlar, "İslam'ın zafer dini değil sefer dini olduğunu" ve Allah'ın bizi tebliğ ile (Şura, 48, Rad, 40; Yasin, 17; Nahl, 44, 82, 125; Ali İmran, 120 vd.) vazifelendirip, yaşarken tebliğ edip bu yolda sabredenlerin (Asr, 3) kazandığı bir imtihan dünyasında olduğumuzu unutmaları onları korkunç bezginlik ve hatta hayal kırıklığına sevk etmektedir.

İslam, vahiy merkezli, akıl ölçekli, ruh dünyasına göz ardı etmeden madde ve manayı birleştirmektir. İslam; tevhid, adalet, şura, ehliyet, emanet ve ahlaktır!

Çözüm, Ehl-i Sünnet çizgisinden ayrılmadan güncel sorulara çağa uygun cevaplar üretebilmek ve marjinal olan veya sübjektif yaklaşımlardan uzak kalabilmektedir. Unutmamalıdır ki, imtihan dünyasındayız ve imtihan olunmayan kişi veya an hiçbir zaman yoktur! "Rabbimiz! Bizi doğru yola eriştirdikten sonra kalplerimizi saptırma, bize tarafından bir rahmet bağışla. Hiç kuşku yok, lütfu bol olan yalnız sensin." (Ali İmran, 8)

Camide cemaatle namaz kılmak niçin 27 derece daha fazla (Buhari, Ezan, 30) sevaptır? Efendimiz Hz. Muhammed müminleri bir binanın tuğlaları gibi (Buhari, Salat 88; Müslim, Birr 65) birbirine kenetlenmesini istemiştir. Zaten ümmet kavramı da bunu ifade etmektedir. Cuma namazı müminlerin haftalık buluşmasını, selamlaşma, komşu hakkı, kul hakkı gibi kavramlardan evrensel tanışma vesilesi olan hac-umre gibi ibadetlere dek hep müminlerin birbiriyle kenetlenmesini, tanışmasını, danışmasını amaçlar İslam.

Liberalizmin ağında İslam'ı yaşamak!

"Din yorgunu olmak veya dini yormak. Günümüzde "İnsan eliyle şekillendirilen belli başlı dinî olgu ve temsillerle din arasındaki eşleştirmeler, esas sınıra hiçbir şekilde riayet edilmeksizin genel geçer bir tazyik edebiyatıyla birlikte ilerlemektedir. Din de dindar da aynı çerçevede ele alınıyor ve her ikisi de birbiriyle ortak argümanlar eşliğinde muaheze ediliyor." (Necdet Subaşı, Teklif, Sayı:11) "Çevremde "yoğrulması gerekirken yorulmuş" genç var. Biz bu dinin yaşanabilir veya

yaşanılacak halini genç kardeşlerimize hayatın her döneminde olabilecek şekilde sunmuyoruz, sunamıyoruz. İnsanlar yalnızlaştı, bireyselleşti. Aileden bile kopuyor insanlar. İlişkiler sanallaştı. Derdini anlatacağı, hikayesini paylaşacağı dost bulmakta zorlanıyor insanlar. Böyle bir zeminde, tam da kritik noktada cemaatlerin, vakıfların, tekkelerin, dergahların rol oynayacağı bir zamanda biz işi daha zor bir sürece götürüyoruz. Ey anne baba, sen ne verdin, ne kadar emek verdin? Onun okulunu, evini, yurdunu, üniversitesini, dershanesini düşündüğün kadar namazını düşündün mü, dertlendin mi? Veli toplantısına gitme heyecanıyla camiye götürdün mü onu mesela? Hediye aldın mı, gönlüne, kalbine dokundun mu? Bunları yapmayıp da toplamda sürecin sonuna bakıyorsak, asıl konuşulacak şey anne ve babalar oluyor... Türkiye'deki gençler hiç olmadığı kadar örgütlü ama özgün bir yapıya muhtaçlar. Bizler öncelikle etiketsiz çalışmaları öne çıkarmalıyız. Bizim yeteneğimiz oranındaki değil, bizzat gencin yeteneği oranındaki katılım sürecini inşa etmemiz gerekiyor. Gençlere yönelik iş yapacaksak kınamamalıyız. Her birimiz yeteneğimiz oranında kalitemizi artırırsak hep beraber kaliteli hâle geleceğiz." (Doç. Dr. Ömer Miraç Yaman, Genç Dergisi, 134.Sayı - Kasım 2017) "Sürekli dinin ödevlerini telkin edenlerin, dinin ödevlerinden uzaklaştığını gördüğünüzde film bir noktadan sonra kopuyor. Alım gücü olmayan birinin lüks tüketimden men edecek ifadeler kullanırken, kendi yaşam standartı yükseldiğinde kendisinin de tüketici bir hale gelmesi, coca cola içenleri kınayan birinin coca cola satması, başörtüsü meselesini ağzından düşürmeyenlerin, sırf vitrin amacıyla başı açık kadınları, başı örtülü kadınlardan daha çok istihdam etmesi de bizlerdeki çözülmeyi göstermektedir. (Cemile Bayraktar, Yeni şafak, 5/10/2017) "Formül gayet masumane başladı. "Faizsiz banka, alkolsüz bira" İslami diye yapılan oteller, tatil anlayışları ve iftarlar içerikleri ve tarzları açısından İslamilikten daha İslam'a zıt protest bir hal içermektedir. Bu durum muhataplarını yoran bir durumdur. Oluşanın 'din yorgunluğu zannedilmesi' söz konusudur. Kariyer, unvan, para, konformist, itibar vs. kavramları içeren bir hayat tarzı yaşama isteği ve güdüsü yanında inanmış oldukları dinin beklentileri paradoksa ve yorgunluğa yol açmıştır. İyi okulda okuma, iyi puan alma, iyi üniversiteye girme, iş-kariyer sahibi olma, para-itibar sahip olmayı ebeveynleri tarafından güdülenmiş neslin dini yaşayıp yorulmasını bırakın dini hayatı yaşamayı bile düşünmesi onlar açısından yorgunluk olarak algılanmaktadır. Dinin yorgunluk oluşturacağı iması ya da bir tahammül gerektirdiği yaklaşımı dinden yorulan veya bıkan bir gençliğin meşrulaştırılmasıdır ki, bu gençler dinden yorulacak gerçek bir dini tecrübe süreci de yaşamamışlardır. Çünkü kentleşen aileler din yorgunluğu değil dünya yorgunluğu yaşamışlar ve yaşamaktadır. Eğer kentleşen ve son yıllarda iktidarın nimetlerinden istifa eden kesim ailelerinde ebeveyn, ahlaka, dürüstlüğe, ibadete, kısaca rızayı ilahi odaklı bir din anlayışı ortaya koymuş olsalardı ne yorulan ebeveynlerden ne de Tanrıyı umursamaz gibi yaşayan "deist" gençlerden bahsetmezdik." (Ahmet Dağ, Umran, Kasım 2017, s. 74-77) Prof. Dr. Ergün Yıldırım: "Dinin yorgunluğu değil, dindarlığın veya dini kurumların yorgunluğundan bahsedebiliriz." Ahmet Taşgetiren: "Nerede ise gençlerin, dinin saf haliyle buluşma imkanına kavuşamadığı söylenebilir." Ahmet Mercan: "Büyüklerin aceleci tavrı, farkında olmadan, bilgiyi kargo kültürüne dönüştürerek bir an önce çocuğa aktarmayı yeğliyor. Oysa her insan aileden de farklı bir mizaç sahibidir. Yaş durumuna uygun olarak bilginin ve vecibenin öneminden yola çıkarak çocuğu / genci keşfe çıkarmak, kendi emeğiyle kazanımlarını oluşturmasını sağlamak çok daha sağlıklı olacaktır. Yapılan hataların başında, çocuğu tam inanmış kabul edip ona sorumluluk yüklemek geliyor. Ebeveynler bu yolculukta yardımcı roller üstlenebilirler. İmanın yerleşmesini sağlamadan ibadet baskısı yükü daha da ağırlaştırmaktadır. Halbuki İslam, göz

aydınlığı ve kalp sevincidir. İslam yegane güven iklimidir. İnsanı öldükten sonra sonsuza taşıyan bir başka söylem mevcut değil. Çocuklarımız kendi keşifleriyle anlam dünyasında doğumlarını gerçekleştirdiklerinde İslam'ın yük değil yegane imkan ve kanat olduğunu anlayacaklardır." Prof. Dr. Mehmet Emin Ay: "Biz de -bizden daha fazla- genç nesil de bugün birer "iletişim yorgunu" kimseleriz. Zira haddinden fazla muhatap olduğumuz iletişim ürünleri bizi adeta biz olmaktan mahrum bırakarak kendine benzetmiş, bize kendi formatını atmış durumdadır. Keşke böyle olacağına bizi din yorsaydı… Dinin yorgunları olsaydık diyesi geliyor insanın. Ama öyle değiliz maalesef. Sünnet-i Seniyye'ye uymak kişiyi her türlü yorgunluktan da koruyacaktır." Nazif Yılmaz: "Dinin temel ilke ve yöntemlerine uymayan yöntemlerle verilen ya da verilmek istenen din öğretiminden, eğitiminden "yorgun düşürülen" gençlerden bahsedebiliriz. Çok fazla olmadığını düşündüğüm bu durumu da "din yorgunluğu" olarak değil din eğitiminde yapılan hatalar kabilinden görmek gerekir. Gençlere sade, kolay ve anlaşılır bir dil ile din anlatılması ya da öğretilmesi yerine herkes kendi bagajındakileri, kendi zihin dünyasındaki kavramlarla yüklemenin çabası içerisinde." (Genç Dergisi, Sayı: 134, Kasım 2017)

Özetle, aile 'küçük yaşta ve sıkmadan' İslami eğitimi vermelidir. Bizler, "küçüktür, hevesini alsın" diye her türlü özgürlüğü çocuklara veriyoruz. İsyan çağları olan ergenliğe girince de, "Hadi, şu ibadet, şartları yerine getir." diye dayatıyoruz. Sonuç tabii ki isyan ve kaçış olmaktadır!

Şahsen ben, 1997 yılında Protestanların İstanbul'daki (misyoner) merkezine gitmiştim, saf arayışta görünerek… Orada 20-22 yaşında ama en az 35-40 gösteren ve babası Kadiri tarikatının bir şehirdeki ileri gelenlerinden olan bir delikanlı ile karşılaştım. Saç baş dağınık, yüz yorgun, başı öne eğik idi… Doğru olanı doğru metotla anlatamazsak sorumluluk bizde olur. Vebali de büyük!

"Allah sizin için kolaylık diler, zorluk dilemez." (Bakara, 185) "Muhakkak ki din kolaylıktır. Hiç kimse dini zorlaştırmaya kalkmasın, mağlup olur." (Nesai, İman, 28) "Kolaylaştırın, zorlaştırmayın. Müjdeleyin, nefret ettirmeyin." (Buhari, İlim, 11, 69; Müslim, Cihad, 8,1734) "Rabbinin yoluna, hikmetle, güzel öğütle çağır ve onlarla olan mücadeleyi en güzel neyse onunla yap." (Nahl, 125) Devamı mahiyetinde, "Vetevasav bi'l-hakkı ve tevasav bi's-sabri" adlı yazımızı tavsiye ederiz.

Son söz mahiyetinde: Tarikatların şirk sohbetlerine başladığı; Şiilerinde Ehl-i Sünnet'e karşı takiyyeyi bırakıp Sahabelere hakaretten vaz geçtikleri an, ümmet coğrafyasında pek çok sorun da kendiliğinden düzelecektir bi-iznillah!

Müslüman olmak kolay mı?

Müslüman bir ailede doğunca cenneti garanti etmiş mi oluruz?

Müslüman olmak; sorumluluk sahibi olmak, yükümlülüklerini unutmamak, sadece dünyayı değil, ahireti de düşünerek hareket etmek, egoist olmamak, evrensel düşünmek ve adalet, paylaşım ve ihlas ile hareket etmeyi gerektirir. "Müslümanlık Allah'a teslim olma dinidir." (Thomas Carlyle, Peygamber Kahraman Muhammed, s. 19) Efendimiz döneminde iman edip "Müslüman olmakla keyifli, zevkli bir şey yapmıyorlardı. Emniyetli bir sürece de girmiş olmuyorlardı. Tersine mal ve can güvenliği açısından sıkıntılı, zahmetli, korkulu bir süreci tercih etmiş oluyorlardı." (Prof. Dr. M. Halil Çiçek, Müşkilu'l-Kur'an'ı Yeniden Değerlendirmek, s. 41) Zaten "İlk Müslümanlar da İslam'a girmenin büyük bir risk taşıdığı dönemde her şeyi göze alarak İslam'ı seçmişler, uğruna canlarını ve mallarını feda etmeyi göze almış nesillerdi." (Sait Şimşek, Asrı saadette ve H. Raşidin döneminde Kur'an eğitimi, I. Kur'an sempozyumu, 1-3 Nisan 1994, s. 395) Bu zorluk ülkeler ve rejimlere göre farklılık arz etsede 'hâlâ aynen devam' etmektedir. Thomas Carlyle: "Onun dini kolay bir din değil: Sıkı bir oruç, yıkanmalar, günde beş vakit namaz ve içkiden uzak durma. Bu din kolaylığından dolayı başarıya ulaşmadı." (Thomas Walker Arnold, İslam'ın tebliğ tarihi, s. 534) derken, Britanyalı yazar ve diplomat Gai Eaton, "Kamil Müslüman, aynı anda hem gururlu, hem mütevazi olan insandır. Hem kusursuz bir efendi, hem de kusursuz bir hizmetçidir." (Gai Eaton, İslam Ve İnsanlığın Kaderi, s. 68) demekte ve İslam alimi en-Nedvi, Müslümanın şahsiyetini şöyle özetlemektedir: "İslam, kendine bağlananların kalbine kibirden uzak büyüklük hissini, gururdan temizlenmiş güven ruhuna aşılar. İslam, Müslümanlara yeryüzünün doğusundan batısına bütün insanların dertlerini ve problemlerini ortak olma mesuliyeti yükler. Her Müslüman'ın çevresinde olup bitenlerden kendini sorumlu tutması, her zaman ve her yerde hakkı ayakta tutmak ve bâtılı ortadan kaldırmak için cihadı kendine bir vazife telakki etmesi gerekir." (Prof. Ebu'l Hasen Ali En-Nedvi, Müslümanların gerilemesiyle dünya neler kaybetti, s. 19, 167) Yazar Alev Alatlı'da benzer noktaların altını çizmektedir: "Müslüman olmak kolay değil ve sokaktaki adamın da işi değil. O tefekkür ister, soyutlama gücü ister ve dünyayı hakikaten tanımak ister. Eğitimle çok yakın ilişkisi olduğu kanısındayım."

Müslüman;

İnsanları soydaş, müminleri kardeş kabul eder. (Hucurat, 13; Buhari, Zekat, 18;Nisa, 1; Müsned, II/524; Ebu Davud, Edeb, 120, 5116; Hucurat, 10; Buhari, Mezalim, 3)

Vurdumduymaz, nemelazımcı olmaz, (Hicr, 70; Müslim, iman, 74, Birr ve Sıla, 142; Ahmed b. Hanbel, 1,55; Hakim, II/15; Heysemi, VIII/167) dünyanın neresinde olursa olsun, zalime karşıdır ve mazlumun yanındadır, (Hud, 18, 113; Tevbe 14) zulmetmez; zulme de rıza göstermez, (Müslim, Birr 56; Buhari, İman 4-5, Rikak 26; Müslim, İman 64-65; Ebu Davud, Cihad 2; Tirmizi, Kıyamet 52, İman 12; Nesai, İman 8, 9, 11; R.Salihin, III/177, I/238; Ramuz, 13/13; Ramuz el-Ehadis, 465/4; A'raf, 44-45; Bakara:193; En'am, 47) kul hakkına, insan haklarına önem verir, (Nisa-2; Buhari, Büyu: 6/1020, Fethu'l-Bari 4/447; İbni Mace, II/817; Albani Sahihu'l-Cami 1493 ; Buhari, Tevhid 2, Edeb 27; Müslim, Fedail 66, Tirmizi, Birr 16) zalimlerden uzak olur, (Hud, 113) Hak olanı savunup kötülüklere engel olmaya çalışır, aksinin hem dünyada hem ahirette kaybetmek olduğunu bilir (İsra, 72; Enfal, 71; Maide, 2; Ali İmran, 110; A'raf, 165; Müslim İman 20, I, 69; Nesai, İman 17, VIII,11,112; Ebu Davud, Melahim 17, (4336); Tirmizi, Tefsir, Maide (8050); Tirmizi, Fiten, 9. IV, 468; İbnu Mace, Fiten 20) ama düşmanına bile yumuşak davranır. (Ali İmran, 159; Taha, 43-44)

Mümin iman edince iyilik yapmaya başlar, bunu çevresine de tavsiye eder ve gerektiğinde bu konuda karşılaştığı zorluklardan yılmayıp, sabreder! (Asr, 1-3) İyiliği sadece konuşmaz, (Bakara, 44; Saff, 2) hem iyilik yapar, hem kötülükten uzak durur, (Ali İmran, 104, 114; Tevbe, 71; Hac, 41; Nisa, 36; Lokman, 17, Asr, 2-3) hem de yaptığı bu iyiliği gizli yapar, (Bakara, 271) verdiklerini sevdiği şeylerden verir (Ali İmran, 92; Bakara, 267) ve karşılık beklemeden verir. (Bakara, 272) Darlıkta da bollukta da infak eder (Ali İmran, 133) ve asla yaptığı iyiliği reklam için ifşa edip başa kakmaz. (Bakara, 264-265) Sadece iyilik yolunda yarışıp (Bakara, 148; Maide, 2) kötülüğe asla yönelmez. (Hud, 116) Hatta o kötülüklere yaklaşmaz bile! (Buhari, İman, 39; Müslim Müsakat, 109) Helal ve temiz olan şeylerden yer. (Bakara,168)

Şahitlikten kaçınmaz, (Bakara, 283) yalan şahitlik yapmaz (Furkan, 72; Buhari, Şehadet , 10; Müslim, İman , 143) ve bu şahitlik kendi, ana babası ve yakınları aleyhlerine de olsa, Allah için şahit olarak adaleti gözetir ki, muhatabı ister zengin, ister fakir olsun bu asla değişmez. (Nisa, 135; En'am, 152; Maide, 8) O Müslüman daima adil (En'am, 15; Nahl, 90; Miade, 18; Nisa, 58) ve dosdoğru olur; hak yoldan sapmaz, (Şura, 15) alacağını erteler veya bağışlar, (Bakara, 280) faize bulaşmaz. (Bakara, 275) Af edicidir, (Şura, 40-43 ; Ali İmran,135,159; Nur, 22) hataları bağışlar. (Maide, 45; A'raf, 199) Kızdıkları zaman öfkelerini yener (Ali İmran, 133) ve kötülüğe bile iyilikle karşılık verir. (Fussilat, 34; Rad, 22)

Kendi kötü olursa başına kötülük geleceğini bilir. (Rad,11) Kibir, gösteriş yapmaz. (Furkan, 63; Nahl, 23, 29; Maun, 6) Hem dünya hem ahireti dengeli yaşar. (Kasas, 77) Dünyaya meyletmez, ahireti daimi hatırlar ama dünyadaki rızkını da unutmaz. (Hadid, 20; Kasas, 60; İsra, 18-19; Bakara, 201; Nahl, 96; Ali İmran, 14-198; Ra'd, 26; A'la, 16-17) Ne cimri ne müsriftir. (İsra, 29) Ölçüyü ve tartıyı doğru olarak yapar (En'am, 52) Sadece farz olan iyilikleri yapmaz ve ayrıca mallarından iyilik için verir. (Tevbe, 103)

Her zaman okur, kendini geliştirir, iki günü eşit geçirmez. (Temyizu't Tayyip min'el Hadis, 162) Yalan, dedikodu, kıskançlıktan, zandan uzak durur. (Mü'minun, 8 Hac, 30; Zümer, 32; Buhari, Edeb, 69; Hucurat, 12; Müslim, 4/2001; Tirmizi, 4/239;Ebu Davud, Edep, 44; İbn-i Mâce, Zühd,22; Müslim, Birr, 28-34; Ebu Dâvud, Edeb 52) Zina etmez, hatta göz ile bile harama bakmaz. (Mü'minun, 5; İsra, 30-32; Nur 31; Müslim, 4801, Müslim, Kader 20; Tirmizi, Edeb 28,35, (2787); Ebu Davud, Tereccül 7, (4174, 4175); Nesai, Zinet 35, 8/ 153; Buhari, İstizan 12; Müslim, Kader 20; Hâkim, Müstedrek, 4/314; Münziri, et-Tergib ve't-Terhib, III, 63) Adam öldürmek, (Mâide, 27, 28, 29); hırsızlık yapmak, yağmalamaktan uzak durur. (Yûsuf, 75) İsraf etmez (A'raf, 31) Gıybet - arkadan doğru bile olsa konuşma- yapmaz. (Hucurat, 12; Tirmizi, Birr, 23; Dârimî, Rikat, 6; Malik, Muvatta, Kelâm,10; Ahmed b. Hanbel, II, 384, 386) Emaneti korur, sözlerinde durur, insanlara yardım eder (Bakara, 177) ve en önemlisi bilir ki, O Allah her şeyi görür. (Hucurat, 18)

"Mükemmellik her zaman ulaşılmak istenen bir hedeftir. Bunun gibi hiçbir zaman Medine modeline ulaşamayabiliriz, ancak her zaman onun için mücadele edeceğiz ve bu da, mükemmel bir hedeftir." (Ziyaüddin Serdar, İslam medeniyetinin geleceği, s. 56)

Ahir zamanda Müslüman olmak! Değil zinaya yaklaşmak, vücudunu teşhir etmeyi marifet sayan teşhirci sapıklardan gözünü koruyacak, gerektiğinde paranın değerini korumak için bile olsa, borsa, dolar, faiz oyunlarından uzak duracak, yasal vergisini verirken zekatını aksatmayacak, herkesin sadece maddi ve dünyevi yaşam içinde materyalist bakış açısına sahip olduğu bir yerde ahiret odaklı yaşamayı ihmal etmeyecek, değil iftira, gıybetin gırla gittiği günümüz dünyasında, dedikodu bile yapmayacak, küfürlü ve argonun normalleştiği ortamlarda bile güzel konuşacak, faşizmin kol gezdiği dünyada önce ümmeti sonra da insanlığı düşünecek, ahlaksızlık ve şirkin her türlüsünün bombardımanı yapılan iletişim araçlarında hakikatı savunmaya devam edecek, bir de üstüne herhangi bir Müslüman görünümlünün yaptığı tüm hatalardan sorumlu tutulacak, ama o menfaati değil, hakkı üstün tutmaya devam edecek ve adil bir muvahhit ve emin bir mü'min olacaktır!

Özetle, "Ümmeti Muhammed olmak kolay değil, İsrailoğulları mıyız biz?" Nurettin Yıldız

İslam’da Bilim ve Medeniyet

Seyyid Hüseyin Nasr’ın, ‘İslam'da Bilim ve Medeniyet’ adlı kitabı esas alınmıştır. Bu konuya ek olarak, ‘İslam Biliminin Rönesans'a Etkileri’ adlı yazıyı da tavsiye ederiz.

'Mezopotamya'nın Yunan'ı etkilediği son derece açıktır. Yunan mucizesini Mezopotamya'ya borçludur.' (Gerald Messadie, Şeytanın Genel Tarihi, s. 176)

İlim tüm insanlığın ortak mirasıdır, İslam’ın kendine has, özel medeniyetini oluşturmada kullanılan araçlardan biri de Yunan-Helenistik bilimidir. İslam bu bilimi almış, korumuş, birçok alanda geliştirmiş ve kendine has bir medeniyet meydana getirmiştir.

Önsöz

Filozof ve bilim tarihçisi Giorgio De Santillana: Şimdiye kadar İslami kültür, hep antik medeniyetle bizim orta çağımız arasında zorunlu bir geçiş dönemi olarak sunulmuştur. Hatta tarihi misyonunun başarısı bile Greklerin eserleri ve teknikleri üzerinde yükselmesine bağlanmıştır. Bu ise bir bakıma, büyük bir medeniyeti Batı tarihinin hizmetinde bir unsura dönüştürmektir. Yazar Nasr’ın başarısı, Grek mirasının bağımsız bir düşüncenin gelişiminde ‘sadece bir safhayı’ oluşturduğunu ikna edici bir biçimde ortaya koymasıdır. (Seyyit Hüseyin Nasr, İslam’da Bilim ve Medeniyet, s. 8) Biruni, Razi, İ. Heysem, Battani, İ. Rüşt gibi şahsiyetler bizim orta çağ kültürümüzün bir adım ‘önündeydiler.’ (s. 11) ‘Bilimi yok edenler, gerçekte dinin altını oyarlar.’

el- Hazin: İslam’ın çöken dünyevi sistemi yerini, şahsi mistik deneyimin (tasavvuf) görünmez, gizli ve kuşatıcı varlığı almıştır. (s. 16)

Giriş

İslam’ın ilkeleri: Müslüman için tarih, İslam’ın zamana bağlı olmayan ilkelerini hiçbir şekilde etkilemez. İslam medeniyetinin simgesi, kararlılığı, oturmuşluğu ile İslam’ın değişmez ve sarsılmaz niteliğini simgeleyen Kâbe’dir. İslami vahiy, daha önceki medeniyetlerin mirasına kendi dehasını katarak, ürünleri bütünüyle İslami nitelikte bir medeniyet kurar kurmaz değişme ve intibak üzerindeki ilgi dağıldı, buna karşılık, sanatlarda ve ilimlerde bir kararlılık, bir billurlaşma ortaya çıktı. Bu kararlılık, söz konusu sanatların ve ilimlerin kaynağını oluşturan ilkelerin değişmezliğine, sarsılmazlığına dayanıyordu. (s. 17) İslam’da sanatlar ve ilimler, vahyin özü olan ‘vahdet’ düşüncesine dayanır. Aynı şekilde İslami denilebilecek ilimler de, tabiattaki vahdeti (tek kaynaktan yaratılmayı) sergiler. İslam vahyi, aslın, özün ihyası, yeniden hayatla buluşmasıdır. (s. 18) İslam’ın üç anlam basamağı vardır: Öncelikle, evrendeki her şey Müslim yani ilahi emirlere teslim olmuştur. Ondan aldıkları görevi yerine getirirler. İkincisi, kendi iradesiyle vahyin şeriatına uyan insanlar Müslim’dir. Son basamak ise, katıksız bilgi ve kavrayış basamağı arifler (derin kavrayış sahipleri) makamıdır. (s. 19) İslam düşüncesinin birçok öğesi daha önceki geleneklerden tevarüs edilmiştir ve İslam bu geleneklerdeki hakikatlerin inkarcısı değil mirasçısıdır. İslam eskiden gelen bu ilmi mirasa ‘tevhidi bakış açısını ve ilahi kurallara teslimiyeti’ kazandırarak Atina ve İskenderiye’de söndürülen ilim ateşini yeniden tutuşturmuştur. (s. 22) İslam ilmi, ancak marifet ile sımsıkı bağlı olursa soylu bir özellik kazanılacağını ısrarla belirtir. (s. 24) Müslüman, ilmi üç yönlü öğrenir: Şeriat (Kur’an’dır, ictihadla açıklanmıştır), tarikat ve hakikat. Şeriat bir dairenin çemberi, tarikat yarıçapı, hakikat ise merkezidir.

Hristiyanlığın Roma'da kuruluşunun üzerinden 200 yıl geçtikten sonra (MS 313) bile batı hâlâ müthiş bir barbarlık içinde yüzüyordu. Buna karşılık Hz. Muhammed'den 200 yıl sonra Halife Harun Reşid döneminde İslam dünyası kültür bakımından çok hareketli idi. (s. 25)

İslam medeniyetindeki perspektifler: İslam yaklaşık yüz yılda Ortadoğu'dan Kuzey Afrika'ya ve İspanya'ya kadar yayılmış, daha önce pek çok medeniyetlerin gelip geçtiği bu bölgelerde birçok ilimle yüz yüze gelmiş, bu ilimlerden 'kendi ruhuna uyanları bünyesinde eritmiş ve kendine özgü kültürel hayatını bunlarla beslemiştir.' İslami 'vahyin özgüveni' birçok kaynaktan düşünceler özümsemesini kolaylaştırmıştır. Grek, Kaldeliler, Hintliler, İranlılar ve Çinlilerden alınan ilimler 'yeni bir bütünlüğe' kavuşmuşlardır. Bu yeni yapı, yüzyıllar içinde geliştirilmiş ve vahiyden kaynaklanan temel yapıya eklenerek İslam medeniyetinin bir parçası olmuştur. (s. 27, 37) Huneyn ibn İshak ve Sabit ibn Kurra'nın başını çektiği mütercimlerin yaptığı tercümelerdeki düşünceler içinde, Kur'an ruhuna uyanlar ayıklanıp seçilmiş ve İslam medeniyetinin parçaları olmuştur. (s. 29) Ömer Hayyam, Risale-i Vücud (Tahran Milli Kütüphanesi, Beyazi yazması) adlı eserinde ilim peşinde koşanları dörde ayırır: "Kelamcılar, Filozoflar, İsmaililer (Kendi zamanında meşhur olan batini bir Şii grup) ve Sufiler. Sufiler, aklı gereksiz şişkinliklerden kurtarıp arıtırlar. Yolların en iyisi sufiliktir. Allah aşıklarının rehberi ilhamdır. Onların akılla bir ilgileri yoktur. Akılla alışverişi kesmişlerdir." der. (s. 31) Hayyam kendini sadık bir pisagoryan ve sufi olarak tanımlamaktadır. (s. 32, 35, 53) Batı dünyasında çoğunluğun gözünde bilim, teknoloji ve teknolojinin uygulamaları demektir. Buna karşılık İslam'ın anladığı ilim, ona değer verenleri 'manevi anlamda olgunlaşmasına ve huzura kavuşmasına yarayacak' bilgidir. Bu nedenle sonuçları 'içe dönüktür.' Bu ilmi anlayıp değerlendirmek ancak kendi hedefleri ve kendi bakış açısı içinde mümkündür. (s. 38)

İslam biliminin evrensel şahsiyetleri: Tıpkı gövdesi hikmet olan bir ağacın dalları gibi, Müslüman bilge kişi, bütün ilimleri aynı temel ilkelerin değişik uygulamaları olarak öğretmek suretiyle, öğrencilerinin zihnine ilimlerin birliği düşüncesini daha baştan güzelce yerleştirir. (s. 39)

Eğitim sisteminin temelleri ve eğitim kurumları: Medrese, üniversiteler: Özellikle Harun Reşid ve Me'mun dönemlerindeki felsefe, tabiat ve matematik ilimleriyle uğraşma nedenini sadece yöneticilerin kişisel merakları ile açıklayamayız. Asıl sebep, İslam inanç ilkelerini mantıki delillere dayandırmak ve hak olduğunu ispat etmek amacı idi. (s. 70) Bu dönemlerde Daru'l-Hikme ve Bağdat, Kudüs, Kuzey Afrika, Semerkand, Ezher, Granada medreseleri gibi ilim merkezleri kuruldu. Bu merkezlerin bazılarında bir milyondan fazla kitap bulunmakta idi. (s. 71) 'Eğitim parasızdı.' Öğrenci, hocasını seçerdi. Buralarda sadece bilgi değil, ruh da elden ele geçirilmekte idi. (s. 73) Farabi, Tahsilü's-Saade (mutluluğu elde etme) adlı eserinde: "İşe önce sayılarla (yani aritmetikle) başla, sonra büyüklere (hacimlere, geometriye) ondan sonra da özünde sayı ve büyüklük olan (optik gök küreleri ve hareket eden büyüklükler) bütün diğer şeylere, müziğe, ağırlıklar ilmine, mekaniğe geçilir." (Al-Farabi's Philosophy of Plato and Aristotle, s. 19) demektedir. (s. 74) İlk rasathane 288 tarihinde Bağdat'ta kurulmuştur. (s. 79) Tıbbın teorik tarafı cami ve medreselerde, pratik tarafı hastanelerde öğretiliyordu. İlk hastane, 707 yılında Şam'da

kurulmuştur. Öğrenci cami, medrese ve hastane eğitimini tamamladıktan sonra günümüzdeki adı ile bir tez yazarak eğitimini tamamlar, tezi kabul edilirse icazet diploması alırdı. (s. 88)

Kozmoloji, coğrafya ve tabiat tarihi: İslam kozmolojisi Kur'ani kaynaklardan çıkartılan bir ilme dayanır. (s. 96) Biruni, jeodezi (yer ölçümü) biliminin kurucusu sayılır. (s. 98) İslam tabiat tarihçilerinin çoğu, Allah'ın ayetlerini incelemek için bu ilme yönelmişlerdir. (s. 110)

Fizik: Minerallerin özgül ağırlığını Biruni bulmuştur. (s. 130) İbnü'l-Heysem, en büyük optik bilgindir ve orta çağın en büyük fizikçisi kabul edilir. (s. 131) İbni Sina ve el-Biruni arasındaki yazışmalarda: "İnancımıza göre gökler eliptik ya da mercimek biçimlidir." (Dekhoda, Ali Ekber, Biruni (Tehran: İntişarat-ı İdareh-i Küll-i Nagerish. BVezarat-ı Ferhang, 29 vd.) görüşünü dile getirmiştir. el-Hazani, denge biliminin kurucusudur. (s. 144)

Matematik: İslami açıdan matematik çokluk içindeki birliğin, tevhidin ifade aracıdır. Sayılar ilmi bir olanı anlatan bir dildir. (s. 152) Müslüman astronomlar birçok gözlemler yaparlar ve sonuçlarını, eskilerden daha kapsamlı olan ve modern zamana kadar kullanılan ziçlerde (astronomik çizgilerde) toplarlar. (s. 153) Cebiri, Hint kökeninden alıp Grek yöntemleri ile geliştirmişlerdir. Cebir, İslam dünyasında olgunluğa erişmiştir. Logaritma kelimesinin kaynağı da, bir Müslüman olan Harezmi'nin 'Liber Algorismi' adlı kitabıdır. (s. 154) Müslümanlar sayı ilmini Yunanlılarca bilinenin ötesine yaydılar, yeni yöntemler buldular, geliştirip sistematize ettiler. et-Tusi, Astronomiyi bağımsız bir bilim haline getirdi. (s. 158)

Astronomi: Astronomide Müslümanlar daha çok Batlamyus geleneğini sürdürmüşlerdir. Cabir ibn Eflah (s. 179) ve Nasireddin Tusi (s. 180) ise Batlamyus'u eleştirmişlerdir. Battani, ekliptik eğikliğin 23 derece 35 saniye olduğunu hesaplamıştır. 'Yıldızlar ilmine dair' adlı eseri, Rönesans'a kadar astronomide temel eserlerden biri olarak okutulmuştur. (s. 177) İbnu'ş-Şatır'ın ay sistemi, 'Kopernik'in 200 yıl sonra' sunduğu ay sisteminin aynısıdır. Kopernik'in astronomisinde yeni olarak sunulan şeyler temelde, Tusi ve öğrencilerinin okulunda mevcuttu! Biruni dünyanın güneşin etrafında döndüğünü biliyordu, hatta gezegenlerin dairesel değil elips biçiminde hareket ettiğini açıklamıştı. (s. 181)

Tıp: 17. yüzyıla kadar Müslüman hekimler batılı isimlerle Avrupa'da okutulmuştur. (s. 191) İbni Sina'nın 'Kanun fi't-Tıp' adlı eseri için, Nizam-Arudi, "Eğer Hipokrat ve Galen yaşıyor olsalardı, muhakkak ki, bu kitaba atıfta bulunurlardı." (Çehar makale, s. 79-80) demektedir. Bu eser 19. yüzyıl başlarına kadar, tıbbi otoritesini korumuştur. (Amber Haque (2004); "Psychology from Islamic Perspective: Contributions of Early Muslim Scholars and Challenges to Contemporary Muslim Psychologists", Journal of Religion and Health 43(4); p. 357-377 [375])

Felsefe: el-Kindi, Farabi, İbni Sina, İbni Rüşt akla gelen ilk Müslüman filozoflardır. İslam felsefesinde iki ekol öne çıkmıştır. (s. 293) Kindi ve Farabi, kemale İbni Sina ile ulaşmıştır. (s. 296) Meşşailer (Akılcı, Aristocular): Aristo'nun kıyas metoduna önem vererek gerçeğe ulaşmada akıl prensiplerini kullanma yöntemini benimsemişlerdir. İşrakiler (Aydınlanmacılar): İslami Platonik ve Farisi öğretilerin etkisiyle, hakikate aklı da kullanarak sezgi ve işrak yoluyla ulaşmayı benimsemişlerdir. (s. 294) Akılcı filozoflar Gazali'nin cerhi -eleştirileri ile- nüfuzlarını yitirmişlerdir. İbni Sina ve Nasıruddin et-Tusi ya Şiidirler ya da Şia'dan gelen bir temele dayanırlar. (s. 295; Şii olmadığının delilleri için; DİA, İbni Sina maddesine bakılabilir!) Şia, fizik âlemini manevi hakikatlerin yansıdığı bir ayna olarak görürken sufi ile aynı çizgide birleşir. (s. 296; Yazar Seyyit Hüseyin Nasr'da Şii kökenli bir İslam alimidir.) Eşari kelamcılığının yayılması, İslam dünyasında akılcılığın tesirini azalttı ve tasavvufun yardımıyla gücünü büyük oranda ortadan kaldırdı. (s. 303) Gazali, İslam dünyasındaki Aristoculuğu, İslam'ın deruni hayatından kovdu. (s. 304) Gazali'nin 'el Munkız mine'd-delal' adlı eserinden: Aristo, küfür ve sapıklık sayılan bazı fikirleri almaktan

kurtulamadı. Bu sebeple hem bu filozofları ve hem de İbni Sina ve Farabi ve başkaları gibi, onlara uyan İslam filozoflarını tekfir etmek gerekir. Filozoflar hakkında iyi zannı sebebiyle doğru yoldan çıkan ne kadar adam gördüm. (s. 306; Gazali'de eski bir filozoftur. Felsefe adı altında, İslam âleminde yaygınlaşan Yunan dünya görüşüne karşı çıkmıştır.) İslam'a bağlı ama cahil kimseler, felsefe ile irtibatlı her ilmi reddederek dinin savunulabileceğini zanneder. Hatta onların söylediklerinin vahye aykırı olduğunu varsayarak, güneş ve ay tutulması hakkındaki görüşlerini kabul etmezler. Felsefeyi derinlemesine bilen bir kimse bu hücumları işittiğinde kendi delillerinde şüpheye düşmez, tersine, İslam'ın cehalet ve kesin delilleri inkar etme üzerine kurulduğuna inanarak, felsefeye karşı sevgisi ve İslam'a karşı da nefreti artar. Bu ilimlere karşı çıkarak İslam'a yardım edeceğini sanan kimse, dine karşı büyük bir cinayet işlemiştir. Halbuki dinin olumlu ve olumsuz anlamda bu ilimlere herhangi bir müdahalesi olmadığı gibi, bu ilimlerin de dini meselelere müdahalesi yoktur. (s. 307) Mantık ilminde de aynı şey söz konusudur. Bu ilme karşı çıkılacak olursa bu, mantıkçıların, dini korumanın bu tür karşı çıkışlara bağlı olduğunu sanan kimsenin aklından hatta dininden şüphe etmelerinden başka bir şey sağlamaz. (s. 308) İbni Rüşt, Gazali'ye karşı çıkmıştır. O, Endülüs felsefesine anti-Gazalici bir anlayışı sokmuştur. (s. 309) İbni Rüşt Batıda, dine karşı ve şeytanın havarisi olarak tanıtılmıştır. Halbuki o, akıl ve vahyin gerçeğe ulaşmada kaynak olduklarını ve aynı hedefe götürdüklerine inanırdı. (s. 314) Sühreverdi 'Hikmetu'l-İşrak' adlı eseri mantıkla başlar ve vecd/cezbe/ilahi aşk coşkunluğu ile son bulur. (s. 326-327) 'Three Treaties on Mysticism' (s. 30-38) adlı eserinde tevhidi beş mertebeye ayırır: Allah'tan başka ilah yoktur. Ondan başka O yoktur. Bütün O'luklar ondandır. Senden başka sen yoktur. Son mertebe, bir kimse sen diye hitap ettiğinde onu kendinden ayırır ve ikilik iddia eder, ikilik ise birlik âleminden çok uzaktır. (s. 332) Benzer iddialar (Tevhide aykırı klasik vahdeti vücud anlayışını) Molla Sadra ve İbni Arabi de dile getirmiştir. (s. 333)

İrfani gelenek

İslam dünyasında bilginin en yüksek biçimi, hiçbir zaman tek bir bilim ya da istidlal düzeyinde kalan bir 'scientia' haline gelmemiş, aksine her zaman için velilerin hikmeti ya da nihai anlamı marifete tekabül eden bir 'sapientia' olarak kalmıştır. Felsefe gerçekte, manevi erdemleri elde etmeye matuf hal ve hareketleri vasıtasıyla, marifetin bütünlüğünü tamamlayan bir unsur idi: Fakat sonraları salt teorik bilgilerle sınırlı hale geldi. Manevi tekamülden tamamen soyutlandı ve aklın (intellect) sınır edilmesi suretiyle, beşeri akla indirgendi. Bilginin en yüksek biçimi, marifettir. (Allah'a yakın olma, onu bilme) Vahdeti vücudcular lailahe illellah kavramını 'Vücudu mahzdan başka varlık yoktur' diye anlarlar. (s. 339) Vahdeti vücud öğretisi ilk defa, Endülüs'te doğup Şam'da ölen ibni Arabi tarafından formüle edilmiştir. (s. 342) İbni Arabi, Kur'an dışında, Hermetik ve Pisagoryen unsurları da kullanmıştır. (s. 343) Abdülkerim el-Cili, 'İnsanı Kamil' adlı eserinde: İnsanı kamil, tüm varlığın etrafında deveran edip durduğu kutuptur. Mevcudat var oldukça o tektir. Fakat o farklı biçimlerde görünür. (II/s. 48) demektedir. Sufi için âlem Allah değildir, fakat ondan başka bir şey de değildir. İnsanı kamil, Muhammed'in nurudur. İnsanı kamil Allah'ın aynasıdır. Allah, esma ve sıfatlarını sadece insanı kamilde görmeyi dilemiştir. (II/ s. 50) Ey Allah'ım, bizi boş işlerle uğraşmaktan sakındır ve bize eşyayı olduğu gibi göster. Gözlerimizi cehalet perdesinden kurtar ve bize eşyanın mahiyetini göster. (Molla Cami, Levaih, s. 2)

Müslüman bilim öncüleri

973 doğumlu "Biruni 27 yaşındayken 18 yaşındaki İbn-i Sina ile yazılı bir münakaşaya girişiyor. Konu nedir biliyor musunuz? 'Işığın sürati ölçüsüz müdür yani la mütenahi midir, yoksa ölçülebilir mi? Yani zamanla ölçülebilir mi?' Ne müthiş bir şey değil mi? Böyle bir şey bugünün Türkiye'sinde bile olmaz." (Fuat Sezgin, Bilim Tarihi Sohbetleri, s. 79)

Ebu Yusuf el Kindi, Einstein'dan 1100 yıl önce rölativite (izafiyet - görecelik) teorisini ortaya atmıştır. (Prof. Dr. Mehmet Bayrakdar, "Kindi ve Einstein'e Göre Rölativite (Bağıllık) ve Benzerlikleri", Bilim ve Teknik, sayı: 153, s. XIII/10-11)

El-Biruni, Fizikçi Isaac Newton, Evangelista Torricelli, bilim insanı Nicolaus Copernicus ve matematikçi Galileo gibi filozoflara ilham kaynağı olmuş ve Galileo'den 600 yıl önce dünyanın döndüğünü keşfetmiştir. (AA, 13.12.2018)

Hazini, Yer çekimini Newton'dan 500 yıl önce keşfetmiştir. (Abdulhakim Koçin, Bilim Teknik, Çağı aşanlar, 25, Sayı 290, s. 48)

İstanbul'da Lagari Hasan Çelebi ilk insanlı roketi icat etmiştir. (https://tr.wikipedia.org/wiki/L%C3%A2gar%C3%AE_Hasan_%C3%87elebi) Wright kardeşlerden 238 yıl önce roketle 2.5 km yol katetmiştir.

Uygarlık, eski Yunan/Grek mucizesi midir?

"Avrupa merkezli anlayışa göre, bilimin temeli eski Yunan'da atıldı ve 16'ncı yüzyıldan sonra Avrupa'da doruğa çıktı. Hayır, bu Batı'nın Doğu'yu dikkate almayan -bilim dışı- hurafesidir. Batı uygarlığının temelinde nasıl eski Yunan varsa Doğu da vardır. Örneğin İslam'ın uygarlığa katkıları görmezlikten gelinerek tarih yazılabilir mi? Bağdat, Endülüs, Sicilya, Şam, Semerkand, Horasan, Kahire, Herat gibi İslam'ın bilim merkezleri inkar edilebilir mi? Bilimsel ve teknolojik birçok buluş, keşif buradan Batı'ya gitmemiş midir? El Kindi (801?-866?), Razi (865-925), Farabi (870-950), İbn-i Sina (980-1037), Ömer Hayyam (1048-1131), İbn-i Rüşd (1126-1198), Nasreddin Tusi (1201-1274) ve yüzlerce Müslüman düşün adamı/filozof nasıl görmemezlikten gelinebilir? Batılılar, Eflatun'u bile Müslümanlardan öğrenmediler mi? Eski Yunan bilimini yeniden düşünen ve ona özgün katkılar yapan Müslüman alimler yok sayılabilir mi? Rönesans ortalarına kadar Avrupa'da yazılmış bütün aritmetik kitaplarının kaynağı Harezmi'nin (780-850) "Hesab-ı Hindi"si değil midir? Ondalık kesirler sistemini Gıyaseddin Cemşid'den (1380-1437) öğrenmediler mi? Trigonometriyi bütün esaslarıyla Ebu'l Vefa Buzcani (940-998) yeniden kurmadı mı? Matematikte devrim yaratan "sıfır"ı, 976'da Muhammed bin Ahmed keşfetmedi mi? Örnekler bu sayfaya sığmaz. Batı, simyadan bilimsel kimyaya geçilmesini Müslümanlara borçludur. Biz hâlâ tartışmasını yapıyoruz, "alkool" sözcüğü bile Doğu'dan Batı dillerine geçmiştir. Sadece bir tek sözcük değil dillerine geçen kimya, cebir, ziraat, botanik, narenç, zafran, suda, kutun, nilüfer, şerap ve yüzlercesi. Potasyum, aminoasit, sodyum, nitrat ve cıvanın üretimini kim buldu? Çeliğe ilk su veren Müslümanlar değil miydi? Katarakt, çiçek ve kızamık hastalığını ilk kez Müslüman alimlerden okudular. Cerrahi müdahalelerde uyuşturucu kullanmayı, yüksek ateşi soğuk su banyosuyla düşürmeyi, damardan kan akıtma gibi tedavi yöntemlerini Müslüman tıp adamlarından öğrendiler. Bugün sıklıkla dile getirilen, "insan bedeninin doğal iyileştirici yeteneğini" ilk keşfedenler de Müslüman tıp adamları değil miydi? İçi delik iğneyi 1256'da al-Mahusen'in bulduğu gerçeği reddedilebilir mi? Şam'da 1298'de ölen İbn-i Al Nafis, Portekizli Servet'e atfedilen kan dolaşımı sistemini, ondan 300 yıl önce keşfetti. Modern sosyolojinin kuruluş yolunu İbn-i Haldun açmamış mıdır? Kağıt daha Avrupa'ya girmeden Semerkant'ta kağıt fabrikası vardı. Yazıyorlar, matbaayı Gutenberg bulmuş! Matbaayı Çinliler buldu, Türkler aracılığıyla Araplara geçtikten sonra Avrupa'ya gitti. Gutenberg sadece harfleri ayrı ayrı oymayı başardı! Güya pusulayı da G. d'Amalfi icat etmişti. Pusula da aynen matbaanın izlediği seyirle Batı'ya ulaştı. Taberi'siz (839-922), Mesudi'siz (ö 956), İbn-i Miskeyf'siz (ö 1030) tarih yazılırsa ancak bu kadar yazılabiliyor demek ki! Bizans, dönemin en büyük kütüphanesi İskenderiye Kütüphanesi'ni yakarken, İslam coğrafyasının her yanında kütüphaneler açılıyordu. Dante'nin

"İlahi Komedya"sı üzerinde Muhiddin Arabi'nin etkisi yadsınabilir mi? "Binbir Gece Masalları"nın Batılı yazarlar üzerindeki etkisinden bahsetmeye gerek var mı? Çok övündükleri klasik müziğin sol anahtarı ve beş hatlı notayı bile ilk Müslümanlar kullanmıştır. Doğru dürüst su kanalları bile yapamıyorlardı, tarım tekniklerini El Avam'ın "Kitabü'l-Hulase"den okuduklarını bilmiyor muyuz? Kristof Kolomb'un 1498'de Haiti'den yazdığı mektuba göre, Amerika'nın keşfi İbn-i Rüşd'ün kaydettiği bilgiler sayesinde gerçekleşmiştir. Uluğ Bey'in hazırladığı dünya haritasının kaşif kaptanlara rehberlik ettiğini bilmeyen mi var? (Soner Yalçın, Hürriyet, 10 Ekim 2010)

Önce Onlar Bulmuştu. Dünyanın üzerine bir güneş gibi doğan İslamiyet, ilim öğrenmeyi teşvik ederek Müslümanların her bakımdan örnek alınabilecek bir medeniyet kurmalarını sağlamıştır. Kur'an-ı Kerim'in ve Peygamber Efendimiz'in (sav) teşvikleriyle, M.S. 800–1500 yılları arasında İslam dünyasında, her konuda olduğu gibi, ilmi çalışmalarda da önemli ilerlemeler olmuş, birçok Batılı araştırmacı, İslam dünyasının önemli ilim merkezlerine gelerek Müslüman alimlerden ilim öğrenmiştir. Müslüman ilim adamlarının eserlerinden yaptıkları çevirilerle, kendi ülkelerinde mucit olarak meşhur olmuş çok sayıda Batılı araştırmacı vardır. Batı'nın meseleye taraflı yaklaşması, ülkemizde de bazı kesimlerin bu gerçeği kasıtlı olarak örtmeye çalışması neticesi maalesef Müslüman ilim adamları tarafından yapılan keşif ve ortaya konan icatlar Batılılara mal edilmiştir. Bütün bunlardan sonra da, "İslam ilerlemeye engeldir." gibi yaftalarla Müslümanlar tesir altına alınmak istenmiştir. Aşağıdaki örneklerden de anlaşılacağı gibi birçok icat ve keşfin temelinde Müslüman ilim adamları vardır.

Uçak. İnsanoğlunun kuşlar gibi uçma hayalinin, ilk olarak 1903 yılında Wright Kardeşler tarafından gerçekleştirildiği bilinir. Halbuki ilk uçuş denemeleri 880 yılında, Endülüslü Müslüman alim İbn-i Firnas tarafından gerçekleştirilmiştir. Planörlere benzeyen bir aletin üzerine kuş tüyleri ve kumaş geçiren İbn-i Firnas, bununla bir müddet havada kalmayı başarmıştır. İbn-i Firnas'ın bu faaliyeti, Batılı tarihçilerden Prof. Dr. Philip Hitti ve Dr. Sigrid Hunke tarafından ilk uçuş denemesi, kullandığı alet de ilk uçak modeli olarak kabul edilir. (F. Mitti, Siyasi ve Kültürel İslam Tarihi; O. Turan, Selçuklular Tarihi ve Türk-İslam Medeniyeti)

Buharlı otomatik sistemler. Çeşitli kaynaklarda, buharlı otomatik sistemlerin ilk örneklerinin 1780 yılında İskoçyalı mühendis James Watt (1736–1819) tarafından icat edildiği belirtilir. Halbuki James Watt'tan 600 yıl öne yaşamış olan El-Cezeri'nin bir eserinde, buharlı otomatik sisteme benzer bir regülatörden bahsedilmekte ve bu regülatörün detaylı resmi yer almaktadır. El-Cezeri bu sistemde, buhar veya petrolle çalışan motorlu taşıtların vazgeçilmez elemanı olan supap tekniğini de ilk olarak kullanmıştır. (El-Cezeri, Kitab fi Ma'rifet'il Hiyali'l Hendesiye, s. 394–395)

İlk denizaltı. Su altında ilerleyebilen bir vasıta yapma fikri, ilk olarak Leonardo da Vinci (1412–1519) tarafından ortaya atılmıştır. Günümüzde ilk denizaltının 1776 yılında Amerikalı bilim adamı David Bushnell tarafından yapıldığı bilinmektedir. Halbuki İbrahim Efendi, 1719 yılında şehzadelerin sünnet düğününde eğlence maksatlı kullanılmak üzere, insan taşıyabilen ve bir saatten fazla su altında kalabilen, çelikten bir denizaltı yapmıştır. (Şaban Döven, Müslüman İlim Öncüleri)

Dünyanın yuvarlaklığı ve kendi etrafında dönmesi. Kainat kitabını, Kur'an-ı Kerim'in ışığında okuyan El-Biruni (973–1048), Dünya'nın yuvarlak oluşuna ve kendi etrafında döndüğüne dair ilmi hesaplamalarını Kopernik'ten 500 yıl önce bilim dünyasına sunmuştur. Ne yazık ki, gençliğimize Kopernik anlatılmasına rağmen, El-Biruni'den hiç bahsedilmemektedir. (Şaban Döven, Müslüman İlim Öncüleri; İslam Dünyasının Mucitleri" Focus, Sayı:2005/01-112414, Ocak 2005)

Kan dolaşımı. 16. yüzyılda yaşamış olan Micheal Servitus'ün kan dolaşımını ilk keşfeden kişi olduğu kanaati günümüzde yaygındır. Halbuki ondan 300 yıl önce yaşamış Müslüman tıp alimi

İbnü'n-Nefis (1208–1288), eserinde damar sistemini ve kalbin bölümlerini detaylı olarak çizmekte, büyük ve küçük kan dolaşımını ayrı ayrı anlatmaktadır. (Ibnü'n-Nefis, Serhül Kanun Sam, s. 108; Prof. Dr. Mehmet Bayraktar, İslam'da Bilim ve Teknoloji Tarihi)

İlk anestezi. İlk olarak 1850 yılında Junken tarafından yapıldığı zannedilen anestezi, Müslüman ilim adamı Sabit bin Kurra (835–902) tarafından keşfedilmiş ve kullanılmıştır. Harran'da doğan Sabit Bin Kurra, Bağdat'ta, tıpla birlikte matematik, astronomi ve mekanik sahalarında da önemli çalışmalar yapmıştır. (Prof. Dr. Mehmet Bayraktar, İslam'da Bilim ve Teknoloji Tarihi; Wood, C.A.. Memorandum, "Book ot a tenth Century oculist for the use of modern offtalmatologist of medicine", s. 264-265)

Atom. Günümüz dünyasında, atomla alakalı ilk çalışmaların İngiliz fizikçi John Dalton (1766–1844) tarafından yapıldığı, uranyumun çekirdeğinin parçalanabileceği fikrinin de Alman fizikçi Otto Hahn (1779–1868) tarafından ortaya atıldığı fikri yaygındır. Halbuki onlardan 1000 yıl önce yaşamış ve dönemin en büyük ilim merkezlerinden Harran Üniversitesi'nde rektörlük yapmış olan Müslüman kimyacı Cabir Bin Hayyan'ın (721–815) aşağıdaki sözleri asrımızın ilim adamlarını dahi hayrete düşürecek mahiyettedir: "Maddenin en küçük parçası olan 'cüz-ü la yetecezza'da (atom) yoğun bir enerji vardır. Yunan bilginlerinin iddia ettiği gibi onun parçalanamayacağı söylenemez. Aksine parçalanabilir ve parçalanınca da öylesine bir güç ortaya çıkar ki, bu güç Bağdat'ın altını üstüne getirebilir. Bu, Allah'ın bir kudret nişanıdır." (Şaban Döven, Müslüman İlim Adamları)

Verem ve tedavisi. Veremin tedavi usullerini ve bu hastalığa yol açan mikrobu Alman bilim adamı Dr. Robert Koch'un (1834–1910) bulduğu belirtilmektedir. Üstelik verem konusunda yaptığı çalışmalar dolayısıyla Dr. Koch'a 1905 yılında tıp sahasında Nobel ödülü verilmiştir. Halbuki Dr. Koch'dan 150 yıl önce yaşamış Osmanlı ilim adamı Abbas Vesim bin Abdurrahman'ın (?-1761) vereme yol açan mikrop, veremin bulaşma yolları ve tedavisi konusunda yaptığı çalışmalar Avrupa'da büyük ilgi görmüş ve yabancı ilim adamları kendisini sık sık ziyaret etmişlerdir. (Şaban Döven, Müslüman İlim Adamları; İbrahim Paşa, İslamların ve Bilhassa Türk Milleti Necibesinin Tababete Ettikleri Hizmetler, İkdam Gazetesi, sayı 4040)

Katarakt ameliyatı. İlk olarak 1846 yılında Blanchet tarafından gerçekleştirildiği bilinen katarakt ameliyatına, Kur'an-ı Kerim'de, Hz. Yakup'un (as) perde inmiş gözüne, Hz. Yusuf'un (as) gömleğini sürünce görmeye başlaması hadisesiyle işaret edilmektedir. Kur'an-ı Kerim'den aldığı ilhamla katarakt tedavisinin mümkün olabileceğine inanan ve bu sahada çalışmalar yapan Ebu'l-Kasım Ammar bin Ali Mevsili (950–1010) Irak ve Mısır'da yaşamıştır. Ali Mevsili'nin göz hastalıklarının tedavisi konusunda yazdığı "Kitabu'l-Müntehap" isimli eseri, Batı'da 18. yüzyılda dahi bu konudaki en iyi tıp kitabı olarak kabul edilmiştir. Ali Mavsili, göz hastalıklarına karşı uyguladığı çeşitli tedavi usullerinin yanında, içi oyuk bir tüp ile katarakt ameliyatı da yapmıştır. Batı'da yetişmiş Gergo Saton gibi objektif birkaç bilim tarihçisinin eserlerinde Müslüman ilim adamlarından detaylı bahsedilmektedir. Bu eserlerde Sabit Bin Kurra için Müslümanların Euklides'i, Harezmi için cebirde Euclides'ten bin yıl ileride, Cabir bin Hayyan için modern kimyanın, İbn-i Heysem için optik ilminin ve modern tecrübi fiziğin kurucusu, İbn-i Sina için hekimlerin üstadı, El-Cezeri için modern mühendisliğin ve otomatik kontrol ilminin kurucusu, Uluğ Bey için 15. yüzyılın astronomu, Mimar Sinan için mimarların üstadı, Piri Reis için dünyanın en büyük denizcisi, Razi için Avrupa'daki ders veren kimyager denmekte, diğer alimler için de çeşitli güzel tabirler kullanılmaktadır. Ayrıca Milletlerarası Astronomi Birliği 1950'de aldığı bir karara istinaden Ay yüzeyinde bulunan kraterlere (Ay çukuru) bilime önemli katkıları olmuş ilim adamlarının isimlerini vermiştir. Bunlar arasında Müslüman ilim adamlarından Sabit bin Kurra, Ebu'l-Vefa, Uluğ Bey, Ali Kuşçu, Cabir Bin Hayyan, İbn-i Heysem, Biruni, İbn-i Sina, Nasiruddin Tusi, El-Battani, El-Fargani, Bitruci, El-Zerkavi ve Es-Sufi'nin isimleri de yer almaktadır. (Lütfi Göker, Bilim ve Teknolojinin Gelişimi ile Türk İslam Bilim Adamlarının Yeri)

Ünlü Müslüman Bilim Adamlarından Bazıları

Abdüsselam (1926) Fizik bilgini, ilk nobel ödülü alan Müslüman bilim adamı.
Ahmed Bin Musa (10. yüzyıl) Sistem mühendisliğinin öncüsü. Astronom ve Mekanikçi.
Ahiz (776 - 869) Zooloji ilminin öncülerindendir. Hayvan gübresinden amonyak elde etmiştir.
Akşemseddin (1389 - 1459) Pasteur'dan önce mikrobu bulan ilk bilim adamı.
Ali Bin Abbas (? - 994) 1000 sene önce ilk kanser ameliyatını yapan bilim adamı. Kılcal damar sitemini ilk defa ortaya atan bilim adamıdır. Eski çağın en büyük hekimlerinden olan Hipokrates'in (Hipokrat) doğum olayı görüşünü kökünden yıktı.
Ali Bin İsa (11. yüzyıl) İlk defa göz hastalıkları hakkında eser veren Müslüman bilim adamı.
Ali Bin Rıdvan (? - 1067) Batıya tedavi metodlarını öğreten İslam alimi.
Ammar (11. yüzyıl) İlk katarak ameliyatını kendine has biçimde yapan Müslüman bilim adamı.
Battani (858 - 929) Dünyanın en meşhur 20 astrononumdan biridir. Trigonometrinin mucidi, sinus ve kosinüs tabirlerini kullanan ilk bilgin.
Beyruni (973 - 1051) Dünyanın döndüğünü ilk bulan bilim adamı ümit burnu, Amerika ve japonyanın varlığından bahseden ilk bilim adamı. Beyruni Amerika kıtasının varlığını Cristof Colomb'un keşfinden 500 sene önce bildirmiştir. Matematik, Jeoloji, Coğrafya, Tıp, Felsefe, Fizik, Astronomi gibi dallarda eserler yazmıştır.
Bitruci (13. yüzyıl) Kopernik'e yol açan öncülük eden astronom bilim adamı.
Cabir Bin Eflah (12. yüzyıl) Çubuklu güneş saatini bulan ilk bilim adamıdır.
Cabir Bin Hayyam (721 - 805) Atom bombası fikrinin ilk mucidi ve kimyanın babası sayılır. Maddenin en küçük parçası atomun parçalanabileceği fikrini bundan 1200 sene önce ortaya atmıştır.
Cezeri (1136 - 1206) İlk sistem mühendisi ve ilk sibernetikçi ve elektronikçidir. Bilgisayarın babası.
Demiri (1349 - 1405) Avrupalılardan 400 yıl önce ilk zooloji ansiklopedisini yazan alimdir.
Ebu Kamil Şuca (? - 951) Avrupa'ya matematiği öğreten İslam bilgini.
Ebu'l Vefa (940 - 998) Matematik ve Astronomi bilginidir trigonometriye tanjant, kotanjant, sekant ve kosekantı kazandıran matematik bilginidir.
Ebu Maşer (785 - 886) Med-Cezir olayını (gel-git) ilk keşfeden bilgindir.
Farabi (870 - 950) Ses olayını ilk defa fiziki yönden ele alıp açıklayıp izah getiren ilk bilgindir.
Fatih Sultan Mehmet (1432 - 1481) İstanbul'u feth eden ve havan topunu icad eden yivli topları döktüren padişahtır.
Fergani (9. yüzyıl) Ekliptik meyli ilk defa tesbit eden astronomi alimi.
Gıyasüddin Cemşid (? - 1429) Ondalık kesir sistemini bulan Cemşid cebir ve astronomi alimidir.
Harizmi (780 - 850) İlk cebir kitabını yazan ve Batıya cebiri öğreten bilgin. Adı algoritmaya isim oldu rakamları Avrupa' ya öğreten bilgin. Cebiri sistemleştiren Bilgin.
Hasan Bin Musa (? - ?) Dünyanın çevresini ölçen, üç kardeşler olarak bilinen üç kardeşten biri.
Hazini (6 - 7 yüzyıl) Yerçekimi ve terazilerle ilgili izahlarda bulunan bilgin.
Hazerfen Ahmed Çelebi (17 yüzyıl) Havada uçan ilk Türk. Planörcülüğün öncüsü.
Huneyn Bin İshak (809 - 873) Göz doktorlarına öncülük yapan bilgin.
İbni Avvam (8. yüzyıl) Tarım alanında orta çağ boyunca kendini kabul ettiren bilgin.
İbni Baytar (1190 - 1248) Orta çağın en büyük botanikçisi ve eczacısıdır.
İbni Cessar (? - 1009) Cüzzam hastalığının sebeb ve tedavilerini 1000 sene önce açıklayan müslüman doktor.

İbni Ebi Useybia (1203 - 1270) Tıp Tarihi hakkında eşsiz bir eser veren doktor. İbni Fazıl (739 - 805) 12 asır önce ilk kağıt fabrikasını Kur'an vezir.
İbni Firnas (? - 888) Wright kardeşlerden 1000 sene önce ilk uçağı yapıp uçmayı gerçekleştiren alim.
İbni Haldun (1332 - 1406) Tarihi ilim haline getiren sosyolojiyi Kur'an mütefekkir.Psikolojiyi tarihe uygulamış, ilk defa tarih felsefesi yapan büyük bir İslam tarihçisi, Sosyolog ve şehircilik uzmanı.
İbni Hatip (1313 - 1374) Vebanın bulaşıcı hastalık olduğunu ilmi yoldan açıklayan doktor.
İbni Heysem (965 - 1051) Optik ilminin kurucusu büyük fizikçi. İslam dünyasının en büyük fizikçisi, batılı bilginlerin öncüsü, göz ve görme sistemlerine açıklık kazandıran alim. Galile teleskopunun arkasındaki isim.
İbni Karaka (? - 1100) 900 yıl önce torna tezgahı yapan bilgin.
İbni Macit (15. yüzyıl) Vasco Da Gama onun bilgilerinden ve rehberliğinden istifade ederek hindistana ulaştı.
İbni Rüşd (1126 - 1198) Büyük bir doktor, astronom ve matematikçidir.
İbni Sina (980 - 1037) Doktorların sultanı. Eserleri Avrupa üniversitelerinde 600 sene temel kitap olarak okutulan dahi doktor. Hastalık yayan küçük organizmalar, civa ile tedavi, Pasteur'e ışık tutması, ilaç bilim ustası, dış belirtilere dayanarak teşhis koyma, botanik ve zooloji ile ilgilendi, fizikle ilgilendi, jeoloji ilminin babası.
İbni Turk (9. yüzyıl) Cebirin temelini atan islam bilgini.
İbni Yunus (? - 1009) Galile'den önce sarkacı bulan astronom.
İbni Zuhr (1091 - 1162) Endülüsün en büyük müslüman doktorlarından asırlarca Avrupa'da eserleri ders kitabı olarak okutuldu.
İbnün-nefis (1210 - 1288) Küçük kan dolaşımını bulan ünlü İslam alimi.
İbrahim Efendi (18 yüzyıl) Osmanlılarda ilk denizaltıyı gerçekleştiren mühendis.
İdrisi (1100 - 1166) Yedi asır önce bügünküne çok benzeyen dünya haritasını çizen coğrafyacı.
İhvanü-s Safa (10 yüzyıl) Çeşitli ilim dallarını içine alan 52 kitaptan meydana gelen bir ansiklopedi yazan ilim adamı. Astronomi, Coğrafya, Musiki, Ahlak, Felfese kitapları yazmıştır.
İsmail Gelenbevi (1730 - 1791) 18 yüzyılda Osmanlıların en güçlü matematikçilerindendi.
İstahri (10. yüzyıl) Minyatürlü coğrafya kitabı yazan bilgin.
Kadızade Rumi (1337 - 1430) Çağını aşan büyük bir matematikçi ve astronomi bilgini. Osmanlının ve Türklerin ilk astronomudur.
Kambur Vesim (? - 1761) Verem mikrobunu Robert Koch'dan 150 sene önce keşfeden ünlü doktor.
Katip Çelebi (1609 - 1657) Osmanlılarda Rönesans'ın müjdecisi, coğrafyacı ve fikir adamı.
Kazvini (1203 - 1283) Orta çağın Herodot'u Müslümanların Plinius'u, astronom ve coğrafyacı bilgin.
Kemaleddin Farisi (? - 1320) İbni Heysem ayarında büyük İslam matematikçisi, fizikçi ve astronom.
Kerhi (? - 1029) İslam dünyası Matematikçilerinden.
Kindi (803 - 872) İbni Heysem'e kadar optikle ilgili eserleri kaynak olan bilgin. Fizik, felsefe ve matematik alanında yaptığı hizmetleri ile tanınmıştır.
Kurşunoğlu Behram (1922 - ...) Genelleştirilmiş izafiyet teorisini ortaya atan beyin güçlerimizden. Halen Prof. Behram Kurşunoğlu Amerika da Florida Üniversitesinde teorik fizik merkezinde başkanlık yapmaktadır.
Lagarî Hasan Çelebi (17. yüzyıl) Füzeciliğin atası, Osmanlılarda ilk defa füze ile uçan bilgin.
Macriti (? - 1007) Matematikte başkan kabul edilen Endülüslü Matematikçi ve astronom.
Mağribi (16. yüzyıl) Çağının en büyük matematikçilerinden . Mağribinin eseri olan Tuhfetü'l

Ada isimli kitabında üçgen, dörtgen, daire ve diğer geometrik şekillerinin yüzölçümlerini bulmak için metodlar gösterilmiştir.
Maaşallah (72? - 815) Meşhur islam astronomlarındandır. Usturlapla ilgili ilk eseri veren bilgindir.
Mes'ûdi (? - 956) Kıymeti ancak 18. 19. Yüzyıllarda anlaşılan büyük tarihçi ve coğrafyacı. Mesudi günümüzden 1050 sene önce depremlerin oluş sebebini açıklamıştır. Mesudinin eserlerinden yel değirmenlerinin de Müslümanların icadı olduğu anlaşılmıştır.
Mimar Sinan (1489 - 1588) Seviyesine bugün dahi ulaşılamayan dahi mimar. Mimar Sinan tam manası ile bir sanat dahisidir.
Mürsiyeli İbrahim (15. yüzyıl) Piri reisten 52 sene önce bugünkü uygun Akdeniz haritasını çizen haritacı. Günümüzden 500 sene önce kadar önce yaşamıştır.
Nasirüddin Tusi (1201 - 1274) Trigonometri alanında ilk defa eser veren, Merağa rasathanesini Kur'an, matematikçi ve astronom.
Necmeddinü-l Mısri (13. yüzyıl) Çağının ünlü astronomlarından.
Ömer Hayyam (? - 1123) Cebirdeki binom formülünü bulan bilgin. Newton veya binom formülünün keşfi Ömer Hayyama aittir.
Piri Reis (1465 - 1554) 400 sene önce bu günküne çok yakın dünya haritasını çizen büyük coğrafyacı. Amerika kıtasının varlığını Cristof Colomb'dan önce bilen ünlü denizci.
Razi (864 - 925) Keşifleri ile ün salan asırlar boyunca Avrupa'ya ders veren kimyager doktor ünlü klinikçi.
Sabit Bin Kurra (? - 901) Newton' dan çok önce diferansiyel hesabını keşfeden bilgin. Dünyanın çapını doğru olarak hesaplayan ilk islam bilgini. Matemetik ve astronomi alimi.
Sabuncu Oğlu Şerefeddin (1386 - 1470) Fatih devrinin ünlü doktor ve cerrahlarındandır. Deneysel fizyolojinin öncülerindendir.
Seydi Ali Reis (?-1562) Ünlü bir denizci, matematik ve astronomi alimidir.
Takiyyüddin Er Rasit (1521 - 1585) İstanbul rasathanesi ilk Kur'an çağından çok ileride asrın önde gelen astronomi alimidir.
Uluğ Bey (1394 -1449) Çağının en büyük astronomu ve trigonometride yeni çığır açan ünlü bir alim ve hükümdar.
Zehravi (936 -1013) 1000 sene önce ilk çağdaş ameliyatı yapan ve ilk böbrek ameliyatını gerçekleştiren bilim adamı. Detay için, www.1001inventions.com adresine bakılabilir!

İslam'ın Dünyada Yayılışı

Konuyla ilgili 'İslam kılıç zoru ile yayılmadı' adlı yazımızı tavsiye ederiz!

Dünyada Müslüman olanlar

"İslam deyince coğrafyasının başlangıcından bugüne "en zayıf olduğu dönemde" ama yine de en hızlı yayılan dindir İslam. Bu da "İslam'ın kılıç zoruyla yayıldığı" söylemini çürütmeye yetecek bir delildir. (Altay Cem Meriç, Muhtelif-1, s. 86) Doğum oranı denklemden çıksa dahi, İslam hızla büyümeye devam ediyor. (Meriç, Muhtelif-1, s. 98) 2010-2050 arasında yüzde olarak en hızlı Müslüman nüfus artışının Kuzey Amerika'da gerçekleşeceği tahmin ediliyor. Bu, bölgenin genel nüfusunda beklenen artışın 7 katından fazladır!" (Meriç, Muhtelif-1, s. 103)

Ateist bir iddia olan, 'Müslüman ülkede doğmasak Müslüman olmazdık' görüşüne, haber ve görsellerin fazla yer kaplaması nedeni ile sadece berceste (öz, seçme) olan örneklerden bazılarını aktararak cevap vereceğiz:

"Okudukça, Kur'an bana daha çok yaklaştı. Sanki bugün yazılmıştı ve doğrudan bana sesleniyordu." (Garaudy, Hatıralar, s. 330) diyerek Müslüman olan Fransız yazar, düşünür, Fransız Komünist Partisi eski yöneticisi Roger Garaudy gibi, Kur'an'ı okuyarak, İspanya'daki Yeşil Parti lideri Tony Roderick. (14.6.2019) Almanya'nın İslam karşıtı aşırı sağcı NPD Parti milletvekili Werner Klawun. (30.7.2015) Hollanda İslam karşıtı PVV'de yönetici ve Avrupa'daki en büyük İslam karşıtı lider Geert Wilders'in sağ kolu Milletvekili Arnoud Van Doorn. (6.3.2013) Alman İslam karşıtı politikacı AfD eyalet başkanı Arthur Wagner. (24.1.2018) Hollanda aşırı sağcı PVV milletvekili Joram Van Klaveren. (5.2.2019) Avustralya'nın en kötü şöhretli İslam karşıtı grubu olan Birleşik Vatanseverler Cephesi'nin eski başkanı aşırı sağcı Shermon Burgess. (3.3.2023) İslam düşmanlığı ile tanınan Hollanda'lı doktor Pauline (19.08.2022) Müslüman olmuşlardır.

"İslamofobik düşüncelerinden dolayı ABD'nin Muncie bölgesindeki İslam Merkezi'ni bombalama girişiminde bulunan, ancak orada karşılaştığı davranış sonucu İslam'a giriş yapan ABD'li emekli asker Richard McKinney, bombalamak istediği bu merkezin başkanı da olmuştur." (www.gzt.com, 18.01.2023)

İsveç'in Jönköping kentinde 30 yıl papazlık yapan 76 yaşındaki Leif Skjetne. (10.3.2020) Oslo'da büyüyen ve bugün 77 yaşında olan ve İsveç Kilisesi'nde 30 yıl boyunca rahiplik yapan, yaklaşık 15 senedir Skillingaryd ilçesinin papazlığını üstlenirken Müslüman olmaya karar veren papaz (23 Eylül 2020) tekrar Hristiyan olması için kendisine 10 milyon euro teklif edilen Leif Skjetne. Müslüman olduktan sonra "650 Papazı Müslüman Yapan" Musa Bangura. (17 Kas 2021) İslamiyet'i seçerek "İsmail" adını alan (23 Eylül 2021) ABD'li Katolik papaz Prof. Dr. Craig Victor Fenter. Papaz asistanı olup İslam dininin yanlışlarını ararken 12 yıl süren araştırma sonunda kendisi Müslüman olan Haşim Jeansen. (08 Ekim 2015) Sofya'da 20 yıl boyunca papazlık ve kilise encümenliği yapan ve sonra din değiştirerek Müslümanlığı seçen Atanas Mihaylov. (10 Aralık 2012) Homabay vilayetinin Niyal Gosi köyü kilisesinde papaz olan ve uzun bir sorgulama döneminden sonra Müslüman olan 61 yaşındaki Charles Okuany. (19 Temmuz 2019)

Baptistler, Metodistler, Episkopalyanlar, Nazarinler, Christ Kilisesi, Tanrı Kilisesi, Katolikler, Presbiteryanlar ve daha bir çoğunu gezip kendini İncil konusunda geliştiren, dinler hakkında araştırmaları sadece Hristiyanlıkla sınırlı kalmayıp, Hinduizm, Judaizm, Budizm, Metafizik, yerel Amerikan dinlerini de araştıran ve sonunda İslam ile tanışıp Müslüman olan Yusuf Estes (1.2.2009) Yahudi Haham Mort ve ailesi. (Yeni Akit,28.12.2021) Papazlık ve felsefe eğitimi alıp sonra

Müslüman olan Ahmet İsa Wagner. (10.12.2012) Katolik rahibe iken İslam'ın kusurlarını bulmak için Kur'an'ı açınca, araştırmaları sonucu Müslüman olan Irena Handono. (07 Ekim 2019)

Hinduların manevi lideri iken Müslüman olan Şankar Aşarya. (19.2.2019)

Hollanda Sultanahmet Camisi'nde Müslüman olan Yahudi 87 yaşında Sal van Coeverden. (10.5.2018) Yahudi haham iken ailesi ile birlikte Müslüman olan Aaron Kohen eşi Flori Kohen ve kızı Meira. (04 Kasım 2008)

Misyonerken Müslüman Olan Alman Amir Mohammed Herzog (11 Ekim 2009) Müslüman olan Yahudi haham Yusuf Hattab (8 Ocak 2012) Budist keşiş olacakken Müslüman bir imam olan Ahmed Maeno (23 Mar 2022)

Araştırmaları sonucu "politikacıların Kur'an'da savaş ve kadın düşmanlığı olduğunu iddia ediyorlar ama bunun aksine Kur'an çok kapsayıcı bir kitap" diyerek (23.10.2017) Müslüman olan Katolik yazar ve Carnegie Üniversitesi'nin Uluslararası Ahlak Konseyi Direktörü Gary Wills. Zamanında Rusya Ortodoks Kilisesi'nin en üst kademelerinde yer almış olan ve Başpiskoposluktan İslam'a geçen Vyacheslav Polosin. (01 Kasım 2016) Müslüman olan papaz Hilarion Heagy. (23.02.2023)

Kök hücre ilacının mucidi Prof. Dr. Henry Klassen. (15.3.2024)

"Özür dilerim, teröristlerin inançları hakkında bilgi edinmek için Kur'an okudum ve ben orada yazılanlar yüzünden İslam dinini kabul etmemle sonuçlandı" diye sosyal medyadan duyuran Jennifer Williams. (23.9.2014)

Kur'an'ın tercümesini yazarken Müslüman olan Prof Svetan Teofanow. (19.11.2015) 15 yıl Kur'an'da bilimsel hata arayan ama sonunda Müslüman olan Prof Gary Miller. (10.2.2016) Kur'an ayetlerini tek tek sorgulayıp Müslüman olan matematik Profesörü Jeffrey Lang. (1.7.2019)

Taliban elinde esir iken sonradan Müslüman olan gazeteci Yvınne Ridley. (4.8.2013) eş-Şebab tarafından kaçırılan ve daha sonra Müslüman olan yardım gönüllüsü Silvia Romano. (12 Mayıs 2020) El-Kaide tarafından kaçırılan ve sonra Müslüman olan Sophie Petronin. (9.10.2020) el-Kaide tarafından esir alınıp bırakılan ve sonra araştırmaları sonucu Müslüman olan Stephen McGown. (11.9.2017) Taliban elinde esir iken Müslüman olan ama buna Talibanı bile inandıramayıp bir güzel de dayak yiyen Avustralya'lı Timothy Weeks. (1.2.2022)

En marjinal gruplar bile insanları etkileyebiliyorsa, bir de biz Müslümanlar gerçekten İslam'ı temsil edebilsek sonuç ne kadar farklı olurdu değil mi?!

Ateist iken Müslüman olan Estonyalı Eslimah. (23 Aralık 2018) Ateist iken Müslüman olan Fransız Leonard Faytre. (3.10.2014)

İbn Haldun Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Recep Şentürk: "İslamiyet dünyada en hızlı yayılan din. İslamiyet Avrupa'da ve Amerika'da ikinci din oldu, Afrika'da hızla yayılıyor, Uzak Doğu'da ve Rusya'da yayılıyor. Bu hızla yayılış istatistiki olarak öyle gösteriyor ki 50 sene sonra Avrupa'nın ve Amerika'nın çoğunluğu Müslüman olabilir." (Sol haber, 03.03.2019)

Ukrayna'lı olup sonradan Müslüman olan kadının sosyal medya mesajı: "Müslümanlar, İslam'ın ne olduğunu öğrenin." (https://www.youtube.com/watch?v=Gs39NsFSFPI ; 21.2.2020)

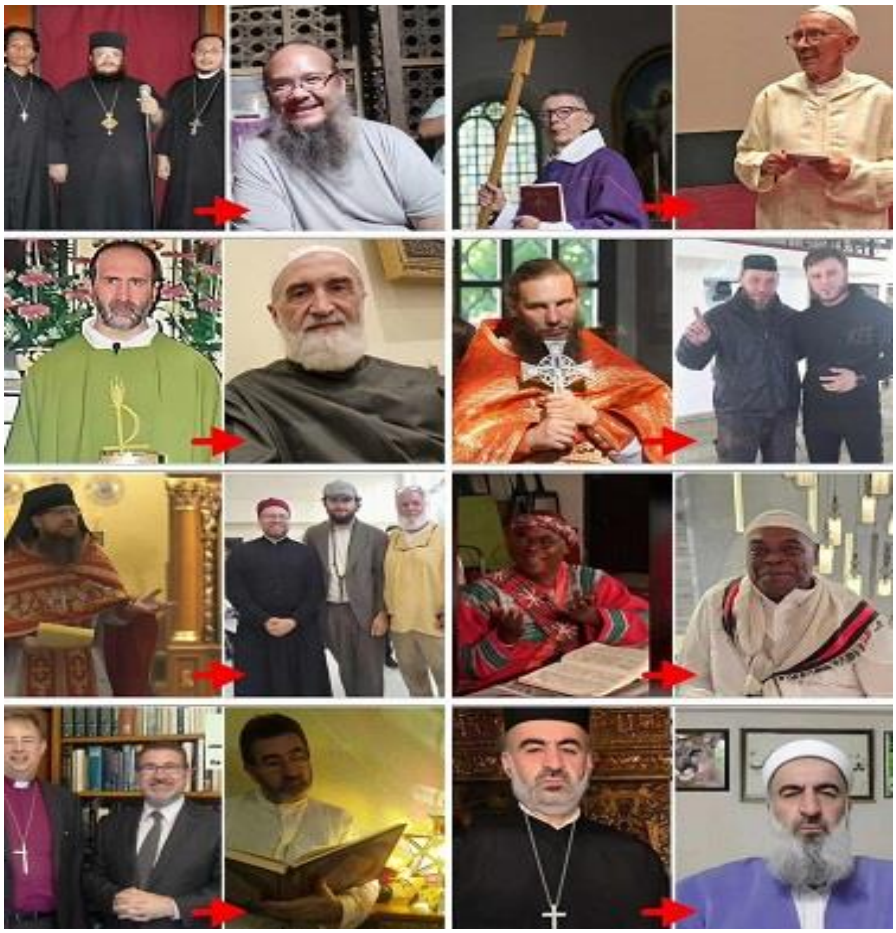

Amerikalı, İspanyol, Rus, İngiliz, Ermeni, Filipinli, Afrikalı eski papazlar, rahipler, kıdemli piskoposlar ve yeni halleri.

İslam düşmanı iken araştırıp Müslüman olan dünyanın her yerinden insan portreleri, haber ve belgeleri sitelerimizde, "Dünyada Müslüman olanlar" başlıklı yazımızdadır.

Resimler ve haberler çok yer kapladığı için buraya eklenmemiştir.

Hz. Muhammed neden çok hanımla evlenmiştir?

Konuyu tamamlayan, 'Ateistlere cevaplar', 'Kur'an'ın kaynağı nedir?', 'Oryantalistlerin Hz. Muhammed hakkındaki ithamları ve gerçekler' adlı yazılarımızı tavsiye ederiz.

Bu konuyu gerek oryantalist gerekse ateistler daima gündemde tutmaya çalışmış ve bu evliliklerin Hz. Muhammed'in cinselliğe düşkünlüğünün göstergesi olduğunu ileri sürmüşlerdir. Bu nedenle konuyu her iki açıdan da ele alıp değerlendireceğiz.

Oryantalistler bizzat kendi kutsal kitaplarında Hz. İbrahim, Yakup, Davud, Süleyman birden çok evli iken (Tekvin, 16/1-4, 25/1, 30/3-13, 32/22, II. Samuel, III/2-5, I. Samuel, 25/39-44, I. Krallar, I/1-4) ve onlara herhangi bir "Şehvetperestlik veya kadın düşkünlüğü ithamında bulunmazken, efendimizin evliliklerini bu eksende değerlendirme eğiliminde olmaları (Muhammed Ali sabuni, Subuhat ve Ebatıl Havle Teaddüdi Zevcai'r-Resul, s. 7-8; İ. Sarıçam, S. Erşahin, M. Özdemir, İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru, s. 352) ikiyüzlülüktür. İslam karşıtlarının bu iddiaları doğru olsaydı, Hz. Muhammed (sav) dul ve yaşlı kadınlarla değil de bakire olan genç kızlarla evlenirdi. Halbuki onun eşlerinden sadece Hz. Aişe validemiz bakire idi. Diğerleri ise ya daha önce bir veya iki evlilik yapmış ve bazılarının da önceki eşlerinden çocukları olan yaşı bir hayli ilerlemiş dul kadınlardı. (Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, I/327) Halbuki "Mekkeli müşrikler Peygamberimize şair, kahin, sihirbaz demişler ama içlerinden hiçbirisi onun ahlakına, namusuna, edebine en ufak bir laf edememişlerdir." (Soner Duman, Allah'ım sorularım bitmedi, s. 142)

Thomas Carlyle bu konuda şöyle demektedir: "İslam dininin düşmanları Hz. Muhammed'i şehvetine düşkün bir kimse gibi gösteriyorlar. Onlar, cinsiyetin doğal olarak çok güçlü olduğu yaşlarda, Arap muhiti gibi evlenmenin kolay olduğu kadar yaşadığı yerde, taaddüdi zevcat'ın bir kural gibi doğal kabul edildiği ve boşanmanın çok kolay olduğu bir çevrede yaşamasına, kendisinden büyük dul bir kadın olmasına rağmen, gençliğinin en harareti devirlerinde 25 yıl yani 50 yaşına kadar yalnız Hatice ile evli kaldığı gerçeğini görmezlikten geliyorlar. Muhammed bundan sonra siyasi ve toplumsal sebeplerle birçok evlenmeler gerçekleştirir. O bu yolla bir takım kadınlara şeref bahşetmek ve kabilelerle akrabalık münasebetleri kurmayı amaçlamıştır. O, bazen hiç de genç ve güzel olmayan kadınlarla da evlenmiştir." (Thomas Carlyle, Peygamber Kahraman Muhammed, s. 11)

Evlilik nedenlerini kısaca ele alırsak, İslam uğruna çekilen sıkıntılara karşılık olarak peygamberimiz dul hanımlarla evlilik yapmıştır, örneğin Hz. Sevde annemiz ile yaptığı evlilik. Kocası savaşta şehit olan kimsesiz dul hanımları koruma altına alma amacıyla evlilikler yapmıştır, örnek Hz. Ümmü Seleme ve Hz. Zeynep ile yaptığı evlilik. Hz. Muhammed, yaptığı evlilikler ile akrabalık bağları oluşturduğunu, bu sayede İslam destekçilerinin çoğalmasına vesile olduğunu da hatırlatalım. Örneğin Hz. Cüveyriye, Hz. Ümmü Habibe, Hz. Safiyye, Mısırlı Hz. Mariye ve son eşi Hz. Meymune ile evlilikleri. En yakın dostlarının kızları ile evlenerek aileyi onurlandırmasına ise, Hz. Aişe, Hz. Hafsa ve Cahş kızı Hz. Zeynep ile evliliklerini örnek verebiliriz.

"Yıllarca tek kadına (Hz. Hatice) sadık bir koca olarak evli kalan Muhammed, onun ölümünden sonra birçok kadına saygılı ve müşfik bir koca." (Gai Eaton, İslam Ve İnsanlığın Kaderi, s. 127) olmuş "Hz. Muhammed'in evliliklerinden birkaçı da, savaşta şehit düşmüş Müslümanların dul eşlerine yeni bir aile yuvası bahşetmek amacıyla gerçekleştirilmiştir." (Annemarie Schimmel, Muhammed, s. 30) Armstrong da, "Hz. Peygamber'in yakın arkadaşları ile dostluğunu pekiştirmek veya diğer kabilelerle ilişkiler kurmak için evlilikler yaptığına ve eşlerinin arasında yaşlı hanımların

varlığına işaret ederek bu evliliklerin cinsel amaçlı değerlendirilmemesi gerektiğinin" (Karen Armstrong, Islam, 15; Muhammad, 92) altını çizer.

Çevresince Hz Muhammed'e daha peygamber olmadan önce 'Muhammedü'l-emin' (Güvenilir Muhammed) lakabı verilmişti. İçki, hırsızlık, kumar, ahlaksızlık, cinayetlerin çokça ve doğal karşılandığı o ortamda O (sav) parmakla gösterilecek dürüstlüğe sahip, nadir insanlardan biri idi. (İbn Hişam, Sire, I/197; İbn Sa'd, I/146) Kâbe 605 yılında tamir edilmesi gerekmişti. Kâbe tamir edildikten sonra Haceru'l-Esved taşının yerine konması büyük bir sorun olur. Bu eylem toplumda büyük bir statü göstergesi olacaktı. Kanlı bir kavga çıkmak üzere iken sorunu Hz. Muhammed çözer. Halbuki ne zengin, ne kabile reisi ne de meşhur bir komutandır. (Belazuri, Ensabü'l-eşraf, I/100; İsmail Yiğit-Raşit Küçük, Siyer-i Nebi, 75) Peygamberimiz daha yirmili yaşlarda iken, zenginlerin fakirlerin haklarını korumak amacı ile kurdukları, adı 'faziletli-erdemlilerin dayanışması' olarak tercüme edilebilecek Hilfu'l-Fudul derneğine de üye kabul edilmiştir ki, kendisi ne zengin biri ve ne de kabile şeflerinden biridir. (Abdurrahman b. Abdullah Süheyli, Ravzü'l-Ünüf, I/94, İbn-i Kesir, el-Bidaye, II/295, Sire, I/142; Tabakat, I/129) "Mekke ileri gelenleri içinde Hz. Muhammed'in güvenilirliği ve güzel ahlakı sebebiyle kızlarını onunla evlendirmek isteyen pek çok kimsede bulunmaktaydı." (Soner Duman, Allah'ım sorularım bitmedi, s. 143) Peygamber olarak görevlendirildikten sonra da, hem de Peygamberlik görevinin en çetin geçen yıllarında amcası Ebu Talip vasıtası ile kendisine bir teklifte bulunulur: 'Ey Muhammed! Eğer sen para istiyorsan sana para verelim, başımıza başkan olmak istiyorsan seni başkan yapalım, eğer istiyorsan seni kabilemizin güzel kızlarıyla evlendirelim. Yeter ki sen bu İslam davasından vazgeç.' Peygamberimiz onlara şu cevabı verir: 'Güneşi sağ elime, Ay'ı da sol elime verseler, ben yine bu dinden, bu tebliğden vazgeçmem. Ya Allah, bu dini hakim kılar, yahut ben bu uğurda canımı veririm ' (Siretu İbn Hişam, I/266; İbnu Seyyid'n-nas,Uyunu'l-eser, I/132; İbn Kesir, es-Siretu'n-Nebeviye, I/474; Beyhaki, Delail'u'n-Nübüvve-şamile- II/63; Taberi, II/218-220; Soner Duman, Allah'ım sorularım bitmedi, s. 145) Hz. Muhammed'e üstlenmiş olduğu görevden vazgeçirmek için tehdit, hakaret, vaadler, dünyevi şeref ve saltanat tekliflerinde de (Thomas Walker Arnold, İslam'ın tebliğ tarihi, s. 33) bulunulmuş, zamanla zenginlik ve makama yenileri eklenmiş (Arnold, s. 36) fakat tüm bu dünyevi teklifler, Hz. Muhammed tarafından her defasında geri çevrilmiştir.

Dünyevi/nefsi/şehevi/maddi beklentileri olan bir insan neden daha genç iken toplumda bu kadar da saygı görürken zenginlerin arasına katılmasın, neden geleceği belli olmayan, fakir ve köleler ile beraber hareket edip, zenginleri karşısına alsın ve makam, kadın içerikli birçok teklifi reddetsin? Çünkü O, insanların hem dünya hem ahiret mutluluğunu hedeflemiş bir fedakarlık abidesi, imanı tam olan bir önder kişilikti! O, insanları battığı ahlaksızlık ve kötülük batağından kurtarmak için mücadele eden ve bu uğurda birçok iftiraya muhatap olmasına rağmen iyiliği tebliğ etme ve bu uğurda tüm zorlukları göze alma yolunu tercih etmiş bir dava adamı idi. Bunun başka ne ilmi, ne akli ne de tarihi başka bir açıklaması olamaz! Şimdi konuyu daha detayları ile ele alalım:

Hz. Hatice ile evliliği: Hz. Hatice, evlilik için, kendisine gelen Kureyş'in en namlı kabile reislerinin isteklerini reddetmiş ve ahlakına hayran kaldığı Hz. Muhammed'e bizzat kendisi, babasının itirazına rağmen evlilik teklifinde bulunmuştur. (İbni Hişam, Sire, I/188-189) Hz. Hatice annemizle evlenirken nikah merasiminde söz alan amcası Ebu Talip, henüz yirmi beş yaşındaki yeğenini şöyle anlatıyordu: "Doğrusu Muhammed, Kureyş'in hiçbir gencine benzemeyen, onlardan hiçbiriyle bir tutulamayan bir gençtir. Çünkü o, şeref, asalet, erdem ve akıl bakımından onlardan ayrılır." (İ. Hişam, I/201) İlk iman eden, bütün malını İslamiyet'in yayılması için feda eden peygamberimizin ilk ve 'en sevgili' eşi Hz. Hatice bu evlilik esnasında 40 yaşında, Hz. Muhammed ise 25 yaşında idi. Hz. Hatice ile peygamberimiz tam 25 sene evli kalırlar. Peygamberimiz 50, Hatice annemiz 65 yaşına gelir. Hatice annemiz, peygamberimize: "Ey Muhammed ben yaşlandım, artık başka hanımla evlen" deyince peygamberimiz şu cevabı verir: 'Böyle söyleme Hatice, üzülürüm.' (İbrahim Sarı, Peygamberimizin Kadınlara Şefkati, s. 7) Hz. Resul o

zamanlarda çok doğal olan cariye alma yoluna bile tenezzül etmemiştir. Hz. Hatice 19 Nisan 620 tarihinde 65 yayında vefat eder. Hz. Resul 3 sene daha kimse ile evlenmez, 53 yaşına gelir. Bu yaşından sonra çeşitli sebep ve hikmetlere bağlı olarak efendimiz diğer evliliklerini yapar. (İbn Sa'd, Ebu Abdillah Muhammed, et-Tabakatü'l-Kübra, VIII/ 216-220, M. Hamidullah, İslam Peygamberi, II/ 673)

Ateist ve oryantalistlerin peygamberimiz Hatice annemizle zenginliği için evlendiğini iddia ederler. Bu konuyu, bu yazımızın devamı niteliğindeki 'Oryantalistlerin Hz. Muhammed hakkındaki ithamları ve gerçekler' başlıklı yazımızda ele alacağımızı belirtip kısaca cevap vererek sonra asıl konumuza dönelim. Para, yani dünya nimetlerini önceleyen biri neden senenin en az bir ayını Hira mağarasında inzivaya çekilip, sadece yanında götürdüğü azıkla yetinerek geçirsin? Hazret-i Aişe'nin gelin olarak girdiği ve 'hayatının sonuna kadar yaşadığı' ev, Mescid-i Nebevi'nin Şam tarafına düşen, kapısı Mescide açılan, genişliği 5 metre, duvarları kerpiçten, tavanı hurma bölmeleri ve yapraklarından ibaret, uzunca bir adam boyu yüksekliğinde bir kulübe idi. Yağmurun sızmasına mani olmak için tavanın üzerine yün tortusu örtülmüştü. Kapısı ardıç veya sac denilen bir ağaçtan veya örtüdendi. (Buhari, Edebü'l-Müfred, s. 202) Bu mütevazı evdeki eşya da: Bir sedir, bir hasır, bir kat yatak, bir yastık, un ve hurma koymak için iki çanak, bir su kabı, bir su bardağından ibaretti. Efendimizin üç gün arka arkaya muntazam bir yemek yediği de vaki değildi. Ekseriya hurma ve su ile yemeğini geçiştirirdi. (Sünnen-i İbn-i Mâce, II/536) Bazan bir ay geçer de bu mütavazı hücrenin kandilinin ışıldadığı, bacasının tüttüğü görülmezdi. (İbn-i Hanbel, Müsned, IV/217) Rasul-i Ekrem, Hazret-i Aişe'nin hücresinde bulunduğu zaman yiyecek bir şey bulunup bulunmadığını sorar, o da hiç bir şey bulunmadığını söylediği vakit o günü oruçlu geçirirler yahut Medine'li Müslümanlardan biri bir miktar süt gönderir de bu sütle yetinirdi. (İbn-i Hanbel, Müsned, IV/49- 244) Hz. Peygamberin kendisinden bir şey istenip de ona 'hayır' dediği hiç görülmemişti. (Buhari, Edep, 39) O an neyi varsa verirdi. Hz. Aişe, iki kız çocuğu ile bir şey istemeğe gelen fakir bir kadına bir tek hurmadan başka verecek bir şey bulamamış, onu da, ona vermişti. (Edebü'l-Müfred, s. 45) Hicretin 9. senesinde Medine'ye gelen mallar ve ganimetler son derece çoktu. Her taraftan Medine'ye mallar gönderiliyordu. Buna rağmen Rasul-i Ekrem'in evindeki hayat tarzı değişmemiş, değiştirilmemiştir. Hayber'in fethinden sonra eşlerine tahsis olunan erzak dahi fakirlere dağıtılmış ve misafirlere ikram dolayısıyla vaktinden evvel tükenmişti. Bazı günler efendimiz aç kalırdı. Peygamberimizin aile bireyleri arasında emir ve reis kızları da vardı. Bunlar, babalarının veya eski eşlerinin evlerinde rahat bir hayat geçirmişlerdi. Medine'de herkes az çok refah içinde yaşarken bunlar, kendilerinin sıkıntı içinde bırakılmalarına dayanamamışlar, başkaları kadar olsun müreffeh yaşatılmalarını arzu etmişlerdi. Yüce Allah bunu Peygamberine, Ahzab Suresi'nin: "Ey Peygamber! Zevcelerine deki: Eğer siz dünya hayatını ve ziynetini istiyorsanız, geliniz size talak hakkınızı vereyim de hepinize güzel bir tarzda yol vereyim. Şayet Allah'ı ve Peygamber'ini ve ahiret yurdunu istiyorsanız şüphe yok ki Allah, sizden iyilik eden kadınlar için büyük bir mükafat hazırlamıştır." 28. ve 29. ayetleriyle vahyeder. Hz. Peygamber, bu hususu Hazret-i Aişe'ye açıklayıp anne-babasına danışmadan karar vermemesini hatırlattığı zaman Hazret-i Aişe'nin cevabı şu idi: Ya Rasulallah! Ben, Allah'ı ve Rasulullah'ı tercih ediyorum. (Tabakat'ı İbn-i Sad, VIII/47; Müsned, VI/185, Caetanin'nin İsnad ve İftiralarına cevap, A. Köksal, s. 52–53) Sahih-i Buhari'nin cihad bölümünde şöyle bir rivayet vardır: "Hz. Peygamber vefat edeceği sırada zırhı bir Yahudinin evinde üç ölçek arpa karşılığında rehin duruyordu. Vefat ettiği sırada üzerinde bulunan elbiseler de yamalıydı. Bu, öyle bir zaman, bu fırsat ve imkanlar öyle arkası kesilmeyen fırsat ve imkanlardı ki, bunlara normal devletler her zaman sahip olamazlardı. Suriye sınırlarından başlayarak Aden'e kadar bütün Arabistan fethedilmiş, Medine meydanı, altın ve gümüş akınına uğramıştı." Tüm bunlara rağmen iki ay boyunca evinde ateş yanmadığı bile (Buhari, Hibe, 1; Müslim, Zühd, 20-22) olmuştu. (Bu bilgi ayrıca, 'hicretin yedinci yılında oruç farz kılındı' diyerek Hz. Peygamberin fazla oruç tutmadığını ima edenlere de ithaf olunur.) Hz. Aişe (ra) bir gün bu durumu anlatırken Urve b. Zübeyr, "Peki neyle geçiniyordunuz?" diye sorunca Hz. Aişe (ra), "Su ve hurmayla. Komşularımız ara sıra keçi sütü gönderirlerdi de içerdik" demekte idi. Hz. Aişe (ra) şöyle

devam eder: “Hayatı boyunca yani Medine’ye gelişinden vefat edinceye kadar geçen dönemde, Hz. Peygamber hiçbir zaman üst üste iki vakit iyice doyarak yemek yememiştir.” (M. Yusuf Kandehlevi, Hayatü's-Sahabe, I/381) Ebu Talha (ra) şöyle der: “Bir gün ben Hz. Peygamber’in mescidde kuru toprağa uzanmış, açlıktan kıvranarak bir o tarafına bir bu tarafına döndüğünü gördüm.” Çoğu kere açlıktan dolayı sesi o kadar kısılırdı ki, sahabe durumunu anlardı. Bir gün Ebu Talha (ra) eve geldi ve eşine: “Yiyecek bir şey var mı? Az önce Hz. Peygamber’in açlıktan sesinin kısıldığını gördüm” der. (Müslim, II/191) Çoğu kere öyle olurdu ki, Hz. Peygamber sabahleyin mübarek eşlerinin yanına gelir ve “Bugün yiyecek bir şeyler var mı?” diye sorardı. Onlar, “Yok” derlerse Hz. Peygamber, “Öyleyse ben de oruçluyum” buyururdu. (Nedvi, Son Peygamber, 621–623) Hz. Muhammed, Hz. Hatice’nin tüm malını Allah yolunda dağıtmıştır. (Afzalurrahman, Encyclopaedia of Seerah, II/138) Hz. Resul daha sonra kendisine gönderilen hediye ve altınları da fakirlere dağıtacak, (Yusuf Kandehlevi, Hayatussahabe, II/312) ve açlıktan karnına taş bağlayacak (Müsned, III/ 303) duruma gelecektir. Efendimizin Hz. Hatice annemizle evlenmesinin temel nedeni onun sahip olduğu yüksek ahlak, faziletleridir. Bu iddiamızın en büyük göstergelerinden biri de Hz. Hatice vefat ettikten yıllar sonra, peygamberimizin dul olmayan tek eşi Hz. Aişe annemizin: “En çok hangi eşini sevdiğini.” sorması üzerine verdiği cevaptır: “Vallahi Hatice.” (Hanbel, VI/118) Evet, Hz. Muhammed’in en sevdiği eşi, çoktan vefat etmiş olan O yüce annemiz idi. Olaylara şehevi-pragmatist bakan birinin cevabının ‘Aişe’ olmasını beklenir ama cevap ‘Hatice’ şeklindedir! Efendimiz en çok Hatice annemizi anardı. "Onu anmadığı zaman neredeyse yok gibiydi." (Müslim, F. Sahabe, 76) Diğer bir seferinde Hz. Hatice'nin kız kardeşi Hale, efendimizi ziyarete gelince, efendimiz onun sesini duyar duymaz heyecanla ayağa kalkar ve "Aman Allah'ın! Herhalde bu gelen Hale b. Huveylid'dir" der. Bu heyecan Hz. Aişe'yi şaşırtır. Sebebini sorar. Peygamberimizde Hz. Hatice'nin kıymetini, "Onun gibisi var mıydı?" (İbn Hacer, el-İsabe fi Temyizi’s-Sahabe, VII/604; İbnü’l-Esir, Usdü’l-Ğabe, VI/84; Dımaşki, Ezvacu’n-Nebi, s. 57-62; Kehhale, Mu’cemü Kabaili’l-Arab, I/330) sözleriyle dünyaya ilan ederdi. Hz. Aişe: “Hatice’yi kıskandığım kadar hiçbir kadını Efendimiz’den kıskanmadım. Çünkü Efendimiz Hatice’yi o kadar çok anıyordu ki, bir an olsun onu unutmuyordu. Ne zaman evimizde bir koyun veya keçi kesilse hemen bir parçasını ayırır, ‘Bu pay Hatice’nin akrabalarının ve arkadaşlarınındır.’ der onlara gönderirdi. Bir gün dayanamadım, Efendimiz’e bu sevginin nedenini sordum. Efendimiz dedi ki: “Ey Aişe! Ben, en çok Hatice’yi seviyorum. Seven, sevdiklerinin sevdiğini de sever.” (Buhari, Menakibü’l-Ensar, 19, 21) “Hatice adlı bu kadının hakikaten sevmiş, ondan başkasını sevmemiştir. Muhammed'in ilk gençlik ateşlerinin söndüğü zamana kadar geçirmiş olduğu tamamen kusursuz, sakin ve tertemiz hayatı onun bir sahte peygamber olduğu görüşünü sarsıyor.” (Thomas Carlyle, Peygamber Kahraman Muhammed, s. 33)

Efendimizin Hz. Aişe dışındaki tüm hanımları dul idi. (Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, I/327; Prof. C. Karadaş, kafama Takılanlar 3, s. 154) ve hayatının son 10 senesinde yaptığı evlilikleri incelediğimizde nefsani ve şehevi değil, insani- ahlaki-dini hassasiyetlerin ön plana çıktığı görülür. (Dr. Hıdır Kartal, Ateistlere Cevaplar, s. 100, 102) "Hazreti Muhammed'in tüm evlilikleri yaşça çok ileride olan ve dul kadınlarla yapılmıştır. Buradaki evlilikler nefsani olsaydı genç, güzel ve bekar kızlarla evlilik yapardı." (Adnan Şensoy, Ey misyonerler cevap verin, s. 114) Ayrıca Hz. Hatice vefat ettikten ve hicret olayı gerçekleştikten sonra İslam düşmanları Müslümanları rahat bırakmamışlardır. Peşpeşe çeşitli savaşlar olmuş ve bu savaşlarda birçok Müslüman erkek şehit olmuştur. İlk kez İslam ile tanışan o kuşağın insanları, geride kalan eş ve çocukları sahiplenmek istemezler. Peygamberimiz arkadaşlarına bu dul hanımlar ile evlenmelerini, onları evsiz, çocuklarını bakımsız bırakmamalarını tavsiye eder, gerektiğinde kendisi de bu dul hanımlar ile 53 yaşından sonra evlenir. Hz. Hatice’nin vefatından sonra yaklaşık 3 sene daha peygamberimiz kimse ile evlenmez (Prof İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve evrensel mesajı, s. 287) ve daha sonra da yukarıda sayılan nedenlerle efendimiz diğer eşleri ile evlenmeye başlar. Oryantalist Watt da, çok kadınla evlilik ayetinin Uhud savaşı sonrası nazil olduğunun altını çizer. ‘Artan kadın nüfusa şerefli bir evlilik

temin ettiği gibi, kadınların varisleri tarafından baskı altında tutulmaları da önlendi.' (M. G. Watt, Muhammad at Medina, s. 277) diye devam eder.

Efendimizin hayatının son 10 senesinde gerçekleştirdiği bu evliliklere sıra ile bakalım.

Hz. Sevde: İlk iman eden Müslümanlardandı. İslam uğruna Habeşistan'a hicret etmiş, eşi orada vefat etmiş, tekrar Mekke'ye dönmek zorunda kalmış, oğlu 16 yaşında şehit olmuş, bunların sonunda tek başına ortada kalmış, İslam yolunda büyük sıkıntılar çekmiş olan 5 çocuklu 53 yaşındaki bu dul hanıma (Hamid Cengiz, Ateist ve deistlerin modern sorularına cevaplar, s. 142) Hz. Resul evlilik teklifinde bulunmuştur. (Müsned, I/318-319) Hz. Sevde yaşlı, dul, çocuklu birisi idi. Zevk için evlendiği iddia edilen biri, 'ilk hanımından sonra' yaptığı evlilikte bu denli yaşlı birini tercih eder mi?" (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun kalmasın, s. 240) Efendimiz Bu ihtiyaç sahibi hanımla evlenmiş ve hayatının son döneminde ona kol kanat germiştir. "Muhammed zevk düşkünü bir insan değildir. Birisinin bu insanı zevk düşkünü gibi görmesi büyük hata olur. Bazen aylar geçer, onun evinde bir ateş bile yanmazdı." (Thomas Carlyle, Peygamber Kahraman Muhammed, s. 55)

Hz. Aişe: Allah resulünün yaptığı evliliklere baktığımızda, Hz. Aişe dışında evlendiği hanımların tamamının dul olduklarını görüyoruz. (Muhammed Ali es-Sabuni, Şubuhât, s. 10) Evet, Hz. Aişe, peygamberimizin dul olmayan tek eşidir. (İbn Hisam, es-Siretü'n-Nebeviyye, IV/644) Hicretten bir yıl sonra Peygamberimiz 17-18 yaşlarında olan Hz. Aişe ile evlilik yapmıştır. Küçük yaşta evlenmesiyle ilgili yapılan rivayetlerin ise, Hz. Aişe'nin peygamberimizden önce yaptığı ilk nişanlılıkla ilgili olduğunu ve bu rivayetlerin karıştırıldığını düşünüyoruz. Bu konudaki delillerimizi sıralayalım.

Hz. Aişe annemiz peygamberimizden önce Cübeyr'le nişanlanmış (İbni Hacer, el İsabe, VIII/232) ve daha sonra dini nedenlerle ayrılmıştı. Bu duruma üzülen babası Ebu Bekir'in, Hz. resul'ün evlilik teklifi ile üzüntüsü mutluluğa dönüşmüştür. Buradan rahatlıkla Aişe annemizin evlenecek yaşta olan bir kız olduğu sonucuna ulaşabiliriz. Çünkü kendisi daha önce nişanlanmış, nişanı bozmuş sonra peygamberimizle nişanlanıp bir sene sonra da evlenmiştir. Sıcak ülkelerde insanların erken olgunlaştığı (Aişe Abdurrahman, Rasulullah'ın Annesi ve Hanımlar, s. 240; Prof. Bekir Karlığa, İndependent Türkçe, 9.12.2022; Hamid Cengiz, Ateist ve deistlerin modern sorularına cevaplar, s. 95) bir gerçektir. (Güneş ışığına daha fazla maruz kalan bedende sentezi tetiklenen melatonin hormonu ergenliği hızlandırır. Afrika'da 8-9 yaşında ergen olan kızlar, kuzey İskandinav ülkelerinde ise 17-18 yaşlarında ergen olmaktadırlar.) Zaten günümüzde de, "Genç kızlar annelerinden çok daha erken adet görüyor artık. Bunun, iklimden beslenmeye kadar pek çok nedeni olabilir." (Can Dündar, Milliyet, 17 Temmuz 2003) Arabistan, Mısır gibi ülkelerin özellikle iç bölgelerinde 8 yaşında kızlar ergenliğe girmektedir, halbuki bu yaş başka ülkelerde ortalama 11-12 yaşlarını bulmaktadır. Bu ülkedeki insanlar, aynı yaştaki başka ülkedeki insanlara göre daha olgunlaşmaktadırlar: "Kadınlar on iki yaşlarında olgunlaşıyor, kırk yaşında ihtiyarlıyordu." (Will Durant, İslam Medeniyeti, s. 60) Montesquieu'nun da görüşü aynıdır ve ona göre "sıcak ülkelerde daha erken ergenliğe girilmektedir." (Lord John Davenport, Hazreti Muhammed ve Kur'an-ı Kerim; Hazreti Muhammed (sav)'den Özür Diliyorum, s. 104; Michael Curtis, Şarkiyatçılık ve İslam, s. 125) Oryantalist Bodley de, 'Arabistan ortamının kadınları daha 30 yaşına gelmeden ihtiyarlatan bir özelliğe sahip olduğunu' söylemektedir. (Ronald Victor Courtenay Bodley, Hz. Muhammed, s. 161) Hz. Aişe 17-18 yaşlarında evlendiğine göre diğer ülkelerdeki insanlarla kıyaslarsak rahatlıkla 24-25 yaşlarındaki bir kadın olgunluğunda olduğunu rahatlıkla ifade edebiliriz.

Hz. Resul ise, vefat ettiği yıla kadar sağlığını ve dinçliğini koruyan biri idi: Saçlarında beyaz yok gibi idi. (Müslim, Fedail, 105) Beyazlar "14 adet idi." (Tirmizi Şemail, No: 36) "20'ye yakın idi." (Tirmizi Şemail, bab: 5, No: 35; Sünen-i Tirmizi Tercümesi, IV/201) İki omuzu arası geniş (Büyük Hadis Külliyatı, Cem'ul-fevaid min Cami'il-usul ve Mecma'iz-zevaid, İmam Muhammed Bin Muhammed bin Süleyman er-Rudani, V/31) Göğsü ve omuzları genişti. (Gazali, İhya'u Ulum'id-din, II/820) İlk anlarından itibaren yanında olan Ebu Bekir ile bu evlilik ile akraba da olan Efendimizin Hz. Aişe ile evlenme sebeplerinden birisi de, hanım sahabeyi dini konularda Hz.

Aişe vasıtası ile eğitmek amacına yönelikti: "Müslüman kadınlar bazı özel sorularını peygamberimize sormaya utanıyorlardı. (Darimi, Vüdu, 84) Bunu fark eden peygamberimiz, genç ve zeki olan Aişe annemize evlilik teklif eder. Onu Müslime hanımlar için özel eğitmen olarak yetiştirir. (Taberani, Mu'cemü'l-Kebir, XXIII/184) Diğer hanımları yaşlı, dul, çocuk sahibi oldukları için bu görevi üstlenmeleri zordu. Zaten bazı hanımları evlilikten kısa süre sonra vefat edecek kadar da yaşlı idi. Kısaca Müslüman hanımların sormaya utandığı sorulara cevap vermesi için peygamberimiz Hz. Aişe ile evlenmiş ve onu öğretmen olarak yetiştirmiştir. (Prof İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve evrensel mesajı, s. 289; Bahaettin Sağlam, İsmail Acarkan, Turan Dursun ve Din, s. 53) Bu eğitim sonucu Hz. Aişe efendimizin yanında askeri seferlere iştirak etmiş, hasta bakıcı (Vakıdi, I/249, 265, 292) olarak da görev yapmış, İslam'ın en büyük hukukçularından (Hakim, Müstedrek, 4/14 Ahmed b. Hanbel, 2001, 6/67) biri olmuş, peygamberimizden 2210 hadis rivayet etmiş, Müslüman kadın ve erkeklere öğretmenlik yapmıştı. (Buhari, İlim 36; Tirmizi, Menakıb, 62; Zerkeşi, el-İcabe, s.103; İbn Sa'd, 1917/1940, III/375; İbn Hacer, 1380/1960, VII/107; Hamidullah, Muhammed, İslam Peygamberi, II/678)

Hz. Aişe'nin evlilik yaşını daha detaylı ele alacak olursak;

1- Hz. Aişe bir anısını şöyle aktarmaktadır: "Hz. Muhammed henüz Mekke'de iken ve bende oynayan bir çocuk iken, "Onların vadeleri kıyamettir. Kıyamet ne dehşetli ve ne acıdır!" mealindeki (Kamer, 46) ayet inmişti. (Buhari 1.cilt, Teliful Kur'an bahsi) Bu sure, Mekke devrinin birinci döneminde (4. yıl) inmiştir. Hz. Aişe validemiz bu sure ve ayetleri net olarak hatırladığına göre, olayları ayrıntılarıyla hatırlayabilmek ve sokakta oynayan bir çocuk olması için en az beş veya altı yaşında olması gerekmektedir. Kamer suresi Mekke devrinin dördüncü yılında indiğine göre, dördüncü yılda Hz. Aişe'nin beş-altı yaşlarında olması gerekir. Ayrıca kardeşi Esma, Abdullah bin Zübeyir'in annesidir. Esma yüz yaşına kadar yaşamış ve Hicretin 73. yılında vefat etmiştir. Hz. Aişe validemizden on yaş daha büyüktür. Hz. Esma yüz yaşında ve hicri 73. yılda öldüğüne göre, "hicret esnasında" 27 yaşında olması gerekir. Bundan on yaş küçük olan kardeşi Hz. Aişe validemizin de 17 yaşında olması gerekir ki, bu da aşağı yukarı Buhari de Hz. Aişe'nin kendi hadisindeki ifadeye uygun düşmektedir. Rasul-i Ekrem, Hicretin birinci senesi Hazreti Aişe ile evlenmiştir. Onun Kur'an, hadis ve fıkıh ilimlerindeki yerini bütün İslam alimleri teslim etmektedir. O devrinin en büyük alimlerini tenkit etmiş, çeşitli konularda fetvalar vermiş, Kur'an'ın ve sünnetin doğru anlaşılması konusunda insanlara önderlik etmiştir. Sünneti Kur'an'la test etmenin ilk örneklerini vermiştir. Bu birikimi henüz çocuk denecek yaşta bir insanın elde etmiş olmasını kabullenmek mümkün değildir.

2- Hz. Aişe validemiz henüz peygamberimizle evlenmeden önce Cübeyir bin Mut'im ile nişanlanmıştı. Mut'im, Hz. Aişe'yi oğluna almakla evine Müslümanlığı sokacağını düşünerek daha sonra bu nikahı feshetmiştir. Hz. Ebu Bekir İslam'ı ilk kabul edenlerden biri olduğuna göre bu nişanın gerçekleşmesi, İslam'ın açıktan duyurulmasından veya yayılmasından önce olması gerekir. (Y. Nuri Öztürk, Asrı Saadet'in Büyük Kadınları, s. 33) İslam alenen açıklanıp Müslümanlar Kâbe yürüyüşü veya Safa tepesi toplantısı yapıp topluma deşifre olduktan sonra Ebu Bekir'in Müslüman olduğu bilinince Mut'im Hz. Aişe'yi almaktan vazgeçmiş olması daha gerçekçi görülmektedir. Bu olayda yine, Hz. Aişe'nin peygamberimizle evlenmeden önce evlilik çağına geldiğini ve nişanlandığını göstermektedir. (Ali Himmet Berki, Osman Keskioğlu, Hatemü'l Enbiya Hz. Muhammed ve Hayatı, s. 210; Mevlana Şibli, Asrı Saadet, II/148, 997)Yani değil Hz. Aişe'nin Hz. Resulle nişanlanıp bir yıl sonra evlenmesi, daha önce evlenecek çağa gelmişti, nişanlanmıştı, zamanla İslam tebliği yayılınca Hz. Ebu Bekir'in Müslüman olması bu işi bozmuş ve daha sonra da, Hz. Resul onunla nişanlanıp bir yıl sonra da evlenmişti. Ayrıca tekrar hatırlatalım, "sıcak bölgelerinde insanların fiziksel açıdan daha çabuk geliştikleri de unutulmamalıdır." (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun kalmasın, s. 248) 17-18 yaşındaki bir kızın, Arabistan ikliminde normal evlilik yaşı haliyle gelmişti.

3- Hazreti Aişe'nin hemşiresi Esma, Hicret esnasında 27 yaşında idi. Aişe'den on yaş büyüktü. Hazreti Aişe de, Esmadan on yaş küçük olduğuna göre, Hicrette on yedi yaşındaydı Rasül-i Ekremle evlendiği zaman, 17- 18 yaşında bulunuyordu. (Ömer Rıza Doğrul, Asr-ı Saadet, II/149) Hz. Aişe'nin ablası Esma, ondan yaklaşık 10 yaş büyüktü. Hz. Aişe evlendiğinde Hz. Esma'nın yaklaşık 30 yaşında olduğu rivayet ediliyor. Buradan Hz. Aişe'nin evlendiğinde en az 18 yaşlarında olduğu sonucuna varılmaktadır. (Ali himmet Berki, Osman Keskinoğlu, Hatemül Enbiya, s. 210; Mevlana Şibli, Asrı Saâdet, II/149)

4- Hz. Peygamberin evliliği, vahyin başlangıcından 10 yıl sonradır. Hz. Aişe vahiy başlangıcından en az altı yıl önce doğmuştur. Dolayısıyla Hz. Ayşe'nin peygamberimizle evlendiği yaşın 17-18 olduğu ortaya çıkar. (Ali Himmet Berki, Osman Keskioğlu, Hatemü'l enbiya Hz. Muhammed ve hayatı, s. 210)

5- Bugün hadis kitaplarımızda yer alan ve Hz. Aişe validemizin Mekke yıllarıyla ilgili olarak anlattığı bazı rivayetlerde onun yaşını tespit edebilmemize yardımcı olacak niteliktedir. Mesela, peygamberlikten kırk yıl önce gerçekleşen ve tarih belirlemede bir ölçü olarak kabul gören Fil hadisesinden geriye kalan iki kişiyi Mekke'de dilenirken gördüğünü söylemesi, Mekke'nin en sıkıntılı günlerinde Allah Resulü'nün sabah-akşam kendi evlerine geldiğini ve bu sıkıntılara dayanamayan babası Hz. Ebu Bekir'in de peygamberliğin 5. veya 6. yılında Habeşistan'a hicret teşebbüsünde bulunduğunu detaylarıyla birlikte anlatması, ilk defa namazın ikişer rekat farz kılındığını, ikamet edenler için daha sonraları onun dört rekata çıkarıldığını, ancak sefer durumlarında yine iki rekat olarak bırakıldığını ifade etmesi gibi rivayetler, onun yaşı konusunda bize ipuçları verecek niteliktedir. (M.Emin Yıldırım, Vakit, 08 Haziran 2008)

6- Peygamberliğin "ilk günlerinde" Müslüman olanların isimleri sıralanırken, ablası Esma validemizle birlikte Aişe validemizin adı da zikredilmektedir. Dikkat çekici olan, bu anlatımın, Hz. Osman, Zübeyr ibn Avvam, Abdurrahman ibn Avf, Sa'd ibn Ebi Vakkas, Talha ibn Ubeydullah, Ebu Ubeyde ibn Cerrah ve Erkam ibn Ebi'l-Erkam gibi 'Sabikun-u Evvelun' tabir edilen 'en öndekilerin' hemen arkasından Abdullah ibn Mesud, Cafer ibn Ebi Talib, Abdullah ibn Cahş, Ebu Huzeyfe, Suhayb ibn Sinan, Ammar ibn Yasir ve Habbab ibn Erett gibi isimlerden de önce gerçekleşiyor olmasıdır. (İbn Hişam, Sire, I/271; İbn İshak, Sire, 124) Demek ki Aişe validemiz, o gün küçük de olsa 'irade' beyanında bulunabilecek bir çağda ve ilk Müslümanlar arasında yer alabilecek bir konumdadır. Söz konusu bilgilerde ondan bahsedilirken, 'O gün o küçüktü.' şeklinde bir kaydın konulmuş olması, bu manayı ayrıca teyit etmektedir. (İbn Hişam, Sire, I/271; İbn İshak, Sire, 124) Yaşı küçük olan bu kız, 13 yıl sonra efendimizle evlenmiştir. Yaşı Müslüman olduğunda 6-7 olsa, hicretten sonra evlilik yaşı yine 18 civarına tekabül etmektedir.

7- Ablası Esma annemizin, on beş yaşında iken Müslüman olduğu bilinmektedir (Nevevi, Tehzibü'l-Esma, II/597; Hakim, Müstedrek, III/635) Bilinen bir gerçek de onun, 595 yılında dünyaya gelmiş olduğudur. Bütün bunlar, peygamberliğin ilk yılı olan 610 tarihini göstermektedir. Demek ki Aişe annemiz, yaşı küçük olmasına rağmen 610 yılında Müslüman olmuştur. Bunun için o gün onun, en azından altı veya yedi yaşlarında olması gerekir ki, on üç yıllık Mekke hayatıyla en az yedi aylık Medine günleri de bu tarihe ilave edildiğinde onun, Allah Resulü ile evlendiği gün - risaletten beş yıl önce dünyaya gelmiş olma ihtimalini esas alacak olursak- en azından on sekiz yaşında olduğu sonucu ortaya çıkarmaktadır. Aişe annemizin, hicretten yedi ay sonraki Şevval değil de Bedir sonrasına denk gelen ikinci yılın Şevval ayında evlendiği de ifade edilmektedir ki, bu durumda onun evlilik yaşı, bir yıl daha gecikmiş. (Nevevi, Tehzibü'l-Esma, II/616) olmaktadır.

8- Hz. Ebu Bekir'in altı çocuğundan olan Abdurrahman, Hz. Ebu Bekir'in büyük oğludur ve ancak Hudeybiye'den sonra Müslüman olmuştur. Bedir savaşında babasıyla karşılaşmamaya özen göstermiştir ve o savaş esnasında Abdurrahman yirmi yaşındadır. (İbn Esir, Üsdü'l-Gabe, III/467) O

dönemde kardeşler arası yaş genellikle 1-2 civarında olduğundan, hicret esnasında Hz. Aişe'nin yaşı on yedi civarında olursa aralarındaki bu yaş farkı ancak normal kabul edilebilir yoksa Aişe annemiz hicrette sekiz yaş civarında iddiası doğru olsa, Abdurrahman ile Aişe arasındaki yaş farkı on iki olur ki bu o dönem için makul bir yaş aralığı kabul edilemez.

9- Aişe Validemizin vefat tarihi olarak farklı tarihler verilmektedir. (İbn Sad, Tabakat, VIII/75; Nedvi, Siretü's-Seyyideti Aişe, s. 202) Hicri 58. yılında ve 74 yaşında iken vefat ettiğini ifade eden rivayette, onun vefat ettiği günün çarşamba olduğu, vefat tarihinin, Ramazan ayının on yedinci gecesine denk geldiği, vasiyeti üzerine Vitir namazından sonra Cennetü'l-Baki'ye geceleyin defnedildiği, yine vasiyeti gereği namazını, Hz. Ebu Hüreyre'nin kıldırdığı, mezarına da, ablası Hz. Esma'nın iki oğlu Abdullah ile Urve, kardeşi Muhammed'in iki oğlu Kasım ve Abdullah ile diğer kardeşi Abdurrahman'ın oğlu Abdullah gibi isimlerin indirdiği gibi detayların bulunması (İbn Abdilberr, İstiab, II/108; Doğrul, Asr-ı Saadet, II/142) diğerlerine nispetle bu bilginin daha güçlü olduğu izlenimi vermektedir. Öyleyse bu tarihi esas alarak bir hesaplama yapacak olursak onun, Efendimizin irtihalinden sonra kırk sekiz yıl daha yaşadığını (48+10=58+13=71+3=74) görmekteyiz ki bu hesaba göre o, risaletten üç yıl önce dünyaya gelmiş demektir. Bu durumda evlendiği gün onun, (74-48=26-9=17+7 ay) on yedi yılını yedi ay geçtiği anlaşılmaktadır. Kısaca: Hicri 58. yılda, 74 yaşında vefat etti ve Efendimizden sonra 48 yıl dul olarak yaşadı ise, Allah Resulü ile evliliği de 9 yıl sürdü ise demek ki, Aişe validemiz, Efendimiz Daru'l-Beka'ya hicret ettiğinde 26, evlendiğinde ise 17–18 yaşlarında idi. (Detay için; sorularlaislamiyet.com/hz-ayse-aise-validemiz-peygamber-efendimiz-ile-evlendiginde-kac-yasindaydi-bu-evlilig-dokuz-yasinda)

Yusuf Ziya Yörükan da Hz. Aişe'nin evlilik yaşının 18 olduğunu ifade eder. (Yusuf Ziya Yörükan, İslam Dini tarihi, s. 169) Ayrıca Suudi araştırmacı ve tarihçilerden Süheyla Zeynelabidin, Hz. Ayşe'nin Peygamberimiz ile evlendiğinde yaşının 19 olduğu sonucuna araştırmaları neticesi ulaşmıştır. Sosyalist bir çizgiden gelen gazeteci Soner Yalçın, Hz. Aişe'nin evlilik yaşı için 20 rakamını vermekte ve O'nun 'Kadınları cahiliye dönemi yobazlığından kurtarmak isteyen Hz. Muhammed, yaşamıyla topluma örnek oldu ki yaşları 44, 45, 60 yaşlarında olan savaş dulları eşleri ile' kadınları 'korumak için' evlendiğini belirttikten sonra, 'Hz. Muhammed, toplumu her yönüyle ileriye doğru itekleyen bir devrimciydi. 14 asır sonra hâlâ anlaşılamaması ne acı!' diyerek yazısını bitirmektedir. (Soner Yalçın, Sözcü, 13.12.2022) İlahiyatçı Rıza Savaş'ta aynı görüştedir: "Hazreti Aişe'nin evlendiği esnada 20'li yaşlarda olduğu belirtilmektedir." (Rıza Savaş, Hz. Ayşe'nin evlilik yaşı, DEÜ, ilahiyat fakültesi dergisi, 1995, s. 144)

Efendimizin toplumda meydana getirdiği bu olumlu büyük değişim için sol görüşlü birçok yazar O'nu, 'devrimci' olarak da tanımlamıştır: "Hazreti Muhammed muhafazakar değil devrimciydi." (Eren Erdem, Hürriyet, 08, 2013) 'En büyük devrimci Hz. Muhammed' CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'na atfen Fikret Bila. (Milliyet, 27 Temmuz 2013; Cumhuriyet, 26 Temmuz 2013) "Hz. Muhammed, büyük bir devrimin önderidir." (Doğu Perinçek, Aydınlık, 26 Ekim 2018) Dev-Genç kurucularından ve 68 Kuşağı'nın önemli isimlerinden Sarp Kuray, "Hz. Muhammed devrimci bir önderdir." (AGORA, 03 Mar 2022) 60'lı yılların devrimci sol önderlerinden Hikmet Kıvılcımlı "Hz. Muhammed dünyanın en büyük devrimcisidir." (Kıvılcımlı, Tarih devrim sosyalizm, s. 271, 340; Aydınlık, 12 Ekim 2019)

Ayrıca "Araplarda kız çocuklarının yaşı hayızdan (Ergenlik çağından) itibaren sayılırdı. Hz. Aişe'nin evlilik yaşı ile ilgili 6, 8, 10 gibi ifadelerin sebebi bu yaş hesaplama yönteminden dolayıdır. (H. Kemal Gürger, Ateizmin ve deizmin sorularına karşı İddialar ve izahlar, s. 82) görüşünü de ileri sürenler vardır ki, aslında birbirinden bağımsız olarak birçok rivayetin hep 18 yaş civarını göstermesi, asla göz ardı edilmemesi gereken bir gerçeğe işaret etmektedir!

Bazı oryantalistler de (Ronald V. C. Bodley, Allah'ın resulü Hazreti Muhammed s. 116, 162; M. Rodinson, Hz. Muhammed, s. 89) Hz. Aişe'nin evliliğinin o dönem şartları için normal olduğunu belirtmişlerdir. İslami kaynakları

delil kabul etmeyenler için bir başka oryantalist bir kaynak daha verelim: Oxford Üniversitesi bilgini Joshua Little, Hz. Muhammed'in Hz. Aişe ile 6 yaşındayken evlendiği hadisinin, olaydan 150 yıl sonra ve Medine'den 1000 km uzakta Irak'ta, Hişam bin Urwa adlı ravi tarafından ve siyasi amaçlı olarak uydurulduğunu bilimsel olarak ortaya çıkarmıştır. (Javad T. Hashmi, Newlinesmag, 28 Ekim 2022) Bu çalışmayı daha da değerli kılan ise, Little'ın bu doktora tezini hazırlarken "genç bir yeni ateist ve islamofobik olmasıdır." (indyturk.com, 3 Kasım 2022; turkish.aawsat.com; 1 Kasım 2022)

Zaten evlilik yaşı, kültürel bir olaydır. Daha 70-80 sene önce ülkemizde kadınlar resmi olarak 15 yaşında evlenebiliyorlardı. (Türk kanuni Medenisinin 88. Maddesini tadil eden kanun, No: 3453, Tarih:15/6/1938) 40-50 sene önce Rize'de 14 yaşında kız çocukları evlendirilir, 17 yaşına geldiğinde hâlâ evlenmediyse evde kaldı kabul edilirdi. (Mehmet Yazıcı, Unutulmayan Anılar, s. 28) Yani, ülkemizde dahil birçok şey kültüreldir. Bugün on sekiz diye koyduğumuz sınır da yarın değişebilir. Önemli olan 'buluğ ve rüşt' şartlarının ihlal edilmemesidir ki, detay 'İslam'da kadın hakları' adlı yazımızdadır!

Burada akla, "Madem öyle, bugüne kadar bu mesele niye bu şekilde gündeme gelmedi?" şeklinde bir soru gelebilir. Yakın zamana kadar bu hususta olumsuz hiçbir beyan serdedilmemiş, ne Ebu Cehil gibi her fırsatı aleyhte değerlendiren muannit bir firavundan ne de Abdullah ibn Übeyy ibn Selul gibi olmadık yerden fitne ve iftira üreten nifakın adresi olmuş birisinden bu evliliğe herhangi bir itiraz söz konusu olmamış, olamamıştır. "Müşrikler ve münafıklar hazreti Resul'ün hazreti Aişe ile evliliğine ilişkin hiçbir itiraz yönetmemişlerdir." (Soner Duman, Allah'ım sorularım bitmedi, s. 154; Hamid Cengiz, Ateist ve deistlerin modern sorularına cevaplar, s. 143) Hz. Aişe ile evlilik yaşı konusunda, "ilk ve en azılı İslam düşmanı" bir papaz olan Yuhanna ed-Dımaşki/Saint John of Damascus bile bir eleştiri de bulunmamış, İslam'a ve efendimize yaptığı birçok iftiraya rağmen bu konuda hiçbir itiraz dile getirmemiştir! Çünkü ortada itiraz edilecek herhangi bir durum söz konusu değildir! Kısaca, Hz. Resul'ün Aişe annemizle evliliklerinde anormal bir durum olsa idi, Zeyneb Validemiz'le izdivacında fırtına koparmak isteyenlerle, Beni Mustalık Gazvesi dönüşünde ve hiç olmadık yerde Aişe Validemiz'e iftira atanların, onlar açısından önem arz eden böyle bir konuyu dillerine dolamamaları düşünülemezdi. "Hiçbir kesim, başta müşrikler, münafıklar, Yahudiler bu evliliği dillerine dolamamışlardır. Demek ki, olağan ve normal bir evlilik olmuştur." (Prof. C. Karadaş, kafama Takılanlar 3, s. 152, 153) Sonuç nasıl olursa olsun sadece başlı başına bu bilgi bile, Aişe Validemiz'in evliliği konusunda olumsuz herhangi bir durumun söz konusu olmadığını ispat için yeterlidir.

Hazreti Muhammed'in büyüklüğünü tekrar hatırlayıp O'na iftira atılmasının değil, saygı duyulması gerektiğinin altını çizelim! Unutmayalım ki O tek başına çıktığı yolda zenginlerin fakirleri sömürdüğü, içkinin su gibi içildiği, putlara tapıldığı, zina, kumarın yaygın olduğu, cahil, ırkçı ve kavgacı bir toplumu 23 senede bu kötü alışkanlıklardan vazgeçirtip, namaz kılıp oruç tutan, zekat veren, okumaya ve ilme değer veren, ümmet bilincine sahip ahlaklı ve mücahit bireyler haline getirmiştir! Detay için, 'Oryantalistler ve Hz. Muhammed' adlı yazımıza da bakılabilir.

Hz. Hafsa: Hz. Ömer'in kızı idi. Eşi Uhut savaşında şehit olmuş, dul kalmıştı. (Buhari, Meğazi, 12) Hz. Hafsa, Hz. Aişe'nin deyimiyle, "tam babasının kızı idi" yani biraz sert mizaçlı idi. Ayrıca sağlık sorunları da bulunuyordu. Hz. Ömer, kızını önce Ebu Bekir sonra Osman ile evlendirmek istemiş ama onlar mazeret sunarak bu talebi geri çevirmişlerdi. Hz. Resul, İslam davasında gönüldaşı olan Ömer'in dul kızı Hz. Hafsa ile evlenir ve onun gönlünü ferahlatır. (İbn Sa'd, VIII, 82-83) Artık Ebu Bekir gibi Hz. Ömer'le de akrabalık bağı kurmuş olur. Yazılı ilk Mushaf, vefat edene kadar (Buhari, Fedailü'i-Kur'an, 3) Hafsa annemizin yanında kalmıştır.

Huzeyme kızı Zeynep: İlk eşi Bedir Savaşı'nda, ikinci eşi de Uhud Savaşı'nda şehit olmuştu. Kimsesiz kalan Hz. Zeynep, Allah'ın Resul'ü tarafından nikahlanarak (İbnü'l-Esîr, V, 297) koruma altına alınır. Zeynep Validemiz, Resulullah ile evlendiği zaman 60 yaşındaydı. (Hamid Cengiz, Ateist ve deistlerin modern sorularına cevaplar, s. 144) ve evlendikten iki ay sonra da vefat etmişti. (Hamidullah, İslam Peygamberi, II/680)

Ümmü Seleme: 44 yaşında, 4 çocuklu bir dul idi. Kendi deyimi ile: "Ben yaşlı, kıskanç, yetimlerin annesi bir kadınım." dese de, Hz. Muhammed ona evlilik teklifinde bulunur, Ümmü Seleme annemiz de sonunda teklifi kabul eder. (Hanbel, Müsned, IV/27-28; VI/307; Müslim, "Cenaiz", 3, 4) ve evlenirler.

Cahş kızı Zeynep: Oryantalist ve İslam düşmanlarının en çok iftira konusu yaptıkları evliliklerden biri de, peygamberimiz efendimizin Hz. Zeynep annemiz ile evliliği konusudur. İftiranın boyutunu şöyle özetleyebiliriz: Güya Hz. Zeynep'ten hoşlanan Hz. Muhammed, onun eşinden boşanmasını bekleyip sonra onunla evlenmiştir. Konuyu detaylı ele almadan önce altını çizerek belirtelim ki, ateistler bu konudaki yorumları ile kendi iddialarının temeline dinamit koymaktadır. Eğer Kur'an'ı Hz. Muhammed yazmış olsa idi, kendisini sıkıntıya sokan (Ahzab, 37: "İçinde saklıyordun, insanlardan çekiniyordun.") ayeti neden 'kitabına' koysun? Eğer yazmadı ise, Kur'an Allah kelamı ise, ateizm iddiası kendiliğinden zaten çökmektedir!

Ahzab, 37. ayet mealini vererek konuya başlayalım: "Bir zaman, Allah'ın kendisine lütufta bulunduğu, senin de lütufkar davrandığın kişiye, "Eşinle evlilik bağını koru, Allah'tan kork" demiştin. Bunu derken Allah'ın ileride açıklayacağı bir şeyi içinde saklıyordun; öncelikle çekinmen gereken Allah olduğu halde sen halktan çekiniyordun. Zeyd onunla evlenip ayrıldıktan sonra müminlere, evlatlıklarının -kendileriyle beraber olup ayrıldıkları- eşleriyle evlenmeleri hususunda bir sıkıntı gelmesin diye seni o kadınla evlendirdik. Allah'ın emri elbet yerine getirilecektir."

Hz. Zeynep Hz. Resul'ün akrabası, 'öz halasının kızı'dır ve daha onu genç, bakire bir kız iken tanımaktadır. İstese onunla kız iken evlenebilirdi. (A. Köksal, Caetani"ye Reddiye, II/106) Halbuki Watt tarafından da ifade edildiği gibi, "Zeynep peygamberimiz ile evlendiğinde çekiciliğini kaybetmiş, orta yaşlı bir kadındı." (M. G. Watt, Muhammad, s. 158) "Ayrıca akrabası olan ve tesettür ayeti inmeden önce de peygamberimizce tanınan biri idi ve bizzat kendisi tarafından evlendirilmişti." (İngiliz ve Alman oryantalistlerin Hz. Muhammed tasavvuru, s. 357) "Evlenme niyeti olsaydı onu niçin ısrarla Zeyd ile evlendirmeye çalışsın ki?" (Ömer Faruk Korkmaz, Sorun Kalmasın, s. 258) Ama evlenmemiş aksine bir de, kendi eli ile Zeynep'i evlatlığı olan Zeyd ile evlendirmiş ve hatta mehrini bizzat peygamberimiz kendisi vermişti. (Süleyman Ateş, Gerçek Din Bu 1, s. 23) Bu evlilikte bazen sorunlar çıkıp da Zeyd her defasında Efendimize geldiğinde, peygamberimizde evliliğini devam ettirmesi için daima kendisine nasihatte bulunmuştur. Hatta Zeyd boşanmak istemiş peygamberimiz bunu engellemiştir. (Tirmizi, Sünen, V/354; İbn-i Kesir, Tefsir, III/491) Fakat aile kendiliğinden dağılıp boşanma vuku bulunca her konuda, ırkçılıktan faize, kan davasından putperestliğe dek her türlü tabuyu yıkmakla görevlendirilen Hz. Resul, Arap geleneklerine göre evlatlığın, gerçek oğul gibi kabul edilmesi türünden ön yargıları da yıkmak için, Allah'ın ayetle emretmesi üzerine, geleneklere aykırı olup dedikodular çıkacağını bile bile, boşanmadan bir kaç ay sonra (Martin Lings, Hz. Muhammed'in hayatı, s. 227) Hz. Zeynep ile evlenir. "Evlatlığın öz oğul olması algısını kıran şey, bu evliliktir." (Altay Cem Meriç, Muhtelif-1, s. 65) Hz. Muhammed insanlığın doğasına aykırı tüm tabu ve taassuba savaş açmıştır: "Kadın savaşa katılmıyor miras alamaz; kadınlar uğursuzdur; kız çocuğu büyüyünce namusumuza leke getirebilir, diri diri gömülmelidir; soy erkek çocuktan devam eder, kız çocuk soyun kesilmesine neden olur vd." gibi birçok günah/zararlı şeyleri peygamber Efendimiz yıkmış, yok etmiştir. Miras, uğursuzluk, kadın hakları konusunda devrim niteliğinde yenilikler getirmiştir. Bizzat kendi soyunu da Allah (cc), kızı Fatıma annemiz ile

devam ettirerek, kız çocuğunun soyun kesilmesine engel olmadığını hem pratikte Efendimizin yaşantısıyla hem de ayetle (Kevser, 3) insanlığa ilan etmiştir. Peygamberimiz birçok yeniliği topluma, bizzat yaşayarak benimsetmiş, ilk doğan tüm tepki ve iftiraları hep kendi göğüslemiştir. (İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 290) "Eski Arap geleneğine göre asil bir kadın, bir köle ile evlenemezdi. Hz. Peygamber bizzat kendisi evlendirerek bu geleneğe de müdahale etmiştir. (Semerkandi, Bahru'l-Ulum, III/54) Hz. Zeyd, Hz. Zeyneb'i boşandıktan sonra, cahiliye düşüncesine göre Hz. Zeynep ancak bir köle ile evlenebilirdi." (Molla Musa Celali, Ateist İtirazlara Cevaplar, s. 98-99) Efendimiz bu iki geleneği de ayrıca ortadan kaldırmıştır.

Ahzab 37. ayet indiğinde ki, ayet Hz. Peygamberin Hz. Zeynep ile evliliğine dairdir, peygamberimiz müşriklerin yapacağı dedikoduları bildiği için epey sıkılmıştır. Hatta Hz. Aişe bu ayet hakkında (Peygamberimizin bu evlilik dolayısı ile doğacak dedikoduları bildiği için) "Eğer Rasulullah bir ayeti saklayıp gizleyecek olsaydı, o bu ayet olurdu." demiştir. (İbni Kesir, III 150; Buhari, Tevhid, 22; Müslim, İman, 77; Tirmizi Tefsir 34; İbni Hacer Fethu'l-Bari VIII/524) Bazı İslam düşmanları Hz. Peygamberin içinde gizlediği şeyin Zeynep'e aşık olması olduğunu iddia etmektedir. Bunu aktaran Abdurrahman bin Zeyd bin Eslem yalancılıkla nitelenen bir kişidir. (Ebu Şehbe, el- israiliyat, IV/323; Askalani, Tehzibu't-Tehzib, II/508) Haberin senedi de sahih/sağlam değil, kesiktir. (Elmei, Mea'l-Müfessirin, s. 15) Diğer rivayetteki Hallad b. Eslem ise, kendisi delil kabul edilmeyen" bir kişidir. (İbn Sa'd, et-Tabakatü'l-Kübra, VII/252) Kısaca hem rivayet eden kişilerde hem haberin metninde sorunlar vardır. (Daha geniş yorum için: Celalettin Divlekci, Ahzab suresi 37. ayetiyle ilgili nüzul sebebi rivayetleri ve ilmi değeri, ekev akademi dergisi Yıl: 18 Sayı: 59 (Bahar 2014), s. 89-105) Aslında ayet bize şunu bildirmektedir: Allah'ın açığa vuracağı şeyi, Allah açığa vurmuştur. Allah'ın bu aşkı açığa vuran bir beyanı var mıdır? Yok! Ateistler hem Kur'an'ı ve dolayısı ile ayetleri inkar ederken hem de bizim inanıp kendilerinin reddettiği ayeti ilmi delilden yoksun bir şekilde, önceden belirledikleri amaca ulaşacak şekilde yorumlamakta ve çelişkili ithamlarda bulunmaktadırlar.

Hz. Muhammed'in, Hz. Zeynep'i görüp, "Kalpleri evirip çeviren Allah'ım" diyerek oradan uzaklaştığını şeklindeki rivayet ise zaten uydurmadır. (İbni Kesir, VI/420; İbnü'l-Arabî, III/1542; Zemahşeri, III/427; Altay Cem Meriç, Muhtelif-1, s. 57) Biz ateistlerin iddia ettiği gibi işimize gelmeyen rivayetleri inkar ediyor değiliz, her iddiamız Kur'an, hadis, bilimsel kaynaklıdır. Biz Müslümanlar "bazı mucize iddialarına, Kur'an'ı öven bazı rivayetlere de uydurma diyoruz." (Meriç, Muhtelif-1, s. 59) Zaten, Hz. Hatice'nin vefatından sonra yaklaşık 3 sene bekar yaşayan ve sonrasında da, kendisi ile evlenmek istese evlenebileceği halasının kızını kölesi ile evlendiren ve aralarının bozulmasından endişelenerek Zeyd'e 'Allah'tan kork'masını hatırlatması, Efendimizin Hz. Zeynep ile evlenme niyetinin olmadığını göstermektedir. Yani bekar olan akrabası ile dul olunca evlenmesi kendi isteği ile değil, amacı olan bir vahiy ile olmuştur. "Katade, İbni Abbas ve Mücahit'ten nakledildiğine göre, Zeynep'in ailesi ilk başta Hz. Muhammed'in Zeynep'e talip olduğunu zannetmişlerdir. Hz. Muhammed isteseydi o zaman Zeynep'le kendisi rahatça evlenebilirdi. Hz. Muhammed'in böyle bir isteği yoktu. O'nun istediği şey, soy üstünlüğü kavramını yok etmekti. Hz. Muhammed böyle bir evliliği istememiştir. Bu durumdan dolayı kendisi, ayetle ikaz edilmiştir." (Meriç, Muhtelif-1, s. 70, 81) William Montgomery Watt bu konuda, "Bu suçlama haksız bir çıkarımdır." (Watt, Muhammed Medine'de, s. 336) demektedir.

Kısaca: Hz. Resul Zeyd'in evine girdi, Zeynep'i gördü beğendi ithamı tamamen bir uydurmadır, iftiradır. Çünkü Hz. Resul bir eve gireceği zaman önce selam verirdi. Cevap gelmezse toplam 3 kere selam verir, yine cevap veren olmazsa, eve girmez geri dönerdi. (Buhari, İsti'zan 13; Sahih-i Müslim, Adab 7; Sünen-i Tirmizi, İsti'zan 3) Hatta kızı Fatıma'nın evine bile böyle girerdi. Bu konu Nur suresi 27. Ayet ile (Ey inananlar, kendi evlerinizden başka evlere, sahipleriyle tanışmadan ve onlara selam vermeden girmeyin.) sabit iken, uygunsuz ortamda olan aile evine Hz. Resul'un destursuz fütursuzca girmesi de imkansızdır. Ayrıca bakire iken, kendi akrabası olduğu için her anında kendisini gördüğü ve hicap ayeti de inmediği için, evlilik öncesi yıllarca yanında olan Zeynep'i

beğenmeyip, genç-bakire iken kendisini cezbetmeyen, kendi eli ile bizzat evlendirdiği akraba kızına -Haşa- Efendimiz, evlendirince mi ilgi duymaya başladı?! Bu iftiranın mantıklı bir yanı var mıdır? Yalanın boyutuna bakın ki Zeyd, daha evlatlıkların eşleri ile ilgili hüküm ayeti inmeden, Hz. Resul'e gelip, "Boşayayım, siz evlenin" neden desin? "Sen ne diyorsun, kız iken onu almadım, onu seninle ben evlendirdim" demez mi idi Efendimiz ona? Ayrıca zaten böyle bir teklif o zamanki adetlere aykırı bir teklif olurdu. Ayrıca Hz. Resul Zeynep annemiz ile evlendiğinde Zeynep annemiz 35 yaşında idi. Sıcak ülke ile ilgili erken olgunlaşma gerçeğini de hesaba katarsak, bu yaşa dek Hz. Resul neden beklesin?! Kısaca bu iftira baştan sona mantık hataları, yalanlar ve çelişkilerle doludur.

Oryantalistleri de ateistleri de bilimsellik değil, ideoloji ve önyargı yönlendirir. Onlar diledikleri gibi kaynaklara ekleme veya çıkarma yaparlar. Mesela efendimizin Hz. Zeynep ile evlenmesi ile ilgili iki örnek verelim: "Gençliğinin bütün taraveti içinde utanç ve şaşkınlıktan kıpkırmızı kesilen bu dağınık kıyafetli güzel kadın…" (Emile Dermenghem, Muhammedin hayatı, s. 367-370). Bu da Türk ateistlerden T. Dursun'a ait, 2000'e Doğru dergisinden: "Yorgunluktan ve terden pembeleşmiş yüzü ve yarı çıplak haliyle son derece çekicidir." Halbuki her iki ekleme de hiçbir rivayette geçmez ve kaynakta bulunmaz ama oryantalist ve ateistlerin bakış açılarındaki paralelliği göstermesi açısından bu iki örnek ilginç bir birlikteliği de gözler önüne sermektedir!

"Araplarca saldırıya uğrayacağını, suçlu sayılacağını bildiği halde ödev ve görev yüzünden bütün bu karşı koymaları dinlemeyerek Zeynep'le evlenmiştir." diyen oryantalist Lord John Davenport, oryantalistlerin "gördü, aşık oldu." şeklindeki iddialarını kabul etmezken (Lord Davenport, Hz. Muhammed ve Kur'an-ı Kerim, s. 25-26), bir diğer oryantalist M. Watt ise, "Onun güzelliği karşısında kendini kaybetmesi hikayesini pek ciddiye almaya gelmez. Bunlar ilk kaynaklarda yoktur, üstelik Zeynep, Muhammed ile evlendiği sırada 35 veya 38 yaşında idi, ki o devirdeki bir Arap kadını için bu ileri bir yaştı. Bu evlenmedeki aşk temasını Muhammed'in biyograflarının hayal güçlerinde geliştirdikleri duygusu uyanmaktadır." (Watt, Hz. Muhammed, s. 164) demektedir. Yerli birçok ateistten daha objektif değerlendirme yapan Marxist oryantalist Maxime Rodinson da, "Soyunun sayısız yanlış inancına cesaretle karşı çıkmış bir zeka olan Muhammed, evlatlık almanın hukuki yönden yanlış yorumlamalara yol açabilecek kargaşalığını da düzeltmiş, geçerli bir örnek yaratmış oluyor." diyerek, tarihi bir gerçeğin altını çizmektedir. (Rodinson, Hz. Muhammed, s. 209- 210) Karen Armstrong, "Hazreti Muhammed, İslam Peygamberinin Biyografisi" adlı esrinde, "O eğlence için değil, politik nedenlerden dolayı çok evlilik yapmıştı." diyerek, hayali cinsellik iddialarını reddetmektedir.

Bu ayetin asıl amacı "nesep, soyun karışmasına engel olmaktır." (Ahmet Bayraktar, Ateizmus 1, s. 83) Mesela, Ali, Ahmet'in evlatlığıdır ama asıl babası Mehmet'tir. Yani Ali, Ahmet oğlu Ali değil, Mehmet oğlu Ali'dir. (Soyadı kanunu olmadan önceki durum için örnek veriliyor. Günümüzde de soyadı alınınca da, aynı sorun ortaya çıkmaktadır) "Onları, babalarının adlarını da anarak çağırın." (Ahzab, 5) ayetinden amaç da bu gerçeğin ilan edilmesidir. Ama Ahmet oğlu Ali olarak bilinen biri, tanımadığı gerçek babası olan Mehmet'in kızı ile yani kardeşi de evlenebilir. Evlatlık düzenlemesi ile, asla dokunulmaması gereken birinci derece akraba, üst ve alt soy ilişki yasağı da korunmuş olmaktadır.

Günümüzden örnekler: "Yedi yıllık evli çift kardeş olduklarını öğrendi." 39 yaşındaki Adriana, henüz on iki aylıkken terk edildi ve devlet tarafından bir aileye evlatlık verildi. Kocası Leandro ise sekiz yaşına kadar annesiyle birlikte yaşadı ama o da Adriana gibi annesi tarafından terk edilince başka bir aileye evlatlık verildi. İkisi de farklı ailelerin elinde farklı şehirlerde birbirlerinden habersiz büyüdüler. Yıllar sonra birbirlerine aşık oldular. O sıralar evli olan Adriana eşinden boşanarak Leandro'yla evlendi. Çiftin bir de çocuğu oldu." (Hürriyet, 9.8.2014)

"Evlendiği gün kocasının ikiz kardeşi olduğunu öğrendi! Esra Erol'da tüm izleyenleri şaşırtan bir olay ortaya çıktı." (Sabah, 11.11.2017) "Kardeşiyle evlendi: Farklı ailelere evlatlık verilen ve gerçek kimliklerini bilmeden evlenen ikizlerin durumu, ülkede evlat edinme kurallarını tartışmaya açtı. İngiltere'de doğumdan sonra ayrılan ve farklı ailelere evlatlık verilen ikiz kardeşlerin tesadüfen evlenmesi, ülkede evlat edinme yasalarının sorgulanmasına neden oldu." (Yeni Şafak, 11.1.2008)

Bir de, 'Hz Muhammed, Hz. Zeyd'i ölsün diye savaşa gönderdi.' iddiası vardır ki, Hz. Muhammed ölmesini istediği birini savaşa gönderirken "eğer şehit olursan yerine şu geçsin" niye desin? Zeyd'e dedi, peki sonra yerine geçen de şehit olursa şu geçsin, o da şehit olursa şu geçsin" neden desin? Ayrıca bu üçünün de şehit olacağını bilmesi bile, ateist iddiayı tamamen içinden çıkılmaz bir hale sokmaktadır. Ateist/oryantalist iddianın aksine bu hadise, Hz. Muhammed'in Allah'ın izni ile geleceği bildiğini göstermekte değil midir?

Özet bir alıntıyı da Gürger'den yapalım: Cahş kızı Zeynep, o zamanlar hayli geç sayılacak bir yaş olan, 35 yaşına dek kendisine gelen tüm evlilik tekliflerini geri çeviren, zengin bir ailenin kızıdır. Hz. Muhammed onu, Zeyd ile evlendirir. Ama aralarındaki kültürel fark sorun çıkarır. Zeyd defalarca peygamberimize gelerek boşanma niyetini açıklar. Ama efendimiz aracı olduğu bu evliliğin bitmesinin endişesiyle her defasında ona 'Eşinden boşanma ve Allah'a karşı takva sahibi ol' der. (H. Kemal Gürger, Ateizmin ve deizmin sorularına karşı İddialar ve izahlar, s. 91) Evlilik bittikten aylar sonra (İslam'da kadın hakları bölümündeki, 'boşanma' adlı başlığa bakılabilir) Zeynep ile efendimiz evlenmiştir. (Gürger, s. 92) Allah (cc) Mücadele suresi ile 'zıhar' cahiliye adetini nasıl ortadan kaldırmış ise, bu sure ile de evlatlıklarla olan münasebetleri yerli yerine oturtmuştur. Bu ayetle peygamberimiz sakındığı mahalle baskısı konusunda, Hz. Zeynep asaletinde, Zeyd sadakatından imtihan edilmiştir. Medine'liler dedikodu ve nifak konusunda imtihan edilirken, 21. yüzyıl Müslümanları da bu konuda imtihan edilmeye devam etmektedir. (Gürger, s. 94)

Zeyd'in Hz. Peygamberle bir akrabalık bağı yoktur. Zeynep de gelini ya da baldızı değildir. Halasının kızıdır ve Hz. Peygamberin Zeynep ile evliliği de, halasının kızıyla yapılmış bir evliliktir. Peygamberin gizlediği şey, Zeynep'in boşanacağı ve kendisiyle evleneceği bilgisidir. (Prof. Cağfer Karadaş, Kafama takılanlar 2, s.125, 131)

"Ahzab, 37. ayetin anlattığı şey farklıdır, ateist ve misyonerlerin iddia edip ortaya attığı şey farklıdır." (Altay Cem Meriç, Muhtelif-1, s. 54) Kur'an ayetlerinden hareket ederek Hz. Muhammed'e saldırmaya çalışanlar, eğer ayeti kabul ediyorsa, zaten ayet her şeyi açıklamaktadır: 'Efendimizin Zeyneb'i beğendiğini açıklamaktan değil, onunla evleneceğini daha önce Allah'ın kendisine bildirdiği için toplumda göreceği tepkiden çekinmesi ve bunu son ana kadar açıklayamamasına' neden itiraz ediyorsunuz? Hayır, ayeti reddediyorsanız neden ayeti önceden tespit ettiğiniz sonuca göre yorumlayarak metotsuz bir şekilde İslam'a ve peygamberine saldırıyorsunuz?

Olayın öncelikle psikolojik yönü vardır. İnsanların zihninde var olan sınıf, mevki, konum, statü kavramını yerle bir etmiştir. Sosyal boyutu ise, o toplumdaki münafıkların kendilerini ifşa etmeleridir. Günümüze uzanan boyutu ise, miras hukukundan evlatlık müessesine pek çok hukuki meselenin netleşmiş olmasıdır. (Dr. Hıdır Kartal, Ateistlere Cevaplar, s. 105) "İslam iki tabuyu yıkmıştır. Birincisi bir çocuk ancak biyolojik anne babasına nispet edilebilir. İkincisi ise boşanmış kadın istediği kişiyle evlenebilir." (Prof. Cağfer Karadaş, Kafama takılanlar 2, s. 132)

Cüveyriye bintü'l- Haris: Hz. Cüveyriye savaş esiri bir dul idi. Esir ve cariyelerle evlenmek âdet değil iken, peygamberimiz onunla evlenerek, onların da aile kurma hakkına, insani her türlü hakka sahip olduğunu insanlığa, tüm dünyaya ispat ve ilan etmiştir. Cüveyriye, Mustalik

oğulları kabilesinin reisinin kızı idi. Savaşta esir düşmüştü. Özgürlük bedelini bizzat Hz. Resul ödemiş ve onu azat etmişti. Bunu duyan babası ve iki oğlu orada Müslüman olur. Özgür olan Cüveyriye de Hz. Resul ile evlenir. (İbn Sa'd, Tabakat, VIII/117) Hz. Cüveyriye, Peygamber Efendimizle evlenince, onun kabileyle de akrabalık bağı tesis edilmiş olunuyordu. Bu bağ kurulunca Müslümanlar da ellerindeki diğer esirleri serbest bırakırlar. (Taberi, es-Simtu's-Semin, s.198; Profesör Kamil Miras, Sahih-i Buhari muhtasarı, VII/453; Watt, Muhammad at Medina, s. 227; İ. Sarıçam, S. Erşahin, M. Özdemir, İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru, s. 316) Mustalik oğulları kabilesi de kendilerine yapılan bu saygın davranıştan dolayı çok memnun kalırlar ve topluca İslam'ı kabul edip Müslüman olurlar. (İbni Hişam, es-Siretü'n-Nebeviyye, II/ 295; Hamid Cengiz, Ateist ve deistlerin modern sorularına cevaplar, s. 151) Oryantalist Caetani, Hz. Cüveyriye ile efendimizin, yanlarında Aişe ve Ümmü Seleme var iken yolda bir çadırda zifafa girmiş (Caetani, IV/148) olduklarını iddia eder ki, gerçekte efendimiz Medine'ye döndükten, kurtulmalık bedelini ödeyip kendisini babasına teslim ettikten sonra, babasından Hz. Cüveyriye'yi istemiş, onayından sonra ancak onunla evlenmiştir (İbn-i İshak, İbn-i hişam, Sire, III/308) Zaten Caetani'nin iddia ettiği zifaf olayı hiç bir kaynakta (Vakidi, İbn-i Hişam, Taberi, İbni Esir, Hamis, Buhari…) geçmemektedir. Ama yukarıda ve daha sonra göreceğimiz gibi, bunun ateist veya oryantalistler için hiçbir önemi yoktur! Olmayanı uydururlar olanı çarpıtırlar!

Safiye: İsrail Oğulları soyundan, kabile reislerinin birinin kızı idi. Daha önce iki kez evlenmiş ve dul kalmış bir hanım idi ve tutsaktı. Hz. Resul O'na: "İster malını al, git özgürsün." der ve sonra da, "İster kal, Müslüman ol, benimle evlen." diye teklifte bulunur. (İsmail Acarkan, İlginç Sorular, s. 89) Safiye annemiz özgür olduktan sonra bu teklifi kabul eder ve peygamberimizle evlenir. (İbn Hisam, es-Siretü'n-Nebeviyye, III/ 350; İbn Sa'd, Tabakat, VIII/ 120-123) Efendimiz bu evlilik ile hem mağluplarla uzlaşma politikasını pratiğe geçirmiş (Muhammed Hamidullah, İslam Peygamberi, s. 569) hem de kabile reisinin kızı ile evlenmek suretiyle oluşan akrabalık bağı ile de onların gönüllerini İslam'a ısındırmaya çalışmıştır. (Ziya Kazıcı, Hz. Muhammed'in Aile Hayatı ve Eşleri, s. 285) Hz. Muhammed'e atılan bir diğer iftirada, Hz. Safiye ile evlenmeleri olayıdır: Güya Hz. Resul esir olan Safiye annemize "Benimle evlenirsen, seni serbest bırakırım." diye bir teklifte bulunmuştur. Zavallı Safiye'de serbest kalmak için peygamberimizle evlenmiştir! Dinsiz İslam düşmanı bir Türk ateist, iki bölümden oluşan peygamberimizin teklifini kelime oyunları ile tek bir cümlede birleştirerek aktarır: "Benimle evlenirsen serbestsin!" Düşünebiliyor musunuz, bu tek cümleye indirme ile Safiye annemizin seçme hakkı da ortadan kaldırılmış olmakta ve sonuçta o zavallı, çaresiz konuma indirgenmektedir. Safiye annemiz ne kadar çaresiz gösterilirse, Efendimizde o kadar gaddar ve acımasız görülecektir çünkü. Kısaca, Hz. Peygamber, Safiyye'yi azat etmiş, özgürce gitme ya da kendisiyle evlenme seçeneğini sunmuştur. Safiyye'de bir peygamberle evlenmeyi tercih etmiştir. (İ. Hanbel, Müsned, III/138) Efendimizde buna karşılık olarak daima ona saygılı davranmıştır. "Hz. safiye deveye binerken, hazreti peygamberin dizlerine basarak binmekteydi." (Buhari, Megazi, 39; İ. sad, Tabakat, VIII/121; İbrahim Çoban, Ateizm ve Deizm Eleştirisi, s. 168) Oryantalist Leoni Caetani de: "Muhammed'in, daima nefsine ve ihtirasına hakim olmayı bilen adamlardan biri olduğunu ispat etmek zor bir şey değildir. Evliliklerinden birçoğu, bazı kabilelerin sevgi ve yakınlığını çekmek yahut taraftarlarından bazılarını daha sıkı bağlarla bağlamak gibi bir siyasi bir düşünceyle yapılmıştı." (Caetani, II/480) diyerek kendi üslubunca bir gerçeği dile getirmektedir.

Ümmü Habibe: 55 yaşında dul kalmıştı. Mekke reisi İslam düşmanlığı ile ünlü Ebu Süfyan'ın kızı idi. Mekke'den uzakta, Habeşistan'da dul kalmıştı ve çok zorluk çekmişti. Bunları duyan Hz. Muhammed elçi göndererek O'na evlenme teklif teklifinde bulunur. (Bahaettin Sağlam, İsmail Acarkan, Turan Dursun ve Din, s. 56) Ümmü Habibe annemiz de olumlu cevap verince, Habeşistan kralı Necaşi bu nikahı vekiller vasıtası ile kıyar. Bu evlilikler bir dereceye kadar Ebu Süfyan'ın düşmanlığını da yumuşatır.

Meymune: 2 çocuklu, daha önce iki kez evlilik yapmış bir dul bir hanımdı. Hz. Resul'un amcası Abbas'ın baldızıdır. Hz. Abbas vasıtası ile Hz. Resul'e evlilik teklifinde bulunur (İbn Sa'd, Tabakat, VIII/132) Hz. Resul de kabul eder ve evlenirler.

Mısırlı Mariye: Bizans'ın İskenderiye valisi ve Mısır mukavkısı olan Cüreyc b. Mina (Belazüri, Ensab, I/449) Peygamberimize Mariye'yi hediye olarak gönderir. Cariye olan Mariye'yi Efendimiz azad eder. İsterse kalabilir ve İslam'a girer, isterse ailesine dönebilirdi. İslam'ı kabul eder ve peygamberimizin yanında kalır. Mariye annemiz mehirsiz olarak Peygamberimizle evlenmeyi kabul eder ama Hz. peygamber onunla mehrini vererek nikahlanır. Aslında bu, Peygamber tarafından gösterilen bir iyi niyet idi ve Mariye ve ailesinin itibarını yükseltmek amacını güdüyordu. Cariye ile evlenerek de, çağında yerleşmiş olan cariye algısını yerle bir ediyordu!

Hz. Resul 50 küsur yaşına kadar tek eşle evli kalıyor, her türlü dünyevi teklifleri reddediyor ve 50 yaşından sonra genç, güzel, çekici ve zengin birçok kızla evlenebilecek iken, sıcak ülkede erken olgunlaşıp yaşlanan, kimi 40 kimi 50 yaşlarında, 2-4 çocuklu dul hanımlarla, onları koruma ve tebliğ amacını güden, karşılıklı rızaya dayanan evlilikler yapar. Bu evlilikleri objektif olarak inceleyen herkes, evliliklerin hiç birinde dünyevi/şehevi bir amaç güdülmediğini görebilirler. Kısaca Hz. Muhammed (sav)'in evlilikleri, ilahi takdirin bir tezahürü olarak, nübüvvet görevinin tam anlamıyla ifa edilebilmesi için yapılan evlilikledir. Bu evliliklerden hiçbiri şahsi istek ve dünya zevki amacı ile yapılmamıştır.

"Medine'de, özellikle Hicri ikinci yıldan sonra meydana gelen gelişmeler çerçevesinde hem Allah resulü, hem de diğer bazı Müslümanlar yeni evlilikler yapma ihtiyacı hissetmişlerdir. Resulullah'ın bu evliliklerinde dünyaya meyilden ziyade, birçok sıkıntıya katlanma fedakarlığı olduğunu söylemek icap eder. Hz. Ayşe hariç, Hz. Peygamberin evlendiği hanımların hepsi daha önce evlilik yapmış ve bazılarının da çocukları vardı." (Prof. Adnan Demircan, Siyer Konusunda Bilinmesi Gereken 88 Soru, s. 285) "Hz. Peygamberin bütün evlilikleri ya bir sosyal düzenleme ya da siyasi bir sebepten dolayı olmuştur." (Zakir Naik, Gençlerin inanç sorunları, s. 147)

"Peygamber Efendimizin evliliklerinin hukuki, siyasi, sosyal ve eğitimle ilgili çeşitli sebepleri vardır.

1. İslam toplumunun eğitilmesinde Hz. Peygamberin evliliklerinin önemli bir yeri vardır. Rasulullah özellikle kadınlarla ilgili birtakım İslami kaide ve esasların öğretilmesinde yine kadınlardan yardım almak ihtiyacı hissetmiştir. Kadınların yaşayışıyla ilgili öyle günlük meseleler vardı ki, bir hanım bunlar hakkında gerekli bilgiyi utanma duygusuna kapılmaksızın bir erkekten isteyip elde edemez. İste bu sebeple Rasulullah hanımlarını, Müslüman kadınlar için adeta bir hukuk danışmanı olarak vazifelendirmiştir. Nitekim Hz. Aise ve Hz. Hafsa bu konuda çok büyük bir vazife icra etmişlerdir.

2. Hz. Peygamberin evliliklerinden bir kısmı fedakâr ve cefakâr Müslüman kadınları himaye, onları takdir etme ve itibarlarını koruma gayesine yönelikti. Mekke döneminde Müslüman olan bazı kadınlar işkenceye maruz kalmışlar, Habeşistan'a daha sonra da Medine'ye hicret etmisler, kocaları vefat etmiş birkaç çocukla ortada kalmışlardı. Aileleri de Mekke'de müşrik oldukları için onların yanına da dönemiyorlardı. İste Hz. Peygamber, onları himaye etmek ve çocuklarını da bakım altına almak istemiş, böylece onlarla nikahlanmıştır. Sevde binti Zem'a, Zeyneb binti Huzeyme, Ümmü Seleme ve Ümmü Habibe bu hususa örnektir.

3. Hz. Peygamber bazı evliliklerini ise, evlendiği hanımın kabilesini İslam'a ısındırmak, o kabile ile Müslümanlar arasındaki düşmanlığı gidermek için yapmıştır. Cüveyriye ve Safiyye ile evliliği buna örnektir.

4. Hz. Peygamberin bazı evlilikleri de yeni İslami bir hükmün topluma kazandırılması amacını taşıyordu. Zeynep binti Cahs ile evliliği buna örnektir.

5. Hz. Peygamberin bazı evlilikleri, yakın dostları, çevresi ile irtibatının, evlilik yoluyla kurulan akrabalıkla güçlendirilmesine yönelik idi. (İbn Sa'd, Tabakat, VIII/53-221) "Resulullah'ın çok evliliği şehvet dürtüsü ile olmamıştır, bu evliliklerle arkadaşları ve halkının büyükleri arasında güçlü bir akrabalık bağı kurmuştur." (Muhammed Rıza, Muhammedun Resulullah, s. 402) Mesela Hz. Ebu Bekir'in kızı Hz. Aise ve Hz. Ömer'in kızı Hz. Hafsa ile evliliği buna örnek gösterilebilir.

Rasulullah'ın evliliklerinin ilahi planın bir parçası olarak cereyan ettigini görmekteyiz. Onun, Medine dönemindeki evliliklerini nefsani arzuları için yapmadığının açık delili, bu hanımlarının çoğunun dul ve nispeten yaslı olmalarıdır. Rasulullah'ın bu evlilikleri ya büyük bir kavmin İslam'a girmesine vesile olmuş ya büyük bir devlet adamının gönlünü almış ya daha önceden sürüp gelen bir cahiliye adetini ortadan kaldırmış ya da savaşlarda sehit düşen bir Müslüman'ın hanım ve çocuklarını koruması altına almasını sağlamıştır. Eğer nefsi için evlenseydi bakire, genç ve güzel hanımları bulması O'nun için zor olmazdı." (Prof. Dr. Mehmet Soysaldı, Peygamber Efendimizin Evliliklerinin sebep ve Hikmetleri; Soner Duman, Allah'ım sorularım bitmedi, s. 148-152)

İngiliz yazar Parrinder de, 20. yüzyılın son çeyreğinde, tarihte Hz. Muhammed kadar hiç bir büyük din önderinin iftiraya uğramadığını belirttikten sonra, evlilikler hususunda 'Muhammed'in sicili kesinlikle İngiliz Kilisesi başı VIII. Henry'den çok daha iyidir.' tespitinde bulunur. (G. Parrinder, Mysticism in the World's Religions, s. 121)

Hz. Muhammed birçok hanımını sadece ortada kalmamaları için himayesine almıştır. Sadece 4 eşi (Aişe, Hafsa, Zeynep ve Ümmü seleme) ile haftanın gecelerini adaletle paylaşır, diğerlerini dolaşır, hallerini sorar ve ihtiyaçlarını giderirdi. (Süleyman Ateş, Gerçek Din Bu 1, s. 33)

"Hakkaniyet ölçüsünden uzaklaşmamış ve samimi bir tenkitçi, Hz. Muhammed'in hayatını incelediğinde bakınız neleri itiraf etmektedir: ''Muhammed'in, alelade bir gönüllü ve esas maksadının arzu ve heveslerinin peşinde koşan biri olduğunu düşünürsek açıkça yanılırız. Hayır! Arzu ve heveslerinin hiçbir türünü amaçlamamıştır. O'nun ev halkı en idareli olandı. O'nun yiyeceği genellikle arpa ekmeği, hurma ve su idi. Bazen aylarca ocağında bir sefer olsun ateş yanmazdı. Hükümdarlığı elde etmek için huzur bozan, ihtirası meslek edinen, iyi huylarını ve şahsiyetini inkar eden, ahlaksızlığı ve alçaklığı yerleştiren ihtiras sahibi bir sahtekar değildi! Ben, bunların hiçbirine kıymet vermiyorum ve inanmıyorum. O, Mekke toplumunda doğru (es-Sâdık), ve güvenilir (el-Emin) insan, dürüst ve hilesiz tacir olarak şeref ve ün kazandı, hürmet gördü ve herkesin, özellikle fakir, yetim ve dulların sevip etkilendiği bir dost idi. Kadınlara karşı bir rağbet göstermedi. O'nun ilk evliliği bile Hatice'nin şahsi teşebbüsleriyle gerçekleşti. Birdenbire huyunu, karakterini ve davranışını değiştirip nasıl kadın düşkünü olabilirdi?" (Thomas Carlyle, On Heroes, Hero-worship and the Heroic in History, s. 288-305) Efendimizin özel hayatı konusunda Lord John Davenport, 'Hz. Muhammed ve Kur'an-ı Kerim' adlı eserinde şunları yazmaktadır: Memleketinde çok evlenmeye izin veren gelenekten faydalanmayı düşünmemiştir. (s. 11) Hz. Aişe, 'O Hatice yaşlı değil miydi?' dediğinde, Hz. Muhammed, ' Hayır, ondan daha nazik ve daha asil bir eş yoktur. Düşmanlarım karşısında bana teselli veren, yardım eden o idi' demiştir. (s. 18) Hz. Hatice 63 yaşında iken vefat ettiği halde başka kadınlarla evlenmeyen, hele erkek evlat bırakmadığı halde bunu düşünmeyen biri için şu soruyu ortaya koymaya hak kazanırız: Çok

kadınla evlenmenin yaygın olduğu bir ortamda, kendinden 15 yaş büyük bir kadınla 25 sene evli kalan bir adama şehvet düşkünü denebilir mi? (s. 20)

M. Watt, Hz. Muhammed'in önemli bir sosyal devrim yaptığı kanaatindedir ve evliliklerini bu çerçevede ele alır: Kabileciliğin yerini İslam dini almıştır. (M. G. Watt, Muhammad at Medina, s. 16-29) Watt, Efendimizin hanımlarının toplumda yüksek bir şerefe nail olduklarını, müminlerin anneleri seviyesine yükseldiklerini ve Hz. Muhammed'in, Fars kisraları veya Doğulu yöneticileri taklit etme niyetinin olmadığını belirtir. (s. 327) Watt, efendimizin evliliklerinin siyasi amaçlı olduğunu söyler. Sevde ve Huzeyme kızı Zeynep ile onların ihtiyaçlarını karşılamak için evlenir. Sevde'nin kardeşi aşırı İslam muhalifi biri idi. Zeynep ile evlenerek de, iki kabile ilişkileri düzeltme yoluna gider. Aişe ve Hafsa çok sevdiği iki arkadaşı Ebu Bekir ve Ömer'in kızları idi. Ümme Selem, çok istenen bir dul olmasa da Mekke'li önde gelen kabilelerden biri olan Mahzumilerin reislerinden birinin yakını idi. Zeynep b. Cahş ile evliliğindeki amaç bir tabuyu yıkmaktı. Ümmü Habibe, Habeşistan'a eşi ile hicret etmiş, eşi orada vefat edince bir elçi göndererek kendisi ile evlenmişti. Meymune ile evlenerek amcası Abbas ile ilişkilerini güçlendirmiştir. Yahudi kızları Safiye ve Reyhane ile evlenmesinde de siyasi nedenler amaçlamıştır. Evliliklerdeki hakim unsur siyasi idi. (M. G. Watt, Muhammad at Medina, s. 287-288)

Rudi Paret, peygamberimizin evliliklerini 3 nedene bağlar: Konumu gereği birden fazla evlenmesi gerekiyordu. Eşleri Bedir ve Uhud'da ölen kadınların ihtiyaçlarının karşılanması gerekiyordu. Son olarak da, siyasi nedenler evliliklerinde önemli bir rol oynamıştır. (Paret, Muhammed und der Koran, s. 143)

Prof. John L. Esposito da Hz. Muhammed'in evliliklerini, 'Çoğu evlilikleri ittifakları güçlendirmek için siyasi idi. Diğerleri savaşta ölen arkadaşlarının yoksulluğa düşen dullarını korumak içindi' demektedir. (J. L. Esposito, Islam, s. 20) Esposito, Hz. Muhammed'in bazı evliliklerinin dul kadınlara yeni bir yaşam şansı vermeyi amaçladığını da ifade eder. (H. Kemal Gürger, Ateizmin ve deizmin sorularına karşı İddialar ve izahlar, s. 83)

Hz. Muhammed evlilikleri ile dulları korumayı ve istikrarı sağlamayı tercih etmiştir. Zevce sayısını 4 ile sınırlayan ayet inince (Nisa, 3) Hz. Muhammed dokuz hanımından beşini bırakmak istedi ise de, onlar razı olmayınca, dört hanımı ile zevci ilişkilerini sürdürmüş, diğer beşi ile sadece hukuki evli kalmıştır. (Heyet, İngiliz ve Alman oryantalistlerin Hz. Muhammed tasavvuru, s. 313, 342) Ve çok önemli bir gösterge de Hz. Muhammed Mekke'nin fethinden sonra yeni evlilik yapmamış (İngiliz ve Alman oryantalistlerin Hz. Muhammed tasavvuru, s. 343) olmasıdır.

Özetle, İslami ve Batılı kaynaklardan hareketle Peygamberimizin hayatına genel olarak baktığımızda da, O'nun dünyevi, şehevi, makamsal hiçbir amaç gütmediğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

Efendimizin hanımlarına olan hitap ve davranışlarından bir kaç örnek

Allah Resulü, Aişe annemize, "Gözbebeğim- (Lübbetülayn)" diye hitap ediyordu. 'Ayşecik' anlamına gelen "Uveyş" veya Aişem anlamına gelen "Aiş" diye hitap ettiğini de görüyoruz. Hele bir de 'gül yüzlüm, al yanaklım' manasına gelen "Hümeyra" sözcüğü vardır ki, bu söz, bir kadının gönül dünyasını okşayan ne hoş bir ifadedir. (Ekrem Keleş, En Güzel Örnek Hz.Peygamber s. 92) Bir gün Hz. Aişe Peygamberimize sorar: "Ya Rasulullah, bana olan sevgin nasıldır?" Peygamberimiz: "Kördüğüm gibidir." (İbn Hanbel, Müsned, VI/210) şeklinde cevap verir. Tüm bunlara rağmen Efendimiz ilk hanımını asla unutmamıştır! Hz. Aişe Validemiz, Ezvac-ı Tahirat'tan hiç kimseyi Hz. Hatice Annemiz kadar kıskanmadığını söylemektedir. (Müslim Fezailus-sahabe, 74-76) Hz. Peygamber'in onu sık sık andığını, koyun kestiği zaman Hz. Hatice'nin çok sevdiği hanım arkadaşlarına pay

gönderdiğini (İbnü'l-Esir, Üsdü'l-Ğâbe, VII/84) fakat kendisinin bazen bu ilgiye dayanamadığını, Hz. Peygambere "Sanki yeryüzünde başka hiç kadın yok da, yalnız Hatice var!" diye söylendiğini, bazen daha ileri giderek: "İhtiyarlıktan dolayı ağzında diş kalmamış yaşlı bir koca kadının nesini anarsın bilmem ki, Allah onun yerine sana daha gencini, daha hayırlısını vermiştir." dediğini fakat Hz. Peygamberin bu sözlere şöyle karşılık verdiğini bize aktarmaktadır: "Allah bana ondan daha hayırlısını vermemiştir. Herkes benim peygamberliğimi inkar ederken o bana iman etti. Herkes benim yalancı olduğumu iddia ederken o beni tasdik etti. Kimse bana bir şeycik vermezken o malını mülkünü benim emrime verdi." (Ahmet b. Hanbel, Müsned, VI/117, 118) Hz. Hatice Validemiz, muhterem eşi Hira Mağarasına inzivaya çekildiğinde emrinde çok sayıda hizmetçi olmasına rağmen (İbn Hişâm, es-Siretü'n Nebeviyye, I/255) aradaki 5 km mesafeyi kendi yürür, yemeğini bizzat kendisi götürürdü. Peygamber Efendimiz de Hz. Hatice Validemizin geleceğini hisseder, dağın eteklerine kadar iner onu karşılardı. Zira Hira Mağarasına çıkan yolun zorluklarını bilir ve değerli eşine kıyamazdı. Eşlerinden Safiye validemizi deveye bindirirken, önce incinmemesi için devenin üzerine bir örtü örtmesi ve binerken de eğilerek onu kendi omzuna bastırarak devesine kolay binmesini sağlaması da, onun hanımlarına karsı olan nezaketinin örneklerindendir. (Buhari, megazi, 83)

Batılıların dilinde Hz. Muhammed (sav)

Kendini ateist kesimde kabul eden ve Efendimize olmadık hakaretlerde bulunanların, Batılı oryantalistler kadar bile objektif olamadıklarını birkaç örnek sunalım.

"Dünyayı en çok etkileyen şahıslar listenin başına Muhammed'i koymuş olmam, bazı okurları şaşırtacak, bazılarınca da sorgulanacaktır. Fakat tarihte hem seküler hem de dini alanda mutlak manada başarılı olmuş tek insan O'dur. Denebilir ki, Muhammed'in İslam üzerindeki şahsi tesiri, İsa Mesih ve Aziz Pavlos'un Hristiyanlık üzerinde birlikte bıraktıkları tesirden daha fazladır." (Michael Hart, The 100, A Ranking of the Most Influential Persons in History, New York, 1978) "Düşünür, hatip,

havari, kanun koyucu, asker, düşüncelerin fatihi, rasyonel akidelerin düzelticisi, şekil ve suret olmaksızın tapınma, hepsi manevi tek bir hükümdarlık olan yirmi dünyevi hükümdarlığın kurucusu, işte Muhammed! İnsanın yüceliğinin ölçümü mümkün olsa, ondan daha büyük bir insan var mıdır sorarız." (Alphonse Marie Louis de Lamartine, Historie de la Turguie) "Hz. Muhammed güzel bir ahlaka sahip idi." (George Sale, The Koran, s.7) "Hz. Muhammed yeryüzünde Allah'ın dinini kurmak üzere gönderilmiş idi." (Lord John Davenport, Hz. Muhammed ve Kur'an-ı Kerim, s. 47) "Bu kişinin etrafına maksatlı bir şevkle yığdığımız yalanlar, bizim için sadece bir utanç vesilesidir. Amacı, dünyayı aydınlatmaktı, dünyayı yaratan, böyle emretmişti." (Thomas Carlyle, Heroes and Hero Worship and the Heroic in History, 1840; Zubeyr Tekin, Peygamber Sevgisi, s. 38) "Muhammed görevi tamamladığında başkaları gibi tahtını kurmadı, Kâbe'nin yanında bir saray yaptırmadı, Medine'deki sade evine geri döndü." (Lord John Davenport, 'Hz. Muhammed ve Kur'an-ı Kerim, s. 94) "Muhammed'in sağduyusu, krallığın ihtişamını hakir görüyordu. Allah'ın Elçisi, ailesinde bir hizmetçi gibi davranıyor, ateşi yakıyor, yeri süpürüyor, koyunları sağıyor, elbiselerini ve ayakkabılarını bizzat kendisi tamir ediyordu. Bir rahip, bir keşiş görüntüsü verme gereği de duymadan, çok doğal bir zühd hayatı yaşıyordu." (Edward Gibbon, The Decline and Fall of the Roman Empire, 1823) "Muhammed'in hayatının en büyük başarısı, sadece ahlakının gücünde yatmaktadır. Hayranlığımızı çeken, O'nun dininin anlatılması değil, devam edebilme gücüdür. O'nun Mekke ve Medine'ye nakşettiği aynı duru ve mükemmel tesir, onca olup bitene rağmen, Hint, Afrikalı ve Türk Müslümanlarca aynen korunmaktadır. Peygambere verilen değer, asla beşeri sınırı aşmamış ve O'nun getirdiği ve canlılığını sürekli koruyan prensipler, takipçilerinin kendisine karşı duyduğu saygı ve teşekkür hislerinin, hep akıl ve din sınırları içinde kalmasını sağlamıştır." (Edward Gibbon, Simon Oakley, History of the Saracen Empire, Londra, 1879) "Koruduklarının en vefalı koruyucusu ve konuşması en tatlı, en kabul edilir olandı. O'nu ilk görenler, karşısında önce saygıyla ürperir, yanına yaklaşanlar ise O'nu sever ve O'nu tarif edenler, "Ne daha önce, ne de daha sonra O'nun gibisini görmedim." derlerdi. Çok az konuşurdu, fakat konuştuğu zaman da vurgulu ve bilerek konuşur ve dinleyen kimse O'nun söylediklerini unutmazdı." (Laneâ Poole, Speeches and Table Talk of the Prophet Muhammad) "Arabistan'ın bu büyük Peygamberinin hayatını ve şahsiyetini inceleyen ve nasıl öğrettiğini, nasıl yaşadığını bilen herkesin, Ulu Zat'ın elçilerinin en büyüklerinden biri olan bu güçlü Peygamber için ürpertici bir saygıyla dolmaması mümkün değildir. Ben bu Arabistanlı öğretmen için hep yeni bir hayranlık, saygı duyuyorum." (Annie Besant, The Life and Teachings of Muhammad, Madras, 1932; Feyyaz, Rasulullah'a iman, s. 18) "Fakirlere karşı cömertliği o derecedeydi ki, sık sık bizzat kendi ailesi aç kalırdı. Fakirlerin sadece ihtiyaçlarını gidermekle kalmaz, onlarla sohbete oturur ve acılarını büyük bir içtenlikle paylaşırdı. Sağlam bir arkadaş, vefalı bir yoldaştı." (W. C. Taylor, The History of Muhammadanism and its Sects) "Eğer tarihte her bakımdan ilâhi kaynağa dayalı olarak hükmetmiş biri varsa, o da Muhammed'dir, çünkü O, en güçlüydü, fakat güce ehemmiyet verdiği yoktu. Özel hayatında ne kadar sade ise, halkın içinde de o kadar sade idi. Muhammed'in dininde, burada her şey farklıdır. O'nun hakkında, gizemli ve gölgeli şeyler değil, açık bir tarih var." (Reverend Bosworth Smith, Muhammad and Muhammadanism, Londra, 1874) Reverend Bosworth Smith: "Muhammed'i, rütbe bakımından insanların en yücesi olarak kabul ediyorum. Hatta insanlık onun bir benzerini görmemiş ve görmeyecektir." (Cüneyt Avcıkaya, Kolaycılığa kaçmanın adıdır deizm, s. 107) "İslam'da tevhid akidesi, her zaman hiç bulanmaz bir berraklık, bir ululuk ve tam bir kanaat ve kararlılıkla ilan edilmiştir." (Edward Montet, La Propagande Chretienne et ses Adversaries Musulmans, Paris 1890) "Muhammed, halkı için parlak bir örnekti. Şahsiyeti, öylesine temiz ve lekesizdi. Evi, elbisesi, yiyecekleri. Kısaca, bütün hayatı sade idi. Yapaylıktan o kadar uzaktı ki, arkadaşlarından asla özel bir saygı beklemez, bizzat kendisinin gördüğü kendi şahsi hizmetini kendisine kölesinin bile yapmasını istemezdi. Hastaları ziyaret ederdi ve herkese karşı sevgi doluydu. Toplumunun iyiliğine duyduğu ilgi ve bu konuda gösterdiği gayret ölçüsünde de cömert ve yüce gönüllü idi." (Dr. Gustav Weil, History of the Islamic Peoples) "Dünyada başka hiç kimse, önüne gönüllü veya gönülsüz O'nunkinden daha büyük bir hedef koymamıştır: Allah'la insan arasına sokulmuş batıl inançları ortadan kaldırmak, puta tapıcılığın maddi ve çarpıtılmış ilahlar kaosu arasında akli ve kutsal ilah kavramını yeniden yerleştirmek.

Dünyada başka hiç kimse, bu kadar zayıf vasıtalarla insan gücünün bu kadar ötesinde bir işe girişmemiştir, böylesine büyük bir hedefin tasarlanmasında ve uygulamaya geçirilmesinde kendinden başka vasıtası ve çölde yaşayan bir avuç insandan başka yardımcısı yoktu O'nun. Ve başka hiç kimse dünya üzerinde O'nun gerçekleştirdiği ölçüde büyük ve kalıcı bir ikinci inkılabı gerçekleştirmiş değildir. Eğer gayenin büyüklüğü, vasıtaların azlığı ve neticenin şaşırtıcılığı insan dehasının üç ölçüsüyse, modern dönemler tarihinde kim Muhammed'le karşılaştırılabilir ki? Uydurma ilah zürriyetlerinin bıktırıcılığı altındaki bir dünyada ilan edilen Allah'ın birliği inancı, telaffuz edilir edilmez bütün eski putperest mabedlerini yerle bir eden ve dünyanın üçte birini harekete geçiren başlı başına bir mucizeydi. Bu Zat'ın hayatı, tefekkürü, ülkesinin batıl inançlarını kahramanca inkarı, puta tapıcılığın öfkelerine meydan okumaktaki cesareti, Mekke'de 13 yıl süreyle gösterdiği sabır ve tahammül, halkın ezasını ve hatta hemşehrilerinin kurbanı oluşunu kabulü. Evet! Bütün bunlar ve ilaveten kesintisiz tebliği, tuhaflıklara karşı koyuşu, başarıya inancı ve felaketler karşısındaki insanüstü güven duygusu, zafere götüren sabır ve azmi, tek bir ideale olan tutkulu bağlılığı ve asla imparatorluk peşinde olmayışı, bitmez duası ve ibadeti, Allah'la olan manevi haberleşmesi, vefatı ve vefatından sonraki muzafferiyeti, bütün bunlar bir yalana değil, sarsılmaz bir inanca şahitlik etmektedir. İnsan büyüklüğünün tespitinde kullanılan bütün ölçüler içinde soruyoruz: O'ndan daha büyüğü var mıdır?" (Alphonse de Lamartine, Historie de la Turquie, Paris, 1854) "Olağanüstü canlılığından dolayı Muhammed'in dinine daima büyük değer verdim. Bu din bana, varlığın ve hayatın değişen çehresini özümseyebilen ve her çağa hitap edebilen tek din olarak görünüyor. O harika Zat'ı da inceledim ve O, bana göre, bırakın deccal olmayı, insanlığın kurtarıcısı olarak çağrılmalıdır. İnanıyorum ki, O'nun gibi biri modern dünyada diktatörlüğü ele geçirecek olsa, bu dünyanın en çok ihtiyacı olan barış ve mutluluğu sağlayacak bir tarzda onun bütün problemlerini çözer. Bir öngörüm var: Muhammed'in inancı, yarının Avrupa'sında kabul görecektir, nitekim bugünün Avrupa'sında kabul görmeye başlamış bulunmaktadır. " (Sir Georged Bernard Shaw, The Genuine Islam, 1936, I/8) "Elindeki imkanların kıtlığı, buna karşılık başardığı işlerin boyutu ve kalıcılığı, O'nun ismini dünya tarihinde, sadece Mekkeli Peygamber olmanın çok ötesine taşımaktadır. Güzel şehirler, devlet sarayları ve mabedler, varlıklarını O'nun sayısız hanedana aşıladığı hareket ve hamle kabiliyetine borçlu olup, çok geniş ülkeler ve eyaletler de, yine O'nun sayesinde imana teslim olmuştur. Bütün bunların ötesinde, O'nun sözleri, nesillerin inancını belirlemiş, hayatlarının prensipleri olarak kabul edilmiş ve öbür dünya adına rehber olarak benimsenmiştir. Beşeri tanınmışlığın ölçüleriyle değerlendirildiğinde, hangi faninin şerefi O'nunkiyle mukayese edilebilir?" (J. W. H. Stab, Islam and Its Founder) "Ciddi ve ağırbaşlı idi, çok az yer, çok oruç tutardı. Çok sade giyinir, gösterişten kaçar, bilgi satmazdı. Sadeliği tabii idi ve giyim gibi hususlarla ayrıcalık sergilenmesinden asla hoşlanmazdı. Muamelelerinde adildi. Arkadaş olsun yabancı olsun, zengin olsun fakir olsun, güçlü veya zayıf olsun, herkese adaletle muamele ederdi. Bilhassa halk kesimlerine çok yakın ilgi gösterir, onların şikayetlerini dinler ve onlar tarafından çok sevilirdi. Askeri başarıları, kazandığı zaferler, O'nda hiçbir gurur ve kendini beğenmişlik uyandırmadı. Eğer bu başarılar şahsi gayelere dayanmış olsaydı, mutlaka uyandırırdı. Düşmanlarıyla çepeçevre sarılı olduğu zaman hangi sadelik ve tevazu içinde idiyse, gücünün zirvesine ulaştığında da yine aynı sadelik ve tevazu içindeydi. Bırakın bir hükümdar tavrı takınmayı, bir odaya girdiğinde kendisine normalin dışında bir saygı gösterildiğinden bile çok rahatsız olurdu." (Washington Irwing, Life of Muhammad, New York, 1920) "Muhammed'in Allah inancının yüceliği ve bunun O'nun karakterine ve davranışlarına kattığı sadelik, ciddiyet ve duruluktur ki, bütün çekiciliği ve gerçek ilham gücüyle, Arapların ahlaki ve zihni dokusunu oluşturmuştur." (Arthur Glyn Leonard, Islam, Her Moral and Spiritual Values) "Muhammed'i bir yalancı görmek, ortaya çözülemeyecek pek çok problem çıkaracaktır. Ayrıca, tarihte büyük insanların hiçbiri, Batı'da Muhammed kadar yanlış tanıtılmamıştır." (W. Montgomery Watt, Muhammad at Mecca, Oxford, 1953; muhammedmustafa.net/tr/altsayfa.php?sayfa=yazilar/batililarinitiraflari) "Şartlar değişti ama Allah'ın elçisi değişmedi. Zaferde ve yenilgide, güçlü zamanda ve sıkıntılı zamanda, zenginlikte ve yoksullukta, aynı

kişiydi, aynı karakteri sergiledi.” (Koneru Ramakrishna Rao, Muhammad the Prophet of Islam, s. 24) "İslam'dan önce insan sosyal ayırımcılıklardan çok çekmişti. Fakat İslam bütün insanlar arasında eşitlik getirdi. Bir Müslümanı diğerlerinden ayıran faktör doğum, renk, ırk, sosyal statü değil, sadece takva, salih amel ve ahlaki vasıflardır." (Dr. Laura Veccia Vaglieri, Apologia dell İslamismo, s. 334) Sosyalist yazar Hikmet Kıvılcımlı: “Muhammed'in ve İslam'ın en kalıcı mirası: Kollektivizm, adalet, hoşgörü, merhamet yani hümanizm olmuştur.” (Kıvılcımlı, Allah, peygamber, kitap, s. 29)

Hz. Muhammed'in (sav) 1400 yıl önce Medine'de yaşadığı tek göz evin kopyası

Hz. Muhammed’in, hayatında dünyevi, şehevi, maddi şeylere önem vermediğinin örnekleri

"Muhammed’in ailesi, onun vefat ettiği ana kadar, iki gün arka arkaya arpa ekmeğiyle karnını doyurmadı." (Buhari, Eyman 22; Müslim, Zühd 22. Ayrıca bk. Buhari, Et’ıme 23, 27; Nesai, Dahaya 37; İbni Mace, Et’ıme 48, 49) İbni Abbas: Resulullah, yemek yemeksizin peşpeşe bir kaç gün aç olarak gecelerdi. Ailesi de yiyecek akşam yemeği bulamazdı. Çoğu zaman ekmekleri arpa ekmeği idi. (Tirmizi, Zühd 38; İbni Mace, Et’ıme 49) Ebu Hüreyre, önlerinde kızartılmış koyun bulunan bir topluluğa rastladı. Topluluk kendisini davet etti, fakat o yemek istemedi ve: Resulullah, arpa ekmeğine bile doymadan dünyadan çıkıp gitti, dedi. (Buhari, Et’ıme 23) Numan İbni Beşir şöyle dedi: "Ben, Peygamberimiz’in karnını doyuracak adi hurma bile bulamadığını gördüm. (Müslim, Zühd 34, 36. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühd 39; İbni Mâce, Zühd 10) Resulullah bir gün evinden dışarı çıkmıştı. Baktı ki, Ebu Bekir ve Ömer oradalar. Onlara: “Bu saatte sizi evinizden dışarı çıkaran sebep nedir?” diye sordu. Onlar: Açlık, ya Resulallah, dediler! Peygamberimiz: “Gücü ve kudretiyle canımı elinde tutan Allah’a yemin ederim ki, sizi evinizden çıkaran sebep beni de evimden çıkardı” buyurdu. (Müslim, Eşribe 140) Rasulullah lüks ve konfor içinde yaşamamıştır. İsraflı bir hayatı hiç olmamıştır. (Abdullah Parlıyan, Açıklamalı Tam Riyazu’s-Salihin Tercümesi, s. 174) Hz. Ebu Said-i Hudri buyurdu ki: “Resulullah Efendimiz, hayvana ot verir, deveyi bağlar, evini süpürür, koyunun sütünü sağar, ayakkabısının söküğünü diker, çamaşırını yamardı. Hizmetçisi ile birlikte yer, hizmetçisi el değirmeni çekerken yorulunca, ona yardım ederdi. Pazardan bir şeyler alıp torba içinde eve getirirdi. Fakirle, zenginle, büyükle, küçükle karşılaşınca, önce selam verirdi. (Buhari, İsti’zan, 15; Ahmet, Müsned, VI/256; Buhari, Edep, 40; Tirmizi, Kıyamet, 46; Müsned, 6/121, 256; Beyhaki, D. Nübüvve, I/ 328; Hakim, Müstedrek, 4/110; Lord John Davenport, Hazreti Muhammed ve Kur’an-ı Kerim; Hazreti Muhammed (sav)'den Özür Diliyorum, s. 37) Hatta sadece kendi ev işlerini yapmaz, mesela yolculuğa çıktığında komşusunun keçilerinin sağılmasına da yardım ederdi (İ. Sad, Tabakat, VIII/244) “Peygamber sahabelerle iç içe bir yaşam yaşamaktaydı, yemesinden içmesine, yolculuklarına kadar sahabe ile birlikteydi. Hayatı gizlilikler üzerine değil, açıklık

üzerine kuruluydu. Peygamber olmadan önce de toplum içinde açık bir yaşantı sahibiydi." (İbrahim Çoban, Ateizm ve Deizm Eleştirisi, s. 129) Hazreti Ömer, Hz. Peygamber'in odasını bir ziyaretinde şöyle anlatıyordu: Rasul-i Ekrem'in sırtında bir ihramı vardı. Bir tarafta çıplak bir sedir, üzerinde deriden bir yatak, bir köşede bir avuç yulaf, bir post, boş bir su tulumu gördüm. Bu görünüş karşısında ağladım. Rasul-i Ekrem sebebini sordu: "Üzerinde yattığınız yatak, vücudunuz üzerinde iz bırakmış. Bütün malınız bu oda içinde. Kayserler ve Kisralar, dünyanın bütün zevkini sürdükleri halde, siz, Allah'ın Peygamberi, böyle bir hayat geçiriyorsunuz!" diye cevap verdim. O zaman, Rasûl-i Ekrem: "Ey Hattaboğlu! İstemez misin ki, bu dünya onların olsun, ahiret nimeti de bizim olsun!" buyurmuştu. (İbn-i Mace, Terğib, 5/161; M.Yusuf Kandehlevi, Hayatü's Sahabe, II/412; Ahmed, II/298; G. Weil, Mohammed der Prophet, s. 347) Bir kişi Resulullaha geldiğinde titremeye başladı. Bunu gören Hz. Peygamber: "Kendini zorlama! Ben bir kral, bir diktatör değilim. Ben Kureyş'ten, kurutulmuş et yiyen bir kadının oğluyum" dedi. (Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatü's Sahabe, s. 361; Hakim, Müstedrek, 4366; Hatib, Tarih, VI/277, 279; Zebidi,- İthafu's-Sadeti'l-Muttakîn, VII/142; Heysemi, Mecmau'z-Zevaid, IX/20) Resulullah ile beraber mescide çıktık. Peygamber'in ayakkabısının bağı çözüldü. Ben eğilerek bağlamak istedim. Hz. Peygamber ayağını çekerek: "Bu kendisine hizmet ettirmektir. Halbuki ben kendime hizmet ettirmekten hoşlanmam" dedi. (M. Yusuf Kandehlevi, Hayatü's-Sahabe, III/154) Bir kişi Aişe'ye: "Hz. Peygamber evde herhangi bir iş yapar mıydı?" diye sordu. Aişe:"Evet, yapardı. Kendi pabucunu, elbisesini dikerdi. Herhangi birimizin evimizde yaptığımız gibi o da bir şeyler yapardı" dedi. Pazarda satıcı Hz. Peygamber'in elini öpmek için koşar. Fakat Hz. Peygamber elini çekerek: "Hayır, olmaz. Bunu acemler kendi krallarına yaparlar. Ben kral değilim. Ben de sizin gibiyim" dedi. (Kadı İyaz, Şifa-ı Şerif, s.132; Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, III/113-115) Resulullah abdest suyunu hiç kimsenin hizmetine bırakmazdı. Kendi sadakasını da kendi eliyle getirip verirdi. (Rudani, Cem'ul-Fevaid, II/180; Peygamberimiz'in üstün ahlakı, İbrahim Sarı, s. 32) Hz. Peygamber, üzerinde dört dirhem bile etmeyen bir kadife bulunan bir semer üstünde hac yolculuğuna çıktı: Hacdan sonra "Allah'ım, bunu, içinde gösteriş ve desinler kasdı bulunmayan bir hac kıl" diye dua etti. (Tirmizi, Şemail, s. 24) Aişe validemiz 'Allah benim canımı sana feda etsin! Yaslanarak ye! Çünkü yaslanarak yersen senin için daha kolay olur' deyince, bu ısrarına bir karşılık olarak Hz. Peygamber, alnı yere değercesine mübarek başını eğdi ve sonra şöyle dedi: Hayır, ben kölenin yediği gibi yer ve kölenin oturduğu gibi otururum. (Bağavi, Şerhu's-Sunne, XI/287; Ebu'ş-Şeyh el-isbehani, Hz. Muhammed (asv) 'in Edeb ve Ahlakı, s. 64; Prof. Dr. İ. Lütfi Çakan, Hz. Peygamber ve Aile Hayatı, s. 275; M. Yusuf Kandehlevi, Hayatü's-Sahabe, III/153) Rasulullah (sav) bütün hayatında rızık namına daima yetecek en az kadarı ile yetinmiş, fazlasına asla iltifat buyurmamıştır. Bir gece elinde iki altın bulunduğu için uyuyamaması ve Hz. Bilal'ı uyandırarak altınları onun vasıtasıyla fakirlere göndermesi, bunun en açık delillerindendir. (Müslim, hadis no: 1055; S. Müslim Terc. ve Şerhi, V/478) "Ben kim, dünya kim! Dünya (hayatı) ile benim ilgim, bir ağacın altında gölgelenip sonra da bırakıp giden yolcunun durumu gibidir." (İbn Mace, Zühd 3, hadis no: 4109, II/1386; Tirmizi, Zühd 44, hadis no: 2377, IV/588) Bir defasında asasına dayanarak Sahabinin yanına geldi. Resulullahın geldiğini gören Sahabi hemen ayağa kalktılar. Bu hareketlerini tasvip etmeyen Peygamber Efendimiz onlara: "Acemlerin (diğer milletlerin) birbirlerini büyükleyerek ayağa kalktıkları gibi, siz de benim için ayağa kalkmayın. Çünkü ben kulun yediği gibi yiyen, kulun oturduğu gibi oturan bir kulum." buyurmuş ve "Hiç kimse için kalkılmaz. Ancak, Allah için ayakta durulur." diye eklemiştir. (M. Yusuf Kandehlevi, Hayatü's Sahabe, III/68; Kadı İyaz. Şifa-ı Şerif, s.129) Efendimiz bir gün kızı Fatma'ya giderek evinde yiyecek bir şeyler olup olmadığını sorar: "Kızım! Sende yiyecek bir şey yok mudur? Ben çok açım. Vallahi kızım, üç gündür baban bir şey yememiştir." der. Bu sırada da devlet başkanıdır. (M. Yusuf Kandehlevi, Hayatü's Sahabe, I/383 ve IV/482) Bir defasında Hz. Peygamber (sav) Hz. Aişe'ye sorar: "Aişe! Kurban etini dağıttınız mı?" Hz. Aişe "Dağıttık ya Resulallah" diye cevap verir. "Ne kadarını dağıttınız?" sorusuna "Hepsini dağıttık, bize bu buttan başka hiçbir şey kalmadı" cevabını alınca gülümseyerek "Desene Aişe, bir buttan başka hepsi de bize kaldı" diye karşılık verir. (Tirmizi, Sıfatü'l-kıyame, 35) Bir bedevi gelir, Hz. Muhammed'in arkasından yakasını şiddetle çeker. Boynunda iz oluşur. Bedevi, "Ya Muhammed! Bana iki deve yükü mal ver." der. Hz. Muhammed tebessüm eder ve ona istediğini verir. (Müslim, zekat, 128) Bir adam, borcunu geri

isterken Hz. Muhammed ile kabaca konuşur. Sahabe ayaklanır, Hz. Muhammed onlara engel olur ve onu korkuttukları için de, bir miktar da fazladan verir. (Hamza Andreas Tzortzis, Hakikatin izinde, Din bilim Ateizm, s. 372)

Peygamberimizin insan, hayvan, bitkilere merhamet/şefkatine örnekler

Peygamberliğinin onuncu yılında Peygamberimiz Taif'e gitti. Orada on gün kaldı ve ev ev dolaşarak onlara İslam'ı anlattı. Sonuçta onlar Hz. Muhammed'le alay ettiler ve onu kovdular ve o çıkıp giderken onu ve arkadaşı Zeyd'i ayaklarından kan akıncaya kadar taşladılar. Taiflilerin elinden kurtulmak için kendini bir bağa zor atmıştı. (İbn Hişam, II/68; Asım Köksal, 5/66-71) "Taif'te bir ay kalmış ama sonuçta üç millik bir yol boyunca taşlanarak kovalanmıştır." (Lord John Davenport, Hazreti Muhammed ve Kur'an-ı Kerim; Hazreti Muhammed (sav)'den Özür Diliyorum, s. 19) Orada onlar için de dua etmiş "Rabbim, halkımı bağışla, onlar ne yaptıklarının bilmiyorlar." (Buhari, İstitabe 4, Enbiya 54; Müslim, Cihad 105; İbn Mâce, Fiten 23) ve İşte o sırada kendisine gelen ve eğer istersen bu toplumu helak edelim diyen meleğe Hz. Peygamber şöyle karşılık vermiştir: "Hayır, hayır. Ben onların helak edilmelerini istemiyorum. Aksine Allah'ın onların soyundan, yalnız Allah'a ibadet edecek, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayacak kuşaklar çıkarmasını diliyorum!" (Buhari, Bed'u'l-Halk 7, Kadı Iyaz, eş-Şifa, I/78-79; Müslim, Cihâd, 11; İbn Kesir, es-Siratü'n-Nebeviyye, I/322; A. Köksal, İslam Tarihi, V/76) Yıllar sonra Taif kuşatılır. Kuşatma uzayınca Taif'te açlıktan ölümler başlar. Düşman teslim olmak üzere olmasına rağmen, kuşatmayı kaldırır. Halkının açlıktan ölümü sayesinde bir şehri teslim almaya gönlü razı değildir. O Taif ki, yıllar önce O'nu taş ve tükürük yağmuruna tutarak, kendi anlatımıyla "hayatının en acı gününü" yaşatmış bir şehirdir. (Afzalur Rahman, Siret Ansiklopedisi, III/245)

"Peygamber Efendimiz, karınca yuvası yakınında ateş yakmaya çalışan bir sahabeyi uyararak bir başka yerde yakmasını istemiştir." (Zakir Naik, Gençlerin inanç sorunları, s. 108)

"Armstrong: Bizler Batıda asırlar boyunca Muhammed'i asık suratlı acımasız bir savaşçı, duyarsız bir politikacı olarak gördük. Oysa son derece nazik ve duyarlı bir insandı. Örneğin Hayvanları çok seviyordu. Morgoliouth: Karınca yuvasını ateşe verenleri uyararak hemen söndürdü. Bodley: Atış müsabakaları için canlı kuş kullanma usulünü kaldırdı. O çağda hangi filozof, hangi devlet yöneticisi hayvan haklarından bahsediyordu?" (Altay Can Meriç, Peygamberliğin ispatı, s. 370-372) "Hazreti Muhammed hayvanları çok severdi." diyen oryantalist Bodley, eserinde bunlara da örnekler vermektedir. (Ronald Victor Courtenay Bodley, Hz. Muhammed, s. 269-270)

Uhud savaşında biricik amcası ve sütkardeşi Hz. Hamza şehit edilmiş ve vücudu paramparça ve lime lime edilmiştir. (İbn Hişam, es-Siratü'n-nebeviyye IV/44-45) Yine orada, halasının oğlu Abdullah b. Cahş kütükte doğranan et gibi doğranmıştır. (İbn Hişam, es-Siratü'n-nebeviyye IV/47) Bu arada kendi mübarek başı yarılmış, dişleri kırılmış, vücudu kan revan içinde kalmıştır. (Buhari, Megazi 24; Müslim, cihad 101-104) Ashaptan da 70 şehit vardı. "Müşriklere beddua etseniz!" diyenlere: "Ben lanetçi olarak gönderilmedim. Ya Rab! Kavmime hidayet nasip et, çünkü onlar bilmiyorlar." diye cevap vererek, onlara dua etmiştir. (Buhari, Enbiya, 37, Müslim, cihad 104-105; İbn Mace, Fiten 23; Kurtubi, el-Cami' li ahkami'l-Kur'an, IV/199-200; Ataullah b. Fazlullah, Ravzatü'l-Ahbab, s.174; Dr. Haluk Nurbaki, Fahr-i Kainat Efendimiz, s. 93) Başka bir seferinde "Ben rahmet olarak gönderildim, lanet isteyici olarak değil " (Müslim, birr 87) ve "Ben tövbe ve rahmet peygamberiyim." (Kadı Iyaz, eş-Şifa, I/17) buyurmuştur. Tufeyl b. Amr, Rasulullah'a gelerek, isyan edip İslam'a girmeyi reddeden kendi kabilesine beddua etmesini isterken O, ellerini kaldırıp "Allah'ım, Devs kabilesine hidayet ver, onları imana getir." diye dua ediyordu. (Buhari, Cihad, 99, III/1073)

Esved oğlu Habir, kızı Hz. Zeyneb'in katilidir. Habir elindeki mızrakla Hz. Zeyneb'i devesinden düşürür. Hamile olan Zeynep düşük yapar ve bir süre sonra da bu sebepten ölür. Mekke

fethedilince, kendisinden Hz. Zeyneb'in intikamının alınacağı korkusuyla saklanan ve İran'a kaçma hazırlıkları yapan Habir'e Hz. Muhammed haber gönderir ve can güvenliği verir. Huzuruna gelince de bağlılık sözünü kabul eder ve onu bağışlar. (A.Rahman, Siret Ansiklopedisi, I/53)

Peygamberliği kabul etmeyenler, hatta ona düşman olanlar bile mal ve kıymetli eşyalarını kendisine teslim ediyorlardı. (İbrahim Çoban, Ateizm ve Deizm Eleştirisi, s. 128) Hatta hicret ettiği gece bütün bu emanetleri alıp gitmek yerine, Hz. Ali vasıtası ile sahiplerine teslim etmiştir. (İbni Hişam, Tarihun-Nebeviyye, II/485, 493)

Bir arkadaşı yemesi için bir keler (çölde yaşayan bir canlı) hediye eder. Fakat o alışkın olmadığı için keler yememektedir. Bunu bilen Hz. Ayşe, keleri o sırada kapıda yiyecek isteyen bir fakire vermek için O'nun iznini ister. O ise izin vermez: "Kendi yemediğinizden fakirlere veremezsiniz." (Prof. Dr. i. Lütfi Çakan, Hazreti Peygamber ve Aile Hayatı, s. 82)

Bir gün Medine sokaklarından bir cenaze geçiyordu. Peygamberimiz bunu görünce ayağa kalkar. Yanındakiler cenazenin bir Yahudiye ait olduğunu söyler. Bunun üzerine Peygamberimiz 'O insan değil mi?' diyerek arkadaşlarının uyarır. (Buhari, Cenaiz, 49; Nesai, Cenaiz, 46; Müslim, Cenaiz, 50,78/1596; Abdurrahman Azzam, Peygamberimizin Örnek Ahlakı, s. 94; İslamda İnsan Modeli ve Hz. Peygamber Örneği, s.125)

Peygamberliği döneminde çok sıkıntı çekmiş (Yusuf Kandehlevi, Hayatü's-Sahabe, Peygamberimiz ve İlk Müslümanlar, I/237; İbn-i Hişam, Siret, II/72), üzerine pislik atılmış, öldürülmek istenmiş, geçeceği yollara dikenler atılmış, (Mevdudi, Hz. Peygamber'in Hayatı, III/182; Belazuri, Ensab, I/220; İbn Hibban, Siret, 68; İbn Kesir, Bidaye, III/135; Hamidullah, İslam Peygamberi, 93) ilk Müslümanlar da sayısız işkencelere tabi tutulmuş, aç susuz bırakılmış (İbn İshak, Siyer, 207, 208, 210, 223; Hamidullah, İslam Peygamberi, 94; İbn Şihab ez-Zühri, el-Meğazi (İlk Dönem İslam Tarihinde Savaşlar), s. 87; Belazuri, Ensab, I/53, 235;Zühri, Meğazi, 87; İbnü'l-Esir, Kamil, II/79; Belazuri, Ensab, I/413; Mevdudi, Hz. Peygamber'in Hayatı, III/212; Belazuri, Ensab, I/303) ve hatta öldürülmüşlerdi. (Ebu Şeybe, Muşannef, VIII/42; Hakim, Müstedrek, III/ 388; Celaletin Vatandaş, Mekke Dönemi, s. 401) Sonunda evlerini yurtlarını terkedip Habeşistan ve Medine'ye hicret edilmek zorunda kalınmış (İbn İshak, Siyer, 242, 292; İbn Hişam, es-Sire, II/314) ama buralarda da rahat bırakılmamışlardı. (Ebu'l-Hasen en-Nedvi, Rahmet Peygamberi Hz. Muhammed, 174) Sonunda Mekke fethedildiği zaman "Bugün merhamet günüdür." buyurmuş ve düşmanlarının hepsini affetmiştir (Vakıdi, Megazi, II/822) Evet, inananlara doğdukları şehri dar eden, onlara olmadık işkence ve eziyeti reva gören, onları Mekke'den sürüp çıkaran, bununla da kalmayıp onları Medine'de bile rahat bırakmayan, defalarca Medine'ye saldırılar düzenleyen Mekkelilere Hz. Muhammed, 'Size bugün hiçbir şekilde başa kakma ve kınama yok. Allah sizi yarlıgasın. O, esirgeyicilerin en esirgeyicisidir. Gidiniz, hepiniz serbestsiniz!' buyurarak bağışlayıcılığını ilan etmişti. (Yusuf, 92; İ. Hişam, es-Siratü'n-Nebeviyye, IV/47; Asım Köksal, İslam Tarihi, XV/288) Mekke'nin fethi esnasında, İslam safına giren pekçok insan bulunuyordu. Hz. Muhammed'in amcasını öldürtüp ciğerlerini yiyen Ebu Süfyan'ın hanımı Hind de Kureyş kadınlarıyla birlikte yüzü örtülü olarak Peygamberimiz (sav)'in huzuruna geldi. Müslüman olarak affını diledi. Peygamberimiz onu tanımıştı. Fakat belli etmedi. Yaptıklarını hiç yüzüne vurmadan onu da affetti. (Buhari, Megazi, 21; Ahmed b. Hanbel, Müsned, XXV/481-482; İbn Asakir, Tarihu Dımaşk, LXII/413)

Mekke'nin tahıl ihtiyacının bütününü karşılayan Hamame isimli bir kabile reisi Müslüman olur. Ve Mekke'ye tahıl satışını durdurur. Aniden açlık tehlikesiyle yüz yüze kalan Mekke'li putperestler önce Hamame'ye başvururlar. Fakat sonuç olumsuzdur. Bunun üzerine, son çare olarak Hz. Muhammed (asv)'e bir elçi heyeti gönderirler. "Eğer senden de bir çare bulamazsak, hepimiz açlıktan kırılırız." derler. O, Mekkelilerin üç yıl boyunca kendiyle beraber bütün Müslümanlara bir tek buğday tanesi bile vermediklerini hatırına getirmez. Defalarca ordu düzüp Medine'ye yürüdüklerini unutur. Hamame'ye emreder, Mekke yeniden tahılına kavuşur. (A. Rahman, Siret Ansiklopedisi, I/54)

Yine kendisini zehirlemek isteyen Yahudi kadını af etmişti. (Buhari, Tıbb, 55; Müslim, Selâm, 43, Kastalanî, Mevahibû'l-Ledünniye, I/81) "O, hiç bir zaman despot olmamıştı." (Roger Arnandez, Hz. Muhammed, s. 32)

Enes b. Malik şöyle anlatıyor: "Allah'ın Resulüne on sene hizmet ettim. Bana hiçbir zaman 'öf' bile dememiştir. Yanlış bir iş yapsam 'niçin yaptın' demezler. Lüzumlu bir işi terk ettiğim zaman 'niçin terk ettin?' demezlerdi. Rasulullah (sav) insanların en güzel ahlaklısı idi" (Ebu Davud, Edeb,1; Buhari, Savm, 53; Müslim, Fedail, 52, 82)

Bedir savaşı esnasında Hz. Muhammed safları bozan bozan Sevad b. Gaziyye adlı sahabeye elindeki okla dokunarak hizaya geçmesini ister. Gaziyye, "Ya Resulullah, canımı acıttın, kısas istiyorum" der. Savaş başlamak üzeredir ve buna rağmen Hz. Muhammed karnını açar ve kısası kabul eder. Gazıyye O'na sarılır ve öper. "Savaş başlamak üzere, size son kez veda edeyim istedim." der. (İbn-i Hişam, II/266-267; M. Yusuf Kandehlevi, Hayatü's-Sahabe, II/492)

"Useyd b. Hudayr bir toplulukta konuşuyordu. Şakacı bir adamdı. Bir ara topluluğu güldürdü. Derken Peygamber şaka olarak bir çöpü onun böğrüne hafifçe dürttü. Bunun üzerine Üseyd Peygamber Efendimize: Ey Allah'ın Resulü sana kısas yapmama imkan ver, dedi. Hz. Peygamber de: Haydi öyleyse kısas yap, buyurdu. Üseyd: Fakat senin üzerinde gömlek var. Benim üzerimde gömlek yoktu, dedi. Hz. Peygamber de gömleğini yukarı doğru kaldırdı. Bunun üzerine: Hemen Hz. Peygamber'i bağrına basıp onu öpmeye başladı ve: Ey Allah'ın Resulü, (işte) benim istediğim bundan ibaretti, dedi. (Ebu Davud, Edeb, 149)

Huneyn seferi sırasında bir sahabe sert ayakkabısı ile Hz Muhammed'i devamlı rahatsız eder. Hz. Muhammed, kamçısı ile ayakkabısına vurur ve "canımı acıtıyorsun" diye uyarır. Ertesi gün Resulullah onu çağırır ve ona seksen koyun hediye eder. (Prof. İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve evrensel mesajı, s. 287)

Ebu Cehil'in oğlu İkrime, Peygamberimizi her seferinde sıkıntıya sokan, ona eziyet vermek için elinden geleni yapan bir İslam düşmanıydı. İkrime babasıyla birlikte hareket ediyor, Peygamberimize düşmanlıkta önde gidiyordu. İslam ordusu Mekke'ye girince İkrime korkusundan Yemen'e kaçar. Fakat hanımı Müslüman olmuştu. Eşi onu Yemen'de bulur. Peygamberimizden kendisini affedeceği hususunda teminat aldığını söyledi. Geri dönerler. Hz. Resul onu güler yüzle karşılar. "Merhaba ey süvari muhacir" diyerek (Hakim, Müstedrek, III/242; İbn Abdilberr, İstiab, III/1082) kucaklar ve ona iltifatta bulunur. İman eden İkrime, Peygamberimiz (sav)'e yaptıklarından dolayı mahcuptur. Fakat rahmet Peygamberi, Müslüman olan İkrime'ye şöyle dua eder: "Allah'ım, İkrime'yi affet." (İ. Esir, Üsdü'l-Gâbe, 4-5)

"Elimizde bir ağaç fidanı varsa, kıyamet kopmaya başlasa bile eğer onu dikecek kadar zamanımız varsa mutlaka dikin." (Buhari, Edebu'l-müfred, s.168) "Bir kimse ağaç diker de bunun meyvesinden, hayvan veya kuş yerse, yenen şey onun için bir sadaka olur." (Müslim, Müsakat, 7-10, 12; Buhari, Edeb, 27; Hars, 1) buyuran peygamberimiz, ağaç yapraklarını dökmek için sopa ile ağaca vurana: "Ağaca vurmadan, sallayarak yapraklarını dök" diye nazikçe uyarır. (İbnü'l-Esir, Üsdü'l-Gâbe, 1417, VI/378) Efendimiz, "Kim bir bitkiye basıp ezerse, melek ona lanet eder." (Ali el-Müttaki, Kenz, III, 905/9122) diye ikaz ederek tabiatın dengesini korumaya özen göstermiş ve insanları da bu konuya dikkat etmeye çağırmıştır.

Hz. Peygamber hicretin sekizinci yılı Mekke Fethi'ne giderken bir vadide, yolun kenarında yeni doğmuş yavrularını emziren bir köpek görür. Cuayl Bin Suraka adlı sahabeyi çağırıp "Köpeğin ve yavruların rahatsız edilmemesini sağlamak" amacıyla ordu geçinceye kadar onların başında nöbet tutmasını emreder." (Vakıdi, Kitabu'l-Megazi, II/804; Şami, Sübülü'l-Hüda ve'r-Reşad, VII/51, Prof. Dr. İsmail Lütfi Çakan, Örnek Kul Son Resul.)

Hz. Muhammed, Uhud seferinde, ordunun önüne yavrularını emziren bir kedi çıkınca, kedinin yanına, rahatsız edilmemesi için bir nöbetçi dikmiş, koca bir orduyu o kedinin etrafından dolaştırmış, seferden döndüğünde o nöbetçiden kediyi istemiş ve sahiplenerek adını Müezza koymuştur. (İmam Malik, Muvatta, Taharet, 2.13; Ebu Davud, Taharet, I/38; Tirmizi, Taharet, I/69; Nesai, Taharet, I/54; İbn Mace, Taharet, I/32) Müezza bir gün sedirde oturan Hz. Muhammed'in giysisinin ucunda uyuya kalır. Hz. Muhammed, Müezza'yı uyandırmaktansa elbisesinin ucunu usulca keserek kalkmayı tercih etmiştir. (Annemarie Schimmel, Muhammed, s. 3; Ebu Davud, Sünen, Taharet 38)

Peygamberimiz kız olan torunu Ümame'yi taşıyarak namaz kılar (Buhari, Salât, 106; Müslim, Mesâcid, 41) Secdeye vardığında onu yere bırakır, secdeden başını kaldırdığı zaman tekrar omzuna alırdı. Hz. Muhammed çıkan ilk turfanda meyveleri eli ile keser ve çevresindeki çocuklara yedirirdi. (Tirmizi, Davat, 53) Rasul-i Ekrem secdeye gidince Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin de gelip sırtına binerlerdi. Hz. Peygamber secdeden kalkarken onları yumuşak bir şekilde alıp yere bırakırdı. Secdeye gidince onlar yine sırtına binerlerdi, bu durum, namaz bitene kadar bu şekilde devam ederdi. Namaz bitince ise Rasulullah onları hiç kızmaksızın alıp dizlerine oturturdu. (Ahmed b. Hanbel, Müsned, II/513; Ahmed b. Hanbel, Müsned, III/494; Nesai, Tatbik, 82)

Hz. Muhammed, Bir bayram sabahı camiden eve dönmektedir. Sokakta bayramlıklarını giyinmiş oynayan çocuklar görür. Fakat bir tanesinin durumu dikkatini çeker. Kenarda oturmuş, kirli ve eski elbiseler içinde diğerlerini seyretmektedir. Hz. Muhammed yanına yaklaşır. "Ey çocuk!" der, "sen niçin arkadaşlarına katılmıyorsun?" Çocuk hüzünlü, cevap verir. "Ey Allah'ın Elçisi! Ben yetimim." Hz. Muhammed için bu kadarı yeterlidir. Çocuğu elinden tutar, evine götürür. Orada yetim yıkanır, yeni elbiseler giydirilir, yedirilir, cebine para konur, sevindirilir. Sonra Hz. Muhammed onun yüzünü avuçları içine alarak sorar, "Benim baban, Ayşe'nin annen, Hasan'la Hüseyin'in de kardeşlerin olmasını ister misin?" (M. Yusuf kandehlevi, Hayatüssahabe, I/128) "Evet! Ey Allah'ın Elçisi evet!" diye cevap veren çocuk sevinç içinde ok gibi fırlayarak diğerlerinin arasına karışır. Bu hızlı değişimi merak eden arkadaşları sorar: "Ne oldu sana böyle?" Yetim cevaplandırır: "Allah'ın Elçisi babam, Ayşe annem, Hasan'la Hüseyin'de kardeşlerim oldu." (İbn-i Sad, III/610, Vakidi, I/65, 94)

Sahabe Esad b. Zürare ağır hasta olur. Geride bırakacağı üç kız evladını düşünmektedir. Peygamberimiz onu ziyaret eder. Bu esnada durumu efendimize arz eder. Hz. Esad: "Şimdi ben öleceğim, can parçalarım çok küçükler ve yetim kalacaklar." Efendimiz cevap verir: "Senin kızların benim kızlarımdır ey Esad!" (İbni Sad, T. Kübra, III/610) Efendimiz birçok yetim gibi bunlara da sahip çıkar ve onları kendi öz çocuklarından ayırmadan yetiştirir. Sonrada hepsinin evlenip yuva kurmalarını sağlar.

Yola çıkıldığında kafilede kadınlar varsa Peygamberimiz onların rahat etmesi için her türlü tedbiri alırdı. Bir sefer esnasında Enceşe adında Habeşistanlı güzel sesli bir köle, vezinli ve kafiyeli şiirleri makamla söylüyordu. Böylece develer daha hızlı yürüyordu. Develerin hızlı bir şekilde yürümesi üzerine kadınların rahatsız olduğunu fark eden Peygamber Efendimiz Enceşe'yi ikaz eder: "Ey Enceşe, 'cam şişelerin' hayvanlarını yavaş sür!" (Buhari, Edeb 90, 95, 111; Nesai Amelu'1-Yevm ve'1-Leyl, 525; Ahmed b. Hanbel, Müsned, III/186, 227; Müslim, "Fedâil", 14; Sünen-i Dârimî, İsti'zân, 65) Kadınlar zayıf ve nazik oldukları için Peygamberimiz onları cama benzetmiş, onların incinmesine, acı duymalarına gönlü razı olmamıştı.

"Medineli bir çocuk gelir, Resulullah'ın elinden tutar, istediği yere götürürdü. Resulullah da, "gitmem" demezdi. Gördüğü ve karşılaştığı her çocuğa selam verir, halini hatırını sorardı. (İbni S'ad, VII/170, Tirmizi, İ. Adab, 8) Binekli bulunduğu zaman, çocukları atın terkisine alır, gidecekleri yere kadar götürürdü. (İbnü'l-Esir, Ü. Ğabe, IV/126) Çocuklarla arkadaşça konuşur, onların yanında çocuklaşır, anlayış seviyelerine göre sohbet eder, öğütler verir, şakalaşırdı. (Buhari, Edeb, 2003; Edebül-

müfred, 1043) Çocuklarla o kadar içice olmuştu ki, bir defasında yarış yapan çocukları görünce, onların neşesine katılmak için onlarla birlikte koşmuştu. Sokakta çocukları sıraya koyar, sonra karşılarına geçer, "Hadi bana en önce gelene hediye alacağım" der, onları yarıştırır, onlarla oynardı. (Hanbel, I/214, Ahmed III/112)

Hz. Peygamber dilini torunu Hasan'a doğru uzatırdı. Çocuk dilin kızıllığını görünce neşe dolardı (Suyuti, Tarihi Hulefa, 189) Çocuklarla en çok şakalaşan O idi. (İbnul esir, Kamil, III/466) Çocukların yanaklarını okşardı. (Müslim, Fedail, 80) "Küçük çocuğu olan onun hatırı için çocuklaşsın." (Tirmizi, Birr, 17) Yine O (sav) "Çocuklarınıza saygılı davranın, onlarla alay etmeyin, onlara hakaret etmeyin, aptal ve cahil gibi lakaplarla onları çağırmayın." (Hadis-i Terbiyeti, I/117; el-Kâfi, VI/47) "Beş şeyi ölene kadar terk etmeyeceğim. Onlardan biri de çocuklara selam vermektir. (Hadis-i Terbiyeti, I/120) diye buyururdu.

Hz. Enes anlatıyor, "Çoluk çocuğuna Peygamberimizden daha şefkatli bir kimseyi görmedim. Oğlu İbrahim'in, Medine'nin Avali semtinde oturan bir sütannesi vardı. Beraberinde ben de bulunduğum halde Resulullah sık sık oğlunu görmeye giderdi. Varınca, demircinin duman dolu evine girer, oğlunu kucaklar, koklar, öper ve bir süre sonra da dönerdi." (Müslim, Fezail, 63) Peygamberimiz, kızı Fatıma'yı çok severdi. Bir sefere çıkacağı zaman en son ona uğrar, dönüşünde ise önce onun yanına giderdi. Hz. Fatıma babasını ziyarete geldiğinde ise, Peygamberimiz sevgili kızını karşılamak için ayağa kalkar, alnından öper ve yanına oturturdu. (Tirmizi, Menakıb, 30; Davud, Edeb, 143-144; İ. Sad, Tabakat, I/136) Hazret-i Fatıma'nın iki oğlu vardı: Hasan ve Hüseyin. Peygamberimiz bu torunlarım çok severdi. Onları kucağına alır, omuzuna çıkarır, okşar, sırtında taşır, oyun oynar, isteklerini yerine getirirdi. (Tirmizi, Menakıb, 30, Tirmizi, Tefsir, XXXIIV /17-18)

Enes b. Malik'in kardeşi Zeyd evinde bir kuş beslemektedir. Adını Umeyr koyar. Efendimiz Zeyd'e, Umeyr'in babası anlamına gelen 'Ebu Umeyr' ismini koyar. Bir gün Ebu Umeyr'in beslediği küçük kuşu ölür, Umeyr çok üzülür. Efendimiz yanına uğrayınca onu teselli eder. (Buhari, Edeb, 112, 296; Hanbel, III/200, 223, 288) Üzüntüsünü gidermek için, 'Ey Ebu Umeyr, ne yapıyor senin Nuğayr?' diye defalarca, Zeyd yeniden gülmeye başlayana dek tekrar tekrar sorardı. (Tirmizi, Birr, 57)

Hz. Enes anlatıyor, "Peygamberimizi hutbe okurken gördüm, Hasan dizinin üstündeydi. Ne söyleyecekse halka söylüyor, sonra eğilip çocuğu öpüyor ve 'Ben bunu seviyorum' diyordu." (Buhari, Libas, 60, Büyu', 49)

Ebu Said anlatıyor: "Peygamber Efendimiz secdede iken torunu Hasan geldi, sırtına çıktı. Peygamber Efendimiz de onun elinden tuttu ve ayağa kalktı. Tekrar rükuya varıncaya kadar onu sırtında tuttu. Rükudan kalktıktan sonra bıraktı ve çocuk gitti." (İ. Sarı, Peygamberimizin Çocuk Sevgisi, s. 137)

Hz. Zübeyir anlatıyor: "Bir gün gözümle gördüm. Peygamber Efendimiz secdede iken Hasan geldi, sırtına bindi. Çocuk kendiliğinden ininceye kadar Peygamber Efendimiz de onu indirmedi. (Nesai, Tatbik, 82)

Peygamber Efendimiz namazda iken bacaklarını açar, Hasan da bir taraftan girer, öbür taraftan çıkardı." (Yusuf Kandehveli, Hayatus-sahabe, 3III/34) Torununun ayağını kendi ayağının üstüne kor, 'hadi çık' der, onunla oynardı. (Buhari, Edebul müfred, 270)

Bir seferinde Hz. Hasan'ı omzuna almış, gidiyordu. Bir adam kendisini bu halde görünce, Hasan'a: "Ey çocuk, bindiğin binek ne güzeldir." dedi. Peygamberimiz de cevap verdi: "O da ne güzel binicidir." (Tirmizi, Menakıb, 30; Hakim, Müstedrek, III/186; İ. Mace, Edep, 3; Bekir Sağlam, Model İnsan, s. 50)

"Resulullah bize sabah namazını kıldırmıştı. Namazda iki kısa sure okudu. Namaz bitince Ebu Said el-Hudri sordu: "Ya Resulallah bugün daha önce yapmadığınız bir şekilde namazı kısa kıldırdınız!" Peygamberimiz şöyle açıkladı: "Geride kadınlar safındaki çocuk sesini duymadın mı? Annesinin onunla ilgilenmesini temin edeyim dedim." (Buhari, Ezan, 65; Müslim, salât 192; Müsned, III/109 9; Nesai, Kıble, 35)

Bir defasında Akra bin Habis, Peygamberimizi, Hz. Hasan'ı öperken gördü ve şöyle dedi: "Benim on çocuğum var. Şimdiye kadar hiçbirini öpmedim." Bunun üzerine Peygamberimiz, "Merhamet etmeyene merhamet olunmaz" buyurdu. (Buhari, Tevhid 2, Edep 18,27; Müslim, Fedail 66, 164; İ. Sad, Tabakat, I/113; Tirmizi, Birr, 15)

Bir bedevi Rasulullah'a "Siz çocuklarınızı öpüyor musunuz? Biz çocuklarımızı öpmeyiz." deyince, Rasulullah (sav) "Allah senin kalbinden merhameti çekip almışsa ben ne yapayım!" diyerek onu ikaz eder. (Buhari, Edeb 18; Müslim, Fezâil, 164)

Efendimiz, "Çocuklarınızı çok öpün. Çünkü her öpücük için size Cennette bir derece verilir ki, iki derece arasında beş yüz senelik mesafe vardır. Melekler öpücüklerinizi sayarlar ve sizin defterinize sevap yazarlar." (Buhari, Müsned, Zeyd İbni Ali, 505; Hakim, Müstedrek, I/62, Ebu Davud, Edep, 66) buyurarak çocuk sevgisini insanlar arasında yayar.

Hz. Aişe'den rivayet edilen bir hadiste Hz. Peygamber, "Cennette adı Ferah olan bir yer vardır. Oraya sadece çocukları sevindirenler girebilir." diye bildirmiş (Suyuti, Cami'u's-Sağir, I/195; Ali b. Hüsameddin el-Hindi, Kenzü'l-Ummal, III/170) ve "Çocuklarınıza değer verin/onlara ikram edin" buyurmuştur. (İbn Mace, Edeb, 3)

"Adamın biri Peygamber Efendimizin huzuruna gelir. Yanında da bir erkek çocuğu vardı. Adam ikide bir çocuğu kucağına alıyor ve seviyordu. Peygamber Efendimiz sorar: "Bu çocuğa şefkat gösteriyor musun?" Adam, "Evet, ya Resulallah." der. Efendimiz, "Sen buna nasıl şefkat gösteriyorsan, Allah da senin şefkatinden daha çok şefkat eder." (Hakan Üzüm, Hayırlı Çocuk Yetiştirmek, s. 165) buyurur.

Enes bin Malik anlatıyor: "Peygamberimizin yanında bir adam oturuyordu. Bir ara adamın erkek çocuğu geldi. Adam çocuğu aldı dizlerine oturttu. Az sonra bir de kız çocuğu geldi. Onu da yanına oturttu." Peygamber Efendimiz adama sordu: "Niçin ikisini bir tutmadın?" (İbnu Kayyim el-Cevziyye, Tuhfetu'l-Mevdud, I/229; Heysemi, Mecmau'z-zevaid, VII/156; M. Yusuf Kandehlevi, Hayat-üs Sahabe, III/46)

Süt annesini (Halime Hatun) her gördüğünde: "Anneciğim" diyerek ayağa kalkar, ona yer gösterir, ihtiyaçlarını giderirdi. (İbni Sad, I/113, 114)

Küçük yaştaki bir kız Resulullah'ın sırtındaki bir ben ile oynar, babası kızıp bırakmasını söyleyince Resulullah'ın ona müdahale ederek "karışma, oynasın" diyerek küçük kızın hevesini almasına müsaade eder. (İbnu'l-Mulakkin, et-Tavdih, XX/324; Hadis: 3071)

Resulullah, evlatlığı Zeyd'ın oğlu Üsame'yi bir dizine, bir dizine de torunu Hasan'ı oturtur; sonra ikisini birden bağrına basar ve: "Ya Rabbi, bunlara rahmet et. Çünkü ben bunlara karşı merhametliyim" diye dua ederdi. (İbnu'l-Mulakkin, et-Tavdih, XX/339; Hadis: 3735)

Efendimiz, hayvanlara fazla yük yüklemeye, hayvan dövüştürmeye, binek üzerinde iken sohbet edilmesine karşı çıkardı. (el-Azim el Abadi, Ebu't Tib, Muhammedşemsü'l Hak, Avnu'l Ma'bud şerhi Süneni Ebu Davud, VII/221, Hadis no: 2532; Nesai, Sayd, 34, Dahaya, 42; Darimi, Sünen II/115; Beyhaki, Ahmed b. Ebi Bekr, Sünenü'l Kübra, IX/ 279; Ebu Davud, Cihad, 51, 56; Tirmizi, Cihad, 30, 1708; Nesai, Kurban, 41) Ayrıca hayvanların yüzüne vurularak dövülmesi, canlı hayvanların hedef alınıp atış yapılması (Müslim, Sayd ve Zebâih, 12, 59; Buhari, Zebaih, 25; Ebû Davud, Dahaya, 12), yüzüne dövme yapılmasını (Müslim, Libas, 29, 106; Ebu Davud, Cihad, 56; Tirmizi, Cihad, 30) Efendimiz yasaklamıştır. Yine hayvanlar ateşle dağlanmaktan (Ebû Davud, Cihâd, 58) susuz ve aç bırakılmaktan (Ebu Davud, Cihad, 47) dövülmekten (Ebu Davud, Cihâd, 58) onlara lanet olunmaktan (Ebû Davud, Cihad, 55) onun merhamet dolu öğütleri sayesinde kurtulmuşlardır.

Hz. Muhammed, "Haksız yere bir kuş veya daha küçük bir hayvanı öldüren insana Allah onun hesabını mutlaka sorar " diye ikazda da bulunmuştur. (Kütübu sitte VII/1951, Nesai, Sayd 34, (7, 239), Dahaya, 42)

Bir gün açlıktan karnı sırtına geçmiş bir deve görür ve hemen sahibini bulup ikaz eder: "Hayvanlarınız hususunda Allah'ın sizi azaba çarptıracağından korkunuz." (Sünen-i Ebu Davud, Cihad, 44) Bir sefer esnasında Sahabi bir kaya kuşu görürler. Yanında iki de yavrusu vardı. Birisi gidip yavrularını alır. Anne kuş gelip başlarının üstünde çırpınarak uçmaya başlar. Peygamberimiz bunu görünce, "Yavrularını alarak bu hayvanın canını kim acıttı? Yavrularını yerine koyun" buyurur. Sahabi "Ya Resulallah, hayvanlara iyilik etmekte bize bir mükafat var mı?" diye sorduklarında, Peygamberimiz şöyle cevap verir: "Canlı bir hayvan için size mükafat vardır." (Mehmet Paksu; Peygamberimizin Örnek Ahlakı, Ebu Davud, Libas, 40, Menasik, 23, Salat,122; Tirmizi, Libas, 31; Buhari, Zebaih,13; Demiri, Hayatü'l Hayevani'l Kübra, II/496) Deveye fazla yük yükleyenleri uyarmış, susuz bir deveye susuzluğunu giderene dek elinde kovayı tutarak su vermiştir. Devamı için, 'İslam ve ekoloji' adlı yazımıza bakılabilir.

Bir hizmetçi ona gelince, hizmetçinin elini tutarak yolda gidilecek yere dek beraber yürürlerdi. Bir çiftçi ile tokalaşırken, eli nasırlı çiftçi Hz. Resul'den çekinir. Hz Resul: "Bu eller öyle ellerdir ki onları hem Allah hem Resulü sever." buyurur.

Peygamberimiz, kendisini karşılamaya gelen Medinelilerle tek tek el sıkıştı, tebriklerini kabul etti ve onlarla kucaklaştı. Muaz'ın da ellerini, mübarek elleri arasına alıp sıktı. Ancak Muaz'ın elleri herkesinkinden farklıydı. Sertti, nasırlıydı. Efendimiz sorar: "Ya Muaz, ellerinin bu sertliği nedendir?" Muaz, nasırlı elleriyle, Peygamber Aleyhisselamın mübarek avuçlarını incittiğini düşünerek üzüldü ve özür dilercesine cevap verdi: "Ey Allah'ın Resulü, ben çoluk çocuğumun rızkını kazanmak için çalışıyorum. Ellerimden, kazma, kürek, çekiç hiç eksik olmuyor. Bu sebepten ellerimin yumuşaklığı gitti. Nasırlandı ve böyle çatladı." Bu cevap üzerine, Peygamber Efendimiz, Muaz'ı alnından öperek şöyle buyurdu: "Bu ellere ateş temas etmez! Ahirette, Cehennem ateşi dokunmaz!" (Selim Gündüzalp'in 'Bir Gül Demeti' adlı eserden, Zafer Dergisi, Eylül 2011, Sayı: 417)

Mahmut b. Rebi' 5 yaşındayken, Peygamberimiz (sav)'in bir keresinde bir kovadan su alıp yüzüne püskürttüğünü ve bunu hiçbir zaman unutamadığını söyler. (Buhari, "İlim", 18; Buhari, "Vüdu", 40, "Ezan", 154, "Teheccüd", 36, "Da'vet", 31, "Rikâk", 6; İbn Mâce, "Tahâret", 136, "Mesâcid ve Cemaat", 8; Ahmed b. Hanbel, V/427, 429)

Bir gün yaşlı bir kadın Peygamberimize gelerek: "Ya Resulallah! Cennete girmem için bana dua eder misiniz?" dedi. Peygamber Efendimiz:" Yaşlı kadınlar Cennete giremez" diye ona takıldı. Sonra: 'Sen Cennete yaşlı olarak giremezsin.' Cenab-ı Hak, 'Biz onları yepyeni bir yaratılışla yarattık da, eşlerine sevgi ile düşkün hep aynı yaşta genç kızlar yaptık' (Vakıa, 36) buyurmuyor mu?" (Kandehlevi, Hayatus-Sahabe, III/175; Afzalur-rahman, Siret, I/83; Tirmizi, Şemail-i Şerif, s.258) Yine bir gün adamın biri Rasulullah'a gelerek binek hayvanı ister. Rasul-i Ekrem: "Seni dişi devenin yavrusuna bindireceğim." buyurur. Adam: "Ya Rasulallah! Dişi devenin yavrusunu ne

yapacağım?" diye şaşkınlığını ifade edince Efendimiz, "Develeri dişi develer doğurur değil mi?" buyurmuş ve onun şaşkınlığını bir anda tebessüme dönüştürmüştür. (Buhari, Edebul-Müfred, 268; Akif Köten, Hz. Peygamber'in Sünnetinde Şaka ve Bazı Şakacı Sahabiler, s. 21)

Rasulüllah'ın azatlı kölesi Sefine diyor ki, "Bir yolculukta taşımam için verdikleri yük bana ağır geliyordu. Şikayette bulundum. Efendimiz, latife yaparak, çıkınını yay bakalım, dedi. Herkes eşyasını ona doldurmaya başladı. "Hadi şimdi taşı, çünkü sen sefinesin (gemisin) ya!" diye latife yaptı. (Siyer Çocuk Dergisi, Sayı: 8, sayfa: 19) Peygamberimizin bir başka şakasını da Enes bin Malik'ten dinleyelim: "Çöl halkından Zahir adında bir adam vardı. Zahir Peygamberimize her gelişinde kendi yetiştirdiği ürünlerden hediyeler getirirdi. Şehirden çöle döneceği zaman da, Peygamber Efendimiz ihtiyacı olan şeylerle onun heybesini doldururdu. Gelen hediyelere bu şekilde karşılık verdikten sonra da şöyle buyururdu: "Zahir bizim çölümüz, biz de onun şehriyiz." Peygamberimiz Zahir'i çok severdi. Halbuki Zahir hiç de güzel değildi. Fiziki olarak son derece çirkin bir adamdı. Bir gün pazarda çölden getirdiği malları satmaya çalıştığı bir sırada Peygamber Efendimiz gitti, sessizce yaklaştı, Zahir'i arkasından kucakladı ve elleriyle gözlerini kapadı. Zahir tutanın kim olduğunu göremiyordu. Tutan kimse bıraksın diye çabalamaya başladı. Bu arada göz ucuyla arkasından tutanın Efendimiz olduğunu anlayınca sırtını Peygamberimizin göğsüne iyice dayamaya başladı. Zahir'in bu neşeli hareketinden hoşlanan Peygamber Efendimiz yüksek sesle: "Bu köleyi satıyorum, var mı alan?" diye seslenmeye başladı. Zahir boynu bükük, mahzun bir halde: "Ya Resulallah, benim gibi değersiz bir köleye vallahi kuruş veren olmaz' deyince Peygamber Efendimiz: "Hayır, ya Zahir, sen Allah katında hiç de değersiz değilsin' buyurur ve onu taltif eder. (İbni Kesir, el-Bidaye: VI/46) Abdullah bin Haris bin Cez de şöyle demektedir: "Resulullah'tan tebessümü daha çok bir kimse görmedim." (Tirmizi, Biyografi, 22)

"Beni, Musa'ya tercih etmeyin" (Beyhaki, Delaılu'n-Nubuvve, V/492; İbn Kesir, el-Bidaye ve'n-Nıhaye, I/248 Kadı lyad, eş-Şifa, I/439) "Hristiyanların İsa İbn Meryem'i övdükleri gibi beni övmeyin. Ben sadece bir kulum. Siz: Allah'ın kulu ve Rasülü deyin." (Buhari, Sahih, IV/204, VIII/210; Müslim, Sahih, kitabu'l-kader, bab: 7; Abdur-rezzak Musannef, 19757, Beyhaki, Delailu'n-Nubuvve, V/498; Ahmed, Musned, I/23, 24; Tirmizi, Şemail, 172) buyururdu. Bir adam:"Muhammed! Efendimiz! Efendimizin oğlu! Bizim en hayırlımız! En hayırlımızın oğlu!" dedi. Bunun üzerine Rasulullah: "Ey cemaat! Her zaman nasıl konuşuyorsanız, öyle konuşun! Şeytan sizi saptırmasın! Ben, Abdullah'ın oğlu Muhammed'im. Ben Allah'ın kulu ve Rasulü'yüm. Vallahi! Sizin beni bulunduğum derecenin üzerine çıkarmanızı sevmem." dedi. (Buhari, 111/201, Vll/32; Taberani, Mu'cemul-Kebır, XI/120; İbn Hıbban, Sahih, 1064; İbn Sa'd, Tabakatul-Kubra, I/95,107; İbn Adıyy, el-Kamıl, İV/1352, V/1688, 1937)

İslam'ın ilk büyük meydan sınavı Bedir'e doğru yol alınmaktadır. Deve azdır, ancak üç kişiye bir tane düşer ve sırayla binilir. Hz. Muhammed ile aynı deveyi paylaşan arkadaşları, kendi haklarından gönüllü olarak vazgeçerler. Sürekli O'nun binmesini isterler. O ise kabul etmez: "Siz" der, "benden daha güçlü değilsiniz. Kaldı ki ben de sizin kadar sevap kazanmaya muhtacım." (M. Yusuf Kandehlevi, Hayatü's-Sahabe, III/219)

Eve dönüş sırasında Ebu Hureyre yükünü taşımaya yardımcı olmak ister. Ona da izin vermez. "Kişi, eşyasını, taşıyabiliyorsa, sadece kendi taşımalıdır." (M. Yusuf Kandehlevi, Hayatü's-Sahabe, III/156, 157; Kadı İyaz, Şifa-ı Şerif, s.132)

Medine'de ağzı bozuk, şuna buna çatarak sövüp sayan, ağır ve kaba laflar söyleyen bir kadın vardı. Bu kadın bir gün Peygamber Efendimizin yanından geçerken Resulullah bir seki üzerinde oturmuş haşlanmış et yiyordu. Kadın: "Şu adama bakın. Bir köle gibi yere oturmuş ve kölelerin yemek yiyişi gibi yemek yiyor" dedi. Peygamber Efendimiz: "Benden güzel köle mi olur! Çünkü ben de Allah'ın kölesiyim." der. Kadın: "Kendisi yiyor da bana vermiyor." der. Peygamber Efendimiz: "Gel, sen de ye" buyurur. Kadın: "Kendi elinle bana vermezsen yemem"

der. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz kendi eliyle kadına verdiyse de kadın bu sefer: "Ağzına koyduğun lokmadan bana vermezsen yemem" diyerek diretir. Peygamber Efendimiz de lokmayı kadına uzatır. Kadın bu lokmayı yedikten sonra çok hayalı ve utangaç olur. Hiç kimseye kötü söz söylemez. Medine'nin en namuslu ve iyi kadınlarından birisi olur. (Adnan Şensoy, Hz.Muhammed hakkında 1000 soruya 1000 cevap, s. 123)

Sahabinin anlattığına göre, hizmetliler arpa ekmeğine bile davet etseler, Peygamberimiz davetlerine icabet eder, yemeklerini yerdi. Çünkü onların hizmetli olmaları basit görülmelerini, horlanmalarını gerektiren bir durum değildi. (Heysemi, M. Zevaid, IX/20)

Peygamberimizin amcası Hz. Abbas, Sahabi arasında sıkışık bir vaziyette bulunduğunu, oturduğu zamanlar gelip geçenlerin kendisini rahatsız ettiğini söyleyip, ayrı bir yerde oturmasını teklif ederek şöyle demişti: "Ya Resulallah, sizin için gölgesinde oturacağınız bir çardak yapalım." Böyle bir imtiyazı asla uygun bulmayan Peygamberimiz, "Allah'ın ruhumu teslim alacağı vakte kadar ben Sahabemin ayakkabıma basmalarına da, hırkamı çekiştirmelerine de katlanacağım" buyurarak reddeder. (İbn-i Sa'd, II/193; Heysemi, IX/21; İbrahim Refik, Hadiselerin İbret Dili, s.109)

Efendimiz evindeyken elbisesini yamar, ayakkabılarını tamir eder (İbn-i Sa'd, I/366) ve koyununu sağardı. (Heysemi, IX/20) Oryantalist Bodley'in değerlendirmeleri de aynı yöndedir: "Hazreti Muhammed basit bir kulübede yaşar, ev işlerini bizzat kendisi yapar, elbisesini yamar, ayakkabısını tamir ederdi. Onun elbiseleri gibi yemeği de basitti ve hiçbir başarı hazreti Muhammed'in başını döndürmemişti." (Ronald Victor Courtenay Bodley, Hz. Muhammed, s. 152, 153, 301)

Yine o, eşyasını kendisi taşır, hiç kimseye yük olmak istemezdi. Ebu Hüreyre: "Bir gün Efendimiz ile beraber çarşıya gitmiştim. Peygamberimiz oradan elbise satın aldı. Hemen koşarak onları elinden almak istedim. Bunun üzerine: "Bir kimsenin, eşyasını kendisinin taşıması daha uygundur. Ancak taşımaktan aciz olursa Müslüman kardeşi ona yardım eder." buyurur. (Heysemi, V/122; Kadı İyaz, Şifa-ı Şerif, s.132, M. Yusuf Kandehlevi, Hayatü's Sahabe, III/156, 157)

Bir sefer sırasında peygamberimiz sahabiden bir koyun kesip pişirmelerini istedi. Ashabdan birisi öne çıktı: "Ya Resulallah, onu kesmek benim üzerime olsun" dedi. Bir başkası ileri atıldı: "Ya Resulallah, pişirmesi de benim üzerime olsun" Başka bir Sahabe hizmete talip oldu: "Onu yüzmesi de benim üzerime olsun" diyerek kendi aralarında vazife taksimi yaptılar. Peygamberimiz de, "Odun toplamak da benim üzerime olsun" diyerek katılmak istedi. Sahabi buna razı olmak istemediler: "Ya Resulallah, biz sizin yapacağınız işi de görmeye yeteriz. Sizin çalışmanıza ihtiyaç yoktur" dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz şöyle buyurdu: "Sizin benim işimi de göreceğinizi ve kafi geleceğinizi biliyorum, fakat ben size karşı imtiyazlı bir durumda bulunmaktan hoşlanmam. Çünkü Allah, kulunu Sahabi arasında imtiyazlı durumda görmekten hoşlanmaz." (Kastallani, el-Mevahibü'l-Ledünniyye, I/385; Afzalur Rahman, Siret Ansiklopedisi, I/63)

Hendek savaşından önce Medine'nin etrafına hendek kazılırken bütün Sahabi çalışıyor, bir an önce bitirmeye gayret ediyorlardı. Yiyecek bir şey bulamadıklarından, açlıklarını bastırmak için karınlarına taş bağlıyor o şekilde kazma sallıyorlardı. En büyük örnek olan Peygamberimiz de kendisini onlardan farklı görmeden eline kazmayı alıyor, çalışıyor, o da açlığından karnına taş bağlıyordu. (Buhari, Megazi, 29; Müslim, Eşribe, 141) Kuba Mescidinin ve Medine'deki Mescid-i Nebevinin inşaatında da Peygamberimiz bir işçi gibi çalışmış, Sahabiyle birlikte sırtında kerpiç taşımıştı. (İbn Sa'd, Tabakatül-Kübra, I/239-240)

Cabir bin Abdullah anlatıyor: "Ben bir savaşta Resulullah'la beraberdim. Yolda bana, 'Allah sana mağfiret etsin, sen bu deveni bir dinara satar mısın?' dedi. Ben de 'Ya Resulallah,

Medine'ye vardığımız zaman bu deve sizin olsun' dedim. Resulullah yine, 'Allah seni bağışlasın, bunu iki dinara satar mısın?' dedi. Yirmi dinara varıncaya kadar devenin fiyatını birer dinar arttırdı. Ben Medine'ye vardığım zaman devemin başından tutup Resulullah'ın huzuruna götürdüm. Resul-i Ekrem beni görünce Bilâl'e: "Ya Bilâl, Câbir'e yirmi dinar ver' buyurdu. Bana da, 'Deveni al, evine götür, senin olsun' diye ikramda bulundu." (Buhari Cihad 113; Müslim, Müsâkât 110)

Bir gün uzaktan bir elçi gelir. 'Muhammed nerede?' diye sorar. Uzaktaki kalabalık gösterilir. Kalabalığa yaklaşır. Bir kişi halka su dağıtmaktadır. O kişi Hz. Resuldür. Adam şaşırır: 'Bugüne kadar böyle bir lider görmedim.' der. Hz. Resul: "İnsanların efendisi, insanlara hizmet edendir." buyurur. (Mağribi, Camiu'ş-Şeml, I/450, hadis no: 1668; el-Acluni, Keşfü'l-Hafa, II/463; Deylemi, Müsned, II/324; Kütüb-i Sitte, hadis no: 5391) Bu konu ayrıca 'İlhan Arsel'e cevaplar II' adlı yazımızda da ele alınmıştır. Daha çok artırabileceğimiz bu örnekler, umarım ki vicdan sahibi insanlara Peygamber Efendimizin dünya malına, şan ve şöhrete, nefsi arzulara boyun eğen biri olmadığını göstermeye yeterli olmuştur.

Ümmi Peygamber

Oryantalistler peygamberimizin okuma yazma bildiğini ileri sürmektedir. Bundan amaçları ise, O'nun eğitimli biri olduğunu kabul etmeleri değil, Kur'an'ı, Tevrat ve İncil'den alıntılar yaparak "yazdığı" iddialarına bir altyapı oluşturma çabasıdır. Bizler efendimizin okuma yazma bilse bunu ilan etmekten asla geri kalmazdık! Batılı oryantalistlere göre efendimiz sadece Arapça okuma yazma bilmekle kalmıyor ayrıca, Fars, Latin, Hint gibi başka dillere ve yine arkeolojik kazılarla yüzlerce yıl sonra ortaya çıkacak olan eski hiyeroglif metinlere de vakıf birisidir ki, bu konudaki iddialarını ileriki sayfalarda ele alıp cevaplayacağız! Kısaca, bizler gerçeği gizleyip efendimizin okuma yazma bildiğini gizleme gibi bir gizli ajandaya asla sahip değiliz, tarihi belgeler ve objektif akıl bizi bu sonuca ulaştırdığı için bizler bu görüşü kabul ediyoruz.

Ümmi, "Anasından doğduğu gibi kalan, yeni bir bilgi edinmemiş olan, okuma-yazma bilmeyen" gibi anlamlara gelir. Arap dilinde "ümm", anne, "bir şeyin aslı" anlamına gelir. (Firuzabadi, el-Kamusu'l-Muhit) Kur'an'da bazen de mecaz anlamları ile, 'anne, asıl (kaynak) dönülecek yer ve süt emziren' anlamlarında da kullanılmıştır. (Abdurrahman İbnu'l-Cevzi, Nüzhetu'l A'yuni'n-Nevazır fi İlmi'l-Vücuh ve'n-Nezair, s.141-142)

Rasulüllah'ın okuma-yazma bilmediği, genel ulema tarafından kabul edilen bir görüştür: "Ey Resulüm! Sen vahyimizden önce 'kitap okuyan veya yazı yazan' bir insan değildin; eğer böyle olsaydı, batıl iddia peşinde olanlar şüphe edebilirlerdi." (Ankebut, 48) ayeti de bu hususa işaret etmektedir. Peygamberimizi okuryazar değildi. Bunu onun dönemindeki herkes biliyordu." (Dr. Hıdır Kartal, Ateistlere Cevaplar, s. 96) Elmalılı Hamdi Yazır şöyle bir değerlendirme yapmaktadır: "İlmi yüceliği ve mükemmelliği, okuyup yazanları aciz bırakan bir peygamber hakkında 'ümmi'lik, her türlü şüpheyi ortadan kaldıran ve onun doğrudan doğruya Allah'tan gönderildiğini her türlü şüpheden arınmış olarak ispat eden harikulade bir üstün özelliktir, yani başlı başına bir mucizedir." (Elmalılı Hamdi Yazır, Hak dini Kur'an Dili, IV/2297; Kurtubi, el-Cami'li Ahkami'l-Kur'an, VII/298-299) "Tahsil görmemiş bir ümmi iken, Kur'an gibi bir kitap getirmiş olması onun bir mucizesi kabul edilir." (Fahreddin er-Razi, XV/20) "Hz. Peygamber, yazılı kültür ve ilahi kitap geleneğinden uzak bir çevrede doğmuş ve büyümüştür. Okuma-yazma bilmemesine rağmen bu kadar mükemmel bir hitap tarzı ile 'gelmiş ve geçmişi' kuşattığı gibi 'geleceğe de' ışık tutan ilahi kitabı getirmesi, bu şartlarda onun peygamberliğinin en büyük mucizesi olarak alınmıştır." (Gazali, el-İktisad fi'l-İtikad, s. 224; Razi, en-Nübüvvat, s.181)

"Peygamber'in okuyup yazdığına dair açık ve kesin bir haber bulunsaydı hiç bir Müslüman onun okuyup yazma bilmediğini söyleyemezdi." (İbn Kesir, Tefsiru'l-Kur'ani'l-Azim, V/331) Ama tarihi bir gerçekliktir ki, "Hz. Peygamber okuma yazma bilmemektedir." (İbrahim Çoban, Ateizm ve Deizm Eleştirisi, s. 177) Şimdi bunun delillerini yerli yabancı kaynaklardan istifade ederek ispatlayalım.

"Muhammed, medeni bir insan olmakla beraber ümmi idi. Ku'ran gerçekten akıllara hayret vericidir." (Mr. Marmaduc Bicthall, Londra'daki Müslümanlık ve çağdaşlık adlı konferanstan nakleden, Ömer Rıza Doğrul, Kur'an nedir? s. 107) "Gerçi Muhammed ümmi idi, fakat dünyaya içinde her şeyi barındıran bir kutsal kitap tebliğ etti. Hz. Muhammed, bu kitabın sonsuza kadar yaşayacak bir mucize olduğunu söylüyor ki, gerçek olan da budur." (Boswert Shimith, Hz. Muhammed'in hayatı adlı eserimden nakleden, Ömer Rıza Doğrul, Kur'an nedir? s. 122)

Resulullah efendimiz ile Kureyş arasındaki antlaşmayı Hazret-i Ali yazmıştı. Hz. Ali antlaşmanın başına "Bismillahirrahmanirrahim, Muhammedün Resulullah" yazar. O sırada henüz iman etmemiş olan Süheyl bin Amr, "Bizim kitabımıza göre ben Rahmanı bilmem, onun yerine Bismike Allahümme yaz. Muhammedün Resulullah yerine de Muhammed bin Abdullah

yaz. Eğer biz Onun Peygamberliğini kabul etseydik, zaten Onunla savaşmazdık." diye itirazda bulunur. Resulullah: "Ya Ali, onu sil, Süheylin dediği gibi yaz." buyurur. Hazret-i Ali'nin, edebinden silmeye eli varmaz. Resulullah efendimiz, "Silinecek yeri bana 'gösterin de' orasını sileyim" buyurur. Gösterirler ve orasını siler. (Müslim, Sahih, III/1411; İbn Hişam, Tarih, III/332; Ahmed İbn Hanbel, Müsned, IV/325) Hudeybiye anlaşması sırasında, bir metin üzerinde anlaşmazlık çıkınca, Hz. Peygamber Hz. Ali'ye kelimenin nerde olduğunu sormuş, gösterdiği yeri bizzat kendi eli ile silmiştir. (Prof Dr. Abdülaziz Hatip, Kur'an ve Hz. Peygamber aleyhindeki iddialara cevaplar, s. 63) Bu olayın peygamberliğinin 18. yılında gerçekleşmesi de, olayın önemini büyük oranda artırmaktadır!

Hz. Abbas Mekke'de iken Efendimiz'e hitaben, Kureyş'in toplanıp yola (Uhud muharebesi için) çıktığını bildiren bir yazı kaleme alır. Abbas'ın Benu Gıfar'dan bir adamla gönderdiği mektup Medine'ye ulaştığında Efendimiz mührünü açar, 'okuması için' Übeyy b. Ka'b'a verdi. Übeyy, okuyunca da ondan mektubu sır olarak saklamasını ister. (Eğer Allah Resulü okuryazar olsaydı stratejik önemine haiz bir mektubu Übeyy'e okutmaz sonrasında da ondan saklamasını talep etmezdi. (Muhammed Rıza, Muhammed Resulullah, s. 80) Hz. Musa, Miraç Gecesi'nde onunla karşılaştığında efendimizi "Merhaba ümmi peygamber" diyerek selamlamıştır. (Ahmed, Müsned, I/257)

Kur'an bunu açıkça söylerken (Ankebut, 48) ona düşman olanlarda Kur'an'daki kıssaları kendisini yazdığını (Ketebeha) söylememişler, Onu başkasına yazdırdı: 'İktetebeha.' ifadesini kullanmışlardır. (Furkan, 5) Hz. Peygamberin diplomatik mektuplarından söz edilirken 'Ketebe ila fülan' ifadesi kullanılmaktadır ki, bununla onun 'katiplerine yazdırmış olduğu' mektuplar kast edilmektedir. (Prof. Abdülaziz Hatip, Kur'an ve Hz. Peygamber aleyhindeki iddialara cevaplar, s. 62) Zaten Kur'an'da Hz. Muhammed'in okuma yazma bilmediğini ifade eden ayetler doğru olmasa idi, o dönemdeki müşrikler kesinlikle susmaz, itiraz ederlerdi. (Prof Dr. Abdülaziz Hatip, Kur'an ve Hz. Peygamber aleyhindeki iddialara cevaplar, s. 65)

İlk ayet indiğinde, Her 'Oku!' emrine efendimizin verdiği cevap hep aynıdır: "Ben okuma bilmem!" (Buhari, Bediul Vahy, 3; Müslüm, İman, 252) Hz. Peygamber, ümmi olduğunu söylediği zaman, ona karşı olan hiç bir kimse çıkıp da aksini iddia da etmemişti. (Dr. Mehmet Ali Derman, Çürütme (reddiye), s. 52) Furkan, 5. ayetin bize haber verdiğine göre Mekke müşrikleri de 'Kur'an ayetlerinin peygamberimizce başkasına yazdırdığından" bahsetmekte idi! Zaten müşrikler Efendimizin okuma yazma bildiğine dair bir delil bulsalar bunu kullanmaktan çekinmezlerdi. (Bakıllani, İcazul Kur'an, s. 62; İbni Cevzi, Vefa, I/269) Ama aksine, onların iddiası ancak 'başkasına yazdırmakla' sınırlı kalmıştır. Taif heyeti Müslüman olmak için bazı şartlar ileri sürerler. Bunlardan biri de faizin yasak olmamasıdır. Efendimiz, "Elimi bu cümlenin üzerine koyun." buyurur. Elini koyunca da faiz ayetini okuyup bu talep cümlesini siler. (İbni Esir, Usdu'l-Gabe, I/216) Efendimiz okuma bilse idi yardım istemeden yazıyı bulur ve silerdi. (Muhammed Rıza, Muhammed, s. 66)

Ankebut, 47. ayette: "Sen Kur'an'dan evvel bir kitap okumaz ve sağ elin ile onu yazmazdın. Eğer okuyup yazsa idin müşrikler şüphe ederlerdi." ayeti inince hiçbir müşrik bu ayete itiraz edip, 'Yazdın!' dememişlerdir. Peygamberimizin okuduğunu daha önce çevresi görse idi, onun ilim ve kültürünü, vahiyden değil, başka kaynaklardan elde ettiğine inanılabilirdi. Fakat ümmiliği bu tür bütün ithamları ortadan kaldırmıştır. (Mevdudi, Tarih boyunca tevhid mücadelesi ve peygamber II/240) Küçük bir kasabada ümmi bir kavmin arasında büyümüş, dağlarda koyun gütmüş, hiçbir eğitim almamış bir kimsenin ne kadar zeki olursa olsun, Kur'an gibi mucizevi bir kitabı meydana getirmesi, topluma dönük kurallar koyması, ahlaki kurallar getirmesi mümkün değildir. (İ. F. Ertuğrul, Hakikat nurları, s. 53)

J. Schoeps Hz. Muhammed'in okuma yazma bilmediği için Tevrat ve İncil'i 'kulaktan duyma' bildiğini ileri sürer. (Ekrem Sarıkçıoğlu, Batı Dinler Tarihinde İslam, s. 222; Benzer görüş için: G. Weil, Biblische Legenden der Müselmaenner, s. 274) İslam düşmanı ünlü oryantalist Leon Caetani'nin bu hususta ki yorumu ise oldukça ilginçtir: "Muhammed'in okuma-yazma bilip bilmediğini tayin etmeye kalkmak boşuna bir gayrettir. Çünkü 'Muhammed bunu çağdaşlarından bile saklamıştır.' Bununla beraber 'kanaatimize göre' okuma-yazma bilmesi 'muhtemeldir.' Fakat bunu itiraf etmek istememiştir." (L. Caetani, İslam Tarihi, IX/163) Yani oryantalist yazar şunu demek istiyor, 'Boşuna uğraşmayın, biz kararımızı önceden verdik! O, okuryazardı. Hatta herkesten de bunu gizliyordu. Ama bazı oryantalist 1400 sene sonra bunu tespit edip ortaya çıkarabilmişti! İşin ilginci okuma yazma iddiasında oryantalistte emin değildir: 'Kanaatine göre' olabilirmiş!' Richard Bell adlı oryantalistte benzer iddiada bulunur: "Muvahhidlerden yani Yahudi ve Hristiyanlardan aldı ama ilk dönemlerde onlardan tanınmamak için, onların arasında görülmedi." (R. Bell, Who Were the Hanifs? The Moslem World, XX/122) 'Saklandı, görülmedi.' Halbuki bizzat yine oryantalistler de itiraf etmektedir ki, tarihte O'nun hayatı kadar her adımı kayıt altına alınan başka bir lider yoktur! (Voltaire, Türkler, Müslümanlar ve Ötekiler, s. 6; Lord John Davenport, Hz. Muhammed ve Kur'an-ı Kerim, s. 1; M. Hamidullah, İslam peygamberi, I/8)

Amstrong: Hazreti Muhammed'in okuryazar olduğunu gösteren hiçbir kayıt yoktur. (Amstrong İslam peygamberinin biyografisi Hz. Muhammed, s. 122) Margoliouth: Onun okuma yazma eğitimi almadığı açıktır. (Margoliouth, Muhammed ve İslam'ın Yükselişi, s. 68) Hitti, Hz. Muhammed'in ümmi olduğunu kabul eder. (Philip K. Hitti, Siyasi ve kültürel İslam Tarihi, s. 173) Thomas Carlyle: "Hiç okul tahsili görmemiştir." (Thomas Carlyle, Peygamber Kahraman Muhammed, s. 19) "Muhammed'in yazı yazmasını bilmediği kesindir." (Thomas Carlyle, Peygamber Kahraman Muhammed, s. 32, 35) John Devenport, "Hz. Muhammed'in tahsili yoktur, fakat yüksek bir insandı." (Dr. Mehmet Ali Derman, Çürütme (reddiye), s. 72) "Muhammed bütünüyle ümmidir." (Charles Stuart Mills, History of Muhammadanism) M. Watt da, Hz. Muhammed'in ümmi olduğunu açıkça ifade etmektedir. (Watt, Mohamet, s. 37) Ünlü İslam düşmanı Renan dahi Hz. Muhammed'in ümmi olduğunu ifade eder. (Roger Arnaldez, Fransız kültüründe Muhammed peygamberin tasviri, s. 74) Oryantalistlerin yazdığı İslam Ansiklopedisinde efendimizin 'Tevrat ve İncil'i okuyarak bilgi elde etmediği' açıkça ifade edilir. (Muhammed maddesi, VIII/454) "Hz. Muhammed'in tahsili yok idi." (Lord John Davenport, Hz. Muhammed ve Kur'an-ı Kerim, s.10) İslam düşmanı ünlü Toledo külliyatının baş mimarı Peter el Venerable bile, 'The Summa Totius' adlı kitabında, Hz. Muhammed'in ümmi olduğu yazar. (İngiliz ve Alman oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru, s. 70) Nöldeke: "Peygamber, her halükarda ne İncil-Tevrat'ı, ne de başka bir eseri okumuştur." (Geschichte des Corans, s. 16; Zwemer, The Illiterate Prophet, s. 352) derken Kazimirski, Edward Montet ve Michele Amari gibi oryantalistler de Hz. Peygamberin okuma yazma bilmediğini itiraf etmektedirler. (Prof Dr. Abdülaziz Hatip, Kur'an ve Hz. Peygamber aleyhindeki iddialara cevaplar, s. 64) "Peygamber, ümmi yani okuma yazma bilmez bir peygamber, ilahi kelamın önünde duran boş bir sayfadır." (Gai Eaton, İslam ve İnsanlığın Kaderi, s. 124)

Diğer oryantalistlerin itirafları ile devam edelim: "Muhammed medeni bir insan olmakla beraber ümmi idi." (Mr. Marmaduc Bicthall, Londra'daki Müslümanlık ve çağdaşlık adlı konferanstan nakleden, Ömer Rıza Doğrul, Kur'an nedir? s. 107) E. H. Palmer, "Belli ki Muhammed okuma yazma bilmiyordu." (The Quran, s. 14) Julius Wellhausen: "Muhammed, okuma yazma bilmezdi" (Reste Arabischen Heidentums, s. 230) Tor Andrae: "Muhammed hiçbir zaman okuma yazma eğitimine sahip değildi." (Mohammed, s. 40) Armstrong: "Hz. Peygamber'in okuma yazma bilmiyordu." (Karen Armstrong, Islam, s. 4) Thomas Carlyle: "Hz. Muhammed'in okula gitmediğini, okuma yazma bilmediği hakkındaki görüşün gerçek olmaması için hiçbir sebep yoktur." (Thomas Carlyle, kahramanlar, s. 48) demektedirler. Sonradan Müslüman olan Bucaille'in "Hatırlamak gerekir ki, Muhammed ümmi idi." (Dr. Maurice Bucaille,

Müsbet ilim yönünden Tevrat İnciller ve Kur'an, s. 212) ve yine sonradan Müslüman olan Fransız profesör Meyerovitch'in "Muhammed peygamber bir ümmi, okuma yazma bilmez biri idi." (Prof. Dr. Eva de Vitray Meyerovitch, İslam'ın Güler yüzü, s. 49) ve "Hz. Peygamber okuma yazma bilmiyordu. Hz. Meryem'in bedeninin bakire olması gibi onun da fikren bakir olması lazımdı." (Prof. Dr. Eva de Vitray Meyerovitch, İslam'ın Güler yüzü, s. 53) sözleri de bu fikri teyit etmektedir.

"Okuma yazma bilmeyen, hesapla iştigal etmeyen bir ümmi." (Kurtubi, VII/190) olan Peygamberimiz bir hadisinde de, "Biz ümmi bir ümmetiz, ne yazı ne de hesap biliriz." (Buhari, Savm 13, 5, 11, Talâk 29; Müslim, Savm 13-15, Hadis no: 1080; Ebu Davud, Savm 4, Hadis no: 23129-2321; Nesâi, Savm 17; Ahmed b Hanbel, Müsned, İstanbul 1982, 3, 122,129; er-Razi, Fahrüddin, et-Tefsirü'l-Kebir, XV/ 20) demekte idi ki, o dönemde zaten okuma yazma bilenler toplumda az sayıda idi ve 'herkesçe tanınırlardı.' O dönemde "Kureyşliler arasında yazı bilen 17 erkek bulunduğu" rivayet edilmektedir." (Belazuri, Futuhu'l-Buldan, s. 663-664)

Evet, "Hz. Muhammed'in okuma yazma bilmemesi Kur'an'ı kendisinin yazmadığını gösteren büyük bir delildir." (Hamid Cengiz, Ateist ve deistlerin modern sorularına cevaplar, s. 25) ki, Harvard Üniversitesi üyelerinden Prof. Dr. Annemarie Schimmel'in "Hz. Muhammed" adlı kitabında da konu hakkında şu görüşler ifade edilmektedir: "Hz. Peygamber'in ümmi olması, yani 'okuma-yazma bilmemesi', O'nun aldığı ilhamın ve tebliğ ettiği mesajların gerçekliğini kanıtlayan harika bir delildir. Okur-yazar olmayan bir kişinin, Kur'an'da zikredilen geçmiş ve geleceğe dair o kadar olay hakkında bilgi sahibi olması başka nasıl açıklanabilir? Hz. Peygamber'in ümmiliği, Kur'an'ın Allah'ın kelamı, saf, bozulmamış ve hiçbir tahrifata uğramamış Allah'ın vahyi olduğunun en sağlam kanıtı değil midir? Yetim bir Arap çocuğunun, Kutsal Kitap'ın hemen her sayfasında anlatılan fen ve tarih bilgilerine vakıf olması başka nasıl mümkün olabilirdi?" (Schimmel, Ve Muhammed O'nun elçisidir, s. 137)

Okuma yazma bilmeden, başta ticaret olmak üzere hayatta başarılı olmak mümkün müdür? Çok uzağa gitmeden, günümüzden bir örnek verelim. Ülker şirketinin kurucusu Sabri Ülker'in hayatının anlatıldığı kitapta, Ülker firmasının Mersin distribütörlüğünü yapan ve bir de fabrika sahibi olan Hasan Yozgat bakın ne anlatıyor? "Hiç okul hayatım olmadı. Okumam-yazmam yok, hâlâ da bir 'Ayşe' yazamam. Ama hesabım- matematiğim- var." (Sabri Ülker'in Hayat Hikayesi, s. 595) Fransız Komünist partisi lideri iken Müslüman olan Roger Garaudy'nin büyük babası da okuma yazma bilmez iken ticaretten iyi para kazanıyordu. (Roger Garaudy, Anılarım, s. 28)

Sıfırdan kurduğu ülkeyi yönetip, bunun yanında komutanlık, imamlık (önderlik), vaizlik vb. görevler ifa eden bu büyük insanın okuma bilmemesinin hikmeti de, ileri zamanlarda ortaya çıkmıştır. Bu ümmi sıfatı, ileride kendisine yapılacak saldırılara karşı, onu temize çıkaran bir kalkan görevi görmüştür. Okuma yazma bilmeyen biri, başka kitap ve kaynakları tarayarak, onların yanlışlarını almayıp eksiklerini de düzelterek ve o zamanlarda Arap yarımadasında olmayan tıp, astronomi, coğrafya, matematik gibi ilimleri özümseyecek, yüzlerce yıl güncelliğini koruyacak ve milyonlara hitap edecek çok yönlü -inanç, ibadet, ahlak, muamelat, ukubat, kıssa vb.- içeriğe sahip bir kitabı 'yazacak' ve bunun kaynağının da - Mekke'de yazdı, Medine'de yazdı, Yahudilerden aldı, Hristiyanlardan aldı, Müşriklerden aldı, ortaya karışık yaptı, iç dünyasından üretti, hastalık sonucu ortaya çıktı vs.- gibi birbirini çürüten iddialar oluşturup bir noktada uzlaşı olamayacak?! Tüm bunlar Kur'an'ın kaynağının ilahi olduğunun göstergesi değil midir zaten?!

Hristiyan olan oryantalistler daha baştan, Hz. İsa'nın Tanrı olarak çarmıhta gerildiğini kabul etmeyen Hz. Muhammed'in sahte bir peygamber olduğunu kabul ettikleri için Peygamberimizin

hayatı ve Kur'an-ı Kerim'e bakışları hep ön yargılı olmuştur. Mesela onlar, Kur'an'ın İncil'den kopya edilerek Muhammed tarafından yazıldığını ileri sürmüşlerdir. Dolayısıyla Peygamberimizin ümmi yani okuma yazma bilmeyen birisi olduğunu görüşünü reddederler. Ama birçok oryantalist ise Peygamberimizin ümmi olduğunu da kabul ederek meslektaşları ile ters düşmüşlerdir. Bu nedenle de bu iddialarını topluma benimsetemeyen oryantalistler, bu defa Peygamberimizin yazarak değil de 'dinleyerek' İncil'den (veya Tevrat'tan hatta her ikisinden) kopya ettiğini ileri sürmüşlerdir. Fakat kimden duyduğu konusunda bir türlü ortak noktada buluşamayan oryantalistler, her ileri sürdükleri kişi için başka oryantalistlerden yalanlama almışlardır. Yazarak veya duyarak Kur'an'ı Muhammed'in yazdığını ispatlayamayan oryantalistler bu defa Muhammed'in psikolojik hasta olup, içten gelen dürtülerden hareketle Kur'an'ı ortaya çıkardığını ileri sürerler ama yine birçok oryantalist de bu görüşü kabul etmemiş ve reddetmiştir. Tabii Müslüman araştırmacılar da her aşamada gerek İslami, gerek ilmi ve tarihi kaynaklardan hareketle tüm bu iddialara cevaplar vermişlerdir! Detay, 'Kur'an'ın kaynağı nedir?' adlı yazımızda bulunmaktadır.

Tüm bu mücadelelerden habersiz gözüken modernist Müslümanlar da, Peygamberimizin okuma yazma bildiğini ileri sürerek filmi tekrar başa sarabilmektedirler...

I. Kitap

Amacımız; **Allah**; Allah'ın varlığının ispatı, Allah insanları neden yaratmıştır? Allah var ise neden görünmez? Allah bizi yarattı peki, Allah'ı kim yarattı? Allah bana sormadan beni niçin yarattı? Tanrıyı inkar edenler niçin sonsuz süreli bir ceza ile cezalandırılmaktadır? Allah kalpleri mühürler mi, dilediğini doğru yoldan saptırır mı? Allah kelimesinin kökeni, Ay kültü iddiası, Kötülük/şer Allah'a izafe edilebilir mi? Hz. Adem, Havva ve çocukları, İnsanlık nasıl çoğalmıştır? **İman**; Bir Müslüman hayata nasıl bakar? Ahiret, beden, ruh ilişkisi, Kaza Kader, Dua nedir? Dünyada kötülükler neden olmaktadır? Kötülük Problemi, İnsan özgürdür ve dünya da bir imtihan alanıdır! Hayır ve şer (İyilik ve kötülük) Allah'tan ise insanların suçu nedir? İmtihan dünyası, Her doğan kendi rızkı ile mi doğar? **İslam**; İslam tüm dinlerin özüdür, Ebla Tabletleri, İslam barış, hoşgörü dinidir, Savaşların nedeni din midir? Fetih ile işgal arasındaki fark, İslam kılıç zoru ile yayılmadı, Teori, pratik; iddialar, gerçekler, İdealler ve tarihten pratik realiteler, İslam sevgi toplumu, İslam ülkeleri neden geri? İslami emirler, yasaklar ve hümanizm, Din ve bilim açısından oruç ve sağlık, İslam, kölelik ve cariye meselesi, İslam'da had cezaları ve kısasın hikmetleri, Modernist, tarihselci, mealciler, Müslümanların iç meseleleri, Müslüman olmak kolay mı? İslam'da bilim ve medeniyet, Müslüman bilim öncüleri, İslam'ın Dünyada Yayılışı. **Peygamber**; Hz. Muhammed neden çok hanımla evlenmiştir? Ümmi Peygamber.

II. Kitap

Kur'an; Kur'an'daki bilimsel hatalar, çelişkiler iddiasına cevap, Kur'an ve bilim, Kur'an'da palindrom, Kur'an'daki bilimsel ayetlere itirazlara cevaplar, Kur'an'da hitap tarzları, "Ben- Biz, Sen, O" ifadeleri, Kur'an'ın aslı yakıldı mı? Kur'an'ın 7 harf üzerine nazil olması, Dinler, Sümerler, Gılgamış destanı, Nuh Tufanı, Kur'an'ın Kaynağı Nedir, Kur'an'ı Muhammed mi yazmıştır? Teşbih, mecaz, 600'lü yıllardan 2000'li yıllara, değişen sadece isim ve insanlar; zihniyet hep aynı! Tevbe, 5. ayet, Müşkilü'l-Kur'an. **Kadın**; İslam'da Kadın Hakları, Modernizm ve Kadın, Kadın erkek farklıdır, Tesettür, kemik erimesi yapar mı? İslam kadınların okumasına karşı mıdır? Hristiyanlık ve Yahudilikte kadın.

III. Kitap

Oryantalizm; Oryantalizm Yanılgısı, İslamofobi, Oryantalistlerin Hz. Muhammed hakkındaki ithamları ve gerçekler, Oryantalistlerin Kur'an, İslam eleştirilerine cevap. **Oksidentalizm**; Müjde ve sevgi dini olarak lanse edilen Hristiyanlık, Papa ve İncil, Zemzem şarap bağlamında, İslam ve Hristiyanlık, Tek dişi kalmış canavar; Batı Medeniyeti! Irkçılık, İslamofobi, İslami bilim, felsefe ve Batıya etkisi, İslam felsefesinin özgünlüğü ve Batı'ya tesiri.

IV. Kitap

Ateizm; Gerçek Kâbe Petra'da İddiası ve cevabı, Evrim Teorisi, Ateist akıl! Dinsiz toplum olmaz, Kur'an, akıl, kalp, Bilim adamlarının çoğu ateist mi? Turan Dursun'un hayatı ve kitaplarındaki metodun eleştirisi, Turan Dursun'a cevaplar, Turan Dursun, İlhan Arsel, Erdoğan Aydın, Server Tanilli'ye Cevaplar, İlhan Arsel'e cevaplar, Erdoğan Aydın'a cevaplar, Ateistlere cevap, Garanik olayı veya Şeytan ayetleri, Savaş esnasında uyulması gereken kurallar, Neden ateist olmadım? Ateistlere Kur'an dersi, Körelmiş organlar, İfk Olayı, Richard Dawkins ve Stephen Hawking'e cevaplar, Agnostisizm Yanılgısı, Ateizm yanılgısı. **Deizm**; Deizm Yanılgısı, Dinsiz ahlak olur mu? Bilim değişmez mi?

V. Kitap

Genel; Akraba evliliği, Kul olmak gerçek anlamı ile özgür bir birey ve vatandaş olmak demektir, Türkler hakkındaki uydurma hadisler ve Türklerin Müslüman olması, Cinlerin varlığı, Alkol neden yasaktır? İslam ve ekoloji, Araplar bizi arkadan mı vurdu? Vetevasav bi'l-hakkı ve tevasav bi's-sabri, Atam Osmanlı, Eşcinsellik, gen/hormon ve İslam, İslam'a göre engelliler, Misyonerlik Dosyası, Misyonerlik ve yetimler, İskender Erol Evrenesoğlu Gerçeği, Ehl-i Sünnet, Ahlak, Denemeler, Ebeveyn, Aile ve çocuk eğitimi. **Kaynaklar**; Tefsirde İsrailiyyat, Hadiste Mevzuat, Kur'an Ahkamının Değişmesi, İslam Şeriatı ve İslam fıkhı/hukuku, Hadis, Sünnet Müdafaası, Te'vilu Muhtelifu'l-Hadis, Müslüman alimlerin objektifliği, Yaygın Kur'an imajları, Tefsir usulü, Gazali, İbn-i Rüşt örneğinde felsefe gelenek tartışması, Mezhepler.

Muhterem okuyucu!

Bu çalışmadan istifade etti iseniz, ‘hayır dualarınızda’ bizi de eksik etmemenizi rica ediyoruz!

Kardeşiniz Eren Kutlu

ATEİZM VE DEİZME

CEVAPLAR

1990 yılında ilahiyat hazırlık sınıfında iken ateizm ile tanıştım. 10 yıl boyunca kendi çabamla cevaplar topladım. 2000 yılından itibaren de çeşitli sitelerle ateizme cevap üzerine yoğunlaştım. Geçen yıllar içinde hem sanal hem de reel alemde karşılaştığım tüm ateist, deist, misyoner, oryantalist iddiaları bir araya topladım ve 'amatör bir ruhla ve ferdi gayretle' cevaplamaya çalıştım.

Hiçbir insan kusursuz değildir. Ferdi olarak yazılan bu eserdeki tüm eksiklikler bana aittir. Doğrular ise, Yüce Allah'ın lütfundan sizlere yansıtabildiklerimdir.